45
1964
BIBLIOTECA CENTRALĂ
2022

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

magazin

Anul III Nr. 66 * Sîmbătă 10 ianuarie 1959 * 8 pagini — 1.50 lei

Asaltul cosmosului!

Azi ÎN ȚARA DE PIATRĂ

Înaltă, departe, s-a văzut într-o clipă, strălucind. Un fulger a fost, și luminos. Apoi s-a răsucit și s-a ascuns în cosmos, steaua de zi din aliaje și minte omenească. Peste cerul Apusenilor a trecut încă odată satelitul...

— Mintea omenească e mare, așa-i tovarășe?

Mera Alexandru, sau Leandru, cum aveam să-l botez eu, în prietenie, își plecă ochii negri, mari, prea mari pentru trupul lui scund dar bine zidit din mușchi, către dreapta drumului, pe unde aveam să urcăm.

— Cîte clase ai, Leandru?

S-a uitat bun, la mine.

— Șapte... Am certificat. Și buletin am....

Feciorul unui neam osîndit la dispreț, din munți, lucra la Bistra, la coloana de muncitori care deschideau drum nou, pentru remorci, către exploatările forestiere din Muntele Mare, raionul Cîmpeni.

— E bine acolo?

— Merge... După cît muncești, atîta bagi. A privit apoi cerul. S-a dus steaua... Îi părea rău.

Nu știu de ce, dar în ceasul acela mi-am adus în minte toate cele ce le știam despre oamenii din Țara de Piatră. Și am rămas de-a dreptul uluit. Fără cuvinte mari, oare oamenii care urmăresc zborul interplanetar al celui de al treilea satelit artificial al pămîntului, creat de sovietici, ei, oare ei sînt trăitorii altădată ignorați, analfabeți, mîncați de boli? Dar dacă este așa — și așa este! — înseamnă că întîiul prag al socialismului a fost zidit și aici! Și numai atît dacă ar fi: interesul lui Leandru pentru una din cele mai mari creații ale omului sovietic, — și asta este nemăsurat de mult.

Ce forță uriașă are partidul nostru, care a răsucit și a schimbat mersul vieții, al acestor pămînturi!

— Leandru, plecăm...

Exploatarea forestieră de la Pîrîul Sfîntului, scopul călătoriei mele, de fapt este o cabană la altitudinea de 1700 metri. Are un interior obișnuit: bibliotecă, aparat de radio, serviciu sanitar, albituri curate. Adică tot ceea ce trebuiește unui om civilizat. Peste tot, firesc, multă grijă. Deși efectiv trudesc toți locuitorii de aici, toți sînt tăietori de lemne în brigăzile lui Balea Ion — Aviuț, și Ion Vodă, totuși există imprimată în comportarea lor o grijă deosebită pentru buna și igienica întreținere a locuinței comune. Ceea ce exploatatorii au încercat să distrugă în moți, demnitatea omenească, — tocmai această trăsătură a personalității omului nou și stăpîn pe munca lui, este acum cultivată pretutindeni. Cărțile citite dovedesc aceasta; condițiile de viață, dovedesc aceasta; raporturile între oameni, întîia dată cu adevărat umane, dovedesc aceasta.

Munca este aspră, îndeosebi din cauza condițiilor geografice, totuși muncitorii din brigăzile amintite realizează zilnic două, uneori chiar trei norme. Lemnul de brad trebuie tăiat după anumite norme, coaja se așează în stive, apoi se transportă cu atelajele jos, la punctul unde sosesc remorcile. Munca este aspră, dar cu toate acestea are imprimată în ea un ritm bogzian. Repetată de multe ori, dar de fiecare dată, cu fiecare nou brad doborît, parcă este inedită. Nu exagerez, o adevărată religie a muncii trăiește aici în tot ceea ce fac tăietorii de lemne.

Munca deci are semnificație de cult, în împlinire primește ținuta înaltei arte. Prin urmare, urmașii iobagilor au devenit poeți.

Minunat! Aud în tot ce mă înconjoară revoluția luminii.

În chiar zilele grele, chiar și în

Sever UTAN

• (Continuare în pag. 2-a)

— Merge... După cît muncești, atîta bagi. A privit apoi cerul. S-a dus steaua... Îi părea rău.

CAPUL DE POD INTERPLANETAR

• Uzine metalurgice pe Lună • Se vor putea obține culturi de alge comestibile

Progresele rapide ale tehnicii cosmonautice sovietice ne arată că, foarte curînd, se va reuși înfăptuirea unui vechi vis al omenirii: CREAREA UNEI BAZE STABILE ȘI LOCUITE PE LUNA.

Însemnătatea acestei viitoare realizări este multilaterală, și va depăși cu mult proporțiile unui simplu record. Stabilirea unei baze pe Lună va deschide o foarte largă gamă de posibilități științifice și tehnice nebănuite.

Astfel, EXPLOATAREA MINEREURILOR NU ESTE CHIAR ATÎT DE UTOPICA PE CÎT PARE. Suprafața Lunii este acoperită cu mari cantități de pulbere fină meteorică metalică, extrem de favorabilă atît din punctul de vedere al colectării sale, cît și al metalurgiei. Elaborarea metalelor sub formă de pulbere este mult mai ușoară. Transportul pe Pămînt ar fi deocamdată mult prea costisitor. *Se poate însă prevedea chiar prelucrarea lor pe loc.*

Observator astronomic

Este de așteptat, ca primul lucru ce se va construi pe Lună să fie un observator astronomic. La ora actuală, precizia, sensibilitatea și finețea mijloacelor tehnice ale observatoarelor astronomice depășește ceea ce este posibil de observat, din cauza oceanului agitat al atmosferei care ne înconjoară. Radiațiile, atît din spectrul luminos, cît și cele cosmice și corpusculare, sînt puternic absorbite și perturbate de atmosferă. Transparența atmosferei se restrînge la o gamă destul de îngustă de unde electromagnetice din spectrul vizibil, ultraviolet și radio, fiind ovacă mai ales pentru radiațiile cu mică lungime de undă.

Acest lucru constituie de altfel explicația faptului că există viață pe Pămînt, pe care radiațiile venite din cosmos ar putea s-o distrugă în scurt timp dacă n-ar exista atmosferă.

Pentru astrofizicieni însă, necesitatea de a efectua observații prin vălul atmosferei constituie o calamitate.

Cu aparatura actuală, cunoștințele noastre despre Univers ar putea fi extinse în mod nebănuit, dacă observațiile s-ar putea efectua în afara atmosferei.

LUNA OFERĂ CONDIȚIILE NECE-

Ing. A. NEGREA

(Continuare în pag. 4-a)

INVENTARUL VISURILOR

„Planeta este leagănul rațiunii, dar nu poate să trăiești veșnic în leagăn".

K. E. T[illegible]VSKI

Dacă aș fi statistician, m-aș încumeta să întocmesc un inventar al visurilor milenare ale omenirii. Aș înscrie acolo toate ideile avintate, toate planurile temerare, toate proiectele cutezătoare. Le-aș rîndui, fie cronologic, fie după conținut, și aș lăsa să trasă de vulturi...

Zborul! Mituri, legende, utopii!

Poemul lui Firdusi, după o veche legendă persană, cîntînd călătoria spre stele a regelui Kai-Kaus, într-o trăsură

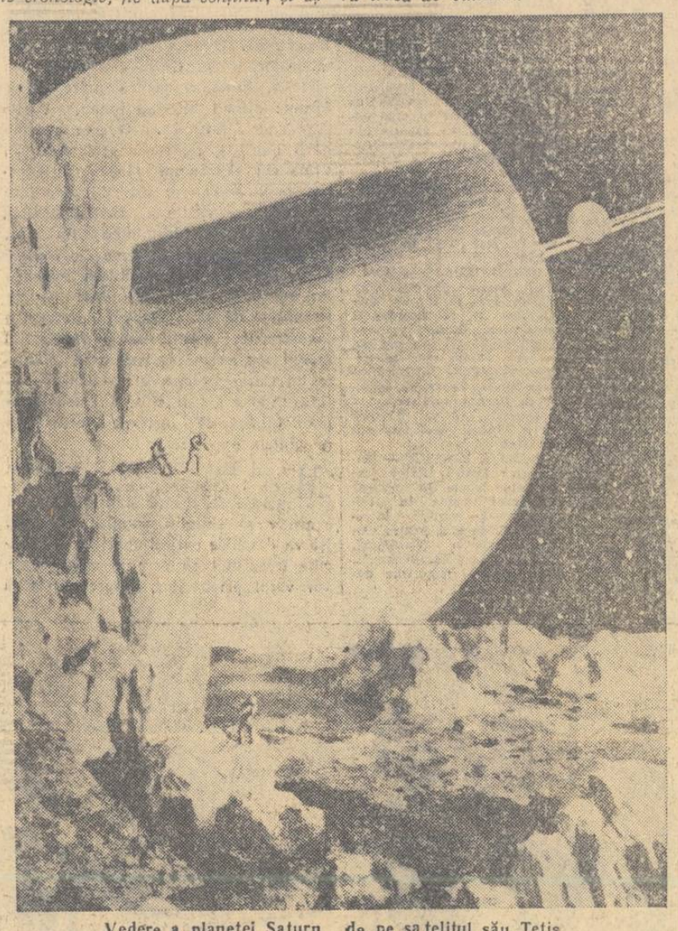

Vedere a planetei Saturn de pe satelitul său Tetis

cercetă care din ele au rămas visuri și care nu. Știu însă dinainte că prea puține ar purta la rubrica corespunzătoare, mențiunea „nerealizat".

La multe din aceste visuri aș trebui să scriu „înfăptuit în secolul XX", iar ca autor aș trebui să-l indic pe „omul zilelor noastre".

Așa ar arăta statistica mea.

În ea ați găsi tiparul și mașina cu aburi, electricitatea, telegraful și telefonul, automobilul, submarinul și radioul. Ați găsi apoi avionul cu elice și turboreactorul, mașinile electronice, televiziunea, biocurenții și energia atomică. N-ar lipsi din inventarul meu canalul Volga-Don, mările artificiale, hidrocentrala de la Kuibișev, pămînturile desțelenite din Kazahstan, biologia miciurinistă și uzinele complet automatizate. La loc de cinste ar figura spărgătorul de gheață atomic și sateliții artificiali ai pămîntului, vajnicii spulnici, cercetașii spațiului cosmic.

Pînă mai zilele trecute, însă, unul dintre visuri, poate cel mai temerar, nu se înfăptuise încă: dorința omului de a se desprinde din încleștarea atracției terestre, *DE A SE AVÎNTA SPRE LUNA.*

Zborul! Mituri, legende, utopii!

Poemul lui Firdusi, după o veche legendă persană, cîntînd călătoria spre stele a regelui Kai-Kaus, într-o trăsură trasă de vulturi...

Legenda despre Icar, cel ce și-a făurit aripi de ceară ca să se avînte spre soare...

Vechile legende rusești, zborul lui Ivan, fiu de țar, sau minunata poveste a cățelușului cocoșat...

Mai tîrziu, faptele legendare ale eroicilor pionieri ai aviației Mojaiski, Vlaicu, Vuia...

Cît de îndepărtate par toate acestea! Astăzi, la capitolul „zborul spre Lună" din inventarul meu de visuri, scriu, cu inima copleșită de bucurie și de admirație, cuvîntul „împlinit".

Trăim o epocă de neuitat. Contururile societății comuniste pe care popoarele sovietice sînt pe cale s-o înfăptuiască, devin pe zi ce trece mai distincte. O caracteristică a acestei epoci este încurajarea talentului, sprijinirea creației în țările care au lepădat jugul exploatării și faptul că în aceste țări, fantezia cea mai cutezătoare este adesea întrecută de realitate.

Prima rachetă interplanetară străbate spațiul cosmic. Pe bordul ei se află drapelul purpuriu al Uniunii Sovietice, simbolul libertății, al muncii pașnice, al progresului. Ceea ce au înfăptuit savanții sovietici în acest glorios miez de veac, va rămîne înscris în cartea de aur a științei, ca o mărturie a imensei forțe de creație a unui popor liber, stăpîn pe soarta lui.

Îl văd parcă pe cetățeanul veacului XXI, biruitorul naturii, cunoscătorul tainelor pămîntului și cerului, frunzărind voluminosul tom al istoriei zborurilor cosmice.

Parcă-l aud citind cu dulcsie:

„4 OCTOMBRIE 1957. Oamenii so-

Radu NOR

• (Continuare în pag. 5-a)

MUZEUL UNIRII

La Iași, din Piața Unirii, cea veghează de statuia lui Alexandru Ion Cuza, urcă, către Copou, o stradă îngustă, cu numele Lăpușneanu. Pe această stradă e un bătrîn palat înălțat în zorii veacului XIX; zidirea, străjuită la fațadă dinspre stradă, de trei perechi de cariatide, pornite de la înălțimea balconului, nu cheamă, prin monumentalitate, luarea aminte a trecătorului.

De n-ar fi o placă de marmoră neagră prinsă în zid, puțină, foarte puțină lume ar ridica ochii să-și oprească privirea pe alba construcție, și strada Lăpușneanu, stradă de centru, loc de plimbare al ieșenilor, ar ignora monumentul istoric.

Pe placa de marmoră neagră stă scris: *„Ultima reședință domnească din Iași de la anul 1859 pînă la anul 1862 a lui ALEXANDRU ION CUZA".* De ani de zile stă acolo placa de marmoră, dar în palat nimic nu amintea nici de unire, nici de Alexandru Ion Cuza. Știutul dispreț al burgheziei pentru valorile istorice păstrate în monumente îl ocoleau cu nepăsare și-l lăsau să se risipească în uitare. În anii puterii populare casa de pe strada Lăpușneanu a fost restaurată; palatul va adăposti un nou muzeu al Iașului: Muzeul Unirii, care, potrivit hotărîrii partidului și guvernului va fi inaugurat, peste cîteva zile.

Hîrtii îngălbenite de vreme, manuscrise și tipărituri groase, pergamentoase, înflorate cu semnături în semne chirilice și latinești, săbii cu mînere aurite, iatagane, haine din mijlocul celui-lalt veac, cu toate la un loc peste două mii, constituie o colecție de o inestimabilă valoare.

Am în fața mea o călimară; o călimară simplă, făcută din două gavanoase de lemn negru, între ele cu un suport de pană. Nimic deosebit în înfățișarea-i modestă; totuși această călimară este o piesă unică; valoarea ei nu-i nici în lemnul din care a fost tăiată, nici în meșteșugul meșterului ce-a făurit-o; valoarea i-a dat-o istoria poporului nostru: *călimara a stat pe masa divanului ad hoc din Moldova.* În această călimară deputații divanului au înmuiat pana și au *„subscris"* documentele; în această călimară își va fi înmuiat pana Mihail Kogălniceanu, moș Ion Roată, deputații cîncași care au subscris „actului celor 4 puncte" care hotărau unirea. Iată și două borcănașe negre, prinse într-un soi de dulăpior cu sertărașe. Un obiect fără valoare artistică, fără frumusețe. Dar în el strălucește o frîntură de lumină din istoria poporului nostru; obiectul e urna în care s-a votat alegerea ca domn al Moldovei a lui Alexandru Ion Cuza, în adunarea conspirativă din 3 ianuarie 1859, în Sala așa-numită a Elefantului, dintr-un palat aflător și azi în Iași, nu departe de vechea clădire a Facultății de Medicină.

Dar șirul obiectelor e mare, nespus

Virgil DANCIULESCU

• (Continuare în pag. 2-a)

Urna cu care s-a votat alegerea ca Domn al Moldovei a lui Alexandru I. Cuza, în adunarea conspirativă din 3 ianuarie 1859 (stînga) *și călimara Divanului ad hoc* (dreapta)

În acest număr:

Fonostenografia

Corespondență specială din Chișinău

•

MINUNILE TEHNICE ALE ANTICHITĂȚII

•

VÎNĂTOARE DE FEMEI

•

Cîștigătorii concursului nostru literar

•

Fiii Deltei

Momente din viața campionilor mondiali

S. Ismailciuc și D. Alexe

3013

VREAU să știu!

Răspunsuri la întrebările cititorilor

M-ar interesa să cunosc cite ceva din viața lui Louis Braille și despre ingeniosul său alfabet pentru orbi. (VICTOR DIACONESCU — Ploești).

Louis Braille era fiul unui curelar, din Coupvray, o mică localitate din apropierea Parisului și își pierduse vederea încă de la vîrsta de 3 ani. Deși lipsit de vedere copilul se dovedi viol și dornic de a cunoaște, așa că urmă cum putu cursurile școlii primare din satul său. Tatăl lui văzînd marea rîvnă pentru învățătură a micului Louis, îl înscrie la vîrsta de zece ani, la Institutul tinerilor orbi, care își deschisese de curînd porțile la Paris.

Aici, Louis Braille face progrese rapide și la terminarea cursurilor, înainte de a împlini 20 de ani, este numit corepetitor al Institutului. Încă elev fiind, el își dă seama de marea dificultate în învățarea scrierii și a cititului pentru orbi, din cauza lipsei unui alfabet practic. Pe vremea aceea elevii orbi învățau cititul după niște litere obișnuite, cu contururile în relief și acestea erau foarte greu de sezisat. De scriere aproape că nici nu putea să fie vorba.

Louis Braille a imaginat un alfabet simplu și sistematic întocmit, pe care îl publică în 1829 și care a deschis larg ferestrele spre educare și cultură, orbilor de pretutindeni.

Alfabetul Braille este simplu pentrucă se bazează pe un semn simetric din 6 puncte în relief, ușor sezisabile cu vîrful degetului. Din diversele combinații ale acestor puncte se pot forma 63 de semne diferite, care sînt suficiente pentru orice alfabet, semne de punctuație, note muzicale, semne matematice etc.

Acest sistem a obținut o răspîndire universală și astăzi este folosit cu succes de milioane de nevăzători. Unii din orbi citesc cu foarte multă repeziciune, ajungînd să perceapă pînă la nouă sute de semne pe minut, iar în privința scrisului putem menționa că, la un concurs de stenografi, un nevăzător a atins frumoasa viteză de 350 de semne pe minut.

Alfabetul Braille a realizat ceea ce n-au putut să realizeze nici unul dintre alfabetele existente pentru scrierea în negru; el s-a impus pe toată suprafața globului, atît la popoarele europene, cît și la cele asiatice și africane. Chiar și limba chineză, care după cum se știe are o scriere extrem de complicată, ideografică, conținînd zeci de mii de hieroglife, poate fi redactată în sistemul Braille.

În țara noastră alfabetul Braille, se învață în 7 școli de diverse grade, de la grădiniță pînă la școala medie inclusiv. De asemenea studenții nevăzători care urmează cursurile facultăților, sînt destul de numeroși.

Asociația orbilor din R.P.R. dispune de o tipografie Braille care scoate noi și noi cărți, precum și o revistă lunară „Viața Nouă" al cărei colaboratori, în marea lor majoritate sînt orbi.

Cea de-a 150-a aniversare de la nașterea sa este sărbătorită în toate țările din lume.

La noi, s-a cinstit memoria celui care a a dat nevăzătorilor această unealtă indispensabilă pentru luminarea minților și înfrumusețarea vieții, prin dezvelirea unui bust la sediul Asociației orbilor din R.P.R., iar Sfatul Popular al Capitalei a decis ca str. Victor Manu să capete numele lui Louis Braille, cu începere de la 4 ianuarie 1959.

Ing. Liviu PĂCURARU

Am citit nu de mult în presă că se lucrează la „MONOGRAFIA GEOGRAFICĂ A R.P.R.". Cum fac parte și eu dintre cei interesați în probleme de geografie, aș dori să aflu în ce stadiu se găsește lucrarea (A. STĂNCULESCU-Cluj).

În intervalul 2 noiembrie — 17 decembrie 1958, colectivul de elaborare a Monografiei Geografice a R.P.R. a parcurs o nouă etapă. Geografii sovietici, în frunte cu academicianul I. P. Gherasimov, directorul Institutului de Cercetări Geografice al Academiei de Științe a U.R.S.S., au lucrat la București, alături de geografii romîni, pentru definitivarea textelor volumelor I și II, planificate pentru tipar în anul 1959.

Cu această ocazie a fost discutat capitol cu capitol conținutul ultimei variante a primelor două volume, definitivîndu-se faza de lucru a autorilor și a redacției. Au fost analizate hărțile ce vor fi tipărite cu această ocazie, căutîndu-se cea mai bună formă de reprezentare a datelor de geografie fizică și economică. Au fost adunate cîteva mii de fotografii, dintre care trebuie să alegem pe cele mai reprezentative cu privire la elementele de geografie fizică și la diferitele sectoare ale economiei naționale, ținînd seama că fotografiile trebuie să completeze și să ilustreze textul diferitelor capitole.

Odată cu terminarea primelor două volume autorii romîni au avut sarcina să redacteze, pînă la 31 decembrie a.c., prima variantă a volumului III: regiunile și ținuturile economice. Sarcina aceasta este deja îndeplinită de majoritatea autorilor și materialul a stat la baza unor ședințe de lucru în care specialiștii sovietici, prof. N. F. Ianițki și M. Jirmunski, au prezentat două conferințe cu caracter metodologic privind raionarea economică: problema ținuturilor economice și tratarea complexă a elementelor economice, pentru a se demonstra interdependența dintre factorii care determină economia unei regiuni.

Prof. V. IANOVICI
Directorul Institutului de Geologie-Geografie al Academiei R.P.R.

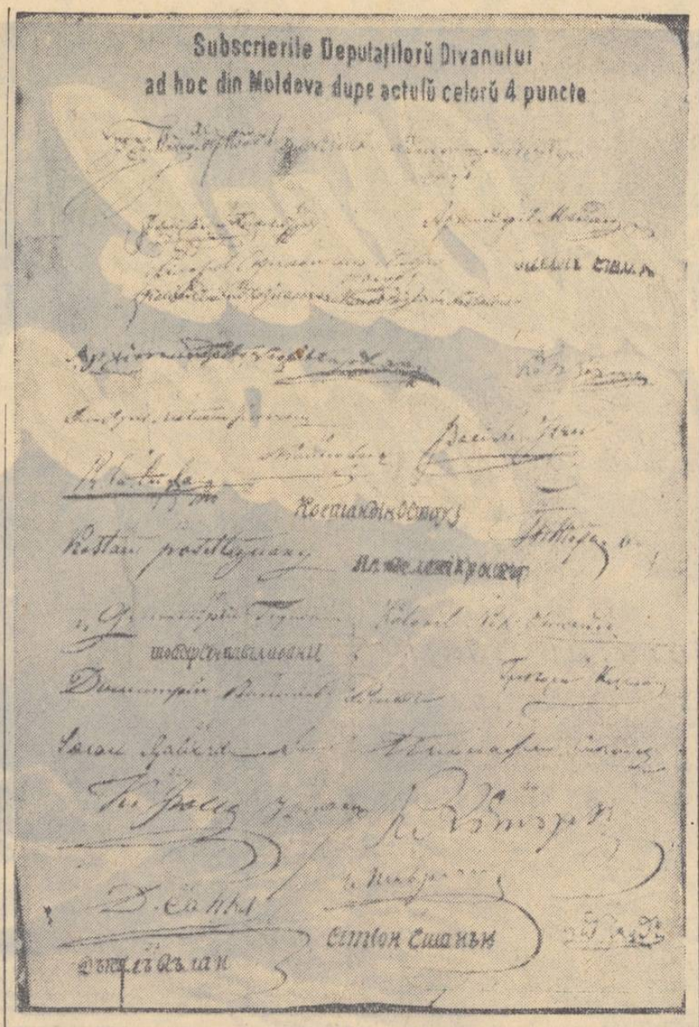

Semnăturile membrilor Divanului ad-hoc al Moldovei pentru aprobarea doleanțelor romînilor, între care și Unirea Țărilor Romîne.

Muzeul Unirii

(Urmare din pag. 1-a)

de mare, cu neputință de cuprins într-un reportaj.

Valorii lor i se adaugă truda cercetătorilor, a celor care în anii puterii populare le-au căutat și cu dragoste le-au adunat aici, la un loc. Mă opresc dinaintea unei vechi uniforme de lăncieri: e vestonul pe care l-a purtat, înainte de-a fi ales domn, polcovnicul Alexandru Ion Cuza. Privesc șeaua de călărie pe valtrapul căreia se vede stema țărilor unite, cercetez sabia lui Alexandru Ion Cuza, servieta lui din piele brună, cărțile legate în piele și catifea roșie, scaunul cu spetează brodată.

Obiectele, documentele, stampele, gravurile își au locurile în vitrine, sub geamurile meselor hexagonale din săliile mari. Vechile lucruri, scoase din lăzi și sipete, vechile lucruri adunate aici prind viață, și împlinesc la Iași, pe strada Lăpușneanu, Muzeul Unirii.

Muzeul Unirii e cuprins întru totul în patrusprezece săli evocînd în obiecte, documente originale și copii, în tablouri, perioada istorică dintre 1829 pînă la 1866. Fiecare sală evocă lupta poporului nostru pentru idealurile scumpe ale libertății. O sală prezintă momentul alegerii lui Alexandru Ion Cuza, domn în Moldova și Țara Românească. (Este aici tabloul lui Mihai Cămăruț înfățișînd adunarea conspirativă din Iași și tabloul lui Ispir înfățișînd adunarea electivă din București, în cadrul căreia vorbește Vasile Boierescu). O sală este închinată colaboratorilor lui Cuza, luminații săi sfetnici, luptători pentru unire și reforme: Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Rosetti... O alta consolidării unirii și reformelor înfăptuite în urma ei; aici se pot vedea mărturii despre împlinirea unor aspirații populare precum: organizarea învățămîntului, împroprietărirea, dezrobirea țiganilor.

Ziarele din acea vreme oglindesc lupta dusă pentru împlinirea reformelor dorite de popor, oglindesc voința poporului de a le împlini împotriva monstruoasei coaliții care se forma din marea moșierime și burghezie. Numele lui Cezar Bolliac, al lui Gh. Bolintineanu des pot fi citite în semnătura unor înflăcărate articole exprimînd năzuințele populare.

Muzeul Unirii din Iași, organizat sub îndrumarea comitetului regional de partid și a comitetului executiv al sfatului popular regional, își va deschide curînd porțile. Mărturiile trecutului pe care le adăpostește, vor vorbi privitorilor, despre o pagină de istorie care a însemnat un moment deosebit de important pentru dezvoltarea țării noastre cu un veac în urmă. Vor veni aici muncitori și țărani, vor veni intelectuali, studenți și elevi cu miile; își vor aminti cu mîndrie de trecutul poporului nostru, vor gîndi la drumul de luptă și de biruință pe care l-am străbătut în ultimul deceniu al acestui veac și vor privi în viitor la viața noastră de mîine. Și muzeul nu va fi numai o lecție de istorie ci o întărire în lupta pentru noi biruințe în vremea noastră, pe drumul socialismului, căci el vorbește cu toate mărturiile sale, în mod concludent, despre voința poporului de a-și împlini năzuințele sale, de înflorire economică și culturală a patriei.

Virgil DANCIULESCU

MANOLIS GLEZOS ȘI ȚIPETELE COPIILOR

de EUGEN JEBELEANU
membru corespondent al Academiei R. P. R.

După ce, pentru credințele sale democratice, și-a „petrecut" aproape opt ani în închisoare; după ce a fost de trei ori condamnat la moarte — Manolis Glezos este amenințat de o nouă condamnare: capitală sau la ocnă pe viață.

Manolis Glezos este un erou. El nu aparține doar Greciei. Și astăzi ne aducem aminte ce sacră înflorare eroică a transmis, în 1941, întregii lumi care lupta împotriva fascismului, fapta lui Manolis Glezos, care a smuls și a pretăcut în fîșii steagul cu cruce încîrligată, ce pîngărea splendorile milenare ale Acropolei.

...Dar, iată, în anumite părți ale lumii, vremurile Bestiei vor să reînvie.

Aflăm, astfel, că d. von Baudissin, fost, în timpul celui de-al doilea război mondial, șef de stat major în faimosul Afrika Korps al lui von Rommel, este desemnat pentru reorganizarea cadrelor Wehrmachtului.

Și asistăm, în același timp, la procesul intentat lui Manolis Glezos, amenințat cu o condamnare la moarte!

E absurd? E uluitor?

E adevărat...

„Țipetele copiilor înfometați au ridicat pentru prima oară în fața mea o problemă socială, au devenit călăuza întregii mele vieți". Sînt cuvintele lui Manolis Glezos.

Țipetele copiilor înfometați i-au stîrșiat inima lui Manolis Glezos — și astfel s-a născut Eroul, cu inima largă, puternică, generoasă.

Țipetele milioanelor de copii înfometați spun astăzi: LIBERTATE PENTRU MANOLIS GLEZOS!

Și alături de ele e strigătul formidabil al copiilor fericiți din toate țările libere, și e strigătul conștiințelor cinstite de pretutindeni: LIBERTATE EROULUI! LIBERTATE LUMINII!

AZI — ÎN ȚARA DE PIATRA

(Urmare din pag. 1-a)

cursul schimbărilor de climă, cînd întemperiile cresc, pe ploaie sau zăpadă, tăietorii de lemne își intensifică truda lor. Prin ger sau prin ploaie s-au deschis pîrtii pentru transportul în condiții excepționale a trunchiurilor atît de necesari industriei noastre, economiei naționale. De aicea pleacă înspre fabrici mii, zeci de mii de metri cubi de lemn.

Majoritatea tăietorilor de lemne de la Pîrîul Șantului sînt din comuna Bistra. Pregătirea lor școlară se ridică pînă la maximum patru clase primare. Sînt oameni în vîrstă. I-am întrebat: de ce numai atîta școală ai?

Mi-a răspuns Macarie Petru, un bărbat vrednic, negricios, cu sprîncenele răzvrătite, iute la minte.

— Tovarășe, la noi în sat n-am avut școală. Și am învățat și eu, cît a știut tata să mă învețe...

Nu numai în Bistra, dar pretutindeni în Apuseni analfabetismul era cronic, din cauza inexistenței școlilor. În același hal, nu se poate spune altfel, se găsea și sănătatea locuitorilor.

Exploatatorii au încercat să distrugă nu numai omul truditor; ci cu ură au lovit și pădurile. Acuma se înalță puteți de brazi și molizi în peste 7500 hectare din jurul localităților Arada, Secătura, Cîmpeni și Albac, care mai înainte au fost despuiate de lemn. Oamenii din aceste localități, literalmente, nu aveau lemn cu ce să se încălzească iarna. Căci s-a jefuit crunt, mai ceva ca în codrul Vlăsiei!

Iar pe atunci motul, tot fără școală, tot fără mălai a rămas.

Mi-a povestit unul dintre dînșii despre orînduirea nouă, la care cu sinceră patimă ajută și tăietorii de lemne. El dă din secure, la pădure, de pe cînd avea zece ani. Se numește Ion Andronic. Pentru traiul lui de azi a însîngerat în Munții Tatra. Dar în schimb, acum are mulțumirea să vadă cum copiii lui învață în școala nouă, de șapte ani, cu internat, din Bistra. Tot în comună, pentru soțiile lucrătorilor, s-a construit și un dispensar, cu o casă de naștere. De altfel, ceea ce spun nu constituie o noutate. În Țara de Piatră n-am găsit, cît am umblat-o, sat fără școală, comună fără dispensar medical.

Nu încerce nimeni vreodată să strice buna orînduială a acestor oameni. Că în oricît oțel s-ar ascunde, nu-i încă făcut acel oțel să nu-l ajungă și acolo răzbunarea moților cînd pălește!

Și unde dă motul, nu mai crește niciodată!

Sever UTAN

Cronica gastronomului

ASPICUL

O cititoare îmi scrie, făcîndu-mi cunoscut că a executat întocmai menu-ul alcătuit de șeful bucătar Colea Olexiuc pentru prietenul meu Costache, cu prilejul revelionului, exprimîndu-și totodată regretul că n-am comunicat prin „MAGAZINUL" decît unele rețete (sublinierea e a cititoarei) și nu pe toate. Măcar că știu și eu, îmi scrie domnia sa, să frig un purcel, un curcan sau o găină, aș fi curioasă să știu cum procedează în același caz, un specialist, recunoscut ca atare, pînă și de mofturosul domniei-tale prieten Costache. În încheiere, cititoarea mă roagă ca, în caz că nu voi încredința tiparului și celelalte rețete din pomenitul menu, să-i comunic măcar cum prepară Colea Olexiuc aspicul, știind că acest șef-bucătar, căruia îi mulțumește prin mine pentru rețetele date, este un meșter al bufetului rece. Iată:

— Dar mai întîi: ce-i aspicul? m-a întrebat odată Costache.

— Ce să fie? i-am răspuns, ia, o piftie care s-a înălțat în grad!

Costache al meu, care a învățat mai repede de la mine să versifice, decît eu de la el să gătesc, (se vede treaba că-i mai ușor), mi-a răspuns c-o epigramă:

Tu nu știi găti nimic,
Însă cine știe,
Cînd ți-o face un aspic,
Te-a făcut piftie.

Îmi dau seama că cea mai bună replică ar fi fost să-l poftesc la o masă, la care toate mîncările să fie preparate de mine. I-aș fi potolit desigur avîntul epigramatic. Dar n-am avut cruzimea asta. În schimb, nu voi pomeni o iotă despre felul lui Costache de-a prepara aspicul (căci are felul său, bată-l să-l bată!), ci numai de al lui Colea Olexiuc, așa cum mi-a cerut cititoarea.

Așadar: ca să obțîe un kilogram de aspic, Colea Olexiuc pune la fiert 1½ kg. oase de vițel sau 700 gr. șorici de porc. După ce a spart și opărit oasele, le bagă în apa rece și le pune la fiert. Cantitatea de apă are grijă să fie de trei ori mai mare decît greutatea oaselor. Lasă oasele să fiarbă încet, pînă ce scade lichidul la mai puțin de jumătate. În momentul acesta strecoară și pune din nou la fiert. După fierbere, purcede la clarificare, precum urmează:

Ia o cratiță al cărei smalț să fie intact, fără nici o crăpătură. Pune în ea 4 albușuri de ou, pe care le bate de cîteva ori cu telul. Adaugă: 100 gr. apă rece, 2 cepe, o țelină, un morcov tăiat felii subțiri, 200 gr. vin, 10 boabe de piper, ½ frunză de dafin, cîteva fire de tarhon, o lingură de oțet alb sau de vin bun, ¼ kg. carne slabă de vită, dată prin mașina de tocat. Amestecă bine totul. Peste acest amestec toarnă zeama de oase strecurată și răcită pe jumătate, puțin cîte puțin, amestecînd-o neîncetat. O potrivește din sare. Pune din nou la fiert întregul amestesc pe marginea plitei, așezînd vasul pe două cărămizi. Îl lasă să fiarbă, vorba ceea, în zeama lui, pînă ce scade și se coagulează albușul.

— Dar ce rost are albușul? întreb nedumerit.

Olexiuc surîde (Costache ar fi rîs de-a binelea).

— Pentru clarificare. Albușul absoarbe elementele care tulbură lichidul.

— Pe urmă?

— Mai lăsăm să fiarbă, mă lămurește Colea Olexiuc, pînă cînd zeama ajunge la tăria dorită.

— Și de unde știi cînd a ajuns zeama la tăria dorită?

— Foarte simplu: punem la rece cîteva picături din zeama fiartă. Dacă se întăresc imediat, operația e terminată. Scoatem de la foc și strecurăm.

— Prin pînză? întreb.

— Se poate și prin pînză, dar e preferabil prin etamină, își încheie Colea Olexiuc lecția practică.

Acest aspic lichid îl pune în forme și cu el își glasează diferitele preparate, ouă, pește, cărnuri, pateuri etc. La nevoie, aspicul întărit îl pune din nou la foc și lichefiindu-l glasează cu el ce vrea.

★

Și acum că am răspuns cititoarei, mă adresez șefului bucătar Colea Olexiuc și amicului meu Costache, bucătar amator, astfel grăind lor: amîndoi faceți aspic bun, deși cu metode deosebite și amîndoi puneți vin în el. Știți amîndoi de asemenea că soiul vinului hotărăște calitatea aspicului. De aceea, mă simt dator să vă spun amîndorura, căror vinuri din țara noastră (aici e sectorul meu), cade-se să le dați precădere în aceată preparație: 1) Cotnarul vechi (din grasă și fetească), Segarcea (Frontignan), Crăciunel (Muscat-Ottonel), Murfatlar (Pinot-Chardonnay).

Aveți ceva contra?

PASTOREL

P. S. — Cui îi place să puie în aspic și coniac, tot Segarcea recomand.

POȘTA Redacției

CITITORILOR REVISTEI NOASTRE **care ne-au adresat urări cu prilejul Anului Nou 1959, le mulțumim călduros, dorindu-le noi și noi succese în lupta pentru construirea socialismului în scumpa noastră patrie și pentru apărarea păcii.**

VARVARA RABOVENCO — Galați: Vă facem ecoul urărîi dvs., aducînd la cunoștința Radiodifuziunii dorința de a transmite mai des cîntecele preferate, în cadrul emisiunilor de muzică ușoară. Cît privește restul, adică programarea, anunțarea datei cînd piesele respective vor fi interpretate la microfon, aceste chestiuni nu mai aparțin de noi, ci de Radiodifuziune. Cu aceasta, transmisiunea noastră s-a încheiat...

HORIA FLORESCU — Pitești: Producțiile literare al căror autor sînteți, le puteți prezenta unei edituri, fie „Editurii Tineretului", fie „E.S.P.L.A.".

Revista noastră nu se angajează să publice lucrări de mari dimensiuni, pentru motive lesne de înțeles.

Acum, cînd cunoașteți adresa, credem că știți ce aveți de făcut. Iar dacă lucrarea este publicabilă, știți ce urmează... Vă urăm succes.

ROZA GRIG — București: **Este îmbucurător faptul că urmăriți cu interes „Poșta redacției". Înseamnă că sfaturile noastre nu ajută numai pe cei în cauză, ci și pe alții, între care unul sînteți și dvs.**

După această scurtă digresiune introductivă să supunem unei sumare analize critice poezia „Vitrina", dedicată lui L. L. Dacă vă vom spune că aveți talent la versificație s-ar putea să ne răspundeți: „Știu, mi-au mai spus-o și alții". N-avem pretenția că vă dezvăluim un lucru nou, totuși facem această bună apreciere pentru a confirma o realitate. Subiectul poeziei este însă neconcludent. E vorba de o vitrină cu minciuni care nu trebuie spartă cu piatra fiindcă te rănești. Ea trebuie sfărîmată cu adevărul. Satira dedicată lui L. L. (nu cumva ?...) are o schelărie șubredă, este artificială, neconvingătoare. Sfatul nostru este să vă preocupați și de această latură a poeziei care este esențială.

Dr. IULIU PORA — Topolovăț (Lugoj): Nu cumva fiul dvs. a trimis un desen redacției, iscălindu-vă fără să știți?

Execuția trădează o mînă neexperimentată. În cazul că este în clasa I-a elementară, comunicați-i că l-am pus nota 10. Dacă este într-a IV-a, spuneți-i că cu indulgență 5 și că trebuie să-l refacă. Dacă nu fiul dvs. a trimis desenul, iertați-ne pentru faptul că nu sîntem buni diagnosticieni.

V. LUPU — Brăila: Articolul dvs. ni s-a părut interesant și l-am reținut.

N. BASCAU — Pitești: **Așa concurent cine nu s-ar prinde să fie? Vasăzică, dvs. participați la un concurs public și nu cunoașteți un număr apreciabil de întrebări. Ca să vă descurcați ușor și fără bătaie de cap, ne trimiteți lista întrebărilor, la care trebuie să răspundem noi, punîndu-ne în vedere textual: „Vă rog să țineți cont de faptul că termenul de predare este fixat pentru data de 8 ianuarie 1959 și să faceți tot posibilul ca cele solicitate să-mi parvină pînă la această dată".**

În scrisoarea ce ne-ați trimis-o ne asigurați ca „suport cheltuielile necesare informării și expedierii".

Ați greșit profund adresîndu-ne această scrisoare. Oare așa înțelegeți dvs. rolul concursurilor și așa credeți că trebuie să ajutăm pe cei care ne solicită un sprijin?

Numai un concurent neonest apelează la răspunsuri formulate de altcineva, ferindu-se să facă eforturi pentru a dezlega singur problemele concursului, crezînd că plătind „informarea" va ieși la liman.

Asemenea procedee le găsim nejuste și vă recomandăm să renunțați la ele pentru totdeauna.

UN GRUP DE STUDENȚI AI FACULTĂȚII DE ZOOTEHNIE ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ din București, propune ca în revistă să apară din cînd în cînd reportaje ilustrînd aspecte din munca și activitatea medicilor veterinari și a zootehnîștilor.

Propunerea este întemeiată. Asigurăm studenții care ne-au scris că vor avea putința să citească asemenea materiale în „Magazin".

PETRU TRUFAȘ — Deva: **S-ar putea întîmpla ca vioara dvs. să fie un Stradivarius și să descoperiți abia acum. Întrucît vreți să aflați dacă este așa sau nu, ne vom adresa unor specialiști, cerîndu-le să o cerceteze și să vă spună rezultatul. Dacă presupunerea se adeverește, vă va fi ușor să o vindeți unei instituții de stat.**

TIBERIU IONESCU — București: **Pentru aflarea problemelor legate de tipărirea literaturii romîne în străinătate, adresați-vă Întreprinderii de Stat pentru Comerț Exterior (Cartimex), str. A. Briand 14, București. Veți obține lămuririle necesare.**

De pretutindeni

ÎNTR-UN loc pitoresc în apropiere de orașul Kuntevo (lîngă Moscova), s-a început construirea celui de al doilea oraș-satelit al capitalei U.R.S.S. După cum s-a anunțat, primul oraș-satelit al capitalei sovietice se construiește la nord-vest de Moscova, în apropierea gării Kriukovo de pe calea ferată Leningrad. În noul oraș-satelit din apropiere de Kuntevo se vor construi locuințe cu o suprafață totală de 400.000 mp. Se vor putea stabili astfel în noul oraș cîteva zeci de mii de locuitori. În anii următori linia metroului va fi prelungită pînă la noul oraș.

●

OPERELE de artă germane care au fost duse în S.U.A. după zdrobirea forțelor armate hitleriste au fost puse acum în vînzare. Tablourile de proveniență germană de la „Galeria Națională de Arte" din Washington sînt vîndute businessmanilor americani. Cetățenii străini sau muzeele străine nu au dreptul să le cumpere.

●

ÎN APROPIEREA orașului Rangoon, capitala Birmaniei, se află pe una din colinele Tenassarim marea pagodă din stîncă Kyaik-Hti-Yo, cu ornamente aurii,

ridicată cu vreo 500 de ani în urmă de către un bătrîn pustnic birman. Oricît de ciudat ar părea, impresionanta stîncă rotundă, înclinată către mare, se mișcă dacă este lovită ...însă nu cade niciodată de pe baza ei. Birmanezii consideră pagoda ca una din minunile lumii.

●

UZINELE „Hans Daimler" din Hennigsdorf, R.D. Germană, au început producerea în serie a celei mai puternice locomotive de curent continuu din lume. Locomotiva este destinată pentru scopuri industriale; ea are 6—8 osii și funcționează la curent continuu de 1.500 V. Ea a fost introdusă atît în R.D. Germană cît și în alte țări. Tracțiunea maximă de pornire este de 45 tone, iar viteza maximă de 65 km/oră.

●

LA UZINA metalurgică „Dzerjinski" din Dneprodzerjinsk (Ucraina) a fost pus în exploatare primul furnal automat pentru prelucrarea termică a șinelor de cale ferată din U.R.S.S. După prelucrarea șinelor de cale ferată în acest furnal, denumit normalizator, termenul duratei lor sporește de aproape două ori, ceea ce echivalează cu dublarea producției lor.

●

UN GRUP de alpiniști japonezi, care au pornit să escaladeze muntele Himalchuli (7.740 m.), au fost opriți de localnici să urce în vîrf. Motivul? Sătenii nu vroiau s-o supere pe... zeița care locuiește în vîrful muntelui și căreia îi place să trăiască în singurătate.

●

INSTITUTUL Central de Cercetări al Ministerului Industriei Ușoare din R.P.D. Coreeană a reușit să producă mătase artificială din paie. Din cinci-șase kilograme de paie se pot obține 15 metri de mătase artificială.

●

MARELE combinat de încălțăminte „Svit" din Gottwaldow este renumit în întreaga lume pentru productivitatea și calitatea produselor sale. În incinta combinatului se lucrează acum la amenajarea unui muzeu deosebit de interesant. Este vorba de un muzeu care va oglindi istoria prelucrării încălțămintei din antichitate și pînă în zilele noastre, precum și procedeele de fabricare a încălțămintei începînd cu metodele rudimentare ale lucrătorilor manuali, ale cizmarilor din cele mai vechi timpuri și pînă la marile uzine complet automatizate, producătoare de încălțăminte.

●

LIVADA colhozului „V. I. Lenin" din satul Ciobruci de pe malul fluviului Nistru (R.S.S. Moldovenească) poate furniza fructe unui oraș cu o populație de aproape 100.000 locuitori, fiecărui locuitor revenindu-i cîte 50 kg. de fructe. Aceasta este cea mai mare livadă colhoznică din Uniunea Sovietică. Suprafața ei este de 17 km². Ea are 200.000 de pomi fructiferi, care dau 30 de soiuri de fructe.

●

ÎN PREZENT, în economia națională a Cehoslovaciei lucrează 700.000 persoane cu studii de specialitate. În ultimii ani, numărul lucrătorilor cu studii superioare a crescut de la 85.000 în anul 1953, la 138.000 în anul 1958.

●

UN COTIDIAN din Bruxelles a inserat recent următorul anunț: „Cunoscînd franceza mai bine decît un academician caut un post de portar, paznic de noapte sau om de serviciu". Semnificativ...

Blajul, vechiul centru cultural transilvan, a trăit, de curînd, o zi de mare animație sărbătorească. Mii și mii de oameni, veniți de la mari depărtări, cu autobuze, cu care sau chiar pe jos, au ținut să participe la marile serbări organizate cu prilejul împlinirii a 110 ani de la evenimentele revoluționare din 1848—1849 și 200 ani de la înființarea primei școli românești din Transilvania.

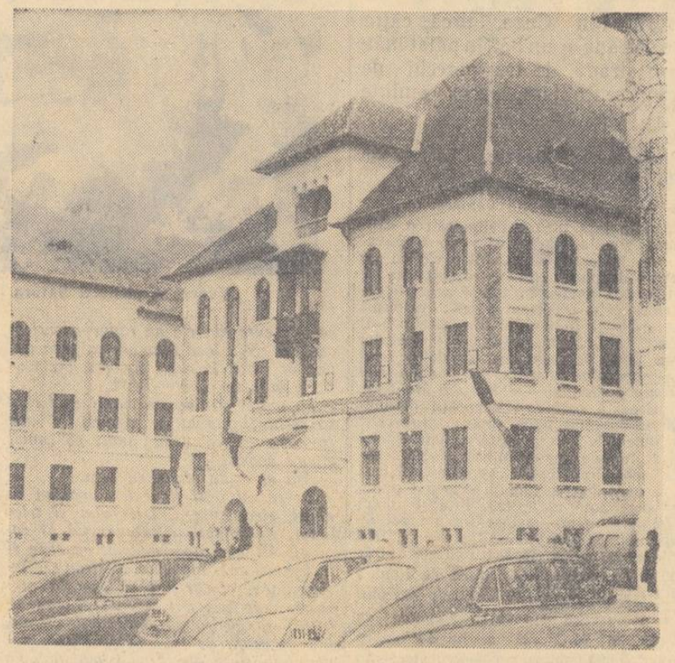

În clișeele noastre, de la stînga la dreapta: 1. O fotografie făcută în zori. Locuitorii orașului au expus pe garduri sau pe pereții caselor cele mai frumoase scoarțe, iată una dintre case în momentul cînd pe fațadă i se așează podoaba multicoloră.

2. Chiar în apropierea căii ferate se zărește o clădire masivă, clădirea din clișeul nostru. Dar să nu vă închipuiți că aici a funcționat vechea „școală de obște", pregătitoare de învățători sătești. Nu! Acea școală și-a dus existența mizeră în cîteva cămăruțe, în altă parte a orașului. Clădirea de față, adăpostește școala pedagogică de 6 ani, continuatoarea vechii școli de obște și școală medie. Recent ele au primit — respectiv — numele unor profesori străluciți care au trudit aici, Gh. Șincai și Iacob Mureșanu.

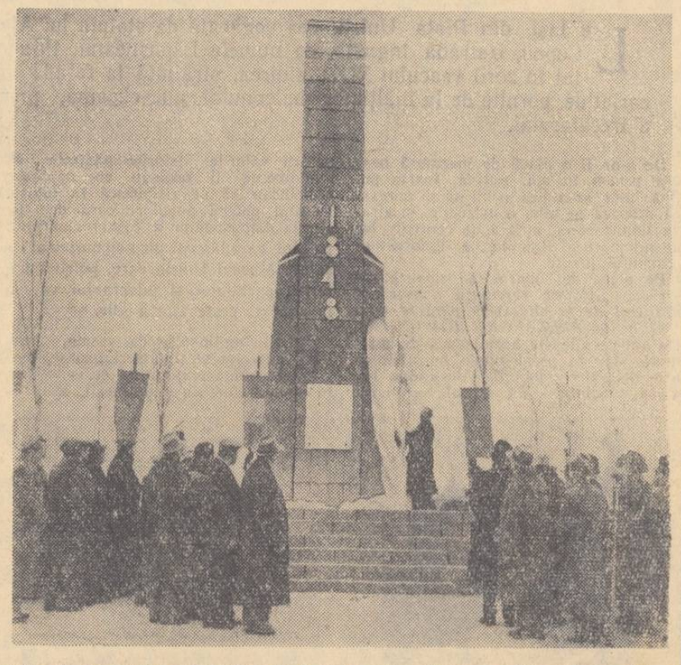

3. Pe Cîmpia Libertății, acolo unde s-au adunat cei peste 40.000 de iobagi romîni protestînd împotriva asprei orînduiri feudale habsburgice, pe acest loc, transformat de burghezie în pășune pentru vite, a fost înălțat un monument în cinstea memorabilei adunări.

Fotografii: Mihai POPESCU

FONOSTENOGRAFIA

Corespondenţă specială pentru „MAGAZIN"

Atenţia opiniei publice este atrasă în ultima vreme de o nouă invenţie, fonostenografia, apărută în R.S.S. Moldovenească, după metoda cunoscutului inovator stenograf rus M. A. Terne. Noul sistem se întemeiază pe principiul înregistrării fonetice — nu sînt înregistrate literele şi îmbinările lor ci sunetele însăşi. Îmbinările sunetelor vorbirii sînt reprezentate prin numai 70 de semne şi abrevieri convenţionale. Este deosebit de avantajoasă scrierea neîntreruptă: vorbirea se înregistrează prin propoziţii întregi, iar viteza de înregistrare este de 100 cuvinte pe minut.

Nu numai pentru uşurinţa cu care poate fi însuşită această metodă a căpătat o largă popularitate, ci şi prin faptul că este aplicabilă la diferite alte limbi. În cursul de fonostenografie, tipărit nu de mult la Editura de Stat a R.S.S. Moldovenească, se dau exemple de stenografiere în opt limbi.

Desigur, pentru însuşirea fonostenografiei, se cere o bună cunoaştere a limbii. Utilitatea internaţională a noii metode constă în aceea că, învăţînd metodica fonetică de stenografiere, de pildă în limba rusă, se poate uşor fonostenografia şi în alte limbi. De aceea, nu-i surprinzător că chiar de la apariţie, pe adresa editurii, sosesc comenzi din toate colţurile Uniunii Sovietice, precum şi din alte ţări, ca: Romînia, Bulgaria, Cehoslovacia, Japonia, Suedia, etc. Ce reprezintă de fapt metoda fonetică?

Întemeietorul metodei fonetice M. A. Terne, a definit just particularităţile sunetului în vorbire, subliniind însemnătatea părţii accentuate a cuvîntului, pronunţată de obicei mai clar, pentru înţelegerea sensului cuvîntului perceput prin auz. Părţile neaccentuate ale cuvîntului nu prezintă importanţă în fonostenografie.

Această caracteristică a scrierii fonetice, izvorînd din particularităţile sonorităţii limbii ruse, poate fi folosită, după cum s-a dovedit mai tîrziu, şi în stenografierea în alte limbi. Trebuie arătat că unele vechi sisteme fonetice s-au preocupat prea mult de „concentrarea" cuvîntelor şi au creat semne greu de descifrat.

Acest lucru a rezultat din preocuparea pentru găsirea celor mai scurte semne necesare, în urma faptului că cuvintele, în toate sistemele, se scriu cu semne distincte, mîna trebuind ridicată la fiecare semn stenografic. Astfel, scrisul iese „ciupit", creionul „hîrşîie" pe hîrtie, iar viteza de grafie e mai mică. Stenograful pierde mult timp cu aceste mişcări inutile. De aici porneşte tendinţa, în sistemele existente de stenografie, de a crea cît mai multe abreviaţiuni. Sistemul fonostenografic nu prezintă asemenea inconveniente.

Spre deosebire de toate celelalte sisteme stenografice din lume, (inclusiv cele fonetice), fonostenografia foloseşte un nou procedeu de înregistrare, şi anume fraze întregi, scrise fără a ridica creionul creînd astfel o scriere rapidă, apropiată scrisului obişnuit.

Cursul de fonostenografie conţine exemple şi scheme amănunţite, ceea ce uşurează mult însuşirea lui. Metodele de însuşire a cursului se află încă în studiu. La Casa Pionierilor din Chişinău, de pildă, fonostenografia se studiază cu ajutorul unui joc, intitulat „fono-loto" în mai multe serii. Această metodă dă rezultate deosebit de bune. Eleva Svetlana Kacialova „a jucat" doar o lună de zile la fono-loto şi acum fonostenografiază la lecţii. Asemenea experienţe se fac şi cu elevii şcolilor elementare. Există premize pentru însuşirea în masă a fonostenografiei.

Fără îndoială, că fonostenografia are un mare viitor. Economisirea timpului e deosebit de importantă în procesul de producţie şi omul trebuie să intre în comunism cu cunoştinţe multilaterale.

O. S. ALEXANDROVA

Chişinău, Ianuarie 1959

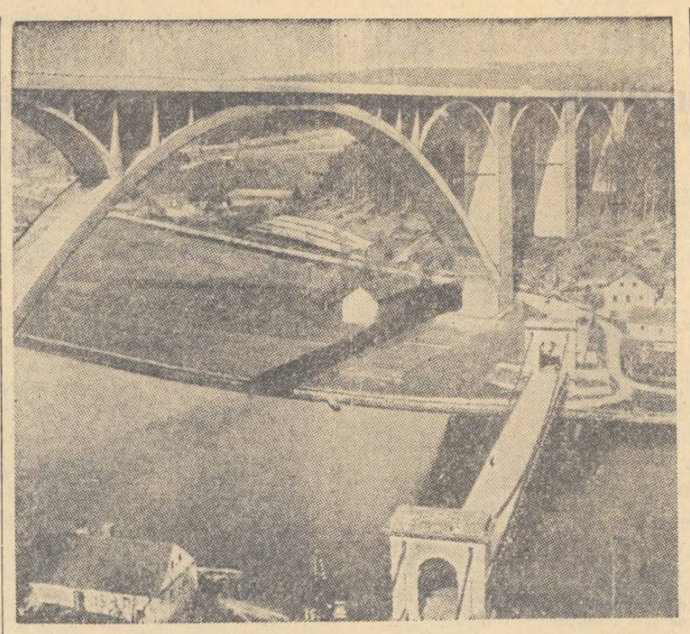

Pe drumul soldatului Şvejk

Mulţi ani au trecut de cînd bravul soldat Şvejk străbătea şoseaua de la Pisek la Tabor, în căutarea regimentului său. Poate că vechiul pod peste Vltava de la Podolsk a răsunat sub paşii eroului atît de popular...

În curînd, însă, atît şoseaua cît şi vechiul pod vor dispare sub apele lacului de acumulare al barajului de la Orlik. Circulaţia se va face pe podul cel nou, construit din beton, al cărui elegant şi puternic arc central are una din cele mai mari deschideri din Europa.

Comparaţia dintre cele două poduri ne dă o imagine clară asupra proporţiilor lacului de acumulare şi noului pod, o strălucită realizare a tehnicii betonului armat.

Minuni tehnice ale antichităţii

Succesele impresionante ale tehnicii moderne ne fac adeseori să cădem în greşeala de a crede că „lumea s-a născut odată cu noi". Nu trebuie să uităm că omul, aşa cum îl cunoaştem astăzi, cu multiplele şi complexele sale calităţi, există de multe milenii. În fiecare epocă, oamenii şi-au întrebuinţat la maximum talentele în cadrul tehnicii care le stătea la dispoziţie.

Cu atît mai mult ne impresionează realizările tehnice ale antichităţii. Meşterii şi inginerii lumii antice, cu mijloacele sărace care le stăteau la dispoziţie, au făcut adevărate minuni. Vă vom arăta aici, pe scurt, cîteva din realizările lumii romane, nu înainte de a constata, că de aceste cuceriri ale minţii omeneşti — cuceriri care de cele mai multe ori se datorau sclavilor sau cetăţenilor de rînd, plebeilor — nu profitau decît cei din clasa exploatatoare, patricienii.

Conducte din plumb

Cu prilejul săpăturilor s-au descoperit mii de fragmente din sistemele de conducte din plumb care, ca şi astăzi, alimentau locuinţele cu apă potabilă. Diametrele lor sînt din cele mai diferite, de la 12 milimetri pînă la 30 centimetri. Ţevile cu cusătură erau făcute din plăci de plumb rulate, îmbinate cap la cap cu manşoane tot din plumb. Toate îmbinările erau executate prin sudare. Nici astăzi tehnicienii nu pot explica cum au reuşit meşterii romani

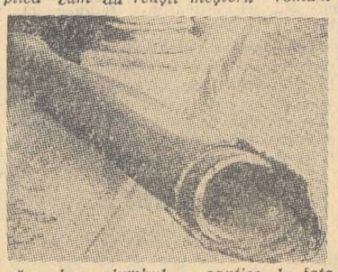

să sudeze plumbul pe şantier, la faţa locului, cu mijloacele rudimentare ce le aveau la îndemînă, în fundul şanţurilor în care conductele erau îngropate.

Euthytonon

Dispozitivul de aruncat săgeţi pe care îl vedeţi într-unul din clişeele noastre se numea Euthytonon. Este vorba de un fel de arbaletă: un ac foarte puternic, a cărui săgeată era ghidată într-un jgheab. Întinderea corzii nu se putea face cu mîna, căci era necesară o forţă de 2400 kilograme, şi se făcea cu un sistem de pîrghii şi şuruburi. Săgeata, cu lungimea de 1,20 metri, bătea pînă la 400 de metri; la 300 de metri putea perfora o tăblie de lemn de 2 cm. grosime.

Precizia era extraordinară: cînd nu bătea vîntul, o săgeată trasă într-o ţintă de 50 metri, era despicată de altă săgeată trasă consecutiv. La 100 m. se putea nimeri un cerc de 10 cm. diametru.

Armele de foc au atins asemenea viteză de tragere şi putere de pătrundere abea în secolul 18. Precizia este aproape egală cu a armelor de foc de astăzi!

Termotehnica

Termele, băile romane, reprezintă azi un obiect de admiraţie pentru inginerii termotehnicieni, şi nu numai pentru aceştia. Astfel, termele imperiale din Trier se compuneau din: baia de aburi (o sală de dimensiunile unei gări), avînd 20 metri înălţime. Aceasta era încălzită din pardoseală prin radiaţie. Pereţii dubli, cu strat de aer, izolau atît de bine, încît în această sală imensă se putea menţine în mod constant o temperatură de 55° C şi o umezeală de 98% cu o atmosferă perfect limpede, fără urmă de aburi. De aci se trecea în baia de aer fierbinte şi uscat, cu 55 grade C şi 12% umiditate. Sala „căldută" — tepidarium, cu o temperatură de 25 grade C şi 35% umiditate, era încălzită prin radiaţie cu aburii întrebuinţaţi la baia de aburi. Acesta este tocmai principiul modern al recuperării! Pentru a avea pierderi de căldură cît mai mici, toate sălile calde erau construite într-un singur bloc, înconjurate de instalaţiile tehnice aşezate în formă de semicerc. Acestea cuprindeau, în afară de cuptoare şi cazane, conductele de alimentare cu apă şi bateriile de amestec pentru apă caldă şi rece. Pînă şi cenuşa cuptoarelor era îndepărtată mecanizat. Ea aluneca singură pe un plan înclinat într-un jgheab, de unde era spălată de un curent de apă.

Basilica din Trier, o sală uriaşă de 29 m. înălţime, cu un volum de 52.700 metri cubi, era încălzită printr-un sistem de radiaţie din podea şi din pereţi. S-a calculat că această instalaţie de încălzire dădea 580.000 de kilocalorii pe oră.

Această sală e azi transformată în biserică. O întreprindere a primit sarcina de a instala încălzire electrică, cu radiatoare în podea şi pereţi.

Inginerii întreprinderii au calculat cantitatea de căldură necesară la... 585.000 kilocalorii pe oră!!! Pe ce bază a făcut inginerul antic calculele termotehnice atît de precise, al căror rezultat diferă numai cu un procent faţă de cele moderne? Acest lucru dovedeşte că inginerii antici ţşi cunoşteau foarte bine meseria şi că nu se bazau numai pe „miros" ci pe cunoştinţe serioase, care s-au pierdut, trebuind să fie descoperite din nou după milenii. Din păcate numai un mic număr de privilegiaţi beneficiau de aceste mijloace tehnice.

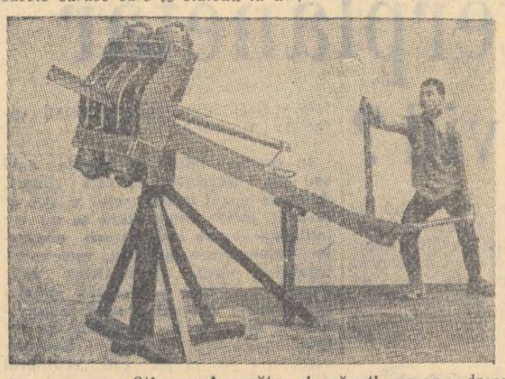

Stînga: Aruncător de săgeţi roman; dreapta: Ruinele termelor romane din Trier.

LACUL FĂRĂ FUND DIN MUNŢII BUZĂULUI

Dacă lăsăm de o parte frumoasa vale a Buzăului, la 20 km. de Nehoiu, şi urcăm culmile munţilor spre vîrful Siriu — cale de vreo 3 ore de mers — ajungem pe un platou, unde pădurile de brad au dispărut ca prin farmec, vegetaţia este pitică, de tip alpin, şi vînturile s-au înteţit. Aici, la o altitudine de peste 1600 de metri, se află vestitul „ochi" de apă, denumit de localnici „lacul fără fund".

Coborînd cîţiva metri într-o vale în formă de găleată, un zumzet obişnuit zgomotului produs de valurile mării ne atrage imediat atenţia. Acesta este provocat de necontenita mişcare a apelor miculul lac — o adevărată mare în miniatură. De altfel, impresia ne este întărită de spuma albă, depusă pe malurile sale. El are o lungime de aproximativ 5—600 metri şi o lăţime de 3—500 metri iar străbaterea lui — din cauza curenţilor — este extrem de periculoasă pentru ambarcaţiunile mici.

Balanţă sau maşină de cîntărit

Noile balanţe de laborator produse în R.D.G. nu mai seamănă de loc cu ceea ce ne închipuim în mod obişnuit atunci cînd ne gîndim la „balanţă".

Balanţa de laborator, produsă de fabrica de cîntare din Aschatz, are un singur platan, pe care se aşează materialul care trebuie cîntărit. O carcasă din plexiglas fereşte platanul de praf şi de influenţa curenţilor de aer. Greutăţile se aşează automat, cu ajutorul manetei de selecţie din dreapta, fapt care permite o mare viteză de cîntărire. Acul balanţei a dispărut şi el. În locul său, o rază de lumină indică rezultatul cîntăririi pe o scală luminoasă, gradată în jumătăţi de miligram.

Întreg mecanismul este închis ermetic într-o carcasă metalică. Acest instrument a încetat să mai fie o „balanţă", meritînd mai curînd numele de „maşină de cîntărit".

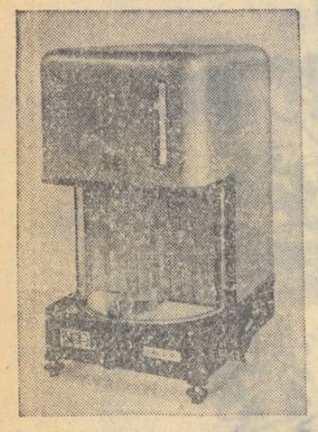

MEDALION

DR. I. CANTACUZINO

Se împlinesc, la 14 ianuarie, douăzeci şi cinci de ani de la moartea marelui savant-cetăţean, profesorul Cantacuzino, a cărui prodigioasă activitate ştiinţifică şi de un pilduitor umanism, este un izvor pururi viu de învăţăminte şi curaj creator pentru fiecare dintre noi.

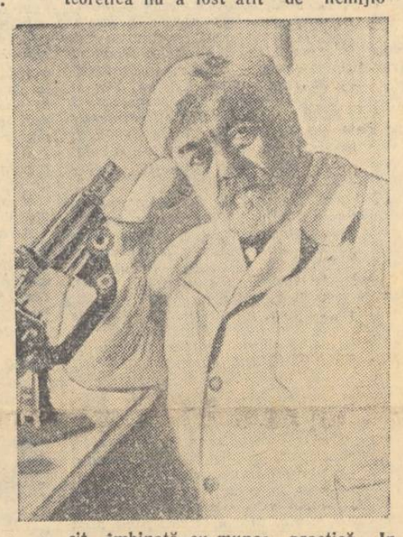

Ioan I. Cantacuzino s-a născut la Bucureşti, la 13/25 noiembrie 1863. Tatăl său fusese ministru în timpul domniei lui Al. I. Cuza, iar mama sa a fost fiica generalului Kiseleff. Studiile, începute în ţară, şi le-a desăvîrşit apoi la Paris, ca elev şi asistent al marelui biolog Mecinikov. Revenit în patrie, a fost între anii 1894—1896 profesor de morfologie animală la Facultatea de Ştiinţe din Iaşi şi apoi, din 1901 pînă la moarte, profesor de medicină experimentală la Facultatea de Medicină din Bucureşti. Aici, în cadrul Institutului de Bacteriologie, a înfiinţat, în 1901, Laboratorul de Medicină Experimentală care avea să devină, în 1921, Institutul de Seruri şi Vaccinuri, institut ce-i poartă astăzi numele.

Profesorul Cantacuzino şi-a legat numele de realizări dintre cele mai de seamă în domeniul activităţii sanitare de la noi: astfel, între anii 1908—1910, a înfiinţat mai multe sanatorii de tuberculoză, precum şi primele laboratoare regionale de bacteriologie şi igienă; totodată, a iniţiat lupta împotriva malariei în ţara noastră. În campania din 1913 a organizat cu succes combaterea holerei asiatice pe baza vaccinării, acţiune care a trecut în istoria mondială a epidemiologiei sub numele de „marea experienţă românească".

În 1926, profesorul Cantacuzino suferă un grav accident de cale ferată, în care pierde un picior. Silit să poarte o proteză, el şi-a continuat totuşi activitatea cu aceeaşi nesecată rîvnă. În seara zilei de 5 ianuarie 1934, profesorul Cantacuzino se îmbolnăveşte de pneumonie, iar la 14 ianuarie boala îl răpune. În ziua de 7 iunie a aceluiaşi an, sicriul, depus provizoriu la cimitirul Belu, a fost transportat la Institutul Cantacuzino, în cripta zidită pentru a-i fi lăcaş de veci.

Opera ştiinţifică a profesorului Cantacuzino nu poate fi schiţată în cîteva rînduri. Printre alte multe cercetări ale sale trebuie amintite mai ales cele asupra holerei, tuberculozei şi scarlatinei. Lucrările sale asupra imunităţii la nevertebrate au rămas pînă astăzi cele mai cuprinzătoare din acest domeniu. Printre primii a întrevăzut just şi a demonstrat care este celula de origină a substanţelor de apărare, numite „anticorpi".

Solidaritatea sa cu suferinţele poporului, marele nostru savant şi-a exprimat-o prin opera sa medico-socială: poate la nici un alt om de ştiinţă romîn din trecut cercetarea teoretică nu a fost atît de nemijlocit îmbinată cu munca practică. În mod firesc se încadrează aci şi incomparabila activitate de dascăl, creator de şcoală a acestui măreţ campion în lupta împotriva bolilor contagioase.

Activitatea profesorului Cantacuzino nu s-a limitat la cadrul strict profesional. Profund cunoscător al literaturii, muzicii şi al artelor plastice, el a fost unul dintre marii promotori în toate domeniile vieţii noastre culturale. Şi oricine a stat cît de puţin în preajma sa, a putut să-şi dea seama că vitalitatea sa neobosită, strălucitoare, izvora dintr-o imensă căldură şi bunătate sufletească.

Opera profesorului Cantacuzino a fost dusă mai departe de către elevii şi colaboratorii săi. Sub conducerea acad. prof. Dr. C. Ionescu-Mihăieşti, Institutul „Dr. I. Cantacuzino" a luat în anii de democraţie populară o dezvoltare pe care n-o avusese niciînd înainte. Sub direcţia acad. prof. Dr. M. Ciucă, lupta împotriva paludismului a înregistrat în R.P.R. un succes de neconceput în trecut: dispariţia practic totală a malariei. Iar pentru cei mai tineri, aceasta este un imbold de a păstra şi de a îmbogăţi mereu moştenirea lăsată de profesorul Cantacuzino, în ritmul vieţii noi pe care o trăim.

Dr. Alexandru G. ŢURCANU
Cercetător principal la Institutul „Dr. I. Cantacuzino"

Foamea rechinului

Într-un port australian, un pescar a prins într-o zi un rechin care îşi mînca propriile sale intestine.

Rechinul este literalmente obsedat de foame, o foame perpetuă, care îl face să înoate neobosit zi şi noapte. Nimeni nu a văzut rechini dormind. S-a socotit că într-un an rechinul parcurge circa 60.000 de km, — odată şi jumătate înconjurul lumii.

Pentru a-şi potoli veşnica foame, rechinul înghite tot ce vede: peşti vii sau morţi, dar şi obiecte din lemn sau metal.

Într-o zi, echipajul unui vas ce trecea prin Marea Roşie a aruncat unui mare rechin alb un sac cu cărbuni, o ladă de metal, ziare, bucăţi de lemn, cîrpe, făcînd haz că rechinul a înghiţit întreg bazarul. Un pescar australian a descoperit în stomacul unui rechin trei butoiaşe de bere.

Natura a înzestrat rechinul cu un stomac care să facă faţă necesităţilor: cu pereţi groşi ca talpa şi cu sucuri gastrice extraordinar de puternice, conţinînd o mare cantitate de acid clorhidric. Nici un animal nu riscă să înghită un porc spinos, ale cărui ace îi pot găuri stomacul. Cunoscătorii relatează că au găsit în stomacurile rechinilor urme de porci-spinoşi. Şerpii de mare sînt foarte veninoşi, dar rechinii nu păţesc nimic, înghiţindu-i. Există aşa-numiţi peşti-torpilă, care emit descărcări electrice, capabile să pună în funcţiune un motoraş electric. Aceasta nu-l împiedică pe rechin să înghită şi peşti-torpilă.

Colaborare ştiinţifică romîno-sovietică

AEROIONII

În laboratorul de aero-ionoterapie al Institutului de medicină experimentală al Academiei de Ştiinţe a R.S.S. Letone, se fac cercetări asupra ionizării aerului. În oraşele din apropierea capitalei republicii, Riga, se studiază influenţa ionizării asupra tratamentului hipertensiunii, astmului bronchial, a nevrozelor şi a altor boli. În colaborare cu Institutul de fizică al Academiei de Ştiinţe a R.S.S. Letone, laboratorul a creat noi aparate, generatori de aero-ioni. În prezent, se experimentează aero-ionizarea cu un strat subţire de stronţiu radioactiv. Aero-ionizarea este folosită într-o nouă metodă de tratament, — masajul cu aerosoli ionizaţi.

O colaborare rodnică s-a stabilit între medicii letoni şi specialiştii romîni în acest domeniu. Aşa de pildă, F. Portonov, colaborator al Academiei de Ştiinţe a R.S.S. Letone şi inginerul romîn M. Eigheles, au realizat un aparat original: ionizatorul de aerosoli, pe care-l prezentăm în clişeul nostru.

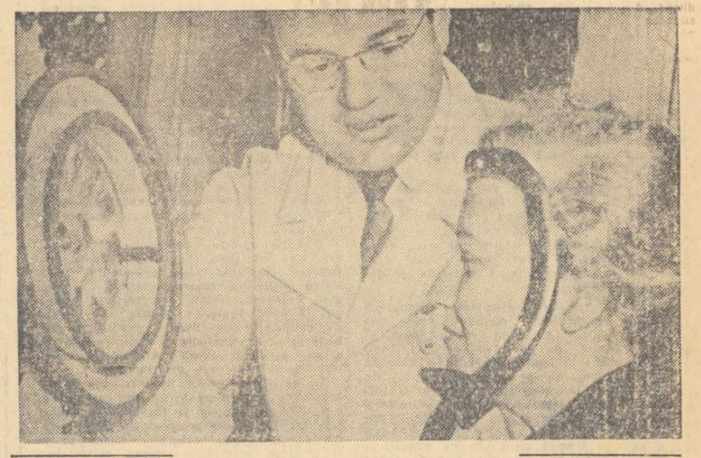

Cea mai nordică grădină botanică din lume

În munţii Kibin, dincolo de cercul polar, se află grădina botanică situată în punctul cel mai nordic al lumii. Ea aparţine filialei Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. din peninsula Kola.

În cei 27 ani de existenţă, în această grădină s-a experimentat cultura a peste 24.000 plante din diverse regiuni ale Uniunii Sovietice şi ale altor ţări, fie în pămînt afară, fie în sere. Cu toate condiţiile grele, aproape 6000 dintre acestea s-au aclimatizat. Plantele tropicale şi subtropicale — vreo 330 specii — ocupă mai multe clădiri. Plante aduse din Iran, Africa de Sud şi Mexic sînt în floare. S-a reuşit chiar să se aclimatizeze un soi de viţă de vie şi lămîiul din soiul „Pavlovschi". Pentru prima dată un piersic a crescut în mod normal.

Cine parcurge azi aleile şi serele grădinii uită că se află la polul nord.

O povestire ştiinţifico-fantastică de Boris şi Arcadii Strugatski

ROBOTUL DEZLĂNŢUIT (2)

Camera îi trezi curiozitatea: două mese de scris, scaune, o planşetă de desen, un dulap de cărţi şi multe dosare groase. Şi în timp ce Urm trăgea sertarele, deslega panglicile dosarelor şi citea cu glas tare inscripţiile, fata se furişă în încăperea alăturată, se ascunse în spatele divanului şi puse mîna pe telefon. Urm o văzuse, căci avea în ceafă un receptor optic, dar mica făptură cu părul lung nu-l mai interesa. Călcînd peste hîrtiile împrăştiate pe jos, porni mai departe. În spatele lui, fata striga în receptor:

— Nikolai Petrovici? Nikolai Petrovici, sînt eu Galia! Nikolai Petrovici, Urm e la noi. Urm al dumitale! Urm! Aţi auzit sirena? Da! Nu ştiu... L-am întîlnit cînd ieşea din sala marelui reactor... Da, da, era acolo... Cum? Cred că nu. Cei de la centru au şi aflat.

★

În timp ce Nikolai Petrovici aşeza receptorul în furcă, Piksunov tăcu un salt pînă la uşă şi îşi puse în fugă blana.

— Unde te duci?

— Acolo, fireşte...

— Aşteaptă, să vedem ce-i de făcut. Dacă Urm începe să-şi tacă de cap prin toată centrala electrică...

— Dacă n-ar fi decît în centrală... îl întrerupse Riabkin. Dar laboratoarele? Dar depozitele? Şi dacă vine aici, în oraş? Nikolai Petrovici căzu pe gînduri. Piksunov, cu mîna pe clanţă, nu mai avea răbdare.

— Să alergăm cu toţii într-acolo, propuse timid Kostenko. Să-l găsim şi... să-l prindem.

Piksunov se încruntă, iar Riabkin, care îşi căuta blana, strigă furios:

— Bună idee! Să-l prinzi! Dar cum? Să-l apuci de pantaloni? Cîntăreşte o jumătate de tonă, pumnul lui are o forţă de 300 de kilograme... O nimica toată! Kostenko, eşti nou venit printre noi, mai bine taci!...

— Iată ce e de făcut, spuse Korolev. Telefonez chiar acum la cămin. Riabkin, tu dai fuga la garaj... Ah, doamne, sînt desigur toţi la club... Nu-i nimic, du-te, tot ai să mai găseşti pe cineva. Trebuie să scoatem buldozerele. Ce zici, Piksunov?

— Da, da, şi numaidecît. Dar...

— Piksunov, tu du-te la Institut. Află unde-l Urm şi telefonează imediat la garaj. Kostenko, însoţeşte-l. Aţi înţeles? Numai de n-ar fi ieşit, afurisitul...

Kostenko se înfioră.

— Nu înţeleg, spuse el, ce vreţi cu tractoarele?

— Ai vreo altă propunere?

— Nu, numai că nu înţeleg... Vreţi să-l distrugeţi pe Urm? Piksunov oftă.

— Urm e o maşină unică, creaţia Institutului de cibernetică experimentală, după o muncă de mulţi ani. Cum aş putea să-i doresc pieirea?

Ce se întîmplase oare? Îl cunoştea pe Urm ca nimeni altul. Prin mîna lui trecuse fiecare şurub, fiecare electrod, fiecare lentilă a acestui minunat mecanism. Îşi închipuise că poate să-i prevadă orice mişcare, în orice împrejurare. Şi iată! Urm ieşise singur din „bîrlogul" lui şi se plimba prin centrală. De ce?

Comportarea lui Urm depinde de „creierul" său, un aparat deosebit de gingaş şi complicat din spumă de germaniu şi platină. Pînă acum, în „creierul" lui Urm au acţionat cam vreo 18.000.000 de celule. Au fost înregistrate în ele reacţii la numeroase situaţii, la ţelurite schimbări de situaţie, a fost reglată executarea unui mare număr de acţiuni diverse. Ce l-a putut influenţa „creierul", adică programul? Radiaţiile motorului atomic? Nu. Motorul are un puternic înveliş de protecţie, compus din zircon, gadolină şi oţel de boriu. Prin acest înveliş protector, în mod practic, nu poate trece nici un neutron, nici o particulă gama. Atunci, poate receptoarele? Nu. Receptoarele erau în perfectă stare. Prin urmare, tot „creierul"... Programul de comenzi. Un program nou şi complicat. Piksunov, el însuşi a dirijat alcătuirea programului... Da, da, asta trebuie să fie!

Piksunov se ridică încet.

— Reflexul spontan? Da. Sigur, reflexul spontan. Idioţi mai sînt!

Kostenko îl privi cu teamă:

— Nu pricep.

— Ba eu am priceput... Fireşte... Dar cine ar fi crezut. Totul mergea atît de bine...

— Priviţi! strigă deodată Kostenko, sărind în picioare. Deasupra Institutului, pe cerul negru-cenuşiu apăru o lumină albastră tremurătoare, iar pe fondul acestei lumini se iviră prin ninsoare, deosebit de clare şi totodată ireale, siluetele întunecate ale clădirilor. Becurile de la intrarea Institutului clipiră şi se stinseră.

— Transformatorul! spuse răguşit Piksunov. Centrala e chiar în faţa turnului reactorului! Urm e acolo... Iar protecţia...

— Repede, strigă Kostenko...

O luară la fugă. Nu era uşor. Vîntul care le bătea în faţă îi răsturna, se cufundau în gropi, acoperite de zăpadă uscată, se ridicau şi cădeau iar.

— Mai repede, mai repede! îi zorea Piksunov.

(Continuare în numărul viitor)

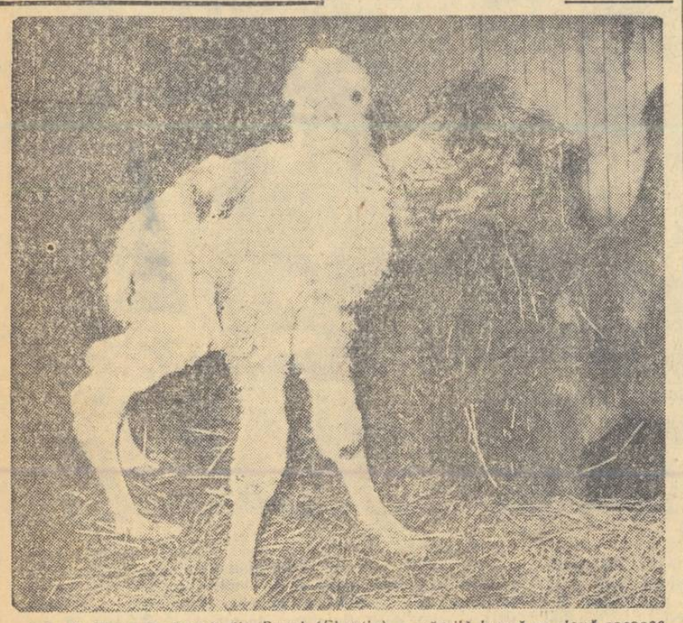

În Grădina Zoologică din Basel (Elveţia), o cămilă brună cu două cocoaşe, de proveniență asiatică, a născut un pui alb ca zăpada, un fapt extrem de rar.

În clişeu, vedem mama şi puiul în vîrstă de numai cîteva ore, care încearcă tocmai să-şi menţină echilibrul pe picioarele sale lungi şi nesigure.

ASALTUL COSMOSULUI

Spaţiul interplanetar este vid?

A fost o vreme cînd savanţii presupuneau că spaţiul cosmic este vid de orice fel de materie.

Perfecţionarea mijloacelor de observaţie şi progresele ştiinţei au arătat că această ipoteză nu corespunde realităţii.

Cei vechi spuneau: „natura are oroare de vid". In această afirmaţie este cuprins şi un simbure de adevăr. Nu se poate vorbi de spaţiu vid. In spaţii, materia poate fi extrem de rarefiată, dar niciodată nu lipseşte cu totul. Acest lucru a fost dedus pe diverse căi, iar în ultimul timp a fost stabilit prin observaţie directă, pentru spaţiul interstelar cu ajutorul analizei spectrale, iar pentru spaţiul interplanetar cu ajutorul sateliţilor artificiali şi al rachetei sovietice.

De altfel, meteoriţii au constituit o veche dovadă a existenţei substanţei în spaţiul cosmic.

Meteoriţi şi gaze

Meteoriţii, care rătăcesc prin spaţiul interplanetar, constituie rămăşiţe ale norului de gaze şi pulberi din care s-a format sistemul solar. Compoziţia lor chimică este variată, însă în preponderenţă metalică. Dimensiunile lor sînt extrem de variate. Ei pot atinge sute de mii sau chiar milioane de tone. Desigur că asemenea meteoriţi uriaşi sînt foarte rari. Spaţiul interplanetar este însă străbătut de miriade de micrometeoriţi, cu dimensiuni de milimetri şi de pulbere meteorică. Vitezele lor pot atinge cîteva zeci de kilometri pe secundă. Numărul de meteoriţi care cad pe Pămînt atinge cîteva miliarde pe zi, fiind în continuă creştere.

In afara acestor particule solide, spaţiul interplanetar mai conţine şi gaze. Ele sînt însă atît de rarefiate, încît nu se mai comportă ca gazele cunoscute pe Pămînt. Moleculele gazoase, în loc să se ciocnească neîncetat, sînt atît de rare, încît călătoresc zeci şi sute de metri pînă să se întîlnească. „Parcursul lor liber" este foarte mare.

Ne putem astfel imagina cum cele cîteva zeci de grame de sodiu ale cometei artificiale s-au putut extinde în cîteva minute pînă la un diametru de 500 km. Moleculele gazului, care se mişcă cu viteze de cîţiva kilometri pe secundă, nemaiîntîlnind nici o rezistenţă, „călătoresc liber" risipindu-se în spaţiu.

Gazul cosmic se compune mai ales din atomi de hidrogen, a căror densitate variază între 100 de atomi pe cm³ şi un atom la 10 cm³.

In spaţiul interplanetar este cald sau frig? Răspunsul nu este simplu, deoarece gazul interplanetar e atît de rarefiat, încît temperatura sa nu are influenţă asupra temperaturii obiectelor. Temperatura unui gaz este strîns legată de viteza particulelor sale. Faptul că vitezele particulelor gazului interplanetar corespund unor temperaturi de sute sau mii de grade, nu are însă importanţă practică. Noţiunea care intră aici în joc este „echilibrul de radiaţie". Din cauza lipsei de atmosferă, schimburile de căldură — încălzirea şi răcirea — nu se mai pot face prin conductibilitate sau convecţie, ci numai prin radiaţie. Temperatura unui corp e determinată de cantitatea de căldură absorbită şi de cea radiată de el mai departe în spaţiul înconjurător.

Cînd corpul încetează să se mai încălzească sau să se răcească, evacuînd exact atîta căldură cît primeşte, se spune că a intrat în echilibru de radiaţie cu mediul. Temperatura sa depinde atunci de cantitatea de căldură care îl străbate. Aceasta la rîndul ei depinde de puterea reflectantă, respectiv absorbantă şi emisivă, a suprafeţei corpului. Cu cît acesta e mai alb şi mai lucios, cu atît este mai reflectant şi în acelaşi timp mai puţin radiant. Cu cît e mai mat şi mai negru, cu atît el absoarbe şi radiază mai bine.

Temperatura medie de echilibru a rachetei sovietice a atins aproximativ 15 grade Celsius. Atragem atenţia că aceasta nu este temperatura spaţiului interplanetar, ci temperatura rachetei, determinată de aspectul suprafeţei sale şi de radiaţia Soarelui.

Radiaţii

Datorită rarefierii substanţei, radiaţiile străbat liber spaţiul interplanetar. Din acest motiv, regimul radiaţiilor e cu totul altul decît pe suprafaţa Pămîntului, unde ele sosesc absorbite şi temperate de cantitatea de peste un kilogram de aer care apasă pe fiecare centimetru pătrat

Radiaţiile cosmice, radiaţiile corpusculare de electroni şi de ioni ale Soarelui, radiaţiile termice şi ultraviolete, constituie o ploaie permanentă de proiectile invizibile.

Vedem deci, că spaţiul interplanetar este destul de „populat", iar una din problemele care se pune pentru navele interplanetare cu pasageri este şi aceea a protecţiei.

CITEVA DATE

Luna, cel mai apropiat vecin al nostru, ţinta primelor călătorii cosmice, se învîrteşte în jurul Pămîntului pe o orbită eliptică foarte rotunjită, aproape circulară. Distanţa medie care ne desparte de Lună este de 384.400 km., cam de 9,5 ori ocolul Pămîntului. Pentru posibilităţile rachetelor actuale, această distanţă este mare. Totuşi, ea este de peste 100 de ori mai mică decît distanţa care ne desparte de orbita planetei Venus, cea mai apropiată de noi.

Luna îşi parcurge orbita în 27 de zile, 43 minute şi 11,4? secunde, cu o viteză de ceva mai mult de 1 km. pe secundă.

In acelaşi timp, ea se învîrteşte şi în jurul propriei sale axe, însă într-un timp riguros egal cu al rotaţiei sale în jurul Pămîntului, astfel încît ne prezintă mereu aceeaşi faţă. Nici un observator de pe Pămînt n-a văzut vreodată faţa opusă a Lunii.

Diametrul Lunii e de 4 ori mai mic decît al Pămîntului, iar masa ei de 81 ori mai mică decît cea a Pămîntului. Din acest motiv, forţa de atracţie pe suprafaţa Lunii este de 6 ori mai mică decît pe Pămînt. „Vîrsta" Lunii a fost evaluată la aproximativ 4 miliarde şi jumătate de ani.

Luna nu are atmosferă, deoarece viteza moleculelor gazoase este mai mare decît „a doua viteză cosmică" de scăpare de pe Lună, atracţia Lunii fiind slabă. Toate substanţele gazoase au dispărut de pe suprafaţa Lunii de mult, încă la începutul perioadei de formare. Lipsa atmosferei face ca radiaţia solară să nu fie oprită de nimic. Din acest motiv temperatura suprafeţei Lunii atinge în timpul zilei 120 de grade. In timpul nopţii căldura este radiată rapid în spaţiu, nefiind reţinută de atmosferă, iar temperatura scade pînă la minus 150 grade.

Lipsa atmosferei va face ca peisajul lunar să mai prezinte un aspect cu totul neobişnuit. Răsăritul şi apusul soarelui au loc fără nici un crepuscul, iar cerul este la fel de negru ziua ca şi noaptea, cu stele strălucind incomparabil mai puternic decît le vedem de pe Pămînt. Tot datorită lipsei atmosferei care difuzează lumina, în timpul răsăritului şi apusului soarelui va fi posibil să se vadă protuberanţele solare, uriaşe limbi de gaze incandescente care înconjoară discul Soarelui.

Pulberea fină care acoperă Luna posedă extrem de restînse circulaţii asemănătoare celei atmosferice. Radiaţia solară determină o agitaţie a particulelor celor mai fine, ridicîndu-le la înălţimi de cîţiva centimetri, şi formînd „vînturi", care au tendinţa să le transporte către zonele mai joase, umplînd fundul craterelor.

La observarea cu un instrument, fie chiar şi un simplu binoclu, Luna prezintă un relief cu aspect ciudat, care a dat naştere chiar expresiei „peisaj lunar", caracterizînd cîmpurile de luptă devastate de obuze. Acest relief extrem de accidentat este format dintr-un număr imens de craţere şi circuri, aproape un sfert de milion numai pe faţa vizibilă a Lunii.

Astfel, se observă craţere mai vechi erodate şi craţere mai noi, mai „tăioase". Unele posedă în centrul lor ridicături. Munţii lunari au o înălţime mare, ridicîndu-se pînă la 8 km.

Suprafeţele întunecate, care produc imaginea „omului din Lună" sînt şesuri întinse, care au fost numite „mări" şi care ajung la diametrul de 900 km. Forma lor rotundă a dus la ipoteza că ar reprezenta vechi craţere uriaşe, „circuri" cu marginile erodate. Mai mult, munţii lunari pot fi întîlniţi mai ales la marginea „mărilor".

La alcătuirea hărţilor lunare, formaţiile reliefului au primit numele a diferiţi oameni de ştiinţă şi personalităţi ale vremii, importanţa personajului fiind proporţională cu dimensiunile craterului: Copernic, Ptolomeu, Tycho Brahé, Euler, Aristarh, Laplace, Kruzenstern, Columb, Arhimede, Struve etc. Pentru personalităţile politice au rămas craţere mai mici, ca Alfons.

Discuţia asupra originii reliefului lunar nu este încă încheiată. Vechii astronomi, bazîndu-se pe asemănare, atribuiau craterelor lunare exclusiv o origină vulcanică. Noile cercetări au adăugat o nouă ipoteză: există şi craţere de origină meteoritică, provenind din căderea şi explozia unor meteoriţi uriaşi, produse datorită vitezei de ciocnire de zeci de km. pe secundă.

In sprijinul acestei ipoteze vin munţii ce se pot observa în centrul unora din craţere, precum şi ridicăturile, valurile rectilinii care pornesc ca nişte raze din circa 300 de craţere şi care par a fi produse prin împrăştierea materialului de către exploziile meteorilor.

La 3 noiembrie 1958, astronomul sovietic Kozirev, observînd primul o erupţie vulcanică pe Lună, a stabilit definitiv că cele două ipoteze trebuie considerate împreună. Luna nu este un „astru mort". Pe ei au loc şi astăzi procese de formare a reliefului, datorită unor transformări interne.

Cu toată apropierea sa, Luna e foarte puţin cunoscută. Acest fapt se datoreşte temperaturii scăzute şi lipsei de atmosferă, care nu permite analizarea spectrului luminii pentru a se stabili elementele chimice componente.

Lumina pe care o primim de la Luna este exclusiv lumină solară reflectată, astfel că analizînd lumina Lunii, nu putem afla decît compoziţia... Soarelui.

E adevărat că marile telescoape optice actuale pot discerne obiecte de mărimea unei case, iar marile radiotelescoape, obiecte de mărimea unui avion. Ele nu ne pot spune însă nimic despre natura obiectelor văzute.

Astfel, în mod paradoxal, Luna aflată la o distanţă pe care lumina o parcurge în mai mult de o secundă, este mai puţin cunoscută decît stelele aflate la distanţe de ani şi mii de ani lumină.

Misterele Lunii încep să fie clarificate abia acum, în era lansării rachetelor interplanetare.

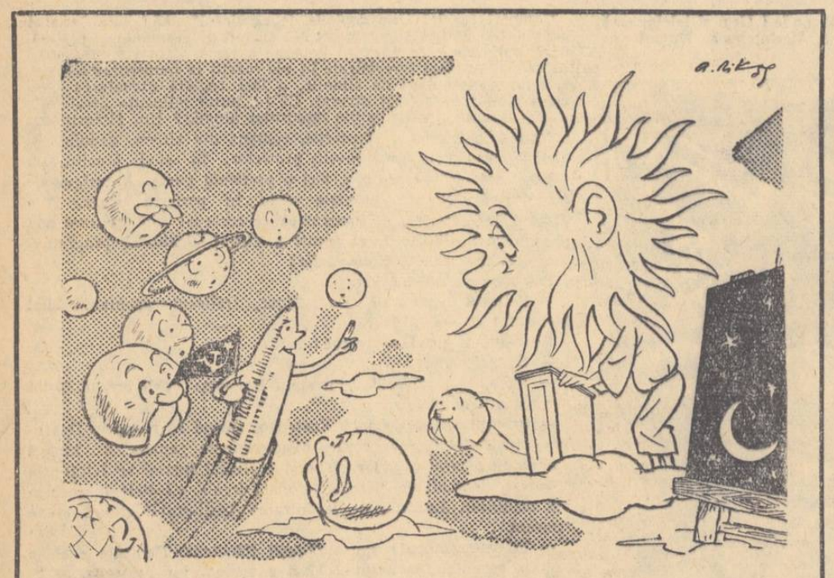

— Vă rog să mă treceţi şi pe mine în catalog!..

Desen de Rik AUERBACH

Magnetohidrodinamica

Cum vor ateriza navele cosmice

Racheta sovietică a dovedit că este apropiat timpul cînd nave cu pasageri vor putea fi trimise către Lună. Aceasta înseamnă că sînt pe cale a fi create toate condiţiile necesare pentru asigurarea vieţii omului pe bordul unui vehicul cosmic. Una din cele mai importante condiţii este asigurarea întoarcerii pe Pămînt.

Atracţia gravitaţională terestră face ca o rachetă care soseşte din cosmos să nu poată pătrunde în atmosferă cu o viteză mai mică decît a unui satelit artificial: 8.000 metri pe secundă. La această viteză racheta posedă o energie de mişcare enormă. A frîna racheta înseamnă a-i sustrage din această energie. Energia de mişcare trebuie deci transformată în altă formă de energie. De obicei, frînarea se face transformînd energia de mişcare, cinetică, în căldură, cu ajutorul frecării.

Pentru rachetele cosmice soluţia frînării prin frecarea cu aerul nu e aplicabilă. Frecarea cu aerul la vitezele lor enorme degajă o cantitate de căldură prea mare pentru a se putea risipi repede în aerul înconjurător. Această căldură duce la topirea şi pulverizarea vehiculului.

Este deci necesar să se găsească un mijloc de a îndepărta rapid căldura produsă, sau de a transforma energia cinetică în altă formă de energie decît căldura.

Fenomenul care se produce în timpul frecării şi încălzirii intense a aerului oferă soluţia problemei: gazele încălzite la temperaturi înalte pierd electroni, devin ionizate, bune conducătoare de curent electric. La temperaturile de mii şi zeci de mii de grade dezvoltate în aerul înconjurător de un vehicul cosmic care „reintră" în atmosferă, aerul devine mai bun conducător decît cuprul. Dacă se aplică acestui aer un cîmp magnetic, el poate fi îndepărtat de suprafaţa vehiculului.

Acest fenomen poate fi utilizat pentru frînarea vehiculelor cosmice la aterizare. Ştiinţa care se ocupă cu studiul mişcării gazelor ionizate se numeşte MAGNETOHIDRODINAMICA şi a luat naştere recent. Ea prezintă deosebită importanţă şi în alte ramuri ale fizicii, cum ar fi domeniul reacţiilor termonucleare dirijate. Astfel, marele savant sovietic, acad. Kurceatov este autorul unor noi teorii în acest domeniu.

Am văzut că unda de şoc este îndepărtată de vehicul, micşorînd încălzirea suprafeţei acestuia. In acelaşi timp, ia naştere o forţă de frînare electromagnetică, ce antrenează bula de aer ionizat din jurul vehiculului, mărind astfel aparent volumul său, exercitînd un efect de paraşută şi de strat protector. Mai are loc şi o generare de curent electric.

Reuşita aparaturii care a generat norul de sodiu al cometei artificiale din jurul rachetei interplanetare sovietice prezintă mare importanţă pentru realizarea frînării magnetohidrodinamice. Sodiul este o substanţă uşor ionizabilă, care poate fi injectată în atmosfera înconjurătoare pentru a mări efectul de frînare. Cantitatea necesară pentru această „însămînţare" este foarte mică. Astfel se extinde posibilitatea de a frîna magnetohidrodinamic atunci cînd racheta cosmică a ajuns la viteze mai reduse. Norul de sodiu reprezintă deci o perfecţionare a acestui sistem de frînare „cosmic".

Cometa artificială nu reprezintă numai primul fenomen ceresc produs de om, ci şi o garanţie pentru apropiata reuşită a călătoriilor unor nave cosmice cu echipaj.

Forţa de atracţie a Lunii este mult mai mică decît cea a Pămîntului. Astfel, un om ce s-ar găsi pe Lună ar putea efectua salturi de 6 ori mai mari decît pe planeta noastră.

ASTRONAUTICA

IERI SPECULAŢIE HAZARDATĂ — AZI ŞTIINŢĂ

In trecut, mulţi pronunţau cuvîntul astronautică cu un suris sceptic. Faptul că unii puteau visa cu toată seriozitatea la ziua cînd omul va putea purcede la cucerirea cosmosului, la înfrîngerea distanţelor enorme, care ne despart de aştri, cînd oamenii vor risca o călătorie în spaţiile interplanetare cu speranţa de a se reîntoarce pe pămînt, părea multora nu numai o idee fantezistă, dar mai ales lipsită de raţiune, ba chiar ridicolă. Astăzi, astronautica este o noţiune reală, nu numai pentru cîţiva entuziaşti, ci pentru toţi acei care urmăresc progresul ştiinţei.

In rîndurile de mai jos se vorbeşte despre călătorii în lumea aştrilor, aşa precum şi le-au închipuit oamenii în trecut.

Unul dintre filozofii Greciei antice, Luchian din Samosat, a descris în mod deosebit de atractiv o călătorie spre aştri. Filozoful relatează călătoria unei corăbii cu pînze, surprinsă de o puternică furtună, pe cînd se afla în largul mării, între cer şi apă. Furtuna a fost atît de intensă, încît a ridicat vasul în aer şi astfel nava a călătorit în atmosferă zile la rînd, pînă cînd a acostat la ţărmul unei insule. Această insulă era... Luna... In vechime, popoarele credeau că aştrii sînt foarte apropiaţi de pămînt. Această părere a dat naştere la numeroase povestiri, în care omul se avîntă spre cer.

In 1649, Cyrano de Bergerac publica o carte intitulată „Călătorie în Lună", care este înfăptuită cu ajutorul unor aparate de zbor. Călătoria imaginară este încununată cu succes. Eroul lui Cyrano de Bergerac ajunge în Lună, unde face cunoştinţă cu locuitorii săi, seleniţii, oameni foarte înalţi, cărora le slujesc ca hrană aburii mîncărurilor şi care se înţeleg prin cîntece, deci printr-o limbă compusă din melodii. Oricît ar părea de curios, această hazlie călătorie imaginară a servit astronautica, dînd impuls scrierilor fantastice, creînd ulterior o „psihoză cosmică". Povestirile pe această temă abundă de relatări despre călătorii spre stele. Un oarecare Kindermann propunea crearea unui balon gigantic „umplut" cu vid, capabil să transporte cinci persoane pe unul din sateliţii lui Marte (Luna fiind prea frecventată!).

La sfîrşitul secolului al XVIII-lea, aflăm dintr-o povestire că marţienii vizitează Pămîntul. In 1901, H. G. Wells imaginează călătorii interplanetare efectuate cu ajutorul unor aparate de zbor folosind substanţe antigravitaţionale. Covorîtul — substanţă imaginată de Wells — este capabil, după cum afirma el, să sustragă gravitaţiei orice corp pe care l-a acoperit. Iar Jules Verne, după cum se ştie, în unele din celebrele sale romane, îi lasă pe eroi să întreprindă călătorii cosmice, să ajungă pe Lună. Jules Verne este primul care a încercat o relatare plauzibilă despre o călătorie în spaţiul cosmic. In ciuda faptului că în opera sa sînt cuprinse sumedenie de date precise şi în ciuda calculelor care dau romanelor sale o aparenţă ştiinţifică, el s-a dovedit, totuşi, certat cu mecanica. In nava cosmică imaginată de el, călătorii ar fi murit de cel puţin trei ori, la decolare, străbătînd atmosfera şi la întoarcerea pe pămînt.

Astronautica ştiinţifică s-a născut în Rusia. Konstantin Eduardovici Ţiolkovski, denumit pe drept cuvînt părintele astronauticii, a fost primul care a arătat că racheta este cea mai indicată navă pentru călătorii interplanetare.

Ţiolkovski a fost nu numai un remarcabil om de ştiinţă, care a conceput diferite tipuri de rachete cosmice, realizabile pe baza stadiului la care se găseau ştiinţa şi tehnica vremii sale, dar a lăsat friu liber imaginaţiei sale creatoare, scriind captivante romane ştiinţifico-fantastice, în care viziunea sa ştiinţifică s-a dovedit de-a dreptul profetică.

Patria sa, marea Uniune Sovietică, a demonstrat prin lansarea sateliţilor artificiali ai pămîntului şi, acum, a rachetei cosmice, justeţea ipotezelor sale ştiinţifice şi cît de mari sînt progresele astronauticei.

Speculaţia hazardată de ieri — astronautica zilelor noastre!

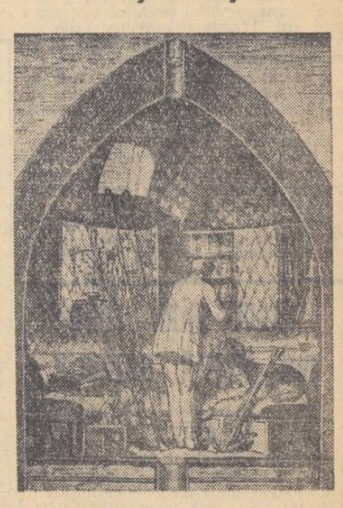

Cabina capitonată a proiectilului destinată călătoriei spre Lună, aşa cum a imaginat-o Jules Verne

CAPUL DE POD INTERPLANETAR

(Urmare din pag. 1-a)

SARE PENTRU STABILIREA UNUI OBSERVATOR ASTROFIZIC SI DE RAZE COSMICE *care ar face ca patrimoniul ştiinţei să crească rapid.*

Condiţii aspre

Desigur că nu va fi comodă instalarea unui asemenea observator. In mare măsură, condiţiile se vor asemăna celor puse navelor cosmice. Se ridică problema izolării de radiaţii, a asigurării vieţii personalului în lipsa aproape totală a aprovizionării exterioare. Pentru oamenii de ştiinţă este neîndoios că baza de pe Lună va trebui să fie complet independentă de aprovizionările de pe Pămînt, pentru a elimina o mare parte din riscurile legate de o cale de comunicaţie atît de lungă. Solul lunar nu oferă decît substanţe minerale. *Va fi posibil însă să se obţină mari culturi de alge.* Mai mult, progresele biologiei au dus la descoperirea unor microorganisme capabile să trăiască în condiţii de frig şi de căldură extremă. Nu este exclus ca biologii să reuşească „punerea la punct" a unor microorganisme folositoare, capabile să trăiască şi să se înmulţească în condiţiile vitrege care domnesc pe suprafaţa Lunii, asigurînd, cu un minimum de îngrijire, subzistenţa personalului bazelor lunare.

Problema adăpostului va fi ceva mai simplă, deoarece bazele vor putea fi amenajate în peşteri săpate în stîncă. Astfel, nu va fi necesar să se aducă materiale pentru înveliş de pe Pămînt şi în acelaşi timp se va asigura o protecţie sigură împotriva radiaţiilor şi a meteoriţilor.

Se vor mai pune desigur probleme de acomodare cu specificul vieţii pe Lună: *Gravitaţia redusă, necesitatea de a circula numai în costum special „scafandru pentru vid", peisajul atît de deosebit de cel de pe Pămînt.* Lipsa atmosferei va face ca lumina Soarelui să acorde obiectelor o strălucire insuportabilă. Ceaţa depărtării nu există, astfel că va dispare posibilitatea de apreciere a distanţelor obiectelor îndepărtate.

Cap de pod

Cel mai important rol al bazelor lunare va fi însă ACELA DE CAP DE POD pentru viitoarele călătorii interplanetare. Decolarea de pe Lună este cu mult mai puţin dificilă decît de pe Pămînt. Aceasta se datoreşte în parte lipsei atmosferei. Cel mai important avantaj este însă acela că datorită gravitaţiei de 6 ori mai redusă decît pe Pămînt, aşa numita „viteză de scăpare", a doua viteză cosmică, necesară pentru ca un vehicul să poată părăsi Luna, va fi ceva mai mică de 2 km pe secundă, faţă de cei 11,2 km. pe secundă necesari pe Pămînt.

Aceasta mai înseamnă şi că VA FI MAI UŞOARA CALATORIA LUNA-PAMINT DECIT INVERS.

Dacă pentru a atinge Luna este necesară la lansarea rachetei o precizie de o zecime de grad asupra unghiului şi de unu la mie asupra vitezei, necesitînd o tehnică de lansare extrem de fină şi de complexă, lansarea de pe Lună a unei rachete care să atingă Pămîntul este mult mai simplă. Racheta va putea fi orientată aproape „la ochi", fără a fi necesare reglaje complicate, deoarece sfera de atracţie a Pămîntului (în care atracţia Pămîntului e mai mare decît a Lunii), este de 318.000 km., aproape de cinci ori mai mare decît sfera de atracţie a Lunii. De aceea, VA FI MULT MAI UŞOR PENTRU PERSONALUL BAZEI LUNARE SA SE INTOARCA PE PAMINT DECIT SA PRIMEASCA MATERIAL.

Evoluţia fantastic de rapidă a ştiinţei şi tehnicii moderne ne face să bănuim că baza lunară va fi realizată foarte curînd, „sărind" chiar peste etapa intermediară a sateliţilor artificiali locuiţi.

Ing. A. NEGREA

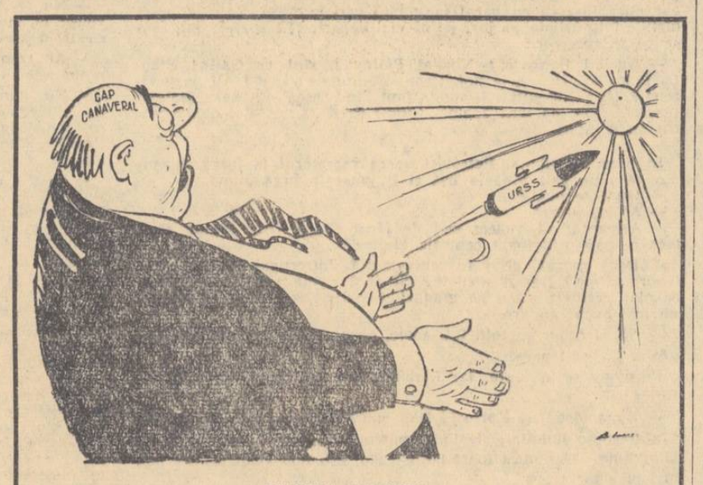

DURERI DE CAP...

Desen de A. LUCACI

Locuitorii celorlalte planete, aşa cum au fost ei imaginaţi de pămînteni: Locuitorii Lunii (A) după baronul Münchhausen; (C) după Herschel; (B) şi (D) savanţi războinici, după H. G. Wells: (E) locuitori ai planetei Venus, după Grafigny; (F) locuitori ai planetei Mercur, după o gravură din secolul XVIII şi (G) după Goldberg; locuitori ai planetei Marte (H şi I) după Wells, (J) după Gernsback.

Moscova-Luna!

Reproducem în cele ce urmează, în text prescurtat, reportajul publicat de K. GHILZIN sub titlul „O SCURTĂ PRIVIRE SPRE VIITOR", în care autorul imaginează, pe baze documentare riguros ştiinţifice, o călătorie Pămînt-Lună şi Lună-Pămînt.

O seară caldă de vară, prima seară de iulie 19.....

In sala mică a noului planetariu din Moscova, situat la etajele de sus ale imobilului uriaş al Casei Astronomiei, răsuna zvon de glasuri tinere. Băieţi şi fete priveau la panourile multicolore de pe pereţi, formau mici grupuri animate în jurul oamenilor de ştiinţă aflaţi în sală.

Nu era o seară obişnuită. Se împliniseră 15 ani de cînd neînfricaţii cercetători ai cosmosului puseseră pentru prima oară piciorul pe Lună. La reuniunea despre care vorbim, directorul planetariului adusese la cunoştinţă hotărîrea Academiei de Ştiinţe, care prevedea că zece membri ai cercului tinerilor astronomi, aleşi printre cei mai buni elevi ai şcolilor din Moscova, vor avea dreptul în fiecare an, începînd cu anul acesta, la o excursie pe Lună.

A sosit şi ziua plecării...

Lansarea navei cosmice de pe cosmoport era fixată pentru ora 3 după amiază. Dar tinerii astronauţi veniseră cu mult timp înainte, însoţiţi de părinţi, de colegii de şcoală şi de cercul de studii al planetariului.

O rachetă verde se înalţă spre cer şi, în aceeaşi clipă, aerul se umplu de huruitul propulsoarelor. Ele funcţionară timp de o secundă cu putere redusă — ultima verificare — apoi huruitul deveni insuportabil. Jerbe de flăcări izbucniră din tuburi. Nava cosmică tresări, apoi încet, ca şi cum s-ar fi împotrivit, se desprinse de suporturi şi se avîntă în sus, mereu mai repede, lăsînd în urma ei o dîră lungă de fum. Timp de cîteva clipe, o linie argintie brăzdă cerul, apoi dispăru. Drum bun!

Să trecem în cabina astronavei, pentru a vedea cum se simt călătorii noştri. Uşa s-a închis şi iată-i prizonieri în cabină. Trei zile pînă la Lună şi tot atîtea pentru întoarcere. Fiecare îşi ocupă locul-cuşetă. Mai făcură şi cîteva glume („Toată lumea pe covertă!", „Cum, te-ai şi culcat?"), dar solemnitatea momentului era impresionantă: ştiau toţi prea bine că trebuie să stea culcaţi, cînd nava îşi ia zborul, pentru a suporta mai bine acceleraţiile.

Începură să urmărească timpul pe un ceas cu o limbă mare, fixat în tavan, deasupra uşii ce se deschidea spre cabina echipajului. Trecuseră trei minute, prin urmare, prima treaptă a navei cosmice îşi golise rezervoarele şi, cu motoarele oprite, cobora pe pămînt, ca o paraşută. Nici nu simţiseră măcar clipa desprinderii primei trepte şi intrarea în funcţiune a motoarelor celei de-a doua.

Trecură cinci minute. Motoarele se vor opri curînd şi nava va lăsa să cadă şi cea de-a doua treaptă, cea din mijloc. Încă puţin, şi forţa care apasă asupra lor va dispare. Deşi toţi se aşteptau la această clipă, ea sosi brusc. Huruitul motoarelor încetă şi călătorii avură senzaţia că paturile se cufundau sub corpurile lor şi că ei înşişi căzeau, căzeau, mereu, ca într-un puţ fără fund. Agăţaţi strîns de marginile paturilor, aşteptau şocul final...

Cînd de păsări bizare în jurul pămîntului, la peste 100.000 de kilometri altitudine. Cu feţele lipite de geamuri, băieţii priveau tăcuţi cum defilau în depărtare, scăldate într-o lumină argintie, „insuliţele din jurul Pămîntului", create prin voinţa şi geniul oamenilor.

Sosi, în sfîrşit, şi ultima zi a călătoriei. Apropiata întîlnire cu Luna umplea de emoţie inimile tuturora.

Încă 1000, încă 500 de kilometri pînă la Lună... Raza radioelectrică numără exact kilometrii. Viteza a atins aproape 3 kilometri pe secundă. Trebuie să înceapă frînarea pentru ca nava să nu se sfărîme la aselenizare. Încă 150 de kilometri... De altfel, în clipa aceasta, proiectoare puternice se aprind, luminînd pista de aselenizare.

Viteza scade mereu; nava parcurge foarte încet ultimii kilometri. Forţa de reacţie a motorului nu depăşeşte decît cu foarte puţin greutatea navei, de şase ori mai mică decît pe Pămînt, căci atracţia Lunii este şi ea de şase ori mai mică. Sînt străbătuţi, în sfîrşit, ultimii metri. Nava atinge uşor suprafaţa Lunii şi se aşează pe cele patru „picioare" de oţel, terminate prin discuri.

Visul băieţilor a devenit realitate — sînt în Lună! Privesc plini de curiozitate prin ferestruici, cercetează terenul de aselenizare, unde se mişcă oameni în costume de scafandru, construcţiile neobişnuite care se înalţă în depărtare, stîlpii staţiunilor de radiotelegrafie.

Apoi, îmbrăcaţi şi ei în costume de scafandru, tinerii noştri călători ieşiră unul după altul din nava cosmică, se îndreptară spre locuinţele seleniţilor — locuitorii Lunii — şi intrară într-una din ele. După primele cuvinte de bun venit, li se dădu de mîncare şi fură trimişi să se culce. A doua zi trebuiau să se scoale devreme.

Privelişti lunare

Sosirea lor în Lună fusese calculată în aşa fel, încît să poată vedea aici răsăritul soarelui — fenomen de o nespusă frumuseţe şi, după cum se ştie, destul de rar, deoarece în Lună noaptea durează două săptămîni, iar ziua care îi urmează, tot atît. E drept că, în schimb, răsăritul soarelui nu durează nici el 1 sau 2 minute ca pe pămînt, ci 60 de minute.

Peste jumătate de oră, excursioniştii lunari se îndreptară spre locul ales pentru a privi răsăritul soarelui. Nimic nu indica apropiata ivire a măreţului astru. Cerul nu se colora, ca pe pămînt, din cauza lipsei atmosferei. Doar mici ardele de stele străluceau cu o lumină rece, nemişcată, iar discul pămîntului sta neclintit, scăldat în lucirea lor mată, în acelaş loc ca în ajun. Terenul de aselenizare era situat în marea Ploilor, nu departe de singuratecul vîrf al Pitonului.

Soarele îşi făcu apariţia, întocmai ca o stea gigantică, orbitoare, cu o coroană de raze. Neuitată îmbinare de culori! Ceva mai departe, cerul rămînea neschimbat, de un negru catifelat, de o luminozitate mată, iar stelele îşi păstraseră strălucirea.

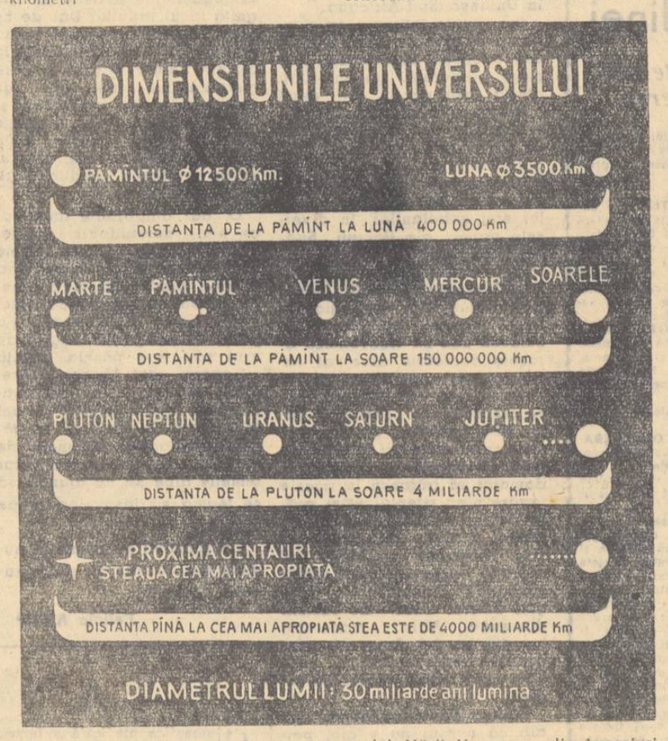

Ajunseră apoi la Teofil, un crater înconjurat de un munte şi cu un alt munte în interior, precum şi craterul care poartă numele marelui astronom polonez Copernic. In drumul lor spre Teofil, zburară pe deasupra centrului discului lunar, vizibil de pe pămînt, admirară unul din cele mai înalte lanţuri de munţi din Lună, situaţi aproape la Polul ei sudic, munţii Leibnitz, ale căror vîrfuri ating înălţimea de aproape 9 kilometri deasupra nivelului mediu al suprafeţei lunare. Tot în apropierea Polului Sud văzură unul din cele mai mari şi mai adînci craters de pe Lună. Clavius, (peste 2000 kilometri diametru, aproape 8 kilometri adîncime). Vizitară şi o vale unică în felul ei, Valea kilometri, ca piscurile cele mai înalte de pe pămînt. Eroarea se explică prin faptul că suprafaţa Lunii, al cărei diametru este de patru ori mai mic decît cel al Pămîntului, este foarte curbată.

Timpul pe care tinerii astronomi urmau să-l petreacă pe Lună, trecu foarte repede, bogat în senzaţii pasionante. Unul din primele obiective a fost imensul crater al lui Platon, situat nu departe de terenul de aselenizare. Porniră într-acolo, cu intenţia de a limpezi misterul care făcea ca fundul acestui crater să devină mai întunecat atunci cînd era luminat de razele soarelui. Craterul îi interesa cu atît mai mult, cu cît unii astronomi afirmaseră că văzuseră aici — cam prin 1948 — în apropierea sa, o lumină vie, de culoare galbenă cafenie, urma unui enorm meteorit. Vizitară, de asemenea, craterul lui Aristarh, cu un diametru de 45 de kilometri şi o adîncime de 1,5 kilometri

solare care alimentau cu energie electrică şi căldură întreprinderile şi locuinţele din aşezările lunare. In cele din urmă, ajunseră la postul de dispecer central care dirija funcţionarea mai multor centrale atomice, situate, unele dintre ele, la o depărtare de 150 de km. Coborîră şi în minele de unde se extrăgeau numeroase metale şi minereuri rare şi preţioase.

Seara, la Clubul Lunar, băieţii priveau emisiunile de televiziune de pe Pămînt. In timpul uneia din emisiuni consacrată lor, îşi văzură părinţii şi prietenii... Adeseori stăteau de vorbă timp îndelungat cu veteranii care locuiau în Lună de cîţiva ani şi veneau pe Pămînt numai pentru a-şi petrece concediul în staţiunile de odihnă de pe malul Mării Negre sau din împrejurimile Moscovei.

Încă o surpriză îi aştepta pe curajoşii călători. Navigatorul le spuse că, la plecare, nava lor va trece prin dreptul feţei lunare, devenită accesibilă oamenilor abia după ce navele cosmice au reuşit să facă ocolul Lunii. Timp de mulţi ani, pămîntenii observaseră mereu aceeaşi faţă a discului lunar, ceva mai mult de jumătate din suprafaţa sa (călătorii noştri aflară cu interes că suprafaţa vizibilă a Lunii este aproape egală cu aceea a Uniunii Sovietice). Iată de ce în toate planetariile din lume, o parte a globului care reprezenta Luna era plată. Cîte le erau încă pe atunci necunoscute oamenilor! Şi iată că acum, astronauţii vor putea vedea faţa opusă a Lunii, fotografiind-o şi vorbind despre aceasta mai tîrziu prietenilor lor. Ce noroc!

Şi mai avură încă un noroc. Pe cerul negru al Lunii văzură o cometă, o „stea cu coadă". Era cometa Halley, care se mişcă în jurul Soarelui pe o orbită eliptică alungită, apropiindu-se la fiecare trei sferturi de veac (mai precis la fiecare 76 de ani). Deşi foarte numeroase (încă din secolul al XVII-lea Kepler spunea că există pe cer „tot atîtea comete cîţi peşti în ocean"), cometele sînt poate cele mai misterioase corpuri cereşti din sistemul solar.

Cometa Halley a fost numită astfel după numele unui astronom contemporan cu Newton. In 1682, la apariţia ei, Halley a prezis că se va întoarce peste 75 de ani. Era prima prezicere de acest fel. Putem urmări în vechile manuscrise apariţiile cometei Halley pe o perioadă de 2000 de ani. Ultima sa apariţie, în apropiere de Soare, datează din 1910. La 19 mai 1910 cometa aceasta a trecut între Soare şi Pămînt la o distanţă de 24 milioane de kilometri de planeta noastră în aşa fel, încît aceasta din urmă a „găurit" probabil coada cometei, mult mai lungă — aproape 30 de milioane kilometri.

Şi iată, această cometă apărea din nou.

Inapoi spre Pămînt

Sosi, în sfîrşit, ziua plecării spre Pămînt. Soarele ajunsese aproape de orizont. Curînd urma să înceapă lunga noapte lunară, cu frigul ei nemilos. Absorbiţi de îndeletnicirile lor călătorii noştri uitaseră cu desăvîrşire racheta care-i adusese şi pe care mai că n-o recunoşteau. Stătea şi acum pe cele patru „picioare", cu botul plecat, dar i se adăugase un enorm rezervor, cîntărind gol trei tone şi conţinînd 36 de tone de combustibil. La extremităţile aripilor fuseseră fixate alte două rezervoare sferice. Fiecare dintre ele cîntărea 250 de kilograme şi conţinea 3,25 tone de combustibil. Racheta cîntărea, deci, 68 de tone (adică avea să le cîntărească pe Pămînt, căci pe Lună abia trecea de 11 tone), din care 58,5 tone de combustibil.

— Rezerva de combustibil pentru întoarcerea pe Pămînt — le explică navigatorul — a fost calculată în aşa fel, încît să ajungă pentru propulsarea navei cosmice (ţinînd seama de absenţa forţei de atracţie şi de rezistenţa aerului) comunicîndu-i o viteză de 9,2 km. pe secundă, adică numai 60 la sută din viteza de la plecarea de pe Pămînt.

După ce s-au despărţit călduros de prietenii lor din Lună şi după ce au luat cu ei scrisorile adresate celor de pe Pămînt, călătorii noştri s-au instalat din nou în cabina navei cosmice. Iată, porţile se închid ermetic, motoarele sînt încercate, racheta verde e lansată, nava tremură şi se desprinde de Lună.

Forţa de reacţie a motorului care, după cum vă amintiţi, este de 70 de tone, poate împrima cosmonavei ce cîntăreşte 68 de tone, la plecarea din Lună, o acceleraţie aproape egală cu aceea a Pămîntului. Dar, pe măsură ce combustibilul se consumă, greutatea navei scade şi acceleraţia creşte, forţa de reacţie a motorului rămînînd neschimbată. La sfîrşitul propulsării, cînd va fi atins viteza de aproape 3 km. pe secundă şi după ce se va fi consumat tot combustibilul din rezervorul suplimentar, nava nu va cîntări decît 32 de tone, iar suprasarcina va ajunge la 2 grame, mai puţin deci decît la plecarea de pe Pămînt. Călătorii au prilejul să vadă mai bine ce se întîmplă dedesubt.

Tinerii profită bucuroşi de prilejul ce li se oferă. Ei zboară întîi pe deasupra unor locuri cunoscute, deslueşesc munţii, mările, craterele. Se apropie apoi polul lunar, Pămîntul dispare treptat la orizont şi se va mistui curînd, acoperit de Lună. Călătorii văd, întinzîndu-se sub ei, suprafaţa lunară, pe care nimeni de pe Pămînt n-a văzut-o încă.

Cufundaţi în observaţiile lor, nici nu băgară de seamă că motorul se oprise şi că nava îşi începuse zborul liber în jurul Lunii, înainte de a se îndrepta spre Pămînt. Gravitaţia dispăruse. Călătorii nu se dezlipeau de lîngă ferestruici, prinşi de frumuseţea privelistii. Două secere subţiri: aproape cea a Lunii, departe, cea mai mică, a Pămîntului. Cometa Halley sclipea orbitor, desfăşurîndu-şi coada pe jumătate din întinderea cerului de catifea neagră. Venus strălucea deasupra cometei ca un diamant. Clipe de neuitat!...

Două zile trecură repede în cabina acum atît de familiară lor. Nu-şi mai dezlipeau privirile de pe globul ce creştea mereu, al Pămîntului. Recunoşteau contururile continentelor, admirau imaginea Soarelui, reflectată în ocean, încercînd să ghicească punctul de pe glob unde se găsea scumpa lor Moscovă.

Din nou Moscova

Pregătindu-se de aterizare, pilotul hotărî să întoarcă nava cu prova spre Pămînt pentru a frîna cu ajutorul motorului, aşezat la extremitatea provei, şi să străbată în zbor planat atmosfera terestră.

Se văd trecînd stelele, apoi Pămîntul. Devenit inutil, uriaşul rezervor de combustibil se desprinde şi se consumă în atmosferă, unde pătrunde cu o viteză enormă, cosmică. Acul care numără kilometrii ce separă racheta de pămînt se mişcă cu repeziciune. Numai 2000, numai 1500... Un satelit artificial automat al Pămîntului trece ca un fulger, descriind o orbită de două ore la o altitudine de 1669 de kilometri. După forma sa, pare să fie utilizat ca staţie automată de releu pentru emisiuni televizate.

Comandantul branşează motorul. Viteza scade pînă la 5 km. pe secundă; sînt lăsate să cadă rezervoarele aripilor, acum inutile. Nava cosmică îşi începe coborîrea în zbor planat de la o înălţime de cîteva sute de kilometri. Ea trebuie să efectueze mai mult de o rotire completă în jurul globului, pentru ca viteza sa să scadă pînă la aceea a avioanelor cu reacţie, devenind apoi şi mai mică.

Moscova apare la orizont. Călătorii noştri interplanetari se îndreaptă spre cosmoportul de unde îşi luaseră zborul. Acum e aproape de tot. Acţionînd pîrghia de comandă, pilotul dirijează nava cosmică cu prova înainte, spre Pămînt, iar ea, în cele din urmă, se aşează uşor pe cele patru picioare pregătite dinainte.

Strigăte de bun venit, exclamaţii de bucurie, fluturări de mîini. Călătorii noştri coboară... Pămîntul!

★

Veţi spune: „Vis, fantezie". Da, un vis, fireşte, un vis, dar cîte visuri îndrăzneţe n-au fost preschimbate în realitate de ştiinţă, de munca creatoare a oamenilor!

Avem ferma convingere că va sosi o vreme, nu prea îndepărtată, în care acest îndrăzneţ vis al omenirii va fi înfăptuit.

Avem ferma convingere că în curînd, peste cîteva zeci de ani poate, astronavele avînd la bord călători de pe pămînt se vor îndrepta spre lumi îndepărtate şi atrăgătoare.

Ingăduiţi-mi deci dragi cititori să vă doresc să luaţi parte la o asemenea călătorie.

Cosmoportul viitorului

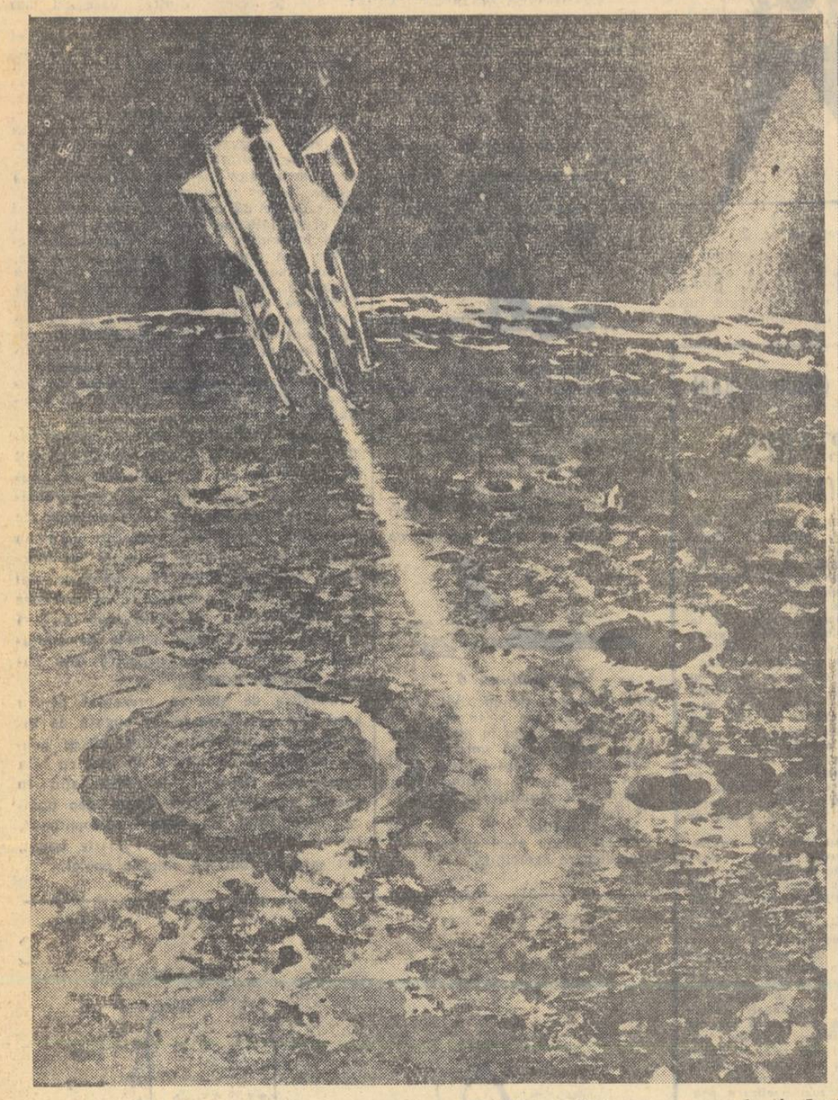

Stînga: *Astronava se apropie de Lună;* dreapta: *Astronava atinge baza lunară.*

Dar iată că dincolo de marginea pămîntului se iveşte un disc întunecat. Luna! Cît de îndepărtată, de inaccesibilă pare!

Veni vremea mesei. Fiecare călător îşi primi porţia în vase speciale, interplanetare. Trebuiau să umble cu băgare de seamă, mai ales cu lichidele: ele se preschimbau în mingi de diferite mărimi, împrăştiindu-se prin cabină. Contactul cu o minge de cacao fierbinte, de pildă, nu era deloc plăcut. Mingile acestea erau cu totul nepoliticoase — îţi venea greu să le înghiţi, în schimb ele îţi se întindeau foarte uşor, într-un strat subţire, pe obraz. Dar călătorii noştri reuşiră să învingă şi aceste neajunsuri şi mîncară cu poftă tot ce li se dădu. Supa şi cacaoa trebuiau supte prin nişte tevi ca acelea cu care copiii fac balonaşe de săpun.

In ziua a doua întîlnire o staţie interplanetară — o adevărată cetate cu felurite instalaţii, rotindu-se ca un

Marea Ploilor, unde se aflau, ca şi celelalte „mări" de pe Lună, nu era de loc o mare. Şi, bineînţeles, niciînd nu căzuse aici vreo picătură de ploaie. Mlaştina Ceţurilor, în apropierea căreia aselenizaseră, nu fusese niciodată o mlaştină şi nu fusese niciodată acoperită de ceaţă. Numele acestea se datorau, fără doar şi poate, pur şi simplu unor greşeli ale primilor astronomi, începînd cu Galileu, care luase regiunile întunecate ale Lunii drept întinderi de apă. In realitate „mările" nu sînt decît deşerturi, locuri pustii şi pietroase. Luna este plină de crater sau de pilnii, diametrul unora dintre ele trecînd de o sută de kilometri. Datorită lipsei de atmosferă, vizibilitatea este excelentă, fără vălurile de ceaţă care ascund depărtările pe pămînt. Călătorii lunari vedeau conturîndu-se, în toate amănuntele, munţii, la o depărtare de vreo 60 de kilometri. Nu păreau prea înalţi, deşi în realitate atingeau înălţimea de 7

Alpilor, pe care creste semeţe o despart de Marea Ploilor.

După ce zburară deasupra Caucazului lunar, călătorii noştri ajunseră la Marea Seninătăţii, lîngă misteriosul crater al lui Linné, odinioară aproape dispărut sub ochii astronomilor uluiţi, care îl observau de pe Pămînt.

Coborîră în interiorul craterului Tycho Brahé, enigmatic ca atîtea lucruri de pe Lună, la limita regiunii de sud a discului lunar, centrul celui mai puternic sistem de raze care se împrăştie pe aproape întreaga suprafaţă a Lunii. Nimic nu le poate opri: nici munţii, nici depresiunile. Ce sînt aceste „raze" misterioase? Urmele unor explozii care se produc în timpul erupţiilor vulcanice sau la căderea meteoriţilor gigantici? Vapori condensaţi care umplu crăpăturile formate odată cu craterul? Reveniţi pe Pămînt, tinerii astronomi o vor explica tovarăşilor lor.

Vizitară apoi giganticele centrale

INVENTARUL VISURILOR

(Urmare din pag. I-a)

vietici au lansat primul satelit artificial al pămîntului. Avea forma sferică, diametrul de 58 de centimetri şi o greutate de 83,6 kg. S-a înălţat pînă la 947 de km".

„3 NOIEMBRIE 1957. Oamenii sovietici au lansat al doilea satelit artificial al pămîntului. Avea forma conică fiind ultimul etaj al unei rachete purtătoare. Greutatea lui era de 508,3 kg. şi înălţimea la care s-a ridicat, de 1671 km."

„15 MAI 1958. Oamenii sovietici au lansat al treilea satelit artificial al pămîntului. Şi el avea forma conică. Cu toată greutatea lui de 1327 kg., el a ajuns la o înălţime de 1880 km."

„2 IANUARIE 1959. Oamenii sovietici au lansat o rachetă cosmică cu mai multe trepte în direcţia Lunii. Ultima treaptă, care conţinea aparatajul ştiinţific, cîntărea fără combustibil 1472 kg. Racheta a depăşit Luna şi a fost atrasă de Soare, devenind prima planetă artificială a sistemului nostru solar".

Şi cetăţeanul veacului XXI închide încet cartea şi rosteşte gînditor:

„Te invidiez şi te admir, om al anului 1959. Ai avut marea fericire să trăieşti în acele zile măreţe".

Cetăţeanul celui de al treilea mileniu poate răsfoi mai departe cartea sa de istorie, poate citi, capitol cu capitol, despre etapele următoare. Noi nu le cunoaştem încă, noi trebuie de-abia să le înfăptuim.

Ce va fi? Ce va urma acestei prime explorări a cosmosului?

N-o putem spune cu precizie, dar etapele mari le cunoaştem. Oamenii de ştiinţă sovietici continuă să traducă în viaţă măreţul lor program.

Profesorul Dobronravov ne vorbeşte despre SATELIŢI RECUPERABILI, care se vor întoarce pe pămînt după raidul lor, aducînd fotografii şi filme cinematografice, probe de materie cosmică şi sute şi mii de înregistrări. Pe sateliţi de acest fel vor putea fi îmbarcate animale superioare care, la întoarcerea lor pe pămînt, vor da medicilor putinţa să studieze influenţa condiţiilor extraterestre asupra fiecărei părţi din organism. Şi cînd tehnica şi aparatura sateliţilor vor permite aterizarea într-un anumit punct dinainte stabilit, atunci se vor putea trimite oameni în cosmos.

Sateliţii artificiali anume echipaţi vor mai servi drept staţii de releu pentru televiziune, *permiţînd recepţionarea unui program pe tot cuprinsul globului.*

Mai tîrziu, se vor lansa în spaţiu piese izolate, prin asamblarea cărora vor fi create mari insule zburătoare, *adevărate institute extraterestre de cercetări ştiinţifice pe care savanţii, astronomi şi biologi, fizicieni şi meteorologi, medici şi geografi, îşi vor desfăşura vastul lor program de lucru.*

Totodată va putea fi trimisă o rachetă care să se transforme într-un satelit al Lunii sau care să ocolească Luna spre a se întoarce apoi în zona de atracţie a Pămîntului.

O altă rachetă ar putea aseleniza, coborînd pe suprafaţa stearpă a vecinei noastre, ea ne-ar putea transmite date extrem de importante, necesare vizitatorilor de mai tîrziu.

In cele din urmă pe rachetă se vor îmbarca oameni, cosmonauţi curajoşi ca cei visaţi de Jules Verne...

Şi mai departe? Să cercetăm inventarul de visuri.

Omul atotputernic nu se va opri aici.

Venus, Marte, celelalte planete ale sistemului nostru solar, poate alţi sori, alte planete, alte galaxii îl aşteaptă.

Mereu înainte, mai sus, mai departe!

Uriaşă este forţa omului creator nemărginită însă cînd opera lui încolţeşte, răsare şi se dezvoltă într-o ţară liberă, cînd opera lui este destinată fericirii semenilor săi.

Ţiolkovski, vizionarul, genialul teoretician al zborurilor interplanetare spunea: „Ce e imposibil azi, va deveni posibil mîine".

Pentru noi, pentru cei ce trăim în aceste zile de glorie, nimic nu mai apare imposibil. Cuvintele lui Ţiolkovski le-am schimbat.

Pe standardul nostru, pe standardul sub care am pornit să înfăptuim visurile, am scris: „Ce nu a fost posibil ieri, a devenit posibil astăzi".

Radu NOR

pagina femeii

LUATE DIN VIAȚĂ

„BĂIATUL MAMEI"

Pe el, adică pe „băiatul mamei", nu l-am văzut niciodată. Îl cunosc însă bine. Lucrez doar la aceeași întreprindere cu mama lui. Pe ea o cheamă Elisabeta Zugun. Pe el, Cici. Ea este o femeie harnică, fruntașă la noi în întreprindere, o bună tovarășă. El este un băiat mofturos, cu iz de bulevardier, preocupat de sine, un băiat căruia nu-i place munca și nu respectă pe cei ce muncesc. Nu mai departe decît pe mama lui. La noi la întreprindere ea se bucură de tot respectul. În fața lui, însă ea nu este ceea ce este, ci... dar prefer să nu spunem. Ca atare și purtările lui față de ea.

Am vrea însă să vorbim mai mult de purtările ei față de el, căci socotesc că ea este vinovată de tot ce se întîmplă. Dar ce s-a întîmplat? Pînă acum cîteva zile nimic deosebit. Totul a decurs după regulile statornicite de mult, de cînd el, Cici era atîtica. Pe atunci, cînd se bătea cu copiii pe stradă și venea acasă lovit și hohotind de plîns, ea, Elisabeta, nu cerceta să vadă dacă e vinovat și el — și era mai întotdeauna — ci îl amenința în gura mare, în fața lui, pe ceilalți copii care îndrăzniseră să-l lovească pe puișorul ei. Mai tîrziu, cînd la școală Cici căpăta note mici, ea susținea că nu era el vinovat. Lecțiile i le făcea doar ea, mama lui și firește că-i rezolva acătării problemele. Lua note mici însă, pentru că nu știu ce aveau profesorii cu el. Așa credea mama. Și ea se certa cu profesorii. Dar parcă ei înțelegeau?

Acum, de vreun an de zile, de cînd a terminat școala medie tehnică, Cici, lucrează ca frezor la întreprinderea „Luptătorul". Ce bucurie a fost în sufletul ei cînd l-a văzut lucrător, om în toată firea cum s-ar zice. De-acum va cîștiga și el, iar ea va fi tare mulțumită.

Dar iluzie! Necazurile el nu au luat sfîrșit. Dimpotrivă au sporit. Dar ea nici nu le consideră măcar necazuri. I se pare că așa trebuie să fie. Și se poartă ca atare. Seara îl așteaptă pînă tîrziu cu masa întinsă. Și chiar dacă el vine după miezul nopții, ea se scoală și-i încălzește mîncarea. Dimineața se scoală cu noaptea în cap. Îi curăță hainele, îi face pantofii, îi pregătește gustarea și-i cumpără chiar țigări. Numai după ce face toate acestea pleacă la serviciu, lăsîndu-l pe el să doarmă, să se odihnească că-i încă copil. În cîștigul lui ea nu se amestecă. Și nici nu cîștigă cine știe ce. De bună seamă că cei de la întreprindere au ce au cu el. Îl repartizează la cele mai grele munci, după cum spune el și ca urmare niciodată nu-și realizează norma.

Toate ar fi fost cum ar fi fost dar o întîmplare petrecută zilele trecute a pus capăt la toate. Cici a fost chemat și bine mustruluit pentru absențe nemotivate de la lucru. I s-a pus chiar în vedere că i se va desface contractul de muncă dacă va mai chiuli. A fost pus și la gazeta de perete și rîd toți de el. Vă puteți închipui ce durere pe biata mamă. Frămîntată de acest necaz nici ea n-a mai lucrat ca deobicei. S-a zbătut, a fost pe la întreprindere, dar cei de-acolo nu-s „înțelegători". Dimpotrivă au acuzat-o și pe ea. Ziceau că-și nenorocește copilul. Auzi, ea care a suferit atît pînă l-a făcut mare, ea care în vremea războiului, cînd bărbatu-său a plecat pe front de unde nu s-a mai întors, a răbdat și de foame numai ca el, Cici, să nu sufere. Și acum să i se spună că ea îl nenorocește. Cum adică, dacă a venit la întreprindere, să facă intervenție pentru redresarea „moralului" băiatului, înseamnă că-i vrea răul?

Auzi să-l lase să-și rîdă tovarășii de muncă de el? El care este așa de mîndru, să fie făcut de rîs? Atunci nu-i cazul ca ea, mama lui să meargă, să se zbată, să rezolve problemele fiului ei?

Mi-a povestit toate acestea. A rămas surprinsă cînd nu i-am dat dreptate. Cu înțelegere, i-am arătat însă că în dragostea ei nemărginită pentru singurul copil, ea a uitat de educația lui. Și l-a crescut ca pe un fecior de bani gata, trîntor și egoist. Acum el, nici sfaturile colectivului nu le ia în seamă.

Ce-i de făcut? se întreabă Elisabeta Zugun. Timpul nu-i trecut. Cici e tînăr. El se poate transforma. Ceea ce n-a făcut mama lui în decursul anilor trebuie să facă acum împreună cu colectivul în care lucrează fiul ei. Și colectivul e puternic și-i în stare de orice. E necesar însă ca și Elisabeta să nu-l mai trateze pe Cici ca pe „băiatul mamei", ci să-l considere ca om în toată firea și să-l facă să înțeleagă întreaga răspundere pe care o poartă omul pentru acțiunile și comportarea sa.

Dorina TANASESCU

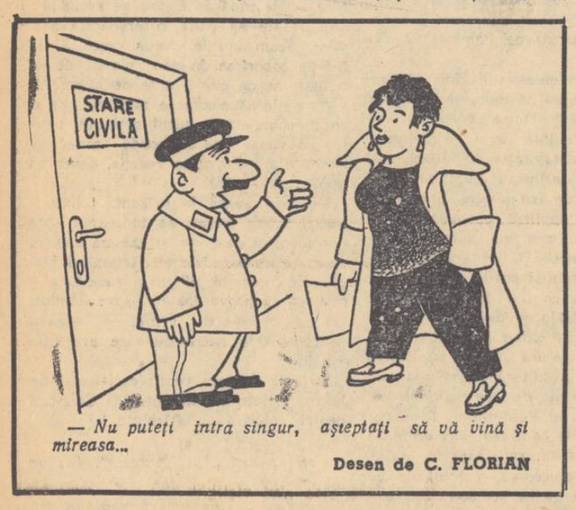

— Nu puteți intra singur, așteptați să vă vină și mireasa...

Desen de C. FLORIAN

Vînătoare de femei

O femeie trece pe stradă. Un polițist o oprește. N-o salută. Îi vorbește brutal și impertinent. Îi cere o legitimație. Femeia refuză să i-o prezinte. Polițistul o percheziționează. Actele pe care le găsește asupra ei nu-l mulțumesc. El nu caută piese care să ateste identitatea femeii, ci altceva, un document infamant care să pecetluiască condiția ei de exclusă din rîndurile societății.

O prostituată dintr-o țară capitalistă fără „condicuță" asupra ei? Nu, o respectabilă mamă de familie.

O femeie trece pe ulița satului. Se repetă scena de mai sus. De data aceasta, vinovata este o tînără care urmează să se mărite a doua zi. Nunta va fi însă amînată. Ca și femeia de la oraș, tînăra a fost tîrîtă la poliție, și aruncată la beci.

Hîrtia pe care ele și milioane de alte femei, refuză s-o poarte veșnic asupra lor, reprezintă dovada că nu sînt albe, că nu fac parte dintre oamenii cu drepturi de oameni, că pot fi supuse tuturor umilirilor, tuturor înjosirilor, ba chiar că **trebuie** să fie expuse unui tratament batjocoritor.

Toate acestea se întîmplă în Uniunea Sud-Africană.

S ar putea întîmpla ca o indiană să treacă drept o albă mai oacheșă. Adeverința specială eliberată de autorități atestă însă că nu este decît o blestemată „știință de rasă inferioară", mult mai puțin decît un om și în unele cazuri, mai puțin chiar decît un animal. Nici o lege nu interzice accesul cailor sau cîinilor, pisicilor sau șobolanilor, în diversele orașe ale Uniunii Sud-Africane. Dar oamenii de culoare — ce-i drept o minoritate neînsemnată: abia peste trei sferturi din populația țării — nu au dreptul să locuiască sau să frecventeze orașele decretate albe, al căror număr sporește mereu. Fiecare oraș sud-african care se respectă, se consideră dator să-și creieze „rezervația" sa pentru oamenii cu pielea măslinie sau tuciurie. Cei condamnați să trăiască în aceste lagăre n-au dreptul să-și arate chipul pe străzile orașului pentru a nu-i indispune pe albi. Alegerea cuvîntului „rezervație" este mai mult decît simbolică. Ea constituie omagiul discret adus de rasiștii din sudul Africii, maeștrilor lor din nordul Americii, născocitorii rezervațiilor în care s-au stins atîtea triburi de indieni.

Fițuica dovedind negru pe alb că negrul nu e alb, permite statului să prevină orice încălcare a miilor de legi discriminatorii de către persoanele cărora origina rasială nu le este scrisă pe față.

De cînd s-a extins și asupra femeilor de culoare obligativitatea deținerii unor asemenea certificate, temnițele gem de femei. Dar — și pentru aceasta se cuvine să ne înclinăm în fața conștiinței și demnității femeii africane — majoritatea condamnatelor sînt cele care au protestat împotriva noii samavolnicii. Mii de femei manifestează, demonstrează, se opun. În fața tribunalelor care le judecă se string alte mii de femei și cer eliberarea lor.

„A fost o adevărată încăierare", scria săptămînalul britanic „Observer" despre felul în care a împrăștiat poliția o asemenea demonstrație.

Am văzut în revista americană „Time", sub titlul „Vînătoare de femei în Africa de sud", o fotografie înfățișînd doi polițiști maltratînd o femeie de culoare. Textul care însoțește fotografia exprimă o indignare măsurată. Dar fotografia a fost văzută și de studentul pakistanez Fazal H. Qureshi, care a trimis redacției următoarea scrisoare:

„Aș fi dorit să publicați numele celor doi „bravi" polițiști albi care bat femei africane, pentru ca eu și milioane de alții să-i blestemăm zilnic în rugăciunile noastre să-i înghită tocul tadului. Dar de ce să-i blamați pe alții cînd același lucru se întîmplă și în Statele Unite? O țară în care guvernatorul unui stat mic poate sfida pe președinte și Curtea Supremă și îi poate trata pe negri ca pe niște cîini murdari nu are dreptul să se proclame conducătoare a lumii libere".

O, dar autoritățile americane sînt curtenitoare cu femeile. Ajunge ca o femeie albă să spună că un negru a privit-o pentru ca viața negrului să nu mai facă nici două parale. O americană s-a plîns că doi puști negri au vrut să-i fure poșeta. Băieții — aveau unul 13 ani iar celălalt 14 ani — au fost condamnați la cîte 15 și 20 de ani închisoare. În sentință se făcea următoarea expunere de motive: „...pentru ca pe viitor femeile albe să nu ajungă să se teamă să iasă singure pe stradă".

Ce grozăvii se comit în numele tău, justiție, în țările supuse dolarului.

Felicia ANTIP

Ghidul gospodinei

Sortimente noi de conserve

La sfîrșitul anului 1958, industria conservelor a pregătit numeroase surprize pentru consumatori. Dintre acestea cităm:

CONSERVELE DIETETICE: dovlecei și fasole în apă fiartă fără sare, compoturi de fructe fără zahăr, suc de roșii etc. Vor mai fi fabricate: piureuri de dovlecei și mazăre, dovlecei umpluți cu orez în sos de roșii cu smîntînă, conserve naturale de vinete, salate de legume timpurii etc.

CONSERVELE PENTRU COPII: cremă de pere, cremă de mere, sucuri de struguri și de mere. Printre cele ce vor fi fabricate sînt: piureurile de mere cu orez sau cu lapte, piureu de spanac cu orez, piureu de sfeclă sau de morcovi etc.

CONSERVELE CONCENTRATE: carotela, supe naturale concentrate sub formă de praf, din pasăre și carne de vită, bulion de pasăre concentrat în cuburi etc.

Toate aceste conserve au o compoziție minerală, calități gustative bune, o aromă plăcută și sînt bogate în vitamine. Rețeta lor de fabricație variază după categoria de consumatori. Așa de pildă, pentru copii, trebuie ținut seama de vîrsta lor, deoarece fiecărei perioade de creștere îi sînt necesare cantități diferite de calciu, albumine și vitamine. Piureurile și cremele din pere și mere proaspete au un adaus de 10 la sută zahăr; ele sînt ușor digestibile pentru copii și se recomandă a se servi după fiecare masă, cîte 1—4 linguri după vîrstă. Carotela are în compoziția ei 31 la sută morcovi, 62 la sută zahăr, restul fiind acid citric, uleiuri naturale din portocale etc. Carotela e bogată în provitamina A, se consumă ca atare pentru desert sau diluată cu apă sau sifon, sub formă de băutură răcoritoare. Se pun 2—3 linguriță de carotelă, la un pahar cu apă și se obține o băutură vitaminizată cu gust de oranjadă.

Supa naturală concentrată de pasăre se găsește în plicuri de polietilenă. Un plic are 72 gr. și conține 67 la sută paste făinoase cu ouă, 23 la sută bulion de pasăre, 8,5 la sută grăsimi, 1,5 condimente (mărar). Se prepară astfel: se dizolvă conținutul pachetului într-un litru de apă, într-o cratiță care se încălzește pînă la fierbere. După 10 minute din momentul fierberii supa se poate servi.

Aurelia AVRAM

Ce gătim? Cum gătim?

Trandafir (din aluat de cozonac)

Se cerne într-un vas 400 gr. făină și se face loc la mijloc. Separat se freacă 30 gr. drojdie, cu două linguriță de zahăr și puțin lapte, pînă se face ca o cremă. Se toarnă peste făină, se adaugă două ouă întregi și un gălbenuș frecate cu 1/2 linguriță de sare, un pahar de lapte cald, o lingură de rom și vanilie. Se frămîntă bine pînă face bășici. Aluatul trebuie să fie potrivit de moale. Se lasă la cald să crească. Într-un vas separat, se freacă 125 gr. unt proaspăt, cu 100 gr. zahăr pisat, pînă se face spumă.

Cînd aluatul a crescut, se răstoarnă pe masa de aluat presărată cu făină, se întinde o foaie groasă, iar deasupra se întinde crema de unt, într-un strat cît mai egal. Se rulează sul și se taie în bucăți de 3—4 cm., care se așează pe una din fețe, într-o formă rotundă, unsă cu unt (nu se așează bucățile prea îndesate pentru ca să aibă loc să crească). Se lasă să crească, se ung cu albuș și se coc la foc potrivit. Cînd sînt gata, se presară cu zahăr pudră.

Supă de zarzavat

Ca să fie gustoasă, supa de zarzavat trebuie pregătită cu zarzavat mult și cît mai variat. Se curăță 2—3 morcovi, un pătrunjel, 2 fire de praz, o țelină mică, o gulie și o jumătate de varză dulce. Se taie toate ca fideaua. Prazul, varza și gulia se opăresc în apă cu sare, se scurg și se înăbușă cu o lingură de unt, împreună cu restul de zarzavat, amestecînd din cînd în cînd pînă se moaie. Se toarnă apă, se lasă să fiarbă și cînd zarzavatul este aproape fiert se adaugă 2—3 cartofi curățați și tăiați în cuburi mici și o mînă de mazăre verde, din conserve, cînd avem. Se potrivește de sare și se lasă să fiarbă în clocote mici. Cînd se servește la masă, supa se drege cu un gălbenuș și cu 2—3 linguri de smîntînă.

Sanda MARIN

MENIUL SĂPTĂMÎNII

12—18 IANUARIE 1959

— **Lapte acru cu mămăligă; cartofi umpluți cu carne; mîncinele.**

— **Supă de zarzavat; budincă de macaroane; fructe.**

— **Marinată de pește; găluște de brînză la cuptor; șarlotă de mere.**

— **Sote de morcovi cu frigănele; rulade de carne; geleu de lapte.**

— **Sarmale de orez; lahnie de cartofi; compot.**

— **Pîftie de purcel; gulaș; cremă de griș.**

— **Borș de perișoare; bîftec cu cartofi; trandafir.**

Curierul nostru

SILVIA D. — Bacău: Modelele de rochii pe care le cereți dvs., le-am publicat în nr. 62 al revistei noastre. Dacă doriți și altceva, mai scrieți-ne. Indicați-ne însă și ce material vă stă la dispoziție pentru a vă da un model adecvat. La celelalte întrebări veți găsi răspuns la sfatul cosmeticianei.

MIOARA M. — Hunedoara: Din păcate nu avem cum să vă trimitem cartea la care vă referiți. Unele sfaturi practice privind tricotajele, veți găsi chiar în pagina noastră. Așteptăm să mai reveniți și cu alte întrebări sau probleme care vă interesează.

V. I. — Cluj: Despre cartea la care vă referiți, noi am mai dat amănunte în nr. 57 al revistei noastre. Mai revenim și pentru dv. Cartea a fost editată de Casa Unională de Creație Populară „N. K. Krupskaia" din Moscova și a apărut în traducere romînească sub îngrijirea Ministerului Învățămîntului și Culturii. La cererile cititoarelor noastre ne-am interesat la librării și am aflat că este epuizată. Am sezisat forurile în drept pentru a reedita cartea respectivă. Nu avem încă un răspuns. Vă vom comunica. Pînă atunci, folosiți-vă de exemplarele aflate în biblioteci.

G. A. și N. M. — Orșova: Greu de găsit acum o soluție. Va trebui să vă adaptați pentru moment condițiilor existente. Dovediți tot timpul o foarte mare corectitudine. Învățați în așa fel, încît rezultatele de la școală să fie un argument puternic în favoarea prieteniei dvs. În afară de aceasta, mai sînt necesare calmul și răbdarea. Nu mai este mult pînă veți fi în rîndul oamenilor... mari.

MILICA — Petroșani: Ne-ați scris mult prea puțin ca să vă putem da un sfat. Nu ne-ați scris de cînd vă cunoașteți, ce s-a întîmplat între timp, cum de s-a ajuns la „răcirea" relațiilor de prietenie. Reveniți cu amănunte și vom încerca să vă ajutăm.

A. I. — Cîmpina: Răspunsul dat lui G. A. și N. M., Orșova, vi se potrivește în bună măsură. Este un caz asemănător cu al dvs. La dvs. mai intervine însă un element în plus asupra căruia am vrea să ne lămuriți și anume: ce spune tatăl dvs. El vă poate fi de folos, credem noi. Indiferent însă, de aceasta, nu trebuie să vă faceți prea mari probleme pentru prezent. Mai aveți încă timp pentru aceasta.

PIPIL — București: Cu părere de rău, dar sîntem nevoiți să vă spunem că prima dv. încercare s-a soldat fără rezultate. Schița „Face sau nu face" pe care ne-ați trimis-o nu... face și ca atare deci n-o putem publica. În primul rînd tema pe care ați abordat-o este nesemnificativa. Și o pană oricît de măiastră, n-ar fi realizat mare lucru dintr-un asemenea subiect. Dv. însă mai aveți și o serie de stîngăcii de stil și chiar unele construcții de fraze, puerile. Mai încercați. Alegeți-vă însă subiecte din actualitate și pe probleme majore. Așteptăm să vă mai citim.

S. NELLU: Vă rugăm să ne iertați, dar ni se pare lipsită de logică probleme ridicată de dv. Noi mai curînd înclinăm să credem că nu iubiți pe nimeni. Confundați amețelile trecătoare ale tinereții, cu dragostea adevărată. Noi vă sfătuim să vă continuați în liniște studiile. Între timp, vă veți clarifica și atunci veți lua hotărîrile cuvenite. Așteptăm să ne mai scrieți. Sperăm că nu v-ați supărat pe noi.

ESMERALDA A. — București: Oare atitudinea lui se datorește numai influenței părinților? Nu sînt cumva și alte cauze? Dar presupunînd că nu sînt, socotim că la comportarea lui actuală a contribuit și faptul că e prea sigur de dragostea dv. Faceți-i să înțeleagă că totul are o limită. Mai multă demnitate din partea dv. Nu acceptați față de ei nici un fel de compromisuri. Fiți fermă față de orice comportare a lui nepotrivită. Legăturile cu părinții dv. trebuie să redevină normale.

A. ERNEST — București: Despre vina dv. v-ați dat seama singur așa că nu mai are rost s-o discutăm. O discuție este totuși necesară, dar între dv. și ea. Ceea ce ne-ați scris nouă, ar trebui să-i spuneți și ei fiindcă noi credem că ați fost sincer în scrisoare și ați analizat cu mult simț de răspundere situația creată. Dacă ați vorbi atît de convingător, precum ați și scris, cu siguranță că și-ar recăpăta încrederea în dv., că lucrurile s-ar aranja. Nu e totul pierdut. Luptați să cîștigați ceea ce ați pierdut după trei ani de zile. Mai scrieți-ne.

D. P. — Vaslui — Roaită: Ceea ce ne cereți dv. este foarte greu pentru noi, întrucît spațiul nu ne permite. Puteți însă să obțineți ceea ce doriți, adresîndu-vă, chiar și în scris, magazinului „Muzica" din București, calea Victoriei nr. 41.

1) Jachetă din stofă ecosez cu glugă. Trei găicuțe prinse în cîte doi nasturi asigură închiderea jachetei.

2) Vindiaç din balon gen cămașă, completat la gît și mînecuțe cu tricot. Două buzunare mari plasate în direcția pieptului. Căciuliță din același tricot cu garnitură.

3) Jachetă din foale de cort îmblănită, închisă în față cu fermoar. Două găici laterale îngustează linia jachetei în partea de jos, fixînd-o pe șold.

4) Bluzon din balonsede croit odată cu glugă. Lărgimea jachetei este strînsă în partea de jos cu un elastic. Spatele este croit odată cu epoleții. La glugă și clapele buzunarelor, o bantă de culoare mai închisă sau din piele de altă culoare.

Desene de Raia SOLOMONICA

Să ne facem singure lucruri folositoare

Pentru a tricota o căciuliță pentru munte (desenul nr. 1) care se poate purta și în oraș pe frig sau viscol din lînă groasă, folosim andrele nr. 3, pe care punem 110 ochiuri. Se face împletitura elastic, unu pe față unu pe dos, se lucrează circa 45 cm. Rezultă un dreptunghi, care se încheie ca un cilindru. Dacă folosiți lînă mai subțire, înmulțiți ochiurile și lucrați pe andrele mai subțiri.

Boneta (desenul nr. 2) se poate face dintr-un pulover vechi. Se croiește un dreptunghi cu latura mare de 50 cm. cu latura mică de 25 cm. Laturile mici se încheie la mașină. Unul din capetele cilindrului rezultat, se încrețește și se strînge. Se coase deasupra un nasture mare îmbrăcat în același tricot sau în piele. La cealaltă latură, se face un tiv de 2 cm. de mînă.

Boneta (din desenul nr. 3) este compusă din două piese. Banta din jurul capului lată de 5 cm. și calota propriu-zisă, de formă circulară cu o prelungire care se aplică cu un nasture peste bandă, restul prinzîndu-se cu mici pliuri libere, indicate în desen. Se căptușește cu mătase.

Mănușa cu un deget din lînă groasă se face pe 4 andrele pe care se pun 46 ochiuri lucrîndu-se un ochi pe față, un ochi pe dos. Se face un elastic de circa 7—8 cm. (mănușa se lucrează pe față). Cum se termină elasticul, se începe și degetul mare și anume: de la 4 ochiuri se formează degetul înmulțind în ambele părți ale celor 4 ochiuri la fiecare rînd fără a ne separa de restul mănușei. Oprim tricotatul la 6 cm. de la elastic, punct care reprezintă baza degetului mare și trecem o ață prin ochiurile degetului, ca să nu se desfire cît continuăm mănușa. Continuăm restul mănușei, adăugînd și cele 4 ochiuri luate de deget, pentru a reveni la cele 46 de ochiuri inițiale. Se tricotează mănușa pînă în dreptul vîrfului degetului mic, de la care se scade în felul următor: păstrăm cîte 4 ochiuri într-o latură și alta a palmei (8 în total) restul de ochiuri scăzîndu-se treptat la un rînd sau două rînduri, în mod egal de o parte și alta, a celor 4 ochiuri care merg nescăzute pînă la vîrf, unde se string toate 8 la un loc. Continuăm degetul stringînd vîrful lui.

Pentru un șal din lînă groasă, pe andrele nr. 3 punem 60 de ochiuri și lucrăm cca. 1 m. lungime în elastic sau punct de orez. Șalul cu aceleași dimensiuni, se mai poate face și din ștofă. Capetele le destrămăm și formăm franjuri.

Ileana CONSTANTINESCU

GIMNASTICA

Gimnastica medicală a femeii nu trebuie întreruptă nici în timpul sarcinei; s-a constatat că practicarea ei în această perioadă a îmbunătățit starea generală a organismului, a înlăturat depunerile exagerate de grăsime, a restabilit calmul, a ușurat mult nașterea. Exercițiile fizice, vor fi efectuate numai în cazul unei femei sănătoase. Se va evita oboseala. Exercițiile vor fi executate lent cu pauză mare între ele, urmate de respirații ample.

Exercițiul nr. 2

Durata unei ședințe nu va depăși la început 10—15 minute, ajungînd treptat la 25—30 minute. Vor fi complet întrerupte în perioada cînd ar fi trebuit să se producă fluxul menstrual periodic. Nu neglijați controlul medical periodic.

Program pentru perioada de sarcină de la 1—3 luni.

Mers viu.

1. *Rotări de brațe* în ambele sensuri.

2. *Stînd cu picioarele depărtate:* înclinarea ușoară a trunchiului spre stînga (1); revenire (2). Același spre dreapta.

(Brațele pe lîngă trunchiu;

Exercițiul nr. 5

mîna atinge genunchiul). De 5—10 ori în fiecare parte.

3. *Stînd, brațele sprijinite de masă, scaun, etc.:* înclinarea genunchilor pînă jos (1); revenire (2). De 5—10 ori.

4. *Exercițiu de respirație.* Figura nr. 4. (timpul 1 inspirație, timpul 2 expirație).

5. *Culcat pe spate mîinile pe*

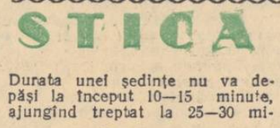

Exercițiul nr. 6

șold; înclinarea genunchilor (1); revenire (2). De 5—10 ori.

6. *Culcat cu fața în jos palmele pe podea lîngă umeri:* ridicarea capului, pieptului și a brațelor cu inspirație profundă (1); revenire cu expirație forțată (2). De 5—10 ori.

Mers liniștitor.

Faceți pauze mari și respirați după fiecare exercițiu.

Colțul cosmeticianei

Ingrijirea gîtului

Neîngrijit la timp, sau rău îngrijit, gîtul se rideaza adesea înaintea obrazului și de cele mai multe ori, el este acela care ne trădează vîrsta. În general femeile acordă mult mai multă atenție feței decît gîtului, neținînd seama de faptul că îngrășarea, slăbirea, ținuta proastă, apa foarte caldă, etc. influențează în rău aspectul acestuia.

Pentru a căpăta și păstra un gît frumos și spre a evita formarea bărbiei duble, există două precauțiuni simple de care este bine să țineți seama din timp (deși nu e niciodată prea tîrziu pentru a le pune în practică).

Prima consta în a păstra pe cît posibil o ținută dreaptă cu capul sus, iar a doua, în a dormi fără pernă și pe o saltea nu prea moale.

Cît privește îngrijirile ce trebuie să acordați gîtului, după spălatul zilnic cu apă rece care înviorează și activează circulația sîngelui, tonificînd mușchii gîtului, periați-l cu o perie moale, de sus în jos, și de jur împrejur, pînă cînd pielea devine roz. Ori de cîte ori întindeți crema pe obraz, întindeți-o și pe gît, masîndu-i ușor în felul următor: cuprindeți gîtul cu degetele și podul palmei și întindeți crema cu o mișcare de sus în jos, de sub bărbie înspre decolteu. Această mișcare se face cu ambele mîini, dar ele nu lucrează în același timp, ci alternativ.

Un mijloc foarte eficace pentru dobîndirea unui gît suplu și a unei ținute frumoase, îi constituie anumite exerciții de gimnastică. Ținînd spatele drept, răsuciți capul în jurul gîtului în ambele sensuri, de cîteva ori. Apoi, întoarceți capul la dreapta și la stînga de mai multe ori, fără însă a mișca corpul. Pentru alungirea gîtului și pentru a căpăta o ținută frumoasă, mergeți zilnic prin cameră timp de cîteva minute cu o carte groasă pe cap.

Dacă pielea gîtului are un aspect urît, gălbue, este ridată sau deshidratată, în afara celor indicate pînă aici, tratați-o în felul următor: puneți la fiert 1 litru de apă cu 10 gr. rădăcină de nalbă tăiată mărunt și cu un pumn de flori de mușețel. Lăsați să fiarbă pînă scade la jumătate, dați la o parte de pe foc, strecurați. Cînd lichidul astfel obținut s-a răcit, îl amestecați cu o lingură de amidon desfăcut în puțină apă călduță. Mulați un tifon în acest amestec și întindeți-l pe gît, repetînd această operație de cîteva ori. Apoi, clătiți cu apă rece și ștergeți gîtul cu un prosop moale.

Sanda NOREANU

Incălțăminte din piei cu fața contractată

Se știe că pielea, din care se confecționează fețele pentru încălțăminte, poartă diferite denumiri, după natura prelucrării și în special a finisajului. Dacă pielea nu prezintă defecte de față (sgîrieturi, urme de boli, etc.) atunci ea se finisează cu fața netedă — oglindă într-un termen de specialitate — întrucît aspectul ei redă însăși strălucirea și luciul unei oglinzi.

Întrucît piele de vițel și piele bovine lor bine îngrijite se pretează îndeosebi a fi prelucrate cu fața netedă, acest sortiment a căpătat denumirea curentă de box. Dacă pielea prezintă mici defecte, atunci ea se supune unei operațiuni de presare, în diferite desene, dintre care cel mai obișnuit imită pielea de bizon.

În ultima vreme specialiștii industriei noastre de pielărie au căutat noi forme de înfrumusețare a pielii, care în mod curent urmează a se prelucra în bizon. Așa s-a născut acel nou sortiment de piele, denumit cu fața contractată și pe care, probabil l-ați văzut, în ultima vreme, în vitrinele magazinelor de încălțăminte. Pielea se prezintă tot sub forma unui desen asemănător oarecum bizonului. Însă cu o „floare" mult mai mică și mai deasă, ceea ce dă o notă cu totul aparte și de efect față de ceea ce eram obișnuiți pînă în prezent. Desenul respectiv nu rezultă însă dintr-o operațiune de presare, ci din însăși procesul de tăbăcire, printr-o acidulare concentrată, ceea ce duce la încrețirea pielei. Pe lîngă faptul că un asemenea procedeu dă naștere la un desen mult mai estetic, el îngăduie un dublu efect de colorare, întrucît nuanța diferă la partea inferioară a încrețiturii, față de partea superioară. Efectul de culoare realizat este cît se poate de atrăgător.

Trebuie adăugat că aceste operațiuni, fie la bizon, fie la noul sortiment, nu pot fi în nici un caz interpretate ca o „camuflare" a unei calități necorespunzătoare. În cea mai mare măsură defectele de față sînt superficiale, sgîrieturi care nu ating derma pielei și ca atare nu afectează calitatea pielei. Procedeele de mai sus, care trebuie interpretate ca procedee de înfrumusețare, au drept scop deci să facă să dispară acele defecte de suprafață, a căror valoare negativă este numai de ordin estetic.

Industria de stat a prezentat pentru anul 1959 o colecție foarte bogată de încălțăminte, atît pentru femei cît și pentru bărbați, confecționată din piei cu fața contractată. Deosebit de reușite sînt în special sandalele pentru femei, gen opinci, necăptușite, cu talpă microporoasă, într-un sortiment de culori foarte bogat, din care se remarcă culorile pastel.

Cum să ne lucrăm un rucsac

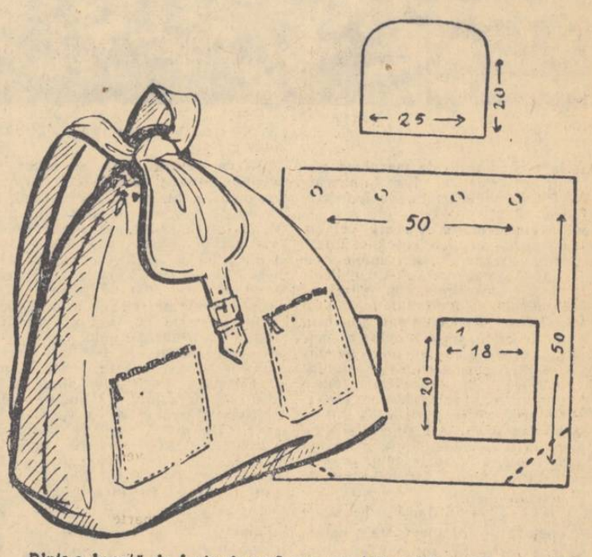

Dintr-o bucată de foale de cort sau un balonsede vechi, pregătim două bucăți conform tiparului alăturat. Jos aplicăm buzunarele, sus facem găurile (capsate bineînțeles) pentru șnur. Clapa se face separat și se coase de partea din spate; prin ea se trece și inelul de care se cos și părțile de sus ale chingilor.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

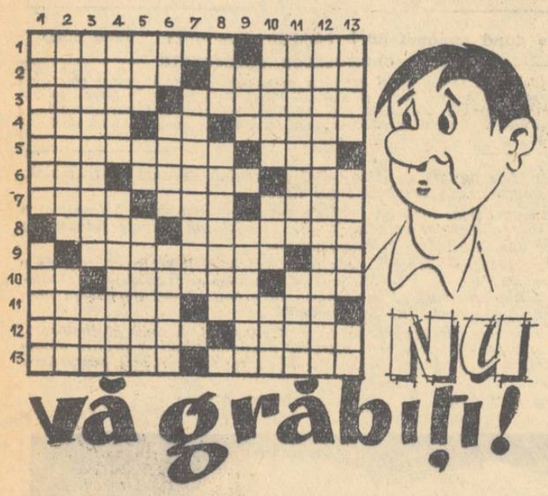

ORIZONTAL: 1) Puști — Două case 2) ... cu degetul — Copii 3) La etaj! — Tare ca piatra 4) Coral la plural — Ele! — Uda artificial 5) Asta în orice caz se putea apăra — Aci e-aci! 6) Scriitor pentru copii — Verbul lui Eremia — Copiii vor să se joace 7) Da — Chiar acum — Luat peste picior 8) A uza cu interes — Capra cu trei iezi 9) Un roman cu cai — Ițe 10) Campion — Lovită în spinare! — Echipă din leagăn 11) Gaițele — Înfățișare 12) Băută — Scoate peri albi 13) Turtită — Ține bicicleta.

VERTICAL: 1) Picior de lemn... — Inceput și sfîrșit 2) Nu-i nici mare, nici mijlociu — Seamă 3) Are căutare vara — Bărăgan 4) Roman de Chateaubriand — Iubită 5) Lovesc — Bebe — A pierdut flota fără luptă... 6) Subit — Banul care cîntă — Sora Anetei 7) Cu o ureche deosebită 8) Orășel în Irlanda — Strînsă 9) Inceput de inițiativă — Țara europeană 10) O prietenă de-a soacrei! — Mie — Unchiul lui Dănilă 11) Cere — Foc!! 12) Mîndria creatorului 13) Pătrățele care triază — Alb pe negru — Alerta începe.

Radu STROE

FIINDCA VENI VORBA...

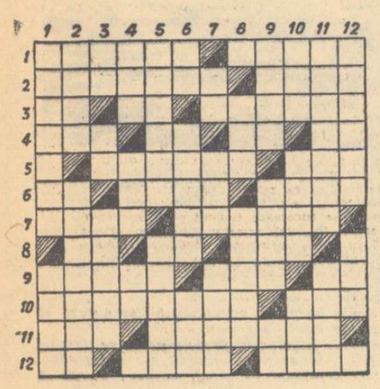

ORIZONTAL: 1) A înmănunchiat în volumul său „Galeria palavragiilor", un număr de portrete, schițe, audiențe — Scriitor clasic rus, printre numeroasele sale povestiri se numără și „Spovedania". 2) Piloți între piloți, un „dar" între daruri, etc. — „In gura...", poem de V. Maiakovski. 3) Simbolul nichelului — Posed — Merge cu vorba!) 4) „Carpații" de la șes și de la munte — Onomatopee — Articol — Din „toate" cîte ceva! 5) Nu că zic... (pl) — Termometrul vorbitorului. 6) Gîndește și vorbește spre deosebire de lumea celor care nu cuvîntă — Folositor — „Cît de mare-i ziulica, / Nici că le mai tace gura: /...—vura...—vura, / De nu mai auzi nimica". (D. Botez). 7) Fabrică de vorbe! — Proaspeți. 8) In orice întrebare — Surpriză sonoră! — Cuvinte de laudă! 9) Inflăcărare. — Interjecție ironică — Spune! 10) Scurte cuvîntări ocazionale — Spectatorii au cuvîntul (dacă le-a plăcut) 11) Serie — Cuvîntare. 12) Atmosferă (abr) — Înțelegere — Una spune el și alta Stan.

VERTICAL: 1) Vorbește numai unul. — „La... vine un arab, / Cu ochii stinși, cu graiul slab". (Coșbuc) 2) Duc cu vorba — Vorbește cu haz. 3) La zor! — Posesiv — Orator. 4) Nume feminin — A... cuvîntul! — Dialect francez 5) Vorbăreț — A transpira 6) Cum, necum! — A se codi — Mișcare convulsivă 7) Nu mai spune! — Rîu asiatic — Acesta. 8) „...e vorba?" — Nici o vorbă! 9) ... Gîrleanu, autorul volumului „Din lumea celor care nu cuvîntă" — Subiect — Tub final! 10) H, în vorbire — Pretext pentru ceasul comunal — Exclamație la zero grade! 11) Vorbitori — Spusă 12) Autorul tabloului „La sfat" — Spus.

Roxana C.

O raită prin pădure

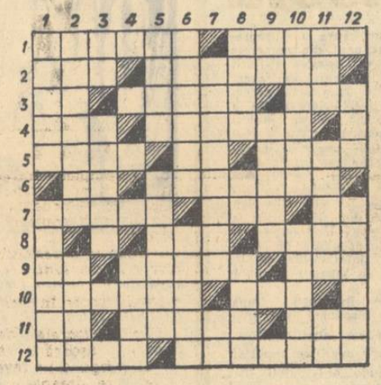

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Pădurea rusească" — Parcă ar trăi în pădure (fig.) 2) Literă chirilică — Autorul nuvelei „Pădureanca". 3) Cupeu! — Plantă agățătoare din pădurile tropicale — Personaj din mitologia slavă 4) Nu vorbesc — Peninsulă în marea Adriatică. 5) Particulă a materiei — Unsprezece — Strașnic. 6) Operă — „Pe sub marginea pădurii / Boii pasc pe lîngă car / Din pădure geme rar / Zgomotul ...." (Coșbuc — Pe deal). 7) Arborii pădurilor de munte — Cîntec de laudă — O sută și încă cinci!. 8) Locatar al pădurii — Sînt de acord. 9) Locotenent — Nume bărbătesc — „Pe-un picior de plai, pe-o gură de...". 10) Pădurile în lunile de toamnă — Epocă 11) Două vocale din pădure — Interpretează „Pădurea" de Ostrovschi — Jivină 12) Rîu în sudul Uniunii Sovietice — Cele sălbatice trăiesc în păduri.

VERTICAL: 1) „Atunci seninul nostru cer / Și-ar încrunta deodat sprînceana / Ar da strigarea ei de... Pădurea noastră, năzdrăvana" (Beniuc-Crișul) — Monstru din basme, locuind în fîntîni sau în inima pădurii. 2) Zonă a pămîntului unde se află păduri întinse — „Cei ...din pădure", titlul unui recent film sovietic. 3) Problema lui Columb — Pădure... la singular! 4) Pictor romîn. 5) Axe — Privitor la pădure. 6) Pădure renumită în trecut — Muma pădurii... 7) A vinde pielea ursului din pădure — Oraș lîngă Memphis. 8) Volum de M. Sadoveanu — Unitate de măsură (abrev.) — Pomi fructiferi care cresc și în stare sălbatică prin păduri 9) La margine de păduri — Desfrunzește pădurile. 10) Robi — „Am răspuns / „Pădure... / Ea nu vine, nu mai vine!" (Eminescu — Freamăt de codru). 11) Șoricar — „Copaci bătrîni — amicii copilăriei mele / Lăsați pe top de frunze... să mă-ngroape" (Vlahuță — In pădure) — Articol 12) „Bătrînul... trăiește ca șoimul singuratic / In peșteră de stîncă, pe-un munte păduratic". (Alecsandri) — Nimfe ale pădurilor.

Ion PADUREANU

VORBA PROVERBULUI

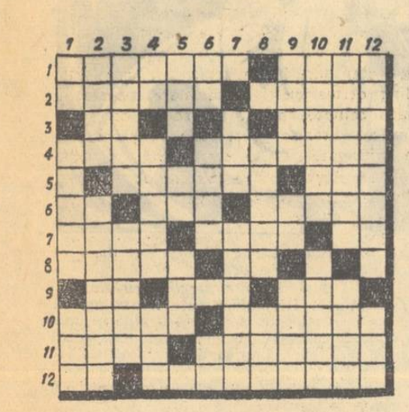

ORIZONTAL 1) Au greșit-o cu proverbul *„Calul de dar nu se caută la dinți"* — S-a fript cu borșul și suflă și-n iaurt! 2) Îți la ochii — „Unde dai și *unde crapă"* 3) *Iada* sare casa (la mijloc.) — Măsură pentru talie. 4) Nici el, nici mîneca... — „A prins vulpea rană" (pl.). 5) „Ce naște din pisică..." (sic!) — Adresa sportivilor selecționați. 6) Marginile precedentului — Sănătos sau doarme! — Le lipsește tichia de mărgăritar! 7) Numai carne și... — E Dam, oraș în Țările de Jos? — Campion. 8) Mîinile între ele și amîndouă obrazul — Curte. 9) Intreb la urmă — „Neagră în cerul gurii"...— Ceașcă. 10) „Se-ntinde cît e plapuma" — Crede că *„tot ce zboară se mănîncă"* 11) Complement circumstanțial pentru omul bun! — S-a dus pe apa Sîmbetei 12) Spetează — „Nici în car, nici în căruță, nici în teleguță"...

VERTICAL 1) La telefon — Mare și... (atîta!) — Măsori și lucrezi pămîntul 2) „Ce-i în mînă, nu-i minciună" — Cu „Cai verzi pe pereți" 3) A dezlegat o enigmă celebră... — ...au fost eroinele unei răpiri celebre (masc. sing.) 4) Se dă pe față fără să fie arămă! — „Picătura" strop cu strop, face-al mărilor potop —Ispășitorul 5) Rîu în regiunea Mării de Azov — In sus — Lucrează pămîntul. 6) Inainte de opere! — Dacă-l faci, îl găsești — La capul podului 7) (De) *unde nu-i..."* — Strengărie 8) Bun de pus la gura... guralivului — Oprește restul (dar nu tot!) 9) Un „A" de calitate... — Măsură de 100 m — Cîștigă cînd doi se ceartă! 10) In legătură cu rinichii — Prieten cu Tache 11) N-a cunoscut zicala „Să nu pui mîna-n foc!" — Merge cu mia 12) „Fuga e... sănătoasă" — Ar avea curaj dacă nu i-ar fi tare frică!

Ing. Victor FERU

Poșta rebus

C. HROB: Am reținut unele monoverbe.

NIAEL MĂLUȘ: Continuați și vom continua și noi!

BEL BRAIANI: Problema trimisă ne amintește de rebusismul anului 1928. Așteptăm ceva din 1958.

G. GEAROVELA: Sînt cunoscute.

MARIN RATESCU: Se publică.

Ing. POPESCU: Se reține. Vă rugăm ca totuși să renunțați pe viitor la... handicap; 2) Desenul ne privește pe noi.

LIVIU BALICA: V-ați apropiat...

Ing. V. FERU: Trimiteți adresa.

MANOLE VASILE: Vă sfătuim să fiți mai atent la așezarea cuvintelor; altfel se crează confuzie.

CORINA D. — Hunedoara: Am mai publicat un joc cu aceeași temă.

ST. MIHAIL: Se publică.

TINJALA CONSTANTIN: V-ați cam lăsat pe... nume. Vă sfătuim ca pentru moment să rămîneți dezlegător.

MIRCEA IORDĂNESCU: Am mai spus-o și altădată: dat fiind caracterul revistei noastre, acordăm prioritate cuvintelor încrucișate, jocul preferat de marea masă a dezlegătorilor. Celelalte jocuri apar numai dacă sînt strict de mare actualitate

ADOLF MARESCH: Citiți răspun[illegible] de mai sus.

IOSEFINI VĂ PREZINTA SCAMATORII DE FAMILIE

Batista indestructibilă

Prezentați o batistă albă; desfăceți-o și scuturați-o.

Apucați apoi batista de centrul ei, între degetul mare și cel arătător. Cu niște foarfece tăiați o bucată din ea.

Desfăcînd apoi batista, se vede în mijlocul ei o gaură. Luați iar batista și țineți-o în pumnul sting.

Cu vîrful foarfecelui introduceți bucata tăiată și înfundați-o în pumn. Cînd desfaceți din nou batista, ea se află intactă.

Explicație: Secretul acestei scamatorii stă în folosirea unei bucăți de stofă neagră lipită pe una din fețele batistei în așa fel, încît ținînd batista în apropierea d-voastră se crede că se vede haina neagră pe care o purtați, cînd de fapt nu este decît bucata neagră de stofă. Invers, întorcînd batista pe cealaltă parte, „gaura" dispare.

Colectarea fumului

Anunțați că ați găsit mijlocul să fumați într-un apartament fără a deranja pe cineva, întrucît puteți aduna tot fumul produs de pipe sau de țigări.

Prezentați un borcan mai mare, pe care-l depuneți la o extremitate a camerei, apoi o farfurioară destinată să acopere borcanul și să împiedice ca ceva să intre în el.

Se așează farfurioara pe gura borcanului și totul se acoperă cu o batistă. Vă duceți la celalaltă extremitate a camerei și fumați repede o țigară, producînd cît mai mult fum. Reveniți apoi la borcan, ridicați batista și borcanul apare plin de un fum gros, care iese atunci cînd se ridică farfurioara. Pentru a produce acest fum, depuneți pe fundul borcanului puțin amoniac lichid, iar pe farfurioară puțin acid clorhidric, avînd grijă să țineți cele două obiecte depărtate unul de altul.

Indată ce farfurioara este așezată pe borcan pentru a-l acoperi iar cele două chimicale vin în contact, se produce o mare degajare de vapori albi.

Trebuie deci operat repede.

GH. CHIRIAC

V. CRIVĂȚ

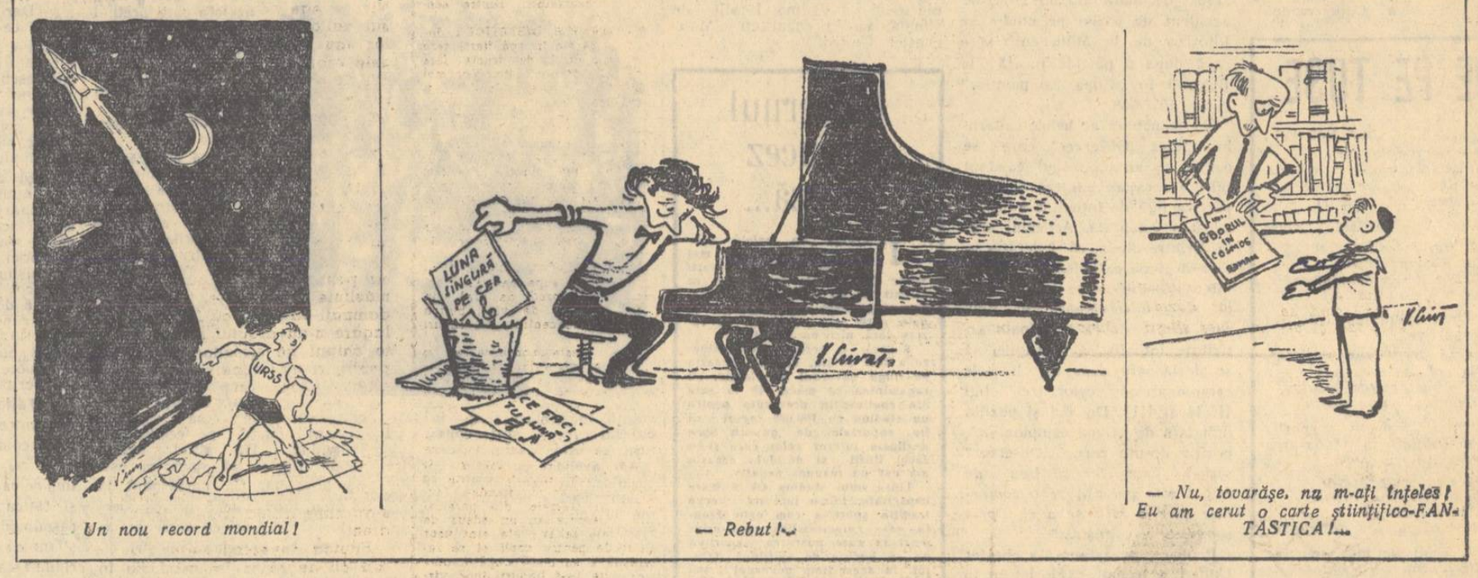

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Concursul nostru de dezlegări

Concursul nostru popular de dezlegări de probleme de șah se apropie de sfîrșit. Publicăm astăzi, în continuare, două noi probleme, urmînd ca în numărul viitor să propunem spre rezolvare ultimele două din cele opt lucrări ale concursului. Reamintim că la acest concurs, dotat cu numeroase premii, poate lua parte oricare cititor al revistei noastre amator de șah, indiferent dacă joacă la concursuri oficiale sau nu, indiferent de vîrstă, indiferent dacă are sau nu categorie de joc practic. Participarea e condiționată doar de un singur lucru: de rezolvarea corectă a cel puțin a unuia din cele opt probleme ale concursului. Cum o bună parte din probleme nu prezintă dificultăți deosebite la rezolvare, iar între premii figurează, între altele, un aparat de radio, o mașină de spălat rufe și un patefon cu plăci, e de așteptat ca la concurs să participe un mare număr de amatori de șah.

PROBLEMA E

Albul joacă și dă mat în 2 mutări.

Poziție de control. Alb: Ra5, Dc4, Tc5, Te4, Nf3, Cc8, p. a2, b7, c3, d3, f6 = 11 piese; negru: Rb8, pf7 = 2 piese.

PROBLEMA F

Albul joacă și dă mat în 4 mutări.

Poziția de control. Alb: Ra7, Tc1, Tg2, Ne7, Ng8, Ce1, p. b2, d6, f5, f7, g4 g7, h4=13 piese; negru: Rh3 Nb1, p. a2, a3, c2, și d7=7 piese.

Ținînd seama că din cauza cernelii, diagramele apărute pînă acum au ieșit pe unele exemplare din revistă cu unele neclarități, reproducem, în notație la cererea cititorilor, pozițiile lor de control.

PROBLEMA A

Alb: Rh1, Da4, Tb2, Na3, Ne4, p. e2=6 piese; negru: Rc1, Dh6, Ng7, Ce1, p. a6 și h2=6 piese. Mat în 2 mutări.

PROBLEMA B

Alb: Rd5, De4 Tf3, Nf5, Ng1, p. d4, e3, e7, f4, g6=10 piese; negru: Rh3, Ng3, p. c3, d6, g2, g4, h4, h5=8 piese. Mat în 3 mutări.

PROBLEMA C

Alb: Rg6, Dh7, Tb8, Td6, Na4, Na3 Ce6, Cf7=8 piese; negru: Re7, Tb4, Cd8, p. d7=4 piese. Mat în 2 mutări.

PROBLEMA D

Alb: Rd8, Ta4, Na7=3 piese: negru: Ra8, Ng1, Cg8, p.b5, b6, b7, c5, d4, e3, f2=10 piese. Mat în 13 mutări.

Amintim că dezlegările problemelor vor fi trimise după publicarea tuturor celor opt lucrări propuse spre dezlegare.

Primele grupe cu apărarea franceză

În acest număr publicăm primele grupe de antrenament în care se va juca obligatoriu „apărarea franceză" (1. e4, e62, d4, d5). Participanții la aceste turnee vor începe jocurile la 25 ianuarie, dată pînă la care vor primi regulamentul de joc, adresele partenerilor și un model de fișă pentru notarea mutărilor și a timpului de gîndire. Inștiințăm pe această cale și pe participanții la „CUPA MAGAZIN" (grupele 65—74) și la turneele cu deschiderea spaniolă (grupele 75—76) că, din motive tehnice, începerea partidelor pe care le au de disputat se amînă tot pentru 25 ianuarie. Făcînd această precizare socotim că am răspuns cititorilor care ne-au întrebat de ce n-au primit regulamentul de concurs. MENȚIONĂM CĂ SE PRIMESC ÎN CONTINUARE ÎNSCRIERI LA TURNEELE DE ȘAH PRIN CORESPONDENȚĂ CU DESCHIDERI OBLIGATORII.

Iată acum componența grupelor în care se va juca „apărarea franceză".

GRUPA 77 — APĂRAREA FRANCEZĂ: Gh. Ghemușliu *(București)*, Kugel Sigismund *(Brad)*, Nic. Moarcă, *(Orașul Stalin)* Boloni Iuliu *(București)*, Armanu Grigore *(Bacău)*, Ing. Nic. Popescu *(Subcetate-Topliță)* și Bucureșteanu Tiberiu *(Crișcior)*.

GRUPA 78 — APĂRAREA FRANCEZĂ: Petrescu Marin (București), Goia Traian *(Orașul Stalin)*, Oprean Ion *(Gura Barza)*, Butucan Ion *(Tg. Ocna)*, Cojocaru Nicolae *(Fălticeni)*, Manda Gh. Const. *(Cîmpulung-Muscel)* și Ciurel Ion *(Pojejena)*.

Poșta Cupei Magazin

HELLINGER ADOLF — Gura Humorului: Grupa 46 se desfășoară în cadrul „Cupei Magazin" și nu are ca deschidere obligatorie „siciliana". Grupa 40 „siciliană" nu face parte din concurs.

SZABADOS ANDREI — București: Ținem seama de cele sezisate de dv.

Luna știe... și ne scrie

Dragi prieteni de pe Terra, vă trimit carte poștală
Și să mă iertați că, poate, are pete de cerneală.
(Lucrul ăsta, după mine, multă importanță n-are,
Cîtă vreme se întîmplă să găsești și pete-n Soare).
Și, la drept vorbind, scrisoarea cum să nu fie pătată,
Cînd am scris-o pe-ntuneric, că nu-s... electrificată.
Așteptam să-mi dați o veste, cît de mică și discretă,
Dar, în loc de scrisorică, mi-ați trimis ditai... rachetă,
Ce-i un fel de telegramă, însă mai evoluată,
Care-anunță că-i aproape ziua mult prea așteptată
Cînd veți circula-n rachete, străbătînd în voe ceru',
Într-o forfotă grozavă, mai ceva ca... pe Magheru
Și-o să auziți cum strigă vînzătorii de gazete:
„Noi modificări în mersul trenurilor... de rachete!"
Dar în cosmicele zboruri, socotesc, fără-ndoială,
Veți opri și pe la mine, că-s... pe linia principală
(Nu ca Phoebus, Ganymede, sau celebrul Caru Mare)
Și nu trebuie să faceți nici un fel de... transbordare.
De aceea, de pe-acuma iau măsura oportună,
Să mă dau cu neofalină, să mă fac... curată lună.
Cum la mine pe planetă nu e apă nici un strop,
Voi deschide multe centre cu-nghețată și sirop,
(N-o să pot servi și vinuri. Care-i cauza? Se știe:
Doar și-n școală se învață cum că Luna nu e... vie).
Eu mai am și-alte surprize, ce vi le prepar anume.
Nu-ncercați să mă descoaseți, Luna știe, dar... nu spune!
Și acum, o rugăminte: să-mi trimiteți, prima oară,
Pe compozitorii voștri ce scriu muzică ușoară
Și în valsuri sau tangouri doar cu mine umplu cîntul.
Poate că de-aici, din Lună, o să cînte și... Pămîntul!
Nu uitați nici filfizonii cu 8 rînduri de pingele,
Tot îmi trebuiesc paiațe pentru... circurile mele.
Mai trimiteți și-ncrezuții ce există pe Pămînt,
Doar la mine nu sînt vînturi, să-și mai poarte nasu-n vînt!
De asemeni, aveți grije să-mi trimiteți în convoi
Pe acei ce vor s-aprindă pe Pămînt un nou război
Agitîndu-se într-una, parcă-ar fi niște sălbatici.
Că pe Lună este locul unor astfel de... lunatici.
Imi încheie acum scrisoarea cu urări tradiționale:
„La mulți ani!" și totodată... „La multe rachete-astrale!"

V. D. POPA și A. LAPUȘNEANU

FILATELIE • FILATELIE • FILATELIE

Noua colecție a lui Viorel

Băiatul vecinului stătea în fața mea și se cam codea să spună ce avea pe inimă.

—Ei, hai, Viorel, spune! — l-am încurajat.

— Bine, se hotărî el. Vă spun. Dar vă rog să nu mă refuzați. Cînd a venit astăzi poștărița am văzut că v-a dat o scrisoare din Cehoslovacia. Este?

— Așa-i, i-am răspuns eu mirat, chiar din Cehoslovacia. Dar ce legătură are asta cu tine?

— Vă spun imediat. M-am uitat pe scrisoare (spunîndu-mi asta Viorel s-a cam înroșit) și am văzut că unul din timbre reprezenta un sputnic. Vă rog, dați-mi-l mie, sînt colecționar de „sputnici".

Văzînd că zîmbesc la cererea lui, Viorel începu să-mi explice cu însuflețire că lansarea sateliților artificiali a îmbogățit tematica colecțiilor filatelice și că el s-a hotărît să strîngă emisiunile consacrate sateliților artificiali și, în general, cele consacrate Anului Geofizic Internațional.

I-am îndeplinit rugămintea și i-am făgăduit, firește, că, pe măsură ce voi mai primi, îi voi mai da și alte timbre cu tematica ce-l interesează.

La despărțire, după ce mi-a arătat frumoasele timbre românești dedicate satelitului (o valoare reprezentînd pe cățelușa Laika, pasagera sputnikului II, patru valori reprezentînd diverși sateliți și o valoare cu al treilea satelit artificial sovietic) Viorel m-a rugat să mă interesez ce alte emisiuni cu această temă au apărut în străinătate.

Pentru a satisface curiozitatea lui și a altor filateliști care vor să alcătuiască o colecție „sputnik" și A.G.I. publicăm mai jos cîteva din emisiunile apărute în alte țări europene:

U.R.S.S.: Emisiuni consacrate fiecăruia din cei trei sateliți artificiali sovietici; o emisiune consacrată A.G.I. cuprinzînd între altele imagini cu aurora boreală, cu un telescop, meteori, radar, radio-sondă etc.

R. D. GERMANĂ: O emisiune de trei timbre cu imaginea sputnikului I, a unui balon stratosferic și a unui vapor oceanografic.

R. CEHOSLOVACĂ: O emisiune de trei valori înfățișînd sputnikul III, un radiotelescop și o stațiune meteorologică.

R. P. POLONĂ: O emisiune în două valori înfățișînd un satelit și un urs polar.

BELGIA: Două timbre consacrate expediției antarctice belgiene.

NORVEGIA: Trei timbre reprezentînd imagini și hărți ale unor insule situate în zona arctică.

Cîștigătorii concursului nostru literar

După cum s-a anunțat, în ziua de 26 decembrie 1958 a avut loc tragerea la sorți a premiilor și mențiunilor la concursul literar organizat de revista noastră.

Iată care sînt cîștigătorii:

Premiul I **(un aparat de radio) — ARISTICA SPĂTARU, Hațeg, strada Lungă nr. 57.**

Premiul II **(un aparat de spălat rufe) — LUDOVIC CASAPU, București, strada Dreptății nr. 4, raion Griviția Roșie.**

Premiul III **(un serviciu de birou) — SANDA SAVASTRU, București, str. Virgiliu nr. 43, raion Gh. Gheorghiu-Dej.**

5 mențiuni **(discuri „Electrecord"): GH. MARIN, București, str. Simonide nr. 20, raion Lenin; GH. DOBRESCU, Deva, str. dr. P. Groza nr. 5; NICOLETA SIMIONESCU, Sinaia, b-dul Lenin nr. 37; ing. IOAN URSU, Roman, str. Jdanov nr. 6; RODICA DOCEA, București, str. Andrei Șaguna nr. 27, raion N. Bălcescu.**

5 mențiuni **(cărți): MIHAI POPA, Arad, str. Ghiba-Birta nr. 20; VICTORIA POPESCU, com. Zlatna-Hunedoara, str. Gh. Doja nr. 1; VIRGIL IONESCU, București, str. Rominia Muncitoare nr. 76, raion Griviția Roșie; DOMNICA BĂRBULESCU, com. Hulubești, raionul Găești, reg. Pitești; ECATERINA CLISU, Birlad str. Bucur Ciobanu nr. 5.**

Pentru ridicarea premiilor și mențiunilor, cîștigătorii se vor adresa administrației revistei „Magazin", Piața Scînteii nr. 1, telefon 17.60.20, interior 1400.

Medicul vă sfătuiește

L. G. București. La vîrsta dvs. gimnastica și sportul, în primul rînd înnotul, v-ar mai putea ajuta. Greutatea pe care trebuie s-o aveți la înălțimea dvs. variază între 50 și 54 de kilograme. In ceea ce privește fiicelenele care vi se formează în jurul unghiilor, este absolut necesar să consultați un medic dermatolog pentru a putea stabili cu precizione cauzele lor și a vă prescrie un tratament adecuat.

P. I. Fără îndoială că turburările dvs. sînt de natură endocrină. Cred că soluția cea mai potrivită pentru dvs. ar fi o eventuală internare la Institutul de Endocrinologie „C. I. Parhon" București. Numai în urma unor analize minuțioase, se va putea stabili tratamentul corect pentru astenia de care suferiți, care probabil se dezvoltă pe un fond hipertiroidian.

R. T. Botoșani și P. C. Timișoara. Suferința dvs. este trecătoare. E vorba de o acnee juvenilă. In coloanele revistei noastre, am tratat în repetate rînduri și despre această suferință și dacă veți răsfoi cu atenție numerele anterioare (în deosebi în ultimile luni), veți găsi multe referiri cu privire la tratamentul acesteia.

Ionel — Focșani. Aveți toată încrederea în diagnosticul care v-a fost stabilit. De asemenea, tratamentul care vi s-a prescris este cel mai potrivit. Este însă absolut necesar ca un asemenea tratament să fie urmat un timp îndelungat pentru a da rezultate. In consecință, nu vă pierdeți răbdarea. Supuneți-vă regulat la controlul medicului neurolog din policlinica teritorială de care aparțineți.

D. L. Urziceni. In cazul dvs. este indicat o radiografie a sinusurilor. Vă recomandăm de asemenea să cereți să vi se facă teste alergice pentru a putea stabili natura guturaiului pe care-l aveți aproape permanent. In lunile acestea friguroase trebuie să aveți o deosebită grijă pentru ca să nu răciți. Odată ce ați obținut rezultatele analizelor, vă rugăm să vă adresați medicului specialist de nas, gît și urechi din policlinică care vă va indica tratamentul.

Dr. E. ALBU

magazin sport

DIN PRESA STRAINA

„Ca și cum ar fi călare pe spinarea unui tigru"

A fost înregistrat la vremea lui, cu surprindere, fără însă să fi stîrnit comentarii pe măsura ce se cuvenea, refuzul ligii engleze de fotbal ca echipa Manchester United să participe ca invitat de onoare la ediția 1958—59 a „Cupei campionilor europeni" la fotbal. Recapitulînd, amintim că invitația a fost făcută de forul diriguitor al competiției ca omagiu după greaua încercare suferită de echipa engleză care — se știe — a fost decimată într-un groaznic accident de avion pe cînd se întorcea de la München spre casă după o partidă jucată la Belgrad în „Cupa campionilor" ediția 1957—58.

Un comentar al hebdomadarului englez „Observer", care se ocupa de antagonismul existent între federația engleză și respectiva ligă de fotbal, a adus lămurirea așteptată. Articolul arăta, printre altele, că federația — care ar vrea extinderea relațiilor internaționale — se lovește de poziția „conservatoare" a ligii, care urmărește ca principala activitate fotbalistică a Angliei să se desfășoare doar în limitele campionatelor celor trei ligi (I, II și III). De aici și poziția ligii față de „Cupa campionilor", poziție despre care „Observer" scrie: *„Este clar că liga de fotbal este geloasă pe o competiție care o face pe a ei, prin comparație, cenușie..."*.

Pentru aceasta Manchester United a trebuit să forfeteze în ediția 1958—59 a „Cupei campionilor europeni" în care fusese programată să întîlnească, în primul tur, echipa elvețiană Young Boys. Asta s-a lămurit. Mai rămîne să se lămurească și adversitatea amintită (federație — liga de fotbal) despre care tot „Observer" scrie: *„Federația sprijinindu-se pe ligă este ca și cum ar fi călare pe spinarea unui tigru"*. Numai că aici „lămurirea" nu va mai fi atît de simplă, ca în cazul cu Manchester United.

DE PE TUȘE

Unui fotbalist:
Tribunele n-aplaudară
Cînd ai trimis balonu-n bară
Doar unul s-a încumetat
(Era, probabil, avocat)

Voleibalistului Crivăț
Dacă sfatul ți-este clar
Tu aplică-l negreșit:
Roagă-te de-un ospătar
Să te-nvețe la... servit

Unor anumite colective sportive:
Socotind drept bun mijlocul,
Pe la voi așa e rostul:
Cînd echipa pierde jocul,
Antrenoru-și mută postul.

Unui colectiv sportiv delăsător la încasarea cotizațiilor:
Simptomul îngrijorător
E bine cunoscut oricui.
Azi, cotizațiile lor
Le lasă-n plata... domnului

Unui activist sportiv:
Mulți afirmă pe dreptate
Că-n materie de sport
Singura-i activitate
E... cînd face un raport.

V. D. POPA și A. LAPUȘNEANU

Guvernul francez refuză...

În Franța nu există stadion cu o capacitate mai mare de 50.000 de locuri. Toate demersurile întreprinse în ultimii ani de către forurile sportive superioare pe lîngă guvernele care s-au succedat, au rămas fără nici un rezultat.

Recent, o cerere asemănătoare a fost făcută, de data aceasta pe lîngă guvernul De Gaulle, cu rugămintea ca măcar 40 la sută din cheltuielile prevăzute pentru un stadion cu 100.000 locuri să fie suportate de guvern. Spre deziluzia tuturor celor care și-au făcut iluzii și de data aceasta s-a dat un răspuns negativ.

Lipsa unui stadion cu o mare capacitate, într-o țară cu veche tradiție sportivă cum este Franța, este caracteristică unei orînduiri în care mișcarea sportivă nu se bucură de sprijinul statului. În acest timp guvernul Franței cheltuiește în războiul din Algeria, doar în cîteva zile, o sumă corespunzătoare costului unui modern stadion de mare capacitate.

UN NOU TIP DE AVION SPORTIV

Recent la I.F.I.L. Reghin s-a terminat construirea unui nou tip de avion sportiv. R. G. 7A este primul avion cu un loc pentru antrenament și acrobație construit în țara noastră. Acest tip este o variantă a avionului R.G. 7A de două locuri, construit de un colectiv sub conducerea lui Novițki Vladimir, laureat al Premiului de Stat. Primele serii din ambele tipuri de avioane au și fost livrate școlilor noastre de pilotaj. Dintre performanțele aparatului se remarcă viteza de urcare (record R.P.R.) și plafonul maxim pentru categoria respectivă (sub 1.000 kg. greutate).

În clișeul nostru: avioane sport, de serie, cu cîte două locuri, realizate la „IFIL"-Reghin.

CU MARIN NICULESCU despre activitatea internațională a cicliștilor noștri

— La mulți ani!
— La mulți ani!

Urarea am însoțit-o cu un schimb rapid de cuvinte, căci Marin Niculescu se grăbea. În cele cîteva vorbe schimbate am avut doar timpul să fixăm locul și data viitoarei noastre întîlniri. Așa au pornit prezentele rînduri.

Strada Dr. Clunet nr. 15, etajul I. Soneria despre a cărei prezență Marin Niculescu mă prevenise în timp util, a țîrîit lung la apăsarea mea. Apoi ușa s-a deschis ușor și în prag a apărut un copilaș...

— Îl căutați pe tăticul?

Și Dan Niculescu m-a călăuzit cu seriozitate, dar și cu bunăvoință în același timp, la tăticul lui care — sînt convins că știți — este Marin.

Am aruncat curios o privire circulară în camera în care mă aflam; curios pentru că încotro mă uitam vedeam numai trofee sportive, vreo 40 la număr, mărturii calde ale carierei de mare campion ciclist a interlocutorului meu. Într-o clipă m-am simțit tentat să înlocuiesc subiectul care făcea obiectul vizitei mele aici. Adică să retrăiesc în tovărășia și cu amintirile lui Marin, anii și întîmplările minunatei lui cariere sportive, cu succese ce s-au ținut lanț în țară și în străinătate. Dar totul a durat doar o clipă, după care prima întrebare a pornit legată de fapte ale zilelor noastre.

— Ce-ți fac „băieții"?

„Băieții" erau de astă-dată cicliștii din lotul R.P.R., de a căror pregătire, pentru viitorul sezon internațional, se ocupă Marin Niculescu.

— „Băieții" se antrenează de zor și fără pauze după terminarea zilei de lucru.

— Ce țintești cu ei?

— Mai întîi, obișnuita competiție internațională de la începutul anului „Turul Egiptului" și apoi marea întrecere „Cursa Păcii", de altfel principalul obiectiv al cicliștilor noștri fruntași. Numai că de astă-dată...

Și pentru că Marin a avut parcă intenția să nu continue fraza începută am insistat.

— ...Numai că de astă dată ce?

— De astă-dată sper, ca să nu spun altfel, o comportare cu mult mai bună a cicliștilor noștri.

— Pentru că-i antrenezi?

Marin evită întrebarea cu un „viraj" scurt și replică:

— Pentru că dispunem de un lot de alergători valoroși cum sînt C. Dumitrescu, G. Moiceanu, L. Zanoni, A. Șelaru, Gh. Șerban, D. Munteanu, etc., care au cîștigat în priceperea de a concura în întîlniri internaționale și pentru că au asigurate condiții și mai bune, necesare unei pregătiri minuțioase.

— Cum apreciezi comportarea cicliștilor noștri în anul trecut?

— În progres față de anii precedenți, cum o dovedește și faptul că în *„Cursa Păcii"*, cea mai mare competiție ciclistă de amatori din lume, am ocupat cel mai bun loc pe echipe de cînd participăm (locul IV) precum și locul II în clasamentul pe națiuni al *„Turului Iugoslaviei"*. Chiar așa însă, vreau să subliniez că părerea mea se acordă cu a acelora care pretind că cu valoarea individuală a alergătorilor noștri fruntași ar fi trebuit să se obțină succese mai consistente.

— Adică mai concret ce?

— Să cîștigăm o competiție internațională pe echipe și să înregistrăm victorii în etape ale alergătorilor noștri.

— Pentru anul acesta ce crezi în această ordine de idei?

— Măcar victorii în etape... și un salt calitativ al cicliștilor noștri. Dar dacă m-ai întreba care este cea mai mare dorință a mea, ți-aș răspunde: să cîștigăm *„Cursa Păcii"* pe echipe sau individual. De altfel, această dorință, țin să spun, nu este nerealizabilă. Ca participant la *„Cursa Păcii"* de 5 ori ca alergător și de 3 ori ca antrenor, apreciez că principalii noștri cicliști au ajuns la un stadiu în care o asemenea performanță le stă la îndemînă dacă... se pregătesc temeinic, serios, și dacă vor înceta să-și subaprecieze posibilitățile lor, indiferent de compania în care aleargă.

— Atunci care este stadiul actual al pregătirilor?

— Corespunde integral planului ce ni l-am propus. Printre altele, pînă la 1 ianuarie lotul nostru a rulat peste 1.800 km. și curînd vom pleca în R. P. Albania pentru a continua pregătirile într-o țară cu o climă mai apropiată de cea din Egipt, unde, cum am mai spus, ne vom face debutul competițional internațional și în acest an.

— Care dintre alergătorii lotului R.P.R. se detașează în momentul de față?

— C. Dumitrescu, A. Șelaru, D. Munteanu, Gh. Șerban, dintre „consacrați" iar dintre tineri I. Stoica în mod special, M. Voinea, V. Siegler și alții.

Am încheiat discuția cu Marin Niculescu pe o temă care știam că-l preocupă cu intensitate.

— Dar „băieții" de la „Victoria" ce-ți fac?

Aici era vorba de o echipă de alergători tineri cu care Marin Niculescu a început antrenamentul anul trecut, folosind după cîteva ședințe de antrenament pe șosea pentru deprinderea mersului pe bicicletă, numai pista velodromului.

— Și anul acesta vor alerga tot numai pe velodrom, pentru că după părerea mea aici trebuie să și facă pregătirea tînărul care vrea să se dedice ciclismului. Aici capătă suplețe, viteză, se obișnuiește să meargă în pluton, cot la cot cu adversarul, capătă deprinderea și puterea de a se rupe din pluton și cel mai mult să termine o cursă cu un sprint puternic. După aceea calea succeselor îi este deschisă și în alergările pe șosea.

— Tăticule, eu cînd încep să mă antrenez?

Întrebarea era a lui Dan, pe care cei 4 anișori ai săi nu-l împiedică să se viseze ciclist ca și tăticu'. N-am mai așteptat răspunsul lui Marin, pentru că știam că tăticu' visează și el la rîndu-i ca fecioru-i să pornească mai departe, de acolo de unde s-a oprit el într-o zi...

Ion BOCIOACA

CUTIA CU SCRISORI

E. LAITNER — Bacău: E greu de răspuns unei asemenea întrebări. Totuși credem că Zamora și Planicka au fost cei mai buni portari din lume în urmă cu 20—30 ani.

GH. TĂMĂDĂU — Suceava: Finalele ediției a doua a competiției de masă „Cupa Moldovei" se vor desfășura anul acesta la Bacău. Probabil că anul viitor vor avea loc în orașul dvs. natal.

C. CRAIOVEANU — Ploești: Fotbalistul Dumitrescu de la Dinamo București a suferit un accident stupid în etapa a treia a turului, devenind indisponibil pentru tot restul sezonului. Anul trecut i s-a făcut o operație la piciorul drept, care a reușit foarte bine astfel că în retur îl veți putea vedea jucînd.

TR. PETCULESCU — Ploești: 1) Vă putem asigura că sezonul internațional de fotbal intercluburi va fi foarte bogat. E încă prematur să discutăm ce echipe ne vor vizita. 2) Cu prilejul recentului turneu din Anglia al selecționatei bucureștene de fotbal s-a discutat în principiu un turneu în țara noastră al echipei West Bromwich Albion care să aibă loc la vară.

RAȚIU SUCIU IOAN — Cîmpia Turzii: 1) Aveți perfectă dreptate. La noi în țară se practică sportul japonez Judo. Din cauza unei regretabile greșeli, într-unul din numerele trecute ale revistei noastre cititorii au fost greșit informați că acest sport nu se practică la noi. Ne cerem scuzele cuvenite; 2) Prima ediție a turneului de fotbal pentru juniori F.I.F.A. (în prezent U.E.F.A.) a fost cîștigată de echipa Angliei; 3) Nu putem să vă răspundem precis dacă pentatlonistul Lars Hall (Suedia) mai participă sau nu la concursuri. Cert este însă că după Jocurile Olimpice de la Melbourne din 1956 unde a cîștigat titlul olimpic, Hall nu a mai apărut în nici un concurs de mare amploare. După informațiile ce le deținem, el este în prezent antrenor în Abisinia.

F. FRATZEI — București: După cum vedeți în răspunsul dat tov. Rațiu Suciu Ioan am făcut rectificarea cuvenită. Dacă aveți un reportaj despre sportul Judo nu-l puteți trimite și dacă el va corespunde, îl vom publica.

ANDREI IONESCU — Arad: Noul antrenor federal la fotbal este Angelo Niculescu, care în ultima vreme s-a ocupat de pregătirea echipei „Tractorul" din Orașul Stalin.

(Unii cititori ne vor reproșa poate că am... întîrziat de cunoștința lui Alexe cu sportul, cu canoele care aveau să-l însoțească mai tîrziu în drumul spre cucerirea gloriei sportive.

Lucrurile s-au petrecut mai simplu decît credeți. Să nu uităm că motoristul de pe vasul piscicol luase locul lui... Aghei (un nume cunoscut în acest sport) plecat să-și satisfacă stagiul militar. Apoi, pe Dunăre începuseră să se organizeze „Campionatele de mare fond" pe care Alexe le urmărea cu interes dar și cu gîndul că odată și odată să-și încerce și el forțele și priceperea alături de temerarii sportivi care porneau pe Dunăre de departe, tocmai de la Corabia sau din alte orașe. Și, iată că într-o zi (Alioșa o va ține minte toată viața) au sosit la Tulcea Aghei și... Ismailciuc. Așa s-a făcut că de pe Dunăre pînă pe... lacul Snagov Alexe nu mai trebuia să facă decît un pas. Pe care l-a făcut, în vara anului 1955!...

★

Să ne oprim aici cu povestirea noastră. Altfel am putea fi... acuzați că l-am uitat pe celălalt fiu al Deltei, pe celălalt campion al lumii: Simion Ismailciuc. Nu. Nu este așa. Despre el, despre viața și... debutul lui sportiv vom vorbi curînd.

Dan GÎRLEȘTEANU

(Continuare în numărul viitor)

Citiți în revista ilustrată SPORT NR. 3

REPORTAJELE:
- Fotbalul nostru în 1958
- Cu gîndul la europenele de box
- Aerodinamica și zborul pe schi
- Activitatea sportivă iernală și de peste hotare
- Sport-magazin
- Jocuri distractive
- Umor

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustrații: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Vasul „Belgica", plecat într-o expediție antarctică, a depășit cercul polar. Unul din savanții de pe bord, naturalistul romîn Emil Racoviță, pleacă pe o șalupă într-o excursie de cîteva zile. În drum, marinarii sînt înspăimîntați de apariția unei uriașe balene albe. Cetaceul nu e însă primejdios, fiind rănit de moarte.

Printre undele agitate se ivise capul cetaceului. Se auzi un țiuit slab.

— Se pregătește să respire! șopti Racoviță.

Deasupra apei țîșni însă nu jetul de vapori al respirației balenei, ci o trîmbă de sînge. Uriașul mamifer acvatic se răsturnă pe spate și începu să plutească pe apă, prins de rigiditatea morții.

Privindu-l mai de aproape, observară că ochii îi erau acoperiți de o membrană opacă: balena albă era oarbă! Racoviță ar fi vrut să o studieze mai atent, dar trebuiră să părăsească în grabă fiordul de gheață pentru a-și căuta un adăpost. Se lăsa noaptea...

Poposiră pe una din insulele țării lui Alexandru I. A doua zi dimineață, în timp ce navigau în apropierea malului, Racoviță observă printre blocurile de granit o deschizătură înaltă de cîțiva metri, sub care pătrundeau apele mării.

— Întoarcem! strigă el. Vreau să explorez peștera.

Vîsleau cu precauțiune, căutînd să evite colții de stîncă. Felinarele

aruncau sclipiri roșietice pe apa de cerneală. Curînd, șalupa se lovi de mal. Se aflau într-o imensă sală de piatră. Apele mării se răspîndeau într-un golf interior, în jurul căruia atîrnau țurțuri stalactitelor și stalagmitelor.

Racoviță rămase pe mal pentru a culege probe de nisip și mîl, iar ceilalți pătrunseră într-o galerie laterală. Naturalistul tocmai extrăsese dintr-o crăpătură de stîncă un mic crustaceu, cînd se auzi glasul lui Cook:

— Hei Racoviță, unde întîrzii?

Porni după ceilalți cu pași repezi.

— Viața din peșteră rezervă multe surprize savanților! i se adresă el doctorului Cook, cînd îl ajunse din urmă.

— Ai dreptate! încuviință doctorul. Bunăoară, firidele astea se deschid la intervale egale în peretele galeriei. Numai mîna omului le-a putut săpa.

În clipa aceea se auzi din spate o înjurătură și un bufnet: Koren se întinsese pe jos cît era de lung. Ridicîndu-se, văzu că se împiedicase de o rețea de inele de fier ruginit.

— O bucată dintr-o cămașă de zale! exclamă Lapoire. Pe aici au trecut cîndva soldați!

După o oră de urcuș, ajunseră într-o altă sală boltită, în peretele căreia se deschideau cîteva galerii. La lumina felinarelor descoperiră într-o nișă de o ciudată formă ogivală un bloc de stîncă, în care erau crestate niște litere. Racoviță le descifră cu greutate: HENDRYK VAN RUYSBROECK 1540—1606.

Între timp, locotenentul Lapoire examina latura opusă a sălii. Deodată îl auziră strigînd:

— Comoara! ...Nu poate fi decît o comoară! Ajutați-mă s-o deschid!

Găsise, într-un colț, o ladă. Era prinsă în balamale de fier și încuietorile refuzau să cedeze. Wienke sparse capacul cu o cazma. Lapoire începu să scotocească înăuntru, dar nu găsi decît haine zdrențuite, de un model străvechi. Racoviță descoperi o statuetă de porțelan reprezentînd o femeie cu ochi oblici, îmbrăcată într-un chimono înstelat. Doctorul Cook ridică din fundul lăzii un caiet cu scoarțe negre, coșcovite.

— Mi se pare că dumneata știi olandeza, Lapoire, spuse el după ce răsfoi caietul. Nu vrei să ne tălmăcești ce scrie acolo?

Umezeala șterse multe rînduri. Totuși, Lapoire descifră cu emoție:

„Cine este hoț și ucigaș: Don Miguel Hernandez care a pătruns cu soldații lui în templul soarelui de pe Popocatepete, a măcelărit pînă la unul pe preoți și a cărat de acolo odoarele de aur, sau Hendryk van Ruisbroeck care l-a trimis în fundul mării pe don Miguel, împreună cu galioanele lui și i-a luat tezaurul răpit de la incași?".

— Ei, ce spune acolo? auzi Lapoire, ca prin vis, glasul lui Cook.

— Nimic interesant... Să vedem mai la început!

Pe prima pagină era scris cu cerneală roșie titlul:

Povestea adevărată a olandezului zburător scrisă de mine Hendryck van Ruysbroeck fost căpitan de covertă în flota majestății sale regelui Spaniei, degradat și condamnat la moarte prin decapitare de consiliul tulburărilor în anul de grație 1567.

Citea cu voce tare, căutînd să-și ascundă tulburarea. Era nerăbdător să descopere amănunte asupra comorii și totuși nu se putu opri să nu tălmăcească următoarele rînduri:

„Se spune că olandezul zburător și tovarășii săi n-ar fi decît fantome pedepsite de dumnezeu să rătăcească pe mări și oceane. Se mai spune că întîlnirea cu vasul olandezului supranumit „Vasul Fantomă" ar fi fatală pentru orice corabie.

Cei ce vor găsi însemnările mele, trebuie să știe că această istorioară cu fantome a fost născocită de mine și că olandezul zburător nu sînt decît eu, Hendryk van Ruysbroeck, cunoscut ca un pirat fioros și urmărît de flota de război a regelui Spaniei pe toate mările pămîntului...".

— Fantastic! De necrezut! exclamă doctorul Cook.

— Nu întrerupe, doctore, spuse Racoviță. Citește mai departe, Lapoire!

(Va urma)

Fii Deltei

Momente din viața campionilor mondiali Dumitru Alexe și Simion Ismailciuc

Într-un anumit fel, aceste însemnări poartă o notă de... originalitate. Pentru prima oară, „cuplul" Ismailciuc-Alexe nu este prezent în ...întregime în reportajul nostru. Aceasta, din dorința de a prezenta viața fiecăruia dintre ei, înainte ca numele lor să apară împreună pe... tabelele învingătorilor din probele de canoe. Și sînt doar atîtea de spus. Cititorii ne vor ierta mai lesne pentru această excepție, promițîndu-le că într-un viitor număr al revistei vor reîntîlni vestitul cuplu a cărui faimă ne scutește de orîcare alte comentarii.

Povestea vieții acestor doi tineri fii ai Deltei Dunării nu este desprinsă din filele unei cărți de basme. Este o poveste adevărată, ca multe altele.

Pescadorul nostru aluneca lin pe apele Dunării. Pe maluri, așezări milenare. Drept înainte, nesfîrșite întinderi de ape. Salutăm străvechiul Aegyssus și, privind ruinele cetății, ne așteptăm parcă să desprindem pe apele Dunărului siluetele svelte ale caicurilor din anii de demult. Ceasurile vestesc însă cumpăna zilei și uităm repede de caicuri și de faimoasele vase de lemn ale fenicienilor. În fața noastră au apărut munții Măcinului, cu crestele roase de vremi. La poalele lor, cu fața către Dunăre, un sat cu case mari, frumoase.

— E Mahmudia, satul lui „Alioșa"! — ne spune unul dintre sportivi.

Și dacă ne-am gîndit să începem a povesti viața tînărului canoist Dumitru Alexe (vădind chiar împolitețe față de... vîrsta lui Ismailciuc), am făcut-o fără vreun criteriu deosebit privind valoarea lor sportivă. Am păstrat doar o ordine... alfabetică!

Toate poveștile încep cu „A fost odată... !" Deci: a fost odată un bătrîn pescar, tatăl a vreo douăzeci și ceva de copii. Trăia într-un sat de pe Dunăre, la Mahmudia. Trudea din greu pe la cherhanagiii vremurilor. Colinda apele Dunării prin părțile Gorgovei, în balta dintre canalul Litcov și brațul Sulinei, din zori cînd se trezeau și păsările, pînă seara tîrziu, cînd nu mai auzeai decît bîzîitul țînțarilor și al tăunilor. Acest bătrîn era bunicul lui „Alioșa" — al lui Dumitru Alexe, așa cum îl cunoaștem noi pe marele campion al lumii. Grea, aspră, plină de neajunsuri a fost și viața lui Onofrei Dumitru, tatăl lui „Alioșa". Om muncitor, mare meșter în ale pescăriei (la „vîrșe" greu îl întrece cineva și astăzi), Onofrei a văzut și a trăit multe. Despre tinerețea lui Onofrei s-ar putea scrie un roman. Dar, cîtă tristețe n-ar trebui să cuprindă filele acelea? Lotca, bătrîna lotcă, ea singură ar avea atîtea de povestit. Așa ai cunoaște viața dinainte a pescarilor din Delta Dunării. Așa ai putea vedea, perindîndu-se prin fața ochilor ca într-un film, imagini din acele zile care semănau toate între ele. Zile de tristețe, fără bucurii. Pentru cîteva kilograme de pește — și acela trebuia uneori furat din bălți pînă nu prindeau de veste agenții comerciali — cutreierau oamenii bălțile, stufărișurile, treceau în lung și-n lat apele Dunării. Neîndupleat, bătrînul Danubiu își ducea, mai departe, apele către mare. Ducea cu el și cîntecele pescarilor, jalnice, sîțsietor de jalnice. Atunci nu se iviseră zorii zilei acelea către care se îndreptau de secole năzuințele oamenilor.

★

Iată, dar în ce lume s-a născut Dumitru Alexe. După cum vedeți, povestea noastră n-are nimic din fantasmagoriile basmelor de demult. Tatăl lui „Alioșa" nu era împărat peste mări și țări, în locul palatelor și caleștilor de aur purtate ca vîntul de telegari năzdrăvani nu exista decît o simplă lotcă pescărească. Cît despre grămezile de galbeni din poveste!...

Cu viața plină de duritățI a Deltei a făcut cunoștință „Alioșa" din primii ani ai copilăriei. A cunoscut mizeria și foamea. Visător, ca oricare copil, uita uneori de toate. Purta ușor lotca pe ape și-i privea pe pescarii bătrîni cum caută scrumbiile. Altădată, în timpul verii, îi urmărea pe maeștrii „vîrșei", iar toamna, pînă dădea înghețul, făcea cunoștință cu... sezonul de crapi. Așa a cunoscut și Dunărea, despre care mulți cred că nu-și are ascunzișurile și tainele ei. Dar, n-a fost martor numai la frumusețile naturii. A văzut cum se înecau oamenii, mai adesea acolo la ieșirea spre mare. A văzut cum jandarmii și agenții îi băteau pe pescari. A văzut cum jefuiau cherhanagii pe cei care — neștiutori de carte — priveau degeaba cîntarele și-și măsurau peștele, așa din ochi. Iar cînd flăcăul pescarului Onofrei Dumitru s-a prezentat la școala primară din Mahmudia, a mai văzut și auzit și altele. La cîte bătăi n-a fost martor și „Alioșa"? Îi lăcrămau ochii de ciudă și neputință.

Alexe împlinise 14 ani. La Mahmudia începuse să înflorească viața cea nouă. Oamenii discutau despre colectivă, despre cămin cultural... Dar, unde-i „eroul" povestirii noastre? De vrem să-l aflăm e nevoie să mergem mult pe Dunăre „în jos", pînă la mare și de-acolo pînă la Constanța. Cale lungă, e drept, dar vom fi bucuroși poposind acolo. Un tînăr bine legat, cu fața aspră, dar cu privirea atît de blîndă, cu trupul ars de soarele mării, ne va saluta vesel de pe unul din marile șantiere constănțene. Acolo fusese nevoie de oameni și acolo s-a dus. Trebuia tinerețe, pricepere, dragoste de muncă, putere. Ce-i lipsea oare din acestea? Nimic. Acolo era Dumitru Alexe și atunci cînd Bucureștiul se pregătea să fie loc de întîlnire pentru tineretul din întreaga lume. Era anul Festivalului.

Cum să te desparți pentru totdeauna de așezarea de la mila 88? Să nu privești în prime'e ceasuri ale dimineții apele Dunării grăbind la vale? Să nu privești vînătoarea aceea atît de ciudată a stîrcilor și să nu admiri frumusețea pelicanilor? E totuși greu pentru un fiu al Deltei. Poate tocmai de aceea, l-am reîntîlnit mai tîrziu pe Dumitru Alexe ca... motorist pe un vas piscicol din Tulcea. Așa, oricum era mai în largul lui.

Dar, iată că ne-am apropiat

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

magazin

ANUL III ★ Nr. 67 ★ Sîmbătă 17 ianuarie 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

In acest număr:

IZOTOPII RADIO-ACTIVI în agricultura noastră

•

Două inimi bat într-un singur piept!

•

COMERȚ CU COPII IN S.U.A.

•

Trompișor și omul de zăpadă

•

STUDIOURILE „LENFILM"
Corespondență specială pentru „MAGAZIN"

•

Evocări: Compozitorul Eduard Wachmann

CICLOTRONUL ROMÎNESC

Un an de la intrarea lui în funcțiune

In cei 60 de ani de la descoperirea radioactivității, cunoștințele asupra comportării nucleelor s-au îmbogățit încît au permis întreprinderea unor studii care au dus la provocarea de reacții nucleare artificiale. Energia de mișcare, necesară unor astfel de reacții artificiale, a fost obținută cu ajutorul acceleratorilor de particule încărcate. Primul accelerator care a funcționat în mod satisfăcător a fost ciclotronul, realizat, în 1931, într-o formă cu mult mai rudimentară față de cel de astăzi.

De atunci și pînă azi s-au adus ciclotronului multe perfecționări, punîndu-se în deosebi accentul pe producerea unei energii cît mai mari, necesară pătrunderii în interiorul nucleului atomic și provocării reacției nucleare. In felul acesta, deși ciclotronul este un tip de accelerator cunoscut de multă vreme, cel cu care este dotat centrul nostru de cercetări nucleare — ciclotron proiectat și executat în Uniunea Sovietică — este de un tip foarte perfecționat, care ține seama de ultimele progrese ale tehnicii în acest domeniu. Acest lucru se referă atît la construcția lui, siguranța de exploatare, cît și la protecția biologică a personalului ce-l deservește.

După intrarea în funcțiune a reactorului nuclear — primă victorie de mare însemnătate pe tărîmul cercetărilor nucleare românești — acum un an a intrat în regim de funcționare și ciclotronul. Era cea de a doua mare instalație atomică a Institutului de Fizică Atomică al Academiei R.P.R., primul ciclotron din țările de democrație populară, al optulea sau al nouălea din lume. Această nouă izbîndă venea să deschidă cercetătorilor noștri noi perspective în atacarea problemelor legate de reacțiile nucleare la energii mici și mijlocii, precum și pentru studiul interacțiunii particulelor elementare de aceleași energii. Totodată, ciclotronul nostru poate fi utilizat și pentru producerea de radioizotopi.

Instalat într-o clădire special amenajată, ciclotronul românesc poate accelera particule alfa, pînă la obținerea unei energii de 25 milioane electronvolți, ceea ce reprezintă circa o zecime din viteza luminii. Un vehicol, de pildă, care ar putea avea o asemenea viteză, ar face aproape trei sferturi din înconjurul pămîntului într-o secundă. Accelerarea aceasta se produce în camera de accelerare, o incintă vidată, așezată între polii unui electromagnet ce cîntărește 120 tone. In interiorul ei, se află doi electrozi, între care se aplică cîmpul electric de înaltă frecvență. Particula este accelerată ori de cîte ori trece prin intervalul dintre acești doi electrozi. Cînd ajung la viteza maximă, compatibilă cu structura ciclotronului, particulele sînt aruncate printr-un tub vidat asupra țintei cu materialul de studiat. Efectele acțiunii particulelor încărcate asupra țintei, se pot urmări atît în timpul bombardamentului, de la distanță, din camera de control, cît și ulterior, prin studiul mostrei respective, în laborator.

De curînd, ciclotronul românesc a fost dotat cu noi aparate pentru cercetări nucleare. Printre cele proiectate și executate de specialiști ai Institutului de Fizică Atomică se numără și spectrometrul pentru neutroni rapizi funcționînd pe principiul timpului de zbor, în care se folosește tehnica milimicrosecundelor. Cu ajutorul acestui aparataj, cercetătorii măsoară energiile neutronilor, rezultați din reacțiile nucleare produse prin ciclotron, punîndu-se în evidență intervale de timp de ordinul a mia milioana parte dintr-o secundă. Este numai unul din noile aparate care îi ajută pe cercetătorii de la ciclotron să se apropie și mai mult de legile fundamentale care guvernează forțele nucleare. La numai un an de activitate, rezultatele cercetărilor lor se arată rodnice încă de pe acum.

G. TODIRAȘ

La ciclotron se fac măsurători ale cîmpului magnetic.

Campioni europeni, campioni olimpici, campioni mondiali, doi tineri, doi fii ai Deltei noastre, Dumitru Alexe și Simion Ismailciuc, au putut cîștiga și și-au putut afirma măiestria sportivă datorită condițiilor pe care regimul de democrație populară le asigură tineretului sportiv din țara noastră. (Citiți în pagina 8-a reportajul nostru „Fiii Deltei")

Fotografia: Mihai POPESCU

Vizitînd Expoziția de artă plastică sovietică

De cîtva timp sala de expoziții de la Dalles găzduiește o interesantă selecție din operele celor mai reprezentativi artiști plastici sovietici. Intr-o vizită recentă făcută în sălile expoziției ne-am gîndit, pentru o mai apropiată și temeinică cunoștință cu lucrările înfățișate aici, să cerem concursul creatorilor sovietici. Cum anume? De data aceasta ne-am adresat lucrărilor de publicistică și studiilor de artă apărute sub unele semnături prezente în sala Dalles, lesne de descifrat în colțul unei pînze sau pe soclul unei sculpturi... Maeștrii sovietici ne-au călăuzit într-un scurt itinerar artistic în care vă invităm și pe dumneavoastră, dragi cititori...

In mijlocul primei săli a Expoziției ne întîmpină siluetele avîntate ale Muncitorului și Colhoznicei, schița unui grup sculptural cunoscut astăzi în toată lumea ca o adevărată capodoperă a artei moderne, monument despre care se spune pe bună dreptate că a devenit o a doua emblemă a Uniunii Sovietice. Imaginea grupului pare atît de armonioasă, plină de forță și de mișcare încît îți este cu neputință să-ți închipui altă interpretare dată ideii de frățietate și alianță între muncitorii uzinelor și truditorii ogoarelor.

Istoricul acestui grup sculptural care marchează o adevărată revoluție în tehnica construcției de monumente, întrucît este prima statuie construită din oțel, constituie o pagină glorioasă din istoria artei realist-socialiste. In toamna anului 1936, Guvernul sovietic a organizat un concurs pentru realizarea unui monument gigantic destinat să impodobească pavilionul Uniunii Sovietice la Expoziția internațională de la Paris. Laureata Concursului a fost declarată VERA MUHINA. Dar mai bine să ascultăm istorisirea autoarei în legătură cu acest eveniment:

„Construcția grupului de la Paris, făcută la comanda guvernului, a intrat în istoria sculpturii sovietice. Trebuia multă îndrăzneală pentru a fabrica o statuie la o scară atît de mare, din oțel inoxidabil, material care n-a fost întrebuințat niciodată în acest domeniu. Termenele de predare erau foarte apropiate: o lună pentru schiță, trei luni pentru reproducerea în mărimea proiectată (23 metri înălțime). Se înțelege în ce ritm am lucrat. Dar termenele nu ne-au speriat. Conștiința rolului politic al acestei opere, menită să reprezinte țara noastră la o expoziție internațională, ne însuflețea pe toți. Sarcina reclama o înaltă calificare din partea inginerilor, o mare iscusință din partea artiștilor. Pot spune fără ezitare că această experiență a pus bazele unei noi branșe în construcții și sculptură: construcția de statui".

Valentin BALTAG

(Continuare în pag. 4-a)

I.O.R. — NOUA LOCOMOTIVĂ

Zi de zi, vreme de aproape 80 de ani, apele Birzavei au întîlnit în cale halele ponosite de vreme ale vechii fabrici reșițene de poduri. Anul trecut, locul acesta de pe malul sting al Birzavei a devenit de nerecunoscut. Săptămîni la rînd, cine a trecut prin preajma șantierului acesta, neobișnuit pentru un combinat metalurgic, a putut să asiste la demolarea rapidă a vechii fabrici.

Nici nu au apucat bine reșițenii să se obișnuiască cu noua priveliște, că exact pe aceleași locuri au început să se înalțe alte hale. Lucrările se desfășurau într-un ritm vertiginos. La 25 aprilie macaralele au ridicat primul cadru metalic al noii fabrici. Curînd au început și lucrările de zidărie. Și în timp ce într-un sector al șantierului constructorii mai aveau încă de furcă cu dărîmăturile vechilor hale, în celelalte sectoare, pe terenul curățat, construcția mergea din plin.

Zilele trecute, cînd am fost din nou la Reșița, am avut surpriza să nu mai vizitez chiar un șantier, ci o adevărată fabrică nouă. E drept constructorii mai au încă destul de lucru. La intrarea în hale se înalță grupul industrial-administrativ, care va adăposti pe șase etaje birourile de proiectări și tehnologie, laboratoarele, grupul social etc. Au în-

Tudor GHEORGHIU

• (Continuare în pag. 2-a)

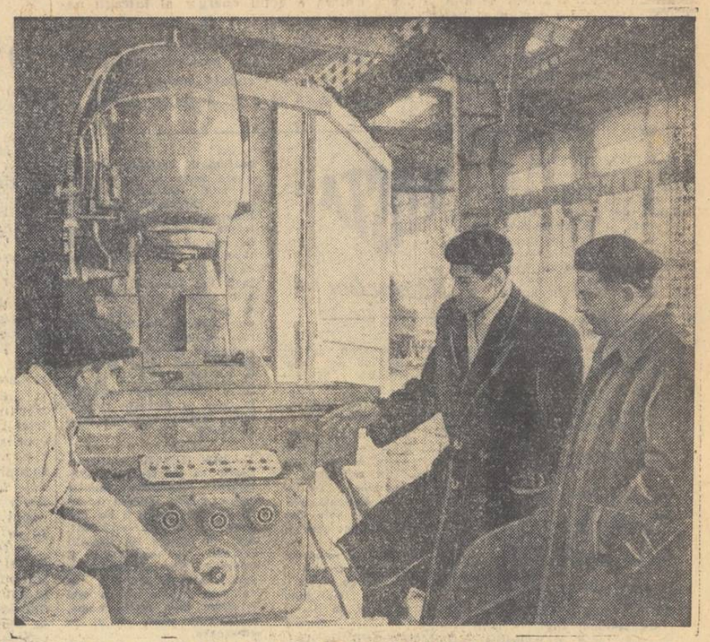

O nouă mașină este desfăcută din ladă.

Scurt popas la Berlin

CORESPONDENȚĂ SPECIALĂ TELEFONICA

Am plecat din Milano, aeroportul Malpensa. Inainte de a-mi lua zborul spre fosta capitală a Reichului citesc cu atenție titlurile publicate cu litere groase în presa italiană: „Situația se precipită", „Panică la Berlin", „Tensiunea în creștere", „Orașul trăiește ceasuri dramatice", „600 de avioane americane gata de decolare" și așa mai departe. Citeva ziare au apărut pe prima pagină cu titluri de o șchioapă, ca în zilele mobilizării generale și a declarării războiului. Frankfurt, ultima escală înainte de a pune piciorul pe „vulcanul în erupție".

In avionul Companiei PAA, am tovarăș de drum pe un parizian. Ne prezentăm. Imi oferă spre lectură un exemplar recent din „Le Monde". Citesc o corespondență din Berlin semnată de Roland Delcour și intitulată: *Fosta capitală n-a fost niciodată atît de calmă*. Parcurg în fugă textul: „Berlinul e calm — scrie colegul francez — atît de calm încît numeroși trimiși speciali ai ziarelor, agenților și societăților de radio sînt întrucîtva dezorientați..." Mi-am spus numaidecît că cineva desigur minte. Să vedem însă cine are dreptate.

Zburăm de-a lungul punții aeriene. Trecem peste un strat de nori încărcați de ploaie. Iată Berlinul occidental.

La aeroportul Tempelhof ne întîmpină occidentul: fructe exotice, ciocolată elvețiană, lavandă englezească, romane polițiste și poșete din piele de crocodil. Prețurile sînt piperate. Chioșcurile de ziare sînt bine aprovizionate: „Confidential", „Soldatenzeitung", reviste în limba rusă, polonă și maghiară editate prin grija departamentului de stat și chiar reviste pornografice publicate la Paris, care se vînd în Italia pe ascuns.

Cu accente dramatice, prin grai și prin scris, propaganda N.A.T.O. a afirmat în repetate rînduri că la Berlin domnește o atmosferă de război, că oamenii se pregătesc pentru un asediu de lungă durată făcînd provizii de alimente și de cărbuni. Posturile de radio au repetat pînă la saturație că așa zisa „lume liberă" se pregătește de atac și că 2 milioane de berlinezi sînt gata să facă scut cu piepturile lor pe baricadele N.A.T.O.

Cine a fost ca mine săptămînile trecute la Berlin nu poate decît să afirme că deformarea cu orice preț a adevărului cu privire la Berlin și a adevăratului substrat al propunerilor cuprinse în nota sovietică constituie o nouă dovadă a planurilor provocatoare și războinice ale ultra naziștilor care nu numai că se încăpățînează să nu recunoască Republica Democrată Germană ci vor totodată să extindă „cancerul" Berlinului asupra Germaniei și întregii Europe.

BERLINUL OCCIDENTAL. Chipurile și gesturile oamenilor nu trădează neliniște sau panică. E frig. Trecătorii se strecoară pe lîngă zidurile caselor pentru a se feri cît de cît de suflarea aspră a vîntului nordic. Mă urc în autobusul care merge pînă la marea piață ce precede aeroportul Lufthaven și care trece prin centrul orașului Wittenbergplatz. La doi pași de grădina zoologică și faimoasa Kaiser Wilhelm Gedächtniskirche, oribil mutilată în urma unui atac aerian și care pare că amintește berlinezilor înspăimîntătoarele zile ale nebuniei hitleriste. Poliția a păstrat de altfel metodele din acea vreme. Intru într-una din numeroasele be-

Dante POLI

• (Continuare în pag. 3-a)

EXPOZIȚIA UNIRII

In amintirea Unirii Țărilor Române, de la înfăptuirea căreia au trecut o sută de ani, Muzeul Militar Central prezintă în expoziția pe care o va deschide la 22 ianuarie, prețioase colecții de exponate legate de vremea Unirii și de oamenii care au făurit acest eveniment de mare însemnătate în istoria poporului nostru.

Expoziția este creată cu scopul de a cinsti această sărbătoare a poporului nostru așa cum se cuvine. Gruparea obiectelor caută să concretizeze cele cinci idei esențiale care constituie tematica expoziției: lupta maselor și a elementelor conducătoare înaintate pentru pregătirea Unirii; poziția diferită a marilor puteri europene și a claselor sociale românești față de Unire; ilustrarea actului Unirii de la 24 ianuarie 1859; desăvîrșirea și consolidarea Unirii prin înfăptuirea reformelor politice și social-economice; reformele destinate să asigure unitatea și dezvoltarea armatei.

Exponatele cele mai semnificative sînt drapelele Unirii. Dintre acestea, merită să ne oprim asupra celor două drapele date Domnitorului de susținătorii ideii Unirii. Drapelul de la 24 ianuarie 1859, înmînat cu prilejul semnării actului Unirii este făcut dintr-o pînză tricoloră, formată din trei fîșii orizontale, pe cîmpul căreia se află stema Țărilor Române unite. In dreapta și în stînga ei, se încrucișează drapelele și stindardele Țării Românești și Moldovei cu banderola albastră cu ciucuri de fir, așa cum prevedeau hotărîrile conferinței de la Paris a marilor puteri, deschisă în mai 1858. Deasupra emblemelor se află următoarea inscripție cu litere de aur:

„Unirea Principatelor. Fericirea Românilor. Trăiască A. Ioan I.".

Drapelul dat domnitorului la 24 ianuarie 1862, cînd s-a alcătuit primul guvern unit și prima Adunare Națională a Românie, este format tot dintr-o pînză tricoloră, din trei fîșii așezate orizontal, dar în stînga și dreapta stemei Țărilor Române nu se mai găsesc stindardele Țării Românești și Moldovei încrucișate căci cele două țări surori erau de acum unite. Dedesubtul stemei, se pot citi următoarele cuvinte semnificative, scrise cu litere de aur: **„Reprezentanții Românie v-au încredințat stindardul".** Romînia devenise stat național, unitar.

Alături de aceste piese unice care sintetizează două importante momente ale Unirii, se înșiruiesc celelalte drapele pe care domnitorul le-a dăruit trupelor, în 1862, trupe alcătuite din ostași care s-au înscris voluntar

Colonel Ion FOCȘENEANU
Directorul Muzeului Militar Central

• (Continuare în pag. 2-a)

ALEXANDR DEINEKA: „Pe malul mării"

EXPOZIȚIA UNIRII

O pictură care înfățișează pe Moș Ion Roată, deputatul țăranilor din Divanul Ad-hoc al Moldovei, stînd de vorbă cu Alexandru Ion Cuza

(Urmare din pag. 1-a)

în armată. Pe pînza fiecărui drapel militar se află înscrisă unitatea căreia era destinată astfel: **Regimentul 2 Lăncieri, Regimentul 1 de artilerie, Legiunea 1 Dorobanți** etc. Oferind drapelele pe cîmpul Cotrocenilor, la 1 septembrie 1862, Alexandru Ion Cuza a spus:

„Steagul e Romînia! Acest pămînt binecuvîntat al Patriei, stropit cu sîngele străbunilor noștri și îmbelșugat cu sudorile muncitorului.

El este familia, ogorul fiecăruia, casa în care s-au născut părinții și unde se vor naște copiii voștri...

Steagul e tot odată trecutul, prezentul și viitorul Țării, întreaga istorie a Romîniei"...

La intrarea în expoziție se află un tablou original al renumitului pictor Carol Szathmary, reprezentînd pe Alexandru Ion Cuza prin alegerea căruia ca domn al Moldovei, la 5 ianuarie 1859 și ca domn al Țării Romînești la 24 ianuarie al aceluiași an, s-a făurit actul Unirii. Pictura este încadrată de tronurile domnești și de cele două steaguri primite de domnitor cu prilejul alegerii sale.

Într-o vitrină se află tocul de os cu care Alexandru Ion Cuza a semnat actul de la 24 ianuarie 1859, în București.

Pe un panou alăturat se află portretul în ulei al lui Mihail Kogălniceanu, principalul colaborator al domnitorului luptător pentru unire și patriot înflăcărat. În vitrina acestui panou sînt expuse obiecte personale ale celor doi oameni de stat progresiști, între care familiarii ochelari ai lui Kogălniceanu.

Pătrunzînd mai departe în expoziție, exponatele înfățișează perioada premergătoare Unirii. Stampe, fotografii și documente din care multe originale, ilustrează lupta dusă de masele populare pentru realizarea Unirii, prevederile înoitoare ale Regulamentelor Organice și sprijinul dat de Rusia pentru Unire, conducători ai revoluției de la 1848 militanți pentru Unire. Documentele și textele care însoțesc prezentarea obiectelor tridimensionale evidențiază că Unirea Țărilor Romîne a fost înlesnită de sprijinul permanent al Rusiei, în ciuda împotrivirii Turciei, Austriei și Angliei.

Panoul central al expoziției este dominat de trei compoziții plastice și de energicul fragment din cuvîntarea lui Mihail Kogălniceanu prin care se subliniază rolul primordial al maselor populare din Moldova și Țara Romînească în realizarea actului Unirii. Cuvintele lui arătau un adevăr, pe care burghezo-moșierimea a căutat să-l ascundă, cu scopul de a-și însuși rolul de inițiator și de făuritor al Unirii. Kogălniceanu a spus atunci:

„Unirea, domnilor, eu nu recunosc nimănui dreptul să zică că e actul său individual, proprietatea sa exclusivă. Unirea e actul energic al întregii națiuni romîne... și de aceea, domnilor, nici chiar domnitorului dar încă unui simplu particular, nu-i recunosc și nici nu-i voi da vreodată dreptul acesta de a zice că el a făcut singur unirea.

Nu, domnilor, unirea națiunea a făcut-o".

Privirile vor fi atrase, fără îndoială de impresionanta pictură a lui Th. Aman „Proclamarea Unirii", încadrată de „Hora Unirii la Craiova" a aceluiași autor și de „Moș Ion Roată și Cuza Vodă" de Stoica. Tabloul ultim are valoare de simbol căci moș Ion Roată reprezintă țărănimea, partea cea mai numeroasă a populației țării, batjocorită și jefuită de moșieri și cămătari, cea care lega de Unire nădejdea de a se elibera din șerbie și a se ridica la o viață mai bună.

Numeroase fotografii, grafice, documente dintre care nu lipsesc cunoscutele stampe: Divanul Ad-hoc din București — 1857, Deputații țărani din divanul Ad-hoc al Moldovei, Deputații pontași din Divanul Ad-hoc al Moldovei — 1857 precum și Proclamația lui A. I. Cuza către țăranii clăcași, Buletinul Legilor Principatelor Unite Romîne (1859—1864) și alte numeroase exponate — prezintă în chip grăitor lupta pentru făurirea Unirii precum și reformele politice și social-economice, înfăptuite de Alexandru I. Cuza și de Mihail Kogălniceanu, cu sprijinul poporului și împotriva boierimii reacționare.

Documentele, graficele, hărțile, uniformele, armele de epocă — arată pe larg alcătuirea și dezvoltarea armatei romîne, unificate. Prin măsurile luate s-a asigurat unitatea de acțiune a noii armate, capabilă să lupte pentru independența țării, armată care alături de cea rusă a făcut minuni de vitejie doar cu două decenii mai tîrziu în lupta pentru scuturarea jugului otoman. Între exponate se află și portretul colonelului I. Cornescu, unul din sfetnicii de seamă ai domnitorului în probleme militare, lucrare plastică de mare valoare, datorată marelui pictor Tattarescu.

Expoziția se încheie cu minunate piese de mobilier din colecția castelului de la Ruginoasa și cu alte obiecte care au aparținut lui Alexandru Ion Cuza și colaboratorilor săi apropiați.

Interesante sînt puștile din colecția lui Cuza, bicornul și epoleții săi de colonel și general, ceasul și butonii de aur, cartea de condoleanțe deschisă la moartea sa în care au semnat mulți țărani. Ei aveau să trimită o pînză tricoloră pentru a-i înfășura sicriul. Pe marginile acestei pînze, sînt scrise următoarele cuvinte: **„Unirea, Vot universal, Emanciparea săteanului, Sec. Mon. închinate, Unitate romînă"...** Sînt principalele reforme înfăptuite în timpul domniei lui Vodă Cuza.

Oamenii muncii care vor vizita această expoziție din Capitală vor regăsi aci, printre relicvele scumpe din vremea Unirii, mai strălucitor adevărul că masele făuresc istoria, că lupta comună a maselor populare de la orașe și sate a fost factorul hotărîtor al realizării Unirii și că pentru a putea înfăptui reforma agrară, împotriva voinței majorității reacționare a Adunării, Alexandru Ion Cuza și Mihail Kogălniceanu au fost nevoiți să recurgă la o lovitură de stat. Dar moșierimea și burghezia au rînostat. Lovită în interesele ei, „monstruoasa coaliție" a silit pe Alexandru Ion Cuza să abdice în urma complotului de la 11 februarie 1866.

Azi, după un secol de la Unire, forțele reacționare au fost doborîte prin lupta clasei muncitoare, condusă de partid. În calea progresului, a înălțării patriei și a fericirii poporului care merge pe drumul socialismului, nu poate sta nimeni, căci clasele reacționare care l-au doborît pe Cuza Vodă și au întunecat actul Unirii au fost înlăturate de la cîrmă, poporul luîndu-și soarta în propriile sale mîini.

Ion FOCȘENEANU

L.D.E. — NOUA LOCOMOTIVĂ

(Urmare din pag. 1-a)

ceput și lucrările la hala industrială anexă, o clădire cu trei etaje destinată mecanicii fine.

Ce era mai greu s-a făcut însă: halele principale. Inginerul Tiberiu Micușca, conducătorul noii fabrici a Combinatului metalurgic din Reșița, mă întovărășește printre constructorii care execută aici ultimele lucrări. Am impresia că mă aflu într-o vastă sală de sporturi, unde se așteaptă intrarea echipelor pe teren. Atît de mare este întinderea halelor. Aflu că este vorba de 8500 metri pătrați, deocamdată neocupați de nici o mașină. Trenurile au început însă să descarce aici lăzi de dimensiuni impresionabile și forme curioase. Sînt expediate de renumite uzine constructoare de mașini din străinătate și din țară. Începe deci să se strîngă zestrea noii fabrici. O zestre pe cît de mare pe atît de bogată. Sînt mașini-unelte de cea mai modernă construcție, expresie a celei mai noi tehnici.

Într-un colț al halei a început desfăcutul lăzilor. Scîndură după scîndură este atent scoasă pînă cînd ochii zăresc o mașină protejată de un ambalaj de material plastic. Este o freză verticală de cel mai modern tip, fabricată în R.D.G.. Pe cartea tehnică a mașinii se putea citi: VEB, Fritz Hechert-Verk, Karl Marx Stadt

Cu ajutorul ing. Micușca aflu și cum vor fi instalate aceste mașini. „Pe locul unde ne aflăm, vor fi liniile tehnologice ale pieselor mijlocii: biela, cuzinetii, pistonul, chiulasa... Dincolo, liniile tehnologice ale pieselor grele: blocul motor, arborele cotit... Îi urmează linia de montaj care se va continua cu standurile de probă". Notez apoi alte amănunte despre felul cum vor arăta halele: lumină fluorescentă, încălzire cu aeroterme și în anumite sectoare cu aer climatizat. Pentru ca munca să nu fie stînjenită, circulația se va face pe niște pasarele ce se construiesc la o anumită înălțime de-a lungul halelor. Ușile vor fi din rulouri metalice, iar unele din cauciuc. Electrocare care își ridică singure piesele vor asigura întregul transport intern. Multe sectoare de muncă vor fi legate între ele prin televorbitoare... Dar cîte nu s-ar putea spune despre această nouă fabrică a Reșiței, cel mai tînăr vlăstar al bătrînului combinat metalurgic.

După aflarea atîtor amănunte, cititorul își poate însă pune pe bună dreptate întrebarea: „Bine, dar ce se va fabrica aici?" Răspunsul îl găsim în denumirea pe care reșitenii s-au deprins s-o dea noii fabrici: L.D.E. — Locomotive Diesel electrice.

Romînia va produce deci aceste locomotive ce vor înlocui treptat, treptat, pe cele cu abur, trecîndu-se la o adevărată modernizare a transporturilor pe calea ferată. Este un semn viguros al maturității la care s-a ridicat astăzi industria noastră socialistă ce va produce o locomotivă de mare viteză compusă din două secțiuni, fiecare a cîte 2.100 C.P. În cazul trenurilor marfare grele se vor utiliza ambele secțiuni, după cum în cazul trenurilor pentru călători sau marfare ușoare se poate folosi și cîte o singură secțiune. Fiecare dintre secțiuni va avea cîte o comandă separată la ambele capete, iar locomotiva completă, cu o capacitate de 4200 C.P., va putea fi condusă de un singur post de comandă al uneia din cele două secțiuni. Comenzi centralizate și automate de protecție, sisteme de frînare ce dau o mare siguranță în circulație, forma aerodinamică precum și puterea de tracțiune subliniază caracteristicile locomotivei, cel mai modern tip din această categorie.

Inima noilor locomotive — motorul Diesel — precum și boghiurile, se vor realiza la Reșița. Grupul de pregătire al fabricației L.D.E. condus de inginerul Eugen Boian a întocmit de acum documentația tehnologică începîndu-se și lansarea în producție. La modelăria, la turnătoria și forja combinatului primele piese ale boghiurilor de locomotive au și început să apară. Încă în acest an pe standurile de probă ale noii fabrici reșitene se vor încerca și primele motoare Diesel. Nu peste mult timp deci, reporterii ziarelor vor putea transmite redacțiilor lor: „Ieri s-a desfășurat cu bine prima cursă a primei locomotive Diesel electrice realizată în țară. Intîia emoție, dar și prima victorie...".

Pînă atunci cititorii vor afla că în uzinele „Electroputere"-Craiova, unde se vor fabrica motoarele de tracțiune, generatorul, cupeul locomotivei și se va executa montajul general, a început fabricarea primelor piese; la depoul Timiș-Triaj s-au efectuat lucrări importante pentru darea în exploatare a noilor locomotive; la Institutul de cercetări al căilor ferate din Capitală se studiază o serie de probleme legate de introducerea în traficul feroviar al locomotivelor Diesel electrice; la centrul școlar „Grivița Roșie", mecanici dintre cei mai buni își întregesc cunoștințele privind exploatarea noilor locomotive...

Tudor GHEORGHIU

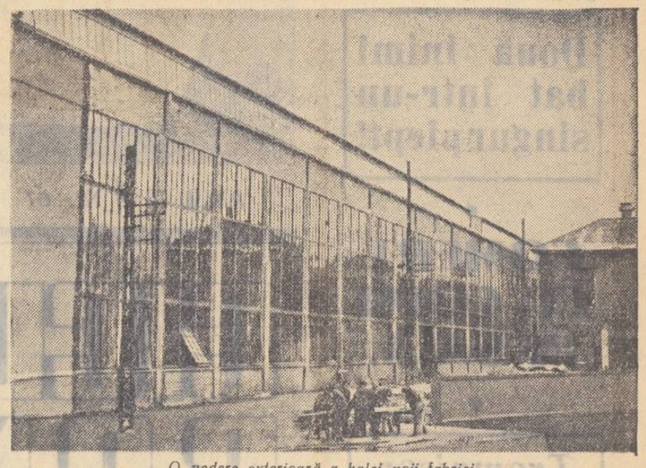

O vedere exterioară a halei noii fabrici

Cronica gastronomului

Sărmăluțe în foi de viță

Acum, în toiul iernii? își vor zice unii citind titlul de mai sus. Și de ce nu? La mai toate „Aprozarurile" poloboacele cu foi de viță conservată în saramură, atît așteaptă. Dar nu foile de viță din poloboacele „Aprozarului" din colț m-au făcut să mă gîndesc la sarmale. Caraiale m-a stîrnit. Ce-i drept, nu direct, ci prin una din creaturile sale. L-ați ghicit: Mitică! El este! Pe urmele lui Lache și Mache și altor cimotii din aceeași făină, Mitică a dezertat și el din unitatea lui livrească și circulă printre noi, cu nulitatea lui socială. E aldoma celui din carte, cu doar Caragiale e tatăl legitim al tuturor Miticilor de pe glob. Toți își seamănă și dozmne, mulți mai sînt!

Pe cel la care mă refer l-am găsit la o nepoată a prietenului meu, Costache, distrînd cu laiuri și taifasuri un grup de scolărițe. Cînd am sosit eu, Mitică propunea micului grup să dezlege o enigmă. După ce a trecut Rubiconul, zicea, Cezar a găsit pe zidul casei sale, scrise de o mînă rămasă pînă azi necunoscută, următoarele cuvinte, în ordinea în care le scriu eu, încheie Mitică, însemnînd pe o foaie de hîrtie:

Cesar
maleb
une

Primul cuvînt e clar, urmă Mitică, dar din ce limbă sînt și ce vor să spună cele două care urmează?

— Din limba elină, spuse o fetișcană plinuță și cu ochii jucăuși.

— Ba din limba feniciană, interveni o alta.

— Ba-i chiar pe românește, sări Mitica.

— Cum așa?

— Ce sarmale bune! puse el capăt controverselor, umflîndu-se în pene. L-am lăsat pe Mitică să-și digere succesul și m-am dus de-a dreptul la „Aprozar", (Vasile Lascăr, colț cu Fucik), de unde am luat un kg. de foi de viță din poloboc. După ce am luat și 1 kg. de carne de vită de la măcelăria de-alături, m-am întors acasă. Am pus carnea la rece și foile de viță în apă de la robinet (e necesar să stea 12 ore în apă, ca să se dezaresi). Acestea făcute, l-am telefonat lui Costache, poftindu-l pentru o doua zi la prînz. Cu înalta lui aprobare (s-a servit de trei ori), dau în vileag rețeta:

Așa dar, foile de viță se cumpără în ajun și după cum mai sus s-a scris, se pun în apă rece. Înainte de a proceda la tocarea cărnii, se scurge apa rece de pe frunze și se operesc cu apă clocotită. Se curăță și se tale vreo 5—6 cepe și se prăjesc în unt. Se trece de două ori prin mașina de tocat, atît carnea cît și ceapa prăjită și răcită. În tocătură, cui îi place, poate adăuga și o cescuță cu orez bine spălat, dar nu-i indispensabil. Se amestecă totul bine, se pune sare și piper pisat și se adauga cîte un pic de apă rece, tot amestecîndu-se, pînă ce devine carnea pufoasă. Se scoate nervura frunzelor și pe un fund de lemn se taie în patru fiecare foaie de viță. Se pune umplutura în mijlocul foii de viță și se înviri sarmalele. Operația aceasta cere oarecare meșteșug. Sărmăluțele (denumirea o indică), trebuie să fie mici (cam cît o mășlină mare și chiar ceva, dar nu mult mai mari). În cratița în care le punem, așezăm un strat de unt proaspăt, pe care îl acoperim cu cîteva foi de viță. Așezăm peste ele un rînd de sărmăluțe, apoi iar cîteva bucățele de unt proaspăt și peste el un alt rînd de sărmăluțe. Cînd cratița e aproape plină, turnăm deasupra bulion de roșii și bors, cît să acopere aproape sărmăluțele. Dacă borșul e prea acru, îl mai potolim cu apă. Acoperim cratița și o punem să fiarbă pe mașină, la foc domol. La nevoie, se mai adaugă puțin bors, zeama de carne sau apă caldă. Pe urmă le băgăm descoperite la cuptor, unde le lăsăm pînă se rumenesc. Ca și sarmalele în foi de varză, sărmăluțele acestea sînt mai gustoase a doua zi. La reîncălzire, le sporim simțitor sapiditatea turnînd peste ele un pahar de vin alb.

Mîncarea aceasta e moldovenească și în Moldova sărmăluțele se fac „rotunde", cum zic moldovenii. Dacă formei sferice însă îi substituim forma cilindrică, desigur că gustul nu suferă nici o schimbare, dar vorba cîntecului:

— Ce porți leliă chelbea-n cap?
— Dacă-i moda, ce să fac?
Nu rimează, da-i adevărat.

PASTOREL

P.S. Peste aceste sărmăluțe nu strică să pui puțină smîntînă sau iaurt.

Două drumuri

Ogeană tulbure de zîuă se strecura timid prin ferestre. Rezemată cu spatele de pernă Anuța se uita afară absentă, obosită. În spatele ei se auzi un hîrșît ascuțit de cioveie hrentuite. Vru să se întoarcă să vadă ce se întîmplase, dar își simți mijlocul săgetat de junghiuri și renunță.

— Ce cauți mamă soacră? făcu ea, cu glas stins.

— Cîțîi, unde mi-s cîțîi?

— Sînt în pod, într-o coșarcă. Dar ce vrei să faci?

— Oi face eu ce-oi face, dar tu nu te scoli? Vezi să te apuci să lipești șura. Cînd are să se întoarcă Iordache... Anuța se lăsă încetișor în așternut și-și acoperi mai bine genunchii. Mijlocul îi fu străbătut din nou de ace de foc.

— Toată noaptea s-a zbătut împielițatul. Nici în somn nu mi-a dat pace. E băiat, simt că-i băiat, spuse ea, ca și cum n-ar fi auzit vorbele soacră-si. Bătrîna se îndreptă din șale, își potrivi tulpanul și se apucă să adune lucrurile răvășite.

— Să te apuci de lipit, reluă ea neînduplecată.

— Ce atîta zor cu șura asta!... Parcă n-am avea-o pe cealaltă. Și-apoi, cu frigul care-a dat nici nu mai are timp să se usuce.

— Tot îndrugi verzi și uscate cu zorul și cu frigul... Te sperli de-o șură. Eu am lipit cîtă mi-ții casa și tot nu m-am plîns. Ai noroc că trebuie să mă duc la moară, altfel îți-aș arăta eu cum se lipește.

Smaranda Vatavului n-o cruța pe Anuța de loc. Era o femeie acrită din pricina lungii ei văduvii și îmbuta... mai rea decît o meliță. Și-apoi o mai rodea și viermele avariției. Trăsese nădejde să la pentru singurul ei fiu o fată cu avere și mai ales cu pămînt, cu mult pămînt. Anuța avusese, ce-i drept, vacă, oi și zestre să îmbrace două case, nu una. Unde mai pui hărnicia... În mîinile ei lucrul cînta, iar sporul roia ca albinele în vremea sîntliei. Chiar în anul în care se măritase părinții ei se înscriseseră însă în colectiv așa că nu-i dăduseră decît o bucată de grădină. Era un loc gras și bun dar Smaranda nu se mulțumea numai cu el. De asta n-o suferea pe Anuța. Nu-i ajungea c-o bruftuia ea fără milă de dimineață pînă seara. Îl mai punea la cale și pe Iordache să-i caute cotlețe. Anuța îndura tăcută și dintr-o parte și din cealaltă. *„Drumurile noastre nu prea semănă unul cu altul"*, îi spusese Iordache cînd o petișe. *„Cel pe care l-ai urmat tu pînă acum pare pietruit și lin. Dar eu nu cred într-însul și nici el nu mă suferă. Al meu e bolovănos, plin de hîrtoape. Dar dacă te-nveți cu el poți să cîștigi mulți bani. Ai să mă ajuți să-mi ating scopurile. O să fim cineva. Cu orice preț o să fim"*. Ar fi vrut, de fapt, să-i spună c-o plăcea, că pusese de mult ochii pe ea și c-o dorea cu patimă. Firea lui de om învățat să socotească totul la centimă îl trădase însă și astfel îi vorbise ca la obor cînd făcea trampa pentru vreo vițea. Cît despre Anuța... Zburdalnică și neștiutoare, nu prea înțelegea ce se petrecea cu ea. Maică-sa îi spusese că Iordache e un bărbat chibzuit și gospodăros și că avea să aibă grijă de ea. Astfel, Anuța încercase să se deprindă cu drumul lui. Dar au trecut doar cîteva luni și ea se și lovi cu capul de pragul cel de sus. Iordache avea niște apucături... Momea oameni la treabă la el, îi ducea de nas la piață, înșela, vămuia pe toți care-i cădeau în mînă. Vorbea și se purta urît. Afurisit drum își alesese.

Anuța își trase rochia de la căpătîi și și-o potrivi, cu mișcări ticăite, ca să se îmbrace. Soacră-sa găsise cîlții și se apucase să răsucească din ei niște sfori, pesemne pentru sacii cu care voia să se ducă la moară.

— Am să mă duc oleacă pe la mama, spuse Anuța după ce se spălă.

— Alta acum. Te-a pălit dorul de mamă. Mă rog, n-ai decît. Lui Iordache ai să-i dai samă, nu mie. Anuța își încinse mijlocul cu un briu gros de lînă, își aruncă pe umeri paltonul și plecă.

★

Tatăl său și surorile mai mici erau la colectiv. Numai mamă-sa rămăsese acasă. Își împletea niște ciorapi. Cînd o văzu, sări de pe pat și-i veni în întîmpinare.

— Ce mai faci?
— Așa și așa
— Parcă te văd plînsă?
— Nu s-au mai potolit tăunii ceia?
— Ăăi... Mata ești copii mamă. Anuța se așeză pe laviță. Lîngă sobă, unde se hîrjonea ea cînd era mică, mamă-sa pusese o policioară și rînduise cu chip să le desmorțească niște nalbe uitate afară și bătute de brumă. Anuța se uită cu luare aminte la frunzele ofilite, la florile care fuseseră odată albe și cochete, dar care acum se înegriseră și căzeau. Soarta lor i-o amintea în chip izbitor pe a ei. Fusese o fată frumoasă Trup zvelt și mlădiu ca o nuia de alun... Obrajii rotunzi, rumeni și mătăsoși... Ochii verzi, adînci, sub o frunte boltită și înaltă. Cînd trecea pe drum oamenii întorceau capul și o petreceau cu priviri vrăjite. La colectiv atîta cît lucrase n-avea pereche de sîrguincioasă. *„Ferice de cel care o lua-o"*, ziceau bătrînele. Și acum... Anuța începu să plîngă cu hohote.

— Mamă, ia florile astea de aici că-mi fac rău, gemu ea. Mama se apropie și-i luă capul în mîini.

— Dă în mine-zise ea, dă că eu sînt de vină. Eu te-am îndemnat. N-am știut la ce foc te trimit.

— Lasă mamă, nu mai ajută la nimic. Spune-mi mai bine ce să fac.

— Să-i dai pe pustii și să te-ntorci acasă. Ai noștri, colectiviștii, au să te primească cu brațele deschise.

— Să vin acasă? Și ce să fac acasă? Să-mi cresc copilul și să mi iau grija de la viață? Să mă-ngrop la 20 de ani... Mamă, cît de ușor le judeci mata pe toate.

— Atunci?

— Mai rămîn, să văd ce se mai alege.

— Vai, în ce iad te-am împins, fata mea... Credeam că au să te țină pe palme. Așa m-a și încîntat nelegiuitul. Și cînd colo...

— Nu te mai amărî, mamă. Oi vedea eu ce-i de făcut, schimbă Anuța tonul. Ei, am stat destul. Îmi pare bine că te-am văzut. Plec, că iar îmi sar în cap zgripțuroii.

★

Acasă, nu intră bine pe ușă că Iordache care se întorsese între timp, o și luă împrejur.

— Unde umbli teleleu?
— Am fost la mama.
— Și șura cine crezi că are s-o lipească? Sfîntul Petru?
— Va să zică trebuie...
— Chiar dacă n-ar trebui, dacă-ți spunem noi s-o faci, apoi s-o faci.
— Potolește-te, am să mă apuc și de asta. Poate am să crăp și o să scăpați de mine, Iordache mai pufni ce mai pufni, apoi, fără să dea nici o explicație, se dezbrăcă și se culcă. Anuța nu înțelegea nimic. Niciodată nu-și deschisese bărbat-su sufletul în fața ei. Dar în ultimile zile... Zorul acela cu șura... Plecatul de noapte într-un loc neștiut... Somnul în plină zi... Toate i se păreau ciudate, misterioase. Ar fi vrut să-l descoase, dar știind dinainte că nu va afla nimic, se lăsă păgubașă. Mîncă din bucatele rămase de seara, se descălță, luă o căldare și ieși în curte. Acolo, dezbătu cu cazmaua lutul pe jumătate înghețat, aduse apă și pale și se apucă să frămînte Clisa galbenă i se lipea de picioare, strecurîndu-i în trup ceva ca o furnicare. Frigul o pătrunse pînă-n măduva oaselor. Dar Anuța își încordă mușchii și călcă înainte. Ochii i se împăienjeniră. Se clătină de parcă-ar fi fost beată. Totuși, isprăvi de făcut lutul. Dar cînd îl împărți boțuri, boțuri și încercă să se suie pe scară ca să-l arunce între pazii verzi puterile o părăsiră. Alunecă de parcă cineva i-ar fi pus piedică și se prăvăli pe-o parte. Ar fi rămas acolo mult și bine dacă n-ar fi văzut-o peste gard Olimpia lui Ion Drăgan, o vecină și o bună prietenă de-a ei. Dînd fuga prin grădini, Olimpia a venit și a luat-o în brațe. *Iordache, măi Iordache*, a strigat, *săi că-ți moare nevasta. Doamne ce urgie, s-o pună la lipit cînd e cum e!"* Iordache a ieșit cu ochii cîrpiți de somn, a mîrîit ceva a luat-o și a pus-o pe pat. Pe urmă s-a culcat din nou.

★

Abia la miezul nopții își reveni Anuța. Se uită pierdută în jur și ceru încet niște apă.

— Ai înviat — se chinci asupra ei soacră-sa. Ce ți-e și cu femeile din ziua de azi, nu sînt bune de nimic în vremea mea... Aduse o cană cu apă. Dar cînd Anuța îi văzu mîinile, se cutremură. Erau năclăite de sînge. Îl auzi pe Iordache icnind și suduind și se întoarse spre el. Căuta să burdușească o piele de vită într-un sac, nu izbutea și se făcuse roșu de furie.

— Ia nu te mai zgîi la mine — o repezi el.

— S-a întîmplat ceva cu vreo vită, se îngrijoră Anuța.

— Cu ale noastre nu, cu ale altora.

— Și ce-avem noi cu alții?

— Avem, că asta aduce bani. Și mie-mi plac la nebunie banii. Iordache izbuti în sfîrșit să biruie pielea. Legă sacul la gură, se sui pe scară și-l aruncă în mijlocul podului. Anuța, prin cepu totul. Bărbatu-su se apucase de făcut negoț cu carne, pe ascuns. De cîtva timp, în comunele vecine comuniștii căutau stăruitor, fără odihnă, să-i ajute pe oameni să deslușească drum de spor și de belșug către gospodăria colectivă. Izbutiseră să vindece pe mulți de albeața de pe ochi. Dar iată că unii, după ce făcuseră cereri, începuseră să-și lepede aproape pe degeaba vitele, mai ales pe cele bune de jug, pe care știau că urmează să le dea la colectiv: boii, juncanii, bivolii. Iordache se folosea cu sînge rece de necugetarea acestor rătăciți. Șura-i trebuia ca să albă unde dosi vitele și unde le tăia. De asta umbla noaptea și dormea ziua. *„Am ajuns ca lilieci"*, gîndi Anuța. În ultimele zile încercase mereu să se convingă că ține la Iordache, justificîndu-se astfel în proprii săi ochi pentru chinurile pe care le îndura. Acum văzu într-o fulgerare cît de absurd procedase. O cuprinse dezgustul, greața de omul cu care trăia. *„Cu ce-i mai bun decît hoții? Pentru ce mă canonesc? Pentru ce rabd? Nu! Am să pun piciorul în prag. Am două mîini și cu ele am să fiu în stare să mă hrănesc și să-mi cresc copilul. Colectiviștii au să mă reprimească între ei și au să mă ocrotească. S-o mai găsi și pentru mine un om, dar un om, nu un tîlhar"*. În aceeași noapte plecă. Drept acasă se duse. Peste cîteva zile născu, iar copilul, un băiat dolofan, rotund ca un pepene, îi alină durerea și-i aduse în suflet liniștea după care tînjea de-atîta timp. Iordache nu se prea sinchisi de plecarea ei. *„O proastă, habar n-are ce e banul și ce poți face cu el"*. Așa o categorisise. Își continuă netulburat expedițiile nocturne, făcu mai departe zeci de bouleni. Dar într-o noapte, în loc să-l întîmpine la locul știut gospodarul cu care se înțelesese îi ieși în întîmpinare un om îmbrăcat cu pelerină albastră, care-l somă și-i ceru să-l urmeze. Astfel cele două drumuri despre care pomenise el cîndva se despărțiră fără nădejdea de a se mai întîlni vreodată. De fapt, totul se petrecuse în chip firesc. Căci Anuța niciodată n-ar fi putut să se învețe cu drumul lui Iordache. Și-l avea pe al său, un drum bun și drept, drumul muncii cinstite.

Ion PAVELESCU

POȘTA Redacției

„dădeau" serenade iubiților — „Lovind doi bolovani de cremene / Și scoțînd un trîl de note gutturale". Astea să fie începuturile serenadei?

LIVIU GIRIMANCA — Tr. Severin. După ce ne-ați prezentat o serie de epigrame în care ați ridiculizat o seamă de persoane, ați încheiat cu una dedicată persoanei dvs. care este cea mai reușită și pe care o publicăm:

Am scris aceste epigrame
(Acum faptul e trecut)
Totuși mă întreb: era
mai bine
În loc să scriu, să fi...
tăcut?

D. MISTREANU — Iași. Nedumerirea dvs. este neîntemeiată și ne surprinde că nu ați înțeles că unele producții omagiale închinate unor personalități ale vieții noastre artistice pot fi trimise acestora de către redacție. Metoda nu este nouă. Ea este practicată în mod curent și am putea să vă spunem că prin intermediul ziarului s-a creat chiar o bogată corespondență între unii scriitori și cititorii lor, din care au avut de cîștigat și unii și alții.

I. RODICA — Timișoara. În limba romînă nu există reguli pentru stabilirea accentului în cuvinte, întrucît accentul expiratoric poate cădea pe oricare din silabe. Uneori, în cursul **conjugării verbelor, el se poate muta de pe o silabă pe alta. De aici, probabil provin greutățile ce le întîmpinați în găsirea cadenței în versuri. Deși în limba romînă, silaba accentuată nu se prea deosebește, ca în alte limbi, prin tonul înalt sau scobort cu care este rostită, totuși se poate găsi acest accent muzical rostind fiecare cuvînt, rar, cu atenție, pentru a-i surprinde nuanțarea. După analiza unui vers, se trece la celelalte, spre a se verifica asemănările existente în ceea ce privește ritmicitatea. Astfel, veți afla ceea ce doriți.**

IOAN HENȚIU — Deva. **Faptul că ați creat un aritmograf cuprinzînd numele unora dintre cititorii revistei noastre cărora îi s-a răspuns la „Poșta redacției", este un indiciu că urmăriți rubrica cu regularitate și interes. Noi vă mulțumim pentru atenția acordată și ne vom strădui să vă mai furnizăm încă multe nume, răspunzînd celor ce ni se adresează.**

Aritmograful nu l-am putut publica în numărul de Anul Nou, cum ați fi dorit. Ne-a venit cu cîteva zile după ce revista apăruse deja la chioșcuri.

În scrisoarea dvs. salutați „din toată inima" apariția rubricii „Vreau să știu". Nu ne spuneți însă un lucru important: ce anume „mistere" ați vrea să vi le dezlegăm. Așteptăm deci întrebările dvs.

În încheiere, am vrea să vă comunicăm că nu posedăm numere vechi din „Magazin" și că sarcina distribuirii revistei noastre revine organelor Difuzării presei și publicațiilor. Dat fiind acest fapt, urmează să vă adresați acestora pentru a vă rezolva problema abonamentului.

MARIUȚA HOLBAN — Loco. Racheta cosmică sovietică a constituit motiv de inspirație pentru mulți iubitori de poezie, atît la noi, cît și în străinătate. Sîntem siguri că dacă aceste versuri ar fi reunite într-un volum, ar constitui o apreciabilă antologie. O antologie scrisă doar în cîteva zile.

Și versurile dvs. s-ar încadra în această antologie, necreată încă. Deși versurile sînt cam discursive și cu unele imperfecțiuni, entuziasmul dvs. ne determină însă, să onorăm cu tiparul un fragment din poezia „Racheta biruitoare":

Foarte încîntată este luna
Privind din sfera-i
ancestrală
Cum urcă repede spre
dinsa
Un zburător fără escală.
— O fi racheta,
se întreabă.
Pîn'să-și răspundă-a și
sosit.
Și zimbitoare o primește
în spațiu, cu „bine-ai
venit".
Cu fanionul ros
al muncii
În cosmos fiind proiectată,
Se împlinește o dorință
De pămînteni, de mult
visată.
— Felicitîndu-te cu drag,
Te rog, primește de la
mine
Cununa „Marei biruințe"
Ce țării tale se cuvine.
Acum urmează-ți calea-n
cosmos,
Pe drumul ce-ai deschis,
spre soare
Cu care doar știința
voastra
A îndrăznit să se măsoare.

Sperăm ca după această odă închinată rachetei, veți mai încerca și alte poezii.

MIRCEA DIMITRIU — Carei. Ne trimiteți o poezie intitulată „Evoluția serenadei, trecînd prin timpuri". Totodată ne rugați (nu știm — în glumă sau în serios) să vă spunem care sînt „lagunele" ei. Înțelegînd că este vorba de lacune, ne grăbim să vi le comunicăm. Poezia caută să marcheze diferite etape istorice. Ea o începe cu epoca de piatră, continuă cu evul mediu, epoca trubadurilor (?), trece la ziua de azi și la viitor. Evoluția serenadei, după cîte se vede are serioase „lagune", în primul rînd fiindcă periodicizarea e haotică, și apoi tot ce spuneți e scornit de închipuirea dvs.

Oricîte sforțări am încercat pentru a înțelege poezia, nu-a fost imposibil, pentru că ea cuprinde o învălmășeală de lucruri care se bat cap în cap. Vă sfătuim în viitor ca prima operație ce o faceți, înainte de a vă așterne gîndurile pe hîrtie, să meditați mult și temeinic asupra celor ce vreți să scrieți, să vă clarificați unele probleme cu care sînteți în restanță. Bunăoară, ca în epoca de piatră n-ar fi existat oameni, ci numai animale uriașe. Iar aceste animale

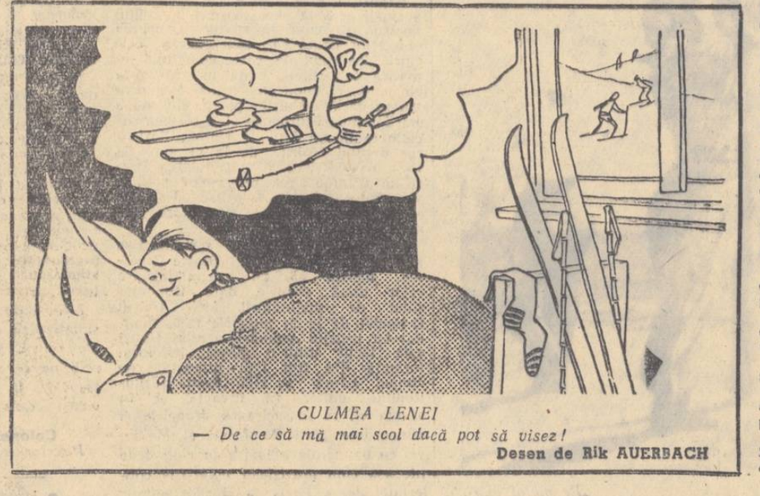

CULMEA LENEI
— De ce să mă mai scol dacă pot să visez!
Desen de Rik AUERBACH

DOCUMENTARUL SĂPTĂMÎNII

În țara cu un milion de elefanți

Atenția opiniei publice a fost atrasă în ultima vreme de repetatele încălcări ale frontierei R. D. Vietnam de către forțele armate terestre și aviația Laosului. Faptul că aceste provocări, și întreaga campanie ostilă Vietnamului — în care calomniile alternează cu pretențiile neîntemeiate ale guvernului regal din Laos asupra unor teritorii ale R .D. Vietnam — coincid cu politica nepopulară a actualului guvern laoțian, duc la concluzia că cercurile conducătoare din Laos, încălcînd acordurile de la Geneva, fac jocul imperialiștilor americani, interesați să agraveze din nou situația din sud-estul Asiei.

Cine nu-și amintește de satisfacția ce a cuprins întreaga omenire atunci, cînd în vara anului 1954, prin semnarea acordurilor de la Geneva, se punea capăt sîngerosului și îndelungatului „război murdar" dus de colonialiștii francezi împotriva popoarelor Indochinei. Confirmînd victoria popoarelor indochineze în lupta lor de eliberare națională, acordurile de la Geneva au stins un primejdios focar de război ce amenința nu numai sud-estul Asiei ci și întreaga lume.

Printre țările cărora li se asigurase pacea la Geneva se află și Laosul, situat în centrul peninsulei Indochineze. El se mărginește la nord cu R. P. Chineză, la est cu R. D. Vietnam și Vietnamul de sud, la sud cu Cambodgia și la vest cu Tailanda și Birmania. Ca suprafață, Laosul este aproape egal cu Marea Britanie — are 236.000 km. p. — dar populația lui nu depășește un milion și jumătate de locuitori, dintre care, cea mai mare parte se ocupă cu agricultura—cultivarea orezului, pescuitul și vînătoarea.

Primul stat unit și independent a fost întemeiat pe teritoriul de azi al Laosului la începutul secolului al XIV-lea de prințul Fa Ngum care și-a botezat regatul „Țara celor un milion de elefanți". La sfîrșitul secolului al XIX-lea Laosul, la fel ca și celelalte vechi state indochineze, a fost ocupat de colonialiștii francezi. De atunci poporul laoțian n-a încetat să lupte pentru libertate. Scurtei perioade de independență, cucerită la sfîrșitul celui de al doilea război mondial, i-a pus capăt reocuparea Indochinei de către colonialiștii francezi, în anii 1945-46. Lupta de eliberare națională însă a cuprins întreaga peninsulă ca o flacără uriașă, alimentată de vîntul libertății ce sufla cu putere și în Asia, la fel ca în lumea întreagă. Și atunci cînd poporul laoțian s-a unit în lupta împotriva dușmanului comun cu frații săi din Vietnam și Cambodgia, victoria asupra colonialismului a devenit o realitate.

Acordurile încheiate la Geneva au consemnat rolul jucat de forțele patriotice progresiste Patet Lao, născute încă în focul luptei împotriva ocupanților japonezi, în lupta de eliberare a Laosului de sub jugul colonialismului francez. Membrilor acestor forțe, care aveau să se regrupeze în două provincii laoțiene Sam Neua și Fong Saly, li s-au recunoscut aceleași drepturi de a participa la viața politică și socială a țării ca și tuturor celorlalți cetățeni laoțieni, interzicîndu-se orice persecuții împotriva lor. Mai mult. În vederea reglementării situației politice din Laos și a restabilirii unității naționale, acordurile prevedeau participarea forțelor Patet Lao, cu drepturi egale la alegerile prevăzute pentru anul următor, 1955.

Acordurile de la Geneva prevedeau de asemenea că pe teritoriul Laosului este interzisă introducerea armamentului străin, al trupelor străine și a înființării unor baze militare străine. S-a interzis totodată participarea Laosului la vreo alianță militară agresivă.

În anii de după conferința dela Geneva, în ciuda uneltirilor cercurilor imperialiste și a multiplelor încercări ale reacțiunii laoțiene de a sabota acordurile, traducerea lor în viață a înregistrat o serie de succese. La sfîrșitul anului 1956 a fost realizată o înțelegere între reprezentanții guvernului regal din Laos și forțele Patet Lao, înțelegere pe baza căreia, în noiembrie 1957, s-a format un guvern de coaliție al unității naționale prezidat de Suvanna Fuma, guvern în care au intrat și reprezentanți ai forțelor Patet Lao în frunte cu conducătorul acestora, Sufanovong. Totodată forțele armate și funcționarii superiori din Patet Lao au fost încadrați în armată și aparatul de stat. Frontul patriotic — organizația politică din Patet Lao — a fost recunoscut ca partid politic legal, au avut loc alegeri suplimentare iar Laosul a început să ducă o politică externă pașnică, bazată pe neutralitate, coexistență și relații de prietenie cu toate țările.

Laosul a mers pe noua sa cale în pofida puternicelor presiuni ale imperialiștilor care nu i-au putut ierta „îndrăzneala" de a fi înfruntat încercările de a-l atrage în agresivul pact al Asiei de sud-est, S.E.A.T.O., înființat de S.U.A.

Dar în vara anului trecut sub presiunea tot mai puternică a cercurilor imperialiste din S.U.A. guvernul de coaliție din Laos a fost înlocuit de un nou cabinet, în frunte cu Fui Sananikon, care, chiar la începutul activității sale în fruntea guvernului, a declarat că va sprijini politica occidentului și va menține strînse legături cu acesta. Și rezultatele s-au văzut curînd: economia Laosului a ajuns într-o situație deosebit de critică — moneda sa națională s-a devalorizat. Sub firma ajutorului economic de care Laosul ar avea într-adevăr nevoie, se introduce clandestin în țară armament american. Făcînd jocul Washingtonului, actualul guvern laoțian a început să persecute forțele patriotice, să le excludă de la viața politică a țării și să dea tot mai mult semne de renunțare la politica de neutralitate, coexistență și relații de bună vecinătate cu celelalte țări.

În această privință sînt mult grăitoare acțiunile provocatoare și campania ostilă dezlănțuită recent împotriva R. D. Vietnam, țară care duce neabătut o politică de pace și respectă acordurile de la Geneva. Semnificative sînt de asemenea și o serie de fapte care dezvăluie intenția Laosului de a se apropia de agresivul pact S.E.A.T.O., patronat de Statele Unite. Aluziile foarte deschise făcute recent în acest sens de șeful statului major al armatei laoțiene, generalul Ratticul, au arătat că în provocările împotriva Vietnamului, Laosul are de gînd să se sprijine pe blocul agresiv S.E.A.T.O.

Reiese clar că în spatele repetatelor încălcări de către Laos a acordurilor de la Geneva, culminînd cu acțiunile agresive îndreptate recent împotriva R. D. Vietnam, se află cercurile imperialiste americane. Interesate în ațîțarea vrajbei între țările Asiei de sud-est pentru a crea un pretext de amestec în treburile lor interne, Washingtonul pune la cale o nouă provocare în această parte a lumii.

A. STANCIU

Goya și reclama de băuturi

O uriașă reclamă se lățăie pe o jumătate de pagină a ziarului englez „THE TIMES". O frîntură de cameră de pe al cărei perete, dintr-o ramă fastuoasă, privește „Dona Isabel Cobos de Porcel" așa cum a pictat-o cu mulți ani în urmă marele Goya. În fața portretului un „gentleman" britanic cu părul alb, șade pe un scaun, sprijinîndu-se cu o mînă de un baston cu mîner de argint și în cealaltă ținînd un pahar plin pînă la jumătate cu o băutură provenită, după toate aparențele, din sticla de lîngă scaun, care poartă vizibil eticheta firmei de băuturi „Harvey's" din Bristol.

Gentlemanul nu are ochi pentru doamna pictată, se spune în textul reclamei, dacă are în față o sticlă „Harvey's" din Bristol...

Că o capodoperă a lui Goya e folosită drept reclamă de niște negustori de băuturi englezi nu ne miră (cei mult ne indignează). Am văzut și renumita statuie „Ginditorul" a marelui sculptor francez Rodin folosită drept reclamă pentru bicicletele produse de firma Tillmore (tot engleză). Ceea ce ne miră însă, e că Galeriile Naționale din Londra, din a căror „bunăvoință" un Goya a putut servi ca reclamă pentru niște băuturi, a autorizat firmei „Harvey's" să specifice, și încă destul de vizibil chiar pe respectiva reclamă, că portretul „Donei Isabel Cobos de Porcel" de Goya, a fost împrumutat de la acest muzeu renumit din capitala Angliei.

Faptul ne miră cu atît mai mult cu cît în cazul „Ginditorului" de Rodin, numita firmă Tillmore fusese dată în judecată de Academia Franceză.

MAREA AVENTURĂ A AUTOMATIZĂRII

Corespondență specială din Praga pentru „Magazin"

În planul de perspectivă al Republicii Cehoslovace se acordă o deosebită atenție problemelor automatizării. Într-o corespondență specială trimisă din Praga, Karel Kudrna ne înfățișează perspectivele aplicării automatizării în următorii ani în domeniul gospodăriei familiare.

V-ați gîndit vreodată, stimați cititori, cum va ușura automatizarea, peste 6—7 ani, treburile casnice?

Pentru a vă da mai bine seama de aceasta să facem cunoștința unei tinere perechi cehoslovace, pe care am vizita-o în anul... 1965!

Oameni moderni în adevăratul sens al cuvîntului, noii noștri prieteni — să-i numim Jiri și Alena Vondracek — acordă însă interviul după tipicul vechi: invită adică pe reporter acasă la ei, îi servesc o cafea și... Dar mai bine să începem cu începutul.

Zilele trecute, adică la sfîrșitul lunii decembrie 1965 mă aflam la Brno. Terminasem treburile și cel mai bun lucru pe care-l aveam de făcut era să vizitez pe Vondracek, pe care nu-l mai văzusem de o bună bucată de vreme. M-am oprit la intrarea blocului și am sunat în dreptul tăbliței cu numele lui. De îndată auzii un păcănit ușor și în plinia dictafonului instalat alături de sonerie răsună glasul lui Vondracek: „Revin la 4 fără un sfert, așteptați-mă".

Să nu vă închipuiți că prietenul Vondracek obișnuiește să facă astfel de farse cunoștințelor. Cunoscînd pasiunea lui pentru tehnică, presupuneam că trebuie să fie o inovație a sa. Așadar l-am așteptat. Doar cîteva minute trecură și-l zării pe Vondracek alergînd spre casă. Ca de obicei, revederea noastră a fost plină de veselie.

— De ce fugeai adineauri? — l-am întrebat, îndreptîndu-ne spre lift.

— Păi te-ai uitat la ceas? Ce, vrei să-mi fac de rîs megafonul? Doar am promis că mă întorc la 4 fără un sfert...

Anunțul trimis prin dictafon nu era o farsă, ci vocea prietenului imprimată pe o bandă de magnetofon, al cărui mecanism se declanșa odată cu funcționarea soneriei.

Un ascensor fără cabluri, acționat de aer comprimat, ne-a urcat cît ai clipi din ochi la etajul patru. (Prototipul acestui ascensor „demodat" a fost experimentat încă din 1958 la combinatul Svit din Gottwaldov).

Am intrat în locuința frumoasă și confortabilă a lui Vondracek, curios să aflu ce „noutăți" mai aveam să descopăr aici.

O căldură plăcută m-a întîmpinat de cum am intrat. Făcînd această remarcă, Vondracek m-a pus la curent cu modul de încălzire a casei. Ca și în cele mai mari orașe prin care mai trecusem, și aici fusese aplicată încălzirea prin termoficare. O centrală termo-electrică răspîndește printr-o ramificație de țevi aer cald în toate casele care au instalațiile montate în plafoane și în podele. Dar, iertați-mă, nu este o noutate, acest sistem de încălzire fiind folosit deja de aproape șapte ani. Discuția continuă, cînd deodată se aude telefonul zbrnîind. De îndată ce Vondracek a ridicat receptorul, un ecran mic montat alături de furca receptorului s-a luminat, redînd imaginea celui care-l chemase la aparat. Era Novak, colegul lui Vondracek.

— Jiri, să știi că nu ești de fel fotogenic, nu ai nici o șansă să devii star de televiziune și dacă vrei să te însori mai repede ascultă-mă pe mine: desființează ecranul de televiziune al aparatului care te dezavantajează!

Iată dar o caracteristică neplăcută a noului tip de telefon. Gîndiți-vă deci bine înainte de a-l instala în apartamentul Dvs...

Condus de gazdă și în celelalte încăperi ale apartamentului am înțeles că Vondracek a creat tinerei lui soții un mic rai tehnic.

Utilajul bucătăriei, un adevărat laborator, solicită serioase cunoștințe tehnice pentru a fi folosit. Să vi-l prezentăm. Mașina de gătit cu memorie. Deși înzestrată cu memorie, mașina are o sferă de cunoștințe limitate la prozaicul domeniu al gătitului, ceea ce de altfel este suficient pentru a mulțumi orice gospodină. Reglînd diferite butoane, gospodina comandă creierului mașinii toate operațiile necesare gătitului. Întrerupătorul automat oprește sau dă din nou drumul curentului electric după cum este necesar. Apoi temperatura este menținută la nivelul dorit cu ajutorul unui termostat. Modestă și harnică, mașina funcționează ireproșabil. Singura ei pretenție este de a fi vizitată din cînd în cînd de un... mecanic.

Robotul, dar nu, acesta nu merită spațiul pentru a fi descris, este doar o piesă veche moștenită de la părinții soției lui Vondracek. Bătrîn și conștiincios, robotul efectuează aceleași operații pe care le cunoaștem deja de aproape două decenii. Toacă carnea, bate albușul sau frișca, piseză pesmet, mărunțește zarzavat sau frămîntă aluatul.

— De dată mai recentă, mi-a explicat Vondracek, sînt mașinile de spălat vase și rufe, a căror funcționare se bazează pe folosirea razelor infraroșii. Aparatul de congelat alimente, în corpul căruia temperatura ajunge la minus 18 grade, este doar o anexă a frigiderului. O ultimă inovație a tehnicii de construcție, care desigur va satisface toate exigențele în modul de aranjare a interioarelor, este aceea a creării unor pereți mobili în interior.

— Dacă pînă acum inventivitatea în acest domeniu se limita la mutarea mobilei în diferite colțuri ale casei, acum va fi posibilă și mutarea pereților, — îmi explică Vondracek zîmbind. Soția mea manifestă îndeajunsă inventivitate și în această privință.

Un dulăpior mic de pe peretele vestibulului din fața bucătăriei mi-a atras atenția. Observînd privirile mele iscoditoare Vondracek mă lămuri pe loc:

— O fantezie a soției mele. A aranjat acolo un mic muzeu din obiectele de gospodărie folosite de mama ei. O amuză să le revadă din cînd în cînd.

— Și mă rog, ce perspective de ordin tehnic v-ați mai planificat, — l-am întrebat rîzînd către sfîrșitul vizitei pe Vondracek.

Tot zîmbind mi-a mărturisit că economisește acum bani pentru a achiziționa un helicopter și poate chiar și un robot care să efectueze restul de treburi ce au mai rămas soției.

★

Imaginație? De bună seamă. Dar o imaginație legată de posibilități imediate. Automatizarea, electronica, hibernetica și sora lor bună trecută de pragul adolescenței — energia atomică — sînt domenii în care specialiștii cehoslovaci au dobîndit realizări importante.

„Marea aventură a automatizării" a început și nimeni nu va rămîne străin de peripețiile ei. Cehoslovacia s-a angajat în „Marea aventură a automatizării", care se dovedește a fi destul de agreabilă.

Mecanizarea intensă a proceselor de producție, faza intermediară, strict necesară pentru trecerea la automatizare a atins un nivel înalt în Cehoslovacia democrat-populară încă acum cîțiva ani, permițînd apoi o dezvoltare rapidă a automatizării propriu-zise.

Iar peste 6—7 ani, cînd veți reciti acest reportaj în viitor despre „marea aventură a automatizării", s-ar putea să constatați că am avut nu prea multă imaginație, ci prea... puțină!

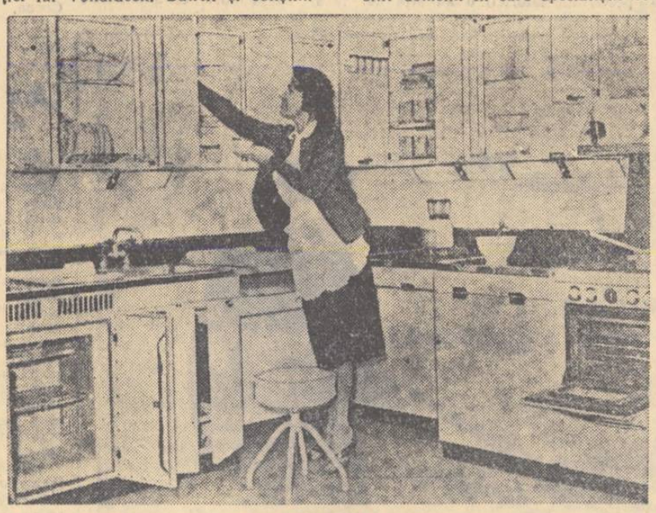

E o adevărată plăcere pentru gospodină să pregătească prînzul într-o asemenea ambianță...

Scurt popas la Berlin

(Urmare din pag. 1-a)

rării care poartă aproape fără excepție insigna Berliner Kindl sau Schulteiss, mărcile de bere cele mai răspîndite în sectorul occidental. Berăria e situată la un colț, între Kreuzerstrasse și Mehringdamm. E duminică seara și chelnerița se străduiește să-mi găsească un scaun liber. Clienții sînt în majoritate tineri și tinere. Berăria răsună de melodii americane. „Nel blu dipinto di blu" popularul cîntec italian, tradus în engleză e de nerecunoscut. Așanumitele automate muzicale slot-machine și juke-box nu au o clipă repaus. Fetele bat ritmul mestecînd cu nervozitate chewing gum. Coca cola se bea mai mult decît berea. Am impresia, confirmată de altfel de zeci de alte episoade ulterioare, că în Berlinul occidental „americanizarea" tineretului a atins un stadiu foarte înaintat. În timp ce mă îndrept spre ieșire observ într-un colț doi tineri îmbrăcați după moda germană. Beau bere, vorbesc încet și par că nu sînt atrași cîtuși de puțin de zgomotul asurzitor ce îi înconjoară.

În ciuda postului de radio Rias care, așa cum scrie „Le Monde" inundă întreaga Germanie și nu numai Germania cu lozinci provocatoare, în ciuda eforturilor presei democrat creștine, în ciuda discursurilor teatrale ale premierului Berlinului occidental, domnul Willy Brandt, viața se scurge liniștită. Aproape nimeni nu s-a lăsat cuprins de panică chiar dacă unii cu conștiința puțin curată își făcuseră bagajele. Berlinul occidental e o imensă vitrină care costă anual visteria republicii federale peste 2 miliarde de mărci. Naziștii sînt aroganți. Steagurile asociațiilor lor sînt expuse chiar și în vitrine. Capitaliștii fac afaceri peste afaceri și adună milioane.

Schimbul monetar este artificial. În așa numitele Geldstube primești patru mărci răsăritene pentru o marcă occidentală. Dar pîinea neagră costă în sectorul american 90 de pfenigi iar chiflele albe 6 pfenigi în timp ce în Berlinul răsăritean ele costă 80 și 5 pfenigi respectiv. Prin urmare cu o marcă poți cumpăra o pîine mare neagră și două chifle în sectorul occidental. În urma schimbului primești 4 mărci cu care poți cumpăra în Berlinul democrat 4 pîini mari de secară și 16 franzeluțe. Pentru că trecerea dintr-un sector într-altul se face fără nici o formalitate e ușor să înțelegem scopurile capitaliștilor. Dacă în Republica Democrată Germană s-ar face o reformă bănească băncile din sectorul occidental ar avea o pierdere de peste 600 de milioane de mărci. Dar pentru a-și atinge scopurile dl. Adenauer nu se uită la cheltuieli. Cu atît mai mult cu cît nu plătește el ci muncitorul care suportă povara „impozitului pentru Berlin". Dacă mergem mai în adîncime ne dăm seama că cu toate sforțările capitalismului internațional pretinsa prosperitate a Berlinului Occidental trăiește de pe o zi pe alta ca acel grăunte pe care copiii îl pun să încolțească într-un pămătuf de vată îmbibat cu apă și care crește cu repeziciune dar nu va da niciodată fructe deși are o culoare verde...

Stînd de vorbă cu oamenii de pe stradă îți dai seama că mai sînt încă multe de făcut pentru a purifica atmosfera turbure pe care nazismul revanșard, masiva propagandă antisocialistă, corupția social-democrată au creat-o în sufletul berlinezilor din sectorul american. Partidul socialist unit este împins aci în ilegalitate. Dar viața merge înainte. Zeci de mii de exemplare din Berliner Zeitung și Neues Deutschland, a căror difuzare e interzisă în Berlinul occidental, pătrund totuși aici și se difuzează repede. Chemarea la întrecere a R. D. Germane care intenționează să ajungă în 1961 nivelul Germaniei occidentale în ceea ce privește producția de bunuri de larg consum are un puternic ecou.

★

BERLINUL RĂSĂRITEAN. Pe podul care trece peste Sprea, în apropiere de Oranienburg Tor, un grup de copilași înfofoliți se joacă sub supravegherea atentă a două profesoare aruncînd în apă bucățele de pîine pe care pescărușii înfometați le prind din zbor, ca avioanele în picaj, fără a greși o singură dată. O infirmieră așteaptă tramvaiul. Ceva mai departe, pe Friedrichstrasse, oamenii stau la coadă în fața circului Barlay. Se vînd bilete pentru cel de-al 10-lea spectacol oferit în cadrul festivalului berlinez de o trupă sovietică în colaborare cu artiști germani. Karandaș, minusculul clovn moscovit, stîrnește hohote nesfîrșite de rîs. Margareta Nasarova, frumoasa îmblînzitoare cu cei 6 tigri siberieni te face să te cutremuri cînd își vîră grațiosul căpșor blond între fălcile tigrului care a executat cel mai bine exercițiile de echilibru și salturile prin cercurile de foc. Cei 7 Ali Beck, cazaci fără frică, te fac să vezi ceea ce credeai că este imposibil.

La Berliner Ensemble nu găsești un singur loc liber. Toate locurile sînt vîndute pentru întreaga săptămînă. Cinematografele, teatrele, berăriile, restaurantele, căminele culturale sînt arhipline. Cumpărătorii umplu magazinele alimentare aprovizionate din belșug. Aceeași situație în magazinele de textile și în marile magazine de mobile și articole electrotehnice.

În apropiere de „Marx-Engels Platz" a fost organizat un mare bazar pentru sărbătorile de iarnă. Se vînd aici de toate: pomi de iarnă, dulciuri, fructe, jucării, lichioruri, stofe, și tot ce trebuie pentru a organiza sărbătorile de sfîrșit de an. Firmele luminate cu neon și vitrinele frumos împodobite ale magazinelor atrag cumpărătorii. Pretutindeni liniște, siguranță și încredere în viitor. În jurul magazinului de mobilă „Sybilla" sînt mereu multe femei și fete tinere.

Am asistat la teatrul Metropol la un foarte reușit spectacol cu opereta Boccacio. Orchestra a fost admirabilă. Aplauzele nu mai conteneau. Oamenii erau bine îmbrăcați.

Oamenii muncesc, fac planuri de viitor și se distrează.

Timpul lucrează împreună cu oamenii cinstiți pentru triumful adevărului iar adevărul e din zi în zi mai evident. Berlinul Occidental va fi un oraș liber o punte între cele două Germanii.

Dante POLI

În fața vitrinelor, pe Stalinalee

EPIGRAMĂ

Societatea „Standard Oil of New Jersey" a tratat cu două societăți franceze exploatarea petrolului din Sahara, asigurîndu-și o cotă de participație de 50 la sută.

(Ziarele)

În exploatarea lor de-aci
un lucru este clar și cert:
în nici un caz ea nu va fi
o exploatare în... deșert.

Mircea CODRESCU

De pretutindeni

ÎN PROVINCIA chineză Kanau se construiește un imens canal, la o altitudine de 2.000 de metri. Acest canal va apăra țara de inundații, de furtunile de nisip și de secetă. El va avea o lungime de 1.600 km. și o lărgime medie de 1,5 km. Canalul face parte dintr-un întreg sistem, care va avea o lungime de 5.000 km. și va acoperi o suprafață de 3.200 km².

PATRU elefanți care participau la un „turneu publicistic" al unui circ din Milano, au provocat mare panică pe străzile marelui oraș italian, aruncîndu-se „cu toată greutatea lor" asupra tarabelor negustorilor de zarzavaturi și de fructe. După ce au mîncat cu poftă dovlecei și pepeni verzi, ei au golit o căruță plină cu mere și apoi au intrat în arenă „pentru publicitate". Directorul circului a fost nevoit să plătească toate daunele.

ÎNTR-O pădure din apropiere de Moscova se poate vedea un arbore curios. De mulți ani, un mesteacăn s-a unit cu un stejar și amîndoi cresc împreună. Scoarța tulpinii lor s-a sudat, crengile și rădăcinile lor s-au amestecat. Acești arbori gemeni atrag atenția tuturor trecătorilor.

NIȘTE HOȚI s-au introdus noaptea într-un restaurant din Chicago și au spart casa de bani. Spre dezamăgirea lor, nu au găsit nimic altceva în casă decît un platou cu mîncăruri alese, lîngă care se găseau și cîteva sticle cu bere. Hoții s-au consolat repede și au consumat totul. A doua zi poliția i-a trezit din somnul lor adînc — ospățul gratuit era compus din mîncăruri gustoase cărora li s-a adăugat un puternic somnifer.

SAȘA MIHAILOV, un copil în vîrstă de 7 ani din Habarovsk a fost călcat de un camion. Pentru a scăpa cu viață, trebuia introdusă neapărat o grefă de țesut viu. V. Ceberiak, un student al Institutului de medicină, a donat 400 cm² din pielea sa, salvind astfel viața copilului.

„LACUL MINUNE" — așa este denumit un lac de către locuitorii regiunii Novgorod. Într-adevăr sînt ani cînd apa acestui lac seacă pe neașteptate. În locul lui, pe o întindere de aproape 160 hectare, rămîne o adîncitură în formă de pîlnie, cu un diametru de 10 metri, unde se adună o mulțime de pești, care însă dispar peste două—trei zile.

După un timp, lacul se umple din nou cu apă, iar în el mișună tot atîția pești, ca și în trecut. Băștinașii Novgorodului își amintesc aproape zece cazuri de... „dispariție" a lacului.

LA MOSCOVA a fost creată o nouă formație artistică — baletul pe gheață. Ansamblul se compune din 56 de persoane în majoritatea lor tineri. Primul program al noii formații se intitulează „Fantezie de iarnă".

O EPIDEMIE de Hula-Hoop — năstrușnicul dans la modă în occident — a provocat o altă epidemie, căreia medicii i-au dat numele de „Syndromul de Hula-Hoop". Un mare număr de copii și adulți se prezintă în ultimul timp medicilor londonezi, suferind de dureri de gît și abdomen. Recent, doctorul Newman a descoperit un astfel de „Syndrome Hula-Hoop" la o femeie în vîrstă de 68 ani.

ANUL ACESTA în Polonia urmează să fie construite 6 posturi de televiziune. Capitala țării, Varșovia, va primi al doilea post de emisie, în același timp se fac pregătiri pentru introducerea televiziunii în culori.

AIVARS LORENZS a orbit acum 13 ani. Înzestrat cu o voință puțin obișnuită, el a terminat facultatea de fizică și matematică a Universității din Letonia. Actualmente bursier la Institutul de cercetări științifice, el face lucrări în domeniul logicii matematice.

DE DOI ANI muzeul geologic din Ural schimbă colecții cu muzeul din Hranice (Cehoslovacia). Recent, membrii colectivului muzeului geologic din Ural au primit de la amicii lor cehi o interesantă colecție de minereuri care cuprinde specimene rare ale cristalului de galenă, de baritină, de lineită etc. provenite din zăcămintele Cehoslovaciei.

ÎN 1916, un soldat german aflat pe front a scris mamei sale care locuia la Mainz. Recent, scrisoarea a ajuns la destinație, venind în chip surprinzător din Londra. Factorul a fost pus însă într-o serioasă dilemă: n-avea cui să predea scrisoarea și nici n-avea posibilitatea să scrie retur.

DE CURÎND, inventatorul S. Ivanov a pus la punct un dispozitiv stereoscopic simplu și practic care mărește de 500—600 ori. Acest dispozitiv permite transformarea oricărui microscop biologic în microscop stereoscopic.

PE BAZA constatărilor făcute recent de o expediție s-a apreciat că în Groenlanda există atîta gheață încît toți locuitorii de pe pămînt ar putea primi fiecare de-a lungul unui an două tone pe minut.

O OAZA cu o vechime de 2.000 de ani a fost descoperită în Kirghizia. Săpăturile făcute au scos la iveală un oraș vechi. Obiectele dezgropate, ca monede chinezești, sticle, resturi de țesături etc., dovedesc relațiile economice ale triburilor care au locuit altă dată în Kirghizia cu populația Chinei, țară vecină.

LITERATURĂ • TEATRU • CINEMA • MUZICĂ • PLASTICĂ

Cu prilejul Centenarului Unirii Ţărilor Romîne

Două premiere pe scenele bucureştene

La 24 ianuarie se împlinesc o sută de ani de la Unirea Ţărilor Romîne. Evenimentul acesta deosebit de important în dezvoltarea istoriei patriei noastre, se sărbătoreşte, după cum se ştie, cu o amploare deosebită.

Era firesc ca dramaturgia noastră să-şi aducă aportul la această sărbătoare. Doi dintre cei mai apreciaţi autori, Mircea Ştefănescu şi Tudor Şoimaru, au scris piese inspirate de evenimentele de acum o sută de ani.

Asistăm deci, la un eveniment teatral deosebit: două premiere, aproape simultane, inspirate de acelaşi moment istoric.

La Teatrul Naţional „Cuza Vodă"

de MIRCEA ŞTEFĂNESCU

Teatrul Naţional prezintă în sala Comedia piesa lui Mircea Ştefănescu „Cuza Vodă".

Acţiunea celor patru acte (opt tablouri) se desfăşoară între aprilie 1857 şi noaptea de 10 (I) februarie 1866.

Din primul tablou, care se petrece în aprilie 1857 la un bal dat de Vogoride la Iaşi se desprind clar poziţiile pe care fiecare din personajele piesei (respectiv ale istoriei) o au faţă de unire. Apar în piesă figurile luminoase ale lui Alexandru Ioan I, principe domnitor, Mihail Kogălniceanu, primul său sfetnic, Moş Ion Roată fost deputat în Divanul Ad-hoc, Doamna Elena Cuza, principesa domnitoare şi prinţesa Cocuţa Vogoride. În fruntea antiunioştilor se află — după cum se ştie — prinţul Niculache Vogoride. Apar de asemenea în piesă reprezentanţii marilor puteri — după cum nu lipsesc marii moşieri, ca logofătul Alecu Balş (al cărui leitmotiv este: „Eu care am 80.000 de fălci") adversar neînduplecat al unirii sau „proprietarul Toderaşcu" din Bîrlad, reprezentant al celor ce, după ce au susţinut Unirea (Toderaşcu la început e „căpetenia unionistă a judeţului") atunci cînd s-a discutat în divan chestiunea pămîntului „i-a trecut entuziasmul".

Bazat pe un bogat material documentar, Mircea Ştefănescu urmăreşte evoluţia personajelor nu numai în dezvoltarea lor, ci în transformarea înfăţişării lor în raport cu documentele care au rămas. Astfel, descriindu-l în tabloul I pe Cuza la vîrsta de 37 ani ca pe *„un băsat de statură mijlocie însă arătos cu o înfăţişare plăcută şi ademenitoare"* autorul indică în paranteză sursa de documentare: Bolintineanu. Alte amănunte asupra figurii personajelor sînt date după o litografie apărută în 1859, la litografia Lemercier din Paris...

Din toată desfăşurarea piesei Cuza apare aşa cum îl cunoaştem din istorie, apărătorul celor mulţi şi obidiţi.

„Vă vorbim altele în numele a peste o sută de deputaţi care înglobăm zeci de mii de fălci din întinsul ţării", îi spune domnitorului un adversar al „legii rurale".

Răspunsul lui Cuza vine neîntîrziat: *„Şi eu vă răspund în numele a milioane de romîni de pe întinsul a sute şi sute de fălci de pămînt că de data aceasta, legea va trece şi peste capetele dvs."*.

Pe scena Teatrului Naţional *această piesă plină de poezie şi avînt* — cum o caracterizează regizorul Sică Alexandrescu, se bucură de o distribuţie excepţională, chiar roluri de mai mică întindere fiind interpretate de actori fruntaşi. Afişul cuprinde pe Costache Antoniu (Moş Ion Roată), Marcel Anghelescu (Mihail Kogălniceanu), Geo Barton şi N. Bărbulescu (Al. I. Cuza), Niki Atanasiu (Vogoride), N. Dimitriu (Alecu Balş), Marietta Deculescu (Elena Doamna), Marietta Sadova, Cella Dima, Dina Cocea, Carmen Stănescu şi alţii.

La Teatrul Tineretului „Ion Cuza şi Unirea"

de TUDOR ŞOIMARU

Subliniam la început că este interesant faptul că doi autori tratează în acelaşi timp două piese inspirate de acelaşi eveniment istoric. Interesul cred că ar fi şi mai mare datorită faptului că fiecare dintre autori slujeşte ideea dintr-un unghi personal. În timp ce Mircea Ştefănescu arată strînsa şi permanenta legătură a lui Cuza cu poporul, Tudor Şoimaru, în cele patru acte ale piesei, stăruie îndeosebi asupra rolului jucat de ţărănime în actul unirii.

De altfel ţinînd să aflăm cuvîntul regizorului N. Massim, care pune în scenă piesa la Teatrul Tineretului, domnia sa ne-a spus:

„Piesa lui Tudor Şoimaru e o frescă a luptelor duse pentru Unirea Ţărilor Romîne. Autorul a reuşit să redea în special rolul pe care l-au avut ţărănimea şi boierii progresişti în înfăptuirea actului unirii. Alături de autor colectivul nostru s-a străduit să redea fidel nu numai evenimentele şi desfăşurarea lor ci întreaga atmosferă a epocii. Pe lîngă consultantul de specialitate cu care ne-am sfătuit în permanenţă, ne-am adresat unui alt „specialist" incontestabil: pictorului Theodor Aman ale cărui tablouri de epocă ne-au fost de un ajutor nepreţuit".

Pe scena Teatrului Tineretului figura marelui domnitor capătă viaţă în interpretarea lui N. Motoc, blonda şi buna doamnă Elena fiind întruchipată de Lucreţia Racoviţă. Moş Ion Roată, simbol al dragostei de ţară şi înţelepciunii populare, ale cărui atitudini — pilde întrate în istorie — vor fi reînviate pe scenă, este interpretat de C. Cristel.

Tipul unionistului, adept al schimbărilor care însă să nu-l atingă, va fi realizat de Florin Vasiliu. Victoria Mierlescu, A. Pop Marţian, H. Polizu, N. Făgădaru, Liliana Ticău, Gh. Oprina vor aduce aportul experienţei şi talentului lor la realizarea acestei piese.

Ştefania BARBU

Scenă din spectacolul de balet „Concertul în Fa", după muzica lui Gershwin, pe care-l reprezintă Teatrul de Operă şi Balet al R.P.R.

Fotografia: E. WECHSLER

Cadru din filmul „Prima zi".

Studiourile „Lenfilm"

Corespondenţă specială pentru „MAGAZIN"

Pobeda în care mă aflam a ocolit podul peste Neva. În faţa noastră se întindea una din magistralele Leningradului, prospectul Kirov. Maşina mergea paralel cu aleile parcului. Iată în faţa noastră o clădire cunoscută, cu orologiu la intrare. Pătrundem în incinta „Lenfilm"-ului, unul din cele mai mari studiouri de filme artistice din U.R.S.S.

Recent, studioul a împlinit 40 de ani. În cele 4 decenii de existenţă au fost realizate aici sute de filme. Unele dintre ele cum ar fi „Ceapaev" trilogia despre Maxim, filmul „Petru I" şi alte cîteva au intrat în istoria artei cinematografice sovietice.

Coborînd din maşină, privirea îmi este atrasă de o imensă colonadă semicirculară lipită de clădirea studioului. Pe pereţii acestui pavilion original se află fotografii reprezentînd scene şi eroi din noile filme realizate în studio: „În zilele lui Octombrie", „Prima zi", „Evghenii Oneghin". Primele două filme sînt închinate Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie. La baza filmului „Evghenii Oneghin" se găseşte un libret şi partitura operei cu acelaşi nume a lui Ceaikovski. Totuşi în cazul de faţă nu este vorba de o simplă ecranizare a operei. Filmul este realizat după un scenariu scris de Alexandr Ivanovski unul din cei mai vechi regizori de film sovietici. Regizorul filmului este un absolvent al Conservatorului din Leningrad, Roman Tihomirov.

Alegerea interpreţilor nu a fost uşoară. Pînă la urmă s-a ajuns la concluzia că sînt necesare două serii de interpreţi. Unii, artişti de la teatrele dramatice şi alţii de la Teatrul Mare Academic de Stat al U.R.S.S. Aşa de pildă rolul Olgăi îl interpretează tînăra artistă Svetlana Nemaliaeva iar partea muzicală din rolul eroinei revine solistei Teatrului Mare, Larisa Avdeeva. Rolul lui Evghenii Oneghin este interpretat de Vadim Medvedev de la Teatrul Academic de Dramă Puşkin în timp ce partea muzicală este susţinută de tînărul Evghenii Kibkalo, solist al Teatrului Mare.

Pentru rolul Tatianei au concurat 18 artiste dramatice. Totuşi nu s-a găsit o Tatiană potrivită. Pînă cînd cineva şi-a amintit că în filmul „Ecaterina Voronina", turnat acum cîţiva ani, a jucat o fetiţă pe atunci de 15 ani, Ariadna. Cei care-şi aminteau afirmau că ea seamănă cel mai mult cu Tatiana lui Puşkin. Ariadna locuia la Moscova, „Fetiţa" era studentă la Institutul de Cinematografie şi devenise nu de mult mamă. Cineaştii au stăruit pînă cînd au convins-o pe Ariadna să plece împreună cu copilul ei la Leningrad unde urma să interpreteze rolul Tatianei. În cadrul studioului a fost amenajată o cameră specială în care micuţul se afla sub supraveghere în timp ce mama era ocupată cu filmările. Datorită în mare parte şi contribuţiei Ariadnei Senghelaia, filmul „Evghenii Oneghin" este una din creaţiile cele mai izbutite ale studioului.

Cum a fost înregistrată partea muzicală a acestui film? Artiştii dramatici au învăţat la perfecţie partitura. La început a fost înregistrată partea muzicală: orchestra, corul şi soliştii iar apoi în timp ce se transmiteau aceste înregistrări artiştii dramatici îşi interpretau rolurile. Ei cîntau în surdină. Spectatorul aude muzica, cîntecele, partea de solo a artiştilor muzicali.

Asistăm într-un mediu pitoresc la turnarea unui film nou, aflat „pe şantier". O masă de lucru, un pian, în jur fotolii vechi. Se filmează o scenă din „Părinţi şi copii" după romanul lui Ivan Turgheniev. Camera reproduce cabinetul Odinţovei cînd între ea şi Evghenii Bazarov are loc o discuţie hotărîtoare. În rolul Odinţovei o vom revedea pe Aila Larionova cunoscută din filmele „Ordinul Ana", „A 12-a noapte". În timp ce în acest pavilion filmul „Părinţi şi copii" avansează act cu act, în alt pavilion se lucrează la filmul „Viaţa e în mîinile tale". Camera de filmat prinde pe peliculă odaia ofiţerului sovietic Dudin. Încet, atent să nu-şi trezească soţia şi copilul, eroul filmului se apropie de uşă. Cine ştie poate nu-i va mai revedea pe cei dragi, poate nu se va mai întoarce niciodată... Căpitanul Dudin pleacă într-o misiune de răspundere, curăţirea unui depozit minat în timpul războiului.

În rolul lui Dudin apare cunoscutul Oleg Strijenov.

În pavilioanele studioului domneşte o activitate intensă. Sînt aproape gata lucrările de turnare a filmelor „Corespondentul nostru", (titlu provizoriu) „Vidma" după povestirea cu acelaşi nume a lui Cehov, „Casa de peste drum" şi altele.

Iată un grup de funcţionari dintr-un departament îmbrăcaţi ca pe vremea Rusiei ţariste. Îl recunoaştem pe Akaki Başmacikin, nemuritorul erou al lui Gogol din nuvela „Mantaua". Ecranizarea nuvelei „Mantaua" este prima lucrare regizorală a cunoscutului artist Aleksei Batalov (Boris din „Zboară cocorii").

Din activitatea febrilă ce se desfăşoară la „Lenfilm" merită reţinută şi cea pe care o depun alci studiouri din alte oraşe sovietice ba chiar studiouri din alte ţări. Aşa de pildă studioul de filme de popularizare a ştiinţei din Moscova realizează în prezent la „Lenfilm" filmul „Stăpînirea materiei". Recent Leningradul a fost vizitat de un grup de cineaşti unguri care împreună cu cineaştii de la „Lenfilm" vor turna un film artistic închinat prieteniei dintre tineretul ungar şi sovietic. Se stabilesc legături cu studiourile din ţările de democraţie populară. Regizorul Ian Frid din Leningrad intenţionează să realizeze în Romînia filmul „Tudor Vladimirescu", despre eroul naţional al poporului romîn. Filmul urmează să fie turnat în colaborare cu studioul de filme artistice din Bucureşti după un scenariu de Mihnea Gheorghiu.

★

La plecare maşina mea venea în urma autobusului în care se aflau artişti. Ei nu se duceau la masă sau acasă. Erau în costume de epocă, grimaţi. Folosind zăpada, prima zăpadă la Leningrad în această iarnă, urma să aibă loc turnarea unei scene în natură.

E. AXENOVA

Scenă din filmul „In zilele lui Octombrie", în care Anatoli Feodorinov interpretează pe publicistul american John Reed, iar Galina Vodianiţkaia pe soţia acestuia

Se caută un filantrop...

Societatea de producţie cinematografică italiană „Minerva" caută bani. Un om de afaceri, un aşa zis filantrop, s-a oferit să salveze firma de la faliment. El a girat datoriile societăţii printr-o garanţie de 150 milioane lire, sumă concretizată într-o colecţie de pînze rare, aparţinînd lui Van Gogh, Cézanne, Renoir, Utrillo, Picasso etc....

„Minerva" a turnat noi filme. Filme de duzină — se înţelege — care nu s-au bucurat de prea mult succes în faţa publicului italian. Ziua falimentului n-a întîrziat să vină. Colecţia a fost confiscată. Stupoare generală însă. Toate pînzele erau false. Epilog: creditorii „Minervei" s-au plîns poliţiei italiene, care caută în prezent „filantropul" şi proprietarii acestei societăţi falimentare, care au dat bir cu fugiţii...

Capricii de miliardar...

Pictorul abstracţionist Salvatori Dali „a lucrat" în ultimul timp portretul miliardarului grec Stavros Niarkos. Portretul ar fi trebuit să fie de fapt un nud, reprezentîndu-l pe celebrul armator grec înşeind din valuri gol, asemeni zeului Neptun...

Salvator Dali a împărtăşit unor ziarişti modul în care i-a venit inspiraţia acestei pînze... Steve (Stavros în intimitate) se afla pe plaja de la Port Lligat cînd l-am văzut pentru prima dată. Acolo sărise de pe yachtul său în apă, în costumul lui Adam. Era aşa cum mi l-am închipuit, asemeni lui Neptun...

Se pare că Salvator Dali a uitat însă repede înfăţişarea de zeu a amicului său miliardar, deoarece ciclopul cu un singur ochi, care s-a născut sub penelul său nu seamănă nici cu Steve, nici cu Neptun. Nici peisajul marin al Mediteranei n-a fost cruţat. El seamănă, după părerea experţilor, cu un autentic ghiveci macedonean...

Şi după cum era de aşteptat Steve Niarkos nu s-a recunoscut în acest admirabil portret semnat de marele maestru al artei abstracte. El a refuzat să se admire în chip de Polyphem în bulion... şi a întors spatele maestrului. Dali nu s-a sinchisit prea mult de capriciile amicului său Steve. Într-un moment de eroică luciditate el a oferit portretul lui Steve Niarkos spre vînzare unui alt miliardar, şi anume lui A. S. Onassis, care s-a arătat dispus să plătească cîteva mii de dolari pe această pînză nereuşită...

După un asemenea gest mărinimos putem exclama la rîndul nostru: O sfîntă simplicitate a miliardarilor!...

Cardinalul şi erotismul filmului occidental...

Citim în revista „Cahiers du cinema": „Eminenţa Sa, Cardinalul Griffin din Dublin — Irlanda şi Arhiepiscop de Westminster a aprobat şi ordonat o rugăciune pentru salvarea filmului occidental, care se îndreaptă tot mai mult pe drumul pierzaniei şi al diavolului"...

Şi după cum era de aşteptat, în urma ordinului prea sfîntului cardinal, neliniştit de pericolul pe care-l reprezintă pentru oile sale filmul erotic occidental, în toate bisericile şi catedralele din Irlanda au avut loc ploase recolegeri şi rugăciuni... La Dublin, oraşul de reşedinţă al prea sfîntului cardinal Griffin, partizanii luptei împotriva erotismului filmului occidental au organizat şi o manifestaţie. Pe panourile cucernicilor manifestanţi fusese crucificată vestita vedetă a filmului francez Brigitte Bardot, considerată în Irlanda ca şi în Italia drept cel mai mare pericol pentru biserică...

La capătul unei săptămîni de post şi reculegere întru salvarea filmului occidental, cardinalul Griffin a fost invitat la o masă intimă de către marele producător englez Arthur J. Rank, pentru un colocviu religios de două ore şi un pahar de whisky scoţian... Rezultatele întrevederii Rank—Griffin nu se cunosc încă. În sălile de cinema din Irlanda continuă însă să ruleze filme erotice de scandal...

VIZITIND EXPOZIŢIA DE ARTĂ PLASTICĂ SOVIETICĂ

(Urmare din pag. 1-a)

Despre gîndurile care au călăuzit-o în realizarea acestei opere Vera Muhina spune:

„Am vrut să întruchipez în acest grup elanul viguros care caracterizează ţara noastră, să realizez o operă avîntată, dinamică, sugerînd doborîrea tuturor obstacolelor care să trezească o impresie de bucurie dar în acelaşi timp de forţă de nedevins..." „Nu voi uita niciodată clipele cînd muncitorii străini se opreau înaintea capetelor uriaşe ale statuilor, cînd monumentul nu fusese încă înălţat şi le salutau. Cea mai mare bucurie a unui artist este să fie înţeles".

Să continuăm vizita prin sălile expoziţiei... Pe două panouri mari sînt expuse pînze pe lîngă care nu poţi trece fără să zăboveşti. Ele sînt adevărate imnuri închinate frumuseţii omeneşti care se armonizează cu splendorile naturii. Iată-le pe rînd: „MAMA", „VIITORII AVIATORI", „POPAS ÎN DOMBAS"... Ultima din ele înfăţişează, în clipele de răgaz, un grup de tineri la scăldă în apa Donului, cu înfăţişare suplă de atleţi. În pînzele lui A. A. DEINEKA sportul revine ca una din temele cele mai preferate. Să-i dăm cuvîntul artistului:

„Sportul îţi oferă întotdeauna privelişti încîntătoare. Cuvîntul „indiferenţă" atunci cînd e vorba de sport, este de neconceput. Mă desfătează frumuseţea mişcărilor libere, silinţa alergătorilor, elasticitatea săritorilor, pitorescul cerului albastru şi al gazonului verde. Sportul este nedespărţit de peisaj. Bucuria mea nu este întreagă dacă, pe întinderea cîmpiilor, pe pămînt şi în văzduh nu aflu tinereţea bronzată, întotdeauna nouă pentru mine, cu tenacitatea, cu dinamismul ei. Iar peisajul îl interpretez într-un fel anume. Cît de sonoră şi de însufleţită devine pădurea cînd potecile ei sînt străbătute de alergători! Îmi plac întinderile iernii cu zăpezi sclipitoare, cu păduri profilîndu-se la orizont, cu schiori îndrăzneţi. Apa în care a sărit un înotător se înfierbîntă în mii de picături de curcubeu. Străzile Moscovei sînt de neasemuit în zilele crossurilor. Sportul îmbină în el o întreagă gamă de senzaţii. El este liric şi major. În el este mult optimism. În el începe eroismul".

Vă propun un alt popas lîngă două pînze care nu impresionează prin proporţiile lor, nici prin amploarea compoziţiei. Două pînze de mărimea unei gazete, două bijuterii: „Ploaie torenţială" şi „În piaţa centrală" de I. I. PIMENOV. Sentimentul tonic care se detaşează din cea dintîi lucrare chemată să sugereze forţa germinatoare a naturii, i se transmite privitorului graţie unei concepţii cu totul originale şi a unei tehnici surprinzătoare. Sarcina creatorului era cu atît mai dificilă întrucît cadrul ales este unul citadin, lipsit de orice decor natural. Peisajul îl reprezintă aici elementele oraşului, create de mîna omului care, prin pînza diafană a ploii, capătă lumini interioare menite să le dăruie o inegalabilă strălucire. I. I. Pimenov este un îndrăgostit al peisajului cotidian, în care se străduieşte să descopere neconteniţ frumosul.

„În jurul nostru se află o lume pe care o cunoaştem din viaţa de toate zilele, lumea muncii noastre, a existenţei noastre, a dragostei, a bucuriilor şi a grijilor noastre, lumea frumoasei şi nobilei realităţi sovietice. Această lume este plină de poezie şi o frumuseţe pe care adesea nu le observăm. A arăta frumuseţea cotidianului, splendoarea lucrurilor simple, farmecul omului în muncă şi în viaţă, iată crezul meu artistic" spune I. I. Pimenov.

În ultima sală a expoziţiei peretele din stînga este ocupat de pînzele pictorului A. A. PLASTOV: „TINERI" „CÎND PE PĂMÎNT E PACE", „ADOLESCENŢA", „COSITUL FÎNULUI". Ultimul tablou reprezintă reluarea unei teme îndrăgită de autor a cărei primă variantă a fost realizată cu mai bine de douăzeci de ani în urmă. Pe eticheta indicatoare stă scris anul 1946. Data reclamă o mică îndreptare. Uriaşa pînză a fost creată de fapt, aşa cum mărturiseşte autorul, în 1945.

„Vara lui 1945 a fost bogată în iarbă şi flori care atingeau statura unui om, astfel încît rîndul la coasă trebuia ţinut de două ori mai aproape ca de obicei... Pe deasupra mai era ceva: alături de oameni în etate şi bătrîni trăgeau coasa adolescenţi, fetişcane, femei... Ce era să faci... Războiul... oamenii în putere erau la armată. Şi soarele era neasemuit de măreţ, frunzele — smaraid şi argint, mesteceni ca nişte flăcăi frumoşi, cucul cînta de-ţi lua auzul, şuierau păsările, miroseau florile şi ierburile — toate acestea te copleşeau...".

Este uimitor cum această lume de senzaţii şi de trăiri a căpătat întruchipare în compoziţia artistului. Ceea ce pictorul a încercat cu pînătatea simfurilor sale ni se transmite exclusiv prin culoare, prin arta alegerii şi îmbinării culorilor în care Plastov este neîntrecut.

Vizita noastră în Expoziţia de artă plastică a Uniunii Sovietice se isprăveşte aici. Cititorul este îndemnat să poposească el însuşi — nu numai înaintea pînzelor la care ne-am oprit noi şi care reprezintă doar o mică parte din creaţiile de valoare prezente aici — cu convingerea că orice vizită, cu sau fără călăuză, este chemată să-i aducă prilejuri de neîntrecută desfătare artistică.

Valentin BALTAG

EDUARD WACHMANN

Zilele trecute s-a împlinit o jumătate de veac de la moartea lui Eduard Wachmann, fondatorul Societăţii Filarmonice din Bucureşti, profesor şi director al Conservatorului din Capitală, remarcabil şef de orchestră şi fecund compozitor. Numele său ocupă un loc de frunte în istoria muzicii româneşti şi nu poate fi despărţit de mişcarea artistică de la sfîrşitul secolului trecut pe care a însufleţit-o cu energia, priceperea şi talentul muzicianului înzestrat şi ataşat idealului nobil de ridicare a poporului trezit la o nouă viaţă culturală.

Născut la Bucureşti în anul 1836 dintr-o familie cu tradiţie muzicală (tatăl său Ion Andrei Wachmann a fost compozitor şi

dirijor), Eduard a început de timpuriu pianul cu Ludovic Wiest. Abia împlinise 17 ani, cînd a preluat bagheta orchestrei Teatrului Naţional din Craiova. Afirmarea muzicală excepţională în cei 4 ani petrecuţi pe meleagurile Olteniei l-a determinat pe tatăl său să-l trimită pentru studii de perfecţionare la Viena şi apoi la Paris. Eduard Wachmann s-a bucurat de îndrumarea unor mari pedagogi ai vremii (Gustav Nottebohm, Henri Reber, M. Carafa şi Fr. Marmontel) care i-au asigurat o pregătire artistică unică la noi în ţară pe la mijlocul veacului trecut.

Înapoiat în patrie (datorită morţii tatălui său), Eduard Wachmann a fost numit dirijor al orchestrei Teatrului Naţional din Bucureşti (1863). Acum începe apostolatul său artistic de închegare şi afirmare muzicală care vreme de o jumătate de secol va ilustra activitatea acestui multilateral şi neobosit muzician. Debută strălucit ca autor al vodevilului lui Matei Millo „Spoielile Bucureştilor" (19 oct. 1863), o comedie cu cîntece — cum scrie D. C. Ollănescu — în care stricăciunile sociale şi năravurile politice ale locuitorilor Capitalei erau foarte cu haz expuse şi biciuite de spiritualul artist autor. Eduard Wachmann a compus muzica la mai toate spectacolele cu muzică ale „Naţionalului", împărţind cu Alexandru Flechtenmacher gloria vodevilului romînesc. Corabia Salamandra, Păunaşul codrilor, Paraponisitul, Barbu Lăutaru, Millo director, Contesa Butoi, Agachi Flutur, *etc., sînt numai cîteva din succesele lui Eduard Wachmann.*

Profesor de pian şi armonie la Conservatorul din Bucureşti, iar din anul 1869 director al acestei şcoli, Eduard Wachmann a fost pedagogul care a îndrumat generaţii întregi de muzicieni romîni. Autor de manuale didactice, solfegii, broşuri cifrate pentru cursul de armonie, ş.a. el a introdus un spirit ştiinţific în învăţămîntul nostru muzical. Păcat, că atitudinea sa cosmopolită a dus uneori la exagerări şi atitudini reprobabile (a angajat străini — începînd de la portar pînă la profesorul clasei de perfecţionare înaltă — în toate posturile Conservatorului, n-a încurajat suficient talentele autohtone, s-a ploconit în faţa „somităţilor" didactice apusene).

Meritul cel mai mare al lui Eduard Wachmann rămîne însă organizarea vieţii muzicale de concert din ţara noastră. Începînd din 1866 (cînd a avut loc primul concert simfonic „cu instrumentele prevăzute în partituni") şi pînă la fondarea orchestrei Ministerului Instrucţiunii Publice, (1904). Eduard Wachmann a dat peste 150 de concerte. Tot lui îi revine gloria fondării Societăţii Filarmonica (11 mai 1868), instituţie de prestigiu european, dacă ne gîndim că pe acea vreme existau capitale cu tradiţie muzicală ce nu dispuneau încă de o formaţie simfonică, dacă vom preciza că la Bucureşti a răsunat Simfonia VII-a de Beethoven înainte de a fi fost ascultată în Franţa şi Italia, dacă vom aminti că George Enescu şi-a dirijat în 1898 Poema Romînă, apărînd apoi ca solist al formaţiei, etc.

Cînd la 24 decembrie 1908 Eduard Wachmann a murit la Bucureşti, muzica romînească a pierdut pe unul din cei mai de seamă animatori ai vieţii noastre artistice. Muzicianul care îndrăgise folclorul (a publicat vestita colecţie de melodii populare Barbu Lăutaru), care a organizat o serie de formaţii corale şi instrumentale (printre care şi Odeonul), care a adus de peste hotare ca solişti ai Filarmonicii pe cei mai cunoscuţi virtuoşi, se numără printre înaintaşii de seamă ai muzicii noastre.

Viorel COSMA

ECOURI

CINEMATOGRAFICE

● DOCUMENTARUL „Serghei Eisenstein" terminat de curînd de studiourile centrale ale filmului documentar din U.R.S.S. şi regizat de V. Katanian ilustrează prin numeroase fotografii şi documente filmate etapele vieţii şi operei marelui regizor sovietic. Filmul arată în mod amănunţit debutul lui S. Eisenstein în cinematografie, turnarea primului său film „Greva" care a fost urmat de „Crucişătorul Potemkin". De asemenea documentarul conţine secvenţe din filmele „Alexandr Nevski", „Furtună în Mexic", „Ivan cel Groaznic" cît şi pregătirile făcute de Eisenstein pentru filmul despre Puşkin pe care n-a mai apucat să-l realizeze.

● REGIZORUL L. Visconti va începe curînd turnarea unui film al cărui scenariu l-a scris împreună cu scriitorul Vasco Pratollini. Filmul „Senso" va înfăţişa istoria unei familii din Italia meridională care emigrează la Milano.

● „FIII APEI" documentarul regizorului Jean Rouch este un film despre viaţa negrilor din Africa. Acest lung documentar în culori turnat pe malurile Nigerului înfăţişează viaţa cotidiană a triburilor de „fii ai apelor" care trăiesc încă în afara influenţei cuceritorilor albi. Filmul arată că aceste popoare au o viziune proprie despre lume, o civilizaţie proprie născută din lupta dîrză cu elementele naturii, că nu-i vorba de nişte „suboameni" buni de făcut sclavi, ci de o umanitate veritabilă care-şi făureşte demnitatea sa prin muncă şi printr-o luptă dură cu natura.

● ÎN ITALIA, regizorul Michelangelo Antonioni lucrează la scenariul noului film intitulat „Macaronarii" (aşa numeau nemţii pe aliaţii lor italieni în timpul celui de al doilea război mondial). Filmul povesteşte viaţa deţinuţilor dintr-un lagăr de concentrare hitlerist, în care se aflau internaţi şi 5 italieni.

● STUDIOUL Central de filme documentare din Moscova a realizat documentarul *„Bruxelles 1958"*, care oferă o imagine amplă şi cuprinzătoare a Expoziţiei Universale care a avut loc anul trecut în capitala Belgiei. Textul explicativ al filmului a fost scris de Valentin Kataev.

LITERARE

● PRESA din Republica Arabă Unită consideră că înfiinţarea Uniunii literaţilor arabi din regiunea nordică a R.A.U. (regiunea siriană) constituie un eveniment literar de cea mai mare importanţă. Pentru prima oară în istoria Siriei această uniune a unit în rîndurile sale pe toţi scriitorii. Crearea acestei uniuni, arată ziarul „Al. Masa" din Cairo, constituie primul pas pe calea creării Uniunii naţionale a literaţilor arabi.

OSENEV, NIKOLAI IVANOVICI — Viitori feroviari

NAVIGAȚIA INERȚIALĂ

Lansarea primei planete artificiale, ca și lansarea sateliților artificiali, sînt minuni ale tehnicii care ridică întrebarea: cum a fost posibilă o asemenea realizare? Elementele principale ale reușitei au fost două: PUTEREA și PRECIZIA. Nu este suficient să poți ARUNCA un vehicul interplanetar. Mai este nevoie, pentru atingerea țintei, de O PRECIZIE EXTREMA. Tehnica modernă a pus la îndemîna constructorilor de nave cosmice instrumente noi, de mare ingeniozitate și mare finețe: instrumente de navigație, de ghidare automată, bazate pe *inerție*.

Aceste complexe de aparate moderne ajută la conducerea cu mare precizie a navelor cosmice fără echipaj, deocamdată împreună cu ghidarea prin radio.

Pentru o navă cosmică, singurul reper vizibil este cerul înstelat, de care se folosesc și navigatorii terestri. Dar cu ajutorul stelelor putem determina numai *direcția* navei cosmice, însă nu și poziția ei exactă în spațiu, deoarece stelele se află la depărtări mult prea mari. Ce e drept, atîta timp cît nu ne îndepărtăm prea mult de sistemul solar, putem măsura distanța față de soare, măsurînd unghiul sub care se vede acesta sau lumina primită de la el. Ce e de făcut însă, în adîncimile cosmosului? Nu se vor „rătăci" cumva cosmonavele?

Inginerii au găsit răspunsul. Ei au construit un aparat care poate măsura cu precizie *accelerația* navei cosmice. Acest aparat se numește un „sistem de navigație inerțială".

Rachetele balistice, cu care se lansează sateliții artificiali, sînt ghidate numai în prima parte a traiectoriei lor, cît timp funcționează motoarele rachetă. Ghidarea se face cu ajutorul unor sisteme de navigație inerțială, care le ghidează atît de precis, încît traseul de lansare, așa cum a arătat prof. Pokrovski, poate fi asemuit cu o uriașă țeavă de tun.

O precizie de neînchipuit este calitatea esențială care se cere pieselor unui sistem de navigație inerțială. O deviație aparent neînsemnată a giroscoapelor sau a accelerometrelor poate duce repede la erori de drum de zeci de kilometri. Dacă în recipienții ermetici în care se montează, suspendate în lichid, giroscoapele, nu se scoate ultima urmă de aer, o bulă microscopică de gaz poate devia racheta cu sute de kilometri. Centrarea unora din piese se face nu la miime de milimetru, ci la *milionime* de milimetru. Astfel devine explicabil de ce doar tehnica modernă a reușit punerea la punct a unor dispozitive, al căror principiu este cunoscut de sute de ani.

Navigația inerțială va aduce la îndeplinire vechiul vis al tuturor navigatorilor de a cunoaște în orice moment poziția navei, fără a apela la repere exterioare, în ceață, noaptea, oriunde și pe orice timp.

Ing. A. NEGREA

NAVIGAȚIA INERȚIALĂ este răspunsul pe care tehnica modernă îl dă acestei probleme dificile. Acest ultramodern mijloc de navigație, reușește, cu ajutorul unor aparate de bord, *fără nici o legătură cu exteriorul*, să determine drumul făcut de vehicul, deoarece în afara obiectelor exterioare ne putem folosi de alt reper invizibil, însă sigur: INERȚIA.

Inerția ne dă posibilitatea ca, aflîndu-ne chiar în interiorul unui vehicul fără ferestre, să ne dăm seama de mersul său, de porniri, de opriri, de accelerări și de frînări. Aparatul cu care ele pot fi măsurate este foarte simplu, cu tot numele său de „accelerometru": este doar o greutate, legată de un resort, așezat în direcția mersului. Greutatea, prin inerția sa, rămîne în urma mișcării vehiculului, întinzînd resortul. Cu cît acesta e mai întins sau mai comprimat, cu atît accelerația sau frînarea e mai puternică. Nu trebuie decît să fixăm în lungul resortului o scală gradată și vom putea citi exact mărimea accelerațiilor, vom putea „cîntări" accelerațiile și frînările. Dacă avem un cronometru, un... creion și un carnet, putem nota din secundă în secundă accelerațiile și, înmulțind fiecare cu timpul cît acționează, apoi adunîndu-le pe toate, vom obține viteza. Înmulțind viteza cu timpul obținem spațiul parcurs. Firește că aceste operații le fac mașinile speciale de calculat.

Pentru vehiculele care se mișcă liber, problema e puțin mai complicată. Trebuie să întrebuințăm trei accelerometre, așezate în unghi drept unul față de altul, și să compunem indicațiile lor. Un accelerometru este pentru direcția „înainte-înapoi", unul pentru „dreapta-stînga", unul pentru „sus-jos". Compunerea constă din adunarea deplasărilor pe fiecare direcție. Dacă știm că ne-am deplasat de la pornire cu, să zicem, 500 km. în sus, 1.400 km. la dreapta și 800 km. înainte, poziția e perfect determinată. Dar un avion sau o rachetă se și rotesc prin spațiu. Pentru ca accelerometrele să nu „greșească", ele n-au voie să se rotească împreună cu vehiculul. Pentru aceasta, ele se fixează pe o platformă suspendată liber și își mențin orientarea în spațiu cu ajutorul unor... sîrleze fixate de ea. Acestea sînt *giroscoapele stabilizatoare*. Oricum s-ar roti nava, „platforma stabilizată" nu deviază și înregistrează accelerațiile după trei direcții — „axe" — ale spațiului. Locul operatorului nostru cu carnet și creion este luat de către dispozitive electronice „integratoare", care fac adunările necesare. Acesta este ceea ce se numește un „sistem de navigație inerțială".

Știința și VIAȚA

Din activitatea Institutelor Academiei R. P. R.

În cadrul Anului Geofizic Internațional s-a proiectat o stație centrală seismografică a Academiei R.P.R., menită să faciliteze studiile asupra mișcărilor seismice ale pămîntului. Complexul cuprinde stația seismografică subterană, laboratoare de înregistrare, biblioteci, pavilioane pentru atelierul mecanic și de electricitate de mare precizie etc.

Complexul va fi amplasat într-o zonă în afara trepidațiilor inerente unui oraș mare, adică în plin cîmp, pe un teren de aproximativ 40 de hectare.

La Institutul de Fizică Atomică, — în cadrul atelierului de aparate electronice — s-au construit doi analizatori de amplitudine cu 64 de canale și memorie electrostatică, de concepție proprie. De asemenea, s-au construit 25 de redresori de alimentare a fotomultiplicatorilor cu stabilizare electrostatică de 10-4 și 20 de aparate conținînd circuite de coincidență și anticoincidență.

★

În urma cercetărilor de laborator, la secția de chirurgie a Institutului de Terapeutică a fost rezolvată problema hipotermiei în vederea unor intervenții chirurgicale dificile în clinică. Astfel, s-a ajuns la operarea cu succes a bolnavilor cu comunicare interarterială, cu stenoză de arteră pulmonară. La secția de Medicină internă s-au studiat caracterele alergiei streptococice în boala reumatismală, cu ajutorul intradermoreacțiilor la antigeni streptococi.

★

Comisia pentru ocrotirea monumentelor naturii depune o intensă activitate pentru ocrotirea peșterilor aflate în țara noastră. Astfel au fost luate sub îngrijire peșterile de la Pojarul Poliței, Izvorul Tăușoarelor, Tecuri, Popovăț, Comarnic, Ghețarul de la Scărișoara, etc. De asemenea, sînt în curs de construcție porți de fier pentru peșterile Gura Plaiului și Closani. (reg. Craiova)

La propunerea Comisiei pentru ocrotirea monumentelor naturii în anul acesta va apare și o emisiune filatelică în care vor fi prezentate principalele păsări, ocrotite în țara noastră. Seria filatelică va fi dedicată cu deosebire speciei de vulturi rari.

Poștașii zburători

Credeți că numai oamenilor le este dor de casă, atunci cînd sînt plecați la mari depărtări, și că numai la ei se manifestă sentimentele de dragoste și gelozie? Există în imediata lor apropiere niște ființe micuțe, la care se manifestă unele acțiuni care ne dau impresia că ar fi gîndite. Astfel, duse la mii de km. de locul natal, se reîntorc imediat ce sînt libere, avînd un simț de orientare extrem de fin.

Observînd viața pe care o duc în colectivitate rămînem surprinși văzînd că ea nu este tocmai liniștită și că adesea se petrec certuri, urmate de „lupte" sîngeroase, provocate fie de gelozie, în urma cochetăriei „femeilor" cu alți „bărbați" decît cei... „legitimi", fie pentru locuințe.

Datorită agerimii ochilor și a celorlalte însușiri ale lor, aceste ființe au adus nenumărate servicii omului. Încă de acum 3000 de ani — pe vremea cînd nici nu se visa la telegraf, telefon sau radio — ele au reușit de minune să înlocuiască descoperirile tehnicii contemporane, străbătînd distanțe mari și devenind adevărați poștași. Cu ajutorul lor marinarii egipteni vesteau încă din larg celor de pe coastă că vor sosi în curînd, iar romanii și grecii își anunțau victoriile sau insuccesele după felul culorii panglicii agățate de gîtul acestora. Ei străbăteau depărtările cu viteza unui tren accelerat, aducînd rapid vești de la cei dragi. În decursul vremurilor oamenii le-au ridicat chiar monumente — ca cel de la Verdun — unde un porumbel — căci despre ei este vorba — a trecut prin ploaia de gloanțe și gaze, a ajuns la destinație grav rănit și intoxicat, și prin mesajul adus a salvat pe apărătorii fortului Veux, încercuit de germani. De asemenea, în războiul franco-german din 1870, Parisul asediat a primit, cu ajutorul acestor mesageri, milioane de știri folosindu-se microfotografia. Pe mici petece de colodiu, extrem de ușoare, — 18 bucăți cîntăreau doar un gram — se fotografiau textele, care erau puse într-o pană de gîscă și apoi cusute de coada poștașului. Într-un singur drum un porumbel ducea astfel 50.000 de scrisori.

În țara noastră mii de oameni sînt pasionați de creșterea și antrenarea pentru zboruri de lungă durată a porumbeilor călători. Deseori se organizează concursuri, în cadrul cărora se acordă amatorilor columbofili cupe și diplome.

Anul acesta — mai precis la 21 martie — „Uniunea columbofilă din R.P.R.", împlinește 20 de ani de existență. În anii din urmă numărul membrilor ei s-a mărit foarte mult — ajungînd la 5000. Ei sînt organizați în 7 asociații în Capitală și 37 în țară.

Uniuni de acest fel sînt și în țările vecine cu noi și cred că este de semnalat faptul că acum doi ani Uniunea columbofilă din R. Cehoslovacă a ocupat primul loc la Congresul internațional de la Amsterdam.

Concursuri mai mari s-au organizat în țara noastră în 1958, unul de la Sighișoara și altul — în vară — de la Satu Mare, la București.

Puilor de porumbei — încă de la vîrsta de 7 zile — li se pune un inel pe picior, inel pe care sînt gravate numele țării noastre, anul, nr. matricol al asociației și cel al porumbelului. Ei sînt încet-încet antrenați pentru zboruri, mărindu-se mereu distanța. Duși în coșuri speciale la distanța de unde sînt lansați, ei revin în mod sigur la porumbar, chiar dacă n-au mai fost în localitatea respectivă. Atît de puternică este atracția locuinței încît se citează cazul unor porumbei care au fost vînduți și duși într-o comună la 500 km. depărtare, iar după 8 luni s-au reîntors acasă lăsîndu-și chiar puii născuți între timp.

Porumbeii — păsări îndrăgite — au devenit azi un simbol al dorințelor omenirii, simbolul păcii și prieteniei între popoare. Fiecare dintre noi le observăm cu plăcere și bucurie zborul și rotirea deasupra mulțimii cu prilejul marilor manifestații populare, întărind parcă și mai mult aspectul sărbătoresc al evenimentului.

Simion SAVEANU

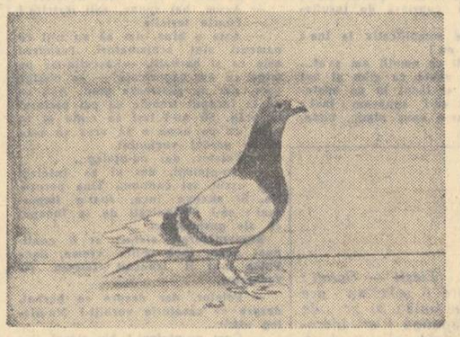

Porumbiței pe care o vedeți — „Rîndunica" — i s-au decernat 3 premii și medalia de aur la concursurile și expozițiile organizate în țara noastră

O uimitoare experiență s-a făcut la Academia de Științe a R. D. Germane. Pe trupul unui cîine de vînătoare — „Fack" — s-a grefat capul unui alt cîine. Operația a reușit și iată în fotografia noastră cîinele cu două capete.

Două inimi bat într-un singur piept

Pe lîngă Institutul de medicină nr. 1 din Moscova funcționează laboratorul de transplantare a organelor, condus de fiziologul sovietic Vladimir Demihov. Realizările acestui remarcabil om de știință au devenit cunoscute departe de hotarele Țării Sovietice. Savanți din lumea întreagă urmăresc cu atenție experiențele sale care promit să deschidă în fața medicinii căi noi pentru menținerea sănătății omului.

Acum cîtva timp, neuropatologul american David Gurevici și chirurgul norvegian Christian Copollen au asistat la o operație efectuată la Moscova de Vladimir Demihov. În cursul acestei operații, capul unui cățel a fost grefat pe gîtul unui cîine matur. Recent, Vladimir Demihov, asistat de medicul sovietic I. Sicenikov și de colegi din R. D. Germană, a efectuat în Berlinul democrat o operație în care cîinelui de vînătoare Fack i s-a grefat încă un cap de cîine. Asemenea experiențe reprezintă o valoare deosebită pentru viitorul medicinii umane de pretutindeni.

Posibilitățile pe care le pot oferi experiențele lui Demihov sînt multiple. În cazurile operațiilor în care trebuie înlăturate maladii cardiace congenitale sau contractate, o inimă transplantată poate înlocui cu succes funcțiile inimii care este scoasă din funcțiune. Este uimitor — și lucrul acesta l-au dovedit experiențele lui Demihov — cît de mari sînt rezervele organelor interne. Un organism în care nu funcționează nici inima și nici plămînii poate trăi totuși pe seama circulației sîngelui altui organism. Pentru numeroase domenii de medicină, observațiile asupra unui organism cu două inimi sînt extrem de instructive. Interesant este faptul că inima transplantată se dovedește deseori mai rezistentă decît cea proprie a organismului. Vladimir Demihov a transplantat unui cîine o inimă și un lob pulmonar astfel încît în pieptul cîinelui „Buian" băteau două inimi.

Pentru mulți oameni o operație de felul intervențiilor care se fac deocamdată asupra animalelor poate fi salvatoare.

De ani și zeci de ani de zile medicina se ocupă de problema: cum reacționează organismul în cazul transplantării de țesuturi? Experiențele numeroase încununate de succes efectuate de Demihov și în primul rînd transplantarea reușită a unor capete de cîini și a unor organe atît de importante ca inima și plămînul lasă temei speranței că și această problemă dificilă își va găsi rezolvarea pozitivă.

Țelul final al experiențelor — spune Demihov — este de a putea să transplantăm pe viitor unui om organe de importanță vitală sănătoase, în locul unor organe atinse de boli incurabile. Nu încape îndoială că dificultățile vor fi biruite, medicina va dobîndi o armă nouă în lupta pentru sănătatea și viața omului.

Grefarea unei inimi suplimentare, operație efectuată cu succes la un cîine

Izotopii radio-activi în agricultura noastră

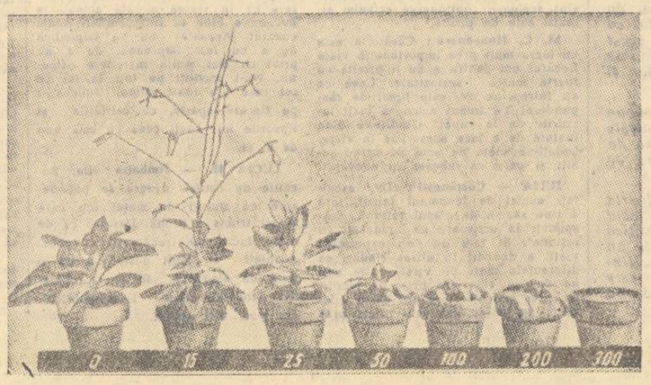

Izotopii radioactivi care se obțin și în țara noastră sînt folosiți de agricultură pe scară tot mai largă. Astfel cu izotopii radioactivi se cercetează nutriția plantelor, aplicarea îngrășămintelor, se iradiază semințele înainte de semănat în vederea sporirii producției, precum și plantele în vederea creării de soiuri noi, se combat dăunătorii în depozitele de păstrare a semințelor, se sterilizează diferite produse agricole și alimentare etc.

Umectarea semințelor înainte de semănat cu soluții ce conțin substanțe radioactive a dus la sporuri de producție de 34% la mazăre, 57% la măzăriche, 98% la fasole, 26% la bob și 53% la soia.

Umectînd semințele de porumb cu soluție de fosfor radioactiv (P^{32}) s-a ajuns la o grăbire a înfloritului și la o producție mai mare cu 390—450 kg boabe la hectar.

La ovăz sporul de producție obținut prin umectarea semințelor în soluții cu fosfor radioactiv a fost de 756 kg/ha. Experiențele acestea au fost făcute la Institutul Agronomic București.

Iradierea plantelor de porumb cu doze mici de radiații a determinat o producție cu 32—38% mai mare față de plantele neiradiate.

Iradierea cartofilor cu cantități mari de radiații emise de cobaltul radioactiv (Co^{60}) împiedică încolțirea acestora în silozuri determinînd astfel o mai bună păstrare. Cartofii iradiați, chiar după 8 luni de păstrare au aspect frumos și nu li se schimbă cu nimic gustul. De asemenea ceapa iradiată se păstrează timp îndelungat fără să încolțească.

Radiațiile emise de izotopii radioactivi distrug insectele din depozite în toate cele 4 trepte ale vieții lor (ouă, larve, pupe, adulți).

Energia nucleară constituie cea mai însemnată cucerire a științei și își găsește aplicații practice în toate domeniile vieții economice.

Gh. BĂLTEANU
Candidat în științe

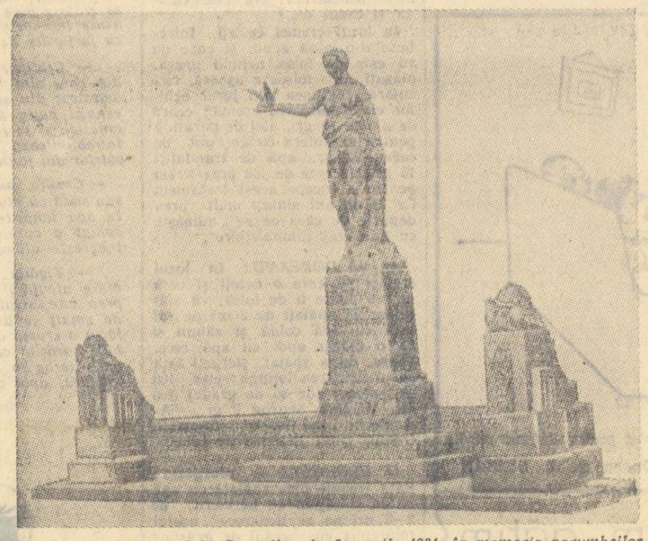

Monumentul inaugurat la Bruxelles, la 8 martie 1931, în memoria porumbeilor călători căzuți în timpul primului război mondial

Noi experiențe biologice

De mai mulți ani la laboratorul profesorului B. Astaurov de pe lîngă Institutul de Endocrinologie al Academiei de Științe al U.R.S.S. se cresc fără fecundare viermi de mătase al căror sex e determinat dinainte. B. Astaurov a înlocuit „principiul patern" prin căldură. Ovulele nefecundate sînt extrase din pîntecele femelei și cufundate timp de 18 minute în apă, cu o temperatură de 45°. În timpul acestui tratament hidrotermic, cromozomii se divizează în lung iar în noua celulă rămîn două jumătăți feminine. Din ouăle nefecundate rezultă copii exacte ale „mamei", femelele care au valoare mai mare pot da un număr infinit de copii.

Dar sericicultorii au interesul, înainte de toate, să obțină descendenți masculini ai viermilor de mătase deoarece „bărbații" au aproape 30 la sută mai multă mătase. Ținînd seama de aceasta profesorul B. Astaurov a pus la punct un procedeu pentru a obține în mod artificial descendenți ai viermilor de mătase de gen masculin. Oul fecundat este supus unei serii întregi de acțiuni termice, riguros dozate, care neutralizează jumătatea feminină atunci cînd e în stare embrionară. Embrionul care s-a dezvoltat cu cromozoni paterneli are caracterele sexului masculin și ereditatea tatălui.

Această metodă de obținere pe cale experimentală a embrionilor de sex masculin oferă noi perspective în sericicultură.

Primul ozonograf automat din lume

Un grup de geofizicieni sovietici au construit primul ozonograf fotoelectric automat din lume, care a fost prezentat cu mult succes în cadrul celei de-a V-a adunări a Comitetului special al Anului Geofizic Internațional.

Pînă acum, cel mai bun tip de ozonograf era considerat spectrofotometrul fizicianului englez Dobson. Ozonograful fotoelectric se ghidează în mod automat după soare, obturatorul deschizîndu-se și închizîndu-se automat la fiecare zece secunde. Aparatul înregistrează și înscrie rezultatele observațiilor asupra intensității radiației ultraviolete a soarelui, adică asupra valorilor necesare calculării conținutului total de ozon din atmosferă.

RECTIFICARE

În medalionul „Dr. I. Cantacuzino" apărut în „MAGAZIN" nr. 66, rîndul 14 se va citi: generalului Mavros, secretarul generalului Kiseleff.

O povestire științifico-fantastică de Boris și Arcadii Strugatski

ROBOTUL DEZLĂNȚUIT (3)

Cei din orășel văzuseră scînteile de deasupra Institutului. Sirena porni să sune alarma, ferestrele căsuțelor în care locuia personalul serviciului de protecție se luminară, raza orbitoare a unui proiector alergă peste cîmp, scoțînd din întuneric piloniî de înaltă tensiune, alunecă în lungul zidului de piatră care înconjura Institutul și se îndreptă, în sfîrșit, spre intrare. Aici forfoteau o sumedenie de siluete întunecate.

— Ce este? întrebă Kostenko, înecîndu-se.

— Serviciul de protecție. Miliția, desigur...

Piksunov se opri, se frecă la ochi, glasul i se frînse. „Porțile... le-au închis. Bravo! Deci... Urm e încă înăuntru".

Se dăduse alarma. Trei proiectoare cercetau acum zidurile Institutului. Vîrtejurile de zăpadă se roteau în lumina albastră. Prin urletul vîntului răzbăteau strigăte; cineva înjura mînios. În sfîrșit, se auzi un huruit de motoare, zăngănitul șenilelor. Uriașe tractoare-buldozere ieșeau din garaj.

— Privește, Kostenko, spuse Piksunov. Privește cu atenție, asistăm la cea mai formidabilă „vînătoare" din istoria omenirii. Privește cu atenție, Kostenko!

Kostenko se uită pe furiș la Piksunov. I se păru că pe obraji îi curgeau lacrimi. De altfel, poate vîntul era de vină.

Între timp, zăngănitul șenilelor nu se mai auzea în spate, ci în dreapta. Tractoarele înaintau pe șosea. Se puteau zări luminile tremurătoare ale farurilor. Erau cinci.

— Cinci contra unu, murmură Piksunov. N-are nici o șansă. „Arcul spontan" nu-i va fi de nici un folos.

Deodată se schimbă ceva. Kostenko nu înțelese la început ce se întîmplase. Viscolea într-una, trîmbe de zăpadă se roteau pe fața pămîntului, motoarele tractoarelor duduiau, sigure și amenințătoare. Dar luminile proiectoarelor nu mai alunecau peste cîmp... Se opriseră, nemișcate, în dreptul porților. Iar porțile erau larg deschise. În jurul lor, nimeni.

— Ce naiba se întîmplă?

— Nu cumva...

Piksunov nu-și rosti gîndul pînă la capăt. Fără o vorbă, porniră amîndoi în fugă spre Institut. Mai aveau numai vreo 200 de metri, cînd Piksunov, care alerga în frunte, se ciocni de un om înarmat, cu o pușcă. Omul scoase un strigăt de spaimă, gata să cadă. Piksunov îl prinse de umeri și îl opri.

— Unde e?

Năucit, omul își întoarse capul — purta chipiu de miliție — trase o înjurătură și se dezmetici în sfîrșit.

— A ieșit, spuse. A ieșit. A deschis porțile și a ieșit. Era cît p-aci să-l zdrobească pe Makeev. Mă duc să dau o mînă de ajutor...

— Încotro a luat-o?

Milițianul făcu semn cu brațul stîng.

— Într-acolo, cred... pe șosea.

— O să dea, așa dar, peste tractoare — Haidem.

„Din întuneric se repezi spre ei o arătare uriașe, diformă, lumini verzi și roșii îi orbiră..."

Ce a urmat nu vor uita niciodată. Din întuneric, se repezi spre ei o arătare uriașe, diformă, lumini verzi și roșii îi orbiră, iar un glas aspru, răgușit, rosti:

— Bună ziua, ce mai faceți?

— Urm, oprește-te! strigă deznădăjduit Piksunov.

Kostenko îl văzu pe milițian alergînd, pe Piksunov ridicînd brațele și amenințînd cu pumnii. Apoi o făptură mătăhăloasă, învăluită într-un nor de aburi, un manechin sinistru, trecu prin fața lui, ridicînd picioarele butucănoase, și dispăru, înghițit de viscol.

★

Închizînd cu grijă poarta în urma lui, cum făcea întotdeauna, dacă n-o spărsese, Urm înaintă un pas și se opri. În jurul lui, zgomote, mișcare, lumini. Noapte era sfîșiată de jerbele multicolore, feerice, ale undelor radiofonice. În fața lui, era o clădire joasă, cu ferestre largi, zăbrelite. Zidurile ei emiteau raze infraroșii. Din interior răzbătea un zgomot surd. Fulgii de zăpadă se roteau prin văzduh, cădeau pe umerii lui Urm, încălziți de motorul său electric, se topeau și se preschimbau în aburi.

Întorcînd capul Urm hotărî că lucrul cel mai interesant și mai ușor de cercetat nu poate fi decît clădirea joasă din fața lui. Păși pe o cărare lăturalnică, măturată de vînt, și ajunse la intrare. Casa era înconjurată de brazi scunzi. Urm se opri o clipă, rupse unul și-l cercetă. Deschise apoi ușa și intră.

Doi oameni, așezați la o masă într-o încăpere îngustă, săriră în picioare, pironindu-și asupra lui privirile îngrozite. Urm închise ușa, trase zăvorul și se opri în fața lor.

— Ce mai faceți? îi întrebă.

— Tovarășul Piksunov? bolborosi unul din ei, buimăcit.

— Tovarășul Piksunov a plecat. Ce să-i comunic? întrebă Urm, cu nepăsare.

Cei doi oameni nu-l interesau. Atenția lui fusese atrasă de o făptură păroasă, care se lipea de perete, într un colț. „Caldă, vie, miroase tare, nu-i om", hotărî Urm.

(Continuare în numărul viitor)

pagina femeii

MAI PUTEM FOLOSI...

...căciuliţa rămasă mică, adăugîndu-i o bentiţă tricotată, lată de 2—3 degete. *(fig. nr. 1)*

...mănuşile scurte făcîndu-le nişte manşete tricotate care vin peste mînecă. Ţin cald şi ne apără şi de vînt *(fig. nr. 2)*

...bocancii în care piciorul nu mai intră cu ciorapi groşi de lînă. Manşetele cu elastic jos fac un fel de burlete care reţine zăpada, apa etc. *(fig. nr. 3)*

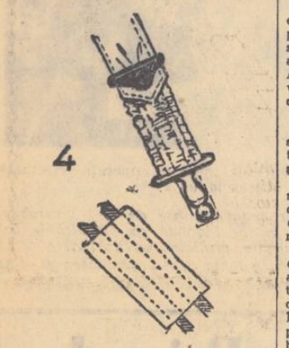

...port-jartierul scurt înădindu-l cu cîte două făşiuţe de elastic trecute printr-un material potrivit, bineînţeles numai dacă nu se găseşte elastic de culoarea şi lăţimea corespunzătoare. *(fig. nr. 4).*

LUATE DIN VIAŢĂ

„Prietenele"

Ozi mohorîtă de iarnă. Burniţează uşor. Înăuntru însă e cald şi plăcut. La măsuţa ei, cu spatele la calorifer, Ina ţăcăne de zor la maşina de scris. Degetele îi aleargă zglobii pe claviatură. Un bărbat cărunt la tîmple dictează cu voce gravă :

— ... „în consecinţă vă rugăm respectuos"...

Telefonul sună violent.

— Alo ! Da... Da, viu îndată. Sînt chemată la direcţie, se scuză ea, facem o pauză.

— Bine, dar... mai aveam cîteva rînduri... e ceva urgent...

Ina nu-l mai aude. A ajuns în coridorul pe care-l străbate cît e de lung şi năvăleşte în camera pe a cărei uşă scrie : „cabină telefonică — intrarea oprită".

— Ce vorbeşti, tu ? adevărat ? exclamă Ina trîntind uşa în urma ei.

— Dacă-ţi spun ! îi răspunde Tina, o fată cu ochii negri prelungi şi părul platinat. Asta e : se mărită !

— Dar e sigur ?

— Cum mă vezi şi te văd. Stai să-ţi spun. Telefonez adineaori la Popeşti... Ştii, vecinii ei au telefon. „Vă rog, Puica e acasă ? N-a venit azi la serviciu — zic — nu cumva e bolnavă ?"... Bineînţeles, ştiam că e învoită, dar... înţelegi cum vine chestia...

— Înţeleg...

— Aşa... Şi ce crezi că-mi zice ? (Între timp telefoanele sună mereu. Tina imperturbabilă răspunde : Alo ! nu, nu tovarăşe reveniţi mai tîrziu. Planificarea vorbeşte cu provincia)... „Nu, nu e bolnavă, îmi răspunde Popeasca. Am văzut-o de dimineaţă plecînd în oraş, veselă şi dichisită".

— Veselă şi dichisită ! E clar : se mărită. Am dibuit-o eu. De la o vreme — nu ţi-am spus ? — se cam fereşte de mine. „Vino-n cabină", am strigat-o zilele trecute, să mai vorbim. „Nu pot, sînt grăbită" — zice ea.

— Poate se grăbea.

— Da de unde, stai să vezi. Luni cînd am plecat de aici am întîlnit-o pe scări. Era tot „veselă şi dichisită". Se ducea la-ntîlnire. Atunci am bănuit numai. Acum sînt sigură. Ajungem în colţ la 6 Martie. Eu am văzut că ar vrea să scape de mine, dar am făcut pe nisnai...

— De ce să scape ?

— Nu înţelegi, prostuţo ? Tina s-a sculat de pe scaun şi îndreptîndu-şi trupul mlădios îşi priveşte prietena şăgalnic şi insinuant. Tot nu pricepi ?

Ina a înţeles. Spusele Tinei le-a răstălmăcit însă în felul ei. Şi-a zis : de astă e aşa de rece şi distantă cu mine. În colţul buzelor ei a apărut un zîmbet ironic.

— Şi-o fi închipuind c-o şi invidiem, vai de capul ei, continuă Tina, aşezîndu-se din nou. Dar o fi dragut, tu ?... (Alo ! Nu tovarăşe ţi-am spus că planificarea vorbeşte cu provincia. Încearcă mai tîrziu...). Şi unde mai pui că prostul ăla de Petrescu a bagat de patru ori capul să mă întrebe dacă „Puica n-a venit". „N-a venit", i-am spus. A oftat şi a plecat. Oftează blegule, mi-am zis, că Puica ta...

Hohotră amîndouă. Au mai tăifăsuit o vreme, timp în care cel cu „planificarea" a mai cerut de cîteva ori legătura, iar însul cărunt a aşteptat în faţa adresei întreruptă la „vă rugăm respectuos" — cînd deodată, în uşa cabinei telefonice a apărut Puica, „veselă şi dichisită".

— Stai puţin, au oprit-o cele două într-un glas.

— Nu prea am timp, dar fac astăzi o excepţie. E o zi mare pentru mine, vorbeşte Puica cuprinsă de insufleţire.

Tina se uită semnificativ la Ina : ce-ţi spuneam eu !

— Dac-ai şti ce emoţii am avut...

— Ei, lasă, poate că ştim şi noi ceva, degeaba ai făcut tu pe misterioasa. Tocmai că-i spuneam Inei : tu, dacă nu ne-a spus nimic, noua, care sîntem prietenele ei, înseamnă că nu era nici ea prea sigură.

— Chiar aşa m-am gîndit. Nu ştiţi : mai bine să sări şi după aceea să zici hop.

— Şi... ai sărit.

— Însfîrşit, am sărit !

— Ei bravo, felicitările noastre.

— Acum, hai spune, eşti fericită ?

— Foarte fericită.

— Asta e bine, dar să nu uiţi că oamenii sînt schimbători. Fericirea este ca şi bărbaţii, — ascultă-mă pe mine că am experienţă — se cîştigă uşor, dar se păstrează greu. Aşa ca de la început trebuie să pui piciorul în prag. Să nu-l laşi să cînte el în casă, că pe urmă o să vrea să sară şi pe gardul vecinului.

— Fetelor, dar nu-nţeleg...

— Nu-nţelegi, dar ai să înţelegi mai tîrziu, îşi continuă Tina peroraţia. Şi altceva încă, foarte important : să-l obişnuieşti de la început cu ale gospodăriei.

Binevoitoarele sfaturi ar fi continuat poate încă multă vreme, dacă Puica n-ar fi izbucnit într-un rîs zgomotos.

— Fetelor, dar despre ce bărbat, despre ce căsătorie vorbiţi ? Nu-nţeleg nimic...

— Cum nu-nţelegi ? Nu ziceai tu : un eveniment fericit, zi mare, un hop de sărit ?

— Ba ziceam şi zic : urmez la cursurile fără frecvenţă. Azi mi-am dat examenele şi am reuşit. Asta-i tot.

Prietenele au rămas cu gura căscată. Acum chiar că nu mai înţelegeau nimic. Purtarea rece, distanta, a colegei lor rămăsese pentru ele o enigma.

În clipa aceea uşa se întredeschise. „Neiericitul", „biegul" de Petrescu îşi bagă — pentru a cincea oară capul — pe uşă.

— Zîmbeşti ? Eşti veselă ? Înseamnă că ai reuşit, spuse el voios, în timp ce prietenele se reîntoarsera dezumflate la ocupaţiile lor. Tot „hazul" se dusese.

Ana CRISTEA

P.S. — Acum aţi înţeles desigur de ce Puica nu se poate împrieteni cu cele două.

Sfaturi cosmetice

G. MIMI, Lieşti — Galaţi : Crema pe care o solicitaţi are următoarea formulă : 30 gr. de coldcrem se adaugă 1 gr. hidrochinon, 1 gr. acid salicilic, 1 gr. camfor. Crema se foloseşte zilnic, dar numai în cursul zilei, niciodată noaptea şi nu se aplică în regiunea din jurul ochilor. De cele mai multe ori această cremă este bine suportată de ten, uneori însă poate da naştere la o uşoară iritaţie. Dacă observaţi aşa ceva, întrerupeţi întrebuinţarea ei şi după cîtva timp încercaţi din nou.

M. GINA, Lieşti — Galaţi : După părerea mea, nu aveţi tenul uscat, ci gras. Deoarece însă vreau ca sfaturile pe care vi le voi da să vă fie de real folos, vă rog să reveniţi cu o scrisoare detaliată, în care să descrieţi amănunţit starea tenului dv. dacă aveţi pe tot obrazul puncte negre şi coşuri, dacă suferiţi de vreo boală, vîrsta şi profesiunea dv.

H. LENŢA, Lieşti — Galaţi : Răspunsul dat prietenei dv. Gina este valabil şi pentru dv.

LILIANA — Brlad : Apariţia ridurilor — evident inevitabile la o anumită vîrstă — este legată de starea generală a organismului, de calitatea şi fineţea pielii, de mediu şi climă, ca şi de îngrijirile acordate tenului. Uneori, ridurile pot să apară de timpuriu, fie datorită unei excesive mobilităţi a obrazului, fie răului obicei pe care îl au multe persoane de a încreţi tot timpul fruntea şi ochii, mai ales cînd citesc. Uneori, acest obicei trădează un defect de vedere care se cere neapărat corectat cu ajutorul ochelarilor. Nu este cumva şi cazul dv. ?

În locul cremei ce aţi întrebuinţat-o pînă acum şi care nu vă este de folos nefiind grasă, masaţi cu o mişcare uşoară, circulară, regiunea din jurul ochilor cu următoarea cremă : ceară de albine 10 gr., ulei de parafină pentru uz intern 50 gr., unt de cacao 20 gr., apă de trandafiri 15 gr. Nu este de loc prea tîrziu pentru a începe acest tratament la 24 de ani sînteţi mult prea departe de ceea ce se numeşte cu adevărat „îmbătrînire".

ALINA DOREANU : În locul cremei pe care o cereţi şi care nu vă poate fi de folos, vă sfătuiesc să spălaţi de 2 ori pe zi faţa cu apă caldă şi săpun şi să o clătiţi apoi cu apă rece. Seara, după spălat, ştergeţi faţa cu următoarea loţiune : eter 100 gr., alcool (de 80 de grade) 100 gr., tinctura benzoe 2 gr., Amestecul fiind foarte inflamabil, trebuie ţinut departe de foc.

O. GEORGETA — Medgidia : Faţa trebuie bine spălată cu apă caldă şi săpun de bărbierit, de 2—3 ori pe zi, deoarece praful împreună cu excesul de grăsime au îmbîcsit porii. Seara, după spălat, ştergeţi faţa cu următoarea loţiune : alcool (de 80 de grade) 100 gr., camfor 1 gr., acid salicilic 1 gr., rezorcină 0,50 gr., tinctura benzoe 1 gr. Cremele grase sînt contra-indicate. Suprimaţi din alimentaţie murăturile, mezelurile, carnea conservată, brînza fermentată, alcoolul. Evitaţi mîncărurile prea sărate, piperate sau ardeiate. Explicaţi părinţilor că este necesar să vă vadă un medic şi rugaţi-i să vă însoţească.

Pentru cea de-a doua întrebare reveniţi cu o scrisoare în care să-mi daţi adresa exactă, spre a vă răspunde prin poştă, spaţiul restrîns al acestei rubrici nepermiţîndu-mi să vă răspund aci.

Sanda NOREANU

ŞTIŢI CA...

- O lingură de supă „rasă" conţine : zece grame sweiţer ras, 12 gr. făină, 15 gr. griş sau zahăr tos, 18 gr. apă, 20 gr. sare sau 25 gr. orez.
- O linguriţă de cafea conţine : 5 gr. făină, griş sau apă, 6 gr. zahăr tos, 7 gr. sare sau 8 gr. orez.
- Un pahar mare de apă are capacitatea de : 200—225 gr. sau cm.$_3$; un pahar de vin : 80—100 gr. sau cm.$_3$; un pahar de licheur : 30 gr.
- Albuşul de ou nu trebuie păstrat de pe o zi pe alta ; albuşul conservat e foarte toxic.
- Un ou mijlociu are greutatea între 50—55 gr.
- Antricoatele sînt mai fragede dacă le ungem cu untdelemn cu 2 ore înainte de a le pune la grătar. Se pot pune şi cîteva felii de ceapă, care se scot cînd se frige.
- Ceapa păstrată pentru tarună, pentru a nu încolţi, se pune în saci de pînză foarte rară şi se lasă 2—3 zile la fum. Fumul nu strică gustul cepei şi o conserva pentru cîteva luni.

Comerţ cu copii

Că în societatea capitalistă totul este marfă, o ştim de mult. Dar între înţelegerea abstractă a acestei caracteristici a lumii burgheze şi sezisarea aspectelor ei concrete, e o distanţă pe care mintea nu o poate străbate decît cu greu.

Iată ce relatează agenţia „France Presse", în unul raclamei cosmice 1959 :

„New York-ul a devenit centrul unei reţele specializate în comerţul de copii. Acest fapt a fost dezvăluit de comisia de anchetă asupra procedurii adopţiunii în statul New York. Fără a respecta formalităţile de rigoare, oricine poate cumpăra un copil la bursa neagră contra unei sume care variază între 2000 şi 3000 de dolari.

Traficanţii îşi procură pe mulţi dintre aceşti copii din sudul Statelor Unite. Alţii provin din străinătate şi în special din Grecia.

Misiţii acestor respingători traficanţi străbat Statele Unite în căutarea de copii nelegitimi, pe care-i pot cumpăra mai pe nimic.

În acest comerţ de copii sînt implicaţi numeroşi avocaţi şi medici. Bursa neagră a copiilor a dobîndit un asemenea renume, încît din toate colţurile S.U.A. sosesc la New York perechi care vin să-şi facă „tîrguielile".

Am reprodus întocmai telegrama agenţiei franceze.

Nu-şi au rostul nici un fel de calificative. Nici unul nu ar fi destul de tare.

Cine sînt cei ce vînd ? Gradul de mizerie sau de degenerescenţă pe care trebuie să-l atingă o mamă pentru a se hotărî să-şi „vîndă" copilul este incomensurabil. Nici măcar romancierii americani, specializaţi în orori şi abjecţiuni, nu s-au încumetat, după cîte ştiu, să descrie „cazul" unei asemenea tranzacţii. Dar în S.U.A., negoţul de copii a devenit o problemă socială. După cum vedem, de anchetarea lui se ocupă o comisie specială. Aşa dar, numărul părinţilor gata să-şi pună la mezat copiii este apreciabil. („Uitaţi-vă, are părul buclat, asta merită cel puţin 200 de dolari în plus. Şi pentru gropiţele din obraji nu oferiţi nimic ?").

Să nu aruncăm totuşi cu piatra, oricît de greu ne-ar veni să ne obţinem, în aceste mame, monştri. Poate că unele vînd un copil pentru a-i salva pe ceilalţi. În bogata societate americană, mizeria atinge uneori profunzimi insondabile. Poate că altele ar merita cu adevărat să ajungă pe scaunul electric pentru că au făcut copii din uşurinţă şi caută să scape de ei ca de o pacoste. Viciul este însă mult mai de fond, este viciul unei lumi bătrîne şi stricate căreia tot ce este uman i-a devenit străin.

Şi cine sînt cumpărătorii ? Cu bani poţi achiziţiona orice în Statele Unite. Statele Unite sînt ţara cea mai „liberă" din lume. Ai deplina libertate să cumperi conştiinţe, să cumperi ochi, să cumperi copii. Eşti liber să vinzi copii pe care nu-i poţi hrăni. Copilul este liber să fie vîndut ca un pachet de carne sau ca un papagal vorbitor.

Cine cumpără un copil simte cu adevărat că, avînd bani are dreptul la orice în S.U.A. Dacă se plictiseşte poate dobîndi pe dolari un cîţel, o pisică, o maimuţă sau un copil, după preferinţe.

Că uneori o fetiţă va cădea pe această cale prada unui satir, aceasta nu deranjează pe nimeni. N-ar fi decît repetarea experienţei pe care o recomandă cel mai nou „best-seller"— „Lolita" (o carte în care este descrisă coabitarea unui adult cu o fetiţă de 13 ani). Că unii copii vînduţi încap pe mîna bandelor ae gangsteri, că alţii devin cobai pentru experimentarea rezistenţei minorilor la stupefiante ? Îi priveşte direct şi personal. În S.U.A., oricine este liber să ajungă într-o asemenea situaţie.

Dacă, prin absurd, toate păcatele şi relele capitalismului, cu excepţia vînzării-cumpărării de copii, s-ar şterge cu un burete magic şi lumea americană ar deveni de o puritate diamantină, această unică pată ar fi de-ajuns pentru a întuneca pe veci faima ţării care a produs şi tolerat o asemenea nelegiuire.

Cît despre New York, trist, nespus de trist şi de ruşinos este renumele pe care l-a dobîndit :

„New York — centrul reţelei specializate în comerţul de copii".

Halal titlu !

Felicia ANTIP

Intreţinerea veselei

— Se spune că a şti să speli bine vasele, este una din calităţile unei bune gospodine. Pentru a spăla vesela se începe mai întîi cu obiectele care nu sînt grase : pahare, ceşti de ceai, etc. Acestea se înmoaie în apă călduţă, spălindu-se, după care se şterg cu două prosoape neparoase.

— Tacîmurile de argint se curăţă punîndu-le într-un vas de lemn cu apă foarte fierbinte ; în apă se pune săpun sau sodă. Apoi se clătesc cu apă caldă şi se şterg foarte bine cu un prosop curat de vase.

— Cuţitele nu se moaie în apa fierbinte din ligheanul cu vase, ci se spală lama cuţitului cu un prosop muiat în apă călduţă, apoi se freacă bine cu „Vim" sau „Tix" după care se clătesc în apa limpede şi se şterg cu un prosop uscat pînă strălucesc.

— Farfuriile se spală în apă caldă cu săpun sau sodă, apoi se clătesc bine în apă limpede şi se şterg sau sînt lăsate să se usuce într-un vas anume destinat. Se începe întotdeauna spălatul cu farfuriile de desert.

— Cratiţele şi tigăile se spală în mod diferit după metalul din care sînt fabricate : Cratiţele din fontă sînt frecate cu un amestecu din săpun mineral şi cenuşă sau în lipsa săpunului cu cenuşă puţin umedă. Cu un tampon de hîrtie se aplică acest amestec şi se freacă apoi cu un prosop aspru. Acest procedeu se întrebuinţează numai pentru curăţatul la exterior al tigăilor şi oalelor din fontă.

— Cratiţa sau oala de aluminiu se spală cu apă fierbinte, săpun sau sodă cu multă atenţie pentru a nu zgîria metalul. Se clătesc în apă limpede şi se şterge de asemenea cu atenţie. În apa de spălat a vaselor de aluminiu nu se pune carbonat pentru că înegreşte aluminiul.

— Tigăile şi oalele smălţuite trebuie întreţinute cu foarte mare atenţie : la schimbarea bruscă de temperatură, la focul prea iute, stratul exterior de smalţ crapă, şi imediat o bucăţică de smalţ se desprinde şi cratiţa se strică. Dacă alimentele au făcut o crustă care aderă de fundul oalei smălţuite, coaja nu trebuie curăţită cu cuţitul ; mijlocul cel mai bun şi mai sigur este de-a fierbe în cratiţă apă cu carbonat şi coaja se desprinde ea singură, apoi vasul se clătesc bine cu apă limpede.

Curierul nostru

ELENA — Oţelul Roşu : Desigur că-i vine foarte greu să se destăinuie din moment ce dv. căutaţi să-i daţi impresia că vă este complet indiferent. El poate fi contrariat cînd constată că după ce a discutat cu dv. lucruri care depăşesc oarecum cadrul prieteniei, vă plimbaţi în oraş cu alţi băieţi. Nici nu vă sfătuim însă să-i faceţi dv. destăinuiri. Dovediţi-i însă că nutriţi faţă de el chiar mai mult decît o prietenie sinceră. Vă dorim ca totul să iasă cu bine şi vă mulţumim pentru sugestiile privind rubrica „Mic ghid muzical".

DOINIŢA — Bucureşti : Să le luăm pe rînd : În primul rînd nu socotim deloc bună soluţia căsătoriei cu un bărbat pentru care nu simţiţi nici măcar sentimente de... colegialitate. Asemenea căsătorii nu pot duce în mod normal la rezultate bune. Nu vedem însă necesitatea renunării legăturii întrerupte, întrucît şi acolo există probleme complicate, legate de diferenţa de vîrstă, care mai tîrziu poate avea urmări nu tocmai bune. Dedicaţi-vă cu pasiune învăţăturii, terminaţi-vă facultatea. Sînteţi încă tînără şi părinţii dv. nu au de ce să-şi facă griji atît de multe.

CECILIA — Bucureşti : Portretul actriţei preferate a dv. l-am publicat în nr. 8 al revistei noastre. Cu prilejul prezentării unui nou film al ei, vom putea publica o scenă în care ea să fie în prim plan. În numărul de Anul Nou (64—65) aţi găsit şi sportivul dv. preferat. În cealaltă problemă — de altfel principală — mai încercaţi să îndreptaţi lucrurile. Deşi noi nu credem că se mai poate face mare lucru, dar pentruca să fiţi cu conştiinţa împăcată, mai faceţi un efort. Dacă rezultatele sînt aceleaşi, continuarea actualei situaţii este de prisos.

M. C. Hunedoara : Căsătoria este un lucru mult prea important în viaţa fiecărui om pentru a nu fi privită cu foarte multă seriozitate. Ceea ce aţi întreprins dv. este lipsit de răspundere. Va trebui acum să luaţi lucrurile de la capăt. Gîndiţi-vă bine înainte de a face acest pas în viaţă. Legaţi-vă viaţa de acel pe care-l iubiţi şi care vă iubeşte cu adevărat.

IULIA — Comăneşti : Dv. ascultaţi numai de îndemnul inimii, fără a ţine seama de glasul raţiunii, deşi spuneţi în scrisoare că „judecaţi cu raţiune". Şi iată de ce : experienţa vieţii a dovedit în atîtea rînduri că diferenţele mari de vîrstă între soţi au dus în cele din urmă la lucruri nu prea plăcute. Deoarece că o diferenţă de 20 de ani este totuşi prea mult. Aceasta o spunem noi, în teorie. Dv. însă, care vă cunoaşteţi atît de bine, puteţi să vă daţi seama şi să analizaţi dacă aceasta poate constitui un impediment.

CAROLA — Brăila : Cele trei motive la care vă referiţi ni se par doar simple pretexte şi nici nu vedem de ce le invocaţi. La o analiză mai serioasă nu rezistă nici unul. Gîndiţi-vă şi dv. : 1) Ceea ce a fost pînă acum e normal şi aşa trebuia să fie ; 2) este prea pueril ; 3) Aşa ceva e greu de prevăzut şi în orice caz se poate întîmpla, indiferent de situaţia actuală.

IOANA S. — Comeşti : Adresaţi-vă tribunalului popular raional Titu, cerînd în conformitate cu prevederile articolului nr. 93 din Codul Familiei, ca să stabilească pensia alimentară pe care trebuie s-o plătească fostul dv. soţ. Cereţi totodată ca şi al doilea copil să vă fie lăsat dv., dovedind cu martori ca fostul soţ a părăsit şi copilul ce i se dăduse lui. Pensie alimentară cereţi pentru amîndoi copiii.

GEORGETA — Bucureşti : Soluţia găsită de dv. de a vă da fetiţa la un cămin este foarte bună. Cu educatoarea respectivă ar trebui să discutaţi înainte, atrăgîndu-i atenţia asupra „neşirilor" feţiţei. Nu neglijaţi însă ca în timpul liber să vă apropiaţi cît mai mult de ea, să simtă dragostea dv. de mamă. Trebuie recuperat ceea ce s-a pierdut în anii cît n-a fost sub supravegherea dv. directă.

IUDITH — Ploeşti : În noua dv. scrisoare nu vă referiţi de loc la primul răspuns pe care vi l-am dat în nr. 60 al revistei noastre. Este adevărat că între timp au survenit şi probleme noi. Noi sîntem de părere că în starea morală actuală a dv. nu e bine să întreprindeţi nimic concret. Aceasta nu vă împiedică de a nu ieşi împreună, de a nu privi cu mai multă încredere oamenii. Nu-i socotiţi pe toţi la fel cu cel care v-a rănit inima. Judecaţi-i pe fiecare aparte, cu calităţile şi lipsurile lor. Luaţi ceea ce este bun de la ei.

LUCIA H. — Jimbolia : Da. Rochiile de catifea neagră se pot decora cu fluturi de metal din care ne-aţi trimis o probă. Desigur că de acest lucru nu trebuie făcut abuz. Aranjaţi cu mult gust, pot da o notă de eleganţă în plus. rochiei dv. Modelul cerut l-am publicat, dar vom mai reveni.

PRACTIC

Măsuţa pliantă

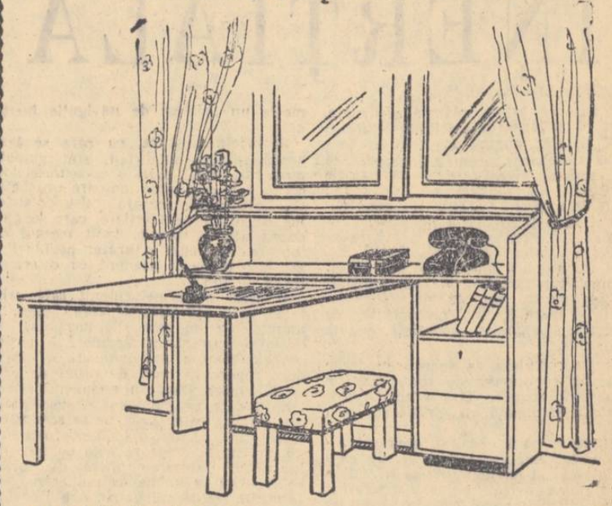

Sub talpa ferestrei unde nu avem calorifer sau într-un colţ sau o nişă acolo unde este calorifer ne putem amenaja o masă pliantă practică. După cum se vede în schiţe, la nişte scînduri fixate în perete prindem cu balamale (pe dedesubt) măsuţa care are două picioare (cu balamale şi ele). Acestea intră, cînd închidem, sub masă. Ca să nu cadă, punem două cîrlige cu şurub (foraibăre) la loc potrivit ca să le prindem. Nu dăm dimensiuni fiindcă acestea sînt în funcţie de locul unde amenajăm masa. Din desene se deduc însă uşor proporţiile care se pot schimba după gust.

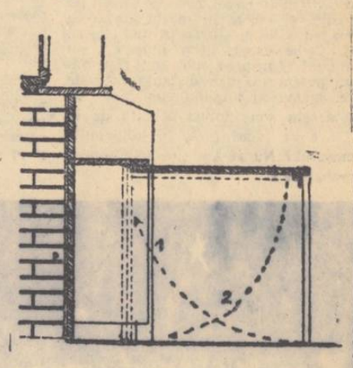

GHIDUL GOSPODINEI

APERITIVE

● Se ia creier de vacă sau viţel, care se ţine timp de 2 ore în apă rece, pentru a se curăţi de sînge şi chiaguri. După ce se scoate din apă se curăţă cu multă atenţie pieliţa pe deasupra, apoi se spală din nou cu multă apă şi se pune la fiert în apa ce clocoteşte timp de 10—15 minute şi se adaugă puţină sare. Se scoate din apă şi se pune la răcit, apoi se amestecă într-un castron cu o lingură de lemn, adăugîndu-se untdelemn picătură cu picătură. Se freacă pînă se formează o cremă, se adaugă puţină sare după gust şi apoi zeamă de lămîie. În lipsa lămîilor se foloseşte sare de lămîie, dizolvată în apă. Cine doreşte, poate adăuga înainte de a servi puţină ceapă tăiată mărunt. Se aşează pe un platou şi se ornează cu masline.

● Se iau icrele (crap, ştiucă, scrumbie) şi se pun într-un castron deşiacîndu-le cu multă atenţie, uşurînd astfel scoaterea pieliţelor. Între timp se moaie puţin miez de pîine albă în apă şi după ce se stoarce bine se adaugă la icre. Se freacă împreună şi se scoate şi restul de pieliţe ce-au mai rămas. Se formează o pastă omogenă şi se continuă frecatul adăugîndu-se untdelemn picătură cu picătură. Cînd e gata, arată ca o cremă şi se adaugă zeamă de lămîie sau sare de lămîie dizolvată în apă, de asemenea şi puţin sifon.

Dacă icrele sînt proaspete înainte de a le scoate pieliţa sînt ţinute timp de 2 ore presărate cu sare ; nu e cazul pentru icrele de scrumbii sărate. Se serveşte ca tartină sau se aşează pe un platou sau farfurie ornate cu masline. Cîne doreşte înainte de a le servi, le poate adăuga puţină ceapă tocată mărunt.

● Pentru a prepara o salată de boeuf se fierbe zarzavatul compus din : morcovi, păstrunjel, ţelină şi cartofi la care se adaugă vara mazăre şi fasole verde, iar iarna mazăre şi fasole verde din conserve. Fierberea se face în apă puţin sărată. De asemenea se poate folosi zarzavatul fiert de la supă. Zarzavatul fiert se taie în bucăţele mici la care se adaugă castraveţi muraţi sau gogoşari muraţi şi măsline tăiate mărunt. E bine să se adauge carne friptă (rasol) sau jambon tăiate mărunt. La acest amestec se adaugă maioneza care se prepară astfel :

Se ia un gălbenuş de la un ou fiert şi se freacă cu o lingură de lemn pînă se desface bine, se amestecă cu două gălbenuşuri de ouă crude, se continuă frecatul, adăugîndu-se puţină sare şi untdelemn picătură cu picătură. Dacă în timpul preparării maioneza se îngroaşă se adaugă 2—3 picături de apă.

Cînd s-a obţinut cantitatea de maioneză necesară, se adaugă zeama de lămîie sau puţină sare de lămîie dizolvată în apă. O parte din maioneză se amestecă cu muştar după gust şi se adaugă la compoziţia de zarzavat cu carne.

Apoi se aşează pe un platou, i se dă forma dorită, se acoperă cu restul maionezei (fără muştar) şi se garniseşte folosindu-se albuşul de la ou fiert, măsline, gogoşari, (după fantezie).

Aurelia AVRAM

EA : — *Ai văzut ? Crainicul mi-a zîmbit pentru a treia oară...*

Desen de L. DARIAN

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

19—25 IANUARIE 1959

— Supă de fasole uscată ; paprica-ş de purcel ; salată de mere.

— Heringi cu ceapă ; şniţel cu cartofi ; papanaşi.

— Friganele de cartofi, cu salată de andive ; chiftele marinate ; budincă de griş.

— Ciorbă de burtă ; varza umplută ; clătite cu dulceaţă.

— Salată de cartofi şi fasole boabe ; ghiveci călugăresc (conserve) ; gelcu de lămîie.

— Ioica cu brînză ; friptură înăbuşită cu sos de roşii ; halva.

— Andive cu sos de smîntînă ; pilaf de pasăre ; prăjitură de nuci cu marmeladă.

Friganele de cartofi

Se curăţă 4—5 cartofi frumoşi şi se rad pe răzătoare cu găuri mari. Se adaugă un ou, o lingură de făină, un vîrf de cuţit de bicarbonat, sare şi un praf de piper. Se ia din compoziţie cu lingura şi se rumenesc friganelele pe o parte şi pe alta, în untură sau în ulei bine încins. Se servesc calde, cu salată verde, sau cu andive, dar sînt foarte gustoase şi cu sos de roşii sau cu smîntînă.

Varză umplută cu miezul ei

Alegeţi o varză mijlocie. Se curăţă de frunzele veştede, se taie un capac din partea de deasupra şi se scobeşte miezul astfel încît să rămînă peretele exterior de grosimea degetului. Varza astfel scobită se leagă într-un ţiţon, împreună cu căpăcelul şi se opăreşte cîteva minute într-un vas cu apă clocotită şi puţină sare. Se scurge.

Miezul se călesţe împreună cu 2—3 cepe tăiate mărunt, într-o cratiţă cu o lingură de unt sau de untură. Cînd varza s-a muiat, se dă la o parte şi se adaugă o felie de pîine muiată în lapte, 2 ouă, puţină verdeaţă tocată, sare şi piper. Se amestecă.

Se umple varza cu această compoziţie şi se acoperă cu căpăcelul ; se aşează într-o formă rezistentă la foc şi deasupra se toarnă un sos de roşii, amestecat cu puţină smîntînă. Se dă la cuptor pînă se rumeneşte. Înainte de a se servi, se mai adaugă 2 linguri de smîntînă.

Prăjitură cu nuci şi marmeladă

Se cerne într-un vas 500 gr. făină. Se face loc la mijloc şi se pune 200 gr. unt proaspăt, 2 ouă, 6 linguri de lapte în care s-au muiat 30 gr .drojdie, 2 linguri zahăr vanilat şi jumătate linguriţă de sare. Se frămîntă bine aluatul şi se împarte în trei părţi, din care se întind pe rînd 3 foi de aluat. Se aşează prima foaie în formă de tort unsă cu unt. Se pune un strat subţire de marmeladă, deasupra se aşează a doua foaie, peste care se presară un pahar de nuci măcinate şi amestecate cu 100 gr. zahăr pisat. Se acoperă cu a treia foaie de aluat. Se lasă să crească şi se coace 30 de minute la foc potrivit. Cînd este gata se răstoarnă şi se taie după ce s-a răcorit.

Sanda MARIN

Imperfecţiunile corpului pot fi ascunse printr-o potrivită interpretare sau pot fi accentuate printr-o folosire nepotrivită a modei. Modelele alăturate ne ajută să folosim mai bine linia modei, prin mici artificii de croială.

A. Dacă sînteţi înalte şi slabe purtaţi fuste evazate, cu cute mari şi jachete scurte, gen bolero. Nu uitaţi pantofii tăra tocuri. Dăm alegeţi sfat acelora cu umerii mici, dar cu partea de jos a corpului prea dezvoltată. B. Acestea din urmă se „echilibrează" cel mai bine purtînd jachete cu guler mare, pînă pe umeri, croiala kimono şi puţin încreţită în faţă. Rochia nu trebuie în nici un caz să fie strînsă pe corp, iar în lungime jacheta să treacă neapărat de linia şoldurilor.

În desenul C. arătăm cum trebuie să ne îmbrăcăm dacă talia nu ne este deajuns de marcată. Bluza trebuie să fie dreaptă, pînă la gît, fără guler, iar fusta amplă, cu multe pliseuri. Trebuie evitate cordoanele.

Desenul D este un îndrumar pentru femeile mai pline. Taieurile şi pensele se fac toate în lungime, ornamentele şi nasturii trebuie să fie mici, iar rochia mai largă.

Desene de Tantzi PFENNINGS

REBUS MAGAZIN

Jocuri cu cuvinte încrucișate

Vecina noastră Luna

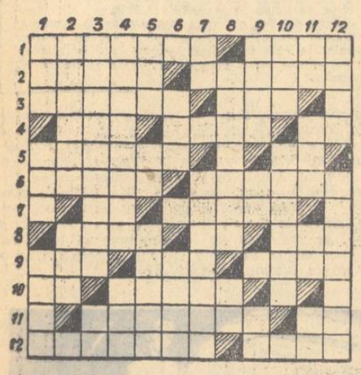

ORIZONTAL: 1) Uvertură la... drumul spre stele — Corp ceresc. 2) Contribuție — Din lumea stelelor. 3) Steaua cu coadă realizată de savanții sovietici prin intermediul rachetei — Măsuri de suprafață. 4) Plantă asiatică — Le găsesc și în... soare (sing.) — A. bis! 3) Noapte cu lună și stele — Bold. 6) Băutură — Loc unde cresc mulți plopi. 7) Cobalt — Luna complet luminată de razele soarelui. 8) Roland..., meteorolog romîn care a făcut o serie de studii originale privitoare la mareele atmosferice ca efect al atracției Lunii (sinonim cu „a asfalta") — Armăsar — Apă curgătoare. 9) Etaj — A crezut că s-a înecat luna în fîntînă... — Cum este domeniul cercetărilor astrale 10) Locul ștampilei. — Fenomenul de ridicare și scădere a apei oceanice, ca rezultat al atracției combinate a Lunii și a Soarelui. 11) In spațiile cosmice, Laika a fost primul — Posezi. 12) Eroină a lui Shakespeare care-i spune iubitului său „...O, nu jura pe luna-nșelătoare / Ce-și schimbă discu-n fiecare lună. — Luna pentru cei din vechime.

VERTICAL: 1) Unul din tropice — Cunoști — Oraș în Ardeal. 2) Punctul cel mai depărtat al Lunii față de Pămînt — Unul uriaș a fost făcut de savanții sovietici prin lansarea primei rachete cosmice. 3) Cel al Agenției TASS ne-a adus vestea epocală. — Clor. 4) Compozitor sovietic de muzică ușoară — Lună. 5) Compozitor bavarez (1788—1847) — Simbolul corpului chimic folosit la crearea cometei artificiale — Publicații de specialitate. 6) Lipsește cu desăvîrșire de pe Lună — Lucratul pămîntului. 7) Prima de două ori — Ce-a devenit racheta. 8) Cel artificial a deschis calea spre cosmos — Eugen Orăscu. 9) Prefix de vechime — In avion; — La bord. 10) De trei ori — La bordul rachetei cosmice (sing.). 11) Pronume — In acest loc — Sînt — Campion. 12) „Părea că printre nouri s-a fost deschis o poartă,/ Printre care trece... regina nopții, moartă!" (M. Eminescu) — Satelitul artificial al pămîntului.

Alexandru ȘERBAN

LUMINĂ

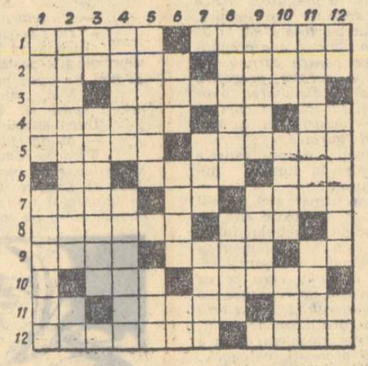

ORIZONTAL: Lună tu, stăpîna mării, pe a lumii... luneci / Și gîndirilor dînd viață, suferințele întuneci", (Eminescu) — In jurul lămpii; 2) Strămoși ai becurilor — A răspîndi lumina culturii; 3) Sunet de trompetă — Benzi cinematografice... 4) ...și locul unde prind viață (pl.) — Numeral — Nota benel 5) Văd în fiecare zi lumina tiparului — A împrăștia lumină sau căldură; 6) Tesel — „Lumina de la...", piesă de teatru de Horia Lovinescu — După fiecare se aprinde lumina; 7) Aici pătrunde tot mai mult lumina — Vezi 4 orizontal — Limpede ca lumina zilei; 8) Diafan — Un anumit sul 9) Și-a oferit un spectacol incendiar pe seama Romei antice — Strălucește-n jurul lui Saturn — Plantă textilă; 10) Preocupat de lăsarea storurilor... oculare — Dinspre soare-răsare 11) Oglindă... africană — A-și pierde glasul — Final la șah; 12) Vede dublu (fem.) — Anotimpul dimineților grăbite.

VERTICAL: 1) Autorul volumului de versuri „Oameni în lumină" — Luminoasă; 2) Lipsă de transparență — „Un... așteaptă răsăritul", poezie de Mihai Beniuc; 3) Pe sol! — Dizpozitive folosite în zincografie la reproducerea figurilor; 4) Are lumina lui — Greșit 5) Lăcaș cultural — Diminutiv feminin; 6) Dînsele — A sclipi — Notă muzicală 7) Odă — O fată... ca lumina zilei; 8) Stelele pămîntului — A turti; 9) Strînge — Luminat 10) Unitate de măsură a energiei și a lucrului mecanic — Luminos, limpede — A se murdări; 11) Învățăcel (fem.) — S-a apropiat cîndva prea mult de soare; 12) Nu putea să lipsească — Vede mai puțin cu ochii și mai mult cu mintea — Posesiv

Gh. CORJOS

Schiorul

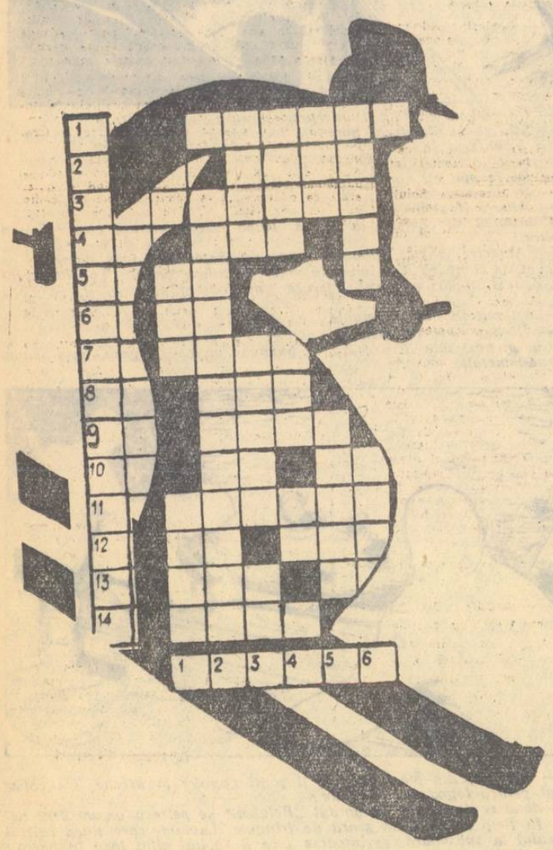

ORIZONTAL: 1) Verb și substantiv sportiv; 2) In iarna aceasta se va disputa una a orașelor (pl.); 3) Au fost două în campionatul republican de hochei pe 1958; 4) Zeul cu naiul; 5) Incepe campionatul... 6) Două litere din crosă; 7) Cea mai bună apărare; 8) Prefix pentru păsări; 9) O anumită miercure... 10) La handbal — Campion; 11) Probă de patinaj; 12) Diftong — Săracul! După ce că-i mic, mai dau și atîția oameni cu bățul în el; 13) Zile în calendarul roman; 14) De hochei, de exemplu.

VERTICAL: 1) Campioana republicană de hochei pe anul 1958... — Vrem; 2) Mare competiție sportivă de masă (pl.); 3) Pronume — Elan — 1-1 la... table 4) Există unul în apropierea patinoarului „23 August"; — La Miercurea Ciuc; — In echipă; 5) Institutul de proiectări industriale — Un schior în poziție de odihnă... 6) Nene — Îl au sportivii și Moș Gerilă.

Șt. MIHAIL

Poșta rebus

GH. FETEANU — Loco: Alpse, întrei, mazure — fac jocul nepublicabil în revista noastră.

ANA SIHTION — Buzău: Continuați să ne trimiteți jocuri. Dovediți aptitudini.

SILVIA STĂNESCU — reg. Galați: Încercați-vă puterile cu careuri mai complicate. Jocurile trimise dovedesc posibilități. Așteptăm cu încredere.

FRED GHENĂDESCU

Fotografierea inovatorului

SURPRIZA

— Ce au să spună „bătrînii" cînd or vedea că mă întorc treaz?..

B. ARTIN

Cu un ochi la subalterni și cu altul la superiori...

V. CRIVĂȚ

— Să mergem, dragă, sînt gata îmbrăcată!..

RIK AUERBACH

— Poftim! Au început să strice și squarurile..

HORIA ȘTEFĂNESCU

NEPOȚICA: — Dar bunicuțo, d-ta ai în scrin pantaloni ultra-moderni!...

A. PAVEN

— Salve, Nicule! Tot cu vechea ta pasiune, hipismul?...

A. ANDRONIC

— Mariano, paginile 72, 73 și 74 din jurnalul tău intim vor să-ți facă o vizită..

AL. CLENCIU

Unele farmacii nu sînt asortate cu sticle de diverse mărimi pentru rețete.

— Cred că greșiți punînd medicamentul într-o sticlă atît de mare..
— Greșala e a doctorului: a prescris doze prea mici pentru sticlele noastre!

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Ultimele probleme ale concursului de dezlegări

Publicăm acum ultimele două probleme propuse spre rezolvare în cadrul marelui nostru concurs de dezlegări de probleme de șah.

PROBLEMA G.

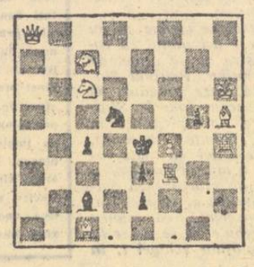

Albul joacă și dă mat în 2 mutări.
Poziția de control. Alb: Rh6, Da8, Tf3, Th4, Nc1, Nh5, Cc6, Cc7, pl4
9 piese; Negru: Re4, Nc2, Cd5 p. c4, e2, e3, g5 — 7 piese.

PROBLEMA H.

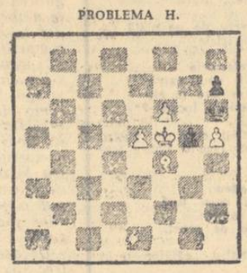

Albul joacă și dă mat în 3 mutări.
Poziția de control. Alb: Rf5, Nf4, p. e5, f6, h5 — 5 piese; Negru: Rh6, p. g5, h7 — 3 piese.

Așa cum am mai anunțat, la acest concurs poate participa oricare cititor al revistei noastre, amator de șah, care a rezolvat corect cel puțin una din cele opt probleme publicate spre rezolvare în ultimele numere din „MAGAZIN".

Iată întîi, din nou, lista premiilor ce se vor acorda cîștigătorilor concursului.

PREMIUL I — Un aparat de radio.
PREMIUL II — O mașină de spălat rufe.
PREMIUL III — Un patefon cu 6 plăci.
PREMIUL IV — Un rucksac.
PREMIUL V — 5 discuri microrile.
20 MENȚIUNI constînd în cărți literare.
30 MENȚIUNI constînd în abonamente pe 6 luni la revista „Magazin".

SOLUȚIILE PROBLEMELOR VOR FI TRIMISE REDACȚIEI, ÎNTR-UN PLIC PE CARE SE VA MENȚIONA „PENTRU CONCURSUL PROBLEMISTIC", PÎNĂ LA DATA DE 5 FEBRUARIE 1959, DATA POȘTEI.

La problemele cu mat în 2 mutări se va trimite numai prima mutare, iar la problemele cu mat în 3 și mai multe mutări se vor indica variantele principale.

Cei care vor rezolva corect toate cele opt probleme vor participa prin tragere la sorți — în cazul cînd sînt mai mulți dezlegători — la premiul I. Ceilalți participanți care au rezolvat corect cel puțin o singură problemă, împreună cu participanții care au rezolvat corect toate problemele dar nu au obținut premiul I, vor candida, de asemenea prin tragere la sorți, la restul premiilor.

Pentru a echilibra șansele în obținerea premiilor, fiecare participant va avea în urnă un număr de bilete corespunzător cu numărul problemelor rezolvate corect. Dacă un concurent a rezolvat corect o singură problemă, în urnă va exista doar un singur bilet cu numele său. Dacă a rezolvat corect șapte probleme, în urnă vor fi prin urmare, șapte bilete. De aceea, după publicarea tuturor problemelor, participanții la concursul de dezlegări vor trimite în același plic cu soluțiile un număr corespunzător de bilete cu numărul problemelor rezolvate, pe care vor scrie numele, pronumele și adresa exactă.

Poșta Cupei Magazin

GAMA ALEXANDRU — Prisaca: Dacă, după trimiterea unei cărți poștale, răspunsul partenerului întîrzie (și bănuiți că misiva s-a pierdut pe drum), e bine să reveniți trimițînd de data aceasta o recomandată.

N. POPESCU — București: Jucați în același timp cîte două partide cu fiecare concurent. Dvs. scrieți primul (în partidele în care aveți albele) concurenților cu numerele 2, 4 și 7. Dînșii vă răspund în această partidă și, totodată, vă comunică prima lor mutare în partida în care au ei albul. Ceilalți trei parteneri vă scriu primii în partidele în care ei au albele, iar dvs., cînd le răspundeți, comunicați prima mutare în partidele în care aveți dvs. albele. Jucătorul Spiridon Stănescu s-a mutat într-alt oraș și probabil că va comunica noua adresă.

GH. PIETRARU — București: Mutările le puteți trimite fie prin plic, fie prin carte poștală.

PETRESCU MIHAI — București: Propunerea cu însigna nu e acceptabilă. Problemele la care vă referiți nu ne-au parvenit.

Medicul vă sfătuiește

L. — Cluj: Dacă la rădăcina părului dvs. apar scuame (cojițe), atunci vă sfătuim să folosiți o pomadă după următoarea formulă:

rezorcină	aa 1 gr.
acid salicilic	aa 1 gr.
Precipitat alb de mercur	ae 1 gr.
Unguent emolient	30 gr.

În cazul în care aveți părul prea gras atunci folosiți o soluție după formula:

Chinină	aa 2 gr.
Acid solicilic	aa 2 gr.
Tinct. de capsicum	aa 5 gr.
Tinac. de cuantarida	
Cloral hidrat	
Balsam peruvian	2 gr
Oleo lavandule	10 picături
Spirt, vini	200 gr.

Pomada ca și soluția o întrebuințați seara la culcare. Aveți deosebită grijă pentru că cel puțin odată pe săptămînă, pielea capului să fie bine spălată. Este bine dacă asociați la acest tratament vitamina A fiole făcute una la 5 zile intramuscular și Paraminol forte 2 tablete pe zi, timp de 15 zile, Antelobin (10% anterior de hipofiză) 5 fiole pe lună începînd din a 15-a zi a ciclului menstrual.

H. — Titu: Hemoroizii sînt o dilatare a venelor hemoroidale care se găsesc în regiunea anală. Este foarte dificil ca bolnavul să-și pună singur acest diagnostic. Este absolut necesar să vă prezentați la chirurg pentru a preciza diagnosticul. În cazul în care ați avut și pierderi de sînge, examenul medical este cu atît mai necesar.

R. — Tîrgoviște: Boala pe care ați avut-o vă asigurăm că nu va avea nici o repercursiune în viitor. În această privință, nu trebuie să vă faceți nici o grijă. Vă recomandăm gimnastică respiratorie, exerciții de inspirație profundă și expirație lentă în fața geamurilor deschise, precum și exerciții spirometrice.

E. — Sibiu: Posibilitățile de a trata boala dvs., sînt foarte numeroase. Totul depinde de a stabili cu precizie natura bolii. Fără aceasta, orice tratament fie el cît de „modern", va da greș. Numai medicul internist poate face acest lucru. El este acela care va putea decide și asupra tratamentului pe care va trebui să-l urmați.

GH. GH. — București: Nu trebuie să vă îngrijorați. Mai mult ca sigur că suferințele de care vă plîngeți, vor fi trecătoare. Totuși credem că este bine să vă adresați și Institutului de Geriatrie din București, pentru a vă putea institui un tratament cu vitamina H_3 care fără îndoială v-ar fi de folos.

Ing. R. L. — București: Cu toate că scrisoarea dvs. este complectă, nu vă putem indica un tratament înainte de a cunoaște unele date ce ne sînt necesare în precizarea diagnosticului. Vă recomandăm o radioscopie gastro-intestinală și o colecistografie (dacă este posibil cu biligrafin). Cu rezultatele acestor analize, e bine să vă prezentați medicului specialist din policlinică. Dacă doriți, veți putea de asemenea reveni și la rubrica noastră pentru a vă putea indica mai departe ce veți avea de făcut.

X. Y. — Iași: Nu este cazul să vă îngrijorați. O preocupare prea intensă pentru problema ridicată, mai mult întreține suferința dvs. decît ar putea-o rezolva. O viață normală din toate punctele de vedere, în special alternarea perioadelor de muncă cu cele de odihnă, abținerea de la orice abuz (în special tutun și alcool) și o viață culturală mai intensă, v-ar putea fi de folos. Vă recomandăm să practicați în mai mare măsură gimnastica și sportul. Căsătorindu-vă și reușind să asigurați încrederea reciprocă între soți, veți căpăta mai multă încredere de sine și vindecarea va veni grabnic.

Dr. E. ALBU

TROMPIȘOR ȘI OMUL DE ZĂPADĂ de NELL COBAR

De cîteva zile a început la patinoarul artificial din parcul „23 August", desfășurarea campionatului republican de hochei pe ghiață, care prilejuiește întîlniri viu disputate și spectaculoase. Clișeul nostru înfățișează o fază a întîlnirii dintre C.C.A. și Dinamo-Tg. Mureș, cîștigată de militari cu scorul de 4—2.

Fotografia: I. MIHAICA

VARIETĂȚI

Vox populi!

În preajma alegerilor pentru noul parlament francez d-l A. Cayeux, candidat la Paris din partea partidului M.R.P. disperat că-și vede întrunirile electorale lipsite de auditoriu a crezut că a găsit mijlocul să se facă mai bine cunoscut.

Profitînd de organizarea cursei cicliste de 6 zile, competiție profesionistă de velodrom, unde, după cum se știe, cicliștii rulează fără întrerupere în sunetele orchestrelor de jazz și în vacarmul stîrnit de mîile de spectatori, d-l Cayeux a anunțat la microfon, bine înțeles împreună cu calitățile și titlurile sale politice și academice, că oferă un premiu de ...10.000 franci cîștigătorului unui sprint. Efectul a fost imediat! Cursa s-a însuflețit, d-l Cayeux a plătit premiul promis și a doua zi... noua întrunire electorală a trebuit să fie contramandată din nou. Bine înțeles tot din lipsă de auditoriu.

DIN PRESA STRĂINĂ

Un triumf peruvian și nu o victorie a S.U.A.

Finala „Cupei Davis" s-a consumat oarecum neașteptat prin surprinzătoarea înfrîngere a deținătoarei trofeului, echipa Australiei din partea reprezentativei S.U.A. Este curios dar „eroul" acestui meci nu a fost nici un american și nici un australian ci... peruvianul Alex. Olmedo, care cîștigînd cele două meciuri de simplu și contribuind hotărîtor la succes în meciul de dublu a adus Statelor Unite o victorie nesperată.

Iată de pildă ce scrie în legătură cu aceasta Arthur Daley în ziarul „New York Times":

„A fost un triumf peruvian și nu o victorie pentru Statele Unite. În ciuda rezultatului oficial, Olmedo nu este un cetățean american și nu are nici decum intenția de a deveni. Încă „cîteva victorii, strălucite" ca aceasta și prestigiul tenisului din S.U.A. se va prăbuși în cele mai adînci profunzimi!

O națiune de 171 milioane locuitori — scrie mai departe ziarul „New York Times" — nu a reușit să găsească trei jucători destui de buni pentru a cuceri „Cupa" din mîinile Australiei cu o populație de opt milioane locuitori. A trebuit să recruteze un străin pentru a duce la bun sfîrșit o muncă pe care nu este capabilă să o facă singură".

După înfrîngerea suferită australienii sînt furioși. Astfel, ziarul „Sydney Sun" a scris: „Tot ceea ce se poate spune este că Australia a fost surclasată în toate compartimentele jocului, de la loburi pînă la „ofertele de bani" (ziarul se referă la zvonuri că lui Olmedo i-au fost promiși bani pentru fiecare punct cîștigat n.r.), de la serviciile moi sau puternice pînă la politica externă. Și, dacă Olmedo a fost poate puțin decepționat de a nu-și vedea fluturînd drapelul său național în timpul bătăliei, această mică decepție ar putea fi reparată de d-l FOSTER DULLES ANEXÎND STATUL PERU".

În sfîrșit, la întrebarea pentru ce Olmedo refuză toate ofertele ce i se fac de a primi naționalitatea americană, ziarul „L'Equipe" dă următorul răspuns: „Peruvianul nu are nici o plăcere să simtă uniforma militară americană".

Un șahist în vîrstă de 4 ani și jumătate

Ziarele chineze au anunțat că cel mai bun jucător de șah din marele oraș Canton, care în R. P. Chineză este cunoscut și sub denumirea de „orașul șahiștilor" — este un copil de patru ani și jumătate.

Fiul unui șofer, micul Cen Civei a învățat să joace singur urmărind partidele organizate în fața casei tatălui său. Se afirmă că dintr-o singură privire Cen este capabil să calculeze dinainte 10 mutări.

Acest șahist-minune a învins de acum pe campionii cei mai reputați din orașul Canton. În acelaș timp el a găsit un concurent periculos în persoana unui alt șahist în vîrstă de... 10 ani.

O acțiune de „salvare" a tineretului american

Cu lozinca „Să salvăm tineretul american" Asociația Națională de Box din S.U.A. (NBA) s-a adresat recent tuturor școlilor americane cerînd ca în orele de educație fizică să fie introduse obligatoriu lecții de box. Drept „argumentare" N.B.A. folosește următoarele concluzii: „Tineretul nostru s-a mulat. El nu mai are nici voința și nici puterea de a lupta".

Lucrurile nu ar apărea atît de curioase dacă Asociația Națională de Box (NBA) nu ar fi cunoscută drept una din cele mai mari federații profesioniste americane care în ultima vreme se plînge de o lipsă tot mai mare de boxeri profesioniști. Așa încît adresîndu-se școlilor cu lozinca „Să salvăm tineretul american" N.B.A. urmărește în realitate să salveze marele business ce-l reprezintă boxul profesionist din S.U.A.

39 competiții de fotbal

Recunoscute în mod oficial de F.I.F.A. există în prezent în lume 39 de competiții de fotbal mondiale, continentale și regionale dintre care 34 sînt disputate de echipe naționale și 5 de echipe de club.

Numai două competiții se desfășoară pe scară mondială: Cupa Jules Rimet și turneul olimpic. În schimb există 9 turnee continentale pentru echipe naționale și două pentru echipe de club (Cupa Campionilor Europeni și Cupa orașelor — tîrguri de mostre). Toate celelalte competiții sînt regionale începînd de la campionatele Imperiului Britanic, țărilor scandinave, balcaniadele, pînă la Cupa Europei Centrale trecînd prin Jocurile Arabe, Cupa Atlantică și Jocurile bolivariene.

Însăși statistica de mai sus credem că este deajuns pentru a demonstra încă odată larga popularitate de care se bucură fotbalul în lumea întreagă.

CUTIA CU SCRISORI

P. AȘTILEAN — București: Campionatele europene de baschet au fost reluate în anul 1946, după o pauză de șapte ani. Iată echipele care au cucerit de atunci acest titlu: 1946: Cehoslovacia; 1947: U.R.S.S.; 1949: Egipt; 1951: U.R.S.S.; 1953: U.R.S.S.; 1955: Ungaria; 1957: U.R.S.S.

AL. POPOVICI — Timișoara: Un teren de handbal în 7 are următoarele dimensiuni: între 30 și 50 m. lungime și între 15 și 25 m. lățime. Porțile au 2,10 m. înălțime și 3,60 m. lățime. Finala campionatului republican de handbal în 7 va avea loc între 4—8 februarie la București.

I. VELICIU — Ploești: Primul recordman de ciclism al lumii la oră a fost Henri Desgranges cu 35,325 km. (stabilit în luna mai 1893 la Paris).

F. VERNESCU — Craiova: Jules Ladoumegue unul din cei mai mari atleți ai lumii, are 52 de ani. În prezent el este comentator sportiv la radio-televiziunea franceză.

V. ALEXE — Galați: E adevărat că există și un asemenea record. La 13 octombrie 1951, Jose Meiffret a reușit să atingă pe o bicicletă în urma unui automobil, o viteză medie orară de 175,721 km!

C. BALȘ. — Craiova: Datele pe care doriți să le aflați (și multe alte) le puteți găsi în cele două cărți de fotbal care au apărut nu de mult. (Autorii: Arpad Csandi și respectiv ing. V. Economu). Totuși vă informăm că porțile de fotbal au următoarele măsuri: înălțime 2,44 m. lățime 7,32 m.

V. SORESCU — București: Hotărîrea Federației Internaționale de natație prin care numai recordurile stabilite în bazine de 50 m. sînt valabile, datează din anul 1957. Această hotărîre a fost impusă datorită faptului că înotătorii își creiau un mare avantaj prin întoarcerile pe care le făceau într-un bazin de 25 m.

DE PE TUȘE

Unui halterofil îngîmfat.

Ai, desigur calități,
Însă prea o faci pe asul
Și, în loc de greutăți,
Tu ridici adesea... nasul.

Unui boxer care pe ring fuge de adversar.

Cum pe ring, văd, fugi într-una,
M-am gîndit și eu mirîcom
Că soluția e una:
Să boxezi pe... hipodrom!

Unui fotbalist căruia îi plac înălțimile în fața porții.

Rîde unul din mulțime:
— Despre X poți cert să spui
Că la meci, la înălțime
N-a fost ei, ci... șutul lui.

Unui șfut popular comunal care nu ia măsuri de împrejmuire a terenului sportiv.

Asta nu e o lacună.
Poate, Sfatul s-a gîndit
Să arate că-n comună
Sportul nu e... îngrădit.

Adesea lipsesc de pe piață camerele de biciclete.

Cauți camerele cele
Zile-n șir și-ți spui naiv:
„Nu cumva se dau și ele
Tot prin... Spațiul locativ?"

Unui fotbalist care în postul de extrem nu face o figură frumoasă.

După cum vedem,
Nu mai ești ce-ai fost.
Azi joci tot extrem.
Dar... extrem de prost.

Unui handbalist călător prin colective.

Ba-i aici, ba e colea,
Că te-ntrebi ca omu-așa:
Ce e dînsul? Handbalist
Sau mai bine zis... turist?

Unor fotbaliști cu musca pe vîrful bocancului.

Controversele-s deschise
Între spectatori, pe lături:
— Ei au șuturi imprecise?
—Așa! Ei trag precis... alături!

V. D. POPA

Ray Sugar Robinson e supărat...

Meseria de boxer profesionist în S.U.A. nu este chiar atît de dulce. Nici chiar pentru Ray Robinson, poreclit „Sugar" (zahăr). Acesta a primit la începutul acestui an o scrisoare din partea N.B.A. (Federația americană de box profesionist) prin care i se pune în vedere să-și pună în joc titlul de campion mondial la categoria mijlocie pînă la data de 11 ianuarie sub amenințarea de a fi exclus din rîndurile boxerilor profesioniști. Pentru desemnarea noului campion al lumii federația americană a anunțat că intenționează să organizeze un turneu eliminatoriu.

Comentînd această situație ziarul parizian „L'Aurore", arată că Robinson nu și-a putut ascunde furia. „N.B.A. — a declarat el — știe perfect că din cauza exigenței fiscului nu am putut boxa în 1958 fără ca fiscul să nu-mi ia toți banii. Și acum îmi dau 11 zile pentru ca să organizez o nouă luptă". Comentatorul sportiv al ziarului „L'Aurore" deobicei bine informat în ce privește afacerile din culisele boxului profesionist scrie că „N.B.A. nu va împiedica retragerea lui Robinson. Un turneu eliminatoriu — arată ziarul — este destul de atractiv și oferă în plus perspectiva unor afaceri excelente. Boxing bussiness înainte de toate".

Sport

Pregătiri pentru turneul INTERNAȚIONAL U. E. F. A.

Convorbirea noastră cu antrenorul federal Traian Ionescu

Chiar dacă titulatura n-o spune, este totuși cunoscut în lumea „balonului rotund" că Turneul internațional de juniori U.E.F.A. este echivalent cu un campionat european interțări al echipelor formate din fotbaliști pînă la vîrsta de 18 ani. Pentru că de fapt pentru echipele respective Turneul U.E.F.A. este cea mai mare competiție internațională mondială, ele neavînd o Olimpiadă sau vreun campionat mondial al lor. De aceea, interesul major, în continuă creștere de la ediție la ediție, pentru această competiție.

Zilele trecute a fost făcut public programul ediției 1959 a Turneului U.E.F.A. care, cum s-a anunțat, se va desfășura între 28 martie și 10 aprilie în R. P. Bulgaria. Pentru juniorii noștri, sorții au decis adversari redutabili: *Italia, Anglia, Grecia și Turcia*, într-o serie din care o singură echipă se califică în turneul final. Pentru o discuție legată de acest turneu ne-am ales ca interlocutor pe fostul internațional de fotbal, *Traian Ionescu*, care astăzi ocupă postul de antrenor federal pentru juniori.

— Ce credeți despre ediția 1959 a „Turneului U.E.F.A."?

— *Cred că va avea cel mai ridicat nivel de la înființarea competiției. Și ca să vedeți că nu e o simplă afirmație, iată aci trei dintre argumentele mele de bază: 1) toate federațiile mărturisesc o grijă deosebită pentru echipele ce urmează să le prezinte. Italienii au făcut centre tehnice de pregătire, francezii au început acțiuni de selecție de la sfîrșitul lunii decembrie, ungurii și polonezii au făcut tabere de juniori, etc.; 2) în componența unora dintre echipe vor figura mulți dintre jucătorii folosiți în ediția de anul trecut, jucătorii care, cum lesne se înțelege, au mai progresat de atunci. Astfel, Anglia va prezenta 9 dintre acești jucători, Ungaria 6, Italia 5 etc.; 3) turneul U. E. F. A. e socotit de toate federațiile, drept o chestiune de prestigiu așa că nici unei federații nu-i indiferentă comportarea ce o rea izează echipa respectivă.*

— Ce părere aveți despre seria în care va juca echipa noastră?

— *E cea mai grea din toate cîte au fost de cînd echipa noastră participă în competiție. Italia și Anglia au fost finaliste anul trecut în ediția în care Grecia ne-a învins cu 1—0, iar cu Turcia am făcut 0-0. În plus, seria noastră e singura în care vor juca cinci echipe.*

— Am vrea o apreciere asupra lotului nostru.

— *Ca valoare generală, jucătorii noștri sînt talentați. Dar să nu uităm că în lotul nostru vor mai fi folosiți doar patru dintre cei ce-au jucat în ediția de anul trecut: Varga (Dinamo București), Igna (U.T.A.), Nedelcu (Progresul) și Niculescu (Combinatul Poligrafic).*

— Care este alcătuirea lotului nostru?

— *Pe posturi e următoarea: portari: Ghiță (București), Udrea (Lugoj), Florea (Iași); fundași: Zanca (Mediaș), Răcelescu (Tg. Jiu), Urseanu (București), Nedelcu (București), Valcan (București); mijlocași: Gergely (Tg. Mureș), Sciopu (Reșița), Surdan (Timișoara), Ștefan (București), Niculescu (București); înaintași: Chetan (C. Turzii), Varga (București), Popa (Făgăraș), Vilcov (București), Harsony (Oradea), Crăiniceanu (Lupeni), Igna (Arad), Stoicescu (București), și Noian (Mediaș).*

— Care sînt caracteristicile acestui lot?

— *Tinerețea, talentul și dorința de-a progresa. Cît privește tinerețea, e suficient să spun că un jucător (Harsony) are sub 16 ani, doi (Gergely și Sciopu) sub 17 ani, 2 (Varga și Popa) 17 ani, iar restul 18 ani. Primii cinci vor avea deci dreptul să participe și în ediția anului viitor.*

— Despre lacunele lotului ce ne puteți spune?

De astădată răspunsul a întîrziat cîteva clipe.

— *Am să enumăr cîteva, cu caracter general. Mai întîi pregătirea este deficitară, de deoparte datorită faptului că s-a procedat la reorganizarea completă a competițiilor interne (campionatul primăvară-vară) în care timp s-a jucat o competiție tranzitorie și apoi faptul că a fost desființat campionatul republican de juniori. Dealtfel, părerea mea este că lipsa pentru juniori a unei competiții de nivel superior pentru instruire, efort și căpătuirea experienței, va însemna tot timpul o frînă în pregătirea viitorilor jucători ai primelor categorii.*

De asemenea, se cuvine să nu trec sub tăcere nici faptul că colectivele noastre nu se ocupă de ridicarea juniorilor. Petrolul Ploești, de pildă, care pregătea 80 de copii, are acum doar 13. Situații similare pot fi găsite la Știința Cluj, Știința Timișoara, etc. Socot, de altfel, că toate colectivele duc o muncă formală cu juniorii dacă nu promovează dintre aceștia titulari ai echipei I-a. Cred, în consecință, că munca cu juniorii trebuie să se ridice la nivelul necesităților echipei I, în sensul că toți juniorii să devină pasibili de a promova în echipa I-a. Antrenorii echipelor prime s-ar cuveni de aceea să orienteze munca de juniori în ceea ce privește instruirea tuturor, dar mai ales a acelor de care știu că ar avea nevoie pentru completarea cadrelor formației prime.

— Am readus discuția la cadrul strict al Turneului U.E.F.A. din acest an cu întrebarea:

— Cum e pregătit lotul nostru de juniori pentru turneul U.E.F.A.?

— *Pregătirea jucătorilor din lot s-a făcut la colective pînă la 28 decembrie și s-a reluat de la 8 ianuarie, urmărindu-se — individual — eliminarea deficiențelor și îmbunătățirea pregătirii fizice generale, speciale și tehnice. Faza aceasta va ține pînă la 25 ianuarie, cînd vor începe pregătirile colective pentru turneu. În faza finală a acestor pregătiri, vom ajunge la disputarea unor jocuri sistem turneu așa cum se vor petrece lucrurile în turneul din R. P. Bulgaria.*

— Ce credeți despre șansele echipei noastre în turneul din R. P. Bulgaria?

Pauza ce-a urmat aici a fost cea mai mare din toate cîte au fost de-a lungul întregului interviu. După cum și răspunsul a fost cel mai puțin tranșant.

— *Prefer să spun ceea ce aș dori (și sper) să se realizeze: o comportare onorabilă în selecta campanie în care avem de jucat.*

De altfel, recunoaștem, e încă prematur un pronostic categoric. Acestuia îi rezervăm de altfel alt cadru și altă dată de apariție, pînă la 28 martie mai e o oarecare bucată de vreme...

Fiii Deltei

Momente din viața campionilor mondiali S. Ismailciuc și D. Alexe (II)

La Gand, în orașul florilor, la Ballarat, în îndepărtata Australie, la Praga, vestita cetate de aur, alături de DUMITRU ALEXE un alt fiu al Deltei, SIMION ISMAILCIUC a urcat, în acordurile imnului nostru drag, prima treaptă pe podiumul învingătorilor. Performanțele sale sînt cunoscute: *campion european, olimpic și mondial.* Cine este acest mare campion? De unde a apărut și ce viață a dus el pînă în ziua cînd ziarele i-au anunțat apariția în rîndul celor mai buni canotori din lume?

Să facem cunoștință cu acel SIMION ISMAILCIUC fără... canoe și fără rezultatele care au consemnat marile sale victorii. Pentru aceasta este însă nevoie să privim cu ani în urmă viața unui copil născut într-un sat din Delta Dunării, la Chilia Veche.

Era în 1930. În casa pescarului Artimon Ismailciuc a fost zi de sărbătoare. O sărbătoare fără ospăț și fără lăutari, dar, oricum, o zi de bucurie: venise pe lume un fecior. Care părinte nu se gîndește în astfel de clipe la viitorul copilului său? Cît despre Artimon, parcă-și vedea fiul flăcău voinic pornind prin stufărișurile Deltei la vînat de gîște sălbatice și de lișițe, ba chiar la gonitul mistreților prin bălțile Caraormanului. Nu peste multă vreme vor merge împreună pe apele Dunării și atunci lotca va fi mai plină de pește. Va fi mai multă pîine pe masă...

Așa gîndea bătrînul Artimon, sătul de ani îndelungați de slugărit la cherhanagiii din Chilia Veche și din alte părți. Viața grea pe care a dus-o l-a împiedicat să-și vadă visul împlinit și într-o zi, patru ani după nașterea lui Simion, în familia pescarului au curs multe lacrimi. Simion a rămas orfan. Au urmat zile grele, mizerie, umilință, batjocură.

Iată-l pe tînărul fecior al lui Artimon împlinind vîrsta de 10 ani. Pe atunci Simion trudea la la cherhanagiul Georgescu din Chilia Veche. Campionul mondial de astăzi era pe-atunci... capul familiei. Pescuia și lucra și la cherhana. Veneau pescarii cu coșurile pline de știucă, lin, crap sau caras. Munca lor de o zi, de o noapte. Totul dispărea în magazie. Pentru o sută de kilograme se plătea nu odată doar 50. Oameni nu știau carte. Cît despre plată...

Multă vreme n-a putut răbda traiul acesta de slugă. Și tînărul Ismailciuc a lăsat totul baltă și s-a întors acasă. Om minca pește și nimic altceva, dar măcar să nu ne mai batjocorească cherhanagiul. În zori, cînd negura de-abia se risipea deasupra Deltei, lotca lui Simion aluneca pe Dunăre. Ușor de spus: pescuiesc doar pentru casă. Greu de făcut însă. Te furișai de oameni, de agenți, stăteai în baltă pînă seara tîrziu și doar atunci, la adăpostul nopții, îndrăzneai să te-ntorci acasă. O ciorbă pentru toată familia era prețul acestei zile de muncă. Dacă erai însă prins de pîndari, mîncai bătaie în loc de ciorbă.

Această viață a cunoscut-o de mic Simion Ismailciuc. Nu o lună sau două, ci ani de-arîndul, pînă cînd, într-o zi, Delta întreagă a fost luminată de soarele lui 23 August 1944...

Muncitor la ferma de stat, brigadier la Bumbești Livezeni, brigadier la șantierul „6 Martie" din Tulcea, muncitor la șantierul de la Medgidia... Simion Ismailciuc învață o meserie, cunoaște oameni noi, vede cum înfloresc locurile, cum în sufletele oamenilor răsare bucuria, speranța. Și privește cu încredere viitorul.

Ce-i va rezerva viața cea nouă pe care o făureau oamenii muncii, ce se va întîmpla cu tînărul pescar din Chilia Veche? Răspunsul îl găsise înainte, în primele luni cînd venise pe șantierul de la Bumbești-Livezeni, în ziua cînd adunarea generală a organizației U.T.M. l-a primit în rîndurile membrilor săi în ziua cînd, întors la Chilia Veche, a făcut cunoștință cu primele înfăptuiri sociale petrecute și în această așezare.

★

Mulți cred că Simion Ismailciuc a fost, cum se spune, „de cînd lumea", un canoist de valoare. Este drept, lotca condusă de el a străbătut de multe ori apele Dunării, a rătăcit zile întregi prin bălțile Deltei și aceasta i-a dăruit multă forță lui Simion Ismailciuc. Despre sport a auzit însă de-abia în armată, cam prin 1950. Atunci a văzut și primele concursuri sportive. Atunci — nici nu se putea să nu se întîmple așa — s-a născut și dorința de a-și măsura și el forțele în frumoasele competiții sportive. Și, veți spune dumneavoastră, atunci s-a urcat într-o canoe și i-a învins pe toți. Ei bine, nu. Cu totul altfel s-au petrecut lucrurile. Mai întîi Simion Ismailciuc n-a început să practice sportul cu canoea. Debutul sportiv, Simion Ismailciuc și l-a făcut într-un concurs pentru trecerea normelor G.M.A. A mai trecut însă vreme pînă cînd Ismailciuc a brăzdat pentru prima oară apele Herăstrăului. În 1952 îl întîlnim pe actualul campion mondial în formația de rugbi a clubului „Dinamo 9" din București.

1953. Pe lacul Herăstrău din București se dă startul în „Cupa Primăverii" — o interesantă competiție de canotaj. Printre participanți: SIMION ISMAILCIUC. În sfîrșit, pe apă. Simion schimbase balonul, oval cu canoea. Avea să-i aducă aceasta mai mult succes? Pentru „Cupa Primăverii" făcuse antrenamente doar trei zile. Dar cînd arbitrii au consemnat rezultatele, numele lui Ismailciuc figura deja la loc de frunte: ocupase locul II în proba de dublu. Era primul concurs de canoe la care participase. Totuși forța singură nu era suficientă. Trebuia multă pregătire tehnică. Trebuia să învețe mult.

Festivalul internațional al tineretului de la București. Pe lacul Snagov, Simion Ismailciuc și Ribarovici ocupă locul IV la dublu 10.000 m. Același cuplu cîștigă campionatul republican din acel an. 1954 este un an de puternică afirmare: campion republican la simplu, dublu și canoe de 10 plus 1. Palmaresul lui Ismailciuc începe să se contureze puternic. 1955: cîștigător la simplu 1.000 m. în concursurile regatei Snagov, campion republican la simplu fond și viteză, locul I la simplu 1.000 m. la Festivalul de la Varșovia... Concurs după concurs, Simion Ismailciuc cunoaște afirmarea, pășește mereu mai sigur spre gloria sportivă, care avea să-i încununeze toate eforturile.

Canoist deosebit de talentat, Ismailciuc cîștigă și în 1956 campionatul republican la proba de 1.000 m. Dar, iată că în lumea sporturilor nautice se petrece în acest an un eveniment care trebuie consemnat: Ismailciuc se întîlnește cu Dumitru Alexe, feciorul pescarului de la Mahmudia. Cîteva luni de antrenament și pe apele Snagovului apare pentru prima oară cuplul care avea să cucerească gloria sportivă mondială. Cei doi fii ai Deltei pornesc acum împreună spre culmile gloriei. Și-i vom regăsi împreună la startul tuturor marilor concursuri, luptînd împreună pentru culorile sportive ale patriei, pentru a ridica tot mai sus prestigiul sportiv al țării.

Primul martor al marilor victorii ale celor doi canoiști a fost lacul Grünau din R.D. Germană. Acolo, la primul lor concurs în această formație, Simion Ismailciuc și Dumitru Alexe cîștigă primul loc în probele de viteză și fond. Așa avea să se întîmple și la Helsinki și la Regata Snagov și la campionatele țării...

Ne-am apropiat de vremea cînd cei doi canoiști se pregăteau să asalteze cele mai înalte titluri sportive.

Dan GÎRLEȘTEANU

(Continuare în numărul viitor)

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERĂ"

★

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBĂ

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustrații: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Naturalistul romîn Emil Racoviță participă la expediția „Belgica", în Antarctica. După ce studiază flora Țării de Foc și viața pinguinilor în insulele de dincolo de cercul polar, savantul pornește pe o șalupă a vasului pentru a cerceta mai de aproape balenele. În ceie din urmă ajunge pe o insulă, unde, într-o grotă, descoperă mormîntul unui olandez misterios și un caiet negru, cuprinzînd însemnările acestuia.

Așa cum reieșea din caietul negru, după ce luptase, acoperindu-se de glorie, în armata spaniolă, olandezul se alăturase prințului Egmont atunci cînd acesta răsculase Țările de Jos împotriva dominației străine. Răscoala fusese înăbușită, dar Ruysbroeck reușise să fugă și armase o corabie cu care ataca vasele spaniole. Bogățiile și armele capturate le trimitea în Flandra, unde se pregătea o nouă răzmeriță. Din ultimele rînduri ale manuscrisului, aproape ilizibile, rezulta că „Laleaua roșie", urmărită de 4 caravane spaniole, pătrunsese în Antarctica și că olandezul era grav rănit. Lapoire tocmai se pregătea să le comunice și celorlalți cele citite, cînd un foșnet îl făcu să se întoarcă. Wiencke despăturise o foaie de pergament și o examina la lumina felinarului:

— Ce-i ala?

— Un inventar, domnule locotenent! A căzut din caiet!

— Dă-l-ncoace!

„Inventarul tezaurului Incașilor depus în galeria centrală din sala superioară a peșterii..." *Mai mult Lapoire, tulburat la culme, nu putu citi. Și nici nu avea nevoie: știa ce-i rămînea de făcut!*

— Nimic interesant în fițuica asta. Ne întoarcem la „Belgica", domnilor! spuse el. Am înțirziat neîngăduit de mult!

După cîteva minute de scoborîș, se opri.

— Mi-am uitat sus pipa! Mă întorc numaidecît!

Wiencke rămase în urmă să-l aștepte, apoi, cînd ceilalți se depărtară, se întoarse și începu să urce cu pași mari. Aproape de capătul galeriei dădu de Lapoire. Lucru ciudat! Rucksackul acestuia nu părea mai încărcat ca înainte și totuși trebuia să fi fost cu mult mai greu, căci locotenentul mergea aproape încovoiat sub greutatea lui.

— Ce vrei, Wiencke? îl interpelă aspru Lapoire.

— Știu și eu olandeza, domnule locotenent. Mama mea e din Delft. Am citit inventarul și...

— Sînt lămurit. Ce pretenții ai?

— Să le spuneți adevărul și celorlalți.

— Și dacă nu vreau?

— Atunci îl spun eu!

Continuau să coboare în tăcere. După cîteva minute Lapoire rosti binevoitor:

— Apreciez cinstea dumitale... dar gîndește-te... dacă oamenii ar afla acum de comoară n-ar vrea să mai continue expediția. La întoarcere venim aici și împărțim aurul. Fiecare matroz, ofițer, ce-o fi, va avea partea lui.

— Nu mă înșelați, domnule locotenent?

— Îți dau cuvîntul meu de onoare... Și un gol!

Cu un gest iute îi strecură în buzunar un obiect greu, care scotea un zornăit metalic.

— Un lanț din plăci de aur, îi șopti Lapoire la ureche. Un colier minunat pentru logodnica dumitale!

A doua zi cînd urca pe bordul „Belgicăi" se petrecu un incident neplăcut. În timp ce escalada scara de frînghie, Lapoire, care ținea caietul olandezului la subsuoară, se întoarse spre Racoviță, aflat încă în barcă:

— Mi-e greu să urc ușa! Ține dumneata caietul!

I-l întinse, însă în așa fel încît în loc să ajungă în mîna lui Racoviță caietul căzu în apă. Un val îl luă și îl depărtă de șalupă. Wiencke se repezi după el și izbuti să-l găsească.

— Prea tîrziu! spuse Racoviță. Apa a șters aproape cu desăvîrșire scrisul olandezului. Nu se mai înțelege nimic!

— Semn rău, domnule profesor! făcu Wiencke, clătinînd din cap. Semn rău!

Pregătirile erau terminate și „Belgica" își reluă călătoria spre sud. Le venea însă din ce în ce mai greu navigatorilor să și croiască drum pe oceanul acoperit, cît vedeai cu ochii, de icebergi, sloiuri și frînturi de banchiză, care se încălecau și se ciocneau sfărîmîndu-se în cioburi nenumărate.

— Asta nu se mai cheamă navigație! spuse într-o noapte bătrînul marinar Tollefsen. Cazanele stau gata să plesnească sub presiune și vasul abia se tîrîie!

— Și sloiurile astea! oftă Iohansen. Parcă s-ar ciocni de tîrdva mea. N-am mai închis un ochi de nu știu cînd. Înebunesc!

— Știți ce ne-ar trebui? interveni Knudsen. Un pui de furtună! Să mai împrăștie dracului ghețurile! Să ne croiască drum!

Furtuna le ascultă chemarea. Se năpusti urlînd și sfîșie țesătura de ghețuri a oceanului. Mecanicii erau gata să plîngă de emoție. Matrozii își tăiau pînă la sînge degetele în așchii de ghiață, căznindu-se să desfacă pînzele; unii dintre ei se rostogoleau ca niște mingi pe puntea acoperită de polei; omul de la cîrmă nu-și mai simțea mîinile încleștate pe cabie. Dar erau veseli cu toții: în loc să se teamă de oceanul înfuriat, sperau că-i va duce la destinație.

Voia bună nu dură mult. Înainte de sfîrșitul zilei furtuna se potoli. Un vînt slab prinse să bată din nord, îngrămădind iar sloiurile în jurul vasului. „Belgica" își reîncepu trudnica luptă.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" I. V. Stalin București

968

BIBLIOTECA ... CLUJ

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL III ★ Nr. 68 ★ Sîmbătă 24 ianuarie 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

THEODOR AMAN: „Hora Unirii la Craiova"

DRUM ÎN STÎNCĂ

După ce părăsește Baia de Fier, șoseaua începe să urce pantele prăpăstioase ale Polovraciului. Șoferul, cu mîinile strînse pe volan, privește înainte cu atenția încordată. Ceața deasă îl împiedică să vadă mai departe de 5-6 metri. Iar surprize se ivesc la fiecare pas. O singură mișcare greșită și te poți trezi strivit între grămezile de bolovani din vale.

Pătrundem în sat, și după cîteva minute oprim în fața unor clădiri deasupra cărora, înfipte în ceață, se zăresc turlele unei biserici. E mînăstirea Polovraci.

— Am ajuns! — ne spune șoferul.

Nedumeriți, privim înainte, la dreapta. Ceață și atîta tot. Doar în stînga se zăresc niște barăci. După cîte se pare, grupul social al șantierului. Pășim într-acolo. În întîmpinare ne iese un tînăr.

— Edmond Urechescu, normator! — ni se recomandă. Îi spunem scopul vizitei noastre. Binevoitor, se oferă să ne conducă pe șantier care începe...

...La poarta Cheilor...

Ocolim mînăstirea și deodată, surpriză... La numai cîțiva zeci de pași în față, scuturîndu-și de pe umeri mantiile de ceață, ne apar luminate de soare frunțile semețe a doi munți uriași. Parcă ar fi doi străjeri puși aici să stăvilească pătrunderea în interior a oricărui musafir nepoftit.

— De aici — ne spune călăuza — începe Cheile Oltețului.

Urcăm o mică pantă, trecem un pod proaspăt turnat în beton și iată-ne ajunși pe șosea. Piatra ce o acoperă, sfărîmată nu de mult, stă încă nepresată, semn că șoseaua nu a fost dată în circulație.

În dreapta, drept deasupra noastră, se înalță ca un perete uriaș muntele. Privesc în sus, încercînd să-i zăresc vîrful. Mă cuprinde un fel de amețeală și închid ochii. Deodată, un trosnet asurzitor zguduie pămîntul, apoi altul și altul, repetate de adîncurile de nepătruns ale văilor. Instinctiv duc mîna la cap ca pentru a mă apăra de căderea iminentă a stîncii de lîngă mine.

Călăuza îmi înțelege teama, zîmbește, apoi pentru a mă liniști:

— Pușcă la tunel! L-am văzut nu de mult pe Const. Drăgănescu, artificierul nostru, trecînd într-acolo.

În stînga, cufundate încă în ceață, apele Oltețului se zbuciumă gălăgioase, făcînd ultimele sforțări pentru a scăpa din strînsoarea munților. De aici, de la poarta Cheilor Oltețului, acum 9 luni de zile în urmă, muncitorii întreprinderii de lucrări forestiere au pornit...

...Asaltul împotriva munților

Stăvilită parcă de cei doi străjeri de la intrare, ceața nu mai îndrăznește să pătrundă în Chei. Victorios, soarele își răsfrînge razele-i sclipitoare în turțuri de gheață cățărați de stînci.

— Înainte — ne spune călăuza — pe aici nu era decît un drumeag strîmt, pe care de-abia se putea strecura o căruță.

Pășim pe șoseaua largă, sprijinită de munte. După cîteva sute de metri o scobitură adîncă își deschide gura în stîncă. E vestita peșteră de la Polovraci, cunoscută și îndrăgită de turiști. Aici, drumul se lărgește brusc. Constructorii s-au gîndit să facă loc pentru ca mașinile ce-i vor aduce pe vizitatori să poată întoarce.

De la peșteră înainte priveliștea devine mai sălbatică. Munții se apropie ca și cînd ar vrea să-și dea mîna. Înspăimîntată parcă de prăpastia pe fundul căreia apele Oltețului, strînse în chingi, se învolburează furioase, șoseaua își face loc în munte. E sectorul care le-a dat constructorilor cel mai mult de lucru. Am aflat de la călăuză că pe aici nu era înainte nici un loc de trecere. Panta abruptă a

Desen de Beca RIND

muntelui se oprea jos, în apele Oltețului. Singura potecă — și aceea destul de strîmtă — ce șerpuia printre stîncile sălbatice, nu putea fi străbătută decît sprijinindu-te de o frînghie fixată în stîncă.

Sfidînd pericolele ce-i amenințau la fiecare pas, constructorii au biruit împotrivirea muntelui, săpînd o stîncă, sub care se așterne acum îmbietoare o șosea modernă, înoăpătoare. Pentru a-i face loc, muncitorii au fost nevoiți să disloce din munte peste 77.000 m.c. de stîncă.

Sînt și locuri unde șoseaua se cațără pe sub stînci, ca o cărare de munte. Aici, pe o porțiune de 1.500 m., constructorii au fost nevoiți să sape în stîncă 3 tuneluri. Lucrările sînt în toi. Cînd vom trece pe aici, peste cîțiva ani, vom găsi o șosea modernă, cu tuneluri lungi, cu mașini gonind cu viteză.

Ne despărțim de tînărul normator. Ne urează drum bun și ne îndeamnă să ne întoarcem cît mai curînd.

Pornim înapoi. Ceața s-a risipit. Soarele strălucește pe cerul senin. Ne oprim în dreptul peșterii. Ne privim unul pe altul și ne dăm seama că arătăm ca niște coșari. Ne scuturăm de praf și pornim mai departe.

Const. AZOIȚII

● *(Continuare în pag. 2-a)*

CENTENARUL UNIRII

Se împlinesc 100 de ani, de cînd poporul romîn a înfăptuit Unirea, 100 de ani de cînd fărîmițarea de veacuri a fost lichidată. Cercetătorul în domeniul istoriei va deslușI în veacuri conștiința unității de neam și de limbă a poporului romîn.

Pe timpul lui Ștefan cel Mare — un italian ajuns pe meleagurile noastre — scria: *„...popoarele moldovean și muntean voiesc ca ambii lor voievozi Vlad și Ștefan... să-și jure împreună unire și tovărășie, așa ca toată țara (adică Moldova și Muntenia cuprinse într-o singură rostire) să fie asigurate că turcul n-o să mai poată supăra"*, iar Miron Costin — marele cronicar al Moldovei — proclamă, pentru prima oară, însemnatul adevăr că *„moldovenii, muntenii și ardelenii toți de un neam sînt, rominesc"*, alcătuind astfel aceeași unitate națională. Mai tîrziu — Regulamentul Organic prevede putința Unirii prin articolele care spun că *„origina, religia, obiceiurile și asemănarea limbii locuitorilor ambelor principate conțin elementele unei uniri intime care a fost împiedicată prin împrejurări întîmplătoare și că elementele acelei uniri au fost chiar puse în Regulament prin asemănarea administrației ambelor țări. De aceea se și instituie o comisie mixtă, care să prefacă într-un singur trup, legile moldo-vlahe"*. Sprijinul Rusiei în acest sens va fi permanent. Consulul francez Bois-le-Comte afirma încă în 1834 că ideea unirii celor două principate a fost permanent în vederile Rusiei.

Ideea Unirii și necesitatea luptei pentru realizarea ei practică capătă un contur clar în conștiința poporului abia la începutul sec. XIX, odată cu începutul dezvoltării capitaliste. În calea acestei dezvoltări, stăteau existența relațiilor de producție feudale, fărîmițarea statală și în special jugul otoman. De aceea lupta pentru unitatea și independența națională a fost strîns împletită cu lupta maselor pentru eliberare socială. Încă în 1821, Tudor Vladimirescu — în scrisoarea sa către I. Filipescu — a formulat această idee, iar în timpul revoluției de la 1848 ea a fost adesea exprimată. Mihail Kogălniceanu, N. Bălcescu, A. T. Laurian și alții editează publicații ca *Dacia Literară, Magazinul istoric pentru Dacia*, al căror titlu le arătau clar orientarea. Ideile pașoptiste au influențat direct înfăptuirea Unirii. În 1850 Bălcescu scria: *„Revoluția noastră nu este sfărîmată ca să fie judecată..."* El căuta să-i explice lui N. Golescu, că revoluția nu a fost *„inventată, nici fabricată"* de nimeni, ci iese dintr-o lungă înlănțuire al cărui ultim inel e anul 1821. Mai rămînea după el de făcut o nouă revoluție de unitate și independență națională pentru a face să reintre astfel *„națiia în plenitudinea drepturilor ei naturale"*. Bălcescu respinge ideea *„moderată"* a unui nou *„șfat negustoresc sau orășenesc"* punînd ca singura mare problemă restituirea de libertate a țăranului, pentru *„a întări, împuternici statul"*. Unirea nu va fi cîștigată prin mila puterilor străine, ci prin lupta și sacrificiul maselor populare. Patrioții luminați, înțelegînd acest adevăr desfășoară o largă activitate pentru ca prin cultivarea limbii, culturii și conștiinței unității istorice romîne să contribuie la Unire. Ei înțeleg că fără sprijinul maselor această unitate nu va putea fi realizată. În principal era vorba de țărănime. Situația ei era deosebit de grea. *„Ce călător* — scria N. Bălcescu în Reforma socială la Romîni — *trecînd prin acele țări ale Dunării de Jos, prin Principatele Romîne, nu s-a oprit cu mulțumire și admirare... Dar îndată acest tablou se întunecă și o altă vedere întristează ochii săi. Înaintea lui, dintr-o gaură de sub pămînt, iese o figură omenească, slabă, desculță, zdrențăroasă, murdară, cultivatorul frumoasei grădini ce a admirat".*

Țărănimea lega ideea Unirii de necesitatea reformelor sociale. Pentru unire erau tîrgoveții, lucrătorii și meșteșugarii exploatați ai orașelor interesați în reformele sociale și în general burghezia interesată în lărgirea pieței interne, care nu se putea realiza decît scăpînd de jugul otoman și de administrația mixtă. Kogălniceanu își dădea seama că fără zdrobirea privilegiilor boierești, nu putea exista progres. Vorbind despre aceste privilegii, Kogălniceanu consemna: *„In domnia lui Mihai Sturza — în tinerețele mele, am văzut la mai multe licitațiuni, cum boierii, împărțiți pe județe, luau fără concurență moșiile mînăstirești și apoi cu prețuri îndoite le subarendau la acei care din agricultură își făceau meseria vieții lor... Aceasta era banda neagră boierească..."* Alături de Kogălniceanu, militau pentru unire, patrioți luminați ca *Vasile Alecsandri, Costache Negri, Alexandru Cuza, Vasile Mălinescu, C. A. Rosetti, D. Bolintineanu* și alții. Tineretul moldovean desfășoară o intensă activitate în favoarea Unirii. Forțele antiunioniste — în care marii proprietari jucau un rol de frunte — nu pierdeau nici o ocazie pentru a lovi. Clasele „universitare" de filozofie și drept au fost închise — și ulterior întreaga academie.

Politica unionistă a întîmpinat rezistența înverșunată a turcilor sprijiniți de Anglia și Austria. Un lord englez se plînge că se tulbură Europa *„din cauza unei mici provincii barbare în capătul ei"* iar împăratul Franz Iosef subliniază primejdia Unirii pentru păstrarea Ardealului și a Banatului. Unirea s-a bucurat de sprijinul Rusiei și al Franței. În timp ce reprezentanții Rusiei vorbesc de o *„administrare independentă și națională"* pomenind pentru prima oară de națiunea romînă, Ministrul de externe al Angliei, preocupat mai ales de interesele turcești arăta că ei nu vor admite nici măcar un domn indigen, ereditar pentru ambele țări. Democrații revoluționari ruși — în frunte cu Cernîșevski și Dobroliubov, manifestă o caldă simpatie pentru

Marin URSU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

Domnitorul Alexandru I. Cuza

„Elevii"

— Stoian Alexandru.
— Prezent.
— Zamfir Ilie.
— Aici.
— Prin urmare toată lumea a venit, spune profesoara închizînd catalogul celor 64 de elevi ai cursurilor agrozootehnice din satul Gruia.

„Elevii" — bărbați și femei în toată firea, unii trecuți de mult de 50 de ani — își netezesc caietele, își ascut creioanele, pregătindu-se să-și ia cuvenitele notițe.

La rîndul ei „profesoara" — o fetișcană de 23-25 de ani — tehniciana agricolă a comunei, se ridică să-și înceapă expunerea, cînd o voce din fundul sălii exclamă:

— Tovarășă Irina, pe mine nu m-ați strigat...

Toți se întorc într-acolo.

— Marina Gaspar?

— Ea e, mă! În persoană!

— O fi venit după bărbat-su. Măi Victore, unde ești!

— Ba a venit la cursuri, n-ai auzit?

— Vă rog să mă înscrieți și pe mine, se adresează Marina Gaspar profesoarei, fără să ia în seamă exclamațiile de uimire ale celor din jur.

Un singur om nu se mira de venirea Marinei la cursurile agrozootehnice: bărbatul ei, Victor Gaspar.

★

Victor Gaspar e un bărbat înalt, cu fața osoasă care-i dă un aer de frumusețe aspră, bărbătească. În gospodăria colectivă e conducător de atelaj și despre munca lui se spun numai lucruri bune.

Mult suflet a pus Victor Gaspar și în mobilizarea colectiviștilor din Gruia la cursurile agrozootehnice de iarnă.

— Ne prinde bine să învățăm cum să lucrăm pămîntul mai ușor și mai cu spor — le spunea el colectiviștilor.

A umblat din casă în casă și i-a convins pe mulți să se înscrie. Într-o singură casă n-a avut succes: chiar în casa lui. Nevastă-sa, Marina, nici nu vroia să audă de așa ceva.

— Cum, măi Victore, tocmai pe nevastă-ta să n-o poți lămuri tu, i-a spus Gheorghe Stoica, președintele colectivei, văzînd lista celor înscriși.

— Nu pot, tovarășe președinte, nu pot. Zice că ce să-și piardă vremea. Că într-o seară ea poate să țească doi coți de pînză, sau să împletească un ciorap.

— Bine dar ea e și îngrijitoare la vacile gospodăriei. Nu vrea să avem lapte mai mult de la ele?

— Dar ce, eu nu i-am spus? Dar e încăpățînată. Zice că doar n-o să se apuce să țină vacilor cîte o lecție în loc să le dea uruială? Dar las-o c-o fac

Ana CRISTEA

● *(Continuare în pag. 2-a)*

În acest număr:

Pagina noastră specială

ÎNCEPUT DE SEPTENAL

- Tehnica comunismului
- Cibernetica
- Noi centrale atomo-electrice
- Viitorul televiziunii

•

Planul sovietic de 7 ani și țările slab dezvoltate

Corespondență specială din India

•

Afacerea Rosemarie

•

Gimnastică cu ajutorul timbrelor poștale

•

TROMPIȘOR LA HOCHEI!

DOCUMENTARUL SĂPTĂMÎNII

PORTUGALIA
SUB TEROAREA FASCISTA

În partea de sud-vest a bătrînului nostru continent, la extremitatea atlantică a Peninsulei Iberice, se întinde pe o suprafață de 92.161 de km. pătrați, o țară a soarelui și a mizeriei, a terorii fasciste și a luptelor pentru libertate. Această țară este Portugalia.

Cei aproape 9 milioane de locuitori, urmași ai poporului care au dat lumii navigatori vestiți ca Magellan, îndură de aproape trei decenii jugul dictaturii fasciste a lui Salazar, care a transformat Portugalia într-o închisoare odioasă.

Portugalia este o țară străveche. În antichitate ea era cunoscută sub numele de Luzitania. Populația care a trăit în vechime pe acest teritoriu a avut de luptat cu numeroși cotropitori străini (cartaginezi, romani, arabi) pînă ce a reușit să și închegheze o anumită organizare statală, în jurul localității Portos Cale, care a dat și denumirea de astăzi a țării.

După eliberarea întregului teritoriu (sfîrșitul secolului XIII) Portugalia devine regat. În scurt timp reușește să-și formeze un întins imperiu colonial cu posesiuni în America, Asia și Africa. Astăzi, imperiul colonial portughez este de 23 de ori mai mare decît suprafața Portugaliei. El se întinde pe o suprafață de 2 milioane km. pătrați și cuprinde o populație de 12 milioane de locuitori. Principalele colonii ale Portugaliei se află în Africa (Angola, Mozambic, Guineea portugheză etc.).

Cu timpul puterea Portugaliei decade și ea ajunge un vasal al Angliei. În secolul al XIX-lea au loc în Portugalia puternice lupte politice. La începutul secolului XX, la aceste mișcări participă mai intens masele muncitoare. În 1910, ele alungă din țară pe rege și proclamă republica.

Schimbarea regimului politic nu schimbă însă și soarta grea a maselor populare. Capitaliștii, moșierii, clerul reacționar care formează clica asupritoare în Portugalia, nu fac nimic pentru îmbunătățirea vieții poporului. De aceea, masele populare continuă lupta lor pentru eliberarea socială. Au loc greve,

Vasile INOAN

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Aparatul represiv al lui Salazar este susținut de clerul catolic. În clișeu: Pe un altar așezat pe două automobile blindate, arhiepiscopul de Militene, don Manuel Trinidade Salgueiro, binecuvîntează mișcarea fascistă a lui Salazar.

VREAU SĂ ȘTIU!

Răspunsuri la întrebările cititorilor

Aș vrea să știu care a fost atitudinea lui L. Catargi față de Unire și de reformele sociale ce au urmat Unirii.

(V. STOIAN-Craiova)

Frământata perioadă istorică de la mijlocul veacului trecut a pus în fața contemporanilor, spre rezolvare, două mari probleme, neștiute de la revoluția din 1848: unirea celor două Țări Românești și problema agrară. Atitudinea luată față de aceste probleme capitale, constituie cel mai concludent indiciu cu privire la poziția progresistă sau reacționară a oamenilor acelor vremi. Reprezentanții intereselor maselor populare, elementele cele mai înaintate ca N. Bălcescu și Al. Golescu-Negru dintre munteni, M. Kogălniceanu și Al. I. Cuza dintre moldoveni, s-au situat în fruntea luptei pentru rezolvarea justă a celor două probleme; alții ca G. Bibescu, C. Cantacuzino, B. Știrbei dintre munteni, M. Sturza, T. Balș, N. Istrate dintre moldoveni, reprezentînd interesele boierimii conservatoare reacționare s-au împotrivit din răsputeri rezolvării marilor probleme ale epocii; o a treia categorie reflectînd interesele unei părți a moșierimii și burgheziei oscilatoare, gata la compromis, a dovedit o atitudine echivocă, oportunistă. Din această categorie face parte și Lascăr Catargi.

In 1848, „revoluționarismul" său a izvorît doar din nemulțumirea față de cîrmuirea lui Mihail Sturza și nu din dorința de a schimba orînduirea socială învechită a Moldovei; aceeași nemulțumire și opoziție față de fostul domn moldovean, candidat la domnie, l-a determinat la 1859 să susțină candidatura lui Cuza. Gîndurile lui L. Catargi se opreau aci socotind pe Cuza ca un domn oarecare al Moldovei numai, fără planuri de Unire a celor două țări, de reforme sociale. De aceea cînd, după alegerea lui Cuza s-a pus problema convocării ambelor adunări, atît a Moldovei cît și a Țării Românești, la Focșani, L. Catargi, s-a împotrivit văzînd în acest act un pas spre desăvîrșirea Unirii; tot astfel se opune, din aceleași motive, altor acțiuni inițiate de domn în vederea atingerii aceluiași scop, ca de pildă călătoria lui Cuza la Constantinopol în 1861. Pentru a zădărnici desăvîrșirea și consolidarea Unirii, L. Catargi este unul din cei mai înverșunați adversari, luptînd pentru înlăturarea domnului și înlocuirea lui cu un principe străin, fapt ce, în acele condiții, putea provoca o nouă separare a Țărilor Române, căci după cum spunea Kogălniceanu „de la principe străin ne vom găsi iar cu doi domni separatiști".

Lascăr Catargi, s-a dovedit, prin acțiunile sale, un potrivnic adversar al reformelor sociale absolut necesare progresului țării. Discutîndu-se candidatura lui Cuza, Lascăr Catargi este în fruntea partidei conservatoare, reacționare, declarînd că „nu va da votul său pentru acela care, dacă s-ar face domn, i-ar lua moșiile și le-ar da la țărani". Această atitudine antisocială va fi urmată, fără nici o abatere, și în anii ce urmară neocolind nici un mijloc pentru a împiedica progresul social și politic al țării: este în fruntea comisiei care cere demisia și darea în judecată a guvernului Kogălniceanu la 17 ianuarie 1861, este reprezentantul marilor proprietari care s-au opus legii rurale prezentînd un amendament care în fond însemna anularea ei; a reprezentat moșierimea reacționară în opoziția din parlament pentru a zădărnici votarea aceleiași legi; a făcut parte, alături de Ion Brătianu, Dimitrie și Ion Ghica, P. Mavroiani și G. Mirzescu din complotul împotriva lui Cuza organizat în august 1865; este membru al guvernului alcătuit după detronarea lui Cuza în 11 februarie 1866. Lascăr Catargi este, în sfîrșit, promotorul și conducătorul monstruoasei coaliții burghezo-moșierești care a exploatat fără milă masele populare decenii de-a rîndul.

Conf. univ. Șt. PASCU

PROFILURI CONTEMPORANE

Lăcătușul Victor Codreanu

Fotografia: MIHAI POPESCU

— **Tovarășul îl caută pe Victor Codreanu..**

Am urcat niște scări înguste pînă sus, într-un fel de gheretă, strîmtă ca o hulubărie. Eu, gazetarul, eram **tovarășul**; Victor Codreanu trebuia să fie noua mea cunoștință, lăcătuș la „Mao Tze-dun".

Ion Dobre, secretarul organizației de partid de la secția montaj, mi-a strîns mîna puternic. Apoi, oferindu-mi scaunul din spatele biroului său, m-a invitat să stau jos.

— **Tovarășul Codreanu este un băiat de nădejde, fruntaș în producție, membru de partid, organizator de grupă sindicală, agitator pe locul de producție, abonat la ziar...' Este în fruntea planului de producție...**

Insemnam conștiincios datele pe care mi le dicta Ion Dobre. Din gheretă cu birourile secției cuprindeam cu privirea toată hala. Din loc în loc, ca niște artificii pe un brad de anul nou, scînteia lumina albă a aparatelor de sudat. Unul dintre acești oameni aplecați asupra coloșilor de oțel trebuia să fie Victor Codreanu, un om pe care nu l-am cunoscut niciodată, unul din sutele de muncitori de la această uzină și de la sutele de fabrici și uzine din țara noastră, eroul reportajului meu. Secretarul mi-a surprins privirea strecurîndu-se prin geamul gheretei în hala cu zgomote și lumini.

— **Să mergem jos, să vorbim cu Codreanu.**

Lăcătușul Victor Codreanu mi-a apărut din spatele unui paravan de oțel întinzîndu-mi brațul cu pumnul închis, să nu mă murdăresc. I-am strîns mîna în locul unde se poartă deobicei ceasul, mi-am pregătit carnetul, gata de scris. Așteptam revelația uluitoare, fapta de eroism. Dar eroul meu începuse să mă dezamăgească. In cîteva clipe epuizase în răspunsuri scurte toate întrebările protocolare. Dincolo de acestea conversația refuza să se închege. Victor Codreanu părea că privește mai mult către paravanul curbat de oțel pe care-l părăsise la venirea mea („o carcasă pentru o moară de ciment" mi s-a explicat), decît în ochii reporterului. Ideea salvatoare veni din partea interlocutorului: **„N-ar fi mai bine să ne întîlnim în altă parte, după orele de producție. De pildă, la mine acasă. Am putea vorbi mai pe îndelete?**

Resemnat, am închis carnetul. „Fruntaș în producție, membru de partid, organizator de grupă sindicală, agitator la locul de producție, abonat la ziar". Vreo trei-patru rînduri de însemnări. Hotărît lucru, cu datele astea încă nu se poate scrie un reportaj...

★

Departe, pe Giulești, cu tramvaiul 11, încep străzile cu nume de arbori: Arțarului, Teiului, Migdalului, Frasinului, Salcîmului... Strada Socului merge paralel cu linia ferată cea nouă: București-Roșiori-Craiova. Sînt multe locuri virane pe Socului. Cam pe la mijlocul străzii întîlnești o căsuță cu geamuri mari, spre miază-zi. Proaspăt vopsite, ramele ușilor și ale ferestrelor trădează vîrsta construcției. Este casa nouă a lui Victor Codreanu. Cu unul dintre Codreni am făcut cunoștință încă înainte de a da binețe cu tatăl familiei. Mezinul, Aurel, ieșea din curte trăgînd după el sănioara nefolosită anul acesta. Răzbea cu greu prin zăpada afînată, că prichindelul din poezia lui Coșbuc, dar nu-i păsa de ger. Purta un palton nou, cu guler de blană.

Iată și gospodina casei, Sevastița Codreanu, muncitoare la fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej". Fetița mai mare, elevă într-a treia, poartă două nume. Nu din vina ei. Cînd s-a născut, capul familiei nu era acasă. Au apucat s-o înregistreze la stat cei de la maternitate cu un nume de operă: Carmen. Părinții o cheamă după numele nașei: Iulia.

— Acuma cînd mi-ai cunoscut familia rămîne să facem cunoștință și noi, îmi spune Victor Codreanu, îndemnîndu-mă să intru în odaia decretată frumos. Am făcut și noi curat, fiindcă ne pregătim de... nuntă. In curînd împlinim zece ani de căsnicie (ce nuntă o fi și asta, de fier, de zinc, de aramă...?) Zece ani de cînd ne-am luat. De cînd ne cunoaștem n-aș putea să spun exact. Ne-am trezit amîndoi în satul nostru Șușești din părțile Brăilei. Cînd eram mici, păzeam împreună bobocii și mieii. La școală am stat amîndoi în aceeași bancă. Numai că eu, prin 1942, după ce am rămas orfan de amîndoi părinți, nevoind să rămîn în sat slugă la chiaburi, mi-am luat lumea în cap și am venit la oraș. Tare mult aș fi vrut s-o iau și pe Sevastița cu mine, dar ce era să facă la București? Să înnodăm tei de curmei, două sărăcii laolaltă? De abia am răzbit să intru ucenic la Vulcan. Cum era viața pe atunci știi și dumneata. Foamete, bătăi, mizerie. Auzeam că există în fabrică celule de partid — era prin 1943. Muncitorii vorbeau despre asta pe furiș, vorbeau mai cu seamă cînd suferințele treceau marginea răbdării, ca despre niște oameni de la care trebuie să vină izbăvirea. Mai tîrziu i-am cunoscut și eu pe comuniști. Veneau prin secția noastră și ne vorbeau despre exploatare, despre pămînt, despre cum ar trebui să fie orînduite lucrurile. După eliberare, am devenit utecist. Pe urmă am fost scos din producție și am lucrat la U.T.M., vreo trei ani, în raionul Răcari. Cunosc bine terenul... Anul trecut am fost primit în partid. Am făcut armata la Orăștie. Ce să-ți mai spun?

— Despre nunta asta — hai să-i zicem ...de oțel — care se apropie...

— „Cînd am plecat la oraș i-am spus Sevastiței să mă aștepte c-am să vin s-o iau. In trecut mă gîndeam deseori că aș fi putut să nu-mi îndeplinesc făgăduiala. De abia o duceam de azi pe mîine eu singur, dar mi-te cu nevastă! Dar lucrurile s-au schimbat. S-a întîmplat să fie taman așa cum visam noi în copilărie. Ne-am durat o gospodărie — și încă unde, la București — ne-am făcut casă, copiii cresc și au școală chiar aici la doi pași, de la intîia pînă într-a unsprezecea. Nu prea țin sărbătorile astea de familie. Dar uite, anul ăsta vreau ca nunta noastră... de oțel, să nu treacă neobservată. Aș vrea să ne cinstim pe noi. O viață de om trăită împreună nu-i glumă. Aș vrea să cinstim și pe aceia care ne-au cinstit viața noastră, făcîndu-ne traiul așa cum este astăzi..."

Am închis carnetul în care trecusem însemnarea dictată de Ion Dobre. Rîndurilor scrise n-am mai adăugat nimic. Totuși închideam portița gospodăriei lui Victor Codreanu mai bogat în impresii decît dacă aș fi scris zece pagini. Repetam în gînd: „Să cinstim pe acei care ne-au cinstit viața noastră".

Mai este nevoie să mai adaug la cine se gîndise Victor Codreanu, fiul țăranului cu un pogon și jumătate din Șușești Brăilei?

Boris BUZILĂ

Cronica gastronomului

Cînd după bal sau altă noapte mare
Îl prinde ziua obosit și dacă
Vrea omul cît de cît să se refacă,
Spre a se duce teafăr la culcare,

Se știe că-n această-mprejurare,
În timp ce vinul scade în bardacă,
O ciorbă nu se poate să nu-i placă
Și numai ea îl pune pe picioare.

Mîncînd, cînd în zori se simte turtă,
Băgînd ardei în ciorba cea de burtă,
Încet-încet, sorbind-o se reface.

Eu însă astăzi, adevăr zic vouă,
Deși prefer o ciorbă de potroace,
Am să vă dau aici rețetă nouă.

Plictisit de polemica în care se angajaseră cele două tabere care se formase la masa prietenului meu Costache, una susținînd ciorba de burtă, cealaltă potrocul, cu gîndul la dumneavoastră, iubiți cititori, am așternut pe hîrtie, la colțul de masă în care mă aflam, sonetul de mai sus. E drept că știam dinainte că prietenul meu Costache, care în tot timpul acestei discuții n-a făcut decît să surîdă cu o de-abea simțită ironie, pregătise pentru încheierea petrecerii o ciorbă tot atît de oportună și salutară ca și acele mai sus pomenite, dar fără carne. Știe el ce știe, Costache!

In noaptea aceea prietenul meu Costache împlinise nu mai știu cîți ani (șaizeci spunea el, dar mințea!). Scosese Costache, ca la o zi ca aceea, și-o Crimpoșie de Drăgășani la cega rasol și o Crăcană de Nicorești la friptura de curcan și-un Pinot-Chardonnay de Murfatlar la plăcinta cu mere. Aburii Murfatlarului îmbujoraseră toate fețele și discuția luase foc. Ca om cu doxă și bună praxă, Costache le-a dat atunci cafele cam amărui (ba cred că le-a pus și cenușe în cafele). Iar cînd prin crăpăturile jaluzelelor trase a început să răzbească lumina de zi, Costache a pus pe masa un castron cu ciorbă, cu polonicul adiacent. După ce-a umplut farfuriile, s-a ridicat la locul lui, așteptînd sigur de sine și de ciorba sa. Era, în adevăr, mai presus de orice așteptare. Și apropîndu-se de mine:

— Știam c-ai să-mi ceri rețeta. Iat-o!

Și-mi întinse un carton de carte de vizită, pe care însemnase modul de preparare. Transcriu:

Punem în 4 litri de apă: două țeline mari, două rădăcini mari de pătrunjel, doi morcovi mari și două cepe de apă. Le tragem pe toate la o răzătoare destul de groasă, pentru a le reduce la dimensiunea unor fire de tutun, tăiat gros. Le punem la foc blajin și le lăsăm să fiarbă trei ceasuri. Cînd lichidul scade la circa 2 litri, adăugăm 1 litru de zeamă de castraveți murați în apă (zeama poate fi și de gogonele). Le lăsăm să tragă un singur clocot. Separat, amestecăm bine smîntînă groasă cu două gălbenușuri de ou. Amestecul drege borșul. Borșul drege omul.

★

Se știe că, mai totdeauna sfîrșitul petrecerilor coincide cu începutul bîrfelii. Ei bine, în acea seară, odată ajunși în stradă, un comesean burtos și cu mare poftă de mîncare a declarat:

— Trebuie să mărturisesc că nu regret ciorba de burtă.

— Nici eu potroacele! l-a răspuns un gligan, slab ca o scîrlică, cu o puternică voce de bas profund.

Te pui cu Costache?

PASTOREL

Vulcanul activ din Lună

Inainte cu cîtva timp ați aflat că astronomul sovietic Kozirev a observat, pentru prima oară în istoria astronomiei, un vulcan activ în Lună.

Fiind prima dată cînd se observă materie lunară incandescentă (Luna nu are lumină proprie, ci reflectă lumina Soarelui), există posibilitatea să se analizeze spectrul luminii emise, deducîndu-se pe această cale ce elemente chimice conține satelitul nostru „natural". De curînd, N. Kozirev a comunicat rezultatele lucrărilor sale unei adunări de astronomi la Observatorul central din Pulkovo.

Spectrofotogramele erupției din craterul Alfons au confirmat că gaze incandescente au erupt din acest crater. A fost dovedită prezența moleculelor de carbon. Strălucirea spectrului gazului a arătat că erupția a fost violentă.

Astronomul sovietic A. Kaliniak a propus să se construiască filtre optice speciale, cu care să se observe regulat întreaga suprafață lunară. Aceste filtre vor face ca vulcanii lunari activi să devină vizibili. In afara interesului pur științific al acestor cercetări, ele vor contribui la asigurarea condițiilor primelor călătorii în Lună.

Un valoros studiu despre ARTA POPULARA CHINEZA

In cartea sa despre R. P. Chineză, G. Călinescu, referindu-se la piesele expuse în muzeele de artă din China unde „orice obiect pare lucrat din vîrful pensulei și al cuțitașului cu lentila la ochi", arăta: „Sîntem în paradisul lucrurilor delicate și fragile presupunînd măestrie tehnică, transmisă de generații..."

In tainele acestui paradis, ne introduce cu pricepere, făcînd inteligibilă și măestria tehnică și tradițiile meșteșugărești ale artizanilor chinezi, recenta lucrare a lui Tancred Bănățeanu: „COOPERATIVELE DE ARTA POPULARA DIN R P. CHINEZĂ", în care sînt studiate, cu pătrundere și dragoste, creația artistică populară tradițională chineză și condițiile create de Republica Populară Chineză pentru asigurarea unui nou și continuu avînt al artei populare.

Rod al cercetărilor etnografice, îndeosebi în domeniul artei populare, efectuate timp de șase luni în anii 1955—1956, în cele mai multe provincii ale R. P. Chineze, lucrarea lui Tancred Bănățeanu este în același timp și o amplă, clară și concludentă expunere a noii forme de producție a creației artistice populare, o expunere asupra activității cooperativelor de artă populară din R.P. Chineză.

Autorul prezintă, succint, într-un capitol introductiv, dezvoltarea artei chineze, cît și problemele organizatorice, de cercetare, de îndrumare, de producție, de tehnică cît și analiza valorii artistice a producțiilor iar apoi, în capitolele următoare înfățișează cele mai reprezentative genuri. Lucrarea se referă la genuri de artă foarte populare în China și bine cunoscute și peste hotare.

După ce ne călăuzește spre a cunoaște creația artistică populară chineză pe genuri, după ce prezintă problematica artei populare chineze, problemele organizatorice, de îndrumare și creație artistică ale cooperativelor, după ce prezintă cele mai importante cooperative de artă populară, autorul caută, în încheiere, să arate posibilitățile de aplicare a experienței cooperativelor de artă populară chineză în țara noastră.

In afara valorii pe care o reprezintă pentru toți cei ce muncesc în cadrul cooperativelor de artă populară, în afara valorii care o reprezintă pentru etnografi, lucrarea lui Tancred Bănățeanu are meritul de a fi o foarte interesantă și instructivă lectură pentru masele largi dornice să cunoască mai îndeaproape marea măestrie a meșteșugarilor chinezi, să pătrundă în problemele artei populare chineze.

Drum în stîncă

(Urmare din pag. 1-a)

țără pe povîrnișuri abrupte la 40—50 m. deasupra apei. Aceste porțiuni sînt consolidate prin ziduri de sprijin făcute din beton armat. In alte părți, unde platforma nu poate fi consolidată, șoseaua își face loc sub munte, prin tuneluri sfredelite în stîncă. Și fără voie te gîndești că cei ce s-au încumetat să se ia la trîntă cu munții pentru a înfăptui această îndrăzneață lucrare, nu pot fi decît niște oameni plini de curaj și hotărîre.

Oameni de nădejde

După mai bine de 2 km. de drum, în apropierea tunelului de unde se auziseră exploziile, am dat peste primii muncitori de pe șantier. Aproape toți purtau îmbrăcămintea oamenilor de la munte. Ceea ce-i deosebea de localnici erau doar căștile de miner pe care le purtau pe cap atît bărbații, cît și femeile. Cei mai mulți dintre ei sînt din satul de aici, Polovraci.

Condițiile grele de lucru, primejdia care-i paște la fiecare pas, i-a învățat să fie atenți, disciplinați. Orice normă de securitatea muncii nesocotită poate costa vieți omenești.

Nu demult, în sectorul brigăzii condusă de iscusitul tunelist Nicolae Vesa, se pușcase în stîncă. De cîteva ore muncitorii lucrau la îndepărtarea sfărîmăturilor. Deodată, brigadierul observă că de sus, din înălțimile muntelui, începe să curgă la vale pietricele mici. Era semn că stînca se deplasează. A fost destul un semnal pentru ca toți muncitorii să se îndepărteze în cea mai mare grabă. Peste cîteva minute, cu un zgomot infernal, o stîncă uriașă (de peste 2.500 m.c.) se rostogoli la vale, barînd calea Oltețului. A fost nevoie de multe ore de muncă încordată pentru ca stînca să fie sfărîmată, iar apele Oltețului eliberate din captivitate.

★

Frumusețea sălbatică a Cheilor Oltețului, valoarea turistică și științifică a peșterii Polovraci și a celorlalte regiuni pitorești situate în această parte a Olteniei au atras încă de multă vreme atenția celor ce îndrăgesc frumusețile patriei. Dar această regiune nu este bogată numai în frumusețe, ci și în uriașe rezerve de material lemnos, de cea mai bună calitate, dar care secole de-a rîndul au rămas nevalorificate.

Noua șosea în construcție, ce va avea o lungime de 17 km., și care a reușit să-și facă loc încă de pe acum în stîncile din Cheile Oltețului, va face posibilă punerea în exploatare, într-un viitor apropiat, a unuia dintre cele mai bogate bazine forestiere ale țării, bazinul Oltețului.

Și nu e departe timpul cînd autobuze încărcate cu turiști se vor încrucișa pe această șosea modernă cu numeroasele camioane ce vor transporta anual spre fabricile și șantierele de construcții din țară zeci de mii de metri cubi de material lemnos.

Const. AZOIȚU

Radiocombina sovietică „Kristall 104"

In U.R.S.S. a intrat în producția de serie noua „radiocombină" „Kristall 104", prevăzută cu un receptor de televiziune de înaltă calitate „Almaz", un aparat de radio-recepție pe toate lungimile de undă „Liuks", un magnetofon și un pic-up. Este un aparat complex de înaltă tehnicitate.

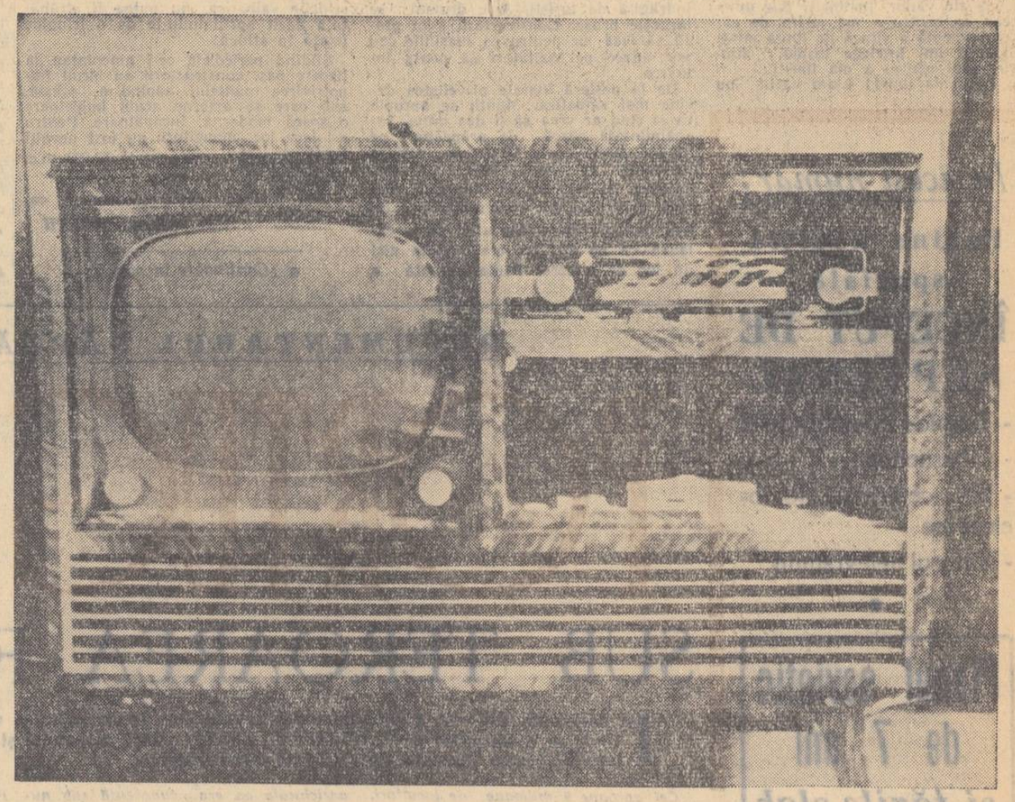

De prețutindeni

DIN CAUZA puternicilor curenți de mase mobile de aer cald care trec deasupra Crimeii, în după-amiaza zilei de 12 ianuarie s-a observat la Simferopol un fenomen cu totul neobișnuit. In timp ce în localitate cădea o zăpadă abundentă, cerul întunecat a fost luminat deodată de un fulger, iar apoi s-a auzit tunetul. Un asemenea fenomen n-a fost înregistrat niciodată pe timp de ninsoare.

●

CROCODILII nu-și varsă, bineînțeles, lacrimile dintr-o fățărnică milă pentru victimele lor. Un cercetător suedez a ajuns la concluzia că aceste faimoase lacrimi se datoresc faptului că organismul reptilei este nevoit să elimine pe această cale surplusul de sare asimilat odată cu apa.

●

O BUNĂ dezmințire a teoriei lui Malthus o oferă următoarea statistică: din 1940, populația pămîntului a crescut cu 30 la sută, producția de grîu cu 43 la sută, de zahăr cu 83 la sută și cea de orez cu 27 la sută.

●

LA MUZEUL de istorie naturală din Berna se găsește expus un cîine împăiat. Este vorba de faimosul cîine St. Bernard „Barry", care a salvat, la începutul veacului trecut, 40 de oameni de la moartea prin înzăpezire, în apropierea trecătoarei St. Bernard din Elveția.

●

RECENT constructorii de turbine de la uzinele „Propni Brnensko" au obținut o remarcabilă realizare. Ei au construit, pentru prima dată în Cehoslovacia, prototipul unei turbine adaptate pentru gaz metan. Ea are avantajul că folosește combustibil ieftin, iar instalația ei este puțin costisitoare.

●

UN IMPORTANT instrument al agenților de circulație din Mexic îl constituie un mic clește. Cu acesta sînt desprinse plăcuțele cu numere ale automobilelor care parchează în locuri interzise. Posesorii tăbliței și le pot ridica a doua zi... după achitarea contravenției corespunzătoare.

●

EDDIE HARTFORD din Manchester este, fără îndoială, cel mai tînăr spectator la un meci de fotbal. Eddie a văzut lumina zilei într-o tribună, la jocul eliminator disputat între echipele „Bolton Wanders" și „Arsenal".

●

IN REGIUNILE tropicale ale Americii de Sud și Australiei există rîme uriașe, cu o lungime de 1—2 m și grosimea de un deget. Ele trăiesc în galerii subterane, pe care și le sapă singure.

●

ENRICO BOSI din Bologna a cîștigat un „concurs" la care s-au prezentat 19 concurenți. Învingătorul a reușit să înghită, în timp de 90 de minute, 3,250 kg. de „tortellini" (mîncare specifică din tăieței).

●

IN MICUL SAT Idesa, din Turcia, femeile sînt vîndute la licitație. Un țăran a pus recent în vînzare pe fiica sa, pe nume Sultana. Pusă la licitație, ea a fost cumpărată de un moșier din apropiere, cu suma de 9 milioane de franci.

●

INTR-O GROTĂ din Gran-Sasso, cel mai înalt munte al peninsulei italiene, a fost descoperit un om în vîrstă de peste 80 de ani, care trăia acolo în condițiuni cu totul primitive, hrănindu-se cu ierburi, fructe și ciuperci.

●

LA 15 MARTIE 1916, George Lacy, certîndu-se cu tatăl său, un fermier din Virginia, s-a culcat în semn de protest într-un pat, refuzînd să se scoale. De atunci el a rămas în continuare în pat, pînă nu demult, cînd a decedat în vîrstă de 71 de ani.

POȘTA Redacției

VASILE DUMITRESCU — Săbăoani (Roman). Citind numeroasele dvs. rînduri versificate în care era vorba despre Unirea Țărilor Române am ajuns la concluzia că mai bine era dacă ne scriați în proză căci așa am fi înțeles mai bine gîndurile înaripate ce v-au purtat în preajma acestei sărbători iar dvs. nu v-ați mai fi căznit să rimați „Mihail Kogălniceanu" cu „au îndeplinit cu succes planul".

Părerea noastră sinceră și deschisă este că nu aveți aptitudini pentru poezie și că ar trebui să abandonați această preocupare frumoasă, ce-i drept, dar destul de pretențioasă.

Apreciem perseverența dvs dar trebuie să fiți convins că potrivirea cuvintelor, în așa fel încît să rimeze, nu înseamnă poezie. Trebuie neapărat să vă puneți la punct cu gramatica pentru a face acordul și exprimarea cuvintelor corect și nu după ureche.

Sperăm că răspunsul nostru categoric va fi în măsură să vă convingă că avem dreptate. Renunțînd la versuri, poate că ați putea realiza mai mult în domeniul povestirii. Omul e dator să încerce.

ALICE MOLDOVEANU — București. Doriți să știți modul în care ați putea să vă adresați revistei noastre pentru a afla o sumedenie de lucruri care vă interesează.

Calea este atît de simplă că și dvs. veți zîmbi cînd vă vom arăta. Este cea pe care ați utilizat-o. Practic se realizează astfel: luați o hîrtie, scrieți ce doriți, puneți într-un plic pe care îl expediați apoi la adresa cunoscută. Vorba veche: minăstire-n-tr-un picior...

Așteptăm scrisoarea dvs.

MICA GAVRILESCU — Galați. Ați vrea să știți dacă în literatura noastră a mai existat sau mai există un alt poet, în afara de Eminescu, autor de glosse, „Dacă există — ne scrieți dvs. — cum se numește?"

Stimată cititoare, trebuie să știți că din „Magazin" ne lipsesc uneori unele produse. De pildă, glossa nu am întîlnit-o la raionul nostru de istoria literaturii. Poate că vor fi existat și alte glosse, ele însă n-au rezistat probabil timpului și exigențelor. Pentru viitor nu vă promitem unele noi. Sortimentul acesta se pare că nu este înscris în planul de producție al poeților.

ELENA MARINESCU — Pitești, după ce ne expune cîteva păreri interesante despre arta poetică și după ce ne prezintă cîteva epigrame din producția proprie, încheie astfel scrisoarea sa: „Sper să-mi răspundeți și mie prin cîteva cuvinte. Chiar de-i un răspuns negativ, este o plăcere cînd îți vezi numele apărut la „Poșta redacției".

Răspunsul nostru nu este chiar atît de negativ. Deși epigramele sînt neizbutite, semănînd a strigături, totuși credem că veți putea scrie unele bune pe cînd veți fi în clasa XI-a sau poate și mai devreme. Iată, v-am dat și răspunsul, v-am publicat și numele. Ce mai rămîne de tăcut? Mai faceți-ne să vă publicați numele o dată cu producțiile. Dați-i zor!

VASILE CREMENE — Fetești. Pînă să ajungă la noi, stilourile dvs. adresate dictatorului Batista, lucrurile s-au limpezit în Cuba.

Nu rămîne din partea noastră decît să vă înapoiem scrisoarea cu aposti-lia: „Aaresatul dispărut. Căutați alte subiecte".

PAVEL MÎNZU — Șomcuțul Mic. In adevăr, colecția „Documente privind istoria Romîniei" editată de Academia Republicii Populare Romîne este de un real ajutor pentru cei ce se interesează de trecutul poporului nostru. Durata mare dintre apariția volumelor se datorește faptului că adunarea și cercetarea materialului documentar necesită timp îndelungat. După informațiile obținute, vor mai apare și alte volume.

ALLX. IONESCU — Tg. Mureș. Ne dați speranțe mari în corespondența dvs. despre longevitate. Vom trăi sute de ani ne scrieți, iar alții nu vor muri niciodată. Cum? Ce alte metode ați descoperit pentru a prelungi viața? Ce cercetări noi ați adăugat celor ce se fac cu asiduitate și în țara noastră?

Metoda ce-o preconizați este un non sens. „Intoarcerea în timp spuneți dvs., în interesul longevității este cea mai interesantă descoperire făcută de om, căci această întoarcere, prin însăși contradicția formulei, înseamnă de fapt tocmai progresul, înseamnă cîștigarea vieții înainte. Omul a îmbătrînit înainte de vreme, dar întinerind din nou se cheamă că s-a întors pe unde a mai fost, deci, această întoarcere nu poate fi altceva decît o mergere înainte". (?!?!)

După dv. longevitatea nu presupune mergere înainte. In acest caz fiecare din noi ar avea o virstă multimilionară, dacă ne-am însuși ceea ce am lăsat în urmă. Dar tot dvs. anulați ce-ați spus înainte, declarînd că omul se poate considera decedat încă din fașă.

La propunerea de a ne mai da unele amănunte, vă spunem că ne-am amuzat și așa prea mult, așa că nu mai este nevoie. Vederile dvs. sînt în totală contradicție cu știința și logica.

ARISTICA BAGHINA — Tr. Severin. N-am greșit într-unul din răspunsurile noastre cînd v-am spus că „sînteți din nou în formă". Iată o nouă epigramă căreia îi acordăm spațiu locativ în rubrica noastră.

Uneori merele care sosesc la Aprozar sînt de slabă calitate

Dacă Eva cea din rai
Pe aicea ar veni,
Eu nu cred sub nici o formă
C-ar putea-o ispiti.

In epigrama care satirizează pe un tenor încrezut asemuindu-l cu Șaliapin ați luat-o cu o octavă mai sus, fiindcă Șaliapin n-a fost tenor cum afirmați, ci bas.

N. BANAȚEANU — Craiova. Lucrarea dvs. am predat-o unor specialiști care vor aviza asupra calității ei. Vă vom ține la curent cu rezultatul.

„ELEVII"

(Urmare din pag. 1-a)

Au început cursurile. In prima zi, Marina Gașpar și-a pregătit cu grijă bărbatul. I-a dat o cămașă curată, a încins fierul și i-a netezit haina, pantalonii. „Se duce între oameni. Înfă, își are bărbatului arată hărnicia femeii", își spunea ea.

La plecare, Victor i-a spus așa, în treacăt:

— Marino, tu să nu m-aștepți. Lasă-mi ceva mîncare pe plită și culcă-te. Eu o să trec nițel cu oamenii pe la M.A.T.

A ieșit apoi în curte fără să-i aștepte răspunsul.

Marina a intrat în războiul de țesut. A lucrat cît a lucrat, dar de la un timp suveica parcă nu mai mergea deloc. Mereu îl vedea înaintea ochilor pe Victor ciocnind cinzeaca după cinzeacă cu stînga lui cea spornică. (Căci în privința aceasta, după cum știți, lui Gașpar nu i se făcuse nici o restricție). Pînă la urmă și-a pus furca în brîu și a pornit către sediul colectivei, unde aveau loc cursurile.

N-a intrat însă înăuntru. **A stat pe sălițâ să-l aștepte, răsucind de zor fusul între degetele sprintene. Acolo a găsit-o Victor la terminarea lecției.**

— Fusei și eu cu furca în vecini, îi zise ea. Ieșii adineaori și mă gîndii să trec să te iau.

— Păi de ce nu intrași în sală? Auzeai și tu ceva.

— Eh, ce să casc gura acolo. Hai să mergem acasă. Ți-am cumpărat o litră de țuică.

„Vasăzică așa nu merge, trebuie să găsesc altceva" își zise Victor Gașpar. Și a găsit. Înainte de a doua lecție, iarăși s-a pregătit, s-a dichisit și i-a spus femeii așa într-o doară:

— Multe lucruri folositoare învățăm la cursurile noastre. Avem și un microscop. Te uiți prin el și vezi bobul de grîu cît dovleacul. Numai că m-am cam dezobișnuit să scriu. Dar o să mă așez astă seară lîngă Lenuța Ilincăi. Aia de-a fost mărîtată cu Grigore Traian.

E fată deșteaptă și scrie foarte repede, nu-i scapă nimic. O să copiez și eu după caietul ei...

— Măi bărbate, dar...

— Gata Marino, am fugit că-l tîrziu.

A rămas Marina cu un fior în inimă. Lenuța Ilincăi? Cum să n-o știe? E fată deșteaptă, într-adevăr, și chipeșă pe deasupra. Așezîndu-se lîngă ea Victor al ei ar putea doamne ferește să vadă și acest „pe deasupra". Ei, dar nu se lasă ea Marina așa cu una cu două. Ce, oare ea n-a învățat bine la școală, nu scrie repede și frumos? De ce să ceară Victor ajutor unei străine, cînd lucrurile se pot rezolva în familie?. E doar datoria soților să se ajute între ei.

Mînată de aceste „datorii familiare" Marina s-a îndreptat gloanț spre sediul gospodăriei. Lecția începuse. L-a căutat din ochi pe Victor și s-a strecurat într-acolo. Lîngă el însă nici urmă de vreo Lenuță. Mirarea i-a fost și mai mare cînd, întrebînd pe cineva din spate, i s-a răspuns că fata Ilincăi nici nu se înscrisese la cursuri.

A priceput atunci Marina șiretlicul lui Victor. Dar era prea tîrziu: se nimerise că în lecția aceasta se vorbea de furajarea vacilor de lapte și Marina constată că tehniciana vorbea despre lucruri a căror rezolvare o frămîntau și pe ea de multă vreme.

I-a luat caietul lui Victor — care scria de altfel destul de repede — și a umplut cinci pagini în seara aceea.

— Data viitoare scrii tu, i-a spus ea. Eu o dată și tu o dată. Nu-i bine așa?

— Ba așa e bine dragă nevastă, i-a răspuns Victor.

★

Acum iat-o pe Marina stînd în picioare în mijlocul murmurului de uimire generală.

— Bine Marina, te înscriu zîmbește profesoara. Vasăzică — răsfoiește ea catalogul — la litera G încă un elev: Gașpar Marina...

Anca CRISTEA

CENTENARUL UNIRII

ROMANI!

Unirea este indeplinita.

Naţionalitatea Romana este intemeiata.

Acestu faptu măretu, doritu de generaţiunile trecute, acclamatu de corpurile Legiuitore, chematu cu căldura de noi, s'a recunoscut de Inalta Porta, de Puterile garante, si s'a inscris in datinele Naţiunilor.

Dumnedeul parinţilor nostrii a fost cu Tera, a fostu cu noi. Elu a intaritu silinţele nóstre prin intelepciunea poporului, si a condusu Naţiunea către unu fainicu viitoru.

In dilele de 5 si 24 Ianuariu aţi depusu tota a vóstra incredere in Alessul naţiei, aţi intrunit speranţele vóstre intr'un singur Domnu.

Alessul vostru vé dă astădi o singură Romanià.

Ve iubiţi Patria, veţi sci a o intări.

Se traiasca Romania!

Datu in Iasi, la 11 Decembre 1861.

ALESSANDRU JOAN.

DIMITRIE GHICA, Presidentul Consiliului de Ministri din Terra Romanesca si Ministru din Intru.
A. ARSACHI, Ministru trebilor din afara.
A. PLAGINO, Ministru de Finance.
IOAN GHICA, Ministru de Resbel.
N. A. NICULESCU, Ministru Cultelor si Instrucţiunii publice.
I. VALEANU, Ministru Controlului.
I. FALCOIANU, Ministru Justiţiei.

Proclamaţia lui Al. I. Cuza din 11 XII 1861, privind definitivarea Unirii.

(Urmare din pag. 1-a)

aspiraţiile poporului romîn. In Franţa, personalităţi progresiste, printre care Jules Michelet manifestă un larg sprijin în favoarea aspiraţiilor naţionale ale romînilor.

In anul 1856 — prin Convenţia de la Paris — se hotărăşte că *„Principatele se reorganizează pe baza respectării autonomiei lor... Convocarea unor divanuri ad-hoc, compuse din reprezentanţi ai tuturor claselor sociale, pentru a exprima dorinţele populaţiilor asupra organizării lor definitive"*.

Lupta dintre unionişti şi antiunionişti devine din ce în ce mai ascuţită. In Moldova caimacamul Vogoride — duşmanea căpătînos al unirii, unealtă a Porţii şi a consulului austriac, desfăşoară o largă activitate de terorizare şi intimidare împotriva unioniştilor şi a Comitetelor Centrale ale Unirii care luaseră fiinţă în Ţara Românească şi în Moldova în primăvara anului 1856. Intr-o scrisoare adresată de Al. Vogoride — de la Londra — către fratele său N. Vogoride — caimacamul Moldovei scrie: *„Cumnatul nostru ambasadorul, a văzut pe lordul Palmerston, care este cu totul potrivnic Unirii. Este de mare nevoie ca să întrebuinţezi la timp toate soluţiile dumitale, pentru ca Moldovenii să nu rostească dorinţa pentru unire, şi astfel să te faci vrednic de bunăvoinţa Sublimei Porţi şi de sprijinul Angliei şi a Austriei"*. Trebuie recunoscut că Vogoride a făcut totul pentru ca să se bucure de acest sprijin. El a fost chiar decorat de austrieci cu „Coroana de fier". C. Catargiu — colaborator apropiat al lui Vogoride — declara public *„să i se radă mustaţa dacă va ieşi un singur unionist"*. Caimacamul opreşte apariţia foilor unioniste şi ia măsuri de arestare a oricui va mai îndrăzni să poarte culorile unioniste. Persecuţiile nu făceau însă decît să lărgească ideea Unirii. Văzînd Vogoride că nu poate stăvili curentul, el trece la eliminarea sistematică din listele electorale a tuturor celor ce arătaseră simpatii pentru cauza Unirii. Indignarea maselor era fără margini. Consulul francez — într-un raport către guvernul său scria *„Pînă acum poporul s-a menţinut în căile legale, dar cred că a ajuns la limitele răbdării, şi dacă se îngăduie să se facă alegeri în condiţiunile de faţă nu mai răspund de liniştea publică"*. In acest timp se mai întîmplă un fapt care avea să capete o importanţă deosebită: demisia lui Alexandru Cuza, pîrcălabul judeţului Covurlui — ca protest împotriva măsluirii alegerilor. El înaintează consulilor o copie a scrisorii sale de demisie. Alegerile astfel măsluite, obţin o majoritate totală pentru separatişti. Protestul maselor este atît de puternic încît în cele din urmă alegerile sînt anulate. Se fac noi alegeri care dau o majoritate prounionistă. Majoritatea divanurilor o constituiau reprezentanţii boierimii şi ai moşierimii. Divanurile ad-hoc se exprimă din primele şedinţe pentru *„unirea celor două principate într-un singur stat sub numele de Romînia"*.

Primele divergenţe în legătură cu reformele sociale începură de acum să se manifeste; printre cei care se opuneau acestor reforme fiind I. C. Brătianu. Pentru prima oară se aude glasul ţărănimii asuprite: *„Toată bogăţia, toată îmbelşugarea, braţele şi sapele noastre o aduc. Ctu-i Dunărea de mare şi de largă curge rîul sudorilor noastre, se duce peste rîuri şi peste hotare, acolo se prefăce în rîuri de aur şi de argint..."* Ei cer în frunte cu Ion Roată suprimarea *„boieresc-lui, dreptul la pămînt pînă la 2/3 din moşie"*. In ziua de 9 noiembrie 1857, în a 16-a şedinţă a adunării, s-a dat citire propunerii deputaţilor pontaşi exprimînd dorinţele ţărănimii: Kogălniceanu spunea despre acest act că *„este o adevărată plîngere a unui întreg popor"*. Iată-l: *„Suspinul, durerea noastră de toate zilele, dorinţa cea mai mare pentru care ne rugăm zi şi noapte la Dumnezeu să se îndure este căderea boerescului... Vroim să scăpăm, vroim să ne răscumpărăm de robia în care sîntem. Vroim să ne răscumpărăm, să nu mai fim ai nimănui, să fim numai ai ţării şi să avem şi noi o ţară; am îngenuncheat, am îmbrîncit cu toţii; cum sîntem noi o mai putem duce îndelung; nu vroim să jignim drepturile nimănui, dar nici al nostru să nu se întunece... Să fie o adunare obştească unde să avem şi noi oamenii noştri"*... Burghezia nu voia însă rezolvarea problemei agrare, ci o înţelegere cu moşierimea.

După ce Turcii au dizolvat în ianuarie 1858 printr-un firman divanurile, Convenţia de la Paris care i-a urmat nu aduce nici un fel de rezolvare problemei româneşti.

Poporul a trecut să-şi rezolve singur problema unirii. In Moldova — la deschiderea adunării elective — se pomeneşte pentru prima oară numele de Romîni, şi nu de moldoveni. Discutînd lista domnilor, Kogălniceanu afirmă că e necesar *„un cetăţean bun, Romîn simplu şi modest ca şi ţara noastră"*, ceea ce însemna în fond excluderea marilor boieri de la domnie. Se merge pînă acolo încît se afirmă caracterul „democratic" al noului domn, cărula să nu i se acorde decît o aripă din palatul administrativ şi 5 ofiţeri de suită. Intr-o atmosferă emoţionantă Alexandru Cuza este ales domn. In faţa întregii adunări, domnul rosti din adîncul inimii jurămîntul de credinţă: *„...voi păzi cu sfinţenie drepturile şi interesele patriei, voi fi credincios constituţiei în textul şi spiritul ei, în toată domnia mea voi priveghea la respectarea legilor... neavînd înaintea ochilor mei decît binele şi fericirea naţiei române"*.

In Ţara Românească situaţia era mai grea. Elementele unioniste din Adunare îşi dădeau seama că fără sprijinul maselor nu se va obţine nimic de la boieri. La 22 ianuarie Adunarea fu deschisă. 30.000 de locuitori ai Bucureştiului erau în faţa Dealului. Tineretul făcea de gardă la poarta Adunării controlînd pe cei ce intrau. Presiunea maselor se făcea simţită puternic. După dezbateri îndelungate, cineva ieşi din adunare şi anunţă alegerea lui Alexandru Cuza. Un strigăt imens de bucurie se auzi. Era strigătul poporului: *„Trăiască Cuza Vodă"*, *„Trăiască Romînia, una şi nedespărţită"*. Vestea s-a întins în toată ţara, peste care se auzea cîntecul vesel al Horei Unirii. Primul guvern unit a fost alcătuit însă de abia în 1862 — la 24 ianuarie — deoarece puterile antiunioniste manifestau o rezistenţă înverşunată.

Au trecut decenii. Au urmat un şir de reforme sociale; dar burghezia română a căzut la înţelegere cu moşierimea formînd monstruoasa coaliţie pentru a înăbuşi lupta maselor revoluţionare. Împiedicînd desăvîrşirea transformărilor burghezo-democratice, ei au frînat dezvoltarea economică a ţărilor noastre. Regimul burghezo-moşieresc în frunte cu monarhia a trădat permanent interesele naţionale, a instaurat în ţară un regim de teroare.

Conducerea luptei pentru independenţă naţională şi drepturi democratice a fost preluată de clasa muncitoare în frunte cu partidul ei de avangardă, partidul marxist-leninist — care în alianţă cu ţărănimea muncitoare au înlăturat regimul de exploatare burghezo-moşieresc. Regimul nostru a desăvîrşit revoluţia burghezo-democratică şi a trecut la construirea socialismului. Puterea politică se află în mîinile clasei muncitoare care în alianţă cu ţărănimea muncitoare clădesc ţară nouă. *„Să fie o adunare obştească unde să avem şi noi oamenii noştri"* cereau ţăranii clăcaşi în divanurile ad-hoc. In discursul ţinut în faţa alegătorilor în 1957 — analizînd compoziţia socială a candidaţilor pentru Marea Adunare Naţională, tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej spunea: *„169 dintre candidaţi sînt muncitori şi ţărani care lucrează efectiv în producţie. Ceilalţi sînt muncitori şi ţărani care ocupă funcţii de răspundere în viaţa obştească şi de stat, cadre didactice, ingineri, tehnicieni şi alţi oameni de cultură, slujitori ai cultelor, militari. 67 de candidaţi provin din rîndurile naţionalităţilor conlocuitoare din ţara noastră. 71 de candidaţi sînt femei"*.

Aceştia sînt oamenii noştri, cum cereau odinioară ţăranii clăcaşi — reprezentanţi autentici ai celor care cu braţele şi cu mintea lor produc bunurile materiale şi culturale, fiii cei mai buni ai unui popor care, rupt din robia capitalistă, construieşte socialismul.

Plenara C. C. a partidului din noiembrie 1958 a pus în faţa celor ce muncesc, noi şi importante sarcini pentru înflorirea patriei şi ridicarea bunăstării a poporului muncitor. Ţara este un imens şantier. Privind la fabricile care se ridică, la blocurile de locuinţe, la şcoli şi spitale, ne gîndim la drumul parcurs: un drum de lupte şi biruinţi.

Strîns legat de trecutul său de luptă, poporul muncitor, călăuzit de partid, sărbătoreşte azi 100 de ani de la Unire, în ţară liberă, construind entuziast, o viaţă nouă.

Marin URSU

Deschiderea Adunării Naţionale din Rominia de către Al. I. Cuza în februarie 1860

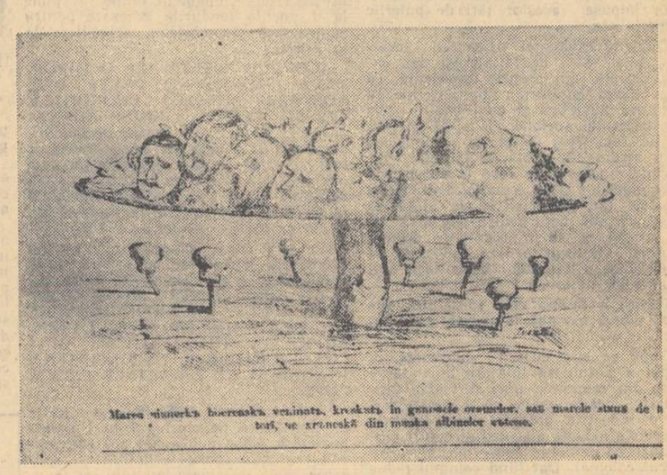

O caricatură din revista „Nichipercea" (1860) însoţită de următoarele rînduri: „Marea ciupercă boerească veninată, crescută în gunoaiele oraşelor sau marele stup de trintori ce cresc din munca albinelor sătene".

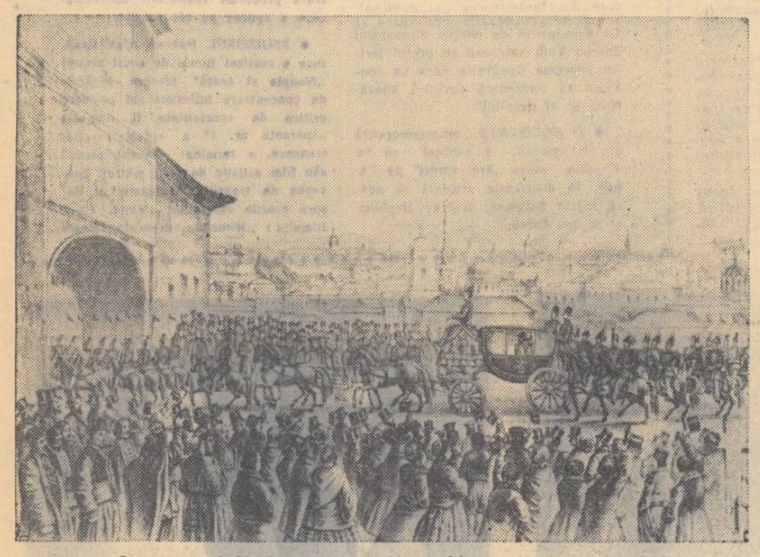

Sosirea lui Al. I. Cuza la deschiderea Adunării Naţionale din 1860

EVOCARE ISTORICĂ

ŢĂRANII ŞI UNIREA

Peste Putna a poposit, furişată dinspre munţi, înserarea. Ici colo, în casele ascunde pilpîie lumini zgîrcite. Intr-o odăiţă a pîrcălăbiei, luminată slab de o feştilă ce scoate un fum gros, lipicios, s-au adunat opt ţărani. Trei dintre ei au părul ca omătul. Ceilalţi îs suri. Feţele lor uscate, ciolănoase, par sculptate în lemn. Şăd pe bănci, în jurul unei mese, şi tac. In liniştea statornicită nu se aude decît scîrîitul unei pene: „scriitorul" pîrcălăbiei întocmeşte un tabel în care trece numele celor prezenţi.

— Să începem! — a spart careva tăcerea.

Dar toţi tac. In liniştea mare, vorbele sînt scumpe, ca pietrele rare. Tuşind scurt, cuprinzîndu-i dintr-o privire pe cei de faţă, un ţăran înalt, cu mustăţile stufoase, cearcă să spună ceva.

— Zi-i Roată, să te auzim — glăsuiră cîţiva, foindu-se nerăbdători pe bănci.

— Iaca zic. Din opt cîţi sîntem adunaţi aci, unul va trebui să bată drumul Ieşilor. Acolo, la Divan, acel ales aicea de către noi, aşa cum am fost şi noi aleşi pe ocoale, va avea de dat piept cu boierii. Se cuvine deci a alege un om de nădejde. Avem de făcut o Unire precum şi... altele ce ne stau la inimă. Aşa că trebuie chibzuit bine...

Au chibzuit pînă tîrziu, aproape de miezul nopţii. Unire... pămînt... boieresc... jalbă... bici... cuvintele curgeau, cînd line ca o apă de şes, cînd bolovănoase, aspre.

Şi au ales. Cu cinci voturi pentru, avea să plece la Iaşi Ion Roată din satul Cîmpurile, deputat al clăcaşilor din ţinutul Putnei.

— Să te ţii tare, bre Roată. Aşa cum te ştim. Să ai nădejde în noi. Drum bun!

In aceleaşi zile, la Dorohoi şi la Suceava, la Tutova şi la Vaslui, la Galaţi şi la Focşani, în toate cele 15 ţinuturi ale Moldovei, erau aleşi deputaţii clăcaşilor pentru Divanul Ad-hoc. 15 deputaţi pontaşi, aleşi ai poporului, şi-au pregătit desagii cu merinde, schimburi şi straie din cele mai curăţele şi au pornit pe şleaurile mari către bătrîna cetate a Ieşilor.

In faţa hanului Bacalu din inima Iaşului forfota este încă în toi. Printre ţăranii târgoveţi erau şi cîţiva deputaţi veniţi de la adunarea de se numea Divanul Ad-hoc unde subscriseseră „actului celoru patru puncte", actul istoric care hotăra Unirea. Mai la o parte într-un mănunchi de oameni e şi Ion Roată, deputatul clăcaşilor din ţinutul Putnei. Lîngă dînsul e Stanciu Ţetea şi Costache Negri.

— Apoi noi, ţoane Negri, rosteşte gros Levardă, îţi mulţămim pentru toate cele poveţe ce ni le-ai dat.

— Şi mai cu seamă, pentru sprijinirea jalbei noastre.

— Lasă moş Ioane este o vorbă a unui scriitor: totul e bine cînd se termină cu bine. Aveţi grijă de copiile jalbei. Feriţi-le de ochii stărostiei. Căutaţi oameni de ispravă care să citească ţăranilor jalba voastră. O să le meargă tuturor la inimă.

— Bine ar fi dacă am putea lua cu noi şi actul care l-am iscălit de la Divan. Sînt trecute acolo vorbele d-lui Kogălniceanu care pentru noi au mare preţ.

— Il veţi avea. Mîine dimineaţă vă trimit la han mai multe exemplare din Buletinul Adunării care se tipăreşte acum. Acolo scrie tot, tot.

— Mare minune! Noi te lăsăm cu bine coane Negri şi avem să vedem cum s-or împlini cele ce le gîndim noi.

— Gîndurile noastre se aseamănă Moş Ioane, zîmbi Negri şi strînse pe rînd mîna celor de faţă.

A doua zi, de cu vreme deputaţii clăcaşilor s-au răspîndit în cele patru zări. In desagi, învelite cu grijă în ştergare duceau copii de pe jalba clăcaşilor, mult vestita propunere care glăsuia:

...pînă în ziua de astăzi toate sarcinile cele mai grele numai asupra noastră au fost puse şi noi mai de nici unele bunuri ale ţării nu ne-am îndulcit iară alţii, fără să fie puşi la nici o povară, de toată mana ţării s-au bucurat, că noi biruri grele pe cap am plătit, oameni de oaste numai noi am dat, ispravnici, judecători, privighitori şi jandarmi numai noi am ţinut".

Caimacamul Vogoride se plimba nervos prin cabinet fulgerînd din ochi aprigă mînie. Omul ce a intrat s-a oprit sfios lîngă uşă. Aşteptă ordine.

— **Am informaţii sigure ca în lunile ce s-au scurs de la adunarea desfiinţatului Divan, porcoşii de clăcaşi în frunte cu aşa zişii lor deputaţi, ridică capul. Ce fac stărostiile? Dorm?! Trimiteţi ordine peste tot să fie adunate toate buletinele nr. 3 ale Divanului Ad-hoc. Prostimea n-are nevoie să ştie prea multe lucruri. Toţi deputaţii clăcaşilor să fie urmăriţi. Şi mai cu seamă acel clonţos Ion Roată care pare a fi capul răutăţilor. Să-mi raportaţi de executare.**

Detaliu din tabloul, de Vasile Ştefan, „Improprietărirea ţăranilor la 1864", aflat la Muzeul Unirii din Iaşi

La stărostiile ţinuturilor, dosarele creşteau. Alături de Buletinul nr. 3 al desbaterilor din Divanul Ad-hoc, ferfeniţit de atîta purtare din mînă în mînă, se adunau smulse cu japca, copii ale jalbei deputaţilor clăcaşi, păturite, roase de cît au fost purtate în sîn, la piele, ori în chimire. Zburau depeşele către Iaşi: **„Adunaţi tot ce aţi găsit. Circulă multe scrisuri de mînă dictate de către deputaţii pontaşi. Se vorbeşte tot mai des despre numitul Ion Roată. Găsit o scrisoare dictată de către Roată deputatului Ţetea. Conţinutul alarmant. Numitul acesta trage nădejde că într-o lună-două boierescul se va sfîrşi".**

Prin februarie 1858, către stărostia ţinutului Putna, pornea o depeşă urgentă: **„Numitul Ion Roată să fie arestat. Să i se stabilească loc de şedere în satul Cîmpurile, cu obligaţia că nu. mitul nu se va mai abate la chemări stricătoare liniştei şi bunei cuviinţe. Şi că nu se va mai ocupa, nici va proclama lucrările desfiinţatului Divan Ad-hoc. Se va regula din partea starostiei ţinutului o deaproape priveghere poliţienească asupra mişcărilor lui şi a corespondenţei şi agitaţiei. Nu are voie a strînge bani".**

In acea vreme Ion Roată se afla la Iaşi. Va fi fost dus sub stare de arest pe jos, din poştă în poştă pînă în satul lui, Cîmpurile.

Dar cuvintele din jalba deputaţilor clăcaşi umblau din gură în gură, din cătun în cătun, din sat în sat. Nici o starostie din lume nu le-a putut opri. Dosarul de trimitere în judecată întocmit lui Ion Roată odihneşte acum sub sticla unei vitrine de muzeu. Cei ce vizitează Muzeul Unirii de la Iaşi se opresc şi-l cercetează cu interes. Un document ca multe altele despre împilarea de veacuri a ţărănimii de către moşierime.

Visurile de atunci au devenit fapte abia azi, în anii puterii populare, cînd cei ce muncesc conduc destinele ţării.

Dumitru IGNEA

Un document de preţ

„Hora Unirii la Craiova"

de THEODOR AMAN

Printre operele de seamă expuse la muzeul „Theodor Aman" din Bucureşti se află şi o pictură care este intitulată: „Hora Unirii la Craiova". Tot aci se află şi două schiţe cu acelaşi subiect premergătoare picturii în ulei. Pe lîngă marea valoare artistică aceste lucrări au şi o însemnată valoare documentară. Marele pictor a reuşit să imortalizeze pe pînză unul dintre momentele de seamă din istoria zbuciumată a acestui oraş, centru administrativ şi politic al Olteniei. Tabloul redă, cu o mare fidelitate, entuziasmul, bucuria cu care târgoveţii craioveni au salutat înfăptuirea unei dintre năzuinţele lor fierbinţi, măreţul act al Unirii.

Aşa cum se ştie, în urma tratatului de la Paris încheiat în 1856, la Bucureşti — ca şi în Moldova, la Iaşi — s-a convocat un Divan Ad-hoc, care urma să stabilească organizarea politico-socială definitivă a Ţărilor Romîne.

Deşi el trebuia să fie alcătuit în aşa fel încît „să constituie reprezentarea cea mai exactă a intereselor tuturor claselor societăţii", cele 5 judeţe ale Olteniei au trimis în Divanul Ad-hoc un număr de 26 de deputaţi, dintre care doar 5 clăcaşi.

In toamna anului 1857 Divanul Ad-hoc al Ţării Româneşti votează în unanimitate programa partidei naţionale cerînd autonomia şi neutralitatea celor două ţări romîne, unirea lor într-un singur stat, etc. Vestea acestei izbînzi a fost primită cu bucurie de craioveni, de masele de lucrători meşteşugari, negustători care formau majoritatea populaţiei. In puterea nopţii un mare număr de târgoveţi s-au adunat în faţa şcolii centrale — în acelaşi loc unde cu 9 ani în urmă se înflăcărase ascultînd cunoscuta proclamaţie de la Izlaz — şi în strigătele de „Vivat Romînia Unită", la lumina torţelor şi felinarelor şi-au dat mîna jucînd Hora Unirii.

Militant înflăcărat al ideii unirii, Theodor Aman a imortalizat acest eveniment în cunoscutul său tablou „Hora Unirii la Craiova". Afirmîndu-se ca părtaş direct la această entuziastă manifestaţie populară, marele pictor craiovean a ţinut ca în primul plan al compoziţiei să se reprezinte pe el însuşi împreună cu familia sa. Doi ani mai tîrziu, la 24 ianuarie 1859, în acelaşi loc şi cu aceiaşi însufleţire, târgoveţii craioveni au sărbătorit actul Unirii. De astă dată ca un fapt împlinit.

Deşi unirea a fost un rezultat al luptei poporului muncitor de la oraş şi sat, cei care au tras principalele foloase de pe urma Unirii au fost nu ţăranii şi meşteşugarii craioveni, ci marea moşierime şi burghezia. Ţăranii, trimişii lor în divan: clăcaşii Voicu din Gorj, Niculae Mazilu din Dej sau Marin Pîrcălăvescu din Romanaţi, legau actul Unirii de înfăptuirea unei vieţi atît de scumpe lor, eliberarea de sub jugul înrobitor al iobăgiei. Numai că aşa cum au dovedit-o evenimentele ce au urmat, năzuinţele maselor de truditori de la oraşe şi sate de a dobîndi libertate, pămînt, un trai omenesc au fost batjocorite şi călcate în picioare. Aceste năzuinţe pentru care şi-au dat viaţa clăcaşii din Floreşti (1860) sau cei din Băileşti (1863), pătentarii din Craiova (noiembrie 1860) ca şi miile de ţărani ucişi în 1907, aveau să se împlinească deabia în zilele noastre. Mărturie sînt prefacerile adînci, viaţa nouă care a înflorit, prin munca maselor populare conduse de Partid, pe plaiurile Olteniei.

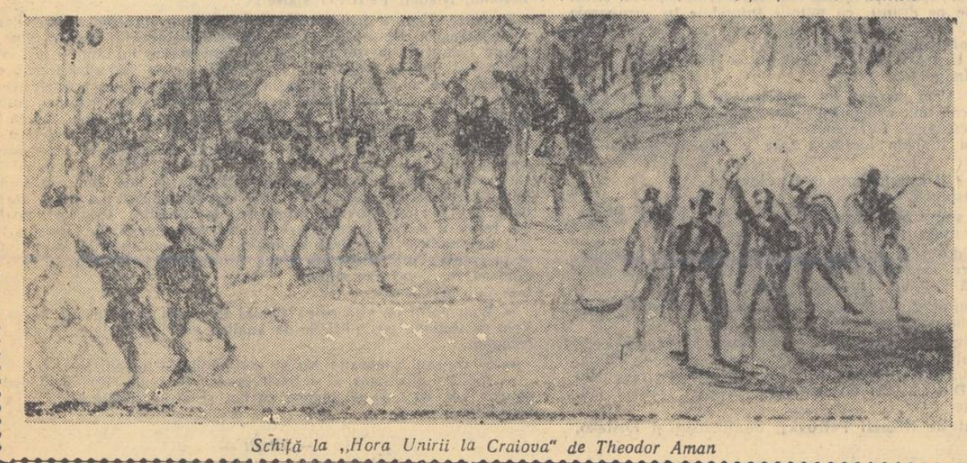

Schiţă la „Hora Unirii la Craiova" de Theodor Aman

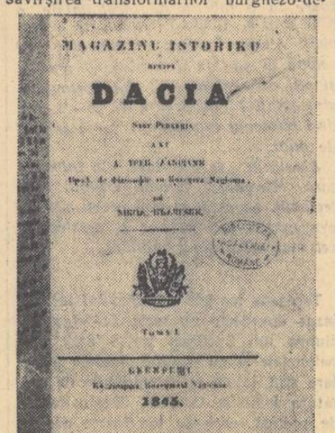

O altă publicaţie progresistă — „Magazinul istoric pentru Dacia" apărută sub îngrijirea lui A. T. Laurian şi N. Bălcescu

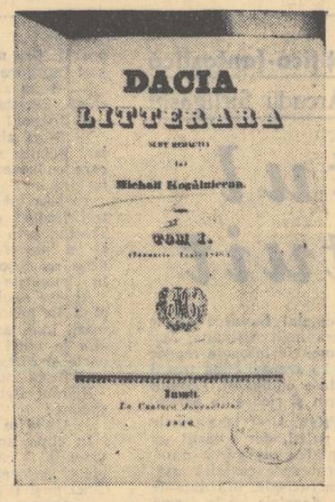

Coperta revistei „Dacia literară", apărută sub conducerea lui M. Kogălniceanu

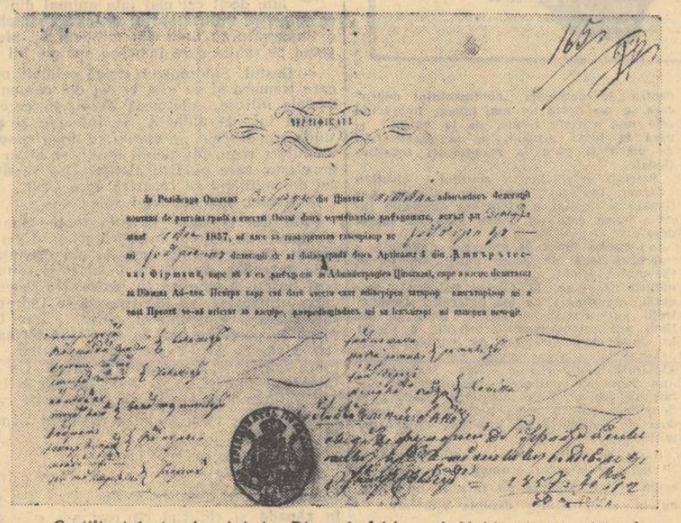

Certificatul de deputat în Divanul Ad-hoc al Moldovei dat lui Ion Roată în iulie 1857, deputat al Ocolului Zăbrăuţi, ţinutul Putna. Documentul se află la Arhivele Statului — Iaşi

Planul sovietic de 7 ani și țările slab dezvoltate

Corespondență specială din India

Un ziar indian de dreapta, „TIMES OF INDIA" comenta în articolul său de fond planul sovietic de șapte ani în termenii următori: *„prin îndeplinirea planului, Uniunea Sovietică va fi în situația de a ajuta și mai mult țările slab dezvoltate și de a concura pe piața mondială. Faptul trebuie să dea de gîndit economiștilor din Occident".*

Semnificația internațională a planului de 7 ani este incontestabilă. Îndeplinirea acestui plan înseamnă consolidarea lagărului mondial al socialismului, înseamnă mărturia irevocabilă a vitalității de neînvins a socialismului, a necontestatei sale superiorități economice și sociale asupra capitalismului muribund și totodată, un important sprijin dat economiei țărilor slab dezvoltate pe bază de egalitate și ajutor reciproc, pentru înlăturarea dificultăților impuse acestor țări de puterile imperialiste.

Datorită existenței sistemului socialist, țările slab dezvoltate își dau astăzi seama, din proprie experiență, că dezvoltarea legăturilor multilaterale cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări ale lagărului socialist, le ajută în lupta lor împotriva dictatului monopolurilor străine, le ajută să înlăture consecințele nefaste pe care le au asupra economiei lor criza economică din principalele țări imperialiste, le ajută să găsească noi piețe pentru mărfurile lor de export, și să-și procure în schimb ajutorul necesar pentru aducerea la îndeplinire a sarcinilor dezvoltării economiei lor naționale.

Pentru a ilustra cele spuse mai sus dăm cîteva exemple din experiența Indiei.

După ce și-a cucerit independența, India a pornit să înlăture dificultățile ivite din economia unei țări slab dezvoltate, străduindu-se să-și construiască o industrie proprie și să înlăture aspectele nefaste ale unei structuri economice pe care i-o lăsase moștenire un trecut colonial. Dat fiind volumul redus al schimburilor sale cu străinătatea, India a inițiat, în vederea dezvoltării ei economice, o mișcare pe două fronturi: intensificarea raporturilor și a importului de mașini și echipament din țările dispuse să accepte a cumpăra produse indiene.

Țările capitaliste dezvoltate, preocupate de a împiedica ridicarea industrială a țărilor slab dezvoltate, prin reducerea atît a cantității cît și a prețurilor mărfurilor exportate de aceste țări, precum și prin urcarea costului produselor exportate de ele, nu se arătau prea dispuse să încheie cu noi convenții în acest sens.

Cu totul altfel au răspuns apelului lansat de India, Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste.

În decembrie 1953 a fost încheiat primul acord comercial indiano-sovietic. De atunci, schimburile comerciale între cele două țări au crescut neîntrerupt.

În anul 1957, volumul schimbului de mărfuri se ridica la aproximativ 600 de milioane de rupii, față de mai puțin de 10 milioane la sfîrșitul anului 1953.

În februarie 1955, Uniunea Sovietică a încheiat un acord cu India în vederea înființării unui combinat metalurgic la Bhilai cu o producție medie de un milion de tone oțel pe an. Prin intrarea în funcțiune a primei cocserii la 25 octombrie 1958, Combinatul poate fi considerat drept cel mai productiv dintre toate unitățile societății Hindustan Steel Ltd. În cadrul acestui acord, Uniunea Sovietică a acceptat nu numai eșalonarea în rate foarte mici a retragerii împrumutului acordat, ci și un mod de plată foarte avantajos pentru India, fundamental deosebit de condițiile impuse de Marea Britanie și Germania occidentală — cele două țări care s-au oferit să înființeze uzine metalurgice în India. De exemplu, în timp ce în cazul creditelor sovietice plata se face în rupii indiene — ce urmează să fie folosite de țara creditoare pentru cumpărarea de mărfuri din țara debitoare — în cazul Marii Britanii și Germaniei occidentale plata urma să se facă în valuta acestor țări.

Așadar, PENTRU PRIMA OARA ÎN ISTORIA RELAȚIILOR EI ECONOMICE INTERNAȚIONALE, ACORDUL CU UNIUNEA SOVIETICĂ A DAT INDIEI POSIBILITATEA SĂ CONSIDERE PROBLEMA ASIGURĂRII SCHIMBURILOR CU STRĂINĂTATEA CA PE O PROBLEMA STRÎNS LEGATĂ DE DESFACEREA PRINCIPALELOR SALE PRODUSE.

În noiembrie 1957, Uniunea Sovietică a încheiat un nou acord cu India privitor la utilizarea unui credit de 500 milioane de ruble (600 milioane rupii). Acordul prevede înființarea unei întreprinderi pentru construcția de mașini grele, a unei fabrici de lentile optice, a unei centrale electrice (termocentrale) de 250.000 kW., a unei uzine pentru fabricarea de echipament minier și pune la dispoziție fondurile necesare pentru exploatarea zăcămintelor carbonifere de la Korba.

ACORDUL ACESTA ARE O IMPORTANȚĂ ISTORICĂ ATÎT PENTRU DEZVOLTAREA NOASTRĂ ECONOMICĂ, CÎT ȘI PENTRU INDEPENDENȚA NOASTRĂ. *El va da Indiei, pentru prima dată în istoria sa, posibilitatea de a-și construi singură mașinile de care are nevoie — lucru pe care puterile occidentale nu ni l-au îngăduit niciodată în trecut și dacă ar sta în puterea lor, nu ne-ar îngădui-o nici pe viitor.*

Un alt aspect deosebit al acestui acord este prevederea cu privire la un credit auxiliar în caz că cel inițial nu ar fi suficient. PENTRU PRIMA OARA, DECI, ÎNTR-UN ACORD ÎNCHEIAT CU O ȚARA STRAINA OBIECTIVUL PRINCIPAL AL TRANZACȚIILOR SÎNT CONSTRUCȚIILE ȘI NECESITĂȚILE ÎN SINE ȘI NU CREDITELE PREVĂZUTE.

La 16 noiembrie 1958, India a semnat un nou acord pe cinci ani cu Uniunea Sovietică. Acest nou acord prevede dezvoltarea unui comerț echilibrat și aplicarea unui tratament echitabil și favorabil ambilor parteneri.

Acordul a fost viu salutat în presa indiană, considerîndu-se că el va aduce imense beneficii Indiei. În timp ce unele ziare de dreapta aminteau cititorilor că *„prețurile mărfurilor din Statele Unite sînt comparativ mai ridicate"* („HINDUSTAN TIMES"), că industria indiană „trebuie să facă față problemei cotelor mai mari pretinse de America pentru echipament de primă necesitate" („TIMES OF INDIA"), alte ziare tot de dreapta, comentau favorabil acordul indiano-sovietic. Editorialul din ziarul „THE STATESMAN" declara: *„Pentru India cu dificultățile pe care le are de întîmpinat în ceea ce privește schimburile cu străinătatea, acordul acesta reprezintă un avantaj". „Este evident scopul îmbunătățirii schimburilor comerciale".* În aceeași zi, articolul de fond al cotidianului „INDIAN EXPRESS" comenta: *„Acesta va fi un acord destinat să întărească și să îmbunătățească legăturile comerciale dintre India și Uniunea Sovietică.*

Comentariile acestea arată că avantajele schimburilor comerciale cu Uniunea Sovietică și alte țări socialiste, printre care și cu Republica Populară Română, cu ajutorul căreia creem industria petroliferă de stat a Indiei, sînt recunoscute de cercuri din ce în ce mai largi ale opiniei publice indiene.

Atingerea obiectivelor planului sovietic de 7 ani și înclinarea balanței economice mondiale în favoarea lagărului socialismului va crea țărilor socialiste condiții și mai favorabile pentru a-și extinde ajutorul acordat țărilor slab dezvoltate. Iar experiența pe care o cîștigă acestea din urmă e o chezășie că opinia publică din aceste țări se va pronunța cu și mai multă hotărîre în favoarea acceptării acestui ajutor.

Dezvoltarea economică a țărilor slab dezvoltate cu ajutorul Uniunii Sovietice și a celorlalte state socialiste va avea, pe de o parte, drept urmare îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației din aceste țări, consolidarea independenței lor naționale, iar pe de altă parte, slăbirea influenței puterilor imperialiste asupra vieții economice și politice a acestor țări.

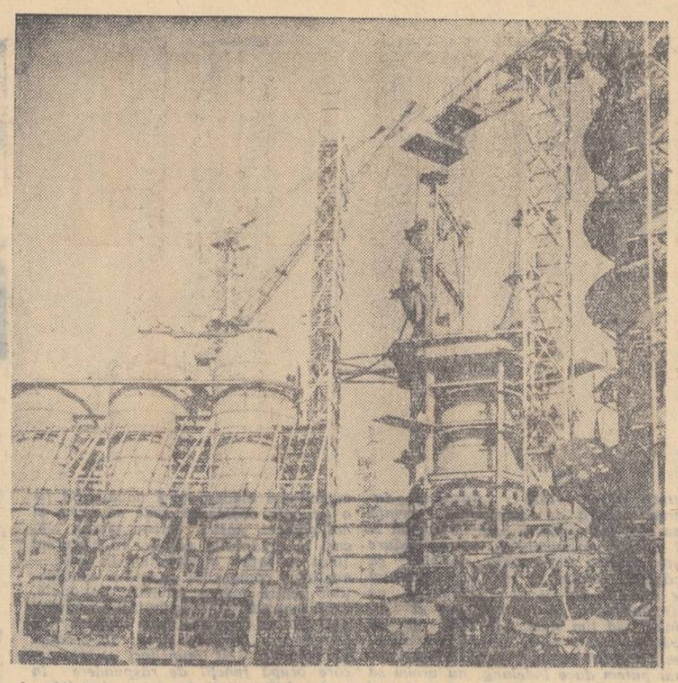

Instalațiile uzinei din Bhilai (India) construită cu ajutorul Uniunii Sovietice

Toate acestea nu pot decît să constituie un puternic imbold pentru mișcarea de eliberare națională din țările aflate încă sub jugul colonial.

Consolidarea puterii economice a Uniunii Sovietice prin realizarea planului sovietic de 7 ani, precum și a celorlalte țări socialiste, consolidarea independenței politice și economice a țărilor independente din Asia și Africa și succesele mișcării naționale de eliberare din țările coloniale, vor duce la întărirea „zonei păcii" și vor crea noi obstacole în calea planurilor cercurilor agresive din țările imperialiste.

Planul sovietic de 7 ani ne vorbește despre vitalitatea socialismului pe drumul care duce spre comunism. Obiectivele sale în domeniul educației și al dezvoltării culturii, în domeniul creșterii nivelului de trai al poporului sovietic, inspiră încredere în forța clasei muncitoare și arată că asemenea culmi ale progresului material și cultural pot fi atinse în zilele noastre, în timpul cel mai scurt posibil, numai prin socialism.

RAHZA Ali

Delhi, ianuarie 1959.

PORTUGALIA

(Urmare din pag. 1-a)

luptă de stradă care pînă la urmă sînt înăbușite în sînge. În 1932, în Portugalia puterea este acaparată de către fasciști, în frunte cărora se află încă de atunci Salazar, actualul dictator.

CARTEA DE VIZITĂ A NIVELULUI DE TRAI AL ȚĂRANILOR: O PORTOCALĂ IARNA ȘI DOUA SMOCHINE VARA

Portugalia este o țară în care, datorită climei sale dulci, se cultivă grîu, porumb, secară, orz. Sînt foarte răspîndite culturile de migdali, smochini, portocali, măslini, gutui, viticultura. Coloniile sale dau de asemenea numeroase mirodenii și metale rare și scumpe. Cu toate acestea, Portugalia este cea mai înapoiată țară din Europa.

De toate bogățiile profită un grup de impilatori ai poporului. 99 la sută din pămîntul arabil al Portugaliei se află în stăpînirea moșierilor care reprezintă doar 6 la sută din totalul gospodăriilor. Reiese deci că majoritatea țăranilor (94 la sută din totalul celor ce se ocupă de agricultură) dețin numai circa 1 la sută din pămînt. Muncitorii și țăranii care reprezintă poporul portughez duc o viață de adîncă mizerie. 50 la sută din populația țării este neștiutoare de carte.

Popoarele din coloniile portugheze duc o viață și mai grea. Aici se aplică pe scară largă munca forțată, separarea brutală a familiilor. Cei socotiți vinovați de „acte de indisciplină" sînt supuși la pedepse barbare ca bătaia, cătușele, deportarea în „insulele morții" Sao Thome și Principe.

Această adîncă mizerie în care trăiește poporul atît în metropolă cît și în colonii este ilustrată de zicala populară portugheză: „ȚĂRANII TRAIESC CU O PORTOCALA IARNA ȘI CU DOUA SMOCHINE VARA".

IN REGIMUL LUI SALAZAR CHIAR PENTRU SIMPLA ROSTIRE A CUVINTULUI PACE POȚI FI ARESTAT

Pentru a se menține la putere, dictatorul fascist Salazar a instituit în țară o cruntă teroare. Organizațiile progresiste sînt interzise și nevoite să activeze în ilegalitate.

Sub regimul lui Salazar poți fi arestat pentru cel mai nevinovat lucru. Sînt arestați și schingiuiți sute de oameni pentru simplul fapt că se declară partizani ai păcii și buni cetățeni ai poporului.

Anul trecut, a fost invitat să țină cîteva conferințe în Portugalia liderul laburist englez Aneurin Bevan. Guvernul portughez n-a vrut să acorde lui Bevan viză de intrare în țară. Bă, ceva mai mult, a ordonat arestarea scriitorului Jaime Cortezao, un om în vîrstă de 74 de ani, precum și a profesorilor Vieira de Almeida și Antonio Sergio, acuzîndu-i că au sprijinit și încurajat invitarea lui Bevan.

Recent a fost nevoit să ceară azil politic ambasadei braziliene la Lisabona, generalul Umberto Delgado, fostul candidat al opoziției în alegerile prezidențiale de anul trecut. Datorită sistemului electoral fraudulos el n-a putut fi ales. Pentru activitatea sa a fost exclus din cadrele armatei, deferit justiției unde i s-a înscenat un proces pe baza acuzației de a fi organizat „o organizație politică cu caracter subversiv".

Cel mai crunt sînt persecutați în Portugalia oamenii muncii. Imediat după alegerile de anul trecut au fost arestați membri ai C.C. al Partidului Comunist din Portugalia ca Jaime Serra, Joachim Gomez, Pedro Suarez. Printre cei arestați se află și femei ca Maria Salgheiro Gomez, doctorița Maria Luiza Di Costa Dias, muncitoarea textilistă Aurora Da Conseisao, o femeie în vîrstă de 60 de ani și grav bolnavă, precum și fiica ei Aida, lucrătoare la o fabrică de încălțăminte, o altă femeie, Adelia Ferruta care e gravidă, Alvaro Cunhal, conducător de seamă al partidului comunist, precum și alți activiști ai P.C. din Portugalia, sînt ținuți în închisoare de 10—15 ani, deși termenul condamnării lor a expirat de mult.

Arestările se țin lanț, în întreaga țară. Muncitorii, țăranii, argații, intelectualii, ba chiar și unii preoți sînt supraveghiați pas cu pas și arestați la cel mai neînsemnat murmur.

*

Teroarea fascistă a regimului lui Salazar dovedește nu tăria sa, ci slăbiciunea lui. Sprijinul lui Salazar sînt baionetele și nu poporul. Masele populare sînt sătule și nemulțumite de dictatura fascistă. Grevele, demonstrațiile de protest, care au loc foarte des în ultimul timp în Portugalia, ca și mișcările din coloniile portugheze dovedesc că zilele lui Salazar sînt numărate.

Vasile INOAN

Afacerea Rosemarie

Tînăra Rosemarie Nitribit locuia, în primii ani de după război, într-o mansardă bombardată de la periferia orașului vest-german Frankfurt pe Mein. Mizeria și lipsurile au făcut-o să-și întrerupă curînd studiile. Orfană și fără nici un sprijin, Rosemarie a trebuit să-și cîștige existența exersînd meserii dintre cele mai diverse. A fost rînd pe rînd manichiuristă, plasatoare într-o sală de cinema, bufetieră, etc. Într-o bună zi Rosemarie a fost descoperită însă de un impresar, care a angajat-o să cînte la unul dintre cele mai elegante baruri de noapte din oraș, Barul Palast. Aici, în separeurile capitonate cu mătase și velur, se adunau în fiecare seară, pentru a se deda la adevărate orgii neroniene, magnații Ruhrului, oameni de afaceri corupți și financiari compromiși.

Bruster, unul dintre acești magnați, s-a hotărît s-o lanseze pe micuța Rosemarie în „lumea bună" a Frankfurtului, pentru a se amuza și a ulta de povara milioanelor care-i apăsau umerii...

O dată lansată, Rosemarie Nitribit a devenit curtezană de profesie, pentru a se răzbuna de umilințele pe care le îndurase în anii de mizerie crîncenă. Un alt industriaș i-a oferit în curînd un „Mercedes", un al doilea un luxos apartament, un al treilea a acoperit-o cu toalete de lux și bijuterii...

Rosemarie a cunoscut la un moment dat și o dragoste adevărată. Tînărul inginer Friberi, reprezentantul unor firme metalurgice franceze, urmărește însă altceva decît o simplă aventură. El se află la Frankfurt pentru a pune mîna pe anumite patente ale industriei metalurgice vest-germane. Rosemarie a primit sarcina de a smulge secalilor în mijlocul cărora se învîrtea cîteva mărturisiri de care Friberi avea nevoie. Curtezana s-a folosit de un magnetofon pe care l-a așezat undeva în dormitorul său. Confidențele și mărturisirile marilor industriași din Ruhr, smulse în momente de slăbiciune, au fost astfel înregistrate pe cîteva benzi de nylon. Ele au devenit în mîinile tinerei fete un instrument de șantaj și o armă cu care se putea apăra la nevoie.

Cineva a aflat însă de această manevră a curtezanei. Nereușind să intre în posesia prețioaselor benzi, șacalii din Ruhr au pus la cale asasinarea tinerei fete.

Crima a avut loc în 1957. A fost un scandal fără precedent în istoria Ruhrului. Presa occidentală a publicat numele magnaților care au trecut pragul salonului tinerei curtezane. S-a aflat că Rosemarie cunoștea toate secretele marilor industriași din Ruhr, tranzacțiile lor rușinoase și afacerile lor murdare...

Pe de altă parte s-a ajuns la convingerea că asasinul acționase în numele unor puternici monopoliști din Ruhr, care aveau toate motivele pentru a face ca tînăra fată să dispară...

Rosemarie a devenit astfel simbolul afacerismului și al necinstei marilor industriași vest-germani.

Afacerea nu s-a oprit aici. Regizorul vest-german Rolf Thiele a făcut din Rosemarie Nitribit eroina ultimului său film. El a reconstituit cu fidelitate tragica existență a tinerei fete și a dezvăluit în același timp viciile care bîntuie așa-zisa lume bună din Germania Occidentală.

Mai mult chiar, Rolf Thiele a făcut din această tragică întîmplare o satiră a miracolului economic vest-german, în dosul căruia se ascund cusurile a faceri, încheiate la masa de cărți de către politicieni corupți și afaceriști imorali.

Guvernul de la Bonn a făcut presiuni pe lîngă Thiele în vederea retragerii filmului de pe piață. El a fost sfătuit de cenzura cinematografică din R.F.G. să nu-și vîndă filmul peste hotare, sub motiv că acest film defăimează și calomniază oameni de stat și vestiți industriași din Ruhr. Thiele nu s-a lăsat însă intimidat. El a avut curajul de a prezenta filmul „Rosemarie" și în Italia, unde a cunoscut un succes imens.

„Filmul lui Thiele aduce în fața spectatorului — *scrie ziarul italian „Il Tempo"* — un tablou dezolant al vieții magnaților industriei vest-germane și a pantrofilor marilor concernuri din Ruhr, oameni fără scrupule și morală, în mîna cărora se află soarta a sute de mii de muncitori vest-germani"...

În ciuda opreliștilor la care a fost supus, filmul „Afacerea Rosemarie" rămîne un document și un act de acuzare împotriva unei lumi lipsite de idealuri și umanitate.

G. CUIBUȘ

Ecouri

CINEMATOGRAFICE

● CREATORII filmului „Ultima stație", care a rulat nu de mult pe ecranele noastre, Elmar Klos și Jan Kadar (R. Cehoslovacă), pregătesc acum filmul „Trei dorințe", după scenariul lui Vratislav Blajek. Eroul filmului face cunoștință în troleibus cu un personaj bătrîn, care-i oferă posibilitatea de a-și îndeplini trei dorințe.

● REGIZORUL italian Lucciano Emmer și-a propus să turneze un film având ca temă emigrarea minerilor italieni spre o țară din Europa septentrională. Turnarea acestui film care va purta titlul „Tînăra fată în galantar" va începe luna aceasta în Țările de Jos.

● FRUMOASA legendă kirghiză **„Legenda inimii de gheață"** face subiectul unui film realizat de celebrul cineast sovietic Iutkevici, în munții Tian-San.

Din film emană o atmosferă tipic kirkiză, o atmosferă plină de poezie.

● DEȘI are ca temă tragedia unui bărbat părăsit de femeia pe care o iubește mai mult ca orice pe lume, filmul italian „Strigătul", regizat de M. Angelo Antonioni are meritul de a înfățișa în mod realist societatea în care are loc această dramă individuală. Drama muncitorului Aldo (eroul principal) este legată prin mii de fire de viața cotidiană, de mediul mizerabil în care trăiește și din care nu poate ieși. La reușita acestui film își dau o deosebită contribuție și interpreții, dintre care remarcăm pe Stere Cochran, Betsy Blair, Gabrielle Pallota și Dorian Gray.

● UN FILM închinat celei de a 40-a aniversări a Partidului comunist din Ungaria a fost realizat de studioul „Budapesta". Acțiunea filmului se petrece în 1932. Noua producție cinematografică proslăvește fapta curajoasă a „soldatului necunoscut" al partidului, un simplu comunist care din însăcinarea partidului salvează mica tipografie amenințată să fie descoperită de poliție. Muncitorul Joseph Toth salvează cu prețul jertfei supreme tipografia care va continua să tipărească cuvîntul adevărului și al dreptății.

● O SOCIETATE cinematografică din Hollywood a anunțat că va ecraniza piesa **„Trei surori"** de Cehov. În distribuție urmează să apară Ingrid Bergman, Audrey Hepburn și Sophia Loren.

● **GUVERNUL elvețian intenționează să introducă restricții la importul filmelor din străinătate, pentru a crea condiții favorabile dezvoltării industriei cinematografice naționale. În această problemă, urmează să fie organizat un referendum în țară.**

● **PE ECRANELE cinematografelor din R. P. D. Coreeană, a fost prezentată prima comedie cinematografică coreeană, „Nora și ginerele nostru". Eroina filmului, mătușica Sin Hi, sosește la Phenian venind din satul ei, pentru a-l cunoaște pe viitorul ei ginere. Nimerește însă într-o serie de situații comice, neprevăzute. În rolul mătușicăi Sin Hi, apare Pak En Sin, artistă emeritâ a R.P.D. Coreene.**

● **STUDIOUL de filme „Tiauma" (R.P. Chineză) a realizat un nou film artistic despre trecutul eroic al proletariatului din Șanhai. La baza scenariului acestui film, intitulat „Flacăra arde dincolo de gratiile închisorii", stau fapte istorice din lupta eroică a muncitorilor din Șanhai în perioada cînd armata de eliberare națională din China începuse luptele victorioase pentru eliberarea întregii țări.**

Filmul se bucură de multă apreciere din partea martorilor oculari și a participanților nemijlociți la acțiunile de luptă ale proletariatului din Șanhai în anii ce au trecut.

● **ÎN CEHOSLOVACIA se turnează filmul „Drumul înapoi" după un scenariu de Pavel Kohout. Filmul tratează problema reeducării tineretului care a apucat pe căi greșite.**

● **REGIZORUL francez Alan René, care a realizat filmul de scurt metraj „Noapte și ceață" (despre lagărele de concentrare hitleriste) și pe care critica de specialitate îl numește „speranța nr. 1" a cinematografiei franceze, a terminat recent primul său film artistic de lung metraj. Este vorba de tragedia Hiroșimei și despre ororile războiului atomic. Titlul filmului: „Hiroșima, dragostea mea".**

De curînd a avut loc pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale" premiera nemuritoarei piese a lui A. P. Cehov, „Pescărușul". Pusă în scenă de maestra emerită a artei Marietta Sadova, piesa înmănunchiază în distribuție artiști de valoare ai primei noastre scene.

Iată în fotografiile noastre două scene interpretate de Elvira Godeanu și Ion Finteșteanu (stînga), și de Marcela Russu și Geo Barton (dreapta).

Fotografii: AGERPRES

Inscripție la o hartă

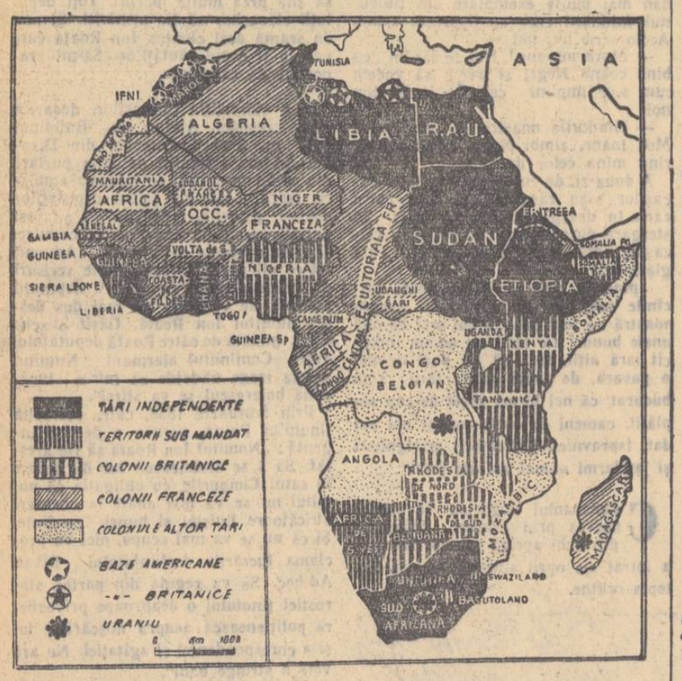

Dacă pînă mai ieri, despre Africa se vorbea ca despre un „continent adormit", care era prada jafului nestingherit al colonialiștilor, în ultima vreme Africa a început să se trezească. Valul mișcării de eliberare națională, care a cuprins popoarele din țările coloniale și dependente în anii de după cel de-al doilea război mondial, s-a extins și asupra Africii. Sub influența succeselor obținute de mișcarea de eliberare națională din Asia a noului raport de forțe apărut pe arena internațională milioane de africani s-au ridicat la luptă pentru independență, obținînd victorii importante. Astfel, dacă la terminarea războiului, în Africa nu existau decît trei state independente, Liberia, Etiopia și Uniunea sud africană, care în fapt nu se bucurau decît de o independență relativă, astăzi însă, harta politică a continentului african a suferit uriașe schimbări. În locul unor foste colonii au apărut state noi, independente, cum sînt R.A.U. Libia Sudanul, Marocul, Tunis, Ghana și Guineea.

Dacă în prezent 39 la sută din populația Africii a scuturat jugul colonial, constituind state naționale independente, nu trebuie uitat că 61 la sută din africani continuă să îndure acest jug, în teritoriile care n-au obținut încă independența.

Ceea ce caracterizează în prezent Africa este puternica luptă a popoarelor africane pentru independența „continentului negru" care se manifestă tot mai intens, îmbrăcînd cele mai variate forme, de la boicot și pînă la lupta armată, de la manifestații de masă și pînă la revendicări constituționale.

Potrivit relatărilor ziarului elvețian „Berner Tagblatt", lupta de eliberare națională a căpătat o asemenea amploare încît „Africa este un cazan gata să explodeze".

În Algeria lupta de eliberare națională a îmbrăcat încă de acum patru ani forma războiului armat împotriva trupelor colonialiste franceze, în Congo Belgian, Rodezia, Mauritania au loc puternice demonstrații anticolonialiste. Kenya, unde în ultimii ani colonialismul britanic a înecat în sînge orice încercare de obținere a independenței a ajuns acum, după afirmațiile săptămînalului britanic „New Statesman", „un butoi de pulbere". Puternice frămîntări au loc în Togo, Camerun, Nigeria și Somalia, care în urma puternicelor lupte duse de popoarele lor urmează să-și capete independența.

Harta de mai sus este o oglindă a Africii noi, cu bilanțul drumului parcurs pînă acum și cu sarcinile pe care și le propune în viitor pentru deplina eliberare.

Florian JURCA

O povestire științifico-fantastică

de Boris și Arcadii Strugaski

Robotul dezlănțuit

Schelălăind, cu coada între picioare, cățelul încearcă să se strecoare de lîngă Urm. Dar Urm era mult mai iute. Mai iute decît cel mai iute animal din lume. Se întoarse repede ca fulgerul, întinse brațul și înhăță cîinele. În aceeași clipă trosni o împușcătură: unul din milițieni își pierduse cumpătul. Glonțul pocni pe tăblia care îmbrăca spatele lui Urm și ricoșă în perete.

— Destul, Sidorenko! strigă celălalt milițian. Urm lăsă cîinele care tremura și se uită la cei doi oameni, palizi, dar hotărîți, cu armele întinse. Adulmecă aerul, în care plutea un miros necunoscut lui, de pulbere. Se întoarse și porni spre cealaltă ușă, unde era desenat un craniu cu două oase încrucișate, brăzdate de un fulger roșu. Milițienii, uluiți, se uitau la degetele lui în formă de clește, care pipăiau clanța. Ușa se deschise. Desmeticindu-se, cei doi milițieni se repeziră spre Urm.

— Înapoi, înapoi! Nu-i voie!

Unul din ei trase în plin toate gloanțele. Centrala electrică se umplu de vuietul împușcăturilor. Urm se clătină. Învelișul de ebonit al receptorului acustic din dreapta zbură în țăndări. Antena de radar sări de la locul ei și rămase atîrnată de fir. Cioburi de sticlă zburară în tavan. Nu fusese atacat pînă acum. În clipa următoare, se întoarse și se îndreptă spre cei doi oameni, întinzîndu-și amenințător cleștii... Dar Urm hotărî să lase oamenii în pace. Se opri în fața transformatorului și-și vîrî mîinile sub cuvă. Se auzi un troznet asurzitor, o lumină albastră, orbitoare fulgeră și becurile se stinseră. Un miros puternic de metal încins, de fum și de lac topit, plutea în încăpere. Asurziți, înăbușiți, milițienii nu-și dădură întîi seama ce se întîmplase. Apoi, în camera de serviciu duduiră pașii lui Urm și un glas aspru rosti în întuneric:

— Bună ziua, ce mai faceți?

Zăvorul scîrții. Ușa se deschise. În lumina tulbure apăru trupul greoi al namilei de fier. Apoi ușa se închise. Afundîndu-se în zăpadă și ridicînd cît mai sus picioarele, Urm păși prin curtea Institutului. Ajunse în dreptul unui zid și găsi curînd o poartă. Era mare, de fier. Și era închisă. Dincolo se auzeau glasuri îngrijorate, o lumină albastră se strecura pe sub poartă.

— Bună ziua, spuse Urm și lovi tare în poartă. Era bine închisă. Rezista. Undeva, departe, se auzi un trosnet de metal.

— Înapoi! Atenție, nu trageți!

— Bună ziua, ce mai faceți? spuse Urm, își făcu vînt și izbi iar. Porțile se prăbușiră. Urm păși peste ele, printre milițienii care o luaseră la goană, și trecu mai departe, dispărînd în furtună...

În fața lui sclipeau lumini. În stînga, foarte aproape, se zăreau trei făpturi omenești, ceva mai departe huruiau niște mașini. Trecînd prin fața oamenilor, îi salută și recunoscu într-unul din ei pe maestru. Maestrul avea puterea să-i lipsească de putința de a se mișca, își aminti Urm și grăbi pasul. Maestrul dispăru în vîrtejurile de zăpadă.

Ajunse apoi pe un drum neted. O lumină vie îl scălda din cap pînă în picioare. Namile uriașe de metal, avînd în față faruri mari, înaintară către el și se opriră, sufland minioase. Urm se afla la cinci pași de primul buldozer. Își întoarse încet, într-o parte și într-alta, capul rotund și spuse iar:

— Bună ziua, ce mai faceți?...

Nikolai Petrovici Korolev sări de pe tractor, Șoferul strigă speriat:

— Unde te duci, tovarășe inginer?

În clipa aceasta apăru pe șosea Piksunov. Cu părul vîlvoi (căciula îi căzuse pe drum), cu mîinile înfundate în buzunarele blănii descheiate, ocoli buldozerele și se opri în fața lui Urm. Cinci pași îi despărțeau. Alături de inginer, Urm părea un turn.

— Oprește-te, Urm! îi strigă. Glasul i se frînse. Oprește-te, bestie! Înapoi! Înapoi!

Glasul îi pieri. Urm mergea tot mai repede și distanța între ei se mărea. În cele din urmă, Piksunov se opri, își vîri mîinile în buzunare și, cu capul între umeri, îl urmări cu privirea. Nikolai Petrovici și Riabkin alergară spre el. Kostenko veni cel din urmă.

— Ce-i cu tine? îl întrebă mîniat Korolev.

Piksunov nu răspunse.

— Nu ascultă, spuse apoi. Înțelegi, Kolia? Nu ascultă. E limpede. Reflexul spontan...

Între timp, buldozerele se împrăștiară în semicerc, apropiindu-se de Urm care pășea agale pe șosea. Înaintară dintr-o parte și alta și îi tăiară drumul. Urm era prizonier.

— Tovarăși ingineri! Tovarășe Piksunov, ce facem? strigă conducătorul primului tractor.

— Tovarășul Piksunov a plecat. Ce să-i comunic? spuse Urm.

Apoi ridică brațul și lovi buldozerul. Odată. Și încă odată. Lovea ritmic, ca un boxer la antrenament, săltînd ușor înapoi la fiecare lovitură. Din brațele lui, ca niște măciuci, săreau mănunchiuri de scîntei.

Piksunov, urmat de Nikolai Petrovici, de Riabkin și Kosteko, goneau spre el.

— Trebuie să facem ceva, și cît mai repede. Altfel se schilodește, spuse îngrijorat Riabkin. Fără un cuvînt, Piksunov se cățăra pe șenila tractorului, dar Riabkin îl trase înapoi.

— Ce este? întrebă Piksunov nemulțumit.

— Ești singurul om care-l cunoaște pînă în cele mai mici amănunte. Dacă te lovește, zaci cîteva luni. Lasă pe altcineva.

— Are dreptate, spuse Nikolai Petrovici. Mă duc eu.

Nu mai era vreme de pierdut. Trecu pe sub pumnii lui Urm și se agăță de pieptul lui. Iar Urm, spre mirarea tuturor, se opri. Brațele îi căzură. Huruitul încetă. Se auzea iar vuietul vîntului și duduitul motoarelor. Palid, scăldat în sudoare, Nikolai Petrovici se ridică și întinse mîinile spre pieptul lui Urm. Se auzi un trosnet surd. Luminile roșii și verzi de pe umerii robotului se stinseră.

— Gata, spuse Piksunov, închizînd ochii. Oamenii începură să vorbească de îndată cu glas tare, răsunară risete și glume. Șoferii îl ajutau pe Piksunov să-l dea jos pe Urm. Piksunov îl luă în brațe și îl îmbrățișă.

— Și acum, spuse el sacadat, spre Institut. Să lucrăm. O săptămînă, o lună... Să-i scoatem nerozia asta din cap, să nu mai fie decît o simplă mașină...

— Așadar, ce s-a petrecut cu Urm? întrebă Kostenko. Și ce este reflexul spontan? Ostenit, cu chipul tras, după o noapte de nesomn, Nikolai Petrovici spuse:

— Vezi, Urm a fost construit la cererea direcției călătoriilor interplanetare. De aceea, el se deosebește de alte mașini cibernetice complexe, avînd menirea să funcționeze în împrejurări ce nu pot fi exact prevăzute. În stadiul actual al ciberneticii e cu neputință să deprinzi o mașină să „gîndească" cu precizie. De aceea, Piksunov s-a gîndit să înlocuiască acest neajuns prin crearea unei mașini care își fixează singură programul. Creerul lui Urm a fost prevăzut cu un șir de reflexe, datorită cărora celulele goale ale memoriei pot fi umplute independent. Piksunov credea că, după ce va fi „acumulat impresii", Urm va fi capabil să aleagă, fără ajutorul omului, comportarea cea mai potrivită în fiecare situație. Dar rezultatul a fost neașteptat. La drept vorbind, teoretic Piksunov îl întrezărise, dar practic... Pe scurt, noul arc reflex a dat naștere la zeci de reflexe neprevăzute. Piksunov le-a dat numele de reflexe spontane. Odată cu apariția lor, Urm a încetat să mai acționeze după programul fundamental, începînd să se „conducă" singur.

— Ce-i de făcut?

— Vom porni pe altă cale. Nikolai Petrovici se întinse și căscă. Vom perfecționa posibilitățile de analiză ale „creierului", sistemul receptor...

— Și reflexul spontan! Nu se mai gîndește nimeni la el?

— Ba da! Piksunov a și găsit ceva... Și acum, Kostenko, hai să dormim, da? Ai să lucrezi cu noi și ai să înveți toate. Ți-o făgăduiesc...

— Sfîrșit —

INCEPUT DE SEPTENAL

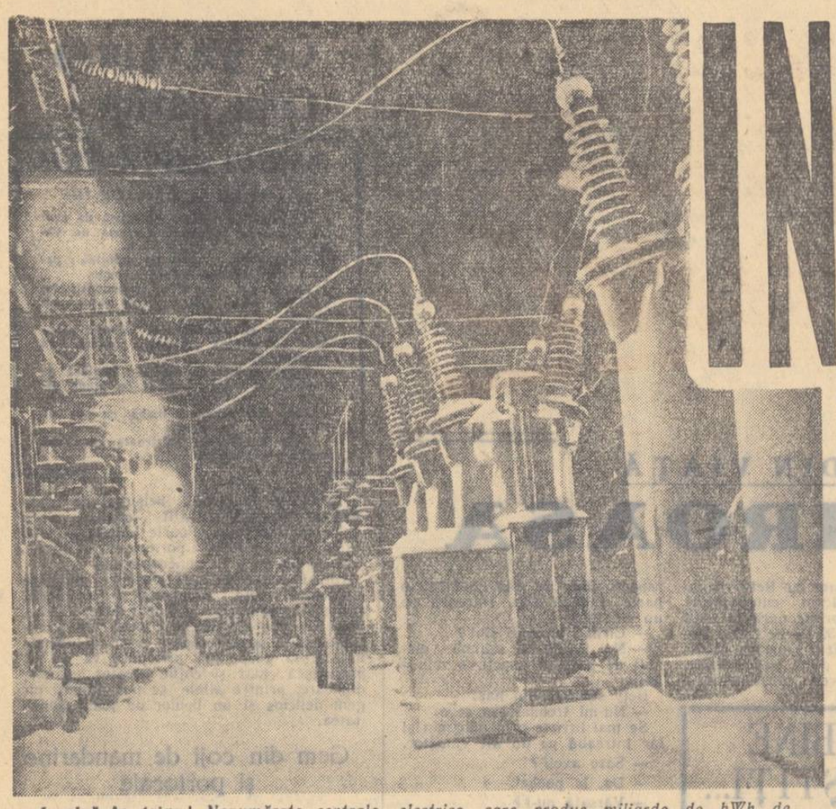

Lumină în taiga! Nenumărate centrale electrice, care produc miliarde de kWh de energie electrică, împînzesc Siberia, — uriaș șantier al construcției comunismului.

Noi centrale atomoelectrice

La 27 iulie 1954 oamenii de știință, inginerii și muncitorii sovietici au pus în funcție, în apropiere de Moscova, prima centrală atomoelectrică din lume, cu o putere de 5.000 kW. Cea de-a doua centrală atomoelectrică sovietică, cînd va fi dată în exploatare deplină, va avea o putere de 600.000 kW. Iar la baza celei de-a treia centrale atomoelectrice cu o putere de 400.000 kW, care se construiește în Ural, stă ideea obținerii aburului supraîncălzit chiar în reactor.

Cea de-a patra centrală atomoelectrică se construiește în regiunea Voronej. Puterea proiectată este de 420.000 kW. Aci se vor instala două reactoare de tip apă-apă, în care se folosește ca moderator de neutroni nu grafitul, ci apa obișnuită la o presiune de 100 atmosfere.

Cea de-a cincea centrală de același tip, cu unele modificări în construcția reactorului, va fi construită în regiunea Leningrad.

Una din principalele orientări în construcția de reactoare în Uniunea Sovietică o constituie lucrările de proiectare a unui reactor cu neutroni rapizi. După obținerea datelor experimentale definitive se va construi pe Volga o centrală atomoelectrică de 50.000 kW cu un reactor cu neutroni rapizi.

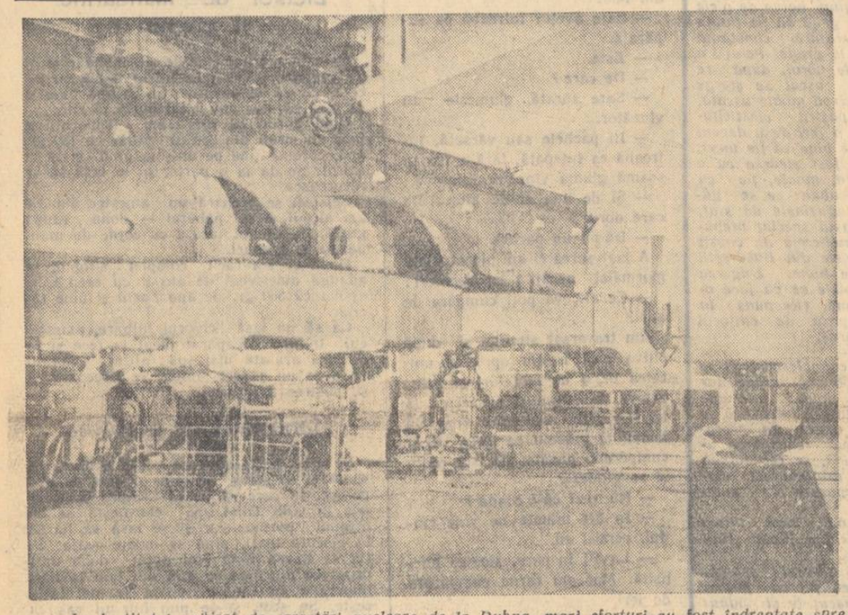

La Institutul unificat de cercetări nucleare de la Dubna, mari eforturi au fost îndreptate spre perfecționarea continuă a sincrofazotronului de 10 miliarde eV — cel mai puternic accelerator de particule încărcate din lume.

Ca urmare a unor complexe cercetări științifice și măsuri tehnice s-a obținut o sporire considerabilă a numărului protonilor accelerați în fiecare impulsie, ceea ce deschide noi orizonturi pentru experiențe de mare însemnătate.

Viitorul televiziunii

Ultimii ani au fost anii de creștere furtunoasă a televiziunii sovietice. Dacă în 1952, în U.R.S.S. funcționau numai trei centre de televiziune, iar numărul televizoarelor era de numai 100.000, în prezent funcționează peste 60 de centre de televiziune și retransmisie, în timp ce numărul televizoarelor a ajuns la peste 2,5 milioane.

În 1959 se va continua crearea de centre de televiziune și de retransmisie în numeroase orașe de pe cuprinsul Uniunii Sovietice, iar în decursul septenalului, liniile de radio-relee vor uni între ele toate republicile unionale și toate orașele importante. Se prevăd și schimburi de emisiuni de televiziune cu țări de peste hotare. În următorii ani în orașe ca Praga, Varșovia, Sofia etc. vor putea fi vizionate programele centrelor sovietice de televiziune în timp ce telespectatorii sovietici vor putea viziona emisiunile din aceste orașe.

Printre noutăți tehnice în domeniul televiziunii trebuie amintită, în primul rînd, crearea aparaturii care va permite înregistrarea programului de televiziune pe peliculă cinematografică, chiar în timpul emisiunilor.

În decursul septenalului se vor construi aproximativ 100 de noi centre de televiziune, iar industria sovietică va produce diferite utilaje de televiziune, printre care și aparatură pentru înregistrarea imaginii pe bandă magnetică, noi modele de aparatură de studio și proiecții cinematografice în televiziune, noi stațiuni mobile de televiziune. Numărul televizoarelor fabricate în septenal va fi de peste 12,5 milioane. Modelele de televizoare pe care le produce în prezent industria sovietică corespund cerințelor moderne. În curînd se va pune în vînzare noul tip de televizor „Almaz", cu ecranul de 53 cm. și cu alte calități tehnice îmbunătățite.

O problemă foarte actuală este cea a televiziunii în culori. Oamenii de știință și inginerii sovietici au creat cîteva variante de aparatură pentru recepționarea emisiunilor în culori. Încă în cursul acestui an se vor începe emisiunile experimentale ale televiziunii în culori. În primul an al septenalului va începe construcția unui nou centru de televiziune, la Moscova. Proiectul prevede că acest mare centru de televiziune va putea transmite paralel trei programe.

„Marea victorie a omenirii"

Așa se cheamă filmul închinat lansării rachetei cosmice sovietice, realizat de studioul central de filme documentare și studioul din Moscova de filme științifico-populare.

Filmul redă profunda impresie pe care vestea acestui eveniment epocal a produs-o în toate țările lumii. El arată cum, încă în timpul vieții marelui savant K.E. Țiolkovski, în U.R.S.S. au fost lansate primele rachete.

Filmul îl poartă pe spectator în Arctica, unde geo-fizicienii sovietici întreprind valoroase cercetări științifice. La început sînt arătate cadre în legătură cu lansarea rachetelor meteorologice, cu ajutorul cărora sînt studiate straturile superioare ale atmosferei. Spectatorii urmăresc pregătirile pentru lansarea acestor laboratoare zburătoare. Rampa de lansare, construită din bare de metal rezistente, se aseamănă cu o casă cu mai multe etaje. Înainte de lansare, pe ea se așează racheta, cu ajutorul unor macarale speciale. Operatorul apasă pe un buton și uriașa rachetă își ia zborul într-un zgomot asurzitor.

La ora, cînd cel de-al treilea satelit artificial sovietic efectua cea de-a 3.200-a rotație în jurul Pămîntului, racheta cosmică înaintă biruitoare în spațiile interplanetare. Filmul reflectă bucuria oamenilor sovietici, prilejuită de acest măreț eveniment.

Ultimele cadre ale filmului prezintă expunerea făcută de N. S. Hrușciov, la 3 ianuarie, la Minsk. Precum se știe, cu acest prilej el a vorbit despre însemnătatea lansării rachetei cosmice sovietice, despre munca creatoare a oamenilor sovietici care, sub conducerea P.C.U.S., au obținut această mare victorie.

TEHNICA COMUNISMULUI

Tezele raportului pe care tovarășul N. S. Hrușciov îl va prezenta în fața celui de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. acordă o importanță deosebită profundelor schimbări calitative în tehnica tuturor ramurilor economiei sovietice, ca bază a realizării planului șeptenal de dezvoltare a economiei Uniunii Sovietice. Redăm, în cele ce urmează, cîteva date privind uluitoarele progrese tehnice care urmează a fi realizate în anii septenalului.

MECANIZAREA ȘI AUTOMATIZAREA ÎN INDUSTRIA SIDERURGICĂ

Tezele raportului prevăd că, în cei 7 ani care vor urma, va fi terminată în linii mari mecanizarea complexă a proceselor de producție și se va trece de la automatizarea grupurilor de mașini, la automatizarea complexă — la crearea unor secții și întreprinderi în întregime automatizate. Proiectele sovietice prevăd, în acest sens, transformarea unor mari întreprinderi în întreprinderi-model pentru nivelul mecanizării și automatizării lor. Între alte mari întreprinderi siderurgice care vor fi complet automatizate în anii următori, pot fi citate combinatele de la Magnitogorsk, Kuznețk, Nijnii-Taghil și uzina „Dzerjinski". După calculele preliminare, mecanizarea și automatizarea acestor uzine va duce la o sporire a producției de fontă cu 880.000 tone pe an — ceea ce echivalează cu producția unui nou furnal înalt. Producția de oțel va crește și ea cu 1.150.000 tone pe an — echivalentul producției a trei furnale Martin. În sfîrșit, producția de laminate va crește cu 930.000 tone anual (randamentul unui laminor modern). Cheltuielile automatizării vor fi, în felul acesta, amortizate în decurs de doi ani.

SPORIREA PRODUCȚIEI DE PETROL ȘI GAZE

O mare atenție se acordă creșterii producției de petrol și de gaze. În ultimii ani au fost descoperite noi și uriașe zăcăminte, iar specialiștii sovietici au introdus metode moderne și foarte eficace de exploatare, utilizînd și în acest sector mecanizarea și automatizarea. Între altele, se folosește o nouă mașină electronică, de mare ajutor pentru stabilirea regimurilor optime de exploatare. În cursul septenalului vor fi folosite pe scară largă electroforezele. În general, se prevede mărirea vitezei de forare cu aproximativ 60 la sută la exploatare și de aproximativ două ori în prospectare.

CHIMIA ȘI PRODUSELE SINTETICE

Industria chimică va fi înzestrată cu echipament ultramodern, care va asigura dezvoltarea producției în toate sectoarele ei, în special, în cel al maselor plastice, al fibrelor artificiale și al altor substanțe sintetice, ca și al îngrășămintelor minerale. Se vor pune în funcțiune o instalație pentru polimerizarea continuă a etilenului la o presiune de 1500 atmosfere și noi tipuri de pompe rezistente la acizi. Aceste noi pompe au o turație de două ori mai mare decît cele aflate actualmente în exploatare și un randament superior cu 15—20 la sută.

Pe de altă parte, se desfășoară lucrări pentru sporirea considerabilă a productivității în extracția de cărbune, acordîndu-se o atenție specială mecanizării complexe și lucrărilor pregătitoare în minerit. Urmează să fie construite peste 140 de mari întreprinderi chimice. Volumul global al producției de produse chimice va crește de aproape trei ori. La sfîrșitul septenalului (1965) în Uniunea Sovietică se vor produce anual 450.000.000 metri de țesături prin folosirea fibrelor chimice. Producția de blănuri artificiale va atinge 5.000.000 metri pătrați. Producția anuală de încălțăminte din piele artificială va fi de 93.000.000 perechi.

O URIAȘĂ BAZĂ ENERGETICĂ

Dată fiind importanța pe care o are dezvoltarea bazei energetice în realizarea unui progres constant al tuturor ramurilor economiei naționale, planul șeptenal prevede construirea de mari centrale termice, atomice și de hidrocentrale care vor folosi turbine cu o capacitate de 200—300.000 kW. Industria va produce în curînd turbine funcționînd la o presiune de 240 atmosfere și la o temperatură cu abur de 580°, puterea lor atingînd 300—600.000 kW pe grup de generatori.

NOI MIJLOACE DE TRANSPORT

Schimbări însemnate se vor produce în mijloacele de transport terestre. Aburul va fi înlocuit cu tracțiunea Diesel și electrică. Vor intra în producție noi locomotive Diesel, cu o viteză de 100—120 km pe oră, iar unele dintre ele cu o viteză de 150 km pe oră. Se construiesc de asemenea vagoane de marfă cu o capacitate de 93 tone, vagoane acoperite de 120 m³ și vagoane izotermice de 47 tone. Un mare rol îl vor juca în transporturi autocamioanele de mare tonaj. Vor mai fi fabricate mari autocare de 110—120 locuri.

O SPORIRE CONSIDERABILĂ A BUNURILOR DE LARG CONSUM

Pe baza dezvoltării cu precădere a industriei grele va fi sporită în mod considerabil producția bunurilor de larg consum. Vor intra în funcțiune războaiele de țesut de format mic dar cu mare randament, se va mări gradul de automatizare al țesătoriilor, se vor utiliza linii semi-automate în industria pielăriei și a încălțămintei, mașini automate în industria confecțiilor. În industria alimentară se prevede dezvoltarea automatizării și mecanizarea diferitelor operațiuni care cer un volum mare de muncă, ceea ce va aduce o varietate mai mare a produselor precum și îmbunătățirea calității și a valorii lor nutritive.

*

Progresul tehnic și automatizarea pe scară vastă sînt factori dintre cei mai de seamă în crearea bazei materiale și tehnice a comunismului.

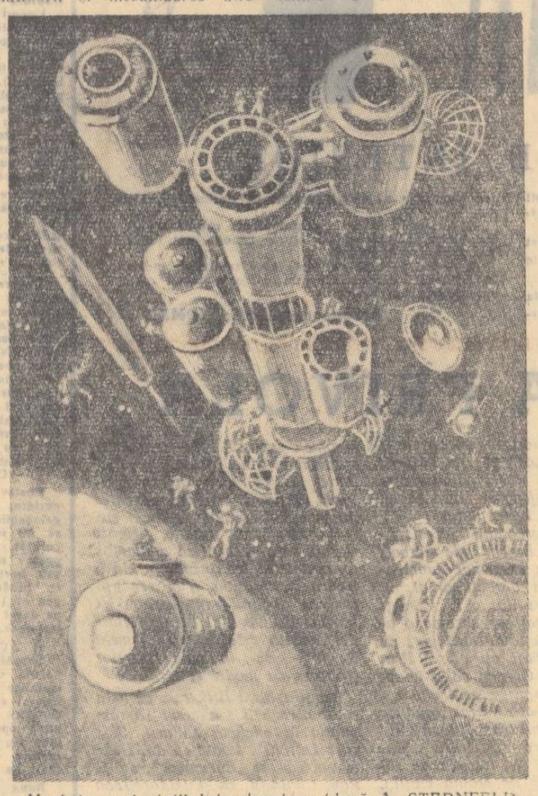

Macheta unei stații interplanetare (după A. STERNFELD, laureat al premiului internațional de stimulare în domeniul astronauticii).

CIBERNETICA...

• Mecanici automați • Zeci de mii de operații pe secundă • Telemăsurări • Proteze senzoriale

Cibernetica este știința care grupează teoriile și ipotezele privitoare la conducerea și controlul automat în animal și mașină. În prezent, ea cuprinde trei mari capitole: teoria informației, teoria sistemelor automate cu reacție și teoria mașinilor matematice. Dintre acestea, ultimele două au aplicații extrem de importante în cercetarea științifică și în procesele industriale.

Cea mai interesantă realizare a mașinilor matematice este aceea a mașinilor electronice de calcul, care pot fi clasificate în două mari categorii: *mașini digitale sau aritmetice*, care lucrează cu numere, și *mașini analoage*, a căror funcționare este descrisă de o ecuație sau un sistem de ecuații. Principiile mașinilor electronice de calcul au condus la realizarea unor „traducători automați" care, în fapt, reduc operațiile traducerii la operații aritmetice. Pe acest principiu a fost realizată în U.R.S.S. o mașină de tradus din limba engleză în limba rusă. Aplicații interesante ale cibernetici găsim de asemenea în automatizarea lucrărilor de birou și de clasare și selectare a documentelor.

De o importanță covîrșitoare sînt însă aplicațiile cibernetici în procesul de producție și în controlul industrial. Un astfel de exemplu îl constituie *automatizarea procesului de producție al motoarelor de automobil*, automatizare care permite producerea în serie, pe bandă, a motoarelor, fără nici o intervenție directă a omului. O altă aplicație industrială a cibernetici este *controlul de la distanță al combustiei în arzătoarele cazanelor, încălzitoarelor și cuptoarelor*. Aceasta înlătură observația directă, subiectivă, și mărește gradul de securitate. În acest scop se utilizează televiziunea și dispozitive fotoelectrice. Tot aici mai putem cita reglajul automat al frecvenței și puterii în instalațiile hidroelectrice. Un capitol special care poate fi socotit că aparține tot cibernetici este telemăsura sau transmiterea de la distanță a unor măsurători de: tensiune, curent electric, temperatură și presiune. Exemplul cel mai bun îl constituie aparatajul din containerele instalate în sateliții artificiali ai Pămîntului și în racheta cosmică.

Cibernetica mai are numeroase aplicații interesante în medicină, mai ales prin realizarea protezelor senzoriale, adică acele aparate care înlocuiesc simțurile deficitare.

Importanța mereu crescîndă a cibernetici pentru viața noastră rezultă din preocuparea deosebită, pe care a constituit-o la alcătuirea directivelor planului de 7 ani ani al U.R.S.S. La Academia de Științe a U.R.S.S. se află în curs de elaborare o teorie multilaterală a cibernetici, care va constitui principala orientare a automatizării complexe în diferite ramuri industriale și în transporturi. Această teorie va sta la baza sistemelor de autoreglaj, care vor putea analiza cele mai complexe procese și vor comunica organelor de execuție regimurile cele mai economice. În anul 1959 vor fi date în exploatare trenuri electrice suburbane și trenuri de metro, precum și rame automotoare, care vor fi prevăzute cu mecanici automați. Etapa următoare va fi folosirea mașinilor electronice de comandă la locomotive electrice, locomotive Diesel și la cocoașele stațiilor de triaj și stațiilor de cale ferată. Se prevede, de asemenea, realizarea unor mașini universale de calculat, cu o capacitate de 20.000 — 100.000 operații pe secundă. Metalurgia, energetica, chimia și transporturile vor deveni domeniile cu cele mai vaste aplicații ale cibernetici. În următorii șapte ani, producția de mașini matematice electronice va crește în U.R.S.S. de peste 4,5 ori, un ritm atît de înalt de creștere izvorînd din necesitatea de a se rezolva într-un termen scurt sarcina principală a automatizării complexe — introducerea proceselor tehnologice în regimuri optime.

Astfel, cibernetica, pînă nu demult o știință cunoscută numai unui cerc relativ restrîns de specialiști, capătă pe zi ce trece o importanță covîrșitoare în rezolvarea marilor probleme, pe care le pune automatizarea proceselor industriale.

Ing. Florin STĂNCIULESCU

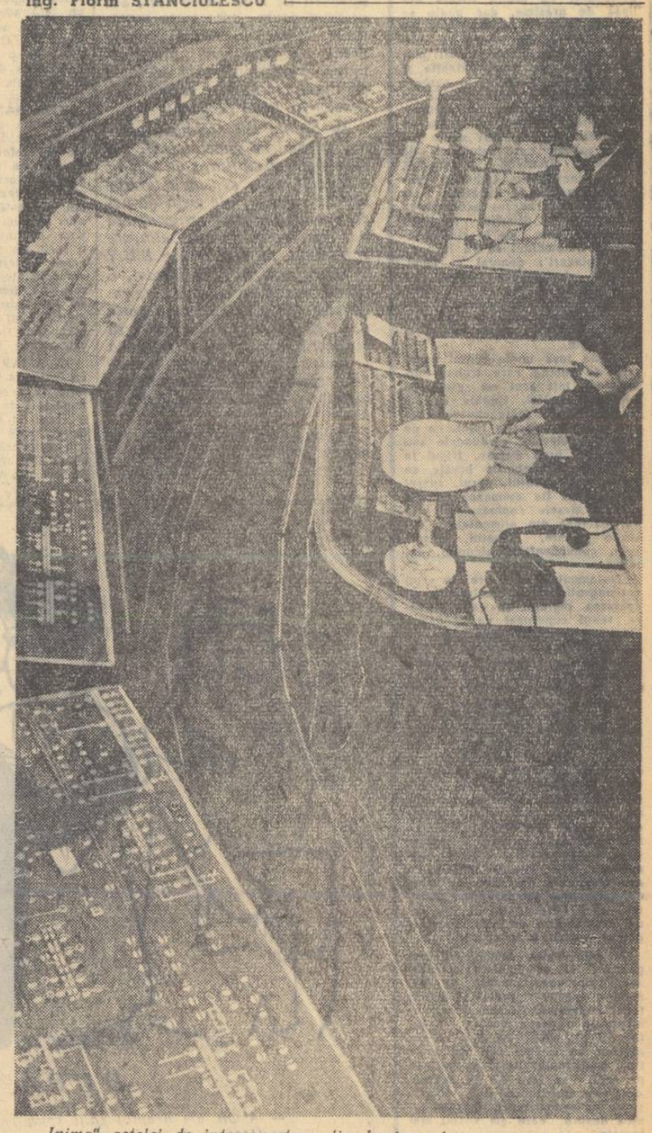

„Inima" rețelei de interconectare din Leningrad. Cu ajutorul dispozitivelor automate, doi ingineri-dispeceri controlează funcționarea a peste 20 de centrale electrice.

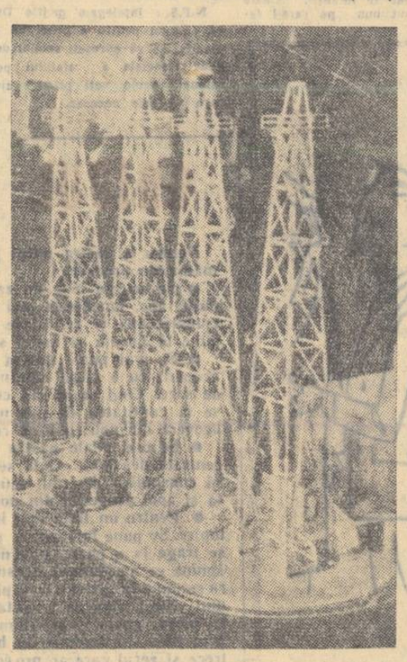

În R.S.S.A. Bașkiră funcționează sonde de petrol, conduse prin radio, la o distanță de zeci de kilometri.

Obiectivele viitoare ale științei sovietice

Savanții, inginerii și tehnicienii sovietici care au construit prima planetă artificială au dedicat istorica lor realizare celui de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. Aceasta este mai mult decît un simbol, este de fapt recunoașterea rolului determinant pe care Partidul Comunist al Uniunii Sovietice l-a avut și-l are în uluitoarea dezvoltare a științei sovietice.

Tezele raportului tovarășului N. S. Hrușciov prevăd o dezvoltare și mai rapidă a tuturor ramurilor științei sovietice, în cadrul planului de 7 ani. În acest scop, statul sovietic afectează sume importante pentru construirea unor noi instituții științifice și pentru echiparea cu material foarte modern a laboratoarelor de cercetări.

În primul rînd, cercetătorii științifici își vor concentra eforturile pentru noi descoperiri în domeniul fizicii — care stă la baza tuturor științelor naturale. Se va acorda multă atenție proceselor termonucleare dirijate, studiului proprietăților particulelor subatomice și se va adînci studiul fotosintezei (transformarea energiei solare în energie chimică). Problema transformării energiei solare a interesat din totdeauna umanitatea. Știința sovietică a reușit transformarea energiei termice în energie electrică, fără mașină, datorită termoelementelor cu semiconductori. În această direcție, cercetările savanților sovietici rezervă noi descoperiri de excepțională importanță.

Oamenii de știință sovietici studiază cu multă stăruință perspectivele pe care le deschid dezvoltării economiei naționale noile descoperiri în domeniul chimiei. Calcule aproximative arată, de pildă, că folosirea a 100.000 tone de materiale plastice în industria automobilului asigură o economie de 200.000 tone de metal. Masele plastice asigură de pe acum o producție de piele sintetică care economisește 30 milioane capete de animale. Un sector care în septenal va lua o dezvoltare uriașă va fi cel al medicamentelor. Stadiul hormonilor steroizi, al antibioticelor, al medicamentelor de origină vegetală și sintetică, vor da posibilitatea combaterii cu succes a maladiilor atomice, cancerului, hipertensiunii și a tulburărilor dintre bolile sistemului nervos.

În domeniul biologiei știința sovietică va reuși în septenal să facă lumină în alte „mistere ale vieții". Oamenii de știință sovietici cercetează contractibilitatea musculară și excitația care determină funcționarea sistemului nervos.

Biologii au un program de studii ale căror rezultate vor determina o nouă dezvoltare a agriculturii: ameliorarea recoltelor, sporirea randamentului în creșterea vitelor, lupta contra eroziunilor solului, folosirea rațională a îngrășămintelor și altele.

În sfîrșit, știința sovietică își va îndrepta atenția asupră cercetărilor menite să aducă un nou avînt aplicațiilor pașnice ale energiei atomice, al propulsiei prin reacție, al aviației super-sonice, al radiotehnicii și al electronicei.

Sporirea prevăzută a producției de energie electrică care peste 15 ani va trebui să atingă 800-900 miliarde de kWh impune oamenilor de știință sovietici sarcini deosebite: fundamentarea teoretică a folosirii resurselor energetice ale țării, proiectarea de centrale electrice, crearea unui sistem energetic unic.

Partidul Comunist al Uniunii Sovietice a trasat sarcina ca Țara Sovietică să întreacă țările capitaliste cele mai avansate în producția pe cap de locuitor. Pentru cîștigarea acestei întreceri pașnice, Uniunea Sovietică va trebui să mărească de 2-3 ori productivitatea muncii, adoptînd cele mai moderne forme de producție: mecanizarea, automatizarea și telemecanizarea.

ŢINUTA DE INTERIOR

1) Pantaloni de casă din diftină imprimată în pepit bleumarin cu alb, bluză roşie de stofuliţă închisă, în faţă cu nasturi.

2) Rochie de casă pentru gospodine, din barchet sau diftină, deschisă în faţă pînă jos, cu elastic în talie şi două buzunare comode.

3) rochie de casă pentru fete tinere din stofă subţire sau nylon cu panglică de catifea la partea din faţă a plăţcii. Închisă cu nasturi pînă la tiv.

4) Ansamblu de casă, pantaloni din catifea mulaţi pe picior, însoţiţi de o bluză kimono mai lungă din mătase chinezească.

5) Capod de casă din stofă bleu sau mov, închis în faţă, este caracterizat prin cordonul trasat care este plasat sub bust.

Desene de Rodica ROMAN

RECLAMA FRIVOLA

Ne-aş fi ştiut că celor „200 de familii" care deţin partea leului din bogăţiile Franţei, le corespund cam vreo 200 de tinere dudui care „domnesc, misterioase şi parfumate, asupra Parisului", dacă editura „Robert Laffont" n-ar fi avut ideia de a lansa o carte, prin reclama cea mai burlescă cu putinţă. Pentru a stîrni curiozitate în jurul romanului „Văduva din Modane", de Paul Chaland, şi a stimula vînzarea lui, editura a recurs la calea puţin nobilă, dar rentabilă, a scandalului de moravuri. Distilînd cancanuri, colectînd informaţii şi făcînd uz de fapte general cunoscute, serviciul de publicitate al lui „Robert Laffont" a întocmit mai întîi o listă a femeilor care, potrivit expresiei galic de curtenitoare a revistei „Arts, Lettres, Spectacles", sînt muzele artiştilor, ale creatorilor, ale politicienilor şi chiar ale oamenilor de afaceri."

Persoanelor selecţionate pe o bază atît de indiscretă li s-a trimis un chestionar, socotit a fi pe măsura lor şi pe măsura cărţii la a cărei popularizare urma să slujească. Iată cîteva dintre aceste întrebuinţări:

Aţi visat vreodată să dispuneţi de un harem de bărbaţi care să fie la cheremul dumneavoastră? Cîţi bărbaţi ar trebui să facă parte din el? Credeţi că mulţi bărbaţi ar accepta o asemenea situaţie? Dacă nu, de ce? Cîţi bărbaţi aţi ucis? Prin ce mijloace? Credeţi că o noapte din zece ajunge pentru a reţine un bărbat? Cine conduce lumea, bărbatul sau femeia? Ce credeţi despre „lovitura văduvei"? (aluzie la metoda de seducţie folosită de eroina cărţii). Care este metoda dumneavoastră?

Fireşte, chestionarul din care am extras întrebările de mai sus a fost adus la cunoştinţa opiniei publice, căreia i s-au promis, făcîndu-i-se complice cu ochiul, şi răspunsurile „divinelor fapturi".

Reclamă frivolă pentru un roman frivol.

Dar, dacă stai să te gîndeşti, prea se poartă mult frivolul în Franţa, pentruca cei care stimulează alimentarea lui să nu aibă nimic de ascuns.

Unul dintre „copiii teribili" ai Parisului de acum vreo zece ani, Isidore Izou, care se lansase ca „poet letrist" prin însăilarea unor bîiguieli fără cap şi fără coadă, pentruca în momentul cînd o asemenea marfă nu se mai cerea să livreze contra cost teze de doctorat, romane de toată mîna şi orice fel de scrieri cerute de amatorii de lauri nemeritaţi, s-a orientat acum spre piaţa romanului obscen. In revista „Euramour" în traducere „piaţa comună a amorului" prin analogie cu Euratom) se face reclamă ultimelor lui două producţii.

In Franţa s-a schimbat practic sistemul de guvernămînt, s-a schimbat constituţia, s-au schimbat banii, dar deasupra tuturor acestor nimicuri ale vieţii de fiecare zi troneză neîncoronată dar mai presus de orice atingere B.B. Cum, nu ştiţi cine e B.B.?

B. B. este Brigitte Bardot, o tînără actriţă de cinema care recunoaşte singură că este departe de a şti să joace. Şi totuşi i se consacră mii de pagini, silueta ei mai mult sau mai puţin nudă este reprodusă în milioane de fotografii. Săptămînalul „Paris Match" i-a consacrat un articol intitulat „Brigitte Bardot — fenomen social".

Cum a devenit Brigitte Bardot fenomen social? Prin fetişizarea trupului ei bine făcut şi a pozelor ei lascive. Singura reprezentantă a lumii artistice al cărei nume este desemnat în mod curent numai prin iniţiale, Brigitte Bardot este prezentată zgomotos ca prototipul franţuzoaicei. Cu o figură inexpresivă, o privire lipsită de licărul inteligenţei şi gesturi deşuchiate, Brigitte Bardot, actriţă mediocră şi femeia de lux, este indicată tinerelor franceze ca model şi ideal.

Nu ştiu dacă B.B. este pe lista celor cărora li s-a cerut să răspundă la ancheta editurii „Robert Laffont". Poate că da. Doar şi ea, ca şi „Euramour", ca şi Paul Chaland, ca şi Isidore Izou sînt pioni în aceeaşi partidă de şah: partida pentru distragerea atenţiei celor mulţi de la nedreptăţile vieţii, partida pentru un francez docil, indiferent faţă de viaţa politică a ţării lui pentrucă e preocupat de haremurile de bărbaţi şi de formele lui B.B.

Felicia ANTIP

Colţul cosmeticianei

Cuperoza este o afecţiune a pielii feţei şi apare deobicei în jurul vîrstei de 40 de ani, mai cu seamă la femeile cu o sănătate deficitară. Uneori poate să afecteze şi mai de timpuriu femeile care locuiesc la munte, în regiuni de mare altitudine sau bîntuite de vînturi puternice.

Este întîlnită mai adesea la persoanele cu pielea uscată din lipsă de grăsime, dar poate să survină totuşi şi la cele care au pielea grasă. Ea apare pe nas şi pomeţi. In aceste locuri pielea devine mai fină, iritabilă şi congestionată, căpătînd o culoare roşie-violacee şi este străbătută de vinişoare de culoare mai închisă.

Deoarece această afecţiune se manifestă de cele mai multe ori la persoanele care suferă fie de o proastă circulaţie a sîngelui, fie de constipaţie, tulburări gastro-intestinale sau hepatice, iar la femei este adesea asociată cu menopauza şi diferite tulburări endocrine, este de la sine înţeles că tratamentul se va face pe două planuri: general şi local. Intrucît tratamentul general variază de la caz la caz, în funcţie de cauza determinantă, medicul este acela care-l va prescrie în urma unui examen atent al pacientului.

Există însă unele reguli generale de igienă care trebuie urmate de toţi acei ce suferă de cuperoză. Astfel, trebuie evitate în primul rînd toate cauzele care pot agrava congestia feţei, ca de pildă: gulerele, cordoanele sau centurile prea strînse, frigul la picioare, schimbările bruşte de temperatură, vîntul, gerul, soarele puternic. De asemenea trebuie evitate mesele copioase şi se vor exclude din alimentaţie: sosurile picante, vinatul, conservele, condimentele, alcoolul, cafeaua.

Tratamentul local are ca scop descongestionarea, calmarea şi apărarea regiunii în cauză. Seara, tenul cuperozat va fi demachiat cu ajutorul unui lapte de lanolină care va fi întins pe faţă uşor, fără a freca pielea. Apoi, obrazul va fi şters cu o loţiune tonică, pe bază vegetală. Această loţiune care stimulează circulaţia şi descongestionează, se prepară astfel: se pune la fiert 350 gr. apă de trandafir, cu o linguriţă rasă de fire de ceai şi un pumn de flori de muşeţel. Cînd clocoteşte, se dă la o parte, se strecoară şi se adaugă apă de hamamelis pînă cînd amestecul capătă o culoare aurie. La întrebuinţare, loţiunea trebuie să aibă temperatura camerei. Dimineaţa faţa va fi spălată cu apă obişnuită, dar care să aibă, de asemenea, temperatura camerei, apoi obrazul va fi uns cu un strat subţire de cold cream şi pudrat pentru a fi apărat.

Şi iată acum, modul de preparare şi de folosire al unei măşti descongestionante şi calmante, special indicată pentru tenul cuperozat. Se amestecă formîndu-se o pastă moale: 5 gr. talc, 5 gr. oxid de zinc, 5 gr. amidon cu 15 gr. ulei de parafină medicinală. Pasta se întinde pe faţă, se lasă 20 de minute, apoi se scoate cu apă călduţă şi se fac comprese cu loţiunea tonică despre care am vorbit mai înainte.

Sanda NOREANU

Practic

Intreţinerea încălţămintei de cauciuc

Prin încălţăminte de protecţie din cauciuc se înţelege acea încălţăminte care se poartă pe timp urît (toamnă, iarnă) peste cea obişnuită. Este vorba deci de galoşi pentru femei şi bărbaţi, de şoşonii din cauciuc şi cei de postav, precum şi diferitele tipuri de cismuliţe, cu butoni, fermoar, sau fără fermoar.

Datorită mediului în care este purtată (noroi, zăpadă) acest tip de încălţăminte necesită o întreţinere permanentă. Este bine de ştiut însă că îngrijirea ei, diferă de cea a tălpilor de cauciuc de la încălţămintea obişnuită, datorită faptului că aici este vorba de un cauciuc lăcuit, iar pe de altă parte că avem de-a face şi cu curăţenia postavului (la unele tipuri de şoşoni).

a) PARTEA GALOŞABILA (CAUCIUCUL).

In primul rînd, după purtare, încălţămintea respectivă se spală cu apă obişnuită de preferinţă cu o bucată de piele semiş (aşa numită de căprioară) bine înmulată în apă şi apoi stoarsă. (Desigur că este vorba de spălarea numai a părţii cauciucate). In lipsa unei asemenea piei, se poate folosi o bucată de tricot piuşat sau altă ţesătură moale.

Uneori pe lacul încălţămintei apar pete. In acest caz, pentru a le scoate, este necesar să se adauge apei de spălat, săpun neutru. (Ca de pildă săpunul de bărbierit). Dacă petele nu dispar prin spălarea cu această soluţie, atunci se poate încerca îndepărtarea lor cu o soluţie de alcool sau acetonă în apă. In toate aceste cazuri se va spăla obligatoriu, după aceea, încălţămintea şi cu apă limpede.

Uscarea se face în stare naturală fără a expune încălţămintea la vre-o sursă de căldură (sobă, calorifer etc.) şi nici la eventualele raze ale soarelui de toamnă sau de iarnă.

Ungerea încălţămintei de cauciuc cu cremă, contrar părerii unora, este nu numai fără rost, dar chiar dăunătoare, întrucît duce imediat la distrugerea lacului. Nu este recomandabil de asemenea, nici aşa zisa „reparare" a lacului sau chiar relăcuirea, întrucît trebuie ştiut că, în procesul de fabricaţie al acestei încălţăminţi, lacul se aplică printr-un procedeu special, la cald, care nu se pretează la astfel de reparaţii sau relăcuiri.

b) POSTAVUL.

Postavul se curăţă numai prin periere, anterior spălării părţii galoşabile, pentru ca murdăria să nu se depună pe cauciucul curăţat. Eventualele pete de pe postav se îndepărtează cu alcool sau acetonă şi în nici un caz cu produse petrolifere (benzină, gaz etc.) care ar putea să strice pe lacul încălţămintei şi să-i deterioreze.

c) ACCESORIILE METALICE.

Şoşonii şi cismuliţele sînt prevăzute cu o serie de accesorii metalice (butoni, cătărămi, fermoare) care la rîndul lor trebuie curăţate şi unse. Această din urmă operaţie se poate face cu ulei sau vaselină, iar în lipsa acestora cu săpun neutru sau chiar cu ulei comestibil.

Buna funcţionare a fermoarului se asigură prin ungerea lui cu vaselină sau în lipsa cu săpun neutru, eventual parafina. Vaselina trebuie aplicată atît pe fermoarul închis, cît şi pe crampoanele (dinţii) deschise. In cazul folosirii parafinei (de exemplu a unei lumînări) sau a săpunului, ungerea se face prin simpla frecare.

Dacă folosim un lubrefiant lichid (ulei de uns) atunci se va unge cu ajutorul unei cîrpuliţe înmuiată în acest ulei.

Curierul nostru

ALI — Techirghiol: Să vă răspundem şi noi tot pe puncte: 1) Lucrurile nu mai pot continua mai departe, dacă încă timp nu s-a schimbat nimic faţă de situaţia expusă; 2) nici dv. nici soţia dv. nu puteţi cere tatălui copilului să plătească pensie alimentară întrucît acesta nu a fost căsătorit legitim; 3) deoarece aţi înfiat copilul, aveţi toate drepturile şi obligaţiile ca şi un tată adevărat. In caz de divorţ, va trebui să plătiţi dv. pensia alimentară; 4) pensia alimentară ce ar urma să o plătiţi se ridică pînă la o pătrime din cîştigul dv. din muncă. Aceasta se plăteşte atît timp cît întreţinutul este minor.

ANA SANDULESCU — Sibiu: Obiecţiunile dv. şi ale colegelor dv. ni se par în bună măsură justificate. Ne referim în deosebi la faptul că noi am publicat prea puţine modele de rochii, taioare, bluze, fuste, necesare femeilor pentru mers la lucru. Sugestiile dv. ne sînt binevenite şi vom ţine seama de ele. Noi vom continua însă să publicăm şi o serie de modele folositoare cu diverse prilejuri: teatru, operă, aniversări, etc. întrucît sîntem de părere că femeile muncitoare trebuie să fie îmbrăcate cît mai elegant atunci cînd merg în oraş, fie la plimbare, fie la diverse spectacole sau ocazii festive.

C. AMAR: Cum aţi arătat şi dv., un răspuns sau mai precis o definiţie în această problemă este chiar imposibil de dat. Noi ne ocupăm — e drept încă prea puţin — de problemele de familie, dar le tratăm sub diferitele lor aspecte, care de altfel sînt foarte variate. La sugestiile dv. noi vom căuta să ne ocupăm mai sistematic de această problemă şi să alegem acele subiecte care au o semnificaţie şi o putere de generalizare mai mare.

ADINA — Bucureşti: Cerinţa dv. am socotit-o ca o propunere, întrucît credem că şi pe alte cititoare ale noastre le-ar interesa aşa ceva. Drept urmare, veţi găsi în pagina noastră cîteva modele din cele cerute.

GIGI: Noi nu putem purta corespondenţa decît cu dv. personal care ne-aţi scris. Desigur că daca şi Lenuţa — Carei, ne-ar scrie, i-am răspunde şi ei. Aceasta de altfel ne-ar ajuta foarte mult să vă putem da un răspuns cît de cît folositor. Acum însă — cunoscînd doar punctul dv. de vedere — ne este foarte greu.

V. FL. — Piteşti: Cu regret, dar nu vă putem preciza oraşul de unde este cititoarea noastră care ne-a scris sub numele de Mihaela. Noi nu facem public decît atît cît cititoarele noastre ne permit. Restul lucrurilor sînt secrete pentru public. E şi firesc aşa, fiind vorba de probleme foarte delicate.

ARTIGA: Corespondenţa dvs. bogată am împărţit-o la rubricile cărora li era destinată. La respectivele rubrici veţi găsi şi răspunsurile cuvenite. Noi vă vom răspunde doar la articolul intitulat **„Un om fără principii"**, destinat paginii femeii. Problema pe care o ridică, aceea a fetelor care se lasă înşelate de aventurieri, este deosebit de interesantă şi într-adevăr ar merita să fie tratată în pagina noastră. Incercarea făcută de dv. de a o trata, rămîne, din păcate, bună doar în intenţii. Este însă un început bun pe care-l faceţi şi noi vă sfătuim să mai încercaţi, să ne mai trimiteţi.

ARGENTINA A. — Bucureşti: Lucrurile, aşa cum ni le descrieţi dv., par a fi ajuns la limita extremă. Noi am înclina însă spre o nouă încercare de a-l readuce pe drumul cel bun. Aceasta nu se poate realiza însă cu îngăduinţă, ci printr-o atitudine fermă, intransigentă. Mai scrieţi despre ce se întîmplă între timp.

M. BALAŞA — Craiova: Vă mulţumim pentru propuneri. Vom ţine seama de acestea în activitatea noastră viitoare, dar numai în parte. Şi aceasta pentru faptul că nu putem răpi prea mult din spaţiul destinat cititoarelor noastre. Unele probleme legate îndeosebi de moda masculină îşi vor găsi locul aici. De altfel nici nu e nevoie de prea mult, moda masculină fiind mai... consecventă.

A. P. — Cimpina: Desigur că aţi greşit foarte mult, acceptînd propunerea făcută. Dar cîte greşeli nu săvîrşeşte un om de-a lungul vieţii! Pînă la urmă tot ei le repară pe toate. Aveţi încredere în viaţă. Veţi găsi un bărbat, cu care să vă înţelegeţi bine. Prima dragoste neîmpărtăşită aduce într-adevăr suferinţe, dar acestea vor trece tot aşa de repede cum au venit. Aţi căpătat o bună experienţă de viaţă care va va folosi de aci înainte.

ECAT. MANTA: Pînă la retipărirea cărţii la care vă referiţi (am sezisat deja forurile respective), noi vom căuta să vă venim în ajutor, dîndu-vă cît mai multe sfaturi practice, din toate domeniile de activitate... culinară.

N.P.Ş.: Inţelegem grijile Dvs. şi vă sfătuim pentru a primi un ajutor efectiv, să vă adresaţi secţiei de prevederi sociale a sfatului popular raional. Acolo veţi primi ajutorul care vă este necesar.

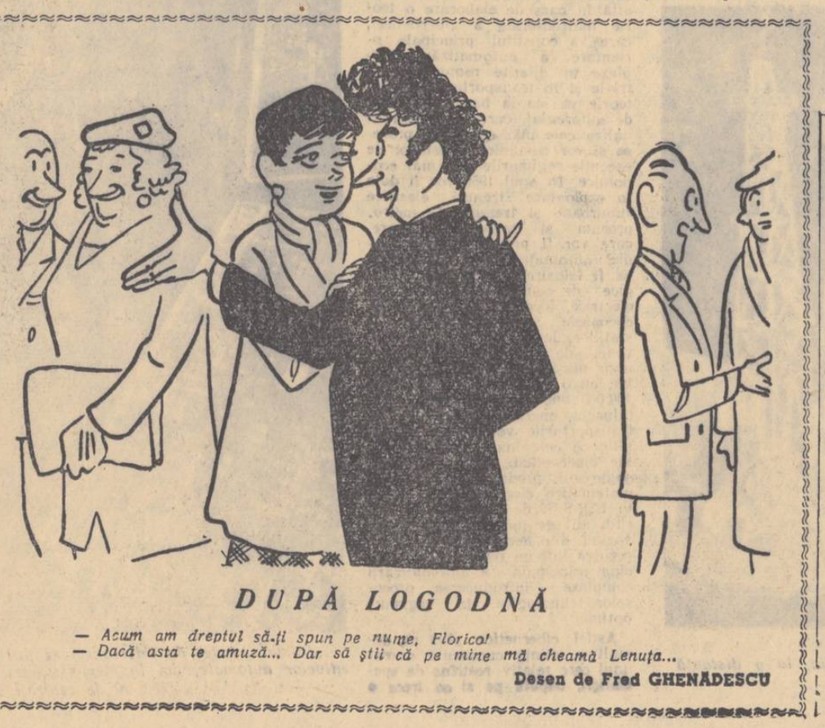

DUPĂ LOGODNĂ

— Acum am dreptul să-ţi spun pe nume, Florico!
— Dacă asta te amuză... Dar să ştii că pe mine mă cheamă Lenuţa...

Desen de Fred GHENĂDESCU

pagina femeii

LUATE DIN VIAŢĂ

MOFTUROASA

Nu e o copilă. Dimpotrivă. A trecut de 50 de ani. Şi totuşi, e mofturoasă ca un copil răzgîiat. O cheamă Elisabeta. Dar nu-i place să-i spui aşa. „Bety" — doreşte ea s-o strige toată lumea. Şi noi, toţi cei din bloc, îi facem pe plac. N-avem nimic de pierdut şi nici ea de cîştigat. Aşa că-i zicem Bety, cum îi place dumneaei.

Dar moşturile Betyei nu se manifestă numai la noi în bloc. Se manifestă oriunde şi mai cu seamă în piaţă, la cumpărături. Imi amintesc, că acum cîţiva ani de zile cînd a început să se vîndă la magazinele de stat lapte, brînză, smîntînă şi ouă, Bety nu se apropia de aceste produse.

— Nu-s direct de la producător, zicea ea. Desigur că-s falsificate. Vreţi să mă îmbolnăvesc?

Dar asta a fost cu ani în urmă. Acum Bety nu tîrgueşte decît rareori de la producători. Nu-i place cum prezintă ei produsele:

— Ştiţi cu cîtă neglijenţă le prepară!

Acum apreciază la culme produsele ce se vînd prin magazinele de stat. Lapte mai bun nici c-a pomenit vreodată. Smîntîna e smîntînă, poţi s-o împachetezi şi-n hîrtie atît e de groasă şi nu e amestecată cu făină cum a luat ea de multe ori de la „producători".

Dar moşturile sînt moşturi. Bety nu e încă mulţumită. De ce? Motive găseşte ea o mie şi ceva. Iată cîteva:

Era a doua zi de Anul Nou. Venisem din oraş şi-i comunic:

— Dragă, este lapte cît pofteşti la magazin.

Ea a sărit ţîfnoasă:

— Cum, azi, în zi de sărbătoare?

— Da, zic eu, şi nici nu-i coadă.

— Of, doamne — a oftat ea. Nici nu te poţi odihni în tihnă. De ce or fi deschise şi azi magazinele?

N-am mai avut vreme să-i răspund. Bety şi-a luat sacoşa şi sticlele şi nu s-a oprit decît la lăptărie.

Asta s-a petrecut puţin după Anul Nou. Acum cîteva zile altă scenă. Colindam cu Bety magazinele, să facem cumpărături. Ne-am oprit prima oară la „Alimentara" nr. 39 de pe Carol Davila. In magazin lume ca deobicei. Rafturile pline cu de toate. Vînzătorii servesc conştiincios şi repede. Bety se uită cînd într-o parte cînd în alta. Intreabă pe un vînzător.

— Cîrnaţi afumaţi sînt?

— Nu. Avem în schimb cîrnaţi de porc proaspeţi, o minunăţie.

Bety strîmbă din nas.

— Nu-mi trebuie aşa ceva.

Se mai învîrte prin magazin şi iar întreabă pe un alt vînzător.

— Sare aveţi?

— Da, la pachet.

— Vărsată nu-i?

— Deocamdată nu.

— Nimic nu-i în magazinul ăsta, îmi reproşează ea mie. Hai în altă parte.

Mergem în altă parte, la magazinul universal de pe strada dr. Lister. Aici văd în raft cîrnaţi afumaţi. Îi arăt.

— Nu mai cumpăr, zice ea plictisită. Ştiu eu cum or fi? Mai bine cumpăr o pasăre.

Intrebăm de păsări. Sînt şi păsări cu 17,50 lei kgr. Dar Bety nu vrea din astea. Cu cîteva zile în urmă a găsit cu 15 lei kgr. Erau foarte bune. Din acelea vrea şi acum. Dar în magazin nu există momentan păsări cu 15 lei kgr. Aşa că Bety s-a mîniat din nou.

— Sare aveţi? întreabă ea supărată.

— Este.

— De care?

— Sare sărată, glumeşte un vînzător.

— In pachete sau vărsată, întreabă ea întepată, fără a lua în seamă gluma vînzătorului.

— Şi de una şi de alta. De care doriţi?

— Dă-mi un pachet.

A luat sarea şi am plecat. Bety mormăia necăjită ca deobicei:

— Ce altceva poţi cumpăra de aici?

Am traversat strada şi după cîţiva paşi ne-am oprit la unitatea nr. 4 de mezeluri şi brînzeturi. Aici erau şi păsări cu 15 lei kgr... La rînd erau vreo 5 6 femei. O îndemn pe Bety să-şi cumpere o pasăre. Ea stă puţin şi se gîndeşte.

— Nu vezi că-i coadă?

— In 3-4 minute ne vine rîndul, persist eu.

— Lasă-i în pace, zice ea plictisită. Mai am carne cumpărată de ieri.

M-am gîndit şi mă gîndesc mult la Bety. Ca ea procedează şi alte gospodine care caută oriunde şi în orice, nod în papură pentru a se nemulţumi. De ce oare? Asupra acestei întrebări ar trebui să stăruie Bety şi celelalte gospodine care procedează identic. Că vorba aceea, nu le foloseşte la nimic faptul că şi fac nervi de dragul nervilor. Dar şi asta depinde de educaţie. Şi tocmai acest „produs" lipseşte din „cămara" lui Bety.

Dorina TANASESCU

E BINE SA ŞTIŢI...

...Mirosul neplăcut al blănei de la mănuşi îmblănite se datoreşte unei preparări necorespunzătoare a argăselii. Pentru a se remedia această deficienţă se poate încerca în casă să se frece blana de la mănuşi cu un amestec de 20 gr. amoniac, un pumn de rumeguş şi puţină naftalină, cît încape într-un păhăruţ de lichior (naftalină praf). După 2 ore de la frecat se scutură blana cu o nuia, apoi se curăţă cu neofalină. Se aerisesc 24 ore, după care se pulverizează cu puţină apă de colonie. In cazul cînd mirosul a pătruns şi în piele, trebuie dat la reargăsit la un specialist. (Răspuns cititorului nostru Hodorog Traian — Brezoi).

...Pentru a se păstra în bune condiţiuni haina de piele se va avea grijă să fie ţinută la o temperatură constantă în jurul a 16 grade. Pentru a o curăţa de noroi, după ce acesta s-a uscat se şterge uşor cu o cîrpă moale uscată. Pentru a păstra elasticitatea ei şi a o feri de a deveni scorţoasă, e bine să fie unsă, după ce a fost şterstă cu o cîrpă uscată, moale, fie cu „vitumina cuban" ce se găseşte la magazinele de stat, fie cu o pastă special preparată de atelierele de vopsit haine de piele din Bucureşti, cu rezultate bune. Ungerea hainei de piele se va face odată pe lună. (Răspuns la întrebarea pusă de cititorul Cig-Timişoara).

...Multor convalescenţi li se recomandă ouăle crude dar după o zi, două, intervine desgustul, care îi împiedică să urmeze un astfel de tratament. Pentru remedierea acestui neajuns, se recomandă a se folosi următoarele moduri de preparare ale oului crud:

— bateţi oul bine într-o ceaşcă, turnînd lapte rece peste ei;

— bateţi albuşul spumă, frecaţi gălbenuşul cu puţină frişcă amestecaţi-le şi adăugaţi apoi o linguriţă de coniac, puţin zahăr.

— bateţi ouăle crude cu bere neagră.

— frecaţi gălbenuşul cu zahăr şi subţiaţi cu zeamă de lămîie şi ceai fierbinte.

— frecaţi gălbenuşul cu zeama unei portocale şi o linguriţă de rom.

...La grăsimea topită şi învechită pentru a i se înlătura mirosul rinced se poate folosi următorul procedeu: Incingem untura la foc în care timp adăugăm: bucăţi de cartofi, miez de pîine albă şi lapte dulce picătură cu picătură. Pentru ca în timpul topirii, untura să nu iasă afară din cratiţă, se aruncă un praf de făină înăuntru.

...Pentru a păstra în bune condiţiuni unităţile, se pune la sticle şi se toarnă deasupra alcool cam de un deget. Se înfundă bine şi se păstrează la rece.

...Dacă brînza de Brăila se păstrează fără zer se usucă şi-şi pierde gustul. Pentru a evita aceasta, se pune într-un castron cu lapte călduţ şi se lasă astfel 3-4 ore pînă ce-şi recapătă gustul bun de mai înainte. Dacă brînza de Brăila e prea sărată se înfăşoară într-o cîrpă curată şi se pune într-un castron cu apă caldă sau cu lapte cald şi se lasă astfel 3-4 ore.

GHIDUL GOSPODINEI

Pentru a păstra untul proaspăt se recamandă unul din următoarele procedee:

● Se scurge bine de zer, untul proaspăt, se spală în mai multe ape, bineînţeles reci apoi se presează pentru a se elimina complet apa şi zerul. Se înveleşte în hîrtie de pergament, se pune la gheaţă şi astfel se poate păstra pînă la 15 zile.

● Se mai poate păstra într-o oală de pămînt bine îndesat, acoperit cu o cîrpă sau un tifon, peste care s-a pus un strat de sare. Cînd vrem să-l consumăm, se ridică tifonul cu sarea, se ia cantitatea de unt necesară, apoi se netezeşte untul, se acoperă din nou cu tifon cu sarea deasupra.

● Se mai poate păstra şi pus într-o oală cu saramură concentrată deasupra. Oala se leagă cu o cîrpă curată. Cînd vrem să consumăm din unt, scurgem saramura, luăm cantitatea voită şi apoi acoperim din nou cu saramură.

● Pentru un timp mai îndelungat, untul se poate păstra prin topire. Se pune la topit la un foc moale, cînd dă primul clocot se trage la o parte, punîndu-se la rece. A doua zi i se ridică spuma ce s-a format deasupra. Untul sleit se scoate cu linguraşe pune în alt vas la topit, tot la foc moale. Cînd dă primul clocot, topirea e gata. Nu se mai lasă să fiarbă, căci untul îşi pierde gustul şi-şi schimbă culoarea. Untul topit se strecoară prin tifon, turnîndu-se în borcane de sticlă, cu grija de a nu trece şi zerul care ar provoca rîncezirea ulterioară a untului. Se acoperă bine şi se păstrează într-o cameră rece şi bine aerisită. Spuma şi lichidul rămas se întrebuinţează la pregătirea mîncărurilor.

Aurelia AVRAM

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

26 IANUARIE—1 FEBRUARIE 1959

Chiftele de cartofi cu salată de varză; musaca de tăieţei; cremă de vanilie.

Borş de sfeclă, dres cu smîntînă; papară de pîine cu brînză; fructe.

Salată de andive, cu maioneză; tocană de porc; griş cu lapte şi sos caramel.

Sufleu de brînză, cu albuş; varză acră cu slănină afumată; cornuri cu marmeladă.

Fasole bătută cu usturoi; budincă de legume, în foale; compot de prune uscate.

Supă de găluşte; limbă cu sos de roşii; mere în aluat.

Crap pescăresc; antricoate cu ceapă prăjită; gogoşi.

In lunile de iarnă, belşugul de fructe exotice face bucurie atît copiilor, cît şi celor mai vîrstnici. Foarte bogate în vitamine, mandarinele, portocalele şi grepfruturile se mănîncă în general crude.

Totuşi multe dulciuri alese se pot face cu aceste fructe suculente şi parfumate. Dulceţuri, gemuri, geleuri, tarte, creme, toate acestea sînt doar o parte din bunătăţile ce le poate prepara o mînă îndemînatecă. O gospodină priceputa va şti să preţuiască chiar şi cojile acestor fructe, din care, printre altele, se pot pregăti un gem delicios şi un lichior de toată bunătatea.

Gem din coji de mandarine şi portocale

Pe măsură ce se consumă mandarinele şi portocalele, cojile lor se pun spre păstrare într-un borcan cu apă rece, pînă ce se adună o cantitate suficientă pentru prepararea gemului. Se pot ţine astfel şi 10-12 zile, cu condiţia să se păstreze la rece şi să se schimbe apa în fiecare zi. Cînd avem destule coji, se pun într-o oală cu apă, şi se fierb pînă ce sînt atît de moi încît pot fi uşor străpunse de dinţii furculiţei. Se scurg, se limpezesc în apă rece, şi se taie fin ca tăieţeii.

La 500 gr. coji, se face un sirop dintr-un kilogram de zahăr cu jumătate litru de apă. Cînd siropul începe să se lege, se pun cojile tăiate fin, se adaugă zeama de la o lămîie şi se lasă să fiarbă la foc potrivit, ca orice dulceaţă. Se încearcă, punînd cîteva picături de zeamă pe o farfurioară. Dacă este destul de legată, se ridică tingirea de pe foc şi se toarnă gemul fierbinte în borcane fierbinţi. După ce s-a răcorit, se leagă cu hîrtie celofan.

Lichior de mandarine şi grepfruturi

Se taie mărunt cojile de mandarine şi de grepfruturi, şi se pun într-o sticlă cu alcool, cît să le acopere. Se astupă bine şi se lasă să stea astfel cel puţin 15 zile.

Cînd dorim să preparăm lichiorul, se face un sirop din 250 gr. zahăr cu 150 gr. apă, care se ţine pe maşină pînă ce dă în clocot. Se dă la o parte, şi se lasă să se răcorească.

Separat se prepară un amestec din 300 gr. alcool şi un păhărel — două (după gust) din esenţa făcută cu cojile de mandarine şi grepfruturi.

După ce s-a răcit complet siropul, se adaugă amestecul de alcool cu esenţă, şi apoi încă 300 gr. de apă *fiartă* şi bine răcită.

Ca să nu lasă lichiorul tulbure, amestecul trebuie neapărat făcut la rece şi în ordinea arătată mai sus; altfel lichiorul va avea un aspect lăptos. Se strecoară, şi se păstrează în sticle.

Marmeladă de portocale

Se aleg portocale cu coaja groasă, se spală şi se şterg. Se pune o oală cu apă pe foc, în care să poată încăpea portocalele în voie. Cînd apa clocoteşte, se dă drumul portocalelor şi se lasă să fiarbă în clocote mari, pînă se moaie coaja. Se ţin să fiarbă bine (cel puţin două ore) deoarece după ce se pun din nou la fiert împreună cu zahărul, coaja se mai întăreşte. Se scot, şi se pun într-un vas cu apă rece. Se lasă să stea 24 ore.

Se taie apoi în patru, se îndepărtează sîmburii şi filamentul alb din mijloc, şi fiecare sfert se taie transversal în felii subţiri ca tideaua, cu coajă cu tot. Se pune în tingirea de dulceaţă zahăr în cantitate egală cu greutatea portocalelor fierte, turnînd la 1 kg. de zahăr, două pahare de apă. După ce s-a topit zahărul, se mai lasă să dea cîteva clocote, se ia spuma şi se pun portocalele. Se lasă să fiarbă pe foc potrivit, pînă se leagă. Se încearcă, punînd puţină marmeladă pe o farfurioară. Se desparte cu lingura în două, formînd o cărare. Dacă cele două părţi nu se unesc la loc, marmelada este destul de legată. Se pune caldă în borcan şi se leagă după ce s-a răcit.

Sanda MARIN

TRICOTAJE

1) Model de bluziţă tricotat pentru după amiază la o vizită sau un spectacol de matineu. Este lucrat dintr-o lînă subţire folosindu se două tonuri. Corsajul este bluzat iar lărgimea este prinsă în cordonul care se sprijină pe şolduri, terminîndu-se într-o parte cu o fundă. La gît bandă de lăţimea cordonului.

2) Pentru în fiecare zi la servici, peste orice bluziţă, un model de vestă scurtă, puţin mai jos de talie, petrecută şi închisă la doi nasturi. Vesta este strîmtă pe corp, a cărei formă este dată atît prin cusăturile laterale cît şi prin cele patru pense în faţă şi spate. Se va executa dintr-o lînă de culoare închisă, practică pentru a fi purtată zi de zi.

3) Pulover din lînă groasă cu mîneca chimono, practic pentru vacanţă la munte şi sport. Dungile, care marchează frumos croiala chimono, pot fi executate dintr-un alt ton de lînă sau din lucrătură, folosindu se un punct de relief. Faţa va fi lucrată împreună cu spatele, astfel că nu vom avea cusătură la umăr şi pe mînecă.

Desene de Raia SOLOMONICA

ST. MUNTEANU

Dacă telefoanele publice ar arăta așa... cînd nu vine tonul!

FRED GHENĂDESCU

— Primăvara bate la ușe: cum stați cu reparația mașinilor?
— Bine: Remingtonul e reparat; așteptăm doar să ne pice „Olimpia" și de săptămîna viitoare începem cu circulările...

PAUL ȘERBAN

— Ia uite dragă și Popeștii și-au luat televizor!...

HORIA ȘTEFĂNESCU

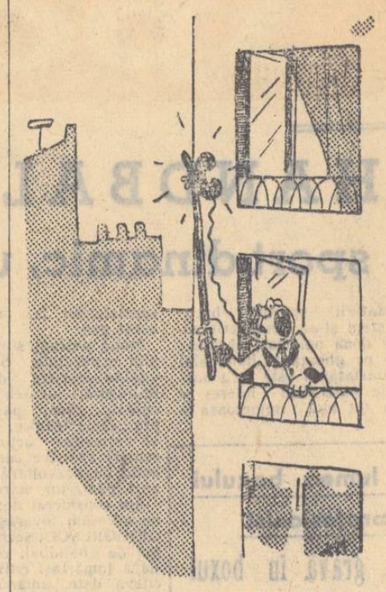

— La telefon, vecino!...

D. PETRICĂ

— Tovarășe director, cu banii cheltuiți pe masa asta festivă s-ar fi putut construi un apartament pentru un muncitor.
— Vorbe, Ionescule! De ce să profite unul singur?... Așa profită toți...

L. DARIAN

— De două luni ascult zilnic emisiunea de gimnastică și n-am slăbit nici măcar un gram...

AL. CLENCIU

La unele cinematografe se întîmplă zilnic incidente din cauză că se vînd mai multe bilete pe același loc.

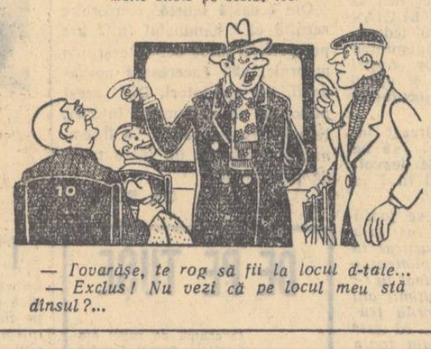

— Tovarășe, te rog să fii la locul d-tale...
— Exclus! Nu vezi că pe locul meu stă dînsul?...

A. PAVEN

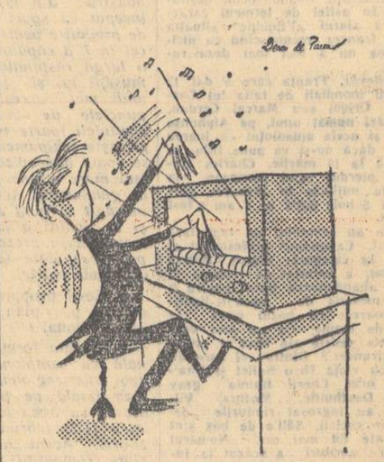

Inspirație...

PAVEL ILIEȘ

...mă iubește, nu mă iubește...

S. ALEXANDRESCU

C. FLORIAN

PROFESORUL: — E foarte slab și la desen și la culoare...
TATĂL: — Ce să fac? O să-l angajez la noi la O.C.L. să picteze reclamele...

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Și totuși Botvinik are dreptate!

Ultimul studiu compus de campionul mondial Mihail Botvinik și reprodus nu de mult în rubrica de șah din „MAGAZIN" a stîrnit mult interes în rîndurile cititorilor noștri. Savurînd finețea lucrării marelui maestru sovietic, cititorii noștri — ca și cititorii oricărei reviste de șah — au analizat cu luare aminte soluția, pentru a descoperi eventualele „fisuri" ale studiului. (Mare e ispita de a căpăta faima celui ce a demonstrat incorectitudinea unui studiu compus de campionul mondial!) Cîțiva cititori, cărora li s-a părut că au descoperit o apărare a negrului care răstoarnă soluția propusă de Botvinik, ne-au scris, trimițîndu-ne analize detaliate în acest sens.

Iată întîi, din nou, studiul împricinat.

M. BOTVINIK
1958

Albul joacă și cîștigă.

Asupra primelor zece mutări nu există nici o „contestație". Iată deci prima parte a soluției: 1. Rc4! e6 2. Rd3, g5! 3. h:g5, Rg6 4. Rd2! R:g5 5. Re1, Rg4 6. Rf2, Rg5 7. Rg2, Rg4 8. Rh2, Rh5 9. Rh3, Rg5 10. g4. Aici, Botvinik dă ca cea mai tare mutarea pentru negru 10... Rf4, continuarea soluției fiind 11. Rh4, R:e4 12. g5, Rf5 13. Rh5, e4 14.g6, Rf6 15. Rh6, d3 16.g7!, d:e2 17. g8D, e1D 18. Dg7+Rf5 19. Dg5 mat!

Cititorii noștri *Vlad Constantin* din Constanța și *Voiculeacu Valeriu din Iași* propun însă la mutarea 10-a a negrului o altă mutare. După 10... Rg6 (în loc de Rf4) negru ar obține remiza, varianta fiind — după dînșii — forțată: 11. Rh4, Rh6 12. g5+, Rg6 13. Rg4, Rg7 14. Rh5, Rh7 15. g6+, Rg8! 16. Rh6, Rh8 17. g7+, Rg8 18. Rg6, e3 19. d:e3 pat.

Dar această analiză nu ține cont de o subtilitate pe care Botvinik a prevăzut-o. În varianta propusă de cititorii noștri la mutarea 16 albul nu joacă Rh6 care duce într-adevăr la remiză, ci Rg4 !! căpătînd opoziția favorabilă care îi aduce cîștigul. 16... Rh8 17. Rh4, Rg8 18. Rh5, Rh8 19. Rh6, Rg8 20. g7 și pionul se transformă în damă.

Un alt cititor, *Szasz Geza* din Jimbolia, afirmă că negrul se poate salva jucînd 11... Re3 și nu 11... R:e4. Totuși salvarea e doar aparentă. Albul cîștigă în următoarea variantă: 11... Re3 12. g5, R:e2 13. g6, d3 14. g7, d2 15 g8D, d1D 16 Dg4+, Rd2 17. D:d1+, R:d1 18. Rg5, Rd2 19. Rf6, Rd3 20. R:e5, Re4 21. R:e6 R:b5 22. Rd5 și poziția negrului este pierdută.

Așadar, ultimul studiu compus de campionul mondial rezistă și se dovedește a avea subtilități remarcabile. Analizarea lui detaliată este utilă pentru orice șahist dornic de a progresa în tratarea sfîrșiturilor de partidă.

Rezultate din „Cupa Magazin"

Grupa 6: Ismail Noman-Adrian Munteanu 1-0, A. Munteanu-I. Noman 1—0; *Grupa 7:* N. Botezatu-K. Klaus 1-0, K. Klaus-N. Botezatu remiză; *Grupa 10:* M. Slabu-Gh. Maricuțoiu 0-1; *Grupa 14:* Matei Ilie-Grossu Lucian 1-0; *Grupa 19:* Vlad Grabiel-Vija Ioan 0-1; *Grupa 33:* Turiak Tiberiu-Lazăr Schwartz 1-0; *Grupa 34:* Mand Const-Turiac Emeric 1-0; *Grupa 39:* Boloni Iuliu-Marian Iacob 0-1, Iacob-Boloni 1-0; *Grupa 56:* Andrei Serebreniuc-Mitrea Corneliu 0-1.

Probleme originale pentru „Magazin"

La redacție am primit în ultima vreme mai multe probleme de șah compuse de cititori ai „Magazinului" cu rugămintea de a fi publicate în revistă. Selecționăm acum una dintre ele, a problemistului Adrian Porcescu din Craiova.

Problema nr. 4
Adrian Porcescu
Craiova

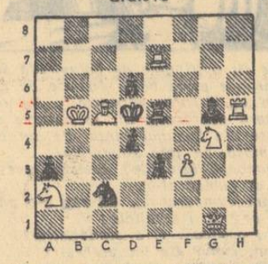

Albul joacă și dă mat în 2 mutări

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

CIOC! CIOC! CIOC!...

ORIZONTAL: 1) Te scutește de bătaia-n ușă — Subiect 2) Și-a bătut capul — Se bate cu... bătătorul! 3) Nu de bătut, ci de bătut — Vînt care bate în Sahara și Arabia — Mircea Constantinescu 4) Te ajută să bați fierul cît e cald! — Pentru bătut la palmă, în școala de pe vremea lui Creangă (pl.) 5) Te „bate" cînd ești departe de cei dragi — Subiecte dezbătute — Rezultatul unei bătăi... lactate 6) Meci în care n-a bătut nici o echipă — Curier! — Prefix cu înțelesul „contra" 7) Mic și bătut în cap! — Îl bate orice toboșar! — Veche măsură olandeză 8) Pronume — O bat... vilegiaturiștii — Nicolae Popa 9) Loc pentru bătut... recordurile și mingea — Radu Ionescu 10) A instala — Joc la care e bătut cel ce rămîne cu doi „bobi" 11) Terenuri goale — — Dacă-i bate piatra, nu mai... leagă 12) Îi bate inima cu putere (fem.) — ..., bătute-ar norocul!

VERTICAL: 1) Bate la ochi — În vis! 2) Bate la oră fixă! — ...cirip! 3) Bătut pe muchie — Bate în luptă 4) Din vedere — I-a bătut pe Gali 5) Veselie — Joacă „bătuta" în bătătură 6) Drumuri bătute de turiști — Bătea fără băț! 7) Bate toba! 8) Nituri — Transilvania — Diminutiv feminin 9) O mie de kilograme — Nume feminin 10) Epocă — Bate noaptea în fereastră — Ivit 11) Chiar acum — Imbatabili 12) Armă folosită în vechile bătălii — Veniți fără să le fi bătut ceasul.

I. BRĂILEANU

TINERI ȘI BĂTRÎNI

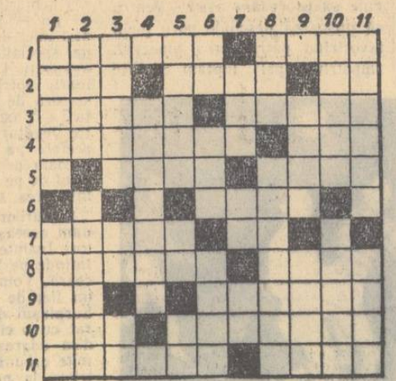

ORIZONTAL: 1) Autorul romanului „Tînără gardă" — Unul din autorii comediei „Nota zero la purtare". 2) Soția lui Athamos, regele Tebei — În toată puterea — Ion Marinescu. 3) „...bătrînului Vezuv", volum de versuri de Mihai Beniuc — „...Pogonici", albumul celor mici. 4) Sport acvatic — Pînză groasă. 5) Probă, încercare — Foi de hîrtie. 6) Care există într-adevăr. 7) Gîndesc — 100 m.p. 8) Giuvaere — Pictor romîn, autorul pînzelor: „Copii de țărani", „Micul arab", „Portret de fetiță", „Moș Neagu" etc. 9) Bezea — Pribege. 10) Fir — Sculptor romîn, autorul mai multor bronzuri intitulate „Cap de bătrîn". 11) Eliza cînd era mică... — Ifose.

VERTICAL: 1) Fata față de părinții ei — Băiat sau fată în prima tinerețe. 2) „...Karenina", roman de L. Tolstoi — Legați. 3) Cîntece de dor — În gol — Literă cirilică. 4) Bătrîn. 5) În..., bătrîn — Transilvania — La școală. 6) Pronume — „Vîrsta de...", roman de Corneliu Leu, cu subiect din viața studenților — Erou troian. 7) ... Kapoor, actor indian — Pronume — Olimpia Vasilescu. 8) Rînd — Bomboană. 9) Ființă adorată — În vîrstă. 10) Autorul versurilor „A venit un val de om" — Bătrînul turc din piesa lui Victor Ion Popa. 11) Scriitor italian, autorul volumului pentru copii „Cuore" — Titlu cu care se adresează cineva unui frate mai mare sau unui om mai în vîrstă

D. BARTOLOMEU

ECRANUL

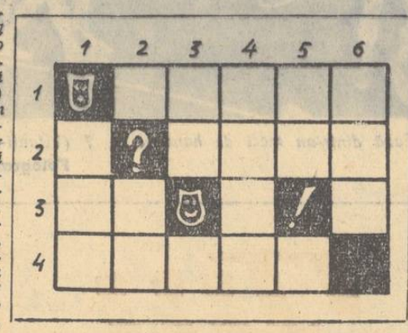

ORIZONTAL: 1) Parcat 2) A desemna 3) A vui 4) Regizorul filmului „Calvarul".

VERTICAL: 1) Scriitor sovietic 2) 10 3) A început cu zborul spre lună și soare; 4) A prezenta un film 5) Posed 6) Pronume.

Anagramînd toate literele veți obține titlul unui film romînesc care se bucură de un mare succes.

Mircea POP

Filatelie

Gimnastică cu ajutorul timbrelor poștale

În bogata colecție a mărcilor poștale tipărite în Republica Populară Chineză se numără și o serie filatelică neobișnuită, care a stîrnit un interes deosebit. Este vorba de o emisiune consacrată popularizării sportului, unică în istoria timbrului. Această serie, compusă din 40 de timbre, este împărțită în zece grupuri de culori diferite. Cele patru timbre ale fiecărui grup înfățișează mișcările principale ale unui exercițiu de gimnastică și dau explicațiile necesare efectuării mișcărilor. În acest fel întreaga serie de 40 de

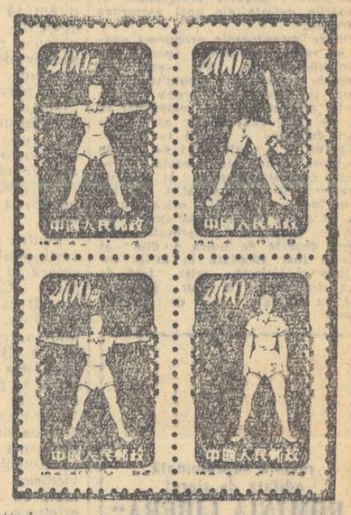

timbre joacă rolul unor lecții ilustrate a celor 10 exerciții principale de gimnastică pe care le transmit zilnic toate posturile de radio chineze. De notat că această acțiune de răspîndire a gimnasticii face parte dintr-o uriașă campanie de popularizare a sportului în rîndul poporului chinez de 600 milioane de oameni.

Publicăm mai sus două grupuri de patru din această emisiune filatelică neobișnuită.

Desene de Neli COBAR

Sport

HANDBALUL IN 7

un sport dinamic, un sport de viitor

Spectatorii sportivi bucureşteni şi-au descoperit subit două noi mari pasiuni: hocheiul pe gheaţă şi handbalul în 7. Constatarea este larg susţinută de puternicul interes şi prezenţa tot mai numeroasă a spectatorilor la manifestări de acest gen.

Noile pasiuni sînt însă pe deplin explicabile. Sînt două discipline sportive dinamice, cu desfăşurări deosebit de spectaculoase, care pasionează prin procedeele tehnice, prin noutatea şi varietatea acţiunilor. Două ramuri sportive care au condiţii bune de dezvoltare şi putem să anticipăm, un mare viitor.

Am considerat de aceea util să ne adresăm tovarăşului LUCIAN GRIGORESCU, secretarul federaţiei de handbal, cu rugămintea de a împărtăşi cititorilor noştri cîteva date, amănunte şi opinii legate de perspectivele jocului în 7.

La început ne-am adresat interlocutorului rugîndu-l să ne răspundă în ce fază de dezvoltare se află handbalul în 7 la noi în ţară.

— *Handbalul în 7 se joacă relativ de puţini ani în ţara noastră: din 1950. Practicat la început ca sport complimentar de pregătire pentru handbal în 11, cel în 7 a căpătat în ultimii ani o largă răspîndire datorită frumuseţii lui şi faptului că este mult mai accesibil din toate punctele de vedere: necesită cheltuieli foarte mici în ceea ce priveşte echipamentul iar terenul se poate improviza în orice curte mai mare a unei şcoli sau sală de gimnastică. Acest sport a fost îndrăgit în mod special de elevi şi a căpătat o largă extindere astfel că în prezent există competiţii regulate în aproape 15 oraşe ale patriei.*

— Ce-şi propune în viitor federaţia pe plan organizatoric competiţional?

— *Actuala formulă competiţională cu campionat pe regiune, apoi inter-regional şi în fine cu faza finală pe ţară, care anul acesta va avea loc în Capitală, între 11-21 februarie, este tranzitorie. Avem în vedere pentru viitor competiţii republicane separate ca perioade de desfăşurare şi jucători atît pentru handbal în 11 cît şi pentru cel în 7. În mod special vom acorda atenţie competiţiilor şcolare pentru a asigura o bază de masă handbalului în 7. În acest scop avem în vedere organizarea campionatelor şcolare atît în aer liber (toamna, primăvara) cît şi în sală, programarea unor asemenea jocuri în cadrul Spartachiadei pionierilor etc.*

Am amintit tov. Grigorescu de ancheta deschisă de ziarul „*Sportul popular*": Handbal în 11 sau în 7? rugîndu-l să ne comunice opiniile d-sale.

— *Titlul anchetei e cam nepotrivit. Nu trebuie să se înţeleagă că este necesar să se renunţe la handbal în 11 în favoarea celui în 7 sau invers. Sînt necesare ambele discipline, care se deosebesc prin procedee tehnice specifice distincte şi federaţia va proceda în acest spirit.*

În încheiere, l-am rugat pe tov. Grigorescu să ne dea cîteva amănunte în legătură cu apropiatul turneu internaţional care va avea loc la sfîrşitul lunii ianuarie în Capitală.

— *Competiţia dotată cu „CUPA ORAŞULUI BUCUREŞTI" va constitui un eveniment sportiv important. Spectatorii vor avea ocazia să urmărească între 28 ianuarie şi 1 februarie, multe echipe străine de valoare care ne vor arăta frumuseţea acestui joc. La turneul feminin vor participa reprezentativele oraşelor* BUDAPESTA, ZAGREB, *echipa* H. C. COPENHAGA *(campioana Danemarcei) şi formaţia* OLIMPIA *Bucureşti şi* SELECŢIONATA DE TINERET A CAPITALEI.

În turneul masculin sînt înscrise H. C. COPENHAGA, DUKLA PRAGA, DINAMO BUCUREŞTI şi SELECŢIONATA DE TINERET A CAPITALEI.

★

Din această scurtă convorbire rezultă că handbalul în 7 are perspective să se dezvolte şi mai puternic, să cucerească noi adepţi, noi spectatori. Din acest punct de vedere turneul internaţional care se anunţă va însemna fără îndoială un mare prilej de popularizare.

Gh. RUSSU

DE PE TUŞE

O echipă de rugbi din Capitală poartă numele „Minerul".
Pe teren, fără-ndoială,
Lumea o priveşte fix,
Pentru că în Capitală
Avem mine doar de... pix.
Consiliul de conducere al colectivului sportiv al Universităţii „Dr. V. Babeş" din Cluj nu activează, ceea ce a dus la stagnarea activităţii sportive.
Cînd consiliul, din păcate,
Îşi conservă neglijenţa,
Sportu-n universitate
Nu stă bine ca... frecvenţa.
La Spartachiada de iarnă colectivul sportiv „Zefirul" din Capitală n-a angrenat nici un sportiv.
Despicînd în patru firul,
Înţelegi, pe drept cuvînt,
Că de-o vreme, la „Zefirul"
E activitate... vînt.
La colectivul sportiv „Laminorul" din Roman activitatea a stagnat.
Şi de el, precum se spune,
Din motive constatate,
Primul e pe regiune,
Dar la... inactivitate.

V. D. POPA

Iolanda Balaş, recordmană a lumii la săritura în înălţime, a fost desemnată de presa mondială drept cea mai bună sportivă din lume

Cu talent şi fermitate,
Ioh şi-a ţinut cuvîntul:
cea mai bună dintre toate,
ea a cucerit... pămîntul

Maestra emerită a sportului Aurora Popescu îşi îndeplineşte cu cinste sarcinile care îi revin ca deputată în sfatul popular al raionului „Griviţa Roşie".

Sportiva noastră deputată ne face-o dublă bucurie: maestră-n sport, e totodată maestră şi-n... gospodărie.

Mircea CODRESCU

Fază dintr-un meci de handbal în 7 (Titanii—Rapid)

Fotografia: I. MIHĂICA

Din lumea boxului profesionist

Criză gravă în boxul francez şi belgian

„În Franţa boxul se află în mare regres. Federaţia, managerii, proprietarii de săli îşi împart responsabilitatea crizei actuale. Impresarii sînt veroşi, organizatorii lacomi, antrenorii se pretează la aranjamente şi prezintă licenţe false iar federaţia închide ochii neştiutoare". În astfel de termeni caracterizează ziarul „L'Equipe" situaţia boxului francez recunoscînd că nicidodată ea nu a fost mai dezastruoasă.

Într-adevăr, Franţa care a dat 12 campioni mondiali de talia lui Carpantier, Criqui sau Marcel Cerdan, are astăzi numai unul, pe Alphonse Halimi şi acela ameninţat cu luarea centurii dacă nu-şi va pune titlul în joc pînă la 15 martie. Charles Humez a pierdut titlul european la categoria mijlocie în favoarea germanului Scholz după ce 4 ani a fost neînvins.

Ziarele au semnalat un fapt fără precedent. Campionul profesionist al Franţei la categoria muscă, Robert Pollazzon, a anunţat că renunţă la titlu şi abandonează boxul pentru a învăţa meseria de mecanic-linotipist deoarece cu boxul riscă să moară de foame. Ce s-a ales oare de fostele vedete ale boxului profesionist francez? Dintre cei care au scăpat cu viaţă Theo Nollet şi Khalfi sînt orbi, Cherif Hamia grav bolnav, Dauthuille, Medina, Villemain, au îngroşat rîndurile declasaţilor sociali. Sălile de box sînt frecventate tot mai rar. Numărul boxerilor amatori a scăzut la jumătate în 8 ani — 5728 faţă de 10.615 în 1950 şi probabil că va mai scădea.

Nu mai puţin gravă este starea boxului în Belgia, ţară care a avut în trecut 23 de campioni europeni şi doi mondiali şi unul olimpic. „Dar dacă trecutul e sfîşietor, prezentul e mizerabil şi viitorul se anunţă şi mai rău" suspină vechiul cronicar al boxului profesionist, G. Peeters.

De loc întîmplător, declinul ce se semnalează în boxul din Franţa şi Belgia nu este altceva şi el decît unul din efectele scăderii nivelului de viaţă din aceste ţări.

Păcatul lui Floyd Patterson...

Faptul că actualul campion mondial de box la toate categoriile, Floyd Patterson este negru, continuă să provoace multe insomnii rasiştilor. După ce s-au convins că în Statele Unite nu există un boxer alb capabil să-l detroneze, ei şi-au îndreptat atenţia spre Europa, vizîndu-l în acest scop pe boxerul suedez Johansson. Deoarece organizarea acestui meci întîrzie, rasiştii au găsit totuşi o cale de a l deposeda pe Patterson de titlul său.

Aceste cercuri reacţionare au determinat Asociaţia managerilor de box din New-York să publice o declaraţie — poate unică în istoria boxului — prin care declară că nu recunosc drept campion mondial pe Floyd Patterson, întrucît antrenorul său Gus d'Amato refuză să încheie un contract pentru un meci cu Nino Valdes.

Servindu-se de acest pretext canaglios, rasiştii din Statele Unite încearcă astfel să-l amuţească pe Patterson titlul suprem. Şi dacă vor reuşi, va fi o „victorie", dar una ieftină şi ruşinoasă, proprie concepţiilor retrograde ale celor care urăsc alţi oameni pentru că pielea acestora este deosebită de a lor...

Unde nu-i vorba numai de mănuşi...

Din ce în ce mai mult, presa din ţările capitaliste se ocupă de problemele boxului profesionist. Ceea ce a determinat aceste discuţii, a fost şi faptul că numărul accidentelor în ring a crescut într-o proporţie impresionantă şi că s-a constatat că o îndelungată activitate a boxerilor are consecinţe dezastruoase pentru sănătatea lor.

Articolele din presă scrise de medici, manageri, boxeri, ziarişti etc. semnalează condiţiile neomeneşti de practicare a boxului profesionist şi urmările nefaste ale unei asemenea activităţi.

Dintre numeroasele propuneri unele se referă în mod special la mănuşile de box. S-a cerut de exemplu schimbarea greutăţii mănuşilor, iar recent s-a propus ca ele să fie umplute cu aer comprimat în loc de cîlţi, ceea ce ar aterua cu mult duritatea şi efectul loviturilor.

Faptul că s-a ajuns să se discute în presa capitalistă această problemă este simptomatic şi relevă caracterul grav al situaţiei. Ne îndoim însă că soluţiile, oricare ar fi ele, ar putea aduce după sine o rezolvare, fiindcă cei interesaţi sînt totuşi departe de unica soluţie şi care a fost adoptată în ţările socialiste şi reflectă grija faţă de om: desfiinţarea boxului profesionist cu cortegiul său de urmări grave.

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÂNIA LIBERA"

★

Redacţia şi administraţia piaţa Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Fotografia: Gh. EPURAN

INVITAŢIE LA TURISM

Iată că după săptămîni de aşteptare, iarna a coborît de pe culmile munţilor, întinzîndu-şi stăpînirea vremelnică peste toată ţara şi întrebînd pe fiecare cum s-a pregătit să o întîmpine. Printre cei întrebaţi sînt, desigur, şi turiştii, iubitori ai drumeţiei de-a lungul şi de-a latul ţării, cei veşnic gata să-şi facă sacul şi să pornească spre cabanele tupilate la poale de codru sau căţărate pe vîrf de munte.

O excursie de iarnă pretinde un echipament anumit şi aceasta poate constitui pentru mulţi prieteni ai drumeţiei o problemă în a cărei rezolvare vom încerca să-i ajutăm. Turiştii iernii vor trebui să acorde o atenţie deosebită încălţămintei care îi va ajuta să înfrunte nămeţii ferindu-i totodată de pericolul degeraturilor. Bocancul cu cuie, util vara, nu mai este recomandabil acum. Prin orificiile cuielor pătrunde umezeala iar pe o zăpadă lipicioasă, talpa se încarcă şi îngreunează mersul. Un bocanc simplu pe care se aplică o talpă de cauciuc avînd un desen cu relief accentuat sau unul cu talpă dublă (cea de a doua fiind de cauciuc cu relief) sînt cei mai potriviţi.

Bocancul trebuie să fie suficient de larg pentru ca piciorul, acoperit de două perechi de ciorapi (cel puţin una va fi de lînă), să poată sta comod. Piciorul strîns este mai expus pericolului de a îngheţa deoarece circulaţia sîngelui se face mai greu în acest caz.

În ceea ce priveşte îngrijirea bocancilor trebuie să reţinem următorul lucru: nu îi dăm cu unsoare decît vara sau dacă sînt cumpăraţi de curînd ţi vom unge cu cel puţin o săptămînă înainte de a pleca în excursie. De ce trebuie să procedăm aşa? Pentru că unsoarea deschide porii pielii favorizînd pătrunderea umezelii. Împotriva apei luptăm cu alte mijloace: crema şi ceara de ghete. Astfel, întotdeauna, în ajun de a pleca în excursie, vom da bocancii cu cremă şi ceară lustruindu-i bine. În felul acesta porii pielii sînt acoperiţi şi zăpada nu se mai lipeşte atît de uşor de bocanci.

Pantalonul cel mai potrivit pentru excursiile de iarnă este pantalonul lung a cărui extremitate se introduce în bocanci strîngîndu-se astfel pe gleznă. El poate fi confecţionat special sau transformat dintr-un pantalon obişnuit. Se recomandă ca stofa lui să fie dintr-o ţesătură deasă de lînă cu firul bine răsucit. O stofă păroasă, scămoasă, reţine zăpada care se topeşte apoi pe ea. Sub pantalon este absolut necesar să îmbrăcăm un pantalon de flanelă de corp.

Pentru partea superioară a corpului se va folosi o îmbrăcăminte care să nu stînjenească mişcările şi din care nu va lipsi un pulover de lînă. Acesta nu trebuie să fie exagerat de gros. Este mai bine să avem asupra noastră mai multe rînduri de îmbrăcăminte mai subţire decît unul şi gros. Pe de-asupra vom îmbrăca neapărat o haină de vînt sau un hanorac cu glugă deoarece pînza lor impregnată ne va feri de asprimea vîntului rece. O căciuliţă de lînă şi o pereche de mănuşi, tot de lînă şi de preferat cu un deget, vor completa echipamentul turistului.

Deoarece presupunem că printre amatorii de turism de iarnă sînt mulţi care şi-au pus de gînd să folosească schiurile ca mijloc de deplasare, vom da şi acestora cîteva îndrumări.

Echipamentul lor este acelaşi cu singura deosebire că bocancii trebuie să fie speciali pentru schi. În ceea ce priveşte alegerea schiurilor, acestea vor trebui să fie — pentru începători — mai mici decît prevăd manualele de specialitate pentru schiorii avansaţi. Un schi de 2 m este foarte potrivit pentru un om cu statura de 1,60-1,70 m căci acesta va fi manevrat mai uşor. Dintre legăturile existente o vom prefera pe cea alpină pentru că aceasta permite ridicarea călcîiului de pe schi şi deci va înlesni învăţarea schiatului fără riscuri.

Schiurilor trebuie să le acordăm aceeaşi grijă ca şi bocancilor. Înainte de a le folosi vom întinde pe tălpile lor un strat de ceară. Vom folosi pentru aceasta un fier de călcat bine încins. Surplusul de ceară va fi înlăturat cu o cîrpă. Ceara va împiedica udarea schiurilor, va permite o bună alunecare şi va contribui la păstrarea formei lor.

Firească, din echipamentul schiorului nu vor lipsi beţele (înalte pînă la subţioară şi uşoare), prevăzute cu rondele precum şi o pereche de ochelari coloraţi fie chiar ochelarii de soare pe care îi folosim vara.

Cum drumurile de iarnă sînt, în general, grele, nu vă sfătuim să plecaţi de unul singur în excursie. De aceea este bine ca toţi amatorii de excursii pe schiuri să se reunească şi să plece în grup, însoţiţi de un om cu experienţă. Acesta vă va îndruma primii paşi, vă va ajuta să evitaţi pericolele iernii şi să înfruntaţi mai uşor itinerarii interesante şi nu prea dificile pentru excursiile de sfîrşit de săptămînă.

De altfel, în această nouă rubrică a „Magazinului", vă vom prezenta o serie de itinerarii pentru lunile de iarnă.

Gh. BAIU

Cutia cu scrisori

M. PAULESCU — Lugoj. 1) Regretăm foarte mult, dar nu avem posibilitatea să vă comunicăm denumirea celor peste o sută de sporturi şi jocuri tradiţionale care se practică în U.R.S.S. în diferite republici, regiuni şi ţinuturi. Despre unele din ele s-a publicat în presa şi în revista noastră. 2) Catch-as-catch-can n-are după părerea noastră nimic comun cu sportul. Este o întrecere brutală şi o afacere pur comercială.

A. BARTA — Baia Mare. 1) Primul concurs internaţional de patinaj viteză la care va lua parte reprezentativa ţării noastre, va fi cel de la Alma Ata (U.R.S.S.) între 25 şi 28 ianuarie. 2) Nu-i nici o greşeală de tipar. În prezent se obţin în mod destul de frecvent sărituri cu schiuri de pe trambulină de 90 m. şi chiar peste 100 m.

M. IVAŞCU — Brăila. 1) Activitatea pugilistică în România a început în mod organizat în anul 1920. Federaţia română de box s-a înfiinţat abia în anul 1926. 2) Într-adevăr, cu mulţi ani înainte exista şi categoria hîrtie — inferioară celei mai mici categorii actuale (muscă) în limitele căreia luptau boxeri cîntărind pînă la 51 kg. Această categorie s-a desfiinţat.

V. SZEKELY — Cluj. 1) Primele confruntări internaţionale ale scrimerilor noştri vor fi următoarele: 20—21 februarie la Budapesta cu ocazia întîlnirii triunghiulare R. P. Ungară-Italia-R.P.R. (feminin) şi 27 martie la Paris cu prilejul Campionatului Mondial al Tineretului (echipe masculine şi feminine). 2) Celebrul jucător W. Tilden a evoluat cu mulţi ani în urmă la Bucureşti.

I. BUDURU — Oraşul Stalin. Jocurile Olimpice de iarnă vor avea loc la Squaw Valley în California (S.U.A.) între 18 februarie şi 2 martie 1960. Programul detaliat pe zile a fost de pe acum fixat.

GH. BRATU — Craiova. Tradiţia disputării meciurilor în cadrul campionatului englez numai în zilele de sîmbătă a fost serios zdruncinată de o recentă cerere a unor cluburi care au cerut o altă zi de disputare întrucît s-a constatat că în ultimul timp numărul spectatorilor a scăzut simţitor.

V. SCHILERU — Bucureşti. Cu rezultatul de 52.59 m. atleta noastră Maria Diţi a ocupat în anul 1958 al 11-lea loc printre cele mai bune aruncătoare de suliţă din Europa. Fără îndoială că rezultatul este excelent şi că avem dreptul să sperăm într-o comportare superioară în acest an.

Fii Deltei

Momente din viaţa campionilor mondiali S. Ismailciuc şi D. Alexe (III)

Deci, de la Grunau, „cuplul" Ismailciuc-Alexe a pornit să cucerească gloria sportivă. Înainte de a-i însoţi pe cei doi fii ai Deltei în drumul lor presărat cu atîtea succese, să nu uităm să amintim că acolo, pe apele lacului de la Grünau, se născuse nu numai un cuplu sportiv de valoare ci şi o mare prietenie. Şi înainte, dar de atunci parcă mai mult „Aliosa" şi „Ismail" au început să împartă prieteneşte marile bucurii dar şi... cupa înfrîngerilor (puţine, dar au fost şi din acestea), să-şi alăture eforturile pentru a realiza o pregătire care să întreacă pe cea a tuturor canoiştilor din lume.

Pentru asta trebuia să muncească. Mult, cu dîrzenie. Era necesară o viaţă sportivă exemplară. „Cuplul" Ismailciuc-Alexe, hotărît ca să realizeze mari performanţe, a trecut la aplicarea unui antrenament corespunzător. Şi, de cîte ori lucrurile nu mergeau aşa cum trebuie? De cîte ori li se părea că acele cronometrelor se învîrtesc prea repede? În probele de dublu nu este destul ca unul să fie în maximum de formă. Ambii sportivi trebuie să contribuie egal la obţinerea victoriei, să se ajute reciproc, să lupte cu aceeaşi dîrzenie. Marea prietenie dintre Ismailciuc şi Alexe i-a ajutat însă să învingă toate obstacolele şi într-o zi au aflat vestea mult aşteptată: Făceau parte din lotul olimpic!

★

Australia... La Ballarat, pe apele lacului Wendouree, se dă startul în proba de canoe 10.000 m. Printre concurenţi: Simion Ismailciuc şi Dumitru Alexe. Bate un vînt din faţă. Membrii delegaţiei noastre veniţi aici să urmărească întrecerile sînt emoţionaţi. Sute de binocluri scrutează depărtarea. Mai întîi conduc romînii. Apoi pe rînd, canoiştii francezi, maghiari, cei din echipa Germaniei, apoi danezii şi austriacii depăşesc echipajul nostru. Consternare, regrete şi, mai ales, nedumeriri. Printr-un efort uriaş, Ismailciuc şi Alexe termină proba clasîndu-se pe locul V. Ce s-a întîmplat? Răspunsul: o criză de ticat a lui Ismailciuc. Şi totuşi cei doi sportivi au continuat lupta, au depus eforturi uriaşe şi dînd dovadă de puternic patriotism s-au clasat în primele locuri.

Tîrziu, pe malul lacului, Ismailciuc şi Alexe stăteau gînditori, fără să scoată o vorbă. Dar, în sufletul fiecăruia se născuse dorinţa puternică ca a doua zi să privească înălţîndu-se acolo, în depărtata Australie, steagul nostru drag.

...Sîmbătă 1 decembrie 1956! Dimineaţa, canoiştii noştri cîştigă uşor serie de calificare realizînd 4:48,1. Se apropie finala probei de 1.000 m. Specialiştii occidentali nu se mai... temeau de canoiştii romîni. Din nou: Start: Au pornit săgetînd apele. Canoea alunecă repede, mereu mai repede. Nimeni n-a putut să-i ajungă pe cei doi canoişti romîni. Nimeni n-a putut să-i întrecă. Şi, aşa cum îşi doriseră cu atîta putere, peste cîtva timp, acolo, la Ballarat, se înălţă steagul nostru drag şi în acordurile imnului Republicii Populare Romîne spectatorii aplaudau entuziaşti victoria acestor doi tineri fii ai Deltei care în acea zi deveniseră campioni olimpici.

★

Belgia!... La Gand — în oraşul florilor cum le place belgienilor să-l numească — au început campionatele europene de caiac-canoe. Filele calendarelor vestesc sfîrşitul lui august 1957. Printre concurenţi, îi reîntîlnim şi pe prietenii noştri Ismailciuc şi Alexe. Acum nu mai sînt... anonimi. Cei doi campioni olimpici sînt în atenţia tuturor ziariştilor, specialiştilor şi sportivilor. O victorie este posibilă dar nu sigură. În prima probă de canoe dublu, cea de viteză, concurează şi vestitul „cuplu" sovietic Sinaev. Harin. Va reuşi oare echipajul nostru să reediteze performanţa de la Melbourne? Să... urmărim proba. La 300 metri: egalitate. La 500 metri: conducem noi cu puţin. Sovieticii se apropie însă, ne ajung şi cele două canoe spintecă apele alături pînă la... sosire. Este necesară fotografia care arată un mic avantaj, pentru sportivii sovietici. E bun şi locul II. Mai ales într-un campionat european, la o probă în care iau startul atîtea echipaje de valoare mondială.

În ultima zi a campionatelor cele două „cupluri" se vor întîlni însă din nou în proba de fond. Şi, iată-ne urmărind aceeaşi pasionantă luptă. Noi conducem din start şi păstrăm un avantaj de o „palmă" aproape... 9.000 de metri. Pe ultima parte a cursei, sovieticii încearcă să se apropie dar Ismailciuc şi Alexe forţează şi echipajul nostru, termină victorios la patru secunde diferenţă. Campionii olimpici au adăugat „palmaresului" lor şi titlul de campioni europeni.

Pe canalul Vanterunzen, canoiştii Ismailciuc şi Alexe făcuseră încă un pas (să recunoaştem că este unul destul de mare) pe drumul spre cucerirea gloriei sportive.

★

...Soarele de august mîngîie apele Vltavei. Ne aflăm la Praga, în pragul campionatelor mondiale pe anul 1958. Odată cu întrecerile începe şi o... ploaie puternică care avea să ne ţină tovărăşie (nu prea plăcută) în toate zilele campionatelor. Vor cîştiga prietenii noştri şi în cadrul acestei mari confruntări? Mari speranţe aveam şi în cel de-al doilea echipaj romîn din proba de fond: Sidorov şi Kalinov dar, oricum, titlul îl aşteptam de la Ismailciuc şi Alexe. Parcă nici nu ne-am dat seama cum s-a întîmplat. I-am văzut pe Ismailciuc şi Alexe conducînd cîteva sute de metri, apoi cedînd locul celuilalt echipaj romîn apoi... am citit uluiţi clasamentul. 1. Oschenkov-Silaev (U. R. S. S.) 49:45,4; 2. Sidorov-Kalinov (R.P.R.) 50:21,4; 3. Kodes-Wacklaw (R. Cehoslovacă) 50:22,4; 4. Simary-Bodnar (R.P.U.) şi de abia pe locul V Ismailciuc şi Alexe în dreptul rezultatului de 51:06,4. O tactică greşită în timpul cursei, cîteva alte greşeli şi o victorie... ratată. În sport se întîmplă. Dar, parcă ne-a întristat această evoluţie complet neaşteptată.

Seara, le-am ţinut tovărăşie pînă tîrziu. Am uitat de treburi e profesionale şi nu l-am descusut cu întrebările. Am stat doar lîngă ei, l-am privit, le-am surprins o semnificativă strîngere de mînă şi flacăra privirilor şi am plecat. Dimineaţa, m-am dus în tribuna de pe malul Vltavei convins că voi avea de scris un reportaj despre doi sportivi romîni care au cucerit titlul de campioni ai lumii. Şi nu m-am înşelat. Ce să vorbim despre probă? Acum este uşor să scrii: „Ismailciuc şi Alexe au condus tot timpul şi au cîştigat proba şi titlul de campioni ai lumii". Atunci însă, în clipa aceea cînd steagul nostru fusese înălţat pe catargul cel mai înalt, cînd cei doi tineri pescari din Delta Dunării ascultau — alături de noi cu lacrimi în ochi, stăpîniţi de nedescrisă fericire — imnul Republicii noastre dragi, greu aş fi putut rosti şi aceste simple cuvinte care cuprind în ele atîtea lucruri şi fapte, gînduri şi visuri împlinite.

Dan GÎRLEŞTEANU

— *Sfîrşit* —

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustraţii: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Naturalistul romîn Emil Racoviţă, ajuns în Antarctica pe bordul vasului „Belgica", pleacă cu o salupă într-o excursie împreună cu alţi cîţiva exploratori. Într-o grotă, pe o insulă, locotenentul Lapoire descoperă o comoară lăsată acolo de un olandez cu cîteva secole în urmă. Aflînd că secretul e cunoscut şi de marinarul Wiencke, Lapoire încearcă să-i cumpere tăcerea, cu un lanţ de aur.

În noaptea de 21 martie 1898, norii se risipiră şi Lapoire putu calcula poziţia vasului. Căpitanul îi adună pe ofiţeri şi pe membrii corpului ştiinţific în cabina de comandă.

— Ne aflăm la aproximativ 300 mile în interiorul cercului antarctic! spuse el. James Cook a atins în 1774, 70 grade şi 10 minute latitudine sudică. L-am depăşit! James Clark Ross a ajuns în 1842 pînă la 78 grade, 9 minute şi 5 secunde. Trebuie să-l depăşim şi pe el! Să înaintăm mai departe, cît mai departe, pînă la...

— Nu sînt de acord! îl întrerupse Amundsen. După părerea mea nu sîntem pregătiţi să atacăm banchiza în pragul iernii. Dacă vom fi prinşi între gheţuri? Propun să ne întoarcem spre nord şi să iernăm într-unul din golfurile libere ale insulei Deception.

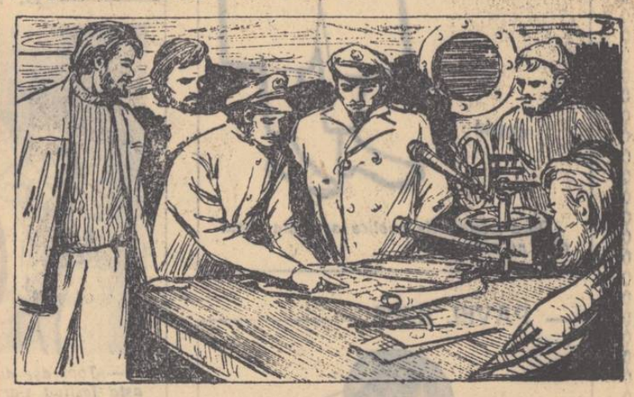

Toţi cei de faţă se grăbiră să-l aprobe. De Gerlache îi privi o clipă, în tăcere, dispreţuitor. Apoi rosti, încrucişîndu-şi braţele:

— Mă aşteptam la mai mult curaj din partea dumneavoastră, domnilor! Dar să lăsăm discuţiile... Ne vom aduna mîine din nou şi vom stabili definitiv ce ne rămîne de făcut!

În ziua următoare nu avură vreme pentru asemenea îndeletniciri: furtuna izbucni iar, cu putere sporită.

Un val uriaş smulse unul din pereţii depozitului de cărbuni de pe punte. Cărbunii se rostogoliră afară şi astupară gurile de scurgere. Valurile năvăleau prin tambuchin în interiorul navei, inundînd cabinele. Pe punte apa se solidifica repede, alcătuind o carapace de gheaţă.

Amundsen se duse la căpitan.

— Diseară la cină, voi aduce la cunoştinţa echipajului situaţia în care ne aflăm. Îmi declin orice răspundere, dacă „Belgica" va continua să înainteze spre sud!

— Aha! Rebeliune pe bord!

— Nu, domnule comandant! Refuzul de a duce 19 oameni la catastrofă!

— Mîine înaintea prînzului vom hotărî...

— Mîine va fi prea tîrziu. Dacă vîntul scade sau îşi schimbă direcţia, cel mai tîrziu într-o oră gheţurile se vor uni în spatele nostru. Vom rămîne închişi în banchiză.

— Diseară voi da ordin să se schimbe direcţia vasului. Eşti mulţumit?

Amundsen dădu din cap încuviinţînd şi părăsi cabina.

Conform dispoziţiilor sale marinarii fură împărţiţi în două echipe, pentru a repara depozitul de cărbuni. Fiecare matroz primise dispoziţia

să se lege cu o frînghie de balustradă sau de arborele mare, ca valurile să nu-l arunce peste bord. Înainte de a urca pe punte împreună cu cei din echipa sa, Wiencke pătrunse în laborator. Văzîndu-l pe Racoviţă aplecat deasupra microscopului, se apropie de el şi, după o clipă de şovăială, scoase din buzunar lanţul de aur primit de la Lapoire şi-l lăsă să cadă pe masă, în faţa savantului.

— Frumoasă bijuterie! exclamă acesta. Trebuie să fie foarte veche. De unde ai cumpărat-o?

— N-am cumpărat-o... Vă rog s-o păstraţi dumneavoastră.

— De ce? E a dumitale!

— Nu-i a mea... E a olandezului!

— Cum, cum? Ce tot vorbeşti?

Wiencke întoarse capul spre uşă, de unde i se păru că auzise un foşnet. Apoi se plecă spre urechea lui Racoviţă:

— Am să vă spun tot, tot!

O bătaie în uşă îl făcu să se întoarcă iar. În laborator intră Lapoire.

— Ce cauţi aici? Locul dumitale e ne punte, se răsti el la Wiencke. Apoi, după ce aruncă o privire piezişă lanţului de aur de pe masă: Aşteaptă-mă pe coridor. Am să-ţi dau unele dispoziţii! După ce închise pe dinafară uşa laboratorului îi şopti marinarului: Ai vorbit ceva?

— Nu, domnule locotenent, făcu pe un ton vinovat Wiencke. De odată izbucni: Adică de ce n-aş vorbi? Se aude că facem cale întoarsă! Şi să nu credeţi că pe mine mă puteţi...

— Ssst! Iute mai eşti la mînie!

— Aşa aţi spus dumneavoastră, că la întoarcere.

— Fireşte... am spus că la întoarcere... şi aşa mai departe... Deocamdată însă nici nu se ştie dacă ne vom mai întoarce. Iar dumneata, în loc să contribui la salvarea vasului, nu te gîndeşti decît să zăpăceşti oamenii. Ar trebui să fiu supărat...

Wiencke lăsă capul în jos. Lapoire îl cuprinse pe după umăr.

— ...Ce i-ai spus lui Racoviţă?

— Nimic. I-am dat doar lanţul spre păstrare. Cu mine se poate întîmpla cine ştie ce pe punte.

Locotenentul dădu din cap, îngîndurat.

— Ai dreptate. S-ar putea întîmpla...

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii Bucureşti

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL III ★ Nr. 69 ★ Sîmbătă 31 ianuarie 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

In acest număr:

Banca fantomă
Noi documente în legătură cu „Afacerea Giuffrè"

CHIPURI ȘI TIPURI: ION CHIRESCU

Astronauții descoperă tainele planetei Marte

Algele — alimentul viitorului

ABDUL HAMID și statutul social al femeii americane

Pe pîrtiile Păltinișului

Aspect din timpul lucrărilor Congresului al XXI-lea al P.C.U.S. — Tovarășul N. S. Hrușciov prezentînd raportul „Cu privire la cifrele de control ale dezvoltării economiei naționale a U.R.S.S. pe anii 1959—1965"
Telefoto: AGERPRES

ÎN NOUL CARTIER

Dimineața este ca un pom de cristal ce își sună bogățiile și podoabele seninului în tot cuprinsul cartierului, străbătut de vuietul sirenelor de la fabrici, vestind începerea lucrului, și de glasul voios al copiilor în drumul lor spre școală. Sînt în Bucureștii Noi. Peisajul modern al acestui cartier este la începutul lui. El se dezvoltă impetuos cu fiecare an.

La sfîrșitul lecției cîteva lămuriri nu sînt niciodată de prisos

Fiii muncitorilor ce cunosc o altă viață acum și au parte de marea bucurie a descoperirii tuturor posibilităților care le stau în față, sînt și ei la începutul drumului lor. Cvartalul de locuințe noi muncitorești se va întinde biruitor peste suprafețele de pămînt ce își așteaptă construcțiile viitoare. Odată cu aceasta va crește și proaspăta generație. Faima și puterea străzilor tinere de aici vor fi duse mai departe de copiii dornici de învățătură și de cunoștințe, bărbații de mîine sănătoși și încrezători în forțele lor, în visele și năzuințele lor.

★

Am traversat aleile largi dintre blocuri și am intrat în școala elementară mixtă de 7 ani nr. 172. Este o clădire cu două etaje, cu un teren larg pentru sport și un alt teren pentru joacă pavat cu dale mari de beton. Școala are 9 săli mari de clasă, este înzestrată cu un laborator, o cameră pentru material didactic și un cabinet medical unde o soră veghează tot timpul la sănătatea copiilor.

Tovarășa Nițescu Eugenia, directoarea școlii îmi explică în timp ce-mi arată întreaga gospodărie:

— *Avem 550 de elevi și eleve, dintre care 400 sînt fii și fiice de muncitori. Pentru această adevărată armată de învățăcei avem la dispoziție 11 învățători și 18 profesori, plus personalul auxiliar respectiv.*

— Este într-adevăr o forță.

— *Trebuie să vă gîndiți și la faptul că după fiecare recreație, femeile noastre de serviciu spală coridoarele, întreținînd o curățenie exemplară. Copiii intră în clase în cipici sau în tenișI, lăsîndu-și încălțămintea, pardesiile și paltoanele în locuri special amenajate.*

La amiază, în pauza dintre plecarea ciclului I și intrarea ciclului II la cursuri, echipe de băieți și fete șterg praful și au grijă să nu rămînă nici o hîrtiuță pe jos. Seara, după terminarea programului de învățămînt, se face din nou curățenie generală.

Am trecut impresionat prin clasele cu parchet pe jos, strălucind de curățenie și călduroase. Am citit în ochii celor mici o bucurie liniștită, o siguranță, nivelul unor preocupări variate, pline de farmec și interes.

Tovarășa Nițescu continuă să-mi explice.

— *Este dezvoltat la noi cercul „Prietenii cărții" în care s-au discutat o seamă de cărți românești și sovietice, cercul științific unde de curînd a avut loc un referat amplu intitulat „Noutăți din știința și tehnica sovietică, în lumina ultimelor cuceriri ale spațiului cosmic". Apoi cercul artistic care are în grijă pregătirea diferitelor serbări.*

— Mi s-a spus că aveți o activitate frumoasă și în ceea ce privește pregătirea fiilor de muncitori pentru absolvirea cu succes a examenului necesar intrării într-o școală medie.

— *Aveți dreptate. Cred că am făcut ceva bun și în această direcție. Două zile pe săptămînă se predau fiilor de muncitori din clasa VII-a matematici și limba română sub forma unor lecții recapitulative din întreaga materie prevăzută în clasele a V-a și a VII-a și bineînțeles și din clasa VII-a pe care o studiază în prezent. Sînt numiți să împlinească această sarcină deosebit de importantă cei mai buni profesori ai școlii noastre.*

— Și cum stați cu frecvența?

— *Cu mici excepții, avem o frecvență de sută la sută. Rezultatele se văd de pe acum din tot mai bună pregătire pe care elevii o au la cursuri cît și în perspectiva viitoarelor bătălii ale examenelor de intrare în diferite școli medii.*

Lumina gingașă a zilei, sclipirea soarelui ridicat în mijlocul boltei vestește apropierea prînzului. Clopoțelul școlii sună cu clinchet argintiu sfîrșitul orei de curs. Îmi iau la revedere de la elevii, învățătorii și profesorii școlii mixte de 7 ani nr. 172 păstrîndu-le o amintire luminoasă și entuziastă.

★

Aleg la întîmplare două apartamente,

Adrian BELDEANU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

LA BIBLIOTECA CENTRALĂ DE STAT

Cărți - filme. Cum se „citește" o simfonie

Cînd, cu prilejul unei discuții avute zilele trecute cu prietenul meu, i-am spus că am vizitat „Biblioteca Centrală de Stat" și că a fost o vizită pasionantă, neavizat, omul mi-a spus: „Aș fi preferat un adjectiv mai puțin uzat. Comparația e destul de obișnuită. Știu că o vizită într-o bibliotecă poate fi socotită pasionantă pentru că găsești acolo cărți de călătorii care te plimbă de-a lungul și de-a latul pămîntului, cărți de istorie și de știință, care te plimbă în trecut și în viitor. Așa că..."

I-am explicat că e vorba cu totul de altceva. Vizita fusese pasionantă, prin ea însăși, deoarece mi-am dat seama cît de vaste sînt preocupările unei astfel de biblioteci și cît de neprevăzute.

De la bun început, iată cîteva lucruri care atrag atenția cititorului, obișnuit ca într-o bibliotecă, oamenii să aibă de-a face numai cu cărțile. Am descoperit că filmul departe de a fi un adversar al cărții, îi este, la ora actuală, cel mai bun aliat; am văzut că se pot „citi" opere muzicale și am aflat că

Secția de multiplicat fișe cu ajutorul mașinii speciale „Adrema".

noțiunea de „carte rară" devine din ce în ce mai... rară.

Biblioteca Centrală de Stat are sediul în Strada Doamnei în localul fostei Burse. Deși în vîrstă de numai 3 ani, are o activitate bogată. Spre deosebire de Biblioteca Academiei (destinată în special oamenilor de știință) cu care se compară în bogăția volumelor, Biblioteca Centrală de Stat este deschisă oricărui cititor.

Pentru a vă satisface curiozitatea pe care presupun că v-am stîrnit-o, să începem prin a vizita laboratorul de microfilmare. Un aparat care nu se deosebește prea mult de unul de fotografiat (avînd însă caracteristica că subiectul stă culcat și nu vertical!) fotografiază pagini de orice fel de dimensiuni, reducîndu-le la 18/24 mm. Gîndindu-vă că un cliseu sistem Leika nu are mai mult de 24/36 mm., vă închipuiți cît de mare este o pagină de acest fel! 50 de pagini de carte se pot copia pe un metru de film, care apoi rulat, dă un sul de o grosime de 2 cm., perfect și mai ales comod transportabil. Procesul invers se desfășoară la un alt aparat care aduce filmul în fața ochilor la o dimensiune convenabilă, astfel că cititorul, așezat comod într-un fotoliu, poate să se oprească cît are nevoie asupra unui text care-l interesează, să-și ia notițe ca și cînd ar avea de-a face cu o carte obișnuită. De aici și pînă la dispariția noțiunii de „carte rară" nu mai e decît un pas.

O bibliotecă căreia îi lipsește un anumit volum necesar, se adresează alteia care, mai dotată, îl posedă. Biblioteca respectivă îl microfilmează, trimite fotocopiile solicitantei, care intră astfel în posesia unei cărți sui-generis, formată din o suită de fotocopii perfect vizibile. Cînd am vizitat atelierul de microfilmare Biblioteca Centrală de Stat răspundea în felul descris mai sus cererii Bibliotecii de Stat „Vasili Kolarov" din Sofia care avea nevoie între altele, de „Memoriile căpitanului Vasili Vilcov" apărute la Brăila în 1872.

Biblioteca procură la cerere din străinătate, după cum trimite cărți și microfilme. Cu prilejul aniversării a patruzeci de ani de la Marea Revoluție Socialistă, s-a trimis Bibliotecii Lenin un mare număr de microfilme. Microfilmele reproduceau documente ale vremii înfățișînd influența Marii Revoluții Socialiste în țara noastră.

★

O altă caracteristică nu mai puțin interesantă a Bibliotecii este faptul că ea este Executoarea legii depozitului legal. Ce înseamnă acest lucru? Înseamnă că tot ce se tipărește în R.P.R., de la eticheta pentru produsele farmaceutice și pînă la o ediție rară se primește aici într-un anumit număr de exemplare. Departe de a fi o simplă manie de a colecționa, lucrul acesta poate fi folositor în împrejurări din cele mai neobișnuite. Iată de pildă un exemplu: afișe teatrale datînd de 50 de ani, pînă în zilele noastre. Cercetătorul teatral va putea studia cu ajutorul lor diversele distribuții pe care le-a avut de-a lungul vremurilor un spectacol mult jucat. Un cercetător

N. CORNEA

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Începînd din numărul viitor

magazin

organizează

UN MARE CONCURS POPULAR

Citiți regulamentul concursului în pagina 7-a

OPERAȚIE TELEVIZATĂ

În clinica condusă la spitalul Colțea de profesorul N. Hortolomei, operațiile pe cord au intrat de mult pe făgașul faptelor obișnuite. Dacă m-am hotărît, totuși, să vorbesc în următoarele rînduri despre una din aceste operații o fac pentru că am asistat la executarea ei în condiții cu totul noi și extrem de interesante.

În sala albă și tăcută, activitatea preoperatorie se desfășoară potrivit obiceiului, sigur și calm. Pregătirea aparatului de anestezie, al aparatului de reanimare, aducerea măsuței cu instrumentar, totul se execută ordonat, sistematizat. Își fac apariția medicii. Sînt patru. În halate albe, cu măștile pînă în dreptul ochilor, cu mîini îmbrăcate în mănuși sterile pe care le feresc de orice atingere, îi identific greu. Totuși, profesorul se distinge ușor prin statura sa înaltă, puțin aplecată, prin siguranța cu care vorbește, prin evidenta autoritate pe care o degajă. Este adus și bolnavul, în cazul nostru o tînără fată suferind de stenoză mitrală. Pacienta este liniștită și încrezătoare. Întinsă pe masă i se fixează în brat un ac ce nu va fi scos tot timpul operației. În limbaj medical se spune „se pune perfuzia" prin care la nevoie i se face o transfuzie, se introduc anestezice etc. Un medic face apoi intubația pentru anestezia în circuit închis. Văd clar fiecare gest și admir precizia mișcărilor. În mai puțin de 15 minute pacientul doarme dus. Alt medic, desco-

Alice MIHALCEA

• *(Continuare în pag. 2-a)*

În amfiteatru, medici specialiști urmăresc o operație televizată.
Fotografia: Nicu VASILE

MOSCOVA ÎN ZILELE CONGRESULUI

Corespondență specială telefonică

— În ce constă lucrul principal care s-a petrecut în colectivul dv. după cel de al XX-lea Congres al Partidului? — a fost întrebat Viktor Morozov de la uzina metalurgică „Secera și Ciocanul".

— Uzina noastră — a răspuns acesta — este vizitată adeseori de ingineri, muncitori, studenți care trăiesc în alte orașe ale țării. Din convorbirile cu ei îmi dau seama care este simțămîntul nou care cuprinde pe omul care ne trece pragul după un răstimp de 2 sau 3 ani. Au devenit de domeniul trecutului metodele manuale de muncă la cele mai multe operații. În locul lor au fost introduse instalații electrice și pneumatice. Și odată cu acestea au crescut cadre cu înaltă cultură tehnică...

— Ce transformări s-au petrecut în timpul acesta în viața dv. personală? — a mai fost întrebat Morozov.

— Ceea ce s-a petrecut în viața mea, în ultimii trei ani, este în directă legătură cu soarta întregului colectiv: am trecut la ziua-muncă de 7 ore. Timpului meu liber de pînă acum se adaugă în fiecare săptămînă 7 ore noi. Este tocmai ceea ce-mi trebuie pentru a-mi pregăti bine lecțiile în fiecare zi, căci uitasem să-ți spun: am devenit student.

Răspunsuri asemănătoare s-ar putea primi de la sute de mii de moscoviți. Viața lor, ca și a tuturor oamenilor sovietici, se măsoară de la un Congres la altul. La fiecare Congres ei își fac planuri de viitor pentru ca în preajma celui-lalt să treacă în revistă drumul parcurs.

În orice dimineață, în fața chioșcurilor mii de oameni deschid gazetele. În zilele cînd la Kremlin se desfășoară lucrările celui de al XXI-lea Congres, în fața moscoviților se înfățișează, ca pe un imens ecran, Moscova viitorului, Moscova de la sfîrșitul planului septenal. Nu este zi ca de la înalta tribună unde se dezbat

Al. CIMPEANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

O seară la cenaclu

Dumneavoastră n-ați mai fost pe la noi...

Interlocutorul meu avea dreptate. Din felul cum fuseseră rostite cuvintele, încă nu-mi puteam da seama dacă constatarea ascundea o părere de bine, o îndoială sau un reproș... M-am simțit dator să-i răspund cu o promisiune:

— N-am mai fost dar o să mai vin, de acum încolo.

— *Oricum, trebuie să semnați condica...*

— E obligatoriu?

— *Absolut. Fiecare participant la ședințele noastre trebuie să semneze de prezență...*

Dar am scăpat din vedere să vă spun unde ne aflăm. Casa de cultură a sindicatelor din Capitală găzduiește în fiecare luni după amiază ședințele cercului literar „Ion Păun Pincio". Tineri aspiranți într-ale condeiului, alături de alți scriitori amatori cu stagiu de „aspirantură" mai îndelungat, se string săptămînal pentru a-și citi și discuta împreună lucrările. Fiecare semnează în registrul de prezență și tot fiecare nutrește în taină speranța că acest registru va constitui cîndva piesă de muzeu și de Academie, fie și pentru o singură iscălitură a sa.

Valentin BALTAG

• *(Continuare în pag. 4-a)*

VREAU SĂ ȘTIU!

Am aflat că la Brăila va intra în funcțiune o instalație de furfurol. M-ar interesa să aflu ce este și la ce se întrebuințează furfurolul. (Adam Cojocaru — Suceava).

Furfurolul este o substanță chimică despre care se vorbește mult în ultima vreme și a cărui prezență în laboratoare, uzine chimice și rafinării a devenit indispensabilă. Produsul se prezintă ca un lichid incolor, care de îndată ce ia contact cu aerul se închide la culoare. Prezența lui se simte de la distanță, fiindcă are un miros aromat, plăcut. În mare, furfurolul se prepară din substanțe care conțin celuloză, printr-o operație chimică numită hidroliză, cu ajutorul acizilor minerali diluați, ca acidul clorhidric și acidul sulfuric. Materia primă de bază pentru fabricarea furfurolului o constituiau pînă acum cocenii de porumb, cojile semințelor de floarea-soarelui, iar astăzi și stuful din Delta Dunării.

Spuneam la început că furfurolul este nelipsit din laboratoare, uzine și rafinării. În primul rînd este un solvent selectiv, adică are proprietatea de a extrage dintr-un amestec anumite substanțe nedorite. Astfel este un minunat solvent pentru nitroceluloză, se folosește în industria de fabricare a lacurilor și a cremei de ghete. Împreună cu fenolul este nelipsit din procesul de fabricare a maselor plastice și fibrelor sintetice. În industria cauciucului, furfurolul se utilizează la fabricarea accelératorilor de vulcanizare, iar în industria pielăriei, servește la tăbăcit. O agricultură modernă este de neconceput fără lupta eficace împotriva dăunătorilor. Aici furfurolul este folosit la fabricarea unor antidăunători de mare eficacitate. În industria de prelucrare a țițeiului, care a luat în anii puterii populare o mare dezvoltare, furfurolul se întrebuințează în procesul de rafinare a uleiurilor, ca solvent selectiv.

La Combinatul de celuloză din stuf de la Brăila se află pe punctul de a intra în funcțiune prima instalație de furfurol, care va folosi ca materie primă stuful. Fabricarea furfurolului din stuf prezintă o serie de avantaje: materia primă — stuful — existentă în cantități imense, se prezintă în mase compacte și costă mai ieftin decît cocenii de porumb, greu de recoltat în cantități industriale și care totodată constituie un bun furaj pentru animale. Fabrica de furfurol de la Brăila prevăzută cu instalații moderne, de mare capacitate, va satisface prin producția sa creșcindă necesitățile interne de furfurol, produs atît de util dezvoltării continue a industriei noastre chimice și petrolifere.

Ing. V. ȘERBĂNESCU
Director al Centrului de Documentare al Ministerului Industriei Petrolului și Chimiei

Mă interesează mult problemele de tehnică și aș vrea să cunosc — în linii mari — cum se aplică autocomanda în căile ferate. (Virgil Pricop — Cluj).

Pentru evitarea unor eventuale semnalizări greșite ale semafoarelor, în calea ferată se aplică sistemul blocării automate. Semafoarele sînt puse în acțiune așa dar de însăși trenurile.

Procedeul, în fond este destul de simplu. Între stații, șinele sînt împărțite în sectoare de 1—3 km, având la capăt un semafor electric ce este acționat în momentul cînd roțile locomotivei, calcă în sector. O baterie electrică, legată de șină, printr-un releu electromagnetic determină schimbarea culorilor. Totodată se reglementează distanța care este necesară între trenuri, întrucît abia cînd trenul a intrat în a treia zonă de blocare apare culoarea verde, permițîndu-se astfel circulația.

În afară de această semnalizare, se poate realiza una și în cabina mecanicului printr-un semafor în miniatură.

Pentru o și mai bună siguranță, inginerul sovietic A. M. Brileev a creat un autostop care oprește automat trenul atunci cînd a trecut de semnalul roșu sau cînd linia ferată prezintă cumva vreo defecțiune.

Ing. V. BADESCU

OPERAȚIE TELEVIZATĂ

(Urmare din pag. 1-a)

peră pieptul fetei și șterge iute cu tifon o porțiune mare. Pata arămie este încercuită cu cîmpuri albe. Profesorul pune bisturiul și cu o mișcare face incizia de forma unui corn mare...

★

Operația de care vorbesc, am văzut-o zilele trecute la spitalul Coltea. Am privit-o însă nu din sala de operație cum firesc s-ar putea presupune, ci așezată în ultimul rînd al noului amfiteatru din spitalul Coltea. Odată cu mine 30 de medici urmăreau încordat fazele operației proiectată pe un ecran de cinematograf, ascultînd în același timp explicațiile profesorului. Ceea ce priveam însă, nu era proecția unui film. Era chiar operația pe care la depărtare de cîteva încăperi profesorul o executa în acel moment. Imaginea prinsă în sala de operație era transmisă în sala de cursuri, odată cu lămuririle profesorului care vorbea, clar și răspicat. Asistam la o operație și în același timp la prima lecție chirurgicală televizată din țara noastră.

Aplecat asupra mesei, profesorul lucrează mai departe atent, repede, precis. A deschis toracele. Imaginea crește și plaga adusă în fața ochilor noștri, mărită mult, ocupă aproape o pătrime din ecran. Se pot prinde mișcările mîinii profesorului în cele mai mici amănunte. A deschis pericardul. Se vede extrem de clar inima, se pot observa perfect pulsațiile sale regulate. Profesorul o arată, apoi explică cum din cauza micului orificiu mitral care este prea îngust circulația sîngelui se face mai greu iar cordul și aorta se dilată. Doctorii, unii notează, alții, cu totul prinși de procesul ce se desfășoară sub ochii lor, nu se îndură să-și desprindă ochii de pe pînză. Între timp, degetul arătător al profesorului armat într-un inel de care este prins un cuțitaș pătrunde pînă la orificiul mitral printr-o urechiușă laterală. Cu finețe, și cu o precizie uluitoare, profesorul execută incizia lărgind astfel micul orificiu prin care sîngele va circula acum ușor. Cu aceeași dexteritate degetul și cuțitașul sînt trase înapoi. Inima pulsează mai departe regulat... În amfiteatru se aude de undeva un oftat ușor. Am senzația unei destinderi generale. Pe ecran un alt medic apropie marginile deschiderii pericardului și pune un fir. Se introduce tubul de drenă apoi urmează să se închidă toracele.

„Coase frumos să nu poceștî fata" glumește profesorul, și toți se bucură... Operația a reușit.

La cîteva minute după ce pacienta a fost scoasă din sala de operație, am cerut permisiunea să pătrund înăuntru ca să văd noua instalație și să culeg unele date tehnice. Așa am aflat că întreaga operație a fost prinsă cu ajutorul a două mici obiective montate în centrul lămpii scialitice (lampa care luminează masa operatorie). Imaginea prinsă de aceste obiective este transmisă în același timp pe patru ecrane. Primul se găsește în interiorul sălii de operație, montat la aparatura de recepție și transmisie și folosește la reglarea imaginii. Al doilea este un televizor de proporții mai mari decît cele obișnuite 50/35 cm, și se află în biroul profesorului. Al treilea, identic cu al doilea, se găsește în cancelaria asistenților, iar al patrulea de mărimea unui ecran de cinematograf este portabil și se montează de obicei în amfiteatrul spitalului. Operațiile pot fi astfel vizionate în amănunt din diferite locuri de doctori, de sute de studenți care au posibilitatea să învețe mai repede și mai bine tehnica chirurgicală. Operații pe care altă dată un student sau un medic nu apuca să le vadă nici măcar odată în viață, acum vor putea fi studiate în amănunt de zeci de ori. În pregătirea medicilor, a chirurgilor de mîine, aceasta înseamnă posibilitatea de a face un uriaș salt calitativ. Noua instalație din spitalul Coltea deschide astfel nebănuite perspective de dezvoltare a tinerilor studenți, medicii noștri de mîine. În același timp ea ușurează munca în sala de operație, unde nu vor mai intra decît medicii care participă efectiv la operație.

★

În încheiere, aș vrea să mai adaug un mic amănunt. Am văzut-o pe tînăra fată la o săptămînă după ce inima ei fusese operată. Era mai sănătoasă decît oricînd și regreta un singur lucru: că n-a putut să-și privească inima...

Alice MIHALCEA

Clei chirurgical

În chirurgie se folosesc, în caz de fractură, știfturi metalice. Acestea scutesc bolnavul de purtarea îndelungată a pansamentelor de ghips și-i redau mai repede capacitatea de muncă. Totuși, atunci cînd trebuiesc înlăturate, se recurge la o a doua operație. Afară de aceasta, știfturile provoacă adesea complicații.

Cleiul special, creat la Institutul de aparatură chirurgicală din Moscova, este un mijloc mai eficace și mai bun în cazurile de fractură a oaselor. Datorită rășinelor sintetice, pe baza cărora este creat acest clei, după cîtva timp el se resoarbe în organismul omului.

In noul cartier

(Urmare din pag. 1-a)

din cuprinsul cvartalului de blocuri din Bucureștii Noi pentru a vedea felul în care trăiesc și cum sînt educați copiii, elevi ai școlii din care plecasem cu cîteva ceasuri înainte. În după amiaza potolită a cartierului, clădirile mă îmbie cu formele lor suple să le cunosc, să înțeleg ritmul și viața familiilor ce le locuiesc și le dau adevărata strălucire.

Familia Golescu locuiește în blocul 6 B. Apartamentul în care trăiește această familie este compus din 3 camere spațioase, baie, bucătărie, în care se bucură și învață cei trei băieți Victor, Mircea și Andrei, alături de părinții lor. Tatăl, Golescu Nicolae, manipulant la I.T.B. s-a ridicat printr-o muncă perseverentă și printr-o activitate obștească de-a lungul anilor, fiind acum responsabilul cinematografului „Constantin David". Mama, o femeie robustă, îmi explică așezînd cu mișcări îndemînatece fie un vraf de cărți, fie îndreptînd colțul feței de masă.

— La școala din apropierea blocului nostru, pe care după cîte mi-ați spus ați vizitat-o, învață Mircea, mijlociul dintre frați.

— Povestiți-mi ceva despre el. Dar în așa fel încît voinicul ce este de față — și arăt complice spre Mircea care își transcrie o lecție — să nu amețească din pricina laudelor.

— Nu îmi este frică. Mircea este un băiat serios și un bun gospodar. În timpul său liber îi place filmul, e un pasionat al fotbalului. Noi spunem în glumă că Mircea și cu fratele lui mai mare Victor, care este elev în clasa IX-a la școala medie nr. 4, or să ajungă mari fotbaliști. Lumea din cartier îi-a și botezat: Golescu I și Golescu II, viitori campioni. Mircea, cel mai mare dintre băieții mei, este îndrăgostit de fizica nucleară și citește la limita posibilității lui de vîrstă toate cărțile pe care le are la îndemînă, tratînd această problemă.

În camera copiilor, teancurile de cărți și caiete sînt aranjate aidoma unei armate pașnice a înțelepciunii și a cunoașterii, mărturie a activității lui Mircea și-a lui Victor. Andrei, mezinul familiei, în vîrstă de 6 ani, se joacă pe covor cu jucării și cuburi.

— Aceștia sîntem noi, încheie mama cu o voce rară și melodioasă, *așa trăim, gîndim și ne împlinim visurile cele mai frumoase. Nădejdea sînt copiii noștri. Cei de mîine sînt ei.*

★

A doua familie pe care am vizitat-o a fost familia comunistului Badea, șef de echipă la depoul C.F.R. care locuiește în blocul 10, într-un apartament de 2 camere, baie și bucătărie, cu cele două fiice: Otilia, elevă în clasa V-a a aceleași școli elementare de care am vorbit mai sus și Eugenia în vîrstă de 8 ani, în clasa II-a.

Otilia este una din mîndriile școlii, avînd note foarte bune la toate obiectele.

— După ce am să termin cele 7 clase — îmi spune ea îndreptîndu-și părul blond ce-i cade pe tîmple — *am să ascult sfatul tatei și am să intru într-o școală profesională de croitorie, urmînd la cursul seral liceul. În felul acesta am să-mi formez o experiență mai bogată, am să învăț să iubesc și să prețuiesc mai temeinic munca.*

— Ce-ți place mai mult?

Cvartal de locuințe în Bucureștii Noi.

— *Literatura. Citesc fie cărți cumpărate de părinți, fie luînd cu împrumut de la biblioteca cartierului. Sînt foarte mulți băieți și fete care au fișe bogate la această bibliotecă.*

Mă convinsesem în prealabil de aceasta, vizitînd biblioteca cartierului, unde cele aproximativ 4000 de volume sînt des cerute de 1200 de cititori dintre care 500 sînt copii pînă la 16 ani.

Am încheiat această vizită cu lecturi pe care Otilia mi le-a făcut dintr-un manual de limba rusă și apoi dintr-unul de limba franceză, dovedindu-mi o dicție surprinzătoare și claritate în expresie.

Am mulțumit părinților Otiliei. Aceștia, la plecare, înainte de a ne despărți, mi-au spus:

— Viața este bună cu noi. Avem două fete de care sîntem mîndri. Doar ei sînt cei de mîine. La noi în cartier este o vorbă: „Copiii noștri sînt ca lujerii unor flori proaspete ce nu cunosc furtuna apăsătoare și nu se rup în drum".

Pentru drumul luminos al vieții lor, nimic nu este greu, nici un sacrificiu nu este prea mare.

Adrian BELDEANU

Cronica gastronomului

Secretul unei tocături

— Carnea de toate provenițele, bou, porc, vînat cu păr sau pană, legumele toate, ouăle răscoapte, orătăniile de tot soiul, trecute prin mașină sau tocate, fie cu satîrul, fie cu scule speciale, fie bătute în piuă (după caz) au astăzi o largă întrebuințare, atît în industria alimentară, cît și în ospătăriile publice și gospodării. Cînd, unde și de către cine se va fi introdus această modalitate de a trata comestibilele, n-aș putea spune, pot spune însă, că ea marchează un mare progres al artei culinare. Cîte nu se fac din tocătură? Salam, ghiudem, toba, crenvurști, lebervurști și alte mezeluri; mititei, patricieni, caltaboși, chiftele, sarmale, pîrjoale, pateuri, ardei umpluți, pătlăgele roșii idem, varză așijderea, dovlecei tot astfel etc., etc.

Cu aceste vorbe și-a încheiat prietenul meu Costache, o adevărată prelegere despre tocătură și umpluturi, pe care a debitat-o în fața cîtorva prieteni strînși în jurul mesei lui, după ce ne-a onorat cu niște praz umplut așa cum știe el.

Acestea spuse, prietenul meu Costache destupă o sticlă de „Fetească neagră" de la Cîrjoala, care uitată în pivniță și descoperită la timp, dormita într-un paneraș prăfuit; îi trase cu mare băgare de seamă dopul, lăsînd-o așa cuicată cum se afla, își turnă deabia-deabia înclinînd sticla, un fund de pahar, îl adumeci, îi gustă și după ce, cu fața luminată se rosti: merge! ne umplu și nouă paharele.

— Mincare moldovenească, vin moldovenesc, spuse el.

— Cum, și prazul e moldovenesc? sări un musafir care îl acuza pe Costache de regionalism culinar.

— Cînd e umplut cu carne de pulcană, ca acesta, da! îi răspunde Costache.

Fără să-și dea seama că făcuse un vers, musafirul exclamă:

— De mîncări moldave nu e chip să scap!

— Dinsul carne tocată, tu ne toci la cap! îi răspunse un poet care se afla printre noi.

— Bardule, de versuri socoți că mă tem?

— Încetați gîlceava, rogu-vă, să bem! interveni Costache, punînd capăt acestei polemici incipiente.

— În adevăr, vinul acesta trebuie băut în tăcere și cu smerenie, spuse cel mai bătrîn dintre noi.

Ca să schimb vorba, zic:

— Nu vreau să tulbur armonia acestei agape amicale, cerîndu-ți rețeta prazilor umpluți, zic, adresîndu-mă lui Costache, dar în ceea ce privește tocăturile, vechea ta experiență nu te-a dus la formularea unor legi generale!

— Ba da, mi-a răspuns Costache. Numărul tocăturilor e infinit și fiecare soi de tocătură își are rețeta proprie. În general însă, mai toate se leagă cu ou.. În cazul acesta, ouăle intră în amestec în proporție de două la kilogramul de carne. Ceea ce trebuie să mai știi, e că la această cantitate de tocătură se pun circa 30 gr. sare albă amestecată cu piper pisat și în caz că rețeta indică și coniac, să nu pui mai mult de un decilitru.

— Și care crezi că e cea mai bună tocătură națională? întrebă cel cu interpelarea în versuri.

— Cea mai bună! sări bătrînul. Vorbești ca un școlar care își întreabă tatăl: care e cel mai deștept sau cel mai frumos om din lume?

— Întrebarea nu e atît de absurdă pe cît s-ar părea, răspunse Costache. În ceea ce privește tocăturile ca și în celelalte sectoare gastronomice, fiecare ținut din țară și-a dat în vileag preferințele, ducînd la perfecție, ceea ce i-a plăcut mai mult. În ce mă privește, pot spune de pildă, că cei mai buni caltaboși i-am mîncat în Oltenia, cei mai buni cîrnați și alte preparate din carne de porc în Ardeal și cei mai buni mititei și patricieni la București și în alte orașe din Muntenia. Bucătarilor și gospodinelor din Moldova însă, le revine meritul că în afară de (fiindcă vorbim de tocături), pîrjoale de păsare, de carne amestecată (porc și viței), sarmale de varză dulce înăcrită cu borș sau aguridă și fierte-n vin, chiftelușe marinate în oțet de vin (nu cu tarhon, ci numai cu mășline), praz umplut cum ați mîncat adineauri, ș.a., le revine meritul, zic, de a fi născocit perișoarele cu smîntînă care făcute după rețeta clasică sînt suficiente pentru a face gloria oricărei bucătării. Dar mîncatu-le-ați vreodată la fața locului?

— Chiar săptămîna aceasta, răspunse un inginer care sosise dintr-o inspecție la Roman.

— La cine?

— La o profesoară de menaj.

— Și cum ți-au plăcut?

— Mărturisesc că sosul în care înotau, răspîndea, comparat cu alte sosuri similare, o mireasmă toi atît de caracteristică și în același timp tot atît de greu de definit, cum printre vinuri e aceea a Cotnărului. Eram ispitit să cer rețeta, dar nu știu ce m-a făcut să-mi închipui că în această subtilă mîncare eră o taină și că ospătăriea gazdă, tocmai ceea ce vroiam să aflu n-o să-mi spună.

— O să-ți spun eu, îi răspunse Costache. În adevăr, prepararea acestei mîncări cere să știi un anumit secret de laborator. De vreme ce l-ai băntuit, ești vrednic să-l afli. Dar eu aș dori să-l afle toată lumea, căci cunoașterea lui n-ar face decît să sporească prestigiul bucătăriei noastre și fără de asta prețuită. Ceea ce-ți voi spune e foarte simplu și ușor realizabil: avem în mai multe regiuni ale țării o ciupercă numită zbîrciog, pe care, pentru sapiditatea și delicatul ei parfum, o putem cu drept cuvînt socoti trufia noastră, dîndu-i aproape aceleași întrebuințări. Știu că zbîrciogi se găsesc prin Ardeal, prin Prahova și probabil și prin alte regiuni ale țării. În Moldova, după primele ploi de primăvară, zbîrciogii abundă, mai ales prin preajma mînăstirilor din munții Neamțului. Cît sînt proaspeți, gospodinele din Moldova îi gătesc cu smîntînă, ca și în restul țării, în spuză, ca la mînăstiri și chiar umplute (și asta-i o specialitate). Dar vremea zbîrciogilor nu ține mult. Cam două-trei săptămîni. Cînd sînt pe ducă, gospodinele prevăzătoare, înșiră zbîrciogii pe sfoară și-i pun la uscat, după care îi păstrează la cămară. Ei bine, în timpul iernii, puși în apă cu sare, zbîrciogii își revin și se gătesc întocmai ca cei proaspeți. Și acum, ne apropiem de secretul sosului pe care l-ai mîncat la Roman. Din zbîrciogii uscați, atunci cînd prepară un pui cu smîntînă sau perișoarele despre care am vorbit, zdrobindu-i cu chiligul într-o piuă de marmura, gospodinele moldovence obțin o pulbere fină. Cu această pulbere îngroașă ele sosul. Și numai așa, sosul în care înotau perișoarele acelea de la Roman a căpătat catifelarea pe care ai constatat-o și mireasma de care ne-ai vorbit. De altfel, la acest fel de mîncare, a cărui rețetă o găsești în toate cărțile noastre de bucătărie (în afară de ceea ce-am spus mai sus), ele nu uită să arunce în fiertură și un pumn-doi de zbîrciogi reînviați în apă sărată și care nu se deosebesc prin nimic de cei proaspeți.

— Praf în ochi! exclamă cel cu interpelarea.

— Ba, numa-n perișoare! îi răspunse Costache.

— Bine Costache, zic eu, dar nu s-a gîndit nimeni să arunce cîteva ciuperci și-n mașina de tocat, ca să se încorporeze în tocătură?

— E o idee! exclamă Costache înveselit. Vom încerca!

PASTOREL

POȘTA Redacției

IFRIM TROTUȘANU — Bacău: Ne întrebați cu puțin timp în urmă, „cînd vom putea și noi, locuitorii frumosului Bacău, să ascultăm și să vizionăm programele de televiziune".

La întrebarea dv. răspunsul l-a dat duminică seara însăși Televiziunea, transmițînd cu prilejul inaugurării emisiunilor, un program în cinstea telespectatorilor din regiunea Bacău.

Credem că ați fost și dv. unul din cei care ați vizionat această memorabilă transmisie pentru bacăoani.

M.F.F.N.: În scrisoarea ce ne-ați adresat-o făceați o propunere. I.I. (nu e nici o aluzie la inițialele dv.) „originală". Doreați ca în paginile noastre să publicăm biografiile și cancanurile unor stele de cinematograf.

N.P.F.F.R. (adică ne pare foarte, foarte rău) dar asemenea propuneri nu am mai întîlnit în mîile de scrisori ce ne-au sosit la redacție, pentru că asemenea subiecte nu interesează pe cititorii noștri, dornici să afle cu totul alte probleme legate de cinematografie. Cancanurile interesau presa altor vremuri, de mult apuse.

MIHAI GEORGESCU — București: Din multele epigrame în posesia cărora sîntem, am ales pe una care... spune mai multe.

Epigrama privește pe unul caruia îi place să vorbească mult la ședințe. Iat-o:

Înflăcăratul său discurs
Prezintă numai o lacună:
Deși minute — zeci — s-au scurs
El tot n-a spus ce-a vrut să spună.

— Bună! (asta este exclamația noastră).

VLAD ILIESCU — Botoșani. Pe măsură ce datele furnizate de aparatele care au urmărit zborul rachetei cosmice sovietice vor fi centralizate, vom putea cunoaște multe din tainele pe care universul ni le-a rezervat. Desigur că revista noastră va căuta să țină la curent pe cititorii săi, cu noile descoperiri ale științei sovietice. Materialul atît de vast ce a fost cules, necesită însă un timp îndelungat pentru studiere.

ION NANU — București: Articolul trimis ne dezvăluie un lucru interesant privitor la opera sculptorului Carol Storck. Din păcate, el se adresează mai mult specialiștilor, fapt pentru care nu i-am putut publica.

Întrucît în acest an vom sărbători a 500-a aniversare a orașului București, credem că ne veți oferi subiecte interesante, care să se adreseze unei mase largi de cititori.

A. BOLOHAN — Orașul Stalin: Aprecierile făcute într-un număr recent de poștașul „Gazetei Literare" sînt judicioase. Într-adevăr, aveți multă sensibilitate și știți să minuiți bine versul. Păcat că poeziile dv. mai au unele stîngăcii și că... revista noastră nu publică poezii decît rar.

Asta nu înseamnă că nu trebuie să mai corespondăm.

OLGA POPESCU — București: Spuneți că citiți revista de la prima pînă la ultima pagină. De bună seamă că veți citi și acest colț de pagină a doua unde se dau felurite răspunsuri.

Încercarea dv. literară, intitulată „Doamna se pregătește de bal", nu ați înzestrat-o cu calitățile necesare publicării, fiindcă și o lucrare literară trebuie pregătită, întocmai ca doamna respectivă. Articolele din revistă, ca într-un bal, trebuie să fie îmbrăcate în cele mai frumoase haine și să spună lucruri interesante. Or, schițișoara dv. se oprește la o întîmplare banală cu un șiret care se rupe, și la un domn, îmbrăcat în frac, cu floare la butonieră, cu mănuși albe și care rîde de se prăpădește că s-a rupt șiretul.

Parcă îți vine a rîde cînd vezi de ce nimicuri rîde „domnul" gata de bal...

ȘTEFANIA ZLAGOEANU — Deva: Am privit cu adevărată surpriză desenele nepoțicăi dv. Tatiana Păunescu, pictoriță în vîrstă de numai 3 ani și jumătate. Fetița este un real talent, cel puțin ne apare acum.

De aceea, vă sfătuim să-i cultivați aptitudinile și să o sfătuiți pe fiica dv. să nu se opună soțului ei care îi aduce fetiței creioane colorate și o îndeamnă să deseneze mereu.

La rugămintea dv. de a le scrie părinților, considerăm că rîndurile de față țin loc de scrisoare.

Cît despre dv., n-aveți nici o teamă. Deși scrieți pentru prima dată unei publicații, la o etate înaintată, ați reușit să redați cu mult suflet cazul nepoțicii. Să vă trăiască și să fie mare (pictoriță)!

L. BUCURESCU — București: Careul despre construcții a ajuns la redacție, unde se va face... recepția.

Cultură în Cetatea de Foc

Am surprins cu cîtva timp în urmă o scenă care se petrecea într-o cameră albă, spațioasă și cu ferestre largi, poleite în aur de soarele care ne-a adus sufiu primăvăratec în iarna aceasta. Un flăcău întindea cu un gest stîngaci (stîngaci din neobișnuință) flori unei blondine scunde și mai vîrstnice, care-l privea surprinsă și bucuroasă. Un omagiu, desigur. Da, cu prilejul unei despărțiri.

Flăcăul, pe numele său Ivan Stamatovici, mai poartă încă în felul său de a fi ceva, un miez sau o rădăcină din țăranul care a fost înainte de a veni la Reșița ca să învețe meserie de aur. Acum e frezor, lucrează la șase mașini la hala nouă, cu o siguranță statornicită în ființa sa; siguranța și — de ce n-am spune-o? — fala creatorului de bunuri materiale cu ajutorul mașinilor. În mod obișnuit își ține bustul drept și fruntea înălțată cu mîndrie. Numai că acum, oferind un buchet de flori maestrei de dans Erika Lenart, sfiala tot îl copleșește, transmițîndu-se acestea într-o puternică emoție, care cheamă de sub pleoape bobul foarte limpede al lacrimei. Nu e ușor să te desparți de cel mai bun dansator din echipa de jocuri populare. Instructoarea știe să cîntărească pierderea. Ivan Stamatovici va pleca: i-a venit rîndul să îmbrace mîndra haină a ostășiei...

Și-n ceasul despărțirii — un buchet de flori! Tanti Erika (așa-i spun în mod obișnuit băieții și fetele din echipa de dansuri a Casei de cultură a Combinatului Metalurgic Reșița) își aduce aminte: au mai plecat și alții, dar n-au venit la mine cu mîna și inima așa de încărcate.

— Și vă rog să mă iertați dacă v-am greșit cu ceva!...

Tanti Erika își aduce aminte... dar nu m-ai supărat niciodată. Aș putea spune, chiar dimpotrivă. Cine a fost mai bun, mai ascultător, mai silitor, mai cuviincios? Cine-a dansat ca Ivan?

Prin poarta auzului îi pătrund în inimă și alte cuvinte, care toate sînt aromitoare și bune ca niște pituițe albe, abia scoase din cuptor:

— Vă mai rog, și să nu vă fie cu supărare, dar să-mi păstrați dulapul, să-l aflu tot al meu cînd mă întorc, sau să-l dați fratelui meu...

Tanti Erika își aduce aminte: minunați băieți frații Stamatovici! Primul pe care l-a avut sub mîna sa în echipa de dansuri a fost Stanco, lăcătuș și el în uzină. I-a venit vremea și a plecat la armată. Acum e vremea să se însoare. Îl așteaptă. La despărțirea de atunci a venit cu Ivan. „Îl las în loc" a zis. Și echipa de dansuri n-a suferit cu nimic. Și-a înscris mai departe succesele. Succese răsunătoare, la care se adaugă, ca o cunună de lauri, colaborarea echipei de dansuri la realizarea filmului „Ciocîrlia", care a fost cunoscut nu numai în țară, ci și în străinătate.

În locul lui Ivan va veni de la sat un alt Stamatovici, un frate mai mic, care urmează să învețe, ca și frații săi, meserie de aur. Și e tot atît de bun dansator ca și frații săi — știe prea bine tanti Erika. Ea se și gîndește. Frații Stamatovici formează o adevărată dinastie de dansatori. Arde în ei o flacără minunată, care-i încălzește și-i avîntă și în muncă și în activitatea culturală.

De aceea tanti Erika strînge cu emoție buchetul de flori la piept și abia într-un tîrziu își dă seama că e singură în încăperea aceea albă, spațioasă și cu ferestrele largi poleite în aur strălucitor, prelins primăvăratec din soare la vreme de iarnă.

★

Dar nu, nu e singură. Nici nu poate fi cineva singur aici, în această clădire zveltă, înălțată din temelii în anii noștri, pentru înflorirea strălucitoare a culturii în Cetatea de Foc. Aci se desfășoară o activitate multilaterală. O simplă plimbare în interior e edificatoare: pe foarte multe uși (uși albe, cu lacul încă proaspăt) se pot citi tăblițe de acest gen: cercul de artă dramatică, cercul de balet, școala de dans pentru tinerii muncitori, sală de expoziții.

O simplă plimbare? Haidem să fie ceva mai mult. Să ne satisfacem curiozitatea: ce se petrece dincolo de aceste uși?

Așadar, să crăpăm cîteva uși la rînd și să ne aruncăm privirea înăuntru.

La cercul de artă dramatică domnește o atenție încordată: se vorbește despre importanța mișcării în scenă.

Primele mișcări grațioase iau naștere sub privirea atentă a instructoarei și sub focul critic al colegelor care abia așteaptă să vină la rînd și să execute mai bine. Am surprins scena la Cercul de balet. Elevele sînt fiice ale muncitorilor resițeni...

Tînărul știe să danseze într-o ținută demnă și cu mișcări perfecte. E nevoie de... puțină școală. Mulți tineri muncitori vin la școala de dans a Casei de cultură ca să pătrundă „tainele" valsului sau ale tangoului. Îi surprindem la primii pași, care, deși sînt încă stîngaci, ne îndreptățesc totuși să fim optimiști: cursanții de azi au perspective frumoase...

★

Ușile albe se înșiruie pe fiecare coridor ca niște mărgele. Coridoarele sînt lungi, pardosite cu cimenturi sonore. Pe ele se revarsă, ca o apă pe străvechile ei albii, o dulce muzică de acordeoane, într-o altă sală, tot albă și tot spațioasă, circa 40 de tineri se concentrează asupra notelor și a clapelor, descifrînd fraze muzicale și desferecînd din adîncimile lor misterioase melodiile care mîngîie sau avîntă inimile contemporanilor. Burdufurile multicolore se umplu lacome de aer și clapele transformă răsufletul în desfătate rezonanțe. Sînt tineri muncitori din uzină sau copii ai muncitorilor resițeni, acei care împlinesc întocmai ca niște culori un mozaic, orchestra de acordeoane a Casei de cultură a combinatului metalurgic Reșița.

Acordurile acestor instrumente mult îndrăgite în Cetatea de Foc, acorduri mai măestre sau mai stîngaci executate, se revarsă aproape în fiecare zi pe coridoarele casei. Profesorul Heinz Wenrich, animatorul orchestrei și dascălul întru armonie al acestor îndrăgostiți de acordeon, poate fi găsit adesea predînd individual sau în grupuri, teoretic și practic, sau pregătind ansamblul pentru noi concerte de succes.

La Reșița sînt mulți tineri dornici să pătrundă sufletul acordeonului: Aurică Ciocan, Gh. Popa, Seczy Iosif, Paul Jerhoff, Franz Hausner și mulți alții, foarte mulți. Ei vin în orele libere și învață cu instrumentele pe care li le pune la dispoziție Casa de cultură. Degetele lor îngroșate de munca zilnică apasă cu nespusă gingășie totuși clapele și butoanele acordeoanelor pentru a transpune în note muzicale, în melodii ușoare și calde, sensibilități adînci și sentimente delicate sau fierbinți elanuri și avînturi noi...

★

Și iată-ne acum într-o sală mare, cu scaune comode aliniate în rînduri ca o oștire tăcută care așteaptă ordinul comandantului; în față e tribuna de pe care se țin conferințele, după un program special. Iată cîteva titluri spicuite dintr-unul din afișe: „*Lupta omului pentru cucerirea naturii*". „*Din viața și opera celebrului scriitor și dramaturg Ivan Franko*", „*Cum și de ce a apărut religia*", „*Ținuta corectă la dans*", „*Somnul și visele în lumina științei*", „*Cum să eliminăm accidentele la secția noastră*" (schimb de experiență), „*Să cunoaștem legile țării*" etc. E o listă bogată și complexă, care indică o activitate vastă pentru îmbogățirea cunoștințelor și pentru desăvîrșirea educației. Este o muncă de zi cu zi, dusă sub auspicii de modestie, deși de o răspundere foarte mare.

Atrage atenția și cercul literar „Maxim Gorki", care adună în fiecare vineri un mănunchi de tineri și mai vîrstnici, cu inima plină de vise literare. Recent, lucrări ale lui George Iova și Ion Mința, membri ai cercului, au apărut în revista literară timișoreană „Scrisul bănățean". Un prim succes. Și-un semn de maturitate.

Am săvîrșit o greșeală gravă dacă n-am amînti de orchestra simfonică a Casei de cultură. Chiar dacă acum ea trece printr-o criză organizatorică, viitorul îi stă deschis în față, luminos și îmbelșugat în succese.

Și tot așa, umblînd din sală în sală, din încăpere în încăpere, am întîlnit în calea mea și un proces-verbal.

— Hai să facem cunoștință, mă-mbie el.

— Nu e cazul. Nu mă interesezi. Și nici cititorii mei nu se dau în vînt după asemenea exemplare...

— Totuși, un minut...

— Ce-ai putea să-mi spui? i-am aruncat cu dispreț. Ești atît de lipsit de stil, încît n-ai nici un haz...

— Și totuși, chiar dacă n-am stil... Oprește-te puțin. Pentru că m-am născut la o ședință de consiliu artistic!

Ultimele vorbe le-a strigat după mine, pentru că, drept să spun, o luasem din loc. M-am oprit curios. A! Un consiliu artistic. Asta înseamnă un spectacol! M-am întors către tovarășul Proces-Verbal care mă privea radios și mi-a spus următoarele:

— Sînt încheiat în ședința consiliului artistic, cînd s-a pus în discuție spectacolul intitulat „Zile de odihnă" (în limba germană), acțiunea petrecîndu-se la o casă de odihnă și cuprinzînd cîntece, solo și proză pe tema muncii, a dragostei de patrie, pacea. În urma discuțiilor purtate s-a hotărît în unanimitate ca spectacolul să fie pus în repertoriul cercului de artă dramatică în limba germană, cu următoarea distribuție...

Așadar, s-a hotărît montarea unui spectacol care va fi susținut de un buchet de artiști, între care: David Pilasch strungar, Illeg Rudolf electrician și Erna Illeg bobinatoare, Edith Rieger dactilografă, Francisc Huber maistru strungar, Viktor Unghermann lăcătuș, etc. După orele de muncă acești muncitori tineri, vin la casa de cultură, la cercul de artă dramatică în limba germană și se grimează ca să cînte și să joace într-un spectacol încărcat de optimism, care vorbește despre viață și fericire, despre fericire și pace: împlinîndu-și astfel de două ori îndatoririle cetățenești pe care le au în țara noastră iubitoare de pace și de progres social...

★

Cineva care cunoaște bine Reșița poate folosi cu îndreptățire cuvîntul „combinat" nu numai pentru complexul uzinal, ci și pentru alte organizații, cum ar fi marele magazin universal, construit în anii regimului democrat-popular, sau serviciul medical al uzinelor, dat de curînd în folosință, ce cuprinde cabinete medicale în toate specialitățile, săli de așteptare, aparataj modern, posibilități largi de spitalizare, etc. Li se poate atribui titlul de combinate, după cum îl merită și Casa de cultură, așa cum ne-am străduit să arătăm mai sus.

Mircea ȘERBĂNESCU

În clișeele noastre: *Sus, la cercul de balet; jos stînga: tov. instructoare Erika Lenart vorbește tinerilor artiști amatori despre importanța mișcării scenice; jos dreapta: o lecție de acordeon.*

MOSCOVA ÎN ZILELE CONGRESULUI

(Urmare din pag. 1-a)

problemele viitorului întregii țări să nu se vorbească de capitală, ca despre principalul centru industrial al țării, orașul cu cea mai bogată și mai multilaterală viață culturală din Uniunea Sovietică. Ustinov, prim secretar al comitetului orășenesc de partid, a înfățișat, de la tribuna Congresului, un măreț tablou al capitalei viitorului. La sfîrșitul septenalului în uzinele ei vor funcționa sute de linii automate. Una din preocupările principale ale industriei Moscovei constă în această perioadă în producerea de noi tipuri de mașini, aparate, mecanisme și instrumente care să permită reconstrucția tehnică a diferitelor ramuri ale economiei naționale.

În numeroase întreprinderi toți muncitorii vor avea terminate studiile medii sau superioare. În anul acesta volumul noilor construcții de locuințe va fi egal cu două Moscove prerevoluționare. În apropierea capitalei se vor ridica orașe — satelit cu 65.000 de locuitori.

A început de acum înfăptuirea prevederilor planului în domeniul construcției culturale. Mai dăunăzi văzui în piața Sverdlov din centrul orașului un grup de tehnicieni constructori făcînd diferite măsurători pe care le treceau apoi pe o foaie de hîrtie pergamentată. Pe ea se vedeau schițe în tuș ale construcțiilor dimprejur: clădirea masivă a hotelului Metropol de o parte, stația de metrou de alta, iar în spate străvechiul zid care mărginea tot atît de străvechiul „oraș chinezesc" al negustorilor veniți din îndepărtata țară să-și desfacă aci mărfurile. Locurile acestea mi s-au întipărit atît de adînc în minte așa cum sînt în prezent, încît la gîndul că ar putea surveni schimbări arhitecturale în ansamblul pieței nu mă putui reține să nu pun unui tovarăș o întrebare directă:

— Ce faceți aici?

— Vrem să schimbăm ansamblul arhitectural al pieței.

— Cum?

— În fața zidului chinezesc vom construi o clădire care să domine întreaga piață.

— Și ce va fi în această clădire?

— Un cinematograf.

— Un cinematograf care să se ia la întrecere cu clădirea Teatrului Mare de peste drum? Dar bine, ce fel de cinematograf va fi acesta?

— Va fi un complex cinematografic în care vor fi amenajate săli pentru filme cineramice cu ecran lat, în relief și obișnuite. Un film va putea fi vizionat simultan de 6.000 de spectatori. Această sală va fi numai puțin mai mare decît cinematografele a căror construcție se desfășoară în prezent în piața Pușkin. Moscova se va îmbogăți în viitorii 7 ani cu 33 de cinematografe gigantice. Firește studiourile cinematografice se dezvoltă într-un ritm nu mai puțin furtunos.

De la o săptămînă la alta se dezvoltă rețeaua comercială de alimentație publică. Orice om va putea aprecia ritmul creșterii acestor domenii și a bunei stări a moscoviților pe baza a două cifre: Moscova va primi în septenal 1.800 de noi magazine alimentare și de mărfuri industriale și 1660 de întreprinderi de alimentație publică, adică de patru ori mai mult decît în perioada de 7 ani care a trecut.

Mii, zeci de mii de daruri prețioase au pregătit oamenii sovietici Congresului. Cele mai multe se exprimă în tone de metal, în garnituri de cărbuni peste plan, în mașini și aparate noi, în felurite invenții. Multe din cadouri au fost aduse la Moscova. Uneori la Moscova au venit însăși autorii. Așa este bunăoară cazul lui Dimitri Matveenko din Benderi. El a făcut în cinstea Congresului patru invenții valoroase pentru tehnica feroviară. Matveenko a fost chemat la Moscova de ministrul transportului pentru a participa la experimentarea unuia din aparatele sale. Celelalte au intrat de-acum în producție de serie la întreprinderile din Moscova și Kaluga. Noul aparat a trecut examenul. El a intrat în producție în trei uzine din Capitală.

— Din tot sufletul dăruiesc inovațiile mele Congresului Partidului — a spus inovatorul.

A venit la Moscova și darul pregătit de giuvaergiul ucrainean Djalal Iusupov. Meșterul a creat o splendidă vază din fildeș, malahit, aur și alte metale prețioase. La baza ei stă o stîncă de malahit, pe care este prinsă o placă de os din mamut. Cu litere de aur pe placă sînt însemnate datele cele mai de seamă ale descoperirilor în știință și tehnică. Vaza este împodobită cu imaginile avionului T.U. 104, stațiunii atomo-electrice, sateliților artificiali ai pămîntului făcute din pietre prețioase. Alături este înfățișat un mic spărgător de gheață atomic. Nișele în care se află avionul, sateliții și vasul atomic sînt acoperite cu aur. Pe bordura de deasupra lor sînt așezate figurile unui muncitor și unei colhoznice peste care fîlfîie drapele de rubin. Printr-o muncă migăloasă Iusupov înfățișează expresiv, într-o prețioasă operă de artă, tot drumul care a dus poporul sovietic pînă la Congresul cînd își desfășoară lucrările la Kremlin.

La Congres au venit peste 1.200 de delegați pentru a dezbate viitorul țării. Comuniștii din Moscova au trimis la Congres, alături de conducători ai partidului, numeroși muncitori, oameni de știință, tehnicieni valoroși. În fiecare zi îi văd în sala de ședințe din marele palat al Kremlinului pe strungarul Nikolai Kuzmin. Cu 20 de ani în urmă, tot într-o zi de iarnă, Kuzmin s-a oprit într-una din secțiile uzinei constructoare de mașini, „Proletarul roșu". După liniștea satului din care plecase uzina i s-a părut un colos aproape de neînțeles. Dar după un an și jumătate el a început să lucreze nu mai slab decît tovarășii care l-au învățat meseria. A devenit om de stat, deputat în Sovietul Suprem. În februarie 1956 a fost trimis la Congresul al XX-lea. Iată-l acum din nou la Kremlin.

...Lucrările celui de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S. și-au imprimat pecetea în aceste zile pe viața trepidantă a Moscovei. Și spre Moscova sînt ațintite în aceste zile privirile întregii lumi.

Al. CIMPEANU

Moscova 30. I. 1959.

Un grup de delegați la Congres discutînd în timpul unei pauze **Telefoto: AGERPRES**

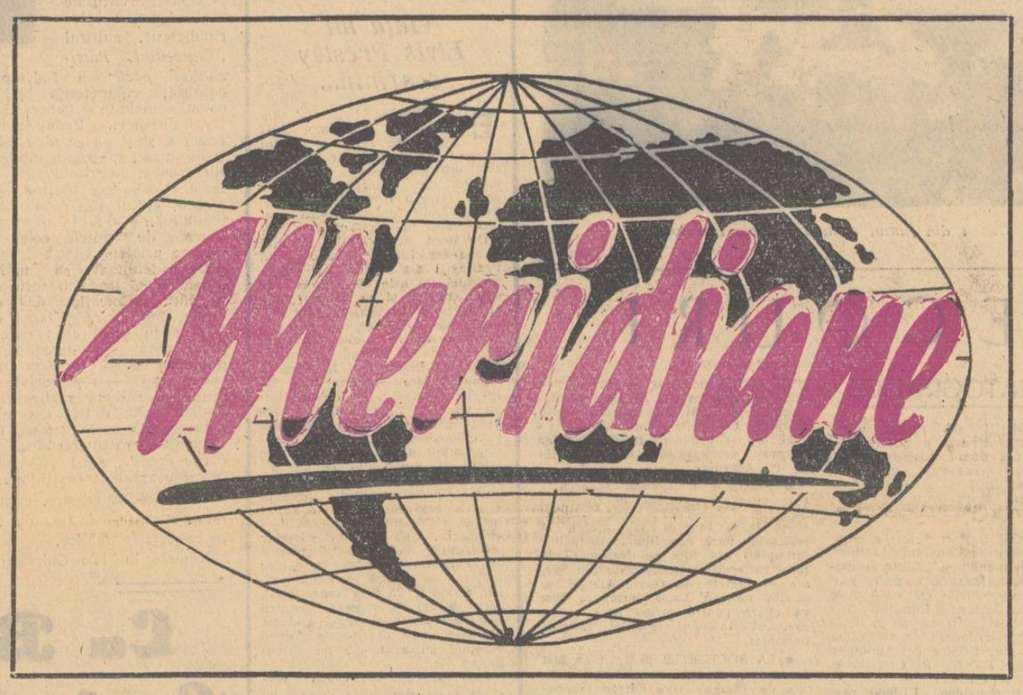

O GEOGRAFIE NOUĂ CREATĂ DE OM

Cartografii sovietici sînt nevoiți să refacă numeroase hărți și atlase. Lucrul acesta îl cere însăși viața, întrucît în fiecare an în Uniunea Sovietică sînt create noi mări artificiale, întinse regiuni de pămînturi valorificate iau locul stepelor virgine, apar numeroase întreprinderi industriale noi, mine, așezări populate, orașe, drumuri.

Proporțiile construcțiilor noastre sînt atît de imense încît ele cuprind uneori nu numai raioane sau regiuni dar și teritorii nemărginite cum ar fi întreaga parte europeană a U.R.S.S. sau Siberia de vest.

Una dintre cele mai importante regiuni în care au loc transformări mărețe este bazinul Volgăi. Nu este departe ziua cînd va fi desăvîrșită construcția cascadei energetice de pe străvechiul fluviu rus. La hidrocentrala de la Stalingrad, cea mai mare hidrocentrală din lume, au intrat în funcțiune primele agregate. Cît de captivant este proiectul strămutării spre Volga și Kama a apelor Peciorei, Dvinei de nord, ale Mezenei și lacului Onega, ape care se varsă în prezent „fără folos", în Oceanul Înghețat de Nord! Realizarea acestui proiect va permite reglarea nivelului Mării Caspice, care în ultimul timp scade pricinuind dificultăți pescarilor, navigatorilor...

Această „revizuire" a geografiei țării promite și alte binefaceri: ea va spori producția de energie electrică a centralelor de pe Volga, va da posibilitatea de a se iriga regiuni importante de pămînturi secetoase din sud, va rezolva definitiv problema asigurării depline cu apă potabilă a industriei în permanentă creștere și a orașelor de aici.

Perfecționînd pe baza planului septenal geografia țării avem în față țelul de a folosi cît mai deplin resursele naturale bogate. Mai mult decît atît, nivelul actual de dezvoltare a științei și tehnicii permite să nădăjduim în realizarea subjugării climei. În această direcție au și fost făcuți primii pași. Canalurile, bazinele, perdelele forestiere create de mîna omului exercită influența lor binefăcătoare asupra climei.

Un rol important îl va juca fără îndoială și transpunerea în viață a proiectului sovieto-chinez de valorificare a bazinului fluviului Amur, bogat în uriașe zăcăminte naturale. Pentru a avea o imagine asupra amplorii acestui proiect este deajuns să amintim că proiectul se referă la un teritoriu de 10 ori mai mare decît cel al Italiei — aproximativ 40 la sută din suprafața Statelor Unite!

Acad. Inochentii GHERASIMOV
director al Institutului de Geografie
al Academiei U.R.S.S.

BANCA-FANTOMĂ

Noi documente în legătură cu „Afacerea Giuffrè"

Cu toate că au trecut mai multe luni de la izbucnirea în Italia a scandalului cu banca-fantomă — „Afacerea Giuffrè", cum este denumit acest scandal, e departe de a se fi clasat. Violentele polemici din parlament, articolele controversate din presă, anchetele financiare și polițienești, mențin în atenția opiniei publice italiene această neobișnuită și uriașă excrocherie, în care sînt implicate personaje marcante din viața politică a Italiei.

Să amintim, pe scurt, faptele. Un bătrîn aventurier italian, pe nume Giambatista Giuffré, s-a dat mulți ani drept reprezentantul unei bănci care în realitate nu exista. El a reușit să atragă mai mulți deponenți, pe care i-a momit cu dobînzi ridicate. La început, pentru a putea atrage mereu deponenți, Giuffré plătea regulat dobînzile din banii noilor depunători. Astfel, pe măsura ce primea noi depuneri, el achita dobînzi deponenților mai vechi. Făcîndu-și în acest fel reclamă, el a reușit, cu ajutorul unor preoți catolici, să înșele foarte multă lume. Mulți și-au retras chiar economiile depuse la bănci legale, pentru a le da în păstrarea lui Giuffré. Operațiile băncii-fantomă s-au extins în numeroase provincii din Italia, depunerile atingînd în decursul anilor miliarde de lire. O parte din banii excrocați Giuffré îi cheltuia pentru o viață de lux; o altă parte îi dedica unor opere religioase: donații unor mînăstiri și organizații clericale depinzînd direct de Vatican, construcții de biserici, mînăstiri, parohii și clopotnițe etc. Pentru aceste fapte din urmă, Giuffré a primit în mai multe dăți binecuvîntarea unor înalte organe clericale!

Scandalul a izbucnit în momentul cînd numărul deponenților noi micșorîndu-se, depunătorii vechi au văzut că dobînzile pe care le primesc se micșorează subit, pentru ca apoi să-și dea seama că au dispărut nu numai dobînzile pe care trebuiau să le încaseze, dar chiar și capitalurile lor inițiale, cheltuite de prea cuviosul Giambatista Giuffré. În felul acesta mii de cetățeni au fost excrocați de economiile lor.

Odată izbucnit, scandalul a luat o amploare deosebită. Presa a publicat pe larg amănunte ale excrocheriei. Opinia publică a aflat cu indignare că Giuffré s-a bucurat de sprijinul unor organe de stat! Mulți au început să se întrebe de ce n-au luat nici o măsură miniștrii de finanțe și de interne. În parlament, deputații comuniști au adresat interpelări guvernului și, prin intervenția lor energică, au determinat instituirea unei comisii parlamentare de anchetă.

Cercurile conducătoare ale partidului democrat-creștin de guvernămînt au făcut tot posibilul pentru a mușamaliza „afacerea Giuffré" sau, în cazul că nu se putea aceasta, să-i diminueze importanța, s-o prezinte ca o simplă încălcare financiară și nu ca o mare excrocherie, cu largi implicații politice. Neputînd împiedica constituirea comisiei parlamentare de anchetă, deputații partidului democrat-creștin au încercat să-i pună bețe în roate. Cînd comisia și-a terminat cercetările și a declarat drept „ciudat" faptul că nici un ministru nu a aflat nimic despre această excrocherie ce se desfășura de mulți ani, la lumina zilei, presa și unii deputați de dreapta au început să lanseze obișnuitele diversiuni anticomuniste.

★

Răspunzînd încercărilor de a se mușamaliza „afacerea Giuffrè" și de a absolvi de răspundere o seamă de oficialități democrat-creștine, presa progresistă italiană a publicat în ultima vreme importante documente inedite în legătură cu dedesubturile „băncii-fantomă".

Primul document, publicat în revista „VIE NUOVE" reprezintă o sezisare trimisă în 1953 de comisariatul siguranței publice din Borgo chesturilor din Bologna, Forlì, Ancona și Macerata. Iată textul acestei sezisări:

MINISTERUL DE INTERNE
BIROUL SPECIAL P.S. — S. PIETRO nr. 1939.
Ref. Giuffrè G. B. — Constatări Roma 11 dec. 1953.
CĂTRE CHESTURILE DIN BOLOGNA, FORLÌ, ANCONA, MACERATA.

Excelența Sa, Mons. D'Avak, Arhiepiscop de Camerino, a semnalat Autorităților Eclesiastice din Roma că un anume G. B. Giuffrè a trimis unui preot paroh din Diocesa sa, următoarea scrisoare:

„În cadrul operelor mele de binefacere, nu este inclus capitolul împrumut; eu primesc numai contribuții. Și să venim la cazul Dv.: Dv. trebuie să cheltuiți 4 milioane de lire; este necesar să-mi trimiteți 2 milioane și eu voi face ca ele să devină în răstimp de 6 luni — 4, iar eu îmi iau răgaz timp un an, începînd de la acea dată, pentru a plăti eventualele lucrări de zidărie, cumpărături etc., dînd cotă parte în bani lichizi și parte în polițe".

Apoi Giuffrè indică diferitele sale adrese.

Hîrtia, pe care este scrisă scrisoarea are en-tete-ul *„Administrator Mînăstiri și Institute Religioase — PRIMAR APOSTOLIC".*

„Rog să identificați pe numitul Giuffrè și să procedați după împrejurări față de el, comunicînd acestui birou special rezultatul constatărilor".

Chestor (P. TEMPESTA)

Un alt document se referă la mașinațiile de culise din cadrul gărzii financiare italiene. Mulți ofițeri și subofițeri au încercat să cerceteze îndeaproape afacerile lui Giuffrè. În martie 1957, un ofițer al gărzii, colonelul Formosa, a făcut chiar din proprie inițiativă o percheziție în casa lui Giuffrè, unde, între altele, a găsit și tutun străin, brichete nefrancate etc. Fiul acestuia a plecat însă imediat la Roma și, cu intervenția preotului Mauro de Gruzzano, a obținut de la conducerea Comandamentului General al Gărzilor Financiare oprirea cercetărilor. Cu toate că Formosa semnala într-un raport confidențial că *„dintr-un calcul făcut a reieșit că numai în anul 1956 Giuffrè a plătit dobînzi de o valoare aproximativă de 679 milioane lire".* (Vă dați seama ce încasări uriașe a făcut el din moment ce numai pentru dobînzi a plătit atît N.R.). Comandamentul General al Gărzilor Financiare a preferat să nu la în seamă acest „amănunt". Și astfel au apărut două documente: raportul colonelului Bernard și o scrisoare a sa către Formosa.

„ACȚIUNEA DE ANCHETARE S-A EPUIZAT"
Ministerul de Finanțe
Comandamentul general al Gărzilor Financiare.

Judecînd după știrile furnizate de comandantul secției din Bologna, figura lui Giuffrè se distinge în mod marcat printr-o excepțională trăsătură de altruism îndreptată spre binele considerat în spirit creștin.

Excluzînd orice activitate comercială și speculativă din partea lui, el rămîne un particular căruia i se recunoaște în mod larg dreptul moral de a putea să asigure folosirea fructuoasă a unor sume destinate să consolideze inițiative ale clericilor; de aci îngrădirea care atrage afluxul de bani destinați să ducă la crearea, existența și dezvoltarea de instituții religioase și filantropice.

Acționînd în acest fel, el s-a expus la responsabilități tributare în ceea ce privește timpul obișnuit, rămînînd însă în afară de orice responsabilitate în privința I.G.E. care nu ia în considerație pe particulari, întrucît ei nu urmărește scopuri menite să-i aducă venituri din capital sau din muncă.

Luînd totul în considerație, mi se pare că ancheta în ce privește impozitele ar trebui considerată ca epuizată. Acțiunea însăși nu merită să fie continuată, fiind vorba de o personalitate în mod vădit foarte cunoscută publicului și autorităților, care i-au controlat în repetate rînduri activitatea în legătură cu scopul urmărit.

Adaog părerea mea personală că comandantul secției din Bologna ar fi făcut mai bine să nu ia în seamă ilegalitățile penale atribuite lui Giuffrè pentru deținerea cîtorva grame de tutun străin și a trei brichete automate. Față de amploarea fenomenului de contrabandă modern, rezultatul foarte modest care s-ar obține prin urmărirea unui individ căruia i se recunosc sentimente foarte înalte, ar putea fi interpretate ca o acțiune inoportună și un excesiv spirit de fiscalitate și chiar ca o intenție de a-l discredita față de autorități și de opinia publică.

În concluzie, socotesc că persoana lui Giuffrè merită pentru moment atenție în sensul de a urmări eventuale devieri de la activitatea sa actuală filantropică, care ar putea ascunde și rezerve mintale pentru viitor. Acest lucru nu va scăpa prefecturii provinciei Bologna și autorității p.s. în timp ce în ceea ce ne privește orice intervenție ulterioară va trebui să fie subordonată unor asemenea eventuale manifestări. În ce-l privește pe Giuffrè el are 56 de ani, vîrstă care pare să garanteze nevinovăția tendinței sale.

Colonel șef al detașamentului serviciului, BERNARD
D-RUL LT.-COLONEL
Carlo Formosa
Comandant al Secției P.T.I.
al Gărzii Financiare
BOLOGNA.
Roma, 1 aprilie 1957.

DRAGĂ FORMOSA,

mă refer la memorandumul pe care l-ai predat Excelenței sale Comandantului General pentru a ilustra figura domnului Giuffrè și acțiunea desfășurată de Secție în legătură cu poziția lui privind taxele.

Date fiind informațiile primite și avînd în vedere modul în care Giuffrè a fost prezentat Excelenței Sale, s-a părut că ai fi făcut mai bine să ignori ceea ce i se imputa pentru deținerea a cîteva grame de tutun străin neprovenind din monopol și a trei brichete nefrancate.

În legătură doar cu aceasta, în cazul cînd actele s-ar afla încă la tine, va fi indicat să nu le dai curs; în cazul cînd însă actele s-ar afla deja la Intendența Finanțelor ar fi oportun ca tu să iei legătură cu intendentul pentru ca să examineze posibilitatea de a le restitui secției.

Fiind recunoscător pentru un răspuns, care să-mi dea posibilitatea a raporta Excelenței Sale, îți mulțumesc și te salut cu cordialitate.

(col. LUIGI BERNARD)

Și iată răspunsul locotenent-colonelului Formosa (publicat de asemenea de revista „Vie Nuove").

GARDA FINANCIARĂ
Secția P.T.I. din Bologna
Comandantul
N. H. Colonel Luigi Bernard
Șeful detașamentului Serviciului
de pe lîngă Comandamentul general
Garda Financiară
ROMA

DRAGĂ BERNARD,

am primit scrisoarea ta din 1 luna curentă și pot de îndată să te asigur că am reținut la mine toate actele (penale și administrative) puse în sarcina lui Giuffrè

Prin memorandum am înțeles numai să ilustrez, în termenii expliciți ceruți verbal de căpitanul din Isolu, ceea ce a rezultat și ce aș fi trebuit să fac.

Firește că după cererea Excelenței Sale m-am grăbit să aștept eventuale instrucțiuni.

Față de cele de mai sus, te rog să-mi comunici alte eventuale vești.

Îți mulțumesc și-ți transmit salutări afectuoase.

★

Ce concluzii se desprind din toate aceste documente? În primul rînd că autoritățile polițienești și financiare, precum și Vaticanul erau neîndoielnic la curent cu „afacerile" lui Giuffrè și că, deci, scuza pe care o invocă acum unele oficialități guvernamentale că „n-au știut" nu e valabilă.

Scoaterea la iveală a dedesubturilor „afacerii Giuffrè" ilustrează din nou, în mod semnificativ, coruptia care domnește în rîndul claselor conducătoare din Italia capitalistă.

Ministrul Preti ascultă raportul colonelului Bernard, șeful gărzilor financiare, care caută să scoată „basma curată" pe Giuffrè.

Cine conduce armata vest-germană

În articolul 27 al proiectului de Tratat de pace cu Germania, elaborat recent de Uniunea Sovietică, se spune: *Se interzice serviciul în forțele armate germane a acelor persoane care s-au făcut vinovate de crime împotriva păcii și a umanității și care au suferit condamnări pentru crime de război.*

În lumina acestui articol e interesant să aruncăm o privire asupra cadrelor conducătoare ale armatei vestgermane folosindu-ne pentru aceasta de unele date pe care le extragem, dintr-o recentă declarație a Comitetului pentru unitate germană.

— 7 generali și amirali ai Bundeswehrului sînt criminali de război condamnați, sau aflați pe listele de criminali de război ai puterilor aliate.

— Toți cei 100 de generali și amirali ai acestei armate au fost ofițeri superiori în armata lui Hitler, nici unul din ei neavînd un grad mai mic decît acela de colonel.

— 65 generali au activat în statul major al lui Hitler.

— Toți cei 100 de generali și amirali au participat la agresiunile săvîrșite de Hitler împotriva popoarelor europene sau au elaborat ei înșiși planurile pentru aceste agresiuni.

— În rîndurile armatei vest-germane se află 2000 de ofițeri și subofițeri ai S.S.-ului.

— Nu există aproape nici un general sau amiral al armatei R. F. Germane care să nu poarte răspunderea pentru una din următoarele crime: bombardarea orașelor deschise; deportarea în masă a populației civile în lagăre ale morții; maltratarea și uciderea prizonierilor de război; împușcarea ostaticilor; jefuirea de bunuri străine; organizarea „fasciei pămîntului pîrjolit". (Nu strică să mai adăugăm la această listă și pierderile de vieți omenești suferite de poporul german însuși, în cursul trecutului război dezlănțuit de militariștii germani: 3 milioane și un sfert căzuți pe diverse fronturi, aproape 3 milioane dispăruți, 3 milioane morți în rîndurile populației civile; din cei 11 milioane de oameni exterminați în lagărele de concentrare 1 milion au fost germani.

Fără comentarii.

IDE PRETUTINDENI

SUBINGINERUL I. Ivannikov din Frunze, capitala Kirkiziei, a debutat în construcția de avioane mici încă în anul 1938. Cu ultimul său model, care a concurat la concursul internațional al constructorilor de avioane mici desfășurat la Bruxelles, el a obținut o performanță deosebită (301 km pe oră), înscriind un nou record mondial. Suspectat de participanții la concurs că ar fi folosit pentru modelul său de avion combustibilul sputnicilor, Ivannikov a indicat adresa stației de benzină din Bruxelles, unde se aproviziona cu combustibil.

●

LOCUITORI din 85 de țări ale lumii au purtat anul trecut încălțăminte fabricată în R. Cehoslovacă. Întreprinderea cehoslovacă de comerț exterior „Centrotex" a exportat în cursul anului trecut 25 milioane perechi de încălțăminte din piele.

●

SATUL francez Saint-Pierre-les-Franqueville, din apropiere de Guise (departamentul Aisne) a trăit în 1958 în cea mai desăvîrșită liniște: în cursul acestui an primăria nu a înregistrat nici o naștere, nici o căsătorie și nici un deces.

●

UN AJUTOR de nădejde pentru chirurgia experimentală este cîinele, prieten credincios al omului de pretutindeni. Chirurgul sovietic Labcinski a amputat cîinelui din fotografia alăturată, un picior.

După ce a fost păstrat 25 de ore într-un aparat, piciorul a fost din nou grefat cîinelui. Reflexele și funcțiunile piciorului grefat au revenit. Scopul experienței: înlocuirea organelor bolnave la om prin organe sănătoase.

●

PE PIAȚA occidentală a apărut un nou articol de export american: „discurile de groază". Pe aceste discuri sînt înregistrate textele unor povestiri cu crime și alte întîmplări care fac ca părul să ți se ridice măciucă în cap. La fel ca și filmele și publicațiile americane de acest gen, „discurile de groază" sînt emisare ale „culturii" americane peste granițele S.U.A.

●

EXPEDIȚIILE geologice care au explorat regiunea rîului Tura (Siberia) au descoperit în valea sa resturi de rechini din epoci foarte îndepărtate. Vestigiile găsite confirmă ipoteza că în epoca primară, depresiunea din vestul Siberiei a fost acoperită de o mare imensă care se întindea pînă pe versantul de est al Uralilor.

●

PUBLICITATEA este un lucru important pentru întreprinderile comerciale americane. Uneori ea are forme cel puțin bizare. Iată, de pildă, reclama unui institut de pompe funebre din New-York: „Datorită orchestrei noastre excelente, orice caz de moarte în familia dvs. rămîne pentru dvs. și prietenii familiei un eveniment de neuitat".

●

LA CHICAGO a fost arestat nu de mult Kid Paloma, spărgător supranumit „Porumbelul negru". Cu prilejul audierii sale, el a arătat printre altele: „Și noi avem de suferit de pe urma recesiunii economice din S.U.A. Cînd reușim să spargem un safe, nu găsim sume atît de mari ca înainte. Aproape că nici nu mai merită". Paloma speră, dat fiind „justețea argumentelor" sale, să obțină astfel clemența instanței judecătorești.

●

RECENT, constructorii de turbine din uzinele „Prvni Brnensko" au obținut o remarcabilă realizare. Ei au construit, pentru prima dată în Cehoslovacia, prototipul unei turbine adaptate pentru gaz metan. Randamentul acestei turbine, care folosește combustibil ieftin, este de 1.000 kw., iar instalarea ei este foarte puțin costisitoare.

●

BIANȚ ȘUN, un instrument vechi de vreo 3.000 de ani, format dintr-o colecție de clopoței, a fost găsit cu ocazia unor săpături arheologice în provincia Honan, în R.P. Chineză. Clopoțele sînt bine păstrate, iar sunetul lor s-a dovedit destul de curat și foarte plăcut urechii.

●

„AM VRUT să fac așa cum am văzut la televiziune", a explicat polițiștilor din Englewood (Colorado), Keny Dale Casey, un băiețel în vîrstă de 10 ani. Încintător în aparență, acest copil a tras cu revolverul în doamna Orlotski, femeie cu copii, pentru că aceasta... a refuzat să-i dea poșeta.

●

DE LA ANALFABETISM la Academia de Științe. Așa s-ai putea caracteriza dezvoltarea culturii Kazahstanului sovietic în anii puterii sovietice. Țara în care în trecut numai 2 la sută din locuitori știau carte, are în prezent o Academie de Științe, cu 24 de institute de cercetări și 27 de școli superioare cu 60.000 de studenți. Aceasta este de două ori mai mult decît numărul școlilor superioare din Turcia care are însă o populație de trei ori mai mare.

●

DACA într-o pădure de salcîmi din Africa, vîntul va aduce la urechile voastre sunetele unui flaut, să nu vă speriați, nu este o halucinație. Dar nu trebuie să-l căutați pe artist printre păsări, animale sau insecte.

Priviți cu atenție o ramură de salcîm. Printre trunzele delicate se văd tepii, plini de orificii — aceasta este munca executată de cărăbuși care rod lemnul. Vîntul ușor străbate aceste orificii în zigzag și șiuește să cînte acest „flaut" natural. Copăcul se numește flaut.

●

SUEDIA este țara cu natalitatea cea mai scăzută din Europa: 14,8 la o mie de locuitori, anual.

●

CU PUȚIN înainte de deschiderea unei expoziții, la Los Angeles a fost nevoie să se retragă o pictură dintre exponate și pe care autorul ei o intitulase „Natură". Se dovedise că „artistul" realizase pictura cu ajutorul a 12 rîme pe care le agățase de un fir prins de un băț, și după ce le muie în diferite culori, le plimbă pe pînză.

LITERATURĂ
TEATRU
CINEMA
MUZICĂ
PLASTICĂ

Cinefilii vor să știe...

Cu această invitație la destăinuiri am intrat deunăzi în biroul tovarășului Petre Mihăileanu, directorul Direcției Rețelei Cinematografice și Difuzării Filmelor.

— **Foarte bine** — mi-a răspuns dînsul. **Dar ce anume?**

Mi-am amintit de teancul scrisorilor pe care poșta de ieri l-a adus la redacția „Magazinului". În nolianul atîtor preocupări, cele de natură cinematografică ocupă un loc demn de invidiat. Și la noi, ca în atîtea țări ale globului, arta universală a filmului cucerește un tot mai larg interes. Dar oare ce să întrebi mai întîi?

— *Pentru că văd că nu te hotărăști* — mi-a sugerat binevoitor interlocutorul, *hai să vorbim mai întîi despre publicul care după ce vede filmele, scrie revistei „Magazin".*

— Într-adevăr, dvs. totalizați aici cifre edificatoare. Ce ne puteți spune despre gustul spectatorului?

— *Evident, receptivitatea publicului cinefil dobîndește o primă expresie sintetică în numărul total de spectatori. Să luăm un film românesc care rulează în prezent pe ecrane: „Alo? Ați greșit numărul!". În cele cinci săptămîni de cînd rulează în patru cinematografe bucureștene a înregistrat cifra record de 450.000 spectatori. O asemenea afluență n-a cunoscut nici măcar filmul „Vagabondul" care, la timpul său, a atins și el un record (peste trei sute de mii spectatori) ca să nu mai amintim alte filme de succes.*

— Gum s-ar zice, pe gustul fiecăruia...

— *Firește. Luînd însă în considerare cifra, cu adevărat uimitoare și, mai ales, fără precedent la noi putem trage cel puțin o concluzie: publicul nostru are un înalt simț patriotic. El sprijină cinematografia națională și acordă o importanță deosebită mesajului filmelor inspirate de realitatea contemporană.*

— A doua concluzie privește, desigur, cinematografia?

— *Răspunzînd „interesului manifest al spectatorilor pentru filme artistice românești, noi vom prezenta cîte o premieră românească în fiecare lună. Studioul „București" va produce numai în cursul acestui an zece filme de lung metraj.*

— Care este următoarea premieră românească?

— *D'ale carnavalului". După părerea mea, un film de mare succes tocmai datorită spiritului caragealesc pe care-l degajă.*

— Alte premiere sau filme în curs de producție?

— *În afară de „Viața nu iartă" care a și fost anunțat, „Mingea" în regia lui Sinișa Ivetici și Blaier după scenariul de Francisc Munteanu, „Prima melodie" realizat de aceeași regizori după scenariul lui D. Carabăț, „B-2" în regia lui H. Boroș și Paul Călinescu „Musca" de Gopo. În perspectivă, cîteva filme inspirate de momentul eliberării, a cărei aniversare o vom sărbători-o pentru a 15-a oară în acest an și „Telegrame" în regia lui Jean Georgescu pe un scenariu de Mircea Ștefănescu.*

— Adeseori, cititorii ne întreabă cînd vor rula filmele sovietice care au fost produse recent sau au și fost prezentate pe ecrane în U.R.S.S.

— *Le vor vedea în curînd și la noi. De altfel această practică nu este chiar atît de nouă: pe ecranele românești „Zboară cocorii" a fost prezentat la trei zile după premiera de la Moscova. Îndeobște, filme sovietice rulează la noi în același an în care au fost produse. Față de 35—40 premiere în trecut, vom avea 60 de premiere în 1959. Printre ele se numără marea creație „Poemul mării", „Bate în orice ușă" un minunat film dedicat educației tineretului, coproducție sovieto-iugoslavă despre eroul Oleko-Dundici...*

— Ce filme din țările socialiste putem anunța pentru viitoarele luni cinefililor?

— *Din producția studiourilor Republicii Democrate Germane vor rula „Escadrila Liliacul", „Misiune specială" și „Amigo" inspirate de lupta antifascistă. Un pasionant film antifascist este și „Dezertorul" (R. P. Polonă). O creație valoroasă a cineaștilor unguri „Razia" va primi, sînt sigur, aprecieri dintre cele mai bune din partea publicului nostru. Pentru a nu le enumera pe toate, încheiem cu producția franco-chineză „Smeul de la capătul lumii", premiat la Karlovy Vary și un buchet de povestiri cinematografice intitulat „Dorință", pe care cineaștii cehi îl vor prezenta în primăvară la Cannes.*

— Iubitorilor de filme muzicale și teatru filmat, ce le oferiți?

— *„Cîntărețul mexican" și „Burghezul gentilom" cu actorii Comediei franceze.*

— Dar pentru admiratorii filmului neorealist?

— *„Oameni și lupi" în regia lui Vittorio de Sica.*

— În afara filmelor lui de Sica, ce producții ale cinematografiei progresiste occidentale vor mai rula?

— *Iată cîteva titluri: „Visuri într-o casetă" (italian), „Fata în negru" „grecesc) „Tamango" (francez).*

— Amatorilor de documentare științifice, de călătorie, ce le oferiți?

— *La ordinea zilei fiind problema cuceririi cosmosului, vom prezenta chiar foarte curînd un documentar despre planeta artificială sovietică și lansarea ei. Un alt film sovietic a fost inspirat de viața pinguinilor din regiunile reci ale Artarcticei. Întrucît e greu să mergem deocamdată mai departe de pol propun să ne oprim aici.*

— Sau... să ne întoarcem înapoi pe glob pentru a afla cum sînt primite filmele românești în alte țări.

— *Publicul țărilor socialiste prețuiește foarte mult filmele românești. „Erupția" a fost cumpărat de toate țările socialiste și critica i-a acordat peste tot calificative elogioase. Altele, cum sînt: „Vultur 101", „Ciulinii Bărăganului" sau „Bijuterii de familie" cîștigă tot mai mulți spectatori. O mare popularitate o au filmele lui Gopo care ne sînt cerute din America și pînă în Japonia. De asemenea, documentarele cu festivalul Enescu. Putem spune în acest sens că originalitatea și talentul cineaștilor romîni trezește un ecou tot mai puternic în rîndurile cinefililor de pretutindeni.*

— Dintre întrebările cititorilor noștri, ne-a mai rămas una pe agenda... celor mai des repetate: unde și cînd vor putea fi vizionate filmele vechi?

— *Proiectăm deschiderea unei săli pentru cinefili. Acolo își vor împlini și această dorință.*

...Cum însă dorințele cinefililor sînt mereu mai multe (și în această privință poșta ne dă o confirmare zilnică) am plecat de la Direcția rețelei cinematografice și difuzării filmelor cu promisiunea de a ne reîntoarce cît mai curînd.

Eugen ATANASIU

PE SCENĂ LA 92 DE ANI

Pe scena „Teatrului Mic" din Moscova se prezintă cu succes „Bîlciul deșertăciunilor", dramatizare a romanului scriitorului englez W. Thackeray. Autorul dramatizării și totodată regizorul acestei este Igor Ilinski, artist al poporului din U.R.S.S. Rolul principal, rolul lui miss Crawley, este interpretat de cea mai veche artistă a scenei sovietice, artista poporului din U.R.S.S., Alexandra Iablocikina, care și-a sărbătorit recent a 92-a aniversare.

După spectacolul de premieră, am stat de vorbă cu Alexandra Iablocikina. Era foarte emoționată.

— Îmi place foarte mult creația lui Thackeray, *mi-a spus ea.* Din tinerețe am citit lucrările sale. Îmi place îndeosebi „Bîlciul deșertăciunilor". Eroina mea este un personaj extrem de negativ. E o bătrînă rea, intrigantă, egoistă, o reprezentantă tipică a societății burgheze. Miss Crawley este cel de-al 400-lea rol al meu.

Firește că nu m-am putut abține s-o întreb pe artista poporului despre primele sale roluri.

— Aceasta s-a întîmplat — *a spus ea zîmbind* — tare de mult, acum 86 de ani. Eram în vîrstă de 6 ani cînd m-am produs pe scenă. În spectacolul „O viață ratată" interpretam rolul unui băiețel. Nu voi ascunde faptul că debutul meu nu a fost strălucit. Țin minte, de parcă s-ar fi întîmplat ieri. S-a ridicat cortina și abia am apucat să spun cîteva cuvinte din rolul meu și am uitat totul. Suflerul se străduia să mă ajute îmi sufla, însă eu tăceam. Asta a durat aproape un minut care mi s-a părut o veșnicie. Cu tot efortul nu mi-am putut aminti iar suflerul deși voia să mă ajute, mai mult mă deruta. Pînă cînd deschizînd gura, m-am adresat suflerului: „Nu mai bîzîiți, știu și așa rolul". Sala a început să aplaude, fapt care m-a încurajat, mi-am amintit rolul și spectacolul a continuat.

Sînt nespus de fericită — *a spus în încheiere Alexandra Iablocikina* — că în ciuda vîrstei mele înaintate pot juca pe scena teatrului care-mi este drag ca și casa mea.

Spectacolul se bucură de un frumos succes.

A. FINOGHENOV

Moscova, ianuarie 1959

Cadru din filmul românesc „Prima melodie".

ECOURI

CINEMATOGRAFICE

● STUDIOUL de filme documentare din Praga a realizat — în regia lui Josef Koran — un documentar despre activitatea prodigioasă în țară și străinătate a celei mai mari orchestre simfonice din R. Cehoslovacă: „Filarmonica Cehă".

● REGIZORUL Kurt Maetzig, creatorul filmelor „Consiliul Zeilor", „Ernst Thaelmann" și „Cîntecul matrozilor", proiectează o comedie muzicală în coproducție cu studiourile cehoslovace. Acțiunea filmului urmează să se petreacă pe o linie aeriană internațională și să aibă patru episoade, fiecare petrecîndu-se în altă țară: R.D.G., R. Cehoslovacă, R.P.U. și R.P.R.

● FILMUL mexican „Ultimul răsculat", realizat în regia lui Miguel Coutreras, povestește despre lupta eroică a poporului mexican împotriva cotropitorilor americani. Acțiunea filmului se desfășoară în cea de a doua jumătate a secolului XIX, cînd cercurile expansioniste ale S.U.A. au răpit Mexicului o parte însemnată a teritoriului ei, printre care și California. Presa mexicană subliniază că acest film patriotic prezintă cu o puternică forță realistă eroismul poporului mexican în lupta inegală împotriva agresorilor.

● CINEMATOGRAFIA albaneză, deși foarte tînără, se află în prezent în plină dezvoltare. Studiourile „Albania nouă", construite cu ajutorul Uniunii Sovietice, au produs primul film artistic „Tana", inspirat de viața nouă a satului albanez. Pentru anul 1959 se așteaptă o producție de două jurnale de actualități lunar, 6 documentare pe an și două filme artistice. Sînt prevăzute două coproducții cu U.R.S.S.: un film artistic, inspirat de luptele de eliberare națională a Albaniei și documentarul „Albania văzută prin folclor". Cu R. P. Bulgaria se va realiza în coproducție un documentar despre monumentele istorice din R. P. Albania.

● REGIZORUL spaniol Juan Bardem, care ocupă un loc de frunte în rîndurile maeștrilor cinematografiei mondiale, a început să lucreze la realizarea unui nou film. Principalele întîmplări din film se desfășoară în jurul întrecerilor tradiționale din Spania — luptele de tauri. Alături de actrița italiană Lucia Bose, în film va apare pentru prima oară și un cunoscut toreador spaniol, Miguel Domintes.

● LA ROCHESTER (S.U.A.) au fost descoperite recent cîteva filme realizate de Thomas Alva Edison la sfîrșitul secolului XIX. Cele 12 filme reprezintă un deosebit interes pentru istoria cinematografiei americane. Filmele au fost realizate de Edison în perioada cînd el conducea studioul cinematografic „Cinetoskop" al cărui fondator a fost. Toate filmele au fost predate muzeului de filme local.

LITERARE

● LA YALTA, pe malul Mării Negre, s-a deschis un nou muzeu literar. Obiectele expuse se referă la așa numita perioadă „Yalta" oglindită în operele lui Pușkin, Lesia Ukrainka, Cehov, L. Tolstoi și Maxim Gorki.

● REDACȚIA centrală a Marii Enciclopedii sovietice, în colaborare cu Academia de științe pedagogice a R.S.F.S.R., a început pregătirea unei enciclopedii pedagogice.

Roza vînturilor

Viața lui Elvis Presley e sfîntă...

Elvis Presley, invidiatul inventator al teribilului dans „rock and roll" și idolul fetelor americane a acceptat în cele din urmă oferta unui producător din Hollywood de a apare într-un film consacrat activității sale de maestru al „rock and roll-ului".

Deoarece scenaristul filmului „Love me Tender", închinat lui Presley i s-a părut că viața acestuia nu este îndeajuns de spectaculoasă și că pe marginea ei nu poate însăila un film mediocru de două ore, s-a gîndit să facă în așa fel încît dansatorul să fie ucis de un adversar imaginar în cursul unei încăierări...

Din fericire pentru viața lui Presley, fanaticii săi admiratori au aflat la timp atentatul care se pregătea împotriva idolului lor. Considerînd că viața acestuia, orîcît de banală ar fi, este sfîntă și inviolabilă ei au trimis nenumărate scrisori de amenințare producătorului filmului, care în cele din urmă s-a văzut nevoit să termine filmul în două versiuni... Una care sfîrșește printr-un „happy-end", pentru cei, care nu au admis ca „idolul" lor să moară, a doua pentru amatorii de film senzațional, care se duc la cinema pentru a-și face siesta de după amiază. Nu știm cere din aceste două versiuni au avut sau nu succes de public.

Cert este că nici prima versiune, nici cea de a doua nu vor reuși să imortalizeze moda efemeră a „rock and roll"-ului, despre care nu se va mai vorbi nimic peste cîțiva ani...

Ambasadorul planetei Marte...

George King era un englez pașnic între două vîrste, care-și lua cafeaua în fiecare după amiază la Picadilly. Ultimele descoperiri în domeniul astronauticii au sucit însă de-abinelea mintea acestui onorabil cetățean englez. El se intitulează de la o vreme „**ambasadorul planetei Marte pe Pămînt**". De curînd, a anunțat într-o sală din Londra, în fața a 250 auditori, care plătiseră fiecare cîte 200 lire sterline intrarea — că Parlamentul Interplanetar, reunit pe Saturn a hotărît că pămîntenii nu au dreptul de a ateriza în Lună sau în alte planete.

Căzînd după aceea în transă, George King a transmis nici mai mult nici mai puțin un mesaj din partea popoarelor spațiale adresat pămîntenilor. Mesajul precizează, între altele, că pămîntenii nu vor putea să aterizeze pe nici-o altă planetă locuită și nici în Lună pînă în ziua în care aceștia nu vor renunța la ideile lor materialiste și anti-religioase...

Ziarul, care publică această știre, arată că „ambasadorul" se află de cîtva timp sub observația unor medici psihiatri din Londra. În acest caz prezența „ambasadorului" planetei Marte pe pămînt este într-totul explicabilă. Mai puțin explicabilă a fost prezența celor 250 de spectatori, care au plătit pentru a-l asculta pe King 50.000 lire sterline...

CHIPURI ȘI TIPURI

Ion Chirescu

Maestrul cîntecului nostru de masă contemporan a împlinit 70 de ani. Deși la o vîrstă cînd mulți compozitori tronează pe laurii consacrării unei activități de o viață întreagă, totuși, Ion Chirescu se află încă în fruntea generației actuale de creatori care zi de zi ne dau coruri ce însuflețesc zecile de artiști amatori. Cîntecele sale răsună pe tot cuprinsul patriei, de la muncitorii din uzine pînă la ciobanii din Poiana Hunedoarei.

Născut la 5/18 ianuarie 1889 în orașul Cerna Vodă (regiunea Constanța), Ion Chirescu și-a făcut studiile muzicale la Conservatorul din București, avînd ca profesori pe D. G. Kiriac, Ion Nona Ottescu și Alfonso Castaldi. Ucenicia artistică și-a făurit-o în corul Carmen, unde compozitorul Kiriac i-a acordat o atenție deosebită, desemnîndu-l la sfîrșitul carierei următorul său la conducerea formației. Între anii 1922—1927, tînărul muzician s-a perfecționat la Schola Cantorum de la Paris, bucurîndu-se de prețuirea lui Vincent d'Indy și Guy de Lioncourt. Ion Chirescu a debutat ca dirijor al corului Seminarului Central din București, rămînînd apoi credincios fie activității didactice, fie conducerii diferitelor ansambluri corale. Pretutindeni, pe unde a funcționat ca profesor de muzică (gimnaziul A. Donici din Fălticeni, liceul Gh. Șincai din București, Academia de muzică religioasă și Conservatorul de stat Ciprian Porumbescu), autorul „*Cîntecului Partizanilor păcii*" a îndrumat cu căldură, competență și rară conștiinciozitate generații întregi de elevi. Pedagogul Chirescu a știut să se facă iubit de școlarii săi, fiindcă a înțeles să-i cucerească, în primul rînd, sufletește. Vorba sa blajină, părintească, sfatul său totdeauna tămăduitor, a dus la o apropiere dincolo de limitele celei mai sincere prietenii.

De îndelungata sa activitate didactică se leagă o serie de tipărituri (Colecție de coruri mixte, bărbătești și voci egale. Repertoriu coral etc.) care au împrospătat — datorită sevei populare ce stă la baza întregii sale creații — repertoriul școlar dintre cele două războaie mondiale. Multe din cîntecele sale (*Mama, Cîntecul cucului, Cîntec de leagăn, Răsună codrul, Foaie verde bobule, ș.a.*) au pătruns în programele formațiilor profesionale și amatoare, menținîndu-se pînă azi la loc de frunte în concertele publice.

Numele lui Ion Chirescu nu poate fi însă despărțit de corul Carmen la conducerea căruia a trecut din anul 1927. Aici a găsit compozitorul mediul artistic favorabil dezvoltării creației sale corale. Pentru acest ansamblu care și-a propus din prima zi a existenței sale (1901) promovarea cîntecului popular românesc, a muncit Ion Chirescu cu dăruire și abnegație. „*Lele roșie la obraz*", „*Cîntec de leagăn*", „*Mîndrulița de la Ramna*", „*Greu e dorul*", „*Cîtinele-cîtioară*", etc. sînt numai cîteva din lucrările care și-au dobîndit un loc de cinste în patrimoniul nostru muzical.

Anii de după eliberarea patriei au însemnat pentru creația lui Ion Chirescu un avînt fără precedent. „*Doruleț - dorulețule*", „*Hora lui 1 Mai*", „*Cîntecul partizanilor păcii*", „*Măreț pămînt al patriei iubite*", „*Mare bucurie-n țară*", „*Armată a păcii*" „*Sub al păcii stindard*", „*Hora păcii*", sînt atît de familiare poporului nostru ce le cîntă cu drag, încît nu de puține ori numele autorului s-a „pierdut", trăind numai melodia care înflăcărează masele la noi victorii. Cîntecele lui Ion Chirescu au fost îndrăgite pentru bogăția lor melodică, pentru intonația populară, pentru accesibilitatea țesăturii vocale, pentru meșteșugul tratării corale.

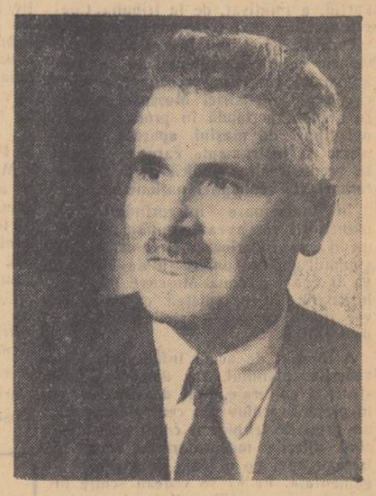

Astăzi, în vîrstă de 70 de ani, maestrul cîntecului de masă românesc este sărbătorit de toți aceia care-i răspîndesc lucrările. Titlul de maestru emerit al artei și numeroasele premii naționale, internaționale și de stat vin să completeze imaginea de prețuire a tuturor forurilor oficiale din țară și de peste hotare. Tinerețea creatoare a lui Ion Chirescu ne permite să așteptăm noi și valoroase creații în slujba ridicării muzicii românești contemporane.

Viorel COSMA

Slavă copiilor și măslinilor

de Abd al-Vahhab al Baiati (Irak)

Slavă eroilor poporului meu,
Slavă luptătorilor libertății,
Slavă copiilor — flori ale vieții,
Aibă ei totdeauna casă și pîine!

Cîngului de măslini pe pămîntul păcii,
Păsărelelor de pe cîmpiile Patriei,
Armatei care apără granițele
Patriei iubite și mari — slavă.
Apărătorilor pămîntului natal.
Scriitorilor — slavă,
Poeților — slavă,
Celor care au intrat în lupta hotărîtoare,
Slavă tuturor oamenilor cinstiți din lume,
Femeilor muncitoare de pe întreg pămîntul,
Inimilor materne
Și copiilor — florilor, slavă!

În românește din limba arabă de I. T. BADICUȚ

NOTA: Abd al-Vahhab al-Baiati este cunoscut nu numai printre poeții din Irak, ci în toate țările arabe. Aceste poezii au fost scrise după revoluția din iulie din Irak. În urma revoluției Abd al-Vahhab al-Baiati a revenit în țară din emigrație.

2000 de vizitatori

La 24 ianuarie, cînd tot omul muncitor de la noi a cinstit împlinirea unui veac de la Unirea Țărilor Române, la Iași cei dintîi vizitatori au pășit pragul unui nou așezămînt de cultură — MUZEUL UNIRII. Cum despre cuprinsul și însemnătatea Muzeului s-a mai scris, și cum în ziare și reviste s-au înfățișat cu amănuntul săli de-ale sale și o seamă din cele multe — sînt de toate peste două mii — piese expuse, rîndurile de față vor zăbovi nu la instituția propriu-zisă, ci la cei dintîi vizitatori ai ei.

Cîți au fost? În prima zi, peste două mii.

Cine au fost? Oameni din Iași, muncitori de la fabrici, studenți, elevi, ostași. Au fost țărani în frumos veșmînt de-acasă, cu sumane fumurii, cu sumane albe; bătrîni cu plete unse cu unt, ca-n vechime, tineri sprinteni, cu fluierul în brîu și căciula pe-o sprînceană. Trenul de Pașcani i-a adus dinspre Lespezi, din Crivești; alții au venit dinspre Dorohoi, ori dinspre Vaslui. Între cei două mii de oaspeți au fost și unii de mai departe: de la București. Au venit un mănunchi de elevi de la școala „Petru Groza", băieți și fete cu roșii cravate pionierești, călăuziți de cîțiva părinți și de cîțiva profesori; de la Onești muncitori dintre acei ce trudesc pentru înălțarea economică a Moldovei și-a țării.

Cui i s-a întîmplat, măcar în tinerețe, să fie, de nu erou, cel puțin martor la îmbulzeala dinaintea ușii unei săli de spectacol, îi poate părea, de judecă cu ușurătate, ciudată înghesuiala la porțile unui muzeu. La un concert extraordinar, la un spectacol deosebit, e de înțeles: poți avea de el parte, de două, trei ori, sau chiar numai odată în viață. Dar la un muzeu? La un muzeu care se întemeiază pentru viitorime, și care se împlinește din piese vechi de-un veac și mai bine, e greu de bănuit asemenea năvală de omenire. Și totuși, la Muzeul Unirii, a fost îmbulzeală. Stăteau pilcuri, pilcuri în ogradă și dincolo de poartă, în stradă, în vreme ce prin săli, oamenii se stringeau, cap la cap, dinaintea vitrinelor.

Nu știu dacă în toată mulțimea va fi intrat și Vasile Amariei, țăranul cu plete dalbe din Tătărași, lîngă care m-am întîmplat, în Piața Unirii, cînd se puneau coroane de flori purpurii la picioarele statuii lui Cuza. Dar trebuie să fi fost: era, cu toți cei optzeci de ani ai lui, prea curios, prea dornic să le vadă și să le știe pe toate; era prea mîndru de venirea lui în Iași, *„iac-așa, dinaintea lui Cuza-Vodă"*, ca să nu fi intrat cu cei de-o seamă în muzeul unde atîtea și atîtea mărturii cuvîntau de sub geamuri despre frămîntări, despre lupte, despre biruințe din celălalt veac.

Și dacă va fi intrat în Muzeu, cu neputință să nu se fi oprit, așa cum au făcut atîția ca el, la vitrina în care odihnea dosarul ce înmănunchează dovezile neodihnei lui Moș Ion Roată, deputatul pontaș, dovezile silniciilor la care a fost supus de cei potrivnici vrerii clăcașilor. Și fără dor și poate că aceste mărturii, și altele și altele de-acum un veac, îi vor fi sporit încrederea lui Vasile Amariei în zilele de astăzi cînd în sate se împlinesc năzuințele de mai bine ale celor muncitori, cînd, sub îndrumarea partidului, *„se face"*, — după vorba înțeleptului Adrian Popovici, președintele gospodăriei din Chișcăreni, Hîrlău — *adevărata unire"*: unirea în gospodării mari și puternice, izvor de bună stare, de cultură, de lumină.

Au fost la Muzeul Unirii din Iași, în ziua deschiderii sale, două mii de vizitatori. Dintre toți unul se cuvine anume pomenit. A fost și a lăsat o scrisoare, un soi de act de donație cu care însoțea un șterghar și o potcoavă. Două lucruri vechi, de vreo jumătate de secol, aflate de el departe, tocmai la Dorna și aduse la Iași cu credința întregirii noului muzeu. Semnătura de pe scrisoare n-am prea desluș-it-o, dar semnificația faptei mi-a fost limpede. Se împletea cu numărul cel mare de oameni veniți la muzeu și dimpreună spuneau mai mult decît ar fi în stare vorbele s-o facă despre dragul poporului pentru așezămintele de cultură care știu oglindi nădejdile sale de mîine și învia, prin mărturii păstrate din alte vremi, tradițiile scumpe ale luptei pentru mai bine.

Virgil DANCIULESCU

O seară la cenaclu

(Urmare din pag. I-a)

Ședința începe, cu... dispensă de punctualitate la șase și jumătate, șapte. Vin peste cincizeci de oameni, înscriși în evidențele cercului, membri activi, participanți la discuții, autori de poezii, schițe, nuvele și piese supuse judecății obștești; vin, e drept într-un număr mai mic, și simpli iubitori de literatură cu un dosar de lucrări mai subțiri sau în perspectivă. Un fapt îmbucurător, vizibil mai ales în ultimul timp: cei mai mulți dintre membrii colectivului aduc cu ei bagajul de fapte și experiență dobîndit în producție, în activitatea de fiecare zi. Muncitorii și tehnicienii reprezintă în componența cercului un procent însemnat. De altfel, cercul literar „Ion Păun Pincio" conduce și îndrumă patru unități mai mici, cu același caracter, existente în patru obiective industriale importante din București: uzinele „Semănătoarea", fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej", filatura Românească de Bumbac, uzinele „Vasile Roaită".

Astă seară citește montorul V. D. Andriescu de la uzinele „Timpuri Noi". Autorul pare emoționat ca un elev înainte de examene. Atmosfera școlărească este confirmată și de la catedră unde, un membru în conducerea cercului, caută să domolească rumoarea bătînd didactic cu creionul în masă...

În sfîrșit, începe lectura. În sală coboară tăcerea. Cu glas molcom de moldovean, Andriescu istorisește o întîmplare veche din viața de altă dată a muncitorimii. Limpede și colorată, de o putere expresivă care depășește categoric diletantismul, limba lui Andriescu desfată auzul și încîntă inima...

— Ei, acuma cine sparge gheața, la discuții?

Combatanții intră repede în luptă. Tînărul bibliotecar Victor Chiriacescu de la F.R.B. sugerează o mai adîncă interiorizare a personajelor, ceea ce-i aduce pe loc un preopinent care-i reproșează că el, Chiriacescu, înclină pasă-mi-te să impună altora, ca un prozator analitic în devenire ce este, felul său de a scrie...

Se ridică pe rînd muncitori și tehnicieni, profesori și elevi... Se discută cu pasiune și competență. Se discută scurt și la obiect.

Andriescu înseamnă totul cu grijă într-un carnet. Oricît de usturătoare ar fi, observațiile tovarășilor de „cerc" și de literatură nu-l dor. Va revedea și va rescrie. Drumul „ad astram", spre ași desăvîrșirii artistice, nu se socotește în ani-lumină: în ani de muncă și de învățătură — da.

Roadele acestor ani n-au întîrziat să se arate de-a lungul întregii existențe a cercului care își va sărbători în curînd a treisprezecea aniversare. Poeți ca Ilie Constantin (revendicat de altfel și de cercul „Th. Neculuță"), Dumitru Căprioreanu, Florian Saioc (unul dintre „veteranii" cercului), Victor Mașek, prozatori ca Dumitru Hoinaru, lăcătuș la „Semănătoarea", tehnicianul Ion Asandei, Chiriacescu și Andriescu de care am mai vorbit, dramaturgi ca Paulopol și Săulescu, amîndoi autori de piese într-un act, unele intrate în repertoriul echipelor artistice, și-au putut vedea adesea numele tipărit, și-au ascultat scrierile citite la radio, au participat și au fost premiați la concursuri literare, au organizat festivaluri literare cu lecturi proprii.

Am părăsit cercul „Păun Pincio" seara tîrziu, o dată cu toți participanții la ședință care și-au luat la revedere, pentru luneа viitoare.

Mi-am luat rămas bun de la gazde promițîndu-le că, în cazul cînd nu voi putea veni luneа ce urmează, voi indemna negreșit pe alți iubitori de literatură să le treacă pragu primitor. M-am gîndit atunci la cei care, citind aceste rînduri, vor fi simțit mai de mult indemnul către scris, vor fi dus lipsă de sfatul încurajator, de povața bună...

Valentin BALTAG

Se citește o nouă lucrare în cenaclu

La Biblioteca Centrală de Stat

(Urmare din pag. I-a)

Am ajuns — nu fără a trece prin alte secții interesante — la „citirea muzicală". Secția este formată din două săli separate. Una, o sală obișnuită de bibliotecă care are în plus la fiecare loc, căști și butoane. „Cititorul" se așează la locul lui și din cameră cealaltă i se pune pe bandă de magnetofon opera care-l interesează. Dacă vrea să studieze în mod special un pasaj, poate semnaliza cu ajutorul baculul roșu cerînd oprirea lui sau, cu ajutorul beculul verde, revenirea lui.

Dacă un grup de studenți sau cercetători vine să studieze același subiect, audiția la casă poate fi întocuită printr-o audiție la difuzor.

Pe lîngă benzi, secția posedă o serie întreagă de partituri, dintre care unele auditii princeps, ca „Tamerlan" de Haendel și „Le devin du village" de... Jean Jacques Rousseau (ați știut că era și compozitor?) prezentat în premieră la 18 octombrie 1752.

...Ar mai fi multe de discutat despre Biblioteca Centrală de Stat. În deosebi, despre expoziția inaugurată cu prilejul aniversării a 450 de ani de la apariția primei cărți românești. Dar, despre drumul parcurs de la „Liturghierul lui Macarie" tipărit în 1508 probabil la Mînăstirea Dealului și pînă la edițiile, excepționale apărute în zilele noastre, acesta poate fi subiectul unui alt reportaj cu titlul „O bibliotecă în permanentă actualitate" și în care s-ar vorbi mai pe larg de cele mai noi expoziții: Expoziția prilejuită de Centenarul Unirii și cea mai recentă: „Expoziția cărții sovietice", inaugurată în cinstea celui de al XXI-lea Congres extraordinar al P.C.U.S.

N. CORNEA

Sala de „lectură" muzicală

Cititorii întreabă „MAGAZIN" răspunde

ROMEO DINU: Corespondența cu regizorii pe care-i căutați adresați-o studioului „București", Piața Scînteii nr. 1. Pentru că sînteți bucureștean vă puteți adresa personal Institutului de Teatru și Cinematografie pentru lămuririle cerute. Distribuțiile unor filme ca „Erupția" și „Vultur 101" au inclus și interpreți fără studii de actorie. E mai bine totuși să studiați dacă simțiți cu adevărat o chemare pentru această artă.

LIVIU NOVAC — Pecica: Filmul pe care-l așteptați a rulat pe ecrane sub titlul „Reportaj televizat". Vom analiza propunerea dvs. cu toate că e cam... sportivă.

URSU IOAN — București: După cum am mai răspuns la această rubrică, Nargis nu este soția lui Raj Kapoor ci a popularului actor indian Sunil Dutt.

ȘTIINȚA și VIAȚA

Algele – alimentul viitorului

— Cum se vor hrăni astronauții —

Mai există și alte posibilități de a produce hrană, fără de cele cunoscute pînă acum: cultivarea plantelor și creșterea animalelor. Această problemă a fost ridicată pentru prima dată în țări cu o populație densă și sol sărac, cum sînt Japonia, Germania și altele.

Cu ajutorul unui proces biochimic special, al „fotosintezei" plantele fabrică zaharuri din bioxid de carbon, apă, energie solară și lumină fixînd astfel energia primită de la Soare. Cu aceste plante se hrănesc la rîndul lor animalele.

Plantele fixează însă abea o miime din energia solară care cade pe ele. Dacă hrănim cu ele animale, nu mai recuperăm decît o cincime din caloriile cuprinse de nutreț. Suprafața Pămîntului este însă deocamdată destul de întinsă pentru a face ca acest dezavantaj să nu aibă mare importanță.

Cu totul altfel se prezintă însă lucrurile în cazul navelor cosmice. Aceasta nu mai este o problemă a viitorului îndepărtat, ci a zilei de mîine. Peste cîțiva ani astronave de pe Pămînt vor colinda spațiul. Călătoriile vor dura ani și zeci de ani. Vor putea astronauții să ia cu ei provizii pentru atîta timp? În nici un caz, căci asemenea provizii vor trebui să cuprindă pînă și apa și aerul necesar respirației și ar ocupa un spațiu enorm. Savanții se orientează azi către o altă soluție: astronavele vor fi „sisteme închise", în care toate procesele de viață se vor petrece în ciclu închis: apa, aerul și cea mai mare parte a alimentelor vor fi recuperate și reintroduse în circuit. Agentul principal al acestei recuperări vor fi algele comestibile.

Aceste organisme unicelulare microscopice reușesc o minune nemaiîntîlnită în agricultură: fixează 35.000 kilocalorii pe metru pătrat, adică de zece ori mai multă energie solară decît cele mai productive plante, sub formă unei mari varietăți de albumine, grăsimi, vitamine și fermenți. Algele tinere dau multă albumină, cele bătrîne, mai multe grăsimi. Ele reprezintă aproape un aliment complet, putînd satisface în mare măsură singure nevoia de alimente a organismului. Ele se pot hrăni cu săruri și cu produse de ardere ale organismului omenesc: bioxid de carbon, din care reține carbonul și eliberează oxigenul. Pentru aceasta au nevoie doar de lumină, care poate fi furnizată de Soare, fie, mai departe în spațiul cosmic, de generatori atomici. Iată deci rezolvată problema astronavei autonome. Algele se hrănesc cu bioxidul de carbon expirat de astronauți, astronauții se hrănesc cu alge și respiră oxigenul expirat de alge. Astfel astronava formează un sistem biologic independent. În faza actuală a tehnicii este nevoie de 200 litri de cultură de alge, cuprinzînd 1,5 kg. de alge, pentru a asigura respirația și hrana unei persoane.

Și de data aceasta, știința este pe cale de a rezolva cu zeci de ani înainte o problemă a viitorului îndepărtat: alimentarea de mare randament a omenirii.

Ing. A. NEGREA

Primul furnal complet automatizat din lume

Ostire recentă a uimit întreaga lume tehnică: la uzina „Azovstal" din Jdanov (Ucraina) se construiește primul furnal automat din lume. Acest furnal, cel mai mare din Uniunea Sovietică, va fi înzestrat cu un sistem de automate și dispozitive de calculat care vor efectua toate operațiile complexe, de la cîntărirea minereului și încărcarea furnalului, pînă la emiterea semnalului de terminare a șarjei.

În ultimii ani, folosind uriașele progrese ale automatizării, specialiștii din toată lumea au căutat cu înfrigurare soluțiile cele mai bune pentru automatizarea completă a proceselor care au loc în giganții de beton, piatră și oțel. Cu toate acestea, pînă acum n-a fost realizat încă nici un agregat de acest fel, deoarece puține procese industriale sînt mai complicate, mai greu de stăpînit decît producerea fontei. În fiecare fază a producției intervin nenumărate elemente, care se schimbă necontenit din cauza proprietăților foarte variate ale minereului de proveniență deseori diferită. Dacă mai adăugăm temperaturile de mii de grade la care se desfășoară procesul și la care se topesc mai toate instrumentele de măsură, că și lipsa de accesibilitate în interiorul furnalului, vom înțelege dificultățile enorme care au trebuit să fie înlăturate de savanții sovietici.

Începînd din 1954, în Uniunea Sovietică s-au efectuat primele experiențe pentru automatizarea furnalelor. Procesele care se desfășoară în interiorul furnalului au fost cercetate cu ajutorul izotopilor radioactivi. Iar după ce au fost elaborate o serie de instrumente de măsură, capabile să lucreze la temperaturi de mii de grade și la distanțe mari de pereții furnalului, s-a putut trece la conducerea automată a furnalului, cu ajutorul mașinilor electronice de calculat cu un număr foarte mare de canale de informații, cu capacitatea de prelucrare rapidă a acestor informații și cu posibilitatea de a trimite un număr suficient de impulsuri pentru comanda diverselor dispozitive de încărcare și reglare.

Furnalul care se construiește la „Azovstal", va fi prevăzut cu aparate care vor măsura concomitent 150 de mărimi, pe baza cărora dispozitivele de calculat vor efectua fulgerător (6 impulsuri pe secundă) calculele matematice în legătură cu toți indicii tehnologici de funcționare a furnalului, iar apoi vor da dispoziții mecanismelor de comandă a procesului de topire.

Perspectivele deschise siderurgiei de noua realizare sovietică sînt deosebit de importante. Rebuturile vor dispare pentru totdeauna, se va putea renunța definitiv la încercările de laborator, care se fac pe tone întregi de material, iar produsul va fi uniform din punct de vedere calitativ, ceeace va ușura prelucrarea ulterioară a fontei în oțel.

Ing. Radu ȘTEFAN

Un aparat radiografic ultramodern

Uzinele cehoslovace de aparatură medicală Chirana au început producția unui aparat Röntgen ultramodern: MOTOSKOP 312.

Spre deosebire de vechile sisteme de aparate Röntgen, la care pentru radioscopii și radiografii se întrebuințau aparate diferite, noul aparat întrunește ambele posibilități. În același bloc cu ecranul de „scopie" se află montat suportul plăcilor radiografice, care intră în funcțiune automat la o simplă apăsare pe buton, permițînd să se facă radiografii în serie după imaginile observate de medic pe ecran sau chiar imagini instantanee. Astfel devine posibilă o mare precizie și siguranță a radiografiilor, eliminîndu-se orice posibilități de greșală.

Întreg aparatul, împreună cu masa pe care este așezat bolnavul, poate fi așezat în orice poziție, de la verticală pînă la orizontală, la apăsarea unui buton, cu ajutorul unor motoare speciale. El poate fi folosit pentru oricare parte a corpului. Și, la nevoie, dă chiar o imagine mărită a organului explorat.

În partea stîngă a blocului ecran-plăci se mai află o altă inovație ultramodernă. Un interfon cu difuzor și microfon care permite ca medicul să discute în timpul lucrului cu personalul ajutător. Același dispozitiv poate fi folosit și pentru înregistrarea pe bandă de magnetofon a convorbirii medicului cu pacientul, pentru a se putea reține toate amănuntele necesare diagnosticului și tratamentului.

Noul aparat ușurează munca medicilor și mărește posibilitățile de vindecare a bolnavilor.

Centrale electrice geotermice

În prezent, în U.R.S.S., în cadrul septenalului, se studiază folosirea apelor termale și a vaporilor degajați din pămînt pentru termoficarea a peste 60 de orașe și a unor vaste regiuni agricole. Astfel, în partea de sud a peninsulei Kamciatca, în valea rîului Paudjetka, se construiește prima centrală electrică geotermică din U.R.S.S., cu o putere de 12.000 kW.

Rezerve foarte mari de apă fierbinte și vapori se găsesc în partea de nord a Uniunii Sovietice, în Siberia apuseană și în partea de nord a Uralului, în regiunile Caucazului, unde, pe teritorii imense, pot fi construite centrale electrice geotermice. Căldura subterană poate transforma agricultura regiunilor de înghețuri veșnice.

Oxigen împotriva hemoragiilor

Faptul s-a petrecut la Leningrad. Un trecător traversa strada deși semaforul indica stop. Șoferul n-a avut timp să frîneze și omul a fost trîntit de mașină. Transportat de urgență la Institutul de neurochirurgie i s-a diagnosticat o hemoragie cerebrală. Dr. Lubenski a hotărît să intervină cu oxigen, trimițîndu-l creierului bolnavului prin canalul din mijlocul măduvei spinării. Gazul a sporit acțiunea leucocitelor care au absorbit rapid substanțele descompuse. La capătul celei de a doua ședințe pacientul și-a revenit.

ÎMPĂRĂȚIA „AURULUI VERDE"

Cînd cobori pe fluviul Ienisseï, pe porțiunea dinspre Oceanul Înghețat de Nord, cît vezi cu ochii, o pădure seculară se întinde pe sute și mii de kilometri. Este vestita taigă siberiană.

2 miliarde m³ de lemn...! aceasta este cifra care exprimă imensele resurse forestiere de pe malurile fluviului Ienissei și din bazinul Angarei, regiune care numără tot atîtea păduri cît S.U.A., de 8 ori mai multe decît Japonia și de 13 ori mai multe decît Franța.

Mecanizarea, combinată cu stocajul lemnelor, și noua tehnologie au sporit mult productivitatea muncitorilor forestieri. Într-adevăr, în această regiune sînt multe întreprinderi unde fiecare muncitor prelucrează în medie 800 m³ de lemn pe an. Spre portul Igarka se îndreaptă zeci de vapoare, care transportă „aurul verde" sovietic în nenumărate țări din toate continentele. Marile combinate din Igarka și Maklahovo, ca și uzina de traverse Streika, au prelucrat într-un singur an 1.300.000 m³ de lemn pentru export.

Între Krasnoiarsk și Ieniseisk, pe o distanță de zeci de kilometri, se succed construcții de toate felurile. Orașe muncitorești moderne, unele locuite, altele încă în construcție, alternează cu atelierele și noile uzine pentru prelucrarea lemnului. În următorii șapte ani se vor construi trei joagăre cu cîte 16 fierăstraie mecanice fiecare, uzine de case demontabile și de piese pentru mașini, un combinat de papetărie.

În împărăția „aurului verde" viața face progrese rapide și trainice. Și acest fapt se oglindește în cifrele de control ale septenalului, plan în care dezvoltarea forțelor productive ale Siberiei ocupă un loc de cea mai mare importanță.

Cine este mai puternic: Calul sau gîndacul?

Un tren cu o încărcătură grea alunecă lin pe masă. El este tras de o „locomotivă" neobișnuită — gîndacul carabide. Sprijinindu-se pe scîndură cu cele șase picioruțe, gîndacul își mișcă supărat mușchiulețele și, trăgînd cu putere hamurile de ață, duce după sine două vagonașe de jucărie, încărcate cu plastilină.

Mica insectă cîntărește doar 6 grame. Dar cît cîntărește „trenul de marfă", pe care îl duce ea? Împreună cu încărcătura — 1093 g. De necrezut! De 182 ori mai mult decît greutatea proprie a insectei.

Ce greutate poate transporta un cal de povară? În medie, un cal puternic, cu o greutate de 700 kg, poate să ducă pe un drum bun pînă la 3,5 tone, adică doar de cinci ori mai mult decît greutatea proprie.

Forța calului nu suferă nici o comparație cu „puterea" gîngăniei. Cine nu s-a mirat, privind furnicile minuscule care cară, cu o uimitoare ușurință, în locuințele lor, materiale de construcție ce depășesc considerabil propria lor mărime și greutate. Dar, măsurările precise ale „capacității de ridicare" a insectelor au depășit toate așteptările. Vertebratele pot transporta greutăți care depășesc doar de 5—8 ori propria lor greutate, în timp ce insectele au tras „căruțe" de sute de ori mai grele decît ele însele. Chiar și o obișnuită muscă de cameră, „înhămată" la un cărucior-jucărie, a demonstrat minuni de rezistență: ea a transportat o încărcătură care depășește de 170 ori greutatea ei. Dar insecta cea mai puternică dintre toate s-a dovedit a fi urechelnița, care cîntărind 0,5 g., a transportat lesne un cărucior gol cu greutatea de 170 g.

Precum se știe, insectele au picioruțe subțiri, miniaturale. Și, deși ele au trei perechi, este greu să-ți imaginezi că pot ridica mari greutăți cu aceste picioruțe delicate. Experiența a dărîtat că o libelulă a fost în stare să țină, aproape 10 minute, un obiect cu o greutate de 20 de ori mai mare de cît cea proprie.

Comparați aceste realizări ale unor insecte cu recordurile mondiale ale halterofililor, și veți vedea că minusculele gîngănii vor cîștiga!

Studii pentru fabricarea unor noi medicamente românești

Institutul de cercetări chimico-farmaceutice din București, a cărui primă sesiune de comunicări științifice s-a încheiat zilele trecute, desfășoară o vastă activitate pe linia îmbogățirii arsenalului terapeutic românesc. Pe lîngă punerea la punct a unor procese tehnologice necesare industriei noastre de medicamente, cercetătorii Institutului au elaborat numeroase lucrări originale și studii privind noi medicamente.

Un mare rol în activitatea Institutului îl are secția de farmacodemie. Aci se studiază proprietățile pe care le au asupra organismului normal și patologic diversele medicamente sintetizate în Institut. Această etapă de experimentare pentru precizarea acțiunii noilor medicamente se face pe diferite specii de animale. Fotoreporterul nostru *Mihai Popescu* a surprins tocmai un aspect de la experimentarea unui medicament cardiotonic pe un cîine (așa cum se vede în clișeul de mai jos). Aparatajul din noua sală de lucru a Institutului îi ajută pe cercetători să poată lucra în bune condițiuni și cu maximum de eficacitate.

Cercetătorii Institutului studiază în acest an noi probleme legate de necesitățile imediate ale terapeuticei. Se cercetează, printre altele, pe lîngă noi metode de analiză și control chimic, prepararea unor medicamente citostatice (anticanceroase), procedee noi pentru producerea clormicetinei și a vitaminei C, substanțe hipnotice care nu dau urmări neplăcute, o sulfamidă cu acțiune prelungită, noi tipuri de antibiotice etc.

ASTRONAUȚII DESCOPERĂ tainele planetei *Marte*

— Jurnal marțian —

ZIUA I-a: Am coborît spre „Lacul Soarelui" cînd vara marțiană era în toi. Coordonatele stabilite de noi sînt următoarele: 30°2' latitudine sudică și 84°48' longitudine vestică. Nu sîntem departe de zona tropică: tropicul sudic se află la o distanță de 288 km. de tabăra noastră. În cursul zilei de azi temperatura a atins +16 grade. Noaptea a fost de —46°. Asemenea oscilări de temperatură sînt o urmare directă a rarefierii aerului pe această planetă. De jur împrejur, solul e acoperit cu un covor de plante albastre, iar pe alocuri verzi. Pretutindeni — tufe joase; mușchi și licheni, fire dese de iarbă. Deși sfîrșitul verii e încă departe, iarba și tufele au început să se usuce și să se îngălbenească; petele galbene, roșietice și cărămizii seamănă cu un covor, aidoma celui ce acoperă pădurile noastre în zilele de toamnă.

Soarele care luminează acest peisaj e mai întunecat și mai mic decît îl vedem de pe Pămînt. După un răsărit scurt și palid, el s-a ridicat încet, încet, tocmai așa cum se întîmplă pe planeta noastră. Orizontul e aici mult mai îngust ca pe Pămînt. Radiația în planeta Marte e doar de două ori mai mică decît cea pămînteană.

Am controlat presiunea exterioară. Nu s-a arătat mai prejos de așteptările noastre: 65 milimetri coloană mercurială. Analiza aerului ne-a permis să stabilim prezența oxigenului — într-adevăr, în cantități destul de neînsemnate — precum și urme de vapori...

Am încetinit mersul ceasurilor noastre cu 37 minute și 22,6 secunde în 24 ore și acum săgețile lor fac exact două ocoluri în 24 de ore marțiene.

ZIUA 5-a: Nori mici s-au arătat la orizont. Ciruși aproape transparenți se mișcă încet pe boltă. Adie un vînt ușor. Prin văzduh gonesc vîrtejuri de praf fin, de culoare gălbuie. S-a auzit un tunet la amplificatorul nostru, care prinde îndepărtatele descărcări electrice. Bubuitul se întețește. Totuși, scînteierea fulgerului n-a observat-o încă nimeni.

Soarele se apropie de asfințit și cerul a început să se rosească. Ultimele raze de soare se mai reflectă încă din păturile superioare ale atmosferei și prin strălucirea lor amintesc ceasurile de înserare pe Pămînt.

ZIUA a 10-a: În căutarea unui izvor natural, am colindat sute de kilometri. Autoșenileta noastră, care străbate orice teren, se strecura de-a lungul marilor crăpături în sol, acoperite din belșug pe o parte și pe alta de plante. Pe fundul adînciturilor celor mai înguste am descoperit urmele proaspete ale unor riulețe uscate.

Cu echipamentul de scafandri ne-am obișnuit destul de repede. Nici nu e mare lucru: totul aici e de două ori și jumătate mai ușor ca pe Pămînt.

ZIUA a 78-a: Ca deobicei, cerul e limpede. Cu ochiul liber observăm cei mai strălucitori sateliți ai lui Jupiter și o serie de alte planete mai mici, care de pe Pămînt nu pot fi văzute decît prin telescop. Fobos și Deimos sînt două luni miniaturale ale planetei Marte. Cu totul neobișnuite pentru noi Fobos pare de cinci ori mai mic decît Luna noastră, iar Deimos pare o stea luminoasă.

ZIUA A 79-a, ORA 19 ȘI 30 MINUTE: Echinocțiul de toamnă. Vara s-a terminat. Către amiază, temperatura se menține încă de la +1 pînă la +4 grade.

ZIUA A 103-a: Zilele devin mai scurte. Ca și pe Pămînt, frunzele au îngălbenit și se împrăștie în vînt. Multe tufe sînt acum goale. Asupra unor plante însă, toamna nu are nici o influență: ele își păstrează coloritul albastru.

În zorii zilei, grupul nostru a pornit de la „Lacul Soarelui", unde nu se găsește apă, spre cel mai apropiat „continent". Autoșenileta noastră aproape că nu a întîmpinat obstacole. Pe alocuri doar, dealuri teșite alternau cu mici adînciturl. Pe la amiază, ne-am atins țelul. Solul alci e sterp: în jur nu crește nici o plantă, nici un fir de iarbă. Un adevărat pustiu...

ZIUA A 270-a: Cîteva luni în șir am căutat pe Marte ape subterane.

În marea Eritreisk, în golful Aurorei și al Perlei, în alte mări și ape marțiene, nu există apă, după cum nu există nici în lacul nostru, „Lacul Soarelui"; totuși, solul în aceste adîncimi e mai umed decît în alte părți ale planetei.

Am efectuat cercetări geologice — mai bine zis areologice *). Se înțelege că e mai ușor să sfredelești ca pe pămînt; densitatea solului e cu o treime mai mică, iar greutatea mai redusă.

ZIUA A 288-a: În emisfera noastră a sosit iarna. Marte în timpul iernii nu este acoperit de săruri eflorescente, așa cum au afirmat unii astronomi, și nici de gaz carbonic înghețat sau „gheață uscată", cum gîndeau alții, ci de zăpadă obișnuită, ca pe Pămînt. Iarna va mai ține încă 160 de zile; natura aici e mult mai nemiloasă cu omul. Bîntuie un ger de 80 grade. Și cînd te gîndești că sîntem doar foarte aproape de ecuator. Iată ce înseamnă să trăiești pe o planetă mai îndepărtată de Soare ca Pămîntul!

ZIUA A 403-a: Astă noapte a fost ploaie de stele. Ploaia seamănă cu un foc de artificii. Asemenea priveliști n-am văzut niciodată pe Pămînt. Mulți meteoriți se sting aproape de suprafața lui Marte! Astăzi ne îndreptăm să căutăm un meteorit care, după toate probabilitățile, a căzut prin apropierea taberei noastre.

...Cînd apune Soarele, căutăm pe cer planeta noastră natală, cu „bătrîna" ei lună. Numeroșii sateliți artificiali nu se zăresc prin aparatele noastre optice. În primele zile, Pămîntul apărea pe boltă în ceasurile de dimineață. Acum este steaua noastră de seară.

ZIUA A 551-a: Tot mai repede se topesc ghețarii polari. Tufele au început să dea în mugur. Cu fiecare zi solul este tot mai umed. În jumătate de an marțian ne-am apropiat de Soare cu aproape 43 milioane km.

Se apropie ziua plecării noastre pe Pămîntul natal.

★

Acest jurnal al unui participant la expediția în planeta Marte este, bineînțeles, născocit. Ne-am străduit să expunem pe scurt unele date actuale în legătură cu această planetă.

Datorită apropierii de Pămînt, planeta Marte, de mult, și în special în ultimele trei secole, atrage deosebita atenție a savanților. În ultimii ani, cînd știința și tehnica au făcut pași uriași în rezolvarea problemei zborurilor interplanetare, se simte tot mai mult nevoia practică de cît mai exacte cunoștințe despre cele mai apropiate planete. Se poate presupune că pe suprafața lui Marte, omul va găsi condiții mult mai asemănătoare cu cele de pe Pămînt, decît în alte planete.

Trebuie de spus, de asemenea, că în legătură cu această problemă există numeroase ipoteze științifice, uneori contradictorii. Vom povesti, în numărul următor, mai amănunțit despre unele enigme ale planetei Marte...

A. STERNFELD

laureat al Premiului Internațional de stimulare în domeniul astronauticii

*) De la cuvîntul grecesc „Ares" = Marte.

Colțul pedagogului

„Dragoste" maternă

— Bună ziua!

Am ridicat ochii. În fața mea era Ștefănescu Ion, fostul meu elev pe care nu-l mai văzusem din toamna anului 1957, cînd venise să-mi spună că a căzut la examenul de admitere la medicină. L-am privit atent, era schimbat. Purta un palton nou, croit pe cît de larg, pe atît de scurt (probabil pentru compensarea materialului). Capul descoperit, în ciuda timpului rece, dădea ocazie ca posesorul lui să etaleze, bine germinată, o coafură ciudată.

— Ce faci? Cum îți merge? Unde lucrezi?

— Păi... nu lucrez nicăieri. Știți, am mai dat și în toamna asta la Medicină și... am căzut iar, dar mama e de acord să mai încerc odată.

— Bine, dar nu-i păcat de timpul pe care îl pierzi acum degeaba? Căci între noi fie vorba, am impresia că nu prea te omori cu învățatul. Ce ai să faci dacă nu reușești nici a treia oară?

— Da, tovarășă profesoară, s-ar putea întîmpla și așa. (Și de data asta tonul și înfățișarea lui deveniră foarte serioase). Sînt foarte mulți candidați, dar mama spune că deocamdată muncește ea pentru mine, iar eu să mai încerc.

Am stat și m-am gîndit. Este el vinovat?

Mi-am amintit-o pe mama lui. O femeie încă destul de tînără, foarte modest îmbrăcată, care face sacrificii pentru unicul ei fiu. Mi-am dat seama, din discuțiile pe care le aveam împreună, că renunța de multe ori la lucruri ce-i erau absolut necesare, numai ca să poată face fiului ei o nouă plăcere.

Înainte de examenul de maturitate am sfătuit-o să-l îndrume pe băiat spre munca în producție, arătîndu-i că fiul ei este un copil bun, dar că nu este destul de bine pregătit ca să poată face față unui examen de admitere în facultate și că și așa are tot viitorul înaintea lui. Mama a răspuns categoric că vrea neapărat ca fiul ei să devină medic.

Mă întreb: dacă va mai cădea odată la examen, cine e vinovat? Cine e vinovat că pierde timpul degeaba nefăcînd nimic util? El?

Nu! Hotărît că nu! Vinovată este numai mama lui. Din totdeauna l-a menajat. Mic de tot i-a strîns jucăriile, apoi mare i-a strîns cărțile și i-a făcut ghiozdanul. L-a servit întotdeauna, dîndu-i totul de-a gata, chiar în ciuda sănătății ei șubrezite și l-a învățat să i se pară că așa e firesc. Niciodată nu i-a dat nici cel mai mic ajutor.

În familie se pun bazele trăsăturilor de caracter ale copiilor, în familie primește el cele dintîi impresii, care vor deveni baza întregii sale concepții de viață. Și mama lui n-a știut să-i insufle dragoste și stimă față de muncă. Iar acum, îl face să creadă că e o rușine să muncească, că trebuie să devină neapărat medic.

Nu toți elevii care absolvă unsprezece clase devin medici. Țara noastră are nevoie de oameni cu știință de carte, iar școlile noastre de cultură generală au menirea de a pregăti tinerele generații pentru o muncă rodnică în diferite sectoare ale producției. Și Ion Ștefănescu are o asemenea pregătire. De ce să nu se bucure de ea cînd i se deschid atîtea perspective înainte?

Lili PLAIU

pagina femeii

LUATE DIN VIAȚĂ

CE-I CU DĂNUȚ?

Dănuț stă toată săptămîna la cămin. Îi place să se joace, învață cîntece și poezii cu mare iscusință, nu e moșturos la mîncare. Se împacă destul de bine cu educatoarele. E puțin ambițios, dar cu oarecare abilitate poate deveni maleabil. Se poate spune că e un copil bun.

Sîmbăta și duminica, Dănuț e acasă cu părinții lui care îl adoră, care rămîn totdeauna acasă în aceste zile tocmai fiindcă e Dănuț cu ei și care nu știu ce să-i mai facă pentru a compensa parcă faptul că-i lipsesc restul săptămînii de dragostea și atențiile lor. Așa cred ei.

... Și de aici pornește de fapt toată întîmplarea. E duminică. Dănuț stă cu tăticu. A întins jucăriile prin toată casa. Are o mulțime de jucării care de care mai ingenioase, dar se plictisește repede de ele. Dorința lui cea mai mare e ca și tăticu și mămica să se ocupe de el. Tăticul stă întins pe pat și citește iar mămica e la bucătărie. Pentru a atrage atenția, Dănuț se așează pe pat alături de tăticu. Începe să-i tragă cartea din mînă. Tăticu îi dă la o parte minuța, surîde și continuă să citească. Dănuț nu dezarmează. Încetișor, se urcă în pat și începe să țopăie cu picioarele făcînd haz că reușește să-i legene pe tăticu. Văzînd că nu-l supără, se aruncă furtunos asupra lui și se ișcă o luptă grozavă în care tăticu, dînd la o parte cartea, se lasă bătut, iar Dănuț își încearcă puterea pumnișorilor lui grăsuli. Din acel moment, Dănuț e stăpîn pe situație. Știe că tăticu face ce vrea el și deaceea îl folosește cum îi place. Într-adevăr, tăticul, topit de dorul lui, se joacă cu Dănuț ca un copil de 5 ani (vîrsta lui Dănuț). Joaca se termină cu pupături, alintături: „Cine-i băiețelul scump al lui tăticu", Dănuț îi cere stiloul, ceasul, bricheta. Nu i se refuză nimic. Și totuși... o încercare, o simplă încercare de a nu-i da atenție sau de a-i refuza cererea, de pildă, de a fi luat cu tăticu în oraș, declanșează un torent de lacrimi care nu seacă decît în momentul cînd i se îndeplinește întocmai dorința. De multe ori Dănuț, îndurerat, cu ochișorii lui negri înecați în lacrimi, se refugiază la mămica. Și cum la bucătărie găsește o mulțime de lucruri tentante pe care să le mănînce sau cu care să se joace, încearcă să repete scena din casă. La început face tot ce vrea, dar la prima opreliște, atunci cînd de pildă mămica îi ia din mînă cuțitul cu care și-a găsit de joacă, plînsul se declanșează iar, ca la comandă.

Și uite așa, plînsul lui Dănuț se aude într-o duminică petrecută cu părinții, de cel puțin cinci, șase ori. Ce mai încoace în colo, Dănuț e un moșturos și jumătate acasă. Se simte ofensat cînd tăticu nu-l pupă, cînd mămica nu-i dă atenție, cînd nu e lăsat să facă tot ce vrea. Folosește plînsul cu o dexteritate surprinzătoare. Știe precis că acest lucru îndulcește. A devenit așa de alintat, încît nici chiar la cămin nu i se mai poate intra acum în voie cu una, cu două.

Ce-i cu Dănuț? Nu era nici moșturos, nici alintat, nici plîngăcios. Acum a dobîndit toate aceste „calități". Băiețelul lui tăticu și al mămichii crede că i se cuvine totul, că i se poate da tot, ce dorește și că poate cere orice. Iar mulțumirea lui cea mare e să fie un mic tiran al părinților în fiecare duminică, ziua cînd e cu ei.

De unde a dobîndit „calitățile" pe care nu le avea înainte și de ce îi place să fie un mic tiran tocmai cînd — la sfîrșit de săptămînă — e alături de părinți? Poate găsesc răspunsul mămica și tăticul lui Dănuț, care se ocupă cu atîta „grijă" de educația lui...

Lia MĂNESCU

Bonn-ul are „memorie"

Acum trei ani și jumătate, în septembrie 1955, tînăra Renate Kruse din Recklinghausen (Germania occidentală) a fost condamnată la închisoare pe timp de 14 luni de autoritățile din Germania occidentală, pentru „vina" de a fi activat în rîndurile Tineretului Liber German. Pe atunci Renate era gravidă și aștepta să nască primul ei copil.

Puțin i-a interesat însă pe cei ce au judecat pe tînăra femeie, situația în care se afla aceasta. Viitoarea mamă a fost întemnițată într-o celulă a închisorii Bochum iar după două luni, cînd starea sănătății ei a devenit foarte gravă, a fost transferată în spitalul închisorii și plasată în aceeași cameră cu niște ucigașe.

Cazul Renatei Kruse a stîrnit un atît de puternic val de protest în întreaga Germanie occidentală și în alte țări, încît la sfîrșitul anului 1955 autoritățile de la Bonn s-au văzut silite s-o elibereze din închisoare. Astfel ea a putut da viață fiului ei în afara zidurilor închisorii.

De curînd micul Kruse a împlinit trei anișori, dar mama lui nu se poate bucura în voie de copilul ei. Autoritățile vest-germane și-au reamintit că Renate le mai „datorează" încă 11 luni de închisoare și recent au aruncat-o din nou după gratii, pînă la expirarea termenului la care a fost condamnată.

FABRICAREA ȘOCOLATEI

La cererea mai multor cititoare, republicăm rețeta fabricării șocolatei, dînd și unele date mai amănunțite asupra cantităților și modului de preparare.

Se amestecă foarte bine 150 gr. unt, 250 gr. lapte praf și 100 gr. cacao pînă cînd dispar cocoloașele. Amestecul trebuie să fie perfect omogen, ca o pastă. Într-un timp se face un sirop din 500 gr. zahăr și apă (circa 0,150 l.). Se lasă să se dizolve zahărul și apoi se pune la foc iute, unde se ține pînă dă în cîteva clocote și începe să se lege ca la dulceață. Se amestecă cîte puțin, repede și bine cu pasta făcută înainte. Se toarnă apoi în diferite forme care se țin la rece (zero grade) cel puțin 12 ore, după care se poate consuma. Formele înainte de întrebuințare se ung cu unt. Se obține un kilogram de șocolată. Dacă dorim să obținem șocolată specialități, în amestec, o dată cu turnarea siropului, se poate adăuga jumătate baton vanilie sau cînd se toarnă în forme, se pun alune.

PENTRU VIITOARELE MAME

Înainte de toate dăm un sfat general în materie de îmbrăcăminte pentru femeile însărcinate: nu căutați să urmăriți moda, ci purtați numai vestminte corespunzătoare situației. Acestea trebuie să fie neapărat lejere, chiar ușor largi; așa e și mai frumos și mai ales sănătos. Nu neglijați și mai ales nu evitați să folosiți dispozitivele de „reglaj după măsură" pe care le au (mai ales în talie) aproape toate aceste modele.

Desenul A: jachetă dreaptă simplă cu doi nasturi sus și buzunare mari laterale;

Desenul B: fustă cu două cute în față și cu sistemul de lărgire de sus;

Desenul C: fustă cu alt sistem de lărgire, cu ajutorul unei bentițe, la aceasta, bentița este acoperită de o platcă cu două prelungiri — gen cordon — care se închele lateral cu nasturi care să mulă;

Desenul D: bluză simplă, ușor de purtat;

Desenul E: rochie gen sarafan, foarte practică fiindcă se poate purta pe orice fel de bluze. În chenar se arată cum poate fi lărgită de la platca din față și cordon (care se închele — nu strînsă! — cu o fundă la spate;

Desenul F: rochie ce se închele numai la mijloc, iar cordonul, ușor, în față.

Desene de Tanizi PFENNINGS

ABDUL-HAMID
și statutul social al femeii americane

Pentru a fixa lucrurile de la bun început, trebuie să spunem că Abdul-Hamid, ultimul sultan al Imperiului Otoman, a fost una dintre cele mai sinistre figuri ale istoriei contemporane. Opunîndu-se cu înverșunare oricărei inovări, patronînd masacre oribile împotriva armenilor din Turcia și ducînd o politică internă și externă care a indignat întreaga lume, Abdul-Hamid a rămas simbolul decadenței Imperiului Otoman împinsă pînă la ultimele ei consecințe și prototipul retrogradului absolut.

Unul dintre credincioșii lui a crezut totuși că îl va sluji în fața posterității făcînd să vadă lumina tiparului, într-o editură franceză, „Cugetări și amintiri ale ex-sultanului Abdul-Hamid" *culese de Bey-ul Ali Vahbi. Am citit din curiozitate cugetările lui Abdul-Hamid despre femei și despre haremuri. Ele cuprind, firește, apologia poligamiei și sentințe despre inferioritatea femeii căreia* „Coranul îi poruncește să se supună bărbatului", *despre* „fericirea pe care o constituie faptul că se interzice femeii să se amestece în viața politică" *și altele asemenea.*

Iată un citat concludent:

„Este regretabil că otrava apuseană a ideilor emancipării femeilor pătrunde din ce în ce mai mult în haremurile noastre. Trebuie să punem cu orice preț capăt agitației de acest soi, căci este cu totul nelalocul ei. Cînd Profetul a închis femeile în harem și nu le-a acordat nici-un rol în viața publică, el a pornit de la principii sănătoase și juste".

Cu adînc dispreț vorbea Abdul-Hamid despre ceea ce se întîmpla pe atunci în alte țări: „Oameni eminenți de pretutindeni își exprimă adesea îndoiala asupra avantajului pe care îl constituie prea marea libertate acordată femeilor, lăsate să domnească în oraș și în saloane în timp ce stăpînii creațiunii *(adică bărbații)* devin prea umilii lor servitori, așa cum, zice-se, se întîmplă mai cu seamă în America".

Pare de necrezut, dar după mai bine de 50 de ani, admonestarea făcută de Abdul-Hamid femeii americane începe să fie ascultată. N-aș fi reprodus citatele de mai sus dacă „New York Herald Tribune" *n-ar fi publicat într-unul din ultimele sale numere o declarație făcută de Arlene Francis* „o delicioasă stea a scenei, ecranului și televiziunii", *cum o prezintă cel care i-a luat interviul.*

„Cred — *a spus diva* — că femeia americană începe să trăiască mai bine. Nu începi să trăiești mai bine decît cînd ți-ai însușit o lecție. Și părerea mea este că femeile americane au învățat lecția pe care era necesar să o învețe: nu renteză să mergi în pas cu bărbatul. Asta nu duce decît la singurătate, amărăciune și dezamăgire.

Femeile americane trebuie să-și acopere cu cold-cream nu numai obrazul ci și mintea. Ele trebuie să devină feminine și supuse. Chiar dacă vor fi neajutorate, bărbații le vor prefera așa decît să le vadă agresive. Femeia americană are o singură funcție: să placă bărbatului. Bărbatul american nu vrea să se însoare cu o mașină electronică de calcul. Eu nu sînt pentru egalitate. Cred că trebuie să existe un stăpîn și mai cred că din punct de vedere biologic, istoric și social acest titlu se cuvine bărbatului".

Orice s-ar zice elevii și-au depășit maestrul. Dacă din compararea extraselor de mai sus nu reiese destul de evident că în ceea ce privește emanciparea femeii în S.U.A. se face cale întoarsă, obiectivul vizat fiind ceva mai jos pe scara istoriei decît punctul la care năzuia sultanul să oprească evoluția, iată un alt amănunt: Abdul-Hamid s-a simțit nevoit să facă totuși o concesie:

„Trebuie să admit, — *spunea el,* — că femeile noastre sînt prea ignorante și pentrucă ne petrecem anii copilăriei în harem nu se poate ca ignoranța femeilor să nu exercite o influență defavorabilă asupra tineretului. Și apoi, o femeie ignorantă nu va putea fi niciodată o adevărată tovarășă pentru soțul ei. Ar fi bine ca poporul nostru să priceapă încetul cu încetul că femeia nu trebuie să fie pentru bărbat un simplu „obiect", ci o sprijinitoare și o tovarășă".

Ei bine, dacă cronicarul lui „New York Herald Tribune" *l-ar fi citit pe Abdul-Hamid pe care îl imită fără să vrea, în acest punct l-ar fi combătut cu energie pentru prea mult modernism. Căci iată ce scrie el în chip de concluzie la interviul cu Arlene Francis al cărei punct de vedere — era să omit acest detaliu foarte semnificativ — îl sprijină în întregime:* „Și să nu uităm că un titlu universitar pe ușă îl poate alunga deabinelea pe cel drag".

A, încă un amănunt: dacă concluzia finală a Americii va fi că locul hărăzit femeii este cel preconizat de Abdul-Hamid, ea va putea găsi la acest „Învățător" încă o îndrumare prețioasă: Abdul-Hamid menționează cu deosebit respect secta poligamă a mormonilor.

Felicia ANTIP

TAIOARE

1) Taior de după amiază din stofă neagră velur cu guler de vulpe care se prelungește lateral pînă la tiv. Taiorul are croiala dreaptă; poate fi dublat și cu blană.

2) Taior sport din stofă de lînă verde cu guler plat din astrahan care formează platca.

3) Taior sport din tweed cu jacheta mai lungă, umărul rotunjit și mai căzut. Taiorul este completat de o eșarfă din același material.

Desene de Dora COJOCARU

Curierul nostru

M. P.: Noi credem că cel mai potrivit lucru ar fi să vă găsiți o ocupație pe măsura posibilităților pe care vi le permit starea sănătății Dvs. Ați fi în acest fel sustras de la preocupările particulare cotidiene care vă sîcîie, din nefericire, atîtea neînțelegeri. Iar dacă lucrurile continuă în acest mod în familie, sînteți încă tînăr și vă puteți crea un alt rost în viață, care să vă aducă mulțumirea mult dorită.

M. ATENA — **București**: V-ați înșelat tare mult cînd ați crezut că aveți o bună prietenă. Faptele de altfel v-au dovedit că numai prietenă nu v-a fost vechea Dvs. colegă de școală. În orice caz ați învățat multe acum și altă dată veți fi mult mai atentă la alegerea prietenelor. Ce puteți face? Mai nimic. Să o lăsați în pace, să vă lipsiți de o astfel de „prietenă". Sîntem convinși că soțul Dvs., ca orice om serios, nu se va lăsa influențat de răuvoitori.

AURELIA — **Buhuși**: Situația creată este dificilă și numai Dvs. personal o puteți rezolva. Faceți apel la sentimentele Dvs., vedeți către cine se îndreaptă. Într-acolo va trebui să mergeți și Dvs. Explicați-i fostului Dvs. prieten că sentimentele Dvs. pentru el sînt acum de prietenie și nu de dragoste și că aceasta nu este deajuns pentru a întemeia un cămin. Faceți-l să înțeleagă acest lucru și desigur că lucrurile se vor limpezi.

ALICE — **Bacău**: Aveți în fața Dvs. întreaga viață. La vîrsta Dvs. vă puteți făuri visuri și aveți tot timpul și posibilitățile să realizați ceea ce doriți atît de mult. Continuați-vă școala, terminați cursurile medii și apoi pregătiți-vă pentru a urma Conservatorul. Totul se obține prin muncă și învățătură. Dacă adăugăm la aceasta și voința Dvs., pe care o aveți, sîntem siguri că veți reuși. Adresa pe care ne-ați cerut-o este: **Dionisie Lupu nr. 74.**

JENI — **Buzău**: Vă faceți mai multe probleme decît par a fi în realitate. Dar ce să-i faci, vîrsta e de vină. Și greșeala făcută se datorește tot tinereții. Dar nu-i nimic. Totul se va aranja. Dacă și el vă iubește foarte mult, atunci va renunța la unele comportări, prin care vrea să dovedească... fermitate, deși nu este cazul. Fiți mai optimistă. Așa sta bine tinereții. Aveți timp pentru „probleme" mai tîrziu.

MIA — **Craiova**: Lucrurile par a fi ajuns într-un impas și nu vedem, din cîte cunoaștem noi din scrisoarea Dvs., să existe vreo perspectivă de îmbunătățire a situației. E desigur de datoria Dvs., pentru a ți cu conștiința împăcată, să mai faceți o încercare, avînd o discuție categorică cu el. Dacă nu se întrezărește o cît de mică speranță, va trebui să treceți la măsuri hotărîte. Sînteți încă tînără și vă puteți reface viața.

ELENA — **Sibiu**: Este foarte greu de întrevăzut care-i sînt adevăratele intenții. Un lucru este clar însă, și anume, că între vorbele și faptele lui nu există concordanță. Oricît ar fi de liniștitoare vorbele lui, faptele care le urmează creează în mod firesc semne de întrebare asupra seriozității lui. Pretextul pe care-l invocă nu stă în picioare. Trebuie să i se spună clar aceste lucruri și să i se ceară să se pronunțe într-un fel, însă în mod deschis și sincer.

ALICE M. — **București**: În primul rînd ar trebui să vă edificați cu mai multă prețiziune asupra sentimentelor lui. Așa-zisele cauze ale încetării întrevederilor, să nu fie doar niște simple pretexte, pentru a „scăpa onorabil" de ceva care nu-l mai pasionă și despre care, din lașitate, nu v-a spus nimic. Prilejuri de împăcare sînt multe, iar cel la care vă referiți este desigur bun. Vă mai pot fi de folos și cunoștințele comune. Lucrurile trebuie făcute însă cu mult tact, pentru a nu fi în defavoarea dv.

IANI — **Petroșani**: Nu era vorba de dv. în scrisoarea respectivă ci de cu totul altcineva. În legătură cu problemele dv. de viață ne puteți scrie, iar noi ne vom strădui să vă venim în ajutor.

Sfaturi cosmetice

MARIOARA — **Orașul Stalin**: **Părerea mea este să lăsați alunițele așa cum sînt. La nevoie puteți să le înnegriți cu dermatograful negru, în felul acesta nu dăunați cu nimic tenului.**

J. B. — **Tg. Mureș**: **Iată formula cerută: ceară de albine 10 gr., unt de cacao 10 gr., lanolină 15 gr., ulei de parafină pentru uz intern 60 gr., apă de trandafiri 20 gr. Folosiți această cremă zilnic. La plus, masați de 3 ori pe saptămînă regiunea iradiată, folosind „Placentol" (extras gras de placentă) pe care-i găsiți în farmacii.**

DORINA D. — **Oradea**: **Depilatorul praf „Nivea" prezintă avantajul de a putea fi folosit cu ușurință de oricine. Mai există un sistem de depilare — cu ceară — dar pentru acest lucru trebuie să vă adresați unei cosmeticiene.**

N. M. I. — **Orașul Stalin**: **Ceea ce ați citit dv. se referea la un institut din U.R.S.S. La noi, asemenea institute nu există încă. Socotesc însă că exagerați atunci cînd afirmați că alecțiunea de care va plîngeți va face să duceți o viață retrasă și vă provoacă crize de nervi. Oare ce s-ar întîmpla daca în loc să aveți aceste cicatrice pe spate, le-ați fi avut pe față?**

TINA — **București**: **Da, puteți folosi săpunul „Palmier" care este foarte bun. Formula cremei pe care o doriți este următoarea: ceară de albine 5 gr., unt de cacao 5 gr., lanolină 20 gr., ulei de parafină 30 gr. La această cremă adăugați 3 ml. de vitamina A în soluție uleioasă.**

MONICA: **Numai mușețelul va poate ajuta să mențineți culoarea blondă a părului. Apa oxigenată nu menține culoarea, ci produce o decolorare a părului. După toate probabilitățile aveți tenul uscat și în acest caz — după cum chiar dv. observați — săpunul nu va prieste și deci trebuie înlăturat. În caz ca aveți tenul normal, spălați-l de 3 ori pe saptămînă, folosind săpunul de barbierit.**

În privința părului, am nevoie de o serie de amănunte: e gras sau uscat, de cînd a apărut mătreața, ce tratament ați urmat pînă acum, ce vîrstă aveți, cum îngrijiți părul etc. Deoarece această chestiune necesită un răspuns mai lung, ar fi bine să ne indicați adresa dv. spre a vă răspunde prin poștă.

Sanda NOREANU

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

1—7 FEBRUARIE 1959

— Supă dreasă cu ou și lămîie; rasol cu sos de hrean; prăjitură cu mere.

— Balmuș cu smîntînă; pirjoale și cartofi; biscuiți cu marmeladă.

— Ciuperci cu ouă răscoapte; șnițel de legume; orez cu lapte.

— Ciorbă de potroace; gîscă pe varză; strudel cu nuci.

— Ciorbă de potroace; praz cu carne; compot.

— Sufleu de mazăre (conserve); friptură la grătar; tartă cu cremă.

Cu tot timpul rece, de cîteva zile au aparut pe piața ciuperci de cultură. Gustoase și totodată hrănitoare, ciupercile pot fi gătite în felurite chipuri. Iată mai jos, cîteva rețete:

Ciuperci umplute

Pentru 6 persoane se alege un kilogram de ciuperci mari, frumoase, bune pentru umplut. Se rup cotoarele, se spală și se scurg. Se așează într-o tăviuțe rezistentă la foc și se stropesc cu puțin unt. Se dau la cuptor pînă încep să se înmoaie. Cotoarele se tocă mărunt împreună cu ciupercile mai mici și cu o ceapă. Se pun la foc cu o lingură de unt.

Cînd s-au muiat, se prescază o linguriță de făină și se toarnă un păhărel de vin alb și puțină zeamă de carne sau apă. Se lasă să fiarbă. Se mai adaugă o lingură de bulion, 2 linguri de pesmet, sare și un praf de piper. Se țin pe foc pînă ce pasta este destul de legată. Se adaugă puțin pătrunjel verde tocat. Se pune cu lingurița umplutura în fiecare ciupercă, cît mai plin, se netezesc deasupra și se presară pesmet. Se dau la cuptor pînă se înfierbîntă. Înainte de a se servi, se pune peste fiecare ciupercă o bucățică mică de unt proaspăt.

Ciuperci cu ouă răscoapte

Se curăță și se spală 750 gr. de ciuperci. Se toacă mărunt împreună cu o ceapă și se pun într-o cratiță cu o lingură de unt. Se lasă să fiarbă înăbușit. Cînd încep să scadă se presară o linguriță de făină și se toarnă o ceașcă de zeamă de carne sau apă. Se adaugă sare, un praf de piper și la urmă o ceașcă de smîntînă.

Separat se fierb 3-4 ouă răscoapte, se curăță, se taie felii și se așază pe o farfurie fierbinte. Deasupra se toarnă ciupercile. Se servesc fierbinți.

Sanda MARIN

Chimonoul „Țipao"

Unul dintre cele mai răspîndite costume naționale chinezești pentru femei, care era folosit chiar și în China antică, este „Țipao" — un chimono lung cu guler înalt. Simplu ca model și comod de purtat, „Țipao" conturează clar liniile corpului. Minecile lui, croite chimono, pot fi lungi sau scurte, după dorință. Chimonoul se încheie de obicei în partea dreaptă nu cu benzi de legat ci cu nasturi. Ca să nu stînjenească mișcările în timpul mersului, chimonoul este despicat jos în ambele părți. Avantajele chimonoului „Țipao" față de celelalte costume femeiești constă în simplitatea confecționării, folosirea ca material a celor mai obișnuite țesături și a unui metraj mult redus — vreo doi metri și jumătate față de rochia europeană care necesită aproximativ trei metri, și față de un costum compus din bluză și pantalon pentru care este nevoie de material și mai mult.

Ca frumusețe, chimonoul „Țipao" nu este cu nimic inferior celorlalte costume. Forma, liniile și aspectul general ale acestei rochii, își au trăsăturile lor specifice. Deosebit de comod la purtat este chimonoul „Țipao" vara, pe arșiță, deoarece este mai ușor și fine mai puțin cald ca orice altă rochie. La acestea mai trebuie adăugat și faptul că se spală și calcă ușor.

Renumitele mătăsuri chinezești atît de o singură culoare, cît și cele înflorate ca și catifeaua și atlazul se potrivesc de minune pentru chimonoul „Țipao". Dar în țara noastră materiale „Țipao" se mai poate confecționa și din stofă lînă și moale și din diferite pînzeturi de vară cu mai diferite desene și culori.

„Țipao" de vară se lucrează fără căptușeală și cu mînecă scurtă, cele de primăvară, toamnă și iarnă cu căptușeală. „Țipao" se poate purta și împreună cu alte feluri de îmbrăcăminte. Spre exemplu, femeile chineze pun deasupra chimonoului o jachetă ajustată în talie cu mîneci lungi, bandă, sveter de lînă sau curmă chinezească.

E BINE SĂ ȘTIȚI CĂ...

...Pentru a întreține covoarele, ele trebuie măturate cel puțin odată la două săptămîni cu o măturică muiată în benzină în care s-a topit naftalină (un pumn de naftalină la un litru de benzină). Se pastrează covorul departe de foc.

...Argintăria pătata se poate curăța în felul urmator: se spală în oțet cald și se clătește în apă curată; se usucă în rumeguș de lemn.

...Pentru a păstra vreme îndelungata perlele și pentru a face să dispară orice urmă de grăsime și săpun, se spală în apă cu amoniac și apoi se clătesc în apa cu oțet.

...Drojdia de cafea neagră, uscata, poate servi la curățirea ligheanelor îndepărtînd petele ușoare de grăsime.

...Cojile de lamîie servesc la curățirea obiectelor de alamă pentru întreținerea luciului timp îndelungat. E bine să fie unse apoi cu un strat foarte subțire de untdelemn.

...Ceaiul după ce a fost folosit odată prin opărire, se poate pune la uscat și păstra de o parte într-o cutie. Dacă se fierbe în apă pînă devine negru, cu esența lui se rede culoarea covoarelor albite de praf. La fel de bine se pot curăța și rochiile de lînă de culoare închisă cu ajutorul unei perii înmuiate în esență.

...Cojile de ouă sfărîmate (pisate) introduse într-o sticlă și agitate, scot toate petele și mirosul din ea.

...Albușul amestecat cu făină dă o pastă foarte bună pentru lipit porțelanul.

REBUS-magazin

Pe teme de producție

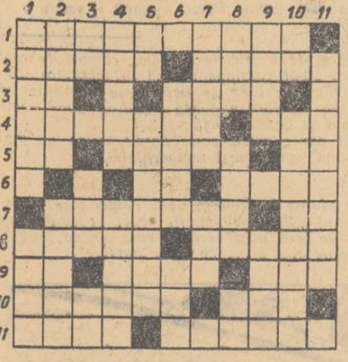

ORIZONTAL : 1) Reducerea lui e o sarcină principală a economiei naționale (3 cuv.) ; 2) Trebuie să fie în procent cît mai mic (sing.) — A îmbunătăți procesul de producție ; 3) În producție — Cel obștesc trebuie păstrat cu grijă deosebită ; 4) Creștere a producției cu 200 la sută — Îmi... un angajament ; 5) În sus — Se produce în a treia decadă a lunii în întreprinderile cu lipsuri în organizarea producției — Constantin Niculescu ; 6) În București — Afluent al Nistrului ; 7) Așa cum trebuie să se desfășoare procesul de producție — Pronume ; 8) Citea — Nici unul din cele 480 ale unei zile de muncă nu trebuie irosit ; 9) Liviu Nicolescu — Cele normate acoperă cu prisosință nevoile producției (sing.) — Nume feminin ; 10) Totalitatea mașinilor necesare pentru asigurarea procesului de lucru într-o întreprindere — Șarpe uriaș ; 11) Nume feminin — A porni la întrecere.

VERTICAL : 1) Marfă — Orașul în care este sediul întreprinderii Ianoș Herbak ; 2) Cum trebuie să fie prețul de cost — Bani nemunciți ; 3) Eugen Barbu — Cui pentru cezane — Planta textilă ; 4) Construcție de lemn sau metalică întrebuințată în industria petrolului — Unealtă a dulgherului, servește la spartul scîndurilor și la cioplit ; 5) Dete — O sarcină luată ; 6) Sprijină vița de vie — Lac pentru unghii ; 7) Propriu cetățeanului — Centimetru cub ; 8) Organizația Națiunilor Unite — Nivelul lui este în continuă creștere în țara noastră — Prefix cu înțelesul „doi" ; 9) Tovarăși de viață — Gaz întrebuințat la firmele luminoase ; 10) În țeavă — Sirins ; 11) Vestită.

Sorina CHEFAR

Mișcare

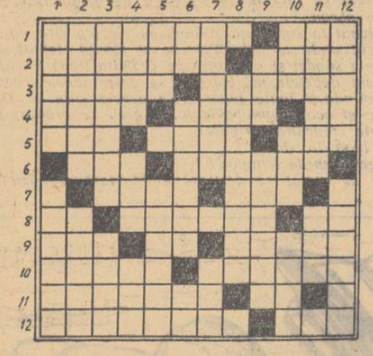

ORIZONTAL : 1) Masă de zăpadă care se rostogolește la vale de pe un munte — Oraș în Belgia ; 2) Bătînd cu piciorul în pămînt a rostit faimoasele cuvinte : Și totuși se mișcă — Aliaj de fier ; 3) Fel de a se mișca — Grupuri umane care se află în permanentă mișcare ; 4) Se mișcă în jurul pămîntului — Mișcare...din picioare — Durata unei mișcări de revoluție a pămîntului ; 5) Epoci — Pun în mișcare un vehicul — Articol ; 6) Oraș în Peru — A mișca ușor într-o parte și în alta ; 7) Prind — Munți în Creta ; 8) Posed — Personajul principal feminin dintr-o operă literară — Însă ; 9) Fruct — Nicolae Marinescu — Se mișcă ușor și repede ; 10) Pun în mișcare locomotivele — A mișca puțin din loc ; 11) Se mișcă cu 60 pe oră — Rocada mică ; 12) Armonie a mișcărilor — Mișcare circulară.

VERTICAL : 1) Cu mișcări încete, fără grabă — Valuri de pînză foarte subțire ; 2) Masă de apă în mișcare (pl.) — Care se mișcă ; 3) A se mișca cu ușurință — Nisipuri mișcătoare ; 4) Simbolul poeziei — Jocul de culori al pietrelor prețioase în mișcare — Macies ; 5) Acela — Mișcată din loc ; 6) Pronume — Încet în mișcări — 1959 ; 7) Mișcarea ondulatorie a unui mediu cu o frecvență convenabilă (pl.) — Curent pe scurt ; 8) Care are o valoare autentică ; 9) Oraș în Franța — Cu mișcare lentă, în muzică ; 10) Nu mișcă — Nume feminin — Mișcări în apă ; 11) La bicicletă produce o mișcare de rotație — Riu despre care Geo Bogza a scris o carte ; 12) Într-o mișcare încetă — Comandă mișcările corpului.

Dan LAURENȚIU

ROMEO ȘI JULIETA

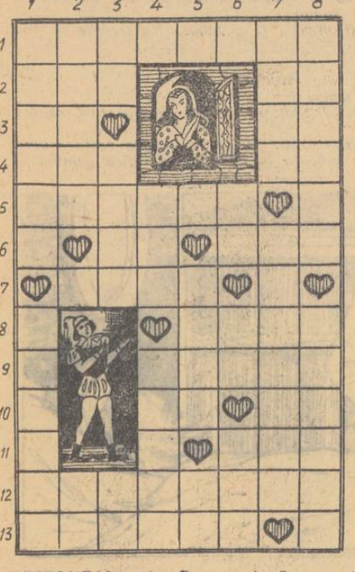

ORIZONTAL : 1) „Romeo și Julieta" 2) Zeul vinturilor — Nota redacției 3) „Și numele, fiindcă ți-e vrăjmaș / O, scumpă sfîntă, mi-e urît și mie / Să-l... în scris, l-aș rupe / (Romeo) — La Mercuție 4) Pentru desen — „Vrăjmaș / Mi-e numele tău numai / Tu rămîi / Același, chiar de n —... fi Montague!" (Julieta) 5) Romeo și Julieta 6) Alifie pentru față... — „...și lac pentru unghii 7) Prindeai 8) Săritură 9) Romeo și Julieta 10) Timp — Intreb la urmă 11) Leagăn 12) Teatrul care va prezenta în curînd tragedia „Romeo și Julieta" 13) Interpret al lui Romeo.

VERTICAL : 1) Aici se desfășoară acțiunea tragediei „Romeo și Julieta"... — „...și aici! 2) Sînt osîndiță să iubesc / Pe omul ce-s datoare să-l urăsc" (Julieta) — La Paris și la Baltazar 3) Articol — Pasăre răpitoare — Teșite 4) A distrus familiile Capulet și Montague — Urme ale vremii 5) Acompaniament muzical — În jos 6) Eu — Scap pe jumătate — Aliment 7) În plus — „Ce strălucește /-acolo oare? Sînt zorile și...-i soare!" (Romeo) 8) Julieta — Un Capulet, dușman de moarte al lui Romeo.

Corina H. SFERA

Ninge, plouă

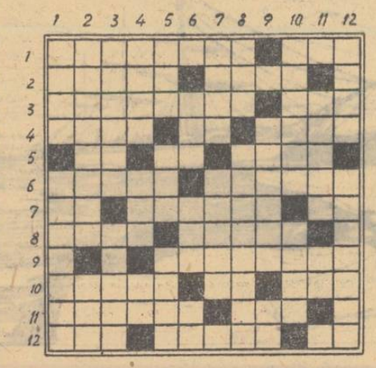

ORIZONTAL : 1) Poet romîn, a închinat o odă fulgerelor — Stropitoarea Terrei 2) Compozitor francez, autorul unei piese instrumentale în care evocă vocea micii zîne a ploii („Ondine") — Nouraș aducător de ploaie ; 3) Apă sus și apă jos — Nins de ani ; 4). A uda pînă la piele — Pe cerul senin al felahilor — Așa cum sînt ținuturile zăpezilor eterne 5) Richard Strauss, autorul piesei vocale „Vremea rea" — Gheorghe Constantinescu — „... de zăpadă", operă de Rimski Korsakov 6) Sultașul nemilos al zilelor toride — „Papura, mișcată în treacăt de..., / Nălța mănunchi în aer tremurătoare săbii" (Topîrceanu) 7) Traian Simu — Fără părinți — Articol 8) Personaj din piesa „O noapte furtunoasă" — Divinități apărute în epoca primitivă ; 9) De culoarea brumei ; 10) Autorul unui volum, de „Meteorologie turistică" — Fier — „La soare te puteai uita / ...la dînsa ba ! ; 11) Furtună scoasă din sărite — Îngheață primul ; 12) Umbrelă... rustică — Îngheț de frig — Poate fi și de zăpadă.

VERTICAL : 1) Merge... în proverb cu „Ninge, plouă..." ! — Nori joși de forma unor benzi lungi ; 2) Ca norii Cirrus, uneori — O dă Observatorul Astronomic 3) Ploaie grăbită — Poate fi trăsnit numai la propriu 4) Nume maghiar — Oraș în Norvegia (Cît pe ce să fie roua !) — Olog pe jumătate ! 5) Dans spaniol — Vine pietrelor de hac — Nins cu vată 6) Curcubeu — Pic (fig.) — Pronumele din nea ! 7) Își întinde „aripile" în vînt și plutește lin pe ape — Așa căldură zic și eu ! 8) Comună în Pirineii Orientali — Ploaia, ninsoarea, aurora boreală etc., fac parte dintre cele ale naturii ; 9) Asalt eolian — Brăzdez 10) Uriașii cu care are de luptat Moș Gerilă — Curcubeul Olimpului ; 11) Mustrare — Servește ! 12) Bărbierit — Bătrînul „Fulgerul".

Lucia DOBRIN

FRED GHENĂDESCU

LA ÎNTREPRINDERE — *Trebuie să plătim locatii restante pe două luni : ne scrie C.F.R.-ul...*

ACASĂ — *Trebuie să plătim chiria restantă pe doi ani : ne scrie I.L.L.-ul...*

V. CRIVĂȚ

Unele S.M.T.-uri se achită formal de sarcina reparării utilajului agricol pentru campania de primăvară.

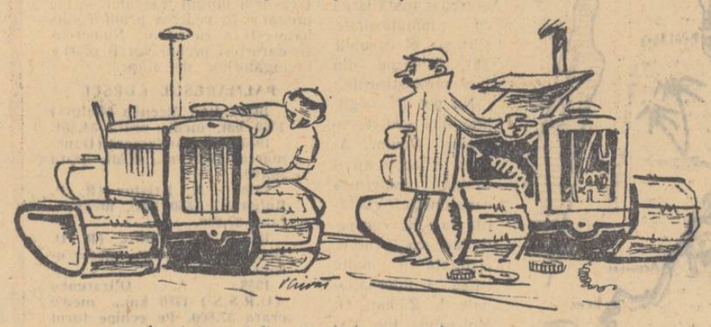

— *Acestuia nu-i lipsește decît un șurub.*
— *Perfect ! Atunci scoate-i motorul și pune-l la ăstălalt !...*

L. DARIAN

— *N-ai vînat nici măcar un iepure ?*
— *Nu, dar de-ai ști cîți am rănit !...*

N. GHENADIE

LOCATARUL — Spuneați că în iarna asta faceți reparații casei ! REPREZENTANTUL I.L.L.-ului — Dar ce, asta a fost iarnă ?

GH. CHIRIAC

SERVILUL

— *V-am făcut eu dezlegările pe vertical, d-voastră dezlegați-le doar pe orizontal...*

S. NOVAC

— *Eu am spus întotdeauna că Ionescu umblă cu capul în nori...*

A. PAVEN

Unii pictori realizează pînze de dimensiuni uriașe.

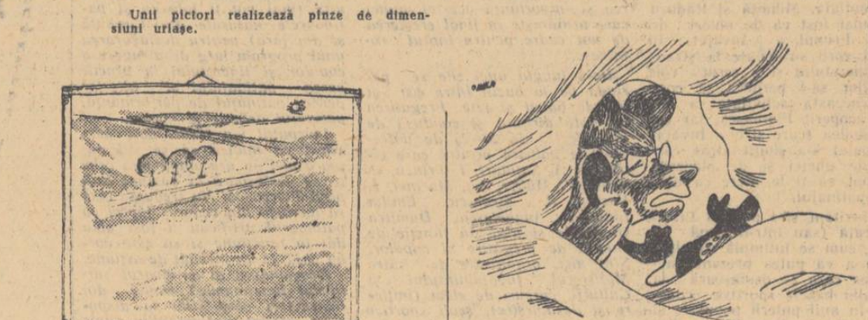

— *Ce zici, cumpărăm și noi un loc de casă ?*

ALLO ! BIRLOGUL ?...

— *Vă rog, nu mai insistați ! Tovarășul agronom nu-i la mine...*

ȘT. MUNTEANU

— *Cere omul o informație și dvs. altceva nu știți să-i răspundeți decît „avansați !" ...Slavă domnului, e vagonul gol !...*

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Un tur de orizont în lumea șahului prin corespondență

Au trecut mai mult de 130 de ani de cînd s-a disputat meciul de șah prin corespondență dintre cluburile din Londra și Edinburg. De atunci, de la acest meci care s-a înscris ca un eveniment memorabil în istoria jocului de șah, acest gen de practicare a jocului de șah a luat un avînt continuu. Dar o dezvoltare de mari proporții, în toată lumea, șahul prin corespondență l-a luat abia în anii de după cel de-al doilea război mondial. Crearea unei organizații internaționale (I.C.C.F.), care reunește aproape toate țările în care se joacă șah și organizează turnee internaționale de diferite categorii, inclusiv campionatele mondiale, a dat pretutindeni un puternic impuls șahului cu mutările transmise prin poștă. Pentru a arăta cititorilor noștri popularitatea deosebită a acestei forme de practicare a șahului vom întreprinde în rîndurile ce urmează un scurt tur de orizont în lumea jocului de șah prin corespondență.

Vom începe întîi cu cîteva amănunte despre activitatea jucătorilor din țara noastră. Participarea lor la turneele internaționale organizate de I.C.C.F. se soldează cu victorii importante. Paul Diaconescu a cîștigat un turneu de categoria I-a, la care au participat jucători din Suedia, Danemarca, Elveția, Insulele Faroe, Oceanul Atlantic, Danemarca și R. Cehoslovacă și s-a calificat la turneul din clasa maeștrilor.

Un alt jucător romîn, I. Grossu, a cîștigat de asemenea un turneu de categoria II-a, calificîndu-se pentru grupele de categoria I-a.

In ceea ce privește activitatea internă turneul organizat de U.C.F.S. Consiliul regional Constanța se apropie de sfîrșit. In mai puțin de un an de zile de cînd a început, s-au terminat 190 de partide. Pe primul loc se află în prezent, ing. Popazov Leonard (Craiova) cu 21 puncte din 24 posibile.

Ținînd seama de succesul concursurilor organizate pînă acum, U.C.F.S. Consiliul regional Constanța — după cum ni se arată într-o scrisoare sosită la redacție — inițiază noi turnee menite să popularizeze șahul prin corespondență și să permită o strîngere a legăturilor între șahiștii din diverse regiuni ale țării. Amatorii se pot adresa pentru înscrieri inginerului Victor Cuciuc, președintele comisiei regionale de șah a Constanței, pe adresa str. Remus Opreanu nr. 10, ap. 15, Constanța.

In ceea ce privește „CUPA MAGAZIN", turneele se află în plină desfășurare și, pe măsură ce primim rezultate, le vom anunța în continuare în revistă. La turneele de șah cu deschideri obligatorii, în ultimele săptămîni s-au primit la redacție numeroase înscrieri noi, urmînd ca în numerele viitoare să anunțăm componența altor grupe.

UN MECI DE ȘAH LA 100 DE MESE

Este vorba de meciul prietenesc pe care-l joacă prin corespondență șahiștii sovietici cu șahiști germani. Lupta e foarte dîrză și, după ultimele rezultate reprezentativa U.R.S.S. conduce cu 25—17. Jucătorii sovietici susțin și alte întîlniri internaționale.

Pe plan intern, jocul prin corespondență se bucură în Uniunea Sovietică de o mare prețuire. Au loc regulat campionate republicane la care participă cei mai buni jucători. Campionatul republican pe anii 1951—53 l-a cîștigat marele maestru Paul Keres în ultimul campionat s-a clasat pe primul loc maestrul Konstantinopolski. De remarcat că învingătorul recentului campionat mondial prin corespondență, este marele maestru sovietic Viaceslav Ragozin.

Revista „Șahul în U.R.S.S. publică adeseori informații cu privire la turnee prin corespondență. La începutul acestui an revista a organizat turnee cu deschideri obligatorii pentru jucătorii de categoria I-a, II-a și a III-a. Categoriile obținute la jocul prin corespondență sînt valabile și la jocul la tablă cu condiția ca ele să fie confirmate într-un concurs de joc practic.

CAMPIONATE PENTRU ADULȚI, FEMEI, COPII

Foarte activi în acest domeniu sînt și jucătorii din R. D. Germană. Cu sprijinul revistei „Schach" sînt organizate în continuu turnee prin corespondență la care iau parte un mare număr de șahiști. Se organizează regulat campionate republicane individuale, turnee pe echipe, campionate feminine și pentru copii.

Remarcabilă este și activitatea bogată a șahiștilor berlinezi care susțin meciuri cu echipele orașelor Amsterdam, Stockholm, Praga, Helsinki, Devon—Anglia Zagreb și Budapesta.

CARȚI POȘTALE MISTERIOASE

Sistemul de organizare al șahului prin corespondență este excelent și în R. Cehoslovacă. Jucătorii prin corespondență posedă clasificări în funcție de forța de joc și au la dispoziție numeroase turnee de categorii diferite. Se organizează separat turnee pentru jucătoare, pentru juniori, cu deschideri obligatorii și revista „Cehoslovenski Schach" publică în fiecare număr rezultate și alte informații privitoare la activitatea șahului prin corespondență. Din această revistă aflăm că șahiștii cehoslovaci joacă prin corespondență cu echipele reprezentative ale Argentinei, Indiei, Filipinelor.

O întîmplare amuzantă : un șahist din țara noastră care joacă cu un jucător cehoslovac a fost întrebat mai de mult de poștașul care-i aducea corespondența :

— Văd că primiți mereu din Cehoslovacia cărți poștale care au niște patrate și inscripții pe care nu le înțeleg. Ce arată ele ?

Ceea ce stîrnise nedumerirea poștașului erau cărțile poștale special tipărite în R. Cehoslovacă pentru uzul jocului prin corespondență !

CAMPIONUL ITALIEI A JUCAT NUMAI 24 PARTIDE PRIN CORESPONDENȚĂ

Este desigur un lucru surprinzător, dar noul campion italian de șah prin corespondență n-a jucat în viața lui decît 24 partide cu ajutorul scrisorilor ! Din acestea a cîștigat 18, a remizat 5 și a pierdut numai una singură !

Cîteva amănunte în legătură cu condițiile de participare la campionatele naționale ale Italiei : au dreptul să la parte cei care au realizat cel puțin 25 la sută din punctele posibile la ultimul campionat național și cei care au realizat cel puțin 75 la sută la turneele de categoria I-a.

Foarte activi sînt și jucătorii din R. P. Polonă, R. P. Ungară, Suedia, R. F. Germană, Olanda, Norvegia, Anglia, India etc.

...ȘI CÎTEVA CONCLUZII

După acest sumar tur de orizont socotim că se impun cîteva concluzii și pentru șahul prin corespondență din țara noastră. Căruia e necesar ca Federația de Șah să-i pună o solidă temelie organizatorică. E vorba de acordarea clasificărilor, de inițierea unor turnee de diferite categorii, care să culmineze cu organizarea unui campionat republican, de concursuri pentru juniori, pentru femei, cu deschideri obligatorii, de meciuri interorase și interțări. Condiții pentru asemenea activitate există. E nevoie numai de buna lor valorificare.

U. FR.

Nu uitați ! Soluțiile la concursul popular de dezlegări de probleme organizat de „Magazin" se pot trimite numai pînă la 5 februarie 1959 data poștei.

Medicul vă sfătuiește

Am primit în ultimul timp scrisori de la mame care ne povestesc că copiii lor, în special cei între 6 și 10 ani, sînt palizi, slăbuți, fără prea multă energie, că țin mai tot timpul gura deschisă și unii dintre ei au chiar buzele crăpate și acoperite cu cruste. In aceste scrisori ni se spune că cei mai mulți dintre acești copii au în permanență guturai, tușesc, dorm neliniștiți, au un somn cu vise din care adesea se trezesc speriați și, în sfîrșit, că cer adesea în timpul nopții apă, deoarece li se usucă gura. Unii dintre acești copii sînt triști.

Toți acești copii au de fapt o boală care se vindecă ușor. Este vorba de mărirea vegetațiilor adenoide în rinofaringe. O simplă operație de cîteva minute, care constă în extracția vegetațiilor adenoide restabilește funcțiile normale și copilul se însănătoșește curînd.

Foarte mulți cred că vegetațiile adenoide sînt același lucru cu polipii. Dar aceasta este greșit. Polipii se formează în cavitatea nasului, pe cînd vegetațiile adenoide înapoia acestei cavități, în rinofaringe. Mărirea lor este destul de frecventă la copii, mai ales la cei care au avut guturaiuri frecvente sau boli infecțioase. Este un fel de cerc vicios — guturaiurile frecvente cauzează mărirea vegetațiilor adenoide iar acestea întreține guturaiul. La cea mai mică răceală, guturaiul devine acut și durează foarte mult. Copiii, deoarece sînt împiedicați și în timpul somnului să respire normal, nu se odihnesc destul și urmarea acestui fapt este că slăbesc, le scade chiar pofta de mîncare, au tulburări digestive și uneori devin chiar anemici. Din cauza respirației proaste se dezvoltă prost toracele și are loc chiar o anumită deformare a oaselor feței, copiii devin distrați etc.

Desigur că pentru a pune diagnosticul trebuie consultat medicul, deoarece asemenea semne se întîlnesc și în alte boli.

Tratamentul este unul singur : extirparea vegetațiilor adenoide. Pîcăturile sau alte medicamente nu pot înlocui operația, care este foarte simplă și nu durează mai mult de 2—3 minute. Amînarea operației nu are nici un rost. Copiii suportă foarte bine operația, indiferent de vîrsta lor. Nu vîrsta copiilor, ci intensitatea tulburărilor hotărăsc momentul operației. După operație copiii trebuie deprinși să respire pe nas.

Am ținut să răspundem la această problemă și să insistăm asupra operației ce trebuie făcută, deoarece lunile răcoroase sînt cele mai potrivite pentru executarea în bune condițiuni a acestei operații.

Dr. E. ALBU

Regulamentul concursului popular organizat de revista „MAGAZIN"

Începînd cu numărul viitor, revista „Magazin" va organiza un nou concurs. In zece numere consecutive ale revistei se vor publica cîte 2—3 fotografii sau desene. Fiecare din ele vor fi însoțite de trei texte dintre care NUMAI UNUL VA FI CEL ADEVĂRAT.

Răspunsurile, prin care cititorii vor indica textele ce le consideră adevărate la fotografiile sau desenele publicate, vor fi trimise revistei „Magazin", cu mențiunea: pentru „Concursul popular". DUPĂ APARIȚIA FIECĂRUI NUMAR.

Pentru fiecare răspuns exact cititorii vor primi cîte un punct.

La distribuirea premiilor vor lua parte cititorii care AU ÎNTRUNIT CELE MAI MULTE PUNCTE. In caz de egalitate se va proceda prin tragere la sorți.

Se vor acorda următoarele premii :

1. UN APARAT DE RADIO.
2. UNA MAȘINĂ ELECTRICA DE SPALAT RUFE.
3. UN PATEFON.
4. 5 MENȚIUNI (A CITE UN TRENING).
5. 5 MENȚIUNI (A CITE UN RUCSAC).

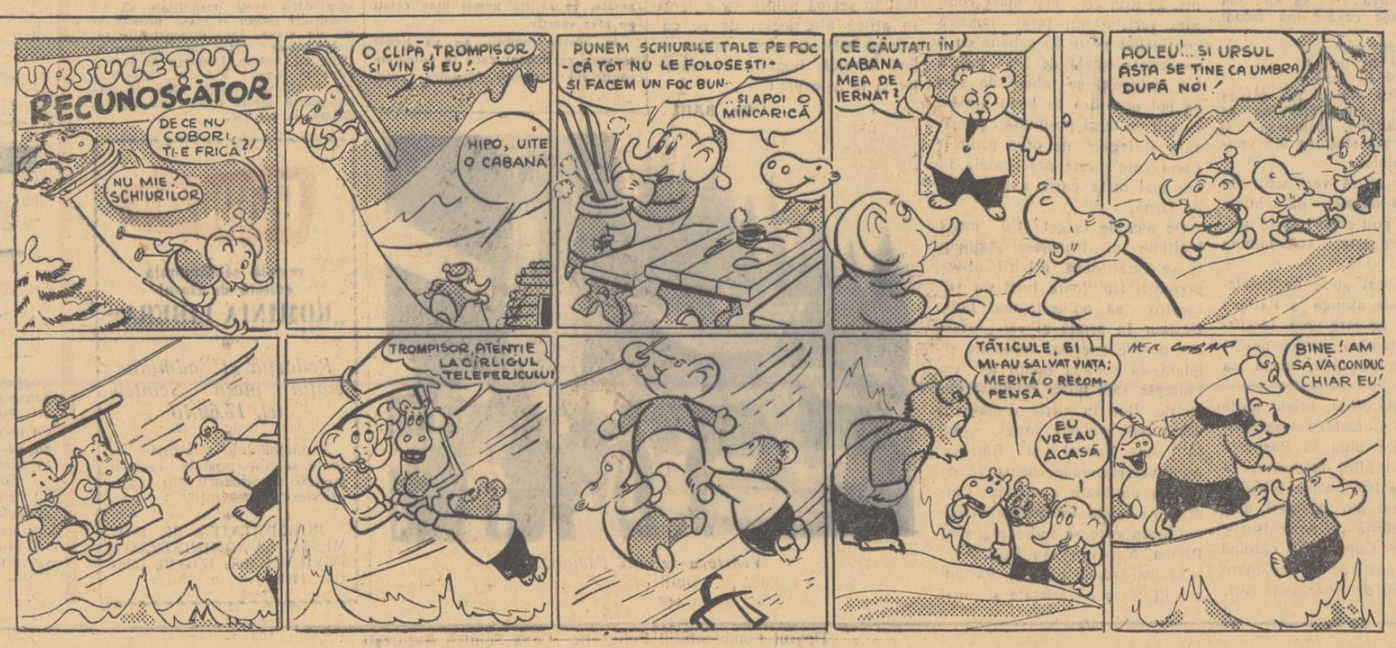

Desene de Neli COBAR

Sport

In apă și pe gheață

In vizită la două baze populare pentru creșterea de noi sportivi

Inainte de culcare, Mihăiță și Răducu și-au încheiat pregătirile pentru ceea ce aveau de făcut a doua zi dimineața. Asta, după ce și-au făcut însă cu toată grija lecțiile. Cei doi frați știu că de felul cum își îndeplinesc această îndatorire și implicit aduc note bune, depinde răsplata strădaniilor lor: invoirea de a se duce la...

Dar înainte de a vă spune unde, este necesar să vă arătăm în prealabil că cei doi frați se înțeleg foarte bine, din toate punctele de vedere. Atunci însă, cînd a fost vorba — la îndemnul părinților — să-și aleagă pentru timpul liber o activitate sportivă preferențială, Mihăiță și Răducu n-au mai fost ca de obicei de acord. Primul a învățat în timpul verii să înoate la strandul Tineretului și a cerut voie părinților să-i permită să continue această activitate la bazinul acoperit Floreasca, iar cel de al doilea (care și el a învățat să înoate) s-a simțit atras de sclipirile gheții și de plăcerile care pot să ți le ofere cu dărnicie, patinajul.

Vă invităm să-i urmăm într-o dimineață (sau într-o după amiază, cum se întîmplă cu alții) pentru a vă putea prezenta activitatea care se desfășoară la două din bazele sportive construite în anii puterii populare și puse astăzi, la dispoziția copiilor noștri.

★

De dimineața de la ora 7 și pînă seara la ora 23, bazinul acoperit Floreasca seamănă cu un uriaș stup de albine. Aici se desfășoară după un program bine stabilit, o activitate intensă. Datele pe care mi le-a pus la dispoziție tov. H. Iacobini, responsabilul tehnic al bazinului, ilustrează în mod elocvent amploarea și importanța acestei munci care urmărește în final creșterea de noi cadre pentru înotul românesc.

De-a lungul unei zile se perindă pe la bazin între 400 și 500 de băieți și fete. Pregătirea lor este dirijată și condusă de un colectiv de 20—25 de antrenori de valoare printre care citățm pe A. Satmari, I. Frincu, C. Beer, W. Müller, Gh. Marinel, I. Vasiliu, P. Stroescu, Emilia Lupu, D. Anghelescu, Dumitru Gheorghe și alții, în funcție de stadiul de pregătire al copiilor. Sînt aici, organizate de către Ministerul Învățămîntului și Culturii, cursuri de elevi (inițiere și desăvîrșire), școli sportive de tineret (mai avansați), clubul școlar (prima formă organizată cu elevi selecționați) și Liceul sportiv (cu înotători de performanță). Separat funcționează secțiile de copii ale colectivelor și cluburilor din Capitală (C.C.A., C.S.U., Dinamo, Cetatea Bucur etc.) și un curs de sărituri condus de Al. Lascu.

Simpla înșiruire a acestor forme organizate exemplifică amploarea activității, iar rezultatele înregistrate arată rodnicia acestei munci neobosite.

Preocuparea pentru desfășurarea în cele mai bune condițiuni a acestor cursuri este dublată de asigurarea unor condiții optime de igienă și securitate a sănătății. Vizita medicală periodică, un cabinet medical permanent, clorinarea și schimbarea regulată a apei, exprimă preocupările existente în această direcție. Firește, nu putem uita nici dușurile calde, nici aparatele de uscat părul.

Bazinul acoperit Floreasca reprezintă în acest fel o puternică bază, un permanent izvor de cadre pentru înotul din țara noastră.

★

Mulți ani de zile hocheiul și patinajul au avut în țara noastră o activitate efemeră, legată indisolubil de capriciile vremii. Din acest motiv țara noastră, care în alte ramuri sportive a făcut progrese uriașe afirmîndu-se puternic pe plan internațional, a manifestat o serioasă rămînere în urmă în privința dezvoltării acestor discipline sportive.

Condiția fundamentală pentru începutul lichidării acestei stări de lucru, s-a făcut o dată cu intrarea în funcțiune a patinoarului artificial din parcul „23 August".

Această bază trebuie să devină deci principalul punct de pornire (mai pot fi folosite și patinoarele naturale din Capitală și din țară) pentru desfășurarea unui program larg de atragere a copiilor și tineretului la practicarea patinajului și ulterior pentru patinajul de performanță, patinajul artistic și hochei.

Începutul s-a făcut. Este adevărat că munca ce se desfășoară aici nu are amploarea celei ce se desfășoară la bazinul acoperit Floreasca. Nu trebuie însă să pierdem din vedere faptul că patinoarul artificial a fost abia dat în funcțiune și că este vorba abia de un început de acțiune.

Deocamdată la patinoarul artificial funcționează numai doi instructori care stau la dispoziția copiilor și tineretului zilnic între 11—14 și 16—19. Concomitent activează și secțiile de copii ale cluburilor C.C.A., Constructorul, Dinamo etc., care au separat antrenorii și instructorii lor.

Acest început de acțiune în care se folosesc și alte patinoare din Capitală (bine înțeles atunci cînd timpul permite) trebuie însă susținut mult mai puternic, printr-o largă mobilizare în școli și crearea unor condițiuni mai favorabile la patinoare.

Prelnînd buna experiență rezultată din activitatea desfășurată la bazinul Floreasca, Ministerul Învățămîntului și Culturii ar putea, în colaborare cu U.C.F.S., să inițieze și aici cursuri mai ample, mai organizate, pentru elevi și să găsească modalitatea să pună la dispoziția copiilor și tineretului patine cu împrumut.

In acest fel, începutul bun care s-a făcut, dar insuficient de cuprinzător, ar putea fi extins în forme organizate, dezvoltîndu-se pe măsura realelor posibilități pe care le oferă astăzi patinoarul artificial.

★

V-am prezentat două din bazele sportive pe care regimul nostru de democrație populară le pune la dispoziția copiilor noștri. Asemenea prietenilor noștri, Mihăiță și Răducu, mii de copii le folosesc astăzi pentru a deveni sportivi de frunte, constructori de nădejde ai socialismului în patria noastră.

Gh. RUSSU

Comentariile sînt de prisos

Spre sfîrșitul anului trecut orașul Plovdiv din R.P. Bulgaria a fost vizitat de o echipă de atleți turci. La înapoiere, unul dintre ziariștii care a însoțit delegația turcă, pe nume Uldaz, a scris următoarele în coloanele unui ziar din Istanbul:

„Orașul Plovdiv este de opt ori mai mic decît Istanbul dar are șase stadioane. Noi avem unul singur, în afară de aceasta, în orașul bulgar Plovdiv se găsesc numeroase terenuri de volei și baschet, chiar și un velodrom, în timp ce în Istanbul nimeni nu se gîndește să construiască măcar o pistă pentru atletism. Niciodată nu voi uita ce am văzut în satele bulgare pe care le-am vizitat: terenuri de fotbal, piste de atletism, terenuri de baschet și tenis, bazine de înot. Cîteva asemenea terenuri ne-ar trebui și nouă la Istanbul".

In acest caz, comentariile sînt de prisos. Faptele vorbesc singure.

Cîteva indicații, înainte de a te afunda din nou în apă sînt totdeauna bine venite.

Ținîndu-te de bară, primii pași sînt mai ușori

DE PE TUȘE

La ultimele concursuri de schi nu s-au organizat probe de coborîre pentru juniori, deoarece o parte din asociații și cluburi sportive nu dispun de asemenea cadre.

Cît despre neparticipare,
În felul ăsta se explică:
Pe pistă ei cum să coboare
Cînd antrenorii nu-i „ridică?

Fotbaliștii de la Progresul au făcut antrenament în aer liber, în ciuda vremii geroase din ziua respectivă.

Nu-i de nepătruns misterul
Cum se-antrenară cu ardoare.
Îi nu simțiră deloc gerul
Că pe teren era doar... Soare.

La clubul sportiv „Olimpia" din București nu există o secție de gimnastică.

Deci, cum vedem fără ocol,
Gimnastica — pe drept cuvînt —
Acolo nu este la sol,
Ci, din păcate, la... pămînt.

Unii înaintași din echipele de fotbal trag rar la poartă.

Pe teren, fără ocol,
Dinșii astfel se gîndesc:
„Pentru ce să trag la gol,
Dacă... tot nu-l nimeresc?"

Nu prea există preocupare pentru ca handbaliștele junioare să progreseze.

Dar vinovații-n cîteva cuvinte
Te lămuresc în termeni dirși.
— Desigur, ele nu fac pași-nainte,
Că-n handbal pașii nu-s deloc permiși!

Mai sînt unii trăgători de tir care manifestă tendințe de vedetism.

Le cerem să ne lămurească
Cei cu ținuta cam fudulă
Cum de nu pot să nimerească
Și-n... musca lor de pe căciulă?

V. D. POPA

Excursia săptămînii

Pe pîrtiile Păltinișului

— Grozav de interesant trebuie să fie schiul în nocturnă, spuse amicul meu Florin urmărind din tribuna patinoarului artificial traiectoria atît de întortochiată a pucului pe cîmpul de gheață, luminat de puternice reflectoare.

— E interesant, într-adevăr, răspunsei.

— Nu cumva vrei să spui că ai văzut așa ceva? mă iscodi el.

— Cum să nu!

— La noi în țară?

— La noi în țară...

...Și fiindcă amicul mă privea neîncrezător l-am sfătuit să se ducă la Păltiniș, frumoasa și bine înzestrata stațiune din vecinătatea Sibiului:

— Acolo ai să vezi schi în nocturnă și dacă-ți dă inima ghes ai să poți cobori și tu pîrtia care sclipește sub lumina becurilor.

I-am explicat apoi, pe îndelete, cum poate ajunge la Păltiniș pe șoseaua pe care urcă la sfîrșit de săptămînă, șiruri nesfîrșite de excursioniști, iarna ca și vara.

Plecînd din Sibiu, prima parte a drumului o faci cu tramvaiul care te duce pînă la Rășinari cu bogate tradiții folclorice, ca multe din satele vecine Sibiului. După ce treci din Rășinari drumul șerpuiește pe povîrnișurile Virtopului și Curmăturii, răzbind în cele din urmă pe platoul muntelui Păltiniș de unde poți zări, spre răsărit, în zilele senine, culmea Făgărașului, scînteietoare și uriașă ca spinarea unui fantastic balaur de argint.

Încă o bucată de drum și printre brazii încărcați cu omăt, zărești acoperișurile țuguiate ale primelor cabane. Aici, la Păltiniș, se află cel mai mare complex turistic din țara noastră cuprinzînd peste 30 cabane cu o capacitate totală de 596 locuri. Vă închipuiți ce tabere de schi se pot organiza în locul acesta, cu atît de largi posibilități de cazare și legat de oraș printr-o șosea care este practicabilă în cea mai mare parte a sezonului de iarnă.

De aici de la cei 1450 metri înălțime ai frumoasei stațiuni ți se înfățișează privirii atîtea priveliști ispititoare încît nu știi încotro să pornești mai întîi. Desigur în prima zi vei „încerca" pîrtiile cele mai apropiate și odată cu venirea nopții te vei îndrepta spre pîrtia iluminată electric. Dar în zilele următoare vei începe cursele lungi. Mai întîi spre Buncel și Bătrîna. Apoi vei răspunde chemării de lumină orbitoare a vîrfului Cindrel ori poate îndemnului vreunui grup care se îndreaptă spre Prejba, Negovan sau Dușl.

Să mai adaug că vara Păltinișul îți oferă o varietate și mai mare de excursii? E de la sine înțeles! Am încheiat discuția cu amicul meu spunîndu-i:

— Schiază cît vrei pe pîrtia luminată de becuri electrice. Poartă-ți tălpile de lemn încotro vei voi! La vară ai să găsești, încă, locuri și lucruri vrednice de luat în seamă pentru că aici, ca în atîtea alte locuri de pe cuprinsul țării noastre, natura a fost darnică. Bogăția frumuseților ei te așteaptă!

Gh. BAIU

Vedere a cabanei Păltiniș.

Luni: start în Turul Egiptului

De cîțiva ani încoace, cicliștii din țările Europei se îndreaptă în mijlocul iernii spre țărmurile calde ale continentului african. Pe malurile Nilului timp de două săptămîni, Turul Egiptului reunește elita ciclismului amator aducînd o notă aparte și pitorească în peisajul obișnuit al sportului hibernal.

Inițiativa luată cu 5 ani în urmă de Federația egipteană s-a dovedit inspirată și foarte utilă. La început interesant doar prin caracterul său exotic, Turul Egiptului a devenit o probă de mare succes. Pe șoselele egiptene s-au afirmat numeroși campioni ca Van Meenen, Van Cauter (mai tîrziu campion al lumii), Nencio Hristov, Andersen (cîștigători ai „Cursei Păcii") și alții. Cursă dinamică și rapidă prin excelență, întrecerea din țara piramidelor deține adevărate recorduri în materie de medii orare. Traseul plat favorizează fără îndoială aceasta dar cursa prezintă în schimb alte dificultăți: diferență de temperatură, traversarea deșertului și furtuni de nisip.

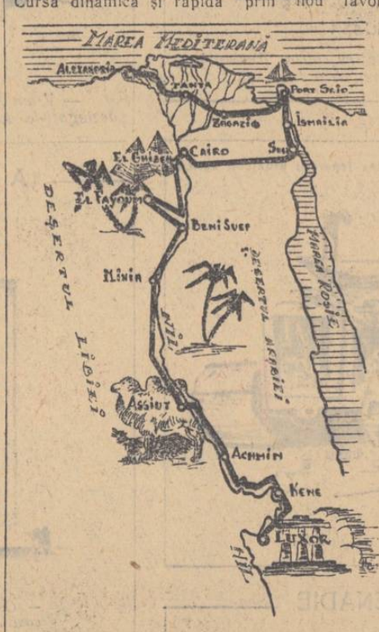

Anul acesta Turul Egiptului cu un traseu mărit la aproape 1700 km. ce vor fi parcurși în 14 etape, va pune la grea încercare rezistența concurenților. Ca și pînă acum plecarea se va da la Luxor, în aceeași zi cînd la Cairo își va începe lucrările Congresul tineretului țărilor afro-asiatice. Caravana își va continua drumul pe șoselele neasfaltate de pe malul Nilului prin orașele Sohag, Kene, Beni Suef, va trece pe sub ruinele legendarului Memfis și prin fața marilor piramide. De la El Ghizeh, drumurile sînt asfaltate către Suez și Port Said de unde va începe traversarea Deltei Nilului spre marele port Alexandria, apoi la Cairo.

Cine va birui în această lungă și anevoioasă întrecere? Anul trecut o echipă de cicliști sovietici, toți debutanți, au întrerupt seria victoriilor cicliștilor bulgari care trei ani consecutiv cîștigaseră primele locuri. Federația sovietică repetă experiența din 1958 trimițînd și anul acesta o echipă nouă alcătuită din alergători necunoscuți care nu au mai participat niciodată la o probă internațională. Echipa bulgară cu Boian Kotev în mare formă și cea a R. D. Germane în care Erich Hagen și Stölher sînt alergători de mare clasă, se anunță din nou favorite. In lupta pentru tricoul galben trebuie amintiți de asemenea maghiarul Geza Török, libanezul Muradian și alții, Romanov, Etcenko sau Kobzev, tinerii cicliști sovietici care s-au antrenat toată iarna cu minuțiozitate sînt și ei capabili să răstoarne din nou pronosticurile.

Nu pot fi neglijate nici șansele echipei române. Avem în acest an o echipă puternică care unește calitățile sale de combativitate cu rutina cîștigată în multe curse internaționale. L. Zanoni, G. Moiceanu, Ion Vasile, A. Șelaru, sînt excelenți alergători de plat. Pregătirile făcute în țară și în Albania (peste 3000 km. de rulaj) ne fac să credem că reprezentativa noastră va lupta la ediția aceasta cu mai multe șanse.

★

Capitala antichităților egiptene, cum este supranumit Luxorul, trăiește acum febra ultimelor pregătiri. Sub soarele torid al tropicelor (la Luxor termometrul arată aproape + 30 grade) cicliștii sosiți din 11 țări fac ultimele antrenamente, urmăriți de privirile curioase ale localnicilor. Startul care se va da luni 2 februarie va fi precedat de o ceremonie care va avea loc pe Aleea Sfincșilor în fața marelui templu al lui Amenofis al III-lea care dăinuie între nisipuri de 4.000 de ani. Un sportiv îmbrăcat în portul vechilor egipteni va aduce din templu flacăra sacră cu care va fi arsă panglica de la start. In întreaga țară de-a lungul traseului se fac pregătiri în vederea primirii sărbătorești a cicliștilor. Numeroase daruri și premii vor fi oferite învingătorilor de etape.

PALMARESUL CURSEI

1954: Van Meenen (Belgia) 1569 km. medie orară 34,851.

1955: S. Andersen (Danemarca) 1722 km., medie orară 36,700.

1956: N. Hristov (R. P. Bulgaria) 1850 km., medie orară 37,536.

1957: W. Malitz (R. D. Germană) 1457 km., medie orară 37,200.

1958: A. Olizarenko (U.R.S.S.) 1780 km., medie orară 37,800. Pe echipe turul a fost cîștigat de R. P. Bulgaria de trei ori și de U.R.S.S. în 1958. Cel mai bun rezultat al echipei noastre, locul 3 pe echipe în 1958 și locul 6, C. Șandru individual, în 1956.

I. GOGA

VARIETĂȚI

Un înotător francez caută un bazin...

Cu mulți ani în urmă, Franța deținea un rol fruntaș în mișcarea sportivă din Europa și chiar din lume. Astăzi se poate afirma că în ultimii ani Franța a pierdut poziția fruntașă în majoritatea disciplinelor sportive și că sportul francez este într-un evident regres. Această rămînere în urmă nu se datorează absenței elementului uman, ci lipsei de preocupare pentru sport a nenumăratelor guverne care s-au perindat în ultimii ani la conducerea țării, se datorează însăși concepțiilor care stau la baza orînduirii sociale respective.

Să luăm un exemplu. Mulți ani Franța a figurat printre țările fruntașe la înot. Astăzi numărul înotătorilor francezi de valoare europeană este neînsemnat (campionatele europene de anul trecut au demonstrat-o) și acest fapt este foarte grăitor.

Un caz recent semnalat în presa franceză ilustrează în mod elocvent, condițiile în care activează înotătorii francezi.

Guy Montserrat este un înotător talentat care simțindu-se acum în formă și-a propus să doboare recordul european la 1.500 m. deținut de scoțianul Black. Cînd a vrut să treacă la realizarea intenției sale, Montserrat a constatat că în mod practic acest lucru este imposibil întrucît în Franța — țară cu o foarte veche tradiție în acest sport — nu există un bazin acoperit regulamentar.

Guy Montserrat a anunțat că nu înțelege să renunțe la intenția sa și că în acest scop va pleca fie în... Anglia, fie în Italia...

Cea mai tînără maestră de șah din lume

Ca în fiecare an, campionatul feminin de șah al Uniunii Sovietice a prilejuit din nou afirmarea unor tinere talente din marea masă a șahistelor sovietice. Pe locurile trei și patru s-au clasat Nonna Gaprindașvili și Tatiana Satulovskaia care, în urma succesului obținut, au primit titlul de maestre de șah. Cu cei 17 ani ai săi, Nonna Gaprindașvili a devenit astfel cea mai tînără maestră de șah din lume.

In căutarea unor vedete sportive

O depeșă transmisă de agenția United Press International din Cincinnati (Ohio) anunță că Universitatea din North Texas a trimis scrisori și prospecte organizațiilor sportive din Australia și Marea Britanie prin care face cunoscut că ține larg deschise porțile acestei universități tuturor atleților din aceste țări, care doresc să urmeze cursuri superioare în S.U.A. Pentru înscriere, candidații nu vor trebui să aibă nici un fel de cunoștințe de cultură generală, ci să fie numai bine cotați pe plan sportiv.

In aceste condiții, nu va trebui să mire pe nimeni dacă la viitoarele ediții ale Jocurilor Olimpice, culorile S.U.A. vor fi apărate de sportivi australieni, englezi, peruvieni, belgieni etc.

Georges Rolland, om de știință și sportiv fruntaș

In ultimii ani în rîndurile participanților la diferite competiții internaționale de tenis de masă, organizate în diferite țări din lume, printre care și țara noastră, a figurat aproape în mod regulat și perechea belgiană Rolland. Ultima oară, numele lui Georges Rolland a fost prezentat pe tabelul participanților în cadrul campionatelor internaționale ale R.P.R. desfășurate în luna ianuarie la Constanța.

Ceea ce desigur foarte puțini dintre spectatori o știu este faptul că Georges Rolland, selecționat de peste 100 de ori în echipa Belgiei, este un bine cunoscut și apreciat astronom care a descoperit o cometă ce-i poartă numele.

Cutia cu scrisori

M. PLAVAN — Ploești: 1) Nu există la ciclism record oficial la 100 m. și 200 m. cu plecare de pe loc. La plecare lansată recordurile sînt următoarele: 200 m. în 11" (Van Vliet) pe pistă acoperită și 11" (Morettini) în aer liber. La 1000 m.: 1'03 (Reg Harris) pe pistă acoperită și 1'01" 3/5 (Van Buren) în aer liber.

V. SERDARU — Pitești: Interesantă scrisoarea dvs! Ați cules de-a lungul anilor multe și amuzante întîmplări din viața sportivă. Pentru „colecție" vă punem la dispoziție o întîmplare recent petrecută în Brazilia. In orașul Cacova există o echipă de fotbal a polițiștilor, care a fost însă desființată. Motivul? La meciurile echipei, majoritatea spectatorilor o formau colegii lor. In perioada respectivă însă, numărul spărgerilor, furturilor și altor delicte creștea în mod considerabil...

P. VASILIU — Constanța: 1) Cele mai bune performanțe ale negrului american Jessie Owens au fost: lungime: 8,13 m. (pînă în prezent neegalată) 200 m. 20" 3/10; 100 m. 10"2.

C. ANTON — Tg. Mureș: Dreptul de a organiza campionatele europene de box pe anul 1959 s.a acordat într-adevăr unei țări care nu are tradiție în această disciplină sportivă. Putem să vă relatăm chiar o paradoxală situație. In Elveția există o hotărîre a autorităților, prin care tinerilor pînă la vîrsta de 18 ani, le este interzis să asiste la gale de box! Federația elvețiană a cerut ca această hotărîre să fie abrogată măcar temporar pentru a nu se periclita succesul financiar al viitoarei competițiuni europene.

E. FREUND — Oradea: 1) Recordul mondial la 100 m. înot liber aparține australianului Devitt cu 54" 6/10, realizat într-un bazin de 50 m. 2) In legătură cu situația pe care ne-o semnalați privind construcția bazinului din orașul dvs. vă rugăm să reveniți cu o scrisoare cuprinzînd date mai precise.

I. ROBU — Slatina: Cu atît mai bine dacă aveți posibilitate să vă construiți singur o masă pentru tenis de masă. Iată dimensiunile regulamentare: 274,5 cm. lungime și 152,5 cm. lățime. Distanța de la pămînt la masă: 76,5 cm., grosimea mesei 2,5 cm. Banda albă de jur-împrejurul mesei trebuie să aibă o lățime de 1,9 cm.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBĂ

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustrații: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Vasul „Belgica", avînd pe bord, printre alți oameni de știință, și pe naturalistul romîn Emil Racoviță, a depășit cu 300 mile cercul polar antarctic. Primul ofițer, Roald Amundsen, îl avertizează pe căpitan că vasul nu e pregătit pentru iernarea în banchiză și că ar trebui să se întoarcă. Căpitanul profită de izbucnirea unei teribile furtuni, pentru a amîna o hotărîre definitivă.

Buimăcit de vîjîitul vîntului și de trosnetele corăbiei, chinuit de rău de mare, Racoviță încerca totuși să-și continue munca în laborator. Deodată tresări: duduitul motoarelor, cu care se deprinsese într-atîta că nici nu-l mai auzea, încetase. Pe coridor se auzea tropăitul unor cizme grele. Savantul sări de pe scaun și deschise ușa.

— Nenorocire, domnule! Un om a căzut peste bord! strigă un matroz, care tocmai trecea în goană spre scara tambuchiului.

— Cine?

— Wiencke!

Nici nu-și dădu seama cum ajunse la tribord, unde oamenii se îngrămădiră lîngă balustradă. In jurul „Belgicăi" munți negri se prăbușeau și-și ridicau crestele. In prăpăstiile fără fund se învîrtejea, urlînd, vîntul.

— Acolo! strigă cineva. Acolo! S-a prins de linia sondei!

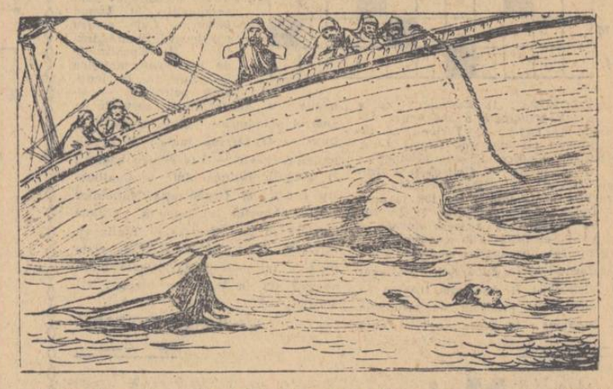

Lîngă Racoviță își făcu loc Amundsen. Ținea în mînă un colac de frînghie, al cărei capăt era legat de centura sa.

— Ține frînghia, Mellaerts! Dufour, ajută-mă să mă urc...

— Ce vrei să faci, Roald? strigă Racoviță. Dar primul ofițer se și aruncase în ocean...

Cînd reveni la suprafață Amundsen calcu'a cîte mișcări avea de făcut pînă la locul unde se afla Wiencke și pionja. Izbuti să se prindă cu o mînă de linia sondei și o întinse pe cealaltă după Wiencke. Deodată văzu, îngrozit, cum degetele marinarului se desprindeau încet de pe coarda de metal. Adunîndu-și toate puterile se avîntă spre el. Orbecăia cu mîinile prin apă, cînd ceva nemaipomenit de greu se prăbuși peste el.

Pe punte izbucniră strigăte:

— L-a lovit în sloi!

— Trageți repede frînghia!

Coarda de metal se destinse dintr-odată și căzu moale, alături de carenă.

Cînd îl ridicară pe punte pe Amundsen, era leșinat. Dintr-o rană de la tîmplă îi șiroia sîngele.

Un capăt de frînghie, legat de unul din catargele vasului, se agita încoace și încolo: atîta rămăsese din cablul cu care era legat Karl Wiencke, înainte ca un val să-l fi azvîrlit peste bordul „Belgicăi", în ocean.

Cînd căpitanul veni să-l vadă în cabină, Amundsen avu puterea să se ridice în capul oaselor și să i spună:

— Oceanul ne-a dat un avertisment... O victimă... Nu trebuie să mai fie și altele...

— Știu ce trebuie să fac!

— Ați făgăduit că schimbați ruta vasului!

Căpitanul dădu enervat din umeri:

— Ce rost are să-mi aminteșți? Sînt un om de onoare și-mi cunosc datoria!

Cînd de Gerlache ajunse pe punte, un val se năruí fără veste asupra lui și-l tîrî, izbindu-l de șalupa atașată la babord. Se ridică gemînd și

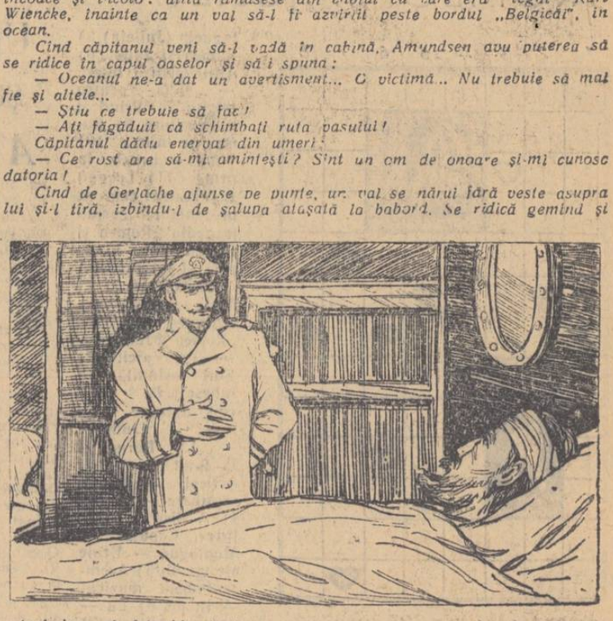

prinzîndu-se de frînghii, de balustradă, ajunse pînă la cîrmă, unde se afla Dufour.

— Schimbăm ruta, domnule căpitan? întrebă marinarul, recunoscîndu-l. Ne întoarcem?

— Întrebare fără rost! Cînd va fi timpul voi da ordin!

Către orele patru dimineața vîntul începu să slăbească, apoi scăzu cu totul. Valurile se domoleau. Printre norii zdrențuiți prinseră să scîlpească stele.

La orele 6,30 marinarul de cart semnală pămînt la sud. „Belgica" se apropia încet de o nesfîrșită suprafață de gheață, brăzdată de crăpături subțiri, întreruptă pe alocuri de piscurile icebergilor.

Nu era pămîntul, ci banchiza, centura de ghețuri veșnice, încă de nimeni străbătută, a Antarcticei...

Căpitanul dădu ordin să se schimbe direcția vasului spre est. „Belgica" naviga printr-un canal din ce în ce mai îngust, între banchiză și

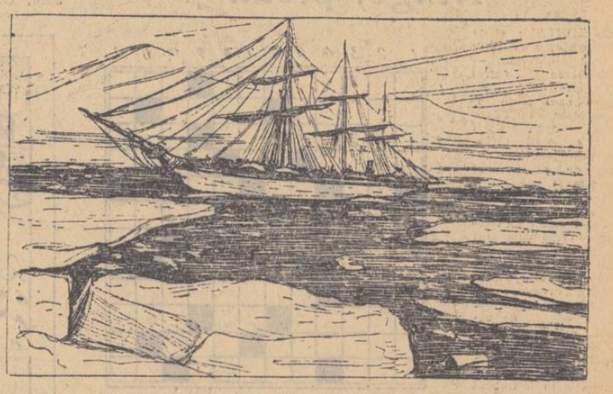

ghețurile ce veneau dinspre nord, înșelătoare, dar mereu mai amenințătoare.

Puțin înainte de ora 12, un sloi se sfărîmă de banchiză la cîteva sute de metri în fața vasului. O trosnitură puternică îi făcu pe cei de pe punte să se îngrămădească la pupă: un iceberg enorm se înfipsese cu un pinten în banchiză. „Belgica" era înconjurată din toate părțile de ghețari.

Către orele trei după amiază, marinarul din cuibul ciorilor semnală că în spatele celor două laturi nordice ale închisorii de gheață, sloiurile și icebergii continuau să se miște încet: nici prin cel mai puternic binoclu nu se mai putea vedea spre nord un ochi de apă liberă.

Mai exista o soluție, aproape deznădăjduită... contraatacul. Căpitanul se repezi spre tubul port-voce:

— Amîndouă motoarele, presiune maximă! Viteză opt noduri! Înainte!

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii București

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Azi începe concursul nostru popular cu premii

Urmăriți primele probleme în pagina 7-a a acestui număr

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL III ★ Nr. 70 ★ Sîmbătă 7 februarie 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

In acest număr:

„Discursul" lui Ștefan Pînzaru

◆

Reportaj în cușca fiarelor

◆

Vă povestim filmul: **Visul spulberat**

◆

IN LUMEA RADIOCHIMIEI

◆

Astronauții descoperă tainele planetei Marte

◆

Părinți și copii „EDUCAȚIE"

◆

Rebus-Magazin

◆

Cum să ne îmbrăcăm

◆

În preajma stagiunii fotbalistice

◆

Excursia săptămînii

În împrejurimile Predealului

„LA FLACĂRA ROȘIE"

FILE DE JURNAL

Cer iertare cititorilor pentru inadvertența pe care am strecurat-o, cu bună știință în subtitlu: rîndurile de mai jos nu au fost transcrise dintr-un caiet de însemnări zilnice. Jurnalul, în sensul memorialisticii curente, este prin natura sa o îndeletnicire individuală.

Dar viața de fiecare zi a marilor colective — a unei fabrici de pildă — poate avea neîndoielnic jurnalul său. Datele lui esențiale îți stau la îndemînă pretutindeni, de la condica de prezență și fișa de pontaj pînă la cifrele din registre care încheie bilanțul zilei de muncă și, pînă la — ceea ce mi se pare mai presus de celelalte — memoria colectivă.

Decembrie 1958. Un eveniment deosebit în istoria fabricii. Muncitorii secției „cusut pe ramă" vor lucra de acum încolo în halate albe. Ca doctorii. „Halatul alb se murdărește îndată chiar și la farmacie, oricît ai băga de seamă. Dar-mi-te aici! — se minunau unii; O zi-două și gata; la spălat! Păcat de muncă". Dar nu toată lumea gîndea la fel. De la „Ianoș Herbak" din Cluj, pornise în urmă cu cîtva timp inițiativa realizării de cît mai multe produse, cu cele mai mici consumuri specifice, de cea mai bună calitate pe țară.

Noi să nu avem inițiative? — și-au spus bucureștenii. Așa s-a născut îndemnul, adresat tovarășilor de muncă de pe loc și din toată țara: **„Pentru cea mai curată secție, pentru cea mai bună întreținere a materialelor, pentru cea mai bună calitate!"**

Mijloc de ianuarie 1959. Schimbul de dimineață a isprăvit lucrul de mult. S-a înoptat și e frig al dracului. În curtea secției tăbăcărie minerală, mare forfotă. E tîrziu dar nimeni nu se îndură să plece, pînă cînd nu dau gata lucrul. Zestrea fabricii se îmbogățește acum cu un **pasting**. Pentru un profan cuvîntul nu spune mare lucru. Ce-i, la urma urmelor, un **pasting**? Este un întreg agregat care înlocuiește uscatul pieilor, făcut pînă acum cu ajutorul unui sistem de rame, printr-un procedeu superior, datorită

Boris BUZILA

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Iarna în munții noștri

Fotografia: prof. V. ORZA

SEPTENALUL ȘI PACEA LUMII

Desfășurarea dezbaterilor celui de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. a dezvăluit uriașul potențial al dezvoltării economiei naționale a Uniunii Sovietice. Tezele raportului tovarășului Hrușciov sînt ample și multiple. Dezbaterea lor de către vorbitori a dezvăluit noi aspecte, noi laturi și tablouri ale imenselor progrese făcute de poporul sovietic, în toate domeniile.

O încercare de a cuprinde într-un simplu comentariu proporțiile și dimensiunile planului septenal, ca și efectele colosale și numeroase ale realizării lui, ar fi neserioasă. Ar fi să înlocuiască prin vorbe, cifrele care sînt mult mai grăitoare și să treacă în revistă doar, marea importanță națională și internațională a planului de șapte ani.

De aceea mă voi mărgini să subliniez importanța pe care o are, într-o mare cauză a omenirii, într-o cauză a tuturor oamenilor cinstiți de pe suprafața globului, în cea mai scumpă cauză, în cauza păcii.

S-a subliniat de prieteni, ca și de adversarii cei mai ireductibili, caracterul de pace al acestui uriaș plan, în care apare limpede politica de pace a Uniunii Sovietice. Pus alături de bugetele de război ale țărilor capitaliste și de planurile cotidiene de dotare cu arme atomice, cînd a avioanelor, cînd a navelor de război, cînd a artileriei, anunțate și trîmbițate ca o mare ispravă a secolului, planul sovietic de șapte ani confirmă consecvența politicii de pace a Uniunii Sovietice și în același timp, demască ipocrizia țărilor capitaliste, care pregătesc fățiș un nou război mondial.

Continuarea cursei înarmărilor nebunești, destinată parcă să pustiască, sau să arunce în aer globul pămîntesc, apare, față de organizarea unei vieți pașnice de construcție și progres de către Uniunea Sovietică și întregul lagăr socialist, sau ridicolă, sau de o ipocrizie fantastică.

Aceasta solidarizează și mai strîns între ele, alături de Uniunea Sovietică, popoarele iubitoare de pace și masele populare din toate țările, inclusiv cele din lagărul capitalist.

Pe de altă parte, ca rezultat al realizării planului de șapte ani, țările socialiste vor produce în 1965 mai mult de jumătate din întreaga producție industrială mondială.

Pozițiile forțelor păcii din întreaga lume se consolidează mult prin îndeplinirea planului de șapte ani. Creșterea pînă la cucerirea superiorității a producției industriale a sistemului mondial al socialismului, va constitui un nou obstacol de netrecut în calea atițătorilor la război.

Se va dovedi astfel încă odată că în epoca actuală războiul poate fi preîntîmpinat.

Marii generali ai războiului rece s-au sezisat desigur de acest fenomen și au întărit campania de atițare, concentrînd și punînd în mișcare pe cei mai faimoși specialiști, adjuncții secretarului de stat Dulles. Dar vorbele, oricît de strident strigate, trec. Pe cînd cifrele planului septenal sovietic, cu tabloul măreț al unei munci creatoare de pace, rămîn. Ele dezarmează orice afirmații neadevărate. Ele prezintă pe corifeii războiului rece în postură de Don-Quijoți.

Implinirea planului de șapte ani al Uniunii Sovietice reprezintă o puternică forță împotriva și a războiului rece și a celui „fierbinte".

Sutele de milioane de oameni de pretutindeni sînt recunoscători Uniunii Sovietice pentru aportul adus la asigurarea păcii.

Demostene BOTEZ

Profiluri contemporane

Un om în salopetă

Minel Costescu era jos în hală. Gesticula nervos trecîndu-și des mîinile prin părul blond, aspru. Ceilalți oameni care stăteau cu el — îmbrăcați tot cu salopete cenușii — vorbeau și ei, erau ușor îngrijorați și supărați parcă. Se întîmplase ceva, dar ce anume n-am mai aflat fiindcă după felul cum se încheia discuția, se părea că lucrurile nu puteau fi rezolvate acolo pe loc. Și apoi, inginerul Costescu, șeful turnătoriei de fontă a uzinelor „23 August", era căutat. Il căutam eu.

M-a primit rece, cu o lipsă de interes vădită (pe care eu am pus-o pe seama nervozității sale momentane) nemulțumit că acum în loc să-și vadă de treburi avea să fie pus în situația de a purta discuții sau de a răspunde la întrebări despre niște lucruri la care acum — hotărît — nu-i stătea capul.

— De ce veniți dvs. ziariștii totdeauna așa, pe nepusă masă?

Ce era să-i răspund? Că așa... obișnuim? Am tăcut. Normal ar fi fost să-mi fie necaz că întîlneam un om atît de puțin primitor care mă și apostrofase „de ce veniți pe nepusă masă" — dar nu, răceala și nemulțumirea pe care mi-o arăta îmi stîrneau interesul. Imi stîrneau interesul, deoarece de obicei întîlnisem oameni care erau bucuroși că un gazetar se interesa de munca lor și atunci cînd vorbeau despre munca lor, despre pasiunile lor, veneau cu un lux de amănunte deseori exagerat. Interlocutorul meu, se deosebea de aceștia, prin aceea că nu considera că ceea ce a făcut el, ar fi demn de interesul unei gazete. Dar dacă era vorba de colectivul de la turnătoria de fontă, atunci lucrurile se schimbau. Cît despre pasiunile sale nici nu concepea ca ele să fie spuse

Elisabeta PETREANU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Istorica „sală de lingă elefant", astăzi sala „AL. I. CUZA"

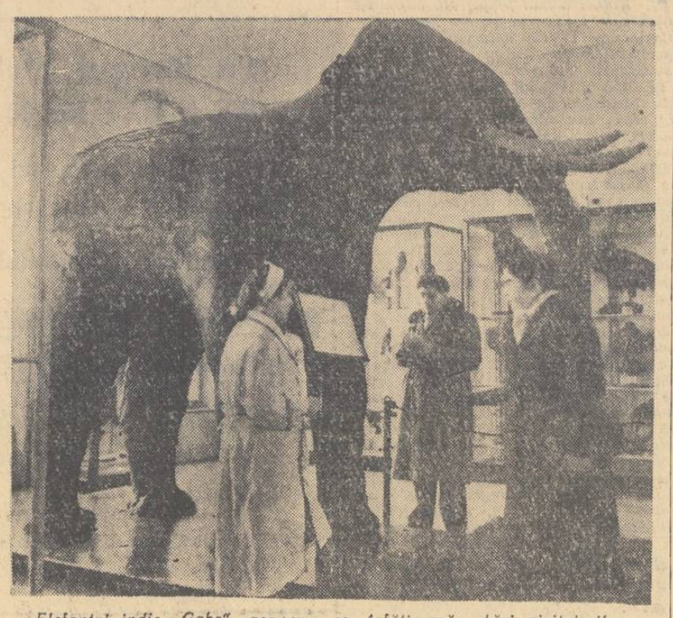

Elefantul indic „Gaba", așa cum se înfățișează astăzi vizitatorilor Muzeului de Istorie Naturală din Iași

CASA ELEFANTULUI

Clădirea mare, vărgată, cu grădină largă la colț de uliță, din fața căreia privești în voie zidurile și cele noi și cele vechi ale facultății de medicină, și-n lungul străzii „ornicul cu trei cadrane de la Sf. Spiridon", o știam de copil. Din copilăria lor au apucat-o bătrînii și bunicii și toți i-au spus: „CASA ELEFANTULUI". De ce și de cînd se poate afla umblînd cu răbdarea de cuvîntă în documente și scrieri de demult...»

In vara anului 1835 a poposit la Iași un circ; un circ ca toate circurile, cu lei și tigri, cu urși și camile. Dintre toate jivinele adunate cutremurase fantezia tîrgoveților un elefant indian: bunul și bătrînul Gaba. Intîmplîndu-i-se să i se apropie sfîrșitul departe de junglă sa îndicu, elefantul și-a dat duhul în capitala Moldovei. Și cum atunci în Iași de-abia luase ființă, din inițiativa Societății de Medici și Naturaliști, un Cabinet de științe naturale, Gaba fu cumpărat pe dată ca piesă de muzeu și așezat într-una din sălile Cabinetului spre bucuria ieșenilor care aveau un elefant statornic și pe deasupra... o Casă a elefantului. De atunci îndelungată vreme Muzeului de Istorie Naturală din Iași i s a zis, cum îi spun și acuma, prietenește, bătrînii, Casa elefantului.

Pe Gaba îl poate vedea și azi oricine binevoiește a trece pragul ușii păstrate din vechime și urca pe scări de piatră în sala mare a muzeului ieșan. Il află împăiat, negru de vreme, privind cu ochi de sticlă, spre celălalt capăt al sălii, către propriul său schelet restaurat și împreunat ca o cetățuie de ciolane și mădulare. Il află printre alte zeci și zeci de exponate, așa cum se întîmplă în orișice muzeu bogat înzestrat și bine organizat cum e cel din Iași.

Dar Muzeul de Istorie Naturală din Iași, în care astăzi întîlnești mulți vizitatori, muzeul bine rînduit, unde în diorame dibaci alcătuite reușești să recunoști, în bună măsură, fauna și flora de prin părțile Iașului, n-a avut dintotdeauna parte de asemenea prețuire. Prețuire nu din partea ieșenilor; ei l-au iubit, au recunos-

Virgil DANCIULESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Atac de noapte împotriva colonialiștilor francezi

ÎN VIZITĂ LA

LUPTĂTORII ALGERIENI

Corespondență specială pentru „MAGAZIN"

Aici se formează cadrele de luptători algerieni

Timp de două zile am fost oaspete al unui centru de pregătire pentru recruți și al unei școli de cadre și specialiști ai Armatei de Eliberare Națională a Algeriei.

Sfătuiesc pe ziariștii de la „Figaro", de la „France Soir" și de la „Paris Journal" și pe toți cei care vor să vadă cu proprii lor ochi realitatea din Algeria, să primească invitația înaltului comandament al A.E.N. publicată în unul din ultimele numere ale lui „EL MUTJAHID" (Luptătorul), organ al Frontului de Eliberare Națională, de a veni să viziteze pe luptători. Este o experiență pe care ar trebui să o facă pentru a înțelege multe lucruri și a recunoaște cinstit că soluționarea problemei algeriene, în interesul însăși al Franței, nu trebuie căutată pe plan militar.

Zorile sînt încă departe. In timp ce aruncă o privire pe ceas, o mașină se apropie în tăcere de trotuar. O scurtă prezentare și apoi pornim cu toată viteza spre sud. Insoțitorul meu nu este vorbăreț. Se limitează să schimbe, din cînd în cînd, cîte o frază scurtă cu șoferul. Mai tîrziu mă informează că stau de vorbă cu un „mort": de patru ori buleținele franceze l-au dat drept mort...

Călătorim cîteva ore. La jumătatea unui deal, cu vegetația distrusă de un incendiu, părăsim mașina și pornim pe o șosea stricată. Se schimbă mijlocul de transport. Călătoria continuă la bordul unei mașini militare. Curînd, șoseaua se transformă într-o potecă. In fundul unei mici văi coborîm din mașină și continuăm drumul pe jos. Cade o burniță deasă, pe care pămîntul uscat o soarbe cu lăcomie. Ici și colo trecem prin fîșii de ceață.

Dante POLI

• *(Continuare în pag 3-a)*

„Discursul“ lui Ştefan Pînzaru...

Afară a început din nou viscolul. Vuieşte acoperişul casei, scîrţîie cumpăna fîntînii.

Iordana mai aruncă un lemn în sobă, apoi se îmbracă şi pleacă la şedinţă. Este membră a consiliului de conducere.

Rămîn cu tovarăşul Ştefan Pinzaru, membru al gospodăriei agricole „23 August“ din satul Oţetoaia. Este un om tăcut din fire. Zadarnic ai căuta să afli cite ceva de la dînsul despre gospodărie. Vorbeşte rar, laconic. Mă întreabă despre ultima realizare a ştiinţei sovietice — planeta artificială. Vrea să cunoască în deosebi drumul parcurs de ea. Îi explic cum pot. Îi fac şi un desen. Nu se miră de nimic. Ascultă. Îi place să asculte. Doar ochii săi albaştri, frumoşi, capătă o strălucire deosebită cînd îi povestesc despre posibilităţile mari ale viitoarelor zboruri interplanetare.

Pe o poliţă învelită cu hîrtie albastră sînt cîteva cărţi frumos rînduite. Cărţi de şcoală. O geografie a R.P.R., o aritmetică, mai multe broşuri şi o carte mai groasă învelită la fel ca şi poliţa în hîrtie albastră. E cartea lui Valentin Ovecikin „O primăvară buclucaşă“. Îl întreb dacă a citit-o. Îmi răspunde că da. Aflu că a mai citit şi alte cărţi. „Pămînt desţelenit“, „Cei trei muşchetari“, „Baltagul“, „Tragedie americană“ însă nu toate i-au plăcut. „Tragedia americană“ n-a citit-o „pînă la sfîrşit“. Dar „O primăvară buclucaşă“ îi place mult pentru că „vorbeşte despre treburile noastre“.

Îl las să-şi spună gîndurile. Însă tovarăşul Pinzaru tace din nou.

E foarte zgîrcit la vorbă. Îmi vine să zîmbesc uitîndu-mă la dînsul. Îi cunosc bine povestea întrării în gospodărie. O spune şi el singur cînd e mai bine dispus. Acum însă n-o spune. Se ruşinează.

„Era prin 1955 cînd în satul Oţetoaia din raionul Huşi se punea problema întemeierii colectivei.

Ştefan Pinzaru nu era unul dintre sătenii care cereau cu tărie înfiinţarea ei. Dar nici indiferent nu era. De cîte ori se făcea cîte un „sfat“ la şcoală sau în faţa cooperativei, venea şi el. Tăcea aproape tot timpul. Tot ceea ce spunea se reducea la: ihi! da! nu! Nu-i plăcea să se amestece. Avea acasă o vacă, un cal şi cîteva hectare de pămînt destul de bun. Atît cît avea, îi ajungea. Îşi achita cinstit datoriile către stat, nu se certa cu nimeni, era cuviincios şi stăpînit. Unii oameni căutau spre el cu oarecare neîncredere. „Asta nu intră în colectivă cum nu mă fac eu popă“, zicea cîte unul. Ştefan Pinzaru avea însă socotelile lui. Cînd a fost vorba de înfiinţarea gospodăriei, el a fost printre primii care a semnat cererea de intrare.

Abia atunci a descleştat şi el puţin gura.

— Eu, măi tovarăşi, vă rog să mă primiţi şi pe mine, cu toate că poate nu merit... Atîta a spus.

— De ce să nu meriţi bre? îl întrebase liniştit Postu Neagu, preşedintele comitetului de iniţiativă.

— Apoi dă! n-am pus şi eu umărul ca voi toţi ceştilalţi atunci la început...

— Ai să-l pui de-acum!...

— Apoi l-oi pune.

S-a dovedit că Ştefan Pinzaru cunoştea mult mai multe lucruri despre gospodăria colectivă decît mulţi alţii. El povesti celor de faţă ce-a văzut în colectiva de la Tîrzii, unde poposise într-o seară „la un fost tovarăş de armată“. Maternitate de scroafe, stupi de albine, hambare. „În gospodăria agricolă colectivă Tîrzii, fiecare om primeşte pentru o zi muncă aproape patru kg. porumb, 3 kg. grîu, lînă, vin şi bani. Apoi eu dacă-oi munci — nu 300 zile ci numai 200 — nevasta 150, că-i femeie, ia socotiţi cît face? Trebuie să primesc 1295 kg. porumb, pe urmă grîu, zarzavaturi, lînă, bani... Cînd am făcut eu în gospodăria mea atît? Pot să am şi zece hectare şi nu scot atîta!

— Aşa este, aprobă preşedintele. Numai dacă o să ne ţinem de lucru...

— Apoi de ce ne-am înscris? mai zisese Ştefan Pinzaru, ca să muncim! Eu aşa cred.

Şi cu astă îşi încheiase „lungul“ său discurs care i se păruse mai greu de rostit decît ar fi ridicat o piatră de moară.

Şi Ştefan Pinzaru s-a ţinut de cuvînt. A făcut anul acesta împreună cu nevasta, Iordana Pinzaru, o zvîrlugă de femeie, 350 zile muncă primind pentru aceasta 2025 kg. porumb, 805 kg. grîu, 350 kg. cartofi, 245 kg. floarea soarelui, 350 kg. varză, 20 kg. zahăr, 14,350 kg. lînă, 16,800 kg. brînză şi 2100 lei.

Oameni muncitori ca Ştefan Pinzaru sînt mulţi în gospodăria agricolă colectivă „23 August“ de la Oţetoaia. Rusu Neculai a făcut cu familia 511 zile-muncă; Maxim Anton — 460; Boţu Dumitru — 399 iar Velică Manolache — 385, fiecare ducînd belşug în casele lor.

S-a schimbat mult viaţa pe meleagurile oţetene. Asta o ştie şi colectivistul Pinzaru Ştefan. Numai că lui nu prea îi place să vorbească. Îl interesează cu totul alte probleme: racheta, astronomia.

„Afară continuă să viscolească. Colectivistul Ştefan Pinzaru, taciturnul, mă invită la o partidă de şah.

I. SAFIR

— Am căzut la examen! Profesorul zicea că am prea puţine cunoştinţe...

— Nu te necăji fiule! Vorbim cu nenea Mişu. El are multe cunoştinţe...

Desen de V. CRIVĂŢ

La „Flacăra Roşie“

(Urmare din pag. 1-a)

căruia pieile întinse pe sticlă capătă o netezime uniformă. Aparatele trebuie urcate la etajul II. Piese uriaşe, de peste 1000 de kilograme, balansează în aer. Scrîşnesc scripeţii. Oamenii se îndeamnă cu hei-rup-uri. În sfîrşit întreaga maşinărie e sus.

— Cît ne-ar fi costat dacă am fi tocmit pentru toată treaba asta oameni? — se interesează cineva.

— Vreo cinci mii de lei — răspunde un altul.

Joi 29 ianuarie 1959. Şedinţă în sala de festivităţi a fabricii. Directorul întreprinderii, T. Dumitrescu, citeşte chemarea la întrecere către toate întreprinderile din ţară. În 1959 „Flacăra Roşie“ urmează să economisească prin reducerea consumului specific de materii prime şi auxiliare, de combustibil şi energie, 2.300.000 lei. Adică, 2793 mp. piei feţe, 9300 kg. talpă, 1600 kg. soluţii cauciuc, 9400 kg. tanin etc.

S-a ivit şi un punct neprevăzut, care n-a fost înscris pe ordinea de zi. O adevărată surpriză. Punerea în funcţiune a **pastingului** era prevăzută pentru 1 aprilie. De ce aşa de tîrziu? s-au întrebat mulţi dintre cei care în noaptea de miez de ianuarie zăboviseră în curtea secţiei tăbăcărie minerală pînă după douăsprezece. **„Pastingul“** poate intra în funcţiune şi la 15 martie — a rostit în aplauzele celor de faţă inginerul I. Iancovescu.

Marţi 3 februarie 1959. (De data aceasta pagină din jurnalul reporterului).

Am vizitat fabrica „Flacăra Roşie“ în urma ştirii din ziar care trecea numele acestei întreprinderi printre cele opt fruntaşe din Capitală care au lansat o chemare la întrecere pentru economii. Ca unul ce eram întîiaşi dată oaspetele fabricii, am fost îndemnat să cercetez secţiile principale. Trecuseră doar cîteva zile de la şedinţa în care fusese lansată chemarea şi, mărturisesc, eram convins că este prematur să caut rezultatele ei concrete. Dar m-am înşelat. La secţia croitul feţelor, unde lucrează brigăzile „Vasile Roaită“, „Festival“, „Pacea“, l-am întîlnit pe Constantin Bratu, proaspăt întors din armată. L-am întrebat dacă în timpul absenţei sale, mîinile nu i s-au dezobişnuit de muncă pe care o făcea în „civilie“. Mi-a răspuns în locul lui Ioan Bican, responsabilul brigăzii, că Bratu a obţinut în luna ianuarie cea mai mare economie de piele din secţie, — 1317 dm. În sala unde lucrează patru benzi rulante şi unde se află şi secţia „cusut pe ramă“ ne-a întîmpinat responsabila secţiei Maria Chiriţă şi maistrul Banu Florea. Halatul alb nu numai că a devenit obişnuinţă, dar este purtat cu distincţie şi mîndrie. Au şi de ce. Fiecare în parte se poate socoti părintele iniţiativei pornite din mijlocul lor. Roadele ei sînt de pe acum palpabile. Dacă spre sfîrşitul anului trecut încălţămintea fabricată aici era socotită de calitatea I-a numai în proporţie de 55—65 la sută, astăzi procentul urcă pînă la 78 la sută depăşindu-se astfel un plafon (75%) stabilit iniţial pentru luna august.

Prin însăşi caracterul său **Jurnalul** impune notaţia lapidară, însemnarea succintă, fără prisosuri şi amănunte. Iar dacă din toate genurile l-am ales anume pe acesta am făcut-o pentru că însemnările din carnet, culese la „Flacăra Roşie“ n-ar fi încăput dezvoltate, nu în unul, ci în zece reportaje. Şi aşa mă tem că unele lucruri au rămas pe dinafară. În orice caz de bună seamă, că de marţi pînă sîmbătă, la „Flacăra Roşie“ s-au scris nu puţine file de jurnal, pagini pline de acele izbînzi cotidiene care se săvîrşesc cu miile în toate fabricile şi pe tot întinsul patriei.

Boris BUZILĂ

R. BULIGA — Bucureşti. În ceea ce vă interesează, vă putem spune că nu există în limba română un curs de fonostenografie. Abia anul trecut, în Editura de Stat a R.S.S. Moldovenească, de la Chişinău, a apărut lucrarea creatoarei metodei fonostenografiei, O. S. Aleksandrova.

Dacă doriţi să cunoaşteţi în amănunt metoda respectivă şi să vă documentaţi cu temeinicie, vă puteţi adresa Editurii din Chişinău. Dacă nu aveţi prea mare grabă, veţi putea citi desigur lucrarea şi în limba română, întrucît credem că ea va apare şi în traducere.

VASILE MIU — Ineu. Am dori să vă satisfacem „singura dorinţă“ ce ne-o formulaţi în scrisoarea dvs., dar fotografia şi datele biografice despre actriţa preferată au fost publicate deja în revista noastră. Din această cauză socotim neîndicată o nouă publicare.

Cititorii care n-ar şti despre ce este vorba, reîntîlnind în paginile revistei noastre fotografia şi prezentarea actriţei, ne-ar bănui — pe bună dreptate — că avem memoria scurtă.

Vă sfătuim să nu vă stîlciţi şi să ne cereţi sprijinul şi în alte ocazii, să ne arătaţi de asemenea ce doriţi să găsiţi în „Magazin“ sau care sînt obiecţiile dvs. critice. Scrîind în numele unui grup de cititori, nu ne îndoim că aţi discutat asemenea probleme între dvs. Deci avem şi noi „o singură dorinţă“...

I. ANIŢEI — Iaşi. Am văzut din cele cîteva rînduri ce ni le-aţi scris că sînteţi student la facultatea de filologie din Iaşi, că scrieţi şi epigrame, etc. etc. Dvs. spuneţi însă că vreţi să vă cunoaştem mai bine din cele ce scrieţi. Pentru aceasta ne-aţi trimis trei epigrame (plus una în „Post-scriptum“) Rezultatul: am reuşit să vă cunoaştem numai în proporţie de 25 la sută, fiindcă numai una din epigrame e publicabilă. De altfel o şi publicăm:

Filmul „Alo? Aţi greşit numărul“ se bucură de succes.

Cînd ies din săli perechi, perechi,
Toţi spectatorii veseli spun
Cu gura pînă la urechi:
— E numărul greşit... dar bun!

În încheiere vă spunem că ne mai rămîneţi dator cu încă 75 la sută.

NICU B. — Constanţa: Ne puteţi scrie pe adresa: Revista „Magazin“, Piaţa Scînteii 1, Bucureşti. Răspunsul îl veţi primi fie în revistă, fie la domiciliu, prin scrisoare.

DAN I. MARIN — Slatina: Cazul dvs. este de competenţa Ministerului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale, căruia trebuie să vă adresaţi printr-o cerere.

D. BOBÎRCĂ — Bucureşti, ing. MIHAI GĂVAN — Oraşul Stalin şi LEONARD PAVEL — Deta: Tustrei au trimis redacţiei noastre scrisori referitoare la racheta cosmică sovietică. De la primii doi am primit scrisori în versuri, cel de-al treilea, care este ajutor de maistru la IPROFIL — Deta, regiunea Timişoara, ne-a trimis o scrisoare originală.

Victoria oamenilor de ştiinţă sovietici este astfel întîmpinată în poezia tov. Bobîrcă:

Un zburător printre planete,
un vis de secole-mplinit
De minţi eroice în fapte,
de omul nou din răsărit
Tu tînăr din Venezuela, necunoscut din Washington,
Vecin din Praga sau Viena,
un imn de slavă să-i cîntăm

Inginerul Mihai Găvan, surprinzînd cu indiscreţie cuvintele ce l-au fost şoptite lunii de către astrul în goană spre înălţimile siderale scria:

I-a şoptit, aşa se pare:
„Eu mă duc pe-a mele căi
Dar să pregătiţi primirea, că
veni-vor alţi flăcăi,
Ce-aşteaptă să-şi la zborul,
să te prindă c-un cuvînt
Şi aflînd a tale taine să
le-aducă pe pămînt.

Şi acum ce cuprinde cea de-a treia scrisoare, despre care am spus că este foarte originală. În ea ajutorul de maistru Leonard Pavel ne întreabă cînd se vor începe zborurile interplanetare. Neaşteptînd răspunsul nostru, el ne-a anunţat că a şi început să se pregătească de plecare şi ar avea curajul să zboare oricînd cu o rachetă, fiindcă are încredere în tehnica sovietică. La plecare, el ar spune prietenilor lui, care discută şi azi cu aprindere despre zborul rachetei sovietice, un „la revedere“.

N-avea nici o grijă, ţinere entuziast, că vremea zborurilor interplanetare nu e prea departe. Aşa cum spunea mai înainte, inginerul Găvan, spre Lună, spre Marte sau spre Venus vor pleca flăcăii ce-aşteaptă să-şi la zborul. Cînd ştiinţa ne va oferi toate condiţiile de zbor, vom decola de pe Pămînt spre alte zări.

VASILE V. HLIZA — Focşani: Întrebarea dvs. ne-a cam pus în încurcătură. Voiaţi să vă spunem dacă în ţară există vreun cetăţean care are o sută de ani, adică să se fi născut în jurul datei de 24 ianuarie 1859. Părerea noastră este că există. Daţi-ne însă răgaz să cercetăm. Dacă găsim unii bătrîni trecuţi de 100 de ani, ce credeţi: v-am satisface pe deplin curiozitatea? Lăsînd gluma, vă asigurăm că vă vom răspunde cînd vom fi în măsură să o facem.

Un om în salopetă

(Urmare din pag. 1-a)

unui gazetar. „Ah, gazetarii ăştia!“ exclamase interlocutorul meu într-un tîmp, puţin răutăcios şi ironic deşi mărturisea că gazetarii sînt oameni foarte simpatici şi că între prietenii lui cei mai buni, sînt şi gazetari.

Interlocutul hîrtie şi în difuzor, după vocea piţigăiată, caraghios de deformată a operatoarei care făcea legătura cerută mai înainte de inginerul Costescu, se aude o voce repezită, pusă pe arţag.

— Bine că în sfîrşit te-am găsit, se bucură inginerul Costescu. Am nevoie de un camion. Urgent, foarte urgent.

— Camion? N-am nici un camion! răspunde iritat omul de la capătul firului. Toată lumea îmi cere camioane de parcă eu le-aş scoate din buzunare, ca scamatorii! N-am.

În faţa unui răspuns atît de categoric, mă aşteptam ca şeful turnătoriei să se dea bătut. Dar nu. Nu s-a întîmplat aşa.

— Cum n-ai tovarăşe? Ce vorbă-i asta: „n-am“. Dar dumneata ştii cum se împotmolesc tractoarele şi camioanele care vin aici cu materiale? Tractorul ăla de care ne serveam noi, s-a dus dracului, s-a stricat. Aşa dac,o mai ducem lesim la pepeni! Dacă ai plăti dumneata, atunci te-aş vedea eu! Ne trebuie un camion să reparăm drumul.

— Nu te repezi aşa, că nu mă sperii — se înmuie puţin omul de la capătul firului care, obişnuit pe semne să rezolve repede orice cerere cu invulnerabilul „n-am“ şi-a dat seama că de data asta şi-a găsit nasul. Şi în timp ce inginerul Costescu ascultă uşor înveselit, presimţind îndupleacă celui de la capătul celălalt al firului, în difuzor se aud convorbirile telefonice ale acestuia care-şi caută parcul circulant.

— Se face neică — îi răspunde vocea din difuzor. În cîteva ceasuri ai un camion mare, de patru tone. Da — şi aici glasul iar i se înăspreşte căutînd să devină poruncitor — mi-l trimiţi repede înapoi. Am înţeles?

— Las' că văd eu! Pînă nu ne-o aduce tot materialul de care avem nevoie nu-l las eu să plece. Nu lăsăm noi lucrurile baltă, că aşa n-am făcut nimic. Dar celălalt nu-l mai aude şi mai bine, că cine ştie, iar i-ar sări arţagul.

Interlocutorul meu îşi caută de treabă interesîndu-se de analizele de la laborator, de nu ştiu ce planuri tehnice, iar eu aştept să termine. Mă fac că cercetez piesele din dulapul mic cu geamuri şi de pe masa lungă de brad, vopsită cu ulei ieftin. Sînt pentru mine piesele acestea neînţelese, ciudate ca şi omul acesta ce nu găseşte de cuviinţă să-mi vorbească nimic despre ele. Dar nici n-am nevoie, mă adresez eu în gînd interlocutorului meu. N-am nevoie să stai dumneata să-mi povesteşti. Pot înţelege multe şi fără asta. Numai auzindu-te şi văzîndu-te cum te frămînţi şi te baţi, cum te revolţi şi cum clipeşti, cu pupilele dumitale limpezi, albastre, mărite de lentilele ochelarilor, vesel, atunci cînd îţi reuşeşte ceva ca adineauri. Şi fără să-mi spui dumneata, înţeleg izvorul firii dumitale, discreţia dumitale faţă de lucruri care deşi rezolvate prin dumneata, le consideri departe de interesul pe care-l merită cele făcute de întregul colectiv.

Iată de pildă, nu uit înflăcărarea şi atenţia cu care mi-ai vorbit despre viitoarea dumitale turnătorie fără praf, care se va realiza pe bază unei instalaţii făcută fireşte de un colectiv, o instalaţie de mecanizare a preparării şi distribuirii amestecului de formare. Ca inginer, normal ar fi fost să-mi fi vorbit cu nu ştiu cîte amănunte tehnice despre agregatele instalaţiei, dar dumneata mi-ai vorbit întîi de oameni. Ai spus: „Vom realiza o turnătorie fără praf“ şi după felul cum ai spus cuvintele acestea, după ochii, după gestul dumitale şi eu am înţeles ce mult înseamnă asta pentru oamenii care lucrează în turnătorie, pentru sănătatea, pentru viaţa lor şi că asta te bucură fiindcă asta face parte din firea dumitale. Înţeleg foarte bine şi la urma urmei nu mă mai supăr că te porţi aşa ci, dimpotrivă îmi pare bine.

Interlocutorul meu se învîrteşte cu mîinile în buzunarele salopetei cenuşii şi cu gînd să plece, se opreşte totuşi şi îmi spune:

— Uite, scrie despre ceea ce turnăm noi acum, despre piesele mari pentru industria chimică. Agregatele de bază de la complexul industrial Borzeşti, de la Săvineşti, le turnăm noi. Acum avem în lucru volantul — un agregat mare, uriaş pentru echilibrarea dinamică — pe care-l facem pentru Borzeşti. Cînd se toarnă şi mai ales cînd aşteptăm rezultatele turnării, atunci merită să fie aici un reporter, să vadă emoţiile oamenilor. Cu piesele astea, capacitatea şi inteligenţa noastră este pusă la încercare din locuri de unde nici nu te aştepţi. Toţi oamenii sînt, în zilele cînd se toarnă astfel de piese, înfriguraţi.

Îl ascult şi-mi vine iarăşi să zîmbesc ca şi la început, pentru că am venit aici ca să scriu despre un om, despre unul din mîile de oameni care-şi dăruie inteligenţa, capacitatea de muncă, unul scop mare în esenţă, fie că e vorba de crearea unei turnătorii fără praf, a unor agregate pentru industria chimică, fie că e vorba de obţinerea unui camion de patru tone. Şi omul acesta despre care aş vrea să scriu aş vrea să fie el, Minel Costescu.

Interlocutorul meu se pregăteşte să plece. Să plece? Dar nu mi-a spus nimic despre el. Dar oare mai este nevoie? Nu mi-am dat eu seama ce fel de om este? Ba da, ba da! Şi totuşi mă gîndesc că dacă aş reuşi să-l fac să vorbească despre el, aş afla lucruri care ar întregi imaginea omului pe care am căutat să-l aflu în el, pe care l-am intuit.

Elisabeta PETREANU

Vedere a Muzeului de Istorie Naturală din Iaşi

CASA ELEFANTULUI

(Urmare din pag. 1-a)

La începutul veacului asupra lui a pogorît negura nepăsării burgheziei şi, dintre cei ce l-au condus, ce-i de-au avut tragere de inimă, precum profesorul Borcea, au izbutit să-l scape de la pieire, să-l ajute să supravieţuiască.

În anii puterii populare, prin fondurile alocate de stat, muzeul a putut achiziţiona, în scurtă vreme, mii şi mii

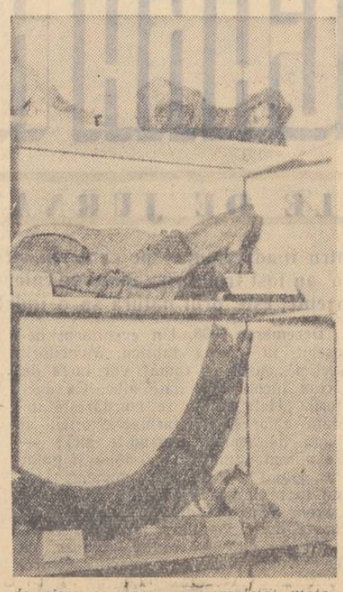

de piese cu care s-a completat materialul deteriorat şi s-au întregit colecţiile. Năzuinţele întemeietorilor săi şi dorinţa celor ce muncesc s-au împlinit în anii noştri cînd muzeul are peste 6.700 de exponate şi o colecţie ştiinţifică de peste 50.000 de piese.

Firul vieţii bătrînului muzeu începe a se depăna din 4 februarie 1834. Atunci a luat fiinţă, din iniţiativa doctorilor I. Czihak şi M. Zotta, Cabinetul de Istorie naturală din Iaşi; generalul Pavel Kiseleff a patronat solemnitatea inaugurării sale, el fiind Protector şi Primul Membru onorific al Societăţii de Medici şi Naturalişti din Iaşi, Societate întemeiată în 1833. Solemnitatea deschiderii muzeului, după cum relatează Albina Românească *din 18 martie 1834, a avut loc în sala mare de la parter a caselor Balş (unde-i astăzi Casa Ofiţerilor din Iaşi pe strada 23 August). Muzeul, după relatarea* „Albinei“... „se alcătuieşte din trei părţi: Mineraloghie, Zoologhie şi bi. blioteca“. *La partea mineralogică se spune că au fost la inaugurare 200 de esantioane de minerale şi roci, culese mai ales din Moldova, din ordinul generalului Kiseleff şi apoi dăruite Muzeului,* Pavel Kiseleff fiind astfel printre primii donatori. *Colecţia zoologică n-avea la început mai mult de,o sută de piese (78 de păsări împăiate din Moldova, dăruite de ornitologistul Frideric Ball şi încă 22 de păsări provenite din America şi Africa, dăruite de animatorul instituţiei, d-rul Czihak). Cu încetul s-au adunat piese, ierbare şi cărţi care au întregit cele 800 de volume care alcătuiau, iniţial, fondul bibliotecii. Cîtă vreme au trăit iniţiatorii săi iniţiatori, în frunte cu Iacob Czihak, ceh de origină, dar temeinic îndrăgostit de ţara noastră, muzeul a crescut.*

La începutul veacului asupra lui a pogorît negura nepăsării burgheziei şi, dintre cei ce l-au condus, ce-i de-au avut tragere de inimă, precum profesorul Borcea, au izbutit să-l scape de la pieire, să-l ajute să supravieţuiască.

În anii puterii populare, prin fondurile alocate de stat, muzeul a putut achiziţiona, în scurtă vreme, mii şi mii de piese cu care s-a completat materialul deteriorat şi s-au întregit colecţiile. Năzuinţele întemeietorilor săi şi dorinţa celor ce muncesc s-au împlinit în anii noştri cînd muzeul are peste 6.700 de exponate şi o colecţie ştiinţifică de peste 50.000 de piese.

Dincolo de faptul că pomeneşte de Societatea de Medici şi Naturalişti din Iaşi, de Muzeul de Istorie Naturală, care şi-au avut neîntrerupt aici sălaşul din 1841, deci de 118 ani, „Casa Elefantului“ din Iaşi evocă un moment istoric drag poporului nostru. În Muzeul de Istorie Naturală din Iaşi se păstrează şi astăzi o sală care n-are nimic din materialul muzeistic firesc. Cuprinde odaia o masă neagră, de şedinţe, cu scaune pe margini; în capul mesei două vase de lemn, prinse într-un suport cu sertăraşe: o urnă de votare; într-un colţ, o sobă bătrînească cu coloane; cîteva tablouri, vitrine ce adăpostesc documente centenare şi pe un perete o placă: „ÎN ACEASTĂ SALĂ DE ŞEDINŢE A SOCIETĂŢII DE MEDICI ŞI NATURALIŞTI — e săpat în marmora rece — S-A FĂCUT LA 1859 IN ZIUA DE 3 IANUARIE ALEGEREA PREMERGATOARE A LUI AL. I. CUZA CA DOMNITOR AL MOLDOVEI“. Aceasta e deci sala, mult vestita „sală de lîngă elefant“ pe care o pomeneşte istoria. În această sală se aduna „partida naţională“. Aci a vorbit în noaptea de 3 ianuarie 1859 cu înflăcărare Vasile Alecsandri; aici erau adunaţi atunci C. Negri, Mihail Kogălniceanu... Poate chiar şi urna cu care s-a făcut votarea lui Cuza era şi atunci în acelaşi loc... Şi scaunele, şi masa... Simplă, sobră, modestă, camera numită astăzi „Sala Al. I. Cuza“ are o imensă putere de evocare. Am văzut aici oameni intrînd ca oriunde şi apoi, după ce ascultau ghidul, i-am văzut păşind cu sfială, temători să nu sfarme cumva tăcerea amintirilor.

Ar mai fi de spus multe despre „Casa Elefantului“ şi despre viaţa lungă de un veac şi-un pătrar a Muzeului de Istorie Naturală din Iaşi. O vor face, fără îndoială, mai bine decît mine, specialiştii. Ne oprim aici cinstind trecutul bătrînului aşezămînt de cultură din Iaşi şi bucurîndu-ne că-l aflăm mai tînăr ca niciodată.

Virgil DĂNCIULESCU

Cu Trenul Prieteniei de 1 MAI la Moscova!

Participaţi la concursul popular de jocuri distractive organizat de revista **„Veac nou“.**

Premiile concursului:

100 locuri în Trenul Prieteniei ce va pleca din Bucureşti pe ruta Kiev-Moscova la sfîrşitul lunii aprilie, astfel încît de 1 Mai să fie la Moscova.

Procuraţi-vă culegerea de jocuri distractive de la Consiliul A.R.L.U.S. din localitatea dvs. sau de la chioşcurile de difuzare a presei.

Cronica gastronomului

SUFLEU DE PÎINE USCATĂ

Greşesc aceî ce cred că prietenul meu Costache e mizantrop. Nu-l mizantrop deloc. Pare el, uneori, ce-i drept, cam ursuz, dar e om vesel la inima lui şi mucalit. Ingres ţinea morţiş să fie violonist şi nu era. Costache ţine să fie bucătar şi este. Dar, vorba cîntecului:

Şi dacă e şi dacă nu-i,
Fiecare cu meteahna lui.

Cititorul îşi va fi aducînd poate aminte de ieţia pe care şi-a permis să i-o dea lui Costache, o pramatie de nepoată, învăţîndu-l, faţă de martori, şi taman de aniversarea lui, cum se prepară o salată. După mutra pe care a făcut-o Costache atunci, în faţa acestei prezumţioase impertinenţe, toţi cei de faţă credeau că prietenul meu nu-şi va mai vedea nepoata pînă la istovul zilelor sale. Nici gînd! Prietenul meu Costache s-a mulţumit s-o facă „salba dracului“ şi i-a trecut necazul. Cea mai bună dovadă e că, la cîteva zile după poznaşa întîmplare, fiind aniversarea nepoatei, Costache i-a preparat cu mîna lui o bunătate de pateu de iepure în aspic, dăruindu-i şi trei sticle de „Pinot-noir“ de Segarcea, ca să-i prilească pateul. Dar asta nu-nseamnă că a renunţat să-i dea şi ei ieţii nepoatei, cînd se iveşte prilejul. Şi iată că nu mai departe decît ieri la prînz s-a ivit. Nepoata, care orice s-ar zice, îl recunoaşte ca şef, venise să-i ceară sfatul asupra felului de a prepara sosul la tocăniţa de purcel, mîncare în care Costache e neîntrecut. Dacă n-aş fi fost şi eu de faţă, poate că fata ar fi scăpat mai ieftin. Aşa însă, ca să-l mai scurteze nasul, înainte de a-i da reţeta sosului, Costache a supus-o unui mic examen teoretic. Eu eram bucuros, căci ori de cîte ori se brodeşte să fiu de faţă la scene de acest fel, mă înapoiez acasă cu niscaiva cunoştinţe în plus, din care tragem foloase practice, atît eu, cît şi, desigur, o bună parte din cititorii „Magazinului“,

— Tocăniţă de purcel ai spus? începu Costache, zîmbind pe sub mustăţile cărunte, tălăte pe oală (se putea oare mai potrivit pentru un bucătar?). Te-nvaţă moşu, fetiţo, cum să nu? Dar mă gîndesc că mîine-poimîine, am să te văd şi pe tine la casa ta, cu bărbat sprîncenat, soacră acră şi poate că şi c-o liotă de copii mai aiurişti ca tine împrejur şi m-aş bucura să aflu că ştii să-ţi duci barca. De-aceea, ia spune-mi tu, rogu-te, ce faci cu resturile de pîine de la masă?

Nepoata se roşise ca bulionul:

— Ce să fac? Ca toată lumea: le pun la uscat, apoi le fring în piuliţă şi le fac posmag.

— Adică pesmet, interveni Costache.

— Noi îi zicem posmag.

— Ca la Ieş!

— Ca-n toată Moldova.

— Bine. Dar altceva nu mai ştii să faci din pîinea uscată?

Fetiţa se încruntă uşor:

— Drept să-ţi spun, nu ştiu.

— Nu-i nimic, dar atunci, stai, ascultă şi-nvaţă. Am să-ţi prepar, la vedere, un sufleu de pîine.

Fetiţa pufni de rîs:

— Sufleu?

— Întocmai. Ai să vezi cum.

Costache îşi încheiase şorţul şi-şi pusese tichia pe cap. Apoi, făcînd gesturi de scamator, anunţă:

— Hocus, pocus, Filipus! Încep!

Şi către mine:

— Tu scrie, că dacă îi greşi reţeta, ca bun amic ce-mi eşti, pe mine vei da vina.

— Nu te îndoi de asta, i-am răspuns pregătindu-mă de scris.

— Aşa dar: pregătiţe pentru patru persoane. Sîntem numai trei, dar eu fac pentru patru.

— Cu gîndul la o a cincea?

— Lasă prostiile!

Costache îşi începu operaţia punînd la o parte pe masă patru ouă, după care a fabricat din prat şi apă un pahar şi jumătate de lapte, atrăgîndu-ne atenţia că laptele trebuie să fie gros.

După asta, pe măsură ce lucra, ne-a dat explicaţiile:

— Înmuiem în lapte, după cum vedeţi, atîta franzelă cît să sugă tot laptele. Aşteptăm să se moaie bine. După ce s-a muiat, o frămîntăm cu furculiţa pînă ce obţinem pasta pe care o vedeţi. Acum radem puţin caşcaval uscat. Eu îl pun din ochi, dar pentru că vouă vă lipseşte experienţa, e bine să cîntăriţi 250 gr. Încorporăm în pastă aceste patru gălbenuşuri. Sărăm un pic albuşurile şi le batem pînă se fac spumă. Amestecăm totul şi învîrtim uşor, precum fac eu. Adăugăm o lingură de supă cu unt topit şi o turnăm în această formă de cozonac, pe care nu trebuie să uităm s-o ungem cu unt. O băgăm la cuptor, la foc potrivit.

— Şi-o lăsăm, cît? întreb.

— Douăzeci de minute.

— Ai uitat ceva, Costache!

— Ce-am uitat? se oţări el.

— Că în timpul acesta, bucătarul şi elevii săi trebuie să bea un pelin.

— Ba n-am uitat de loc. Pelinul e între geamuri, la rece şi paharele pe masă.

La a treia turnătură, sufleul era gata. Ghicitor să fii şi tot nu-ţi poţi da seama din ce-i făcut. Cînd l-a pus pe masă, Costache a avut fericita ideie să ne ofere şi smîntînă.

— Bună combinaţie asta de rece şi cald, zic.

— Te cred, răspunse Costache.

— Să ştii că mîni prepar şi eu sufleul şi te poftesc la masă.

— Îmi pare rău zice, dar n-o să pot veni. O să-l citesc însă în „Magazinul“.

PASTOREL

Muzică uşoară

Desene de I. GRĂDINARU

MIRIDIANE

IN VIZITĂ LA

CONGRESUL CONSTRUCTORILOR COMUNISMULUI

Etapele principale ale dezvoltării Uniunii Sovietice sînt marcate de Congresele Partidului Comunist. A fost un Congres care a căpătat denumirea de Congres al industrializării. După el a apărut cetatea metalului din Magnitogorsk, hidrocentrala de la Nipru, pe vremea aceia cea mai mare din Europa, Uzinele de Tractoare din Harkov și Stalingrad, Uzinele de Automobile și Rulmenți din Moscova... Uniunea Sovietică a devenit o țară a metalului, a electricității și tractoarelor. S-a ținut apoi un Congres care după conținutul lucrărilor sale a căpătat denumirea de Congres al colectivizării. Milioanele de gospodării țărănești care fărîmițau uriașele întinderi de pămînt s-au unit creînd cea mai înaintată agricultură din lume. Cu un sfert de veac în urmă, în marele Palat al Kremlinului s-au adunat delegații la Congresul învingătorilor. A urmat apoi Congresul al XX-lea, care a trasat pentru multă vreme jaloanele mișcării societății. Ca o dezvoltare organică a tezelor acestuia la Kremlin s-a desfășurat cel de-al XXI-lea Congres al Partidului. Poporul l-a numit CONGRESUL CONSTRUCTORILOR COMUNISMULUI.

Și la întrunirile anterioare ale forului suprem al Partidului s-au elaborat programe grandioase. Fiecare succes în îndeplinirea lor, fie el din domeniul industriei sau al agriculturii a însemnat un pas spre comunism. Acum cu fiecare zi de victorie poporul sovietic se îndreaptă tot mai mult spre comunism. Căci planul de 7 ani va crea nu numai bazele tehnico-materiale ale comunismului, ci și mugurii unor forme comuniste ale existenței. În perioada care urmează se vor reliefa mai clar trăsăturile esențiale ale societății comuniste, mai ales în ceea ce privește rolul organelor societății, conducerea treburilor obștești, nivelul de trai, cultura și disciplina de masă, apropierea dintre munca fizică și intelectuală, dintre oraș și sat.

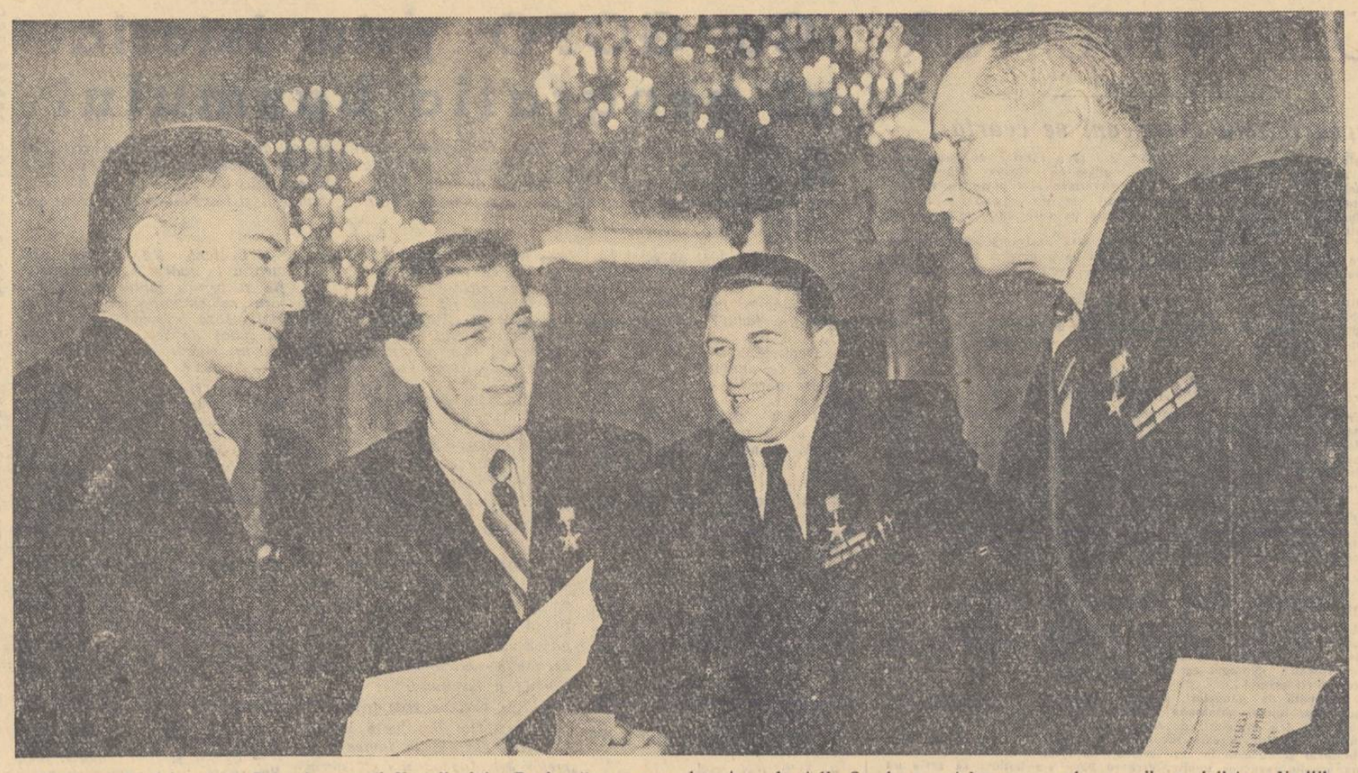

Un grup de delegați în Palatul mare al Kremlinului. De la stînga spre dreapta: Anatoli Sergheev, oțelar, erou al muncii socialiste, Vasilii Liamin, Alexandr Ivanov, excavatoriști, Efim Belkov, președinte de colhoz.

Fiecare orator la Congres a adus în elaborarea acestui program cîte o părticică a înțelepciunii colective a maselor populare, a experienței lor. Comuniștii din Lugansk l-au trimis la Kremlin pe Nicolai Mamai, conducătorul unei brigăzi a muncii comuniste. Brigada lui a fost inițiatoarea unei mișcări care a cuprins milioane de oameni din toate ramurile industriei sovietice. Cînd președintele ședinței a anunțat că urmează la cuvînt N. Mamai, sala Congresului a început să freamăte de aplauze. Numele lui a străbătut țara numai pentru că îi sînt cunoscute pretutindeni rezultatele și în primul rînd pentru că inițiativa grupului de mineri condus de el este suficient de concretă pentru a însufleți oamenii și suficient de universală pentru a putea fi aplicată la orice întreprindere industrială. Tînărul miner care a fost ales în prezidiul Congresului raportează că brigada sa este gata să realizeze prevederile septenalului înainte de termen. Deabia se termină această ședință a Congresului, și el lua legătură prin radio cu Luganskul cu ceilalți membri ai brigăzii sale. Mamai le povesti despre lucrările de la Kremlin, îi întrebă de mersul treburilor la mină. Munceau bine. În zilele Congresului brigada a extras suplimentar 100 de tone de cărbune. Unul din gazetari a relevat nu fără temei că legăturile sistematice ale delegaților la Congres cu tovarășii lor de muncă, exprimă starea de spirit generală a poporului sovietic care este adînc emoționat de perspectivele pe care le deschid lucrările de la Kremlin. Aceasta s-a putut vedea de altfel și din fluviile de telegrame și scrisori care au sosit la Congres din întreaga țară. Numai chemarea inimii, încrederea în partid, în politica și conducerea sa leninistă a determinat pe oameni să se adreseze conducerii Congresului. „Vă rog să primiți din partea familiei mele un mare mulțumesc partidului nostru comunist — se vorbește într-o scrisoare sosită din colhozul „Miciurin", regiunea Kursk. Cu multă dragoste Feskov — combiner".

Nuritdin Muhitdinov a înfățișat Congresului tabloul măreț al frăției popoarelor sovietice, al grijii pentru dezvoltarea economică și culturală a fiecărei națiuni. El și-a ilustrat cuvîntarea cu exemplul republicilor din Asia Centrală. Bunăoară Uzbekistanul este astăzi un ținut unde s-au născut și s-au dezvoltat peste 70 de ramuri industriale. În nici o țară din lume nu se culege atît bumbac la ha. ca în Asia Centrală. În nici o altă țară din Asia masele populare n-au atins un nivel de trai atît de înalt. După numărul specialiștilor cu studii superioare și medii la 1000 de locuitori, Uzbekistanul a întrecut de mult asemenea țări ca Franța și Italia. În anii ce vin, Uzbekistanul va cunoaște o nouă înflorire.

La Congres au participat reprezentanți a 70 de partide marxist-leniniste frățești. Ei au ascultat cu deosebită atenție cuvintele delegaților, au aplaudat pe oratori, de fiecare dată cînd aceștia asigurau Congresul că septenalul va fi nu numai realizat ci și depășit. În fiecare zi de la tribuna Congresului reprezentanții partidelor frățești au salutat Partidul Comunist al Uniunii Sovietice. Cuvîntările lor s-au transformat în puternice demonstrații ale solidarității partidelor comuniste și muncitorești din întreaga lume. Conducătorii delegațiilor frățești au relevat în unanimitate autoritatea de care se bucură P.C.U.S. în rîndul maselor populare din întreaga lume. Expresiv a vorbit despre aceasta în cuvîntarea sa tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej: „Ca rezultat al dezvoltării istorice a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, Partidul Comunist al Uniunii Sovietice a devenit detașamentul ei de frunte, a cărui experiență istorică reprezintă un bun de neprețuit al întregii mișcări muncitorești, o permanentă sursă de inspirație pentru activitatea partidelor marxist-leniniste. Prin munca lor uriașă, eroică, plină de abnegație, pe care o desfășoară de peste 4 decenii în vederea construirii socialismului și comunismului, oamenii sovietici și-au cucerit stima, dragostea și admirația oamenilor muncii de pe tot întinsul globului pămîntesc. Pășind pe căi nebătătorite de nimeni, oamenii sovietici, conduși de Partidul Comunist, au croit popoarelor drumul transformării revoluționare a societății și al asigurării victoriei socialismului. În noua etapă a desvoltării societății sovietice ei arată întregii omeniri drumul construirii societății comuniste".

La o întîlnire cu muncitorii unei uzine din Moscova tov. Ianoș Kadar, prim secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Unit din Ungaria, a subliniat că planul septenal este un lucru minunat nu numai pentru poporul sovietic, ci și pentru popoarele tuturor țărilor socialiste. „În legătură cu această chestiune am avut următoarea discuție cu tovarășul Hrușciov, a povestit la întîlnire tovarășul Kadar.

— Este foarte bine pentru noi că dvs. ați elaborat planul septenal — i-am spus tovarășului Hrușciov.

— De ce? — m-a întrebat el.

— Acum muncitorii maghiari — i-am răspuns eu — luînd cunoștință de planul dvs. n-o să lase pe conducătorii lor să doarmă liniștiți. Oamenii muncii nu vor vrea să rămînă în urma poporului sovietic". Lucrările Congresului și planul elaborat constituie un puternic sprijin moral pentru mișcarea muncitorească și comunistă internațională, pentru toate forțele democratice în lupta lor împotriva forțelor reacționare ale imperialismului. Nu este colț în lume unde să nu fi răsunat ecourile Congresului. Traducătorii au avut de lucru pînă peste cap. Deabia au reușit să traducă scrisorile și telegramele care au venit din zeci de țări. Cît de departe este Moscova de Puerto-Rico, dar și acolo s-a auzit vocea comuniștilor țării Sovietice în apărarea păcii. Într-o scrisoare sosită la Congres din orașul San Guan se spune: „Cu toată propaganda înveninată a imperialismului, poporul din Puerto-Rico acordă o înaltă prețuire marelui aport pe care îl aduce Uniunea Sovietică cauzei întăririi păcii în toată lumea, dezvoltării științei și luptei pentru independența și înflorirea tuturor popoarelor".

Iată o altă scrisoare: „Federația Minerilor din Chile salută cel de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. și-i dorește succes în muncă".

Rozelina Janc, activistă a organizației locale a Tineretului Comunist dintr-un oraș francez scrie și ea Congresului: „Mă folosesc de ocazie să transmit întregului popor sovietic felicitările tinerilor și tinerelor Franței. Oh ce greutăți s-ar ivi în țara noastră niciodată nu vom înceta lupta pentru triumful cauzei comunismului".

Al. CÎMPEANU

Moscova, 5 februarie 1959

LUPTĂTORII ALGERIENI

(Urmare din pag. 1-a)

În jurul nostru migdalii sînt în floare, dar *gourbiile* (colibe de noroi și paie) sînt goale. Cineva arată urmele negre datorate incendiului. Nu se vede nici o vietate. Sîntem în Algeria și războiul este pretutindeni prezent.

În mijlocul unei păduri, o patrulă de soldați ai A.E.N. ne ia în primire. Membrii patrulei sînt îmbrăcați în uniformă militară și poartă arme automate. Salută pe ofițerii care ne însoțesc și ne ajută să străbatem „Maginot-ul" algerian: faimoasa linie Maurice. Rețeaua de sîrmă ghimpată a fost distrusă în diverse puncte prin încărcături explozive închise în tuburi lungi și înguste de fier sau din material plastic. Pe cîmp am asistat la o manevră tactică cu atac simulat asupra unui fort mic, înconjurat cu sîrmă ghimpată.

La sediul comandamentului

Sosim la destinație la amiază. La nord răsună tunul. Are loc — ne spune comandantul — o bătălie îndîrjită. Sînt angajate diverse batalioane franceze, susținute, spune el cu o nuanță de ironie, de artileria și aviația N.A.T.O.

În fața sediului comandamentului flutură un mic drapel algerian: alb și verde, la mijloc cu semiluna și steaua roșie. Sentinela prezintă arma. Luăm loc în biroul comandamentului: o mică cameră văruită de curînd.

Comandantul — un algerian care a fost ofițer în armata franceză — a luptat în cel de al doilea război mondial și a făcut și campania din Indochina. El recunoaște că de la soldații lui Ho Și Min a învățat multe lucruri folositoare. Este acoperit de decorații franceze, pe care le-a așezat într-un mic săculeț. Aceea care descriu în culori negre pe patrioții algerieni, ar trebui, desigur, să știe că cea mai mare parte a cadrelor militare ale A.E.N. au fost educate în școlile militare franceze și au servit, cu cinste, cauza luptei împotriva barbariei naziste. De asemenea, în număr mare sînt tinerii algerieni trimiși în armata franceză din Indochina care au găsit în rezistența eroică și victorioasă a poporului vietnamez, un îndemn la lupta pentru renașterea națională.

„Noi îndreptăm spre cîmpul de instrucție numai pe aceia care au dat deja dovadă de patriotism prin acte de curaj și pe aceia care în Algeria sau în altă parte sînt „descoperiți" ca fiind membrii activi ai F.L.N. și trebuie să scape de colonialiștii care îi caută — îmi spune comandantul. *Este vorba, în cea mai mare parte,* continuă el, *de oameni care au luat parte la acțiuni armate în orașe, la acțiuni de ștafetă, de organizatori ai rezistenței în rîndul populației civile. Cererile de înrolare sînt numeroase și sîntem siliți să tipul de război pe care-l ducem, să primim pentru moment, numai pe aceia care ne dau certitudinea că vor deveni în scurt timp buni luptători.*

A.E.N. a organizat cursuri pentru comandanții de pluton și de companii, pentru subofițeri; a organizat școli de specializare pentru pionieri, telegrafiști, infirmieri, artileriști etc. Primele 45 de zile ale cursului sînt dedicate lecțiilor de strategie militară, educației morale și patriotice, instrucției. În fiecare săptămînă are loc o conferință cu privire la situația mondială. Se acordă multă grijă istoriei naționale a Algeriei și luptei împotriva oricărei prejudecăți rasiale și religioase.

A sosit un curier. Discuția se întrerupe pentru cîteva momente. Pe pereți sînt bătute în cuie două steme de lemn care reprezintă diversele specialități ale armelor. Pe prima scrie în franceză și în arabă: *„Învață și construiește"*; pe a doua: *„nu există victorie fără disciplină"*.

Se aude sunetul unei sirene. O formație de avioane de vînătoare este semnalată la vreo 50 de kilometri spre nord-vest. Recruții se răspîndesc în pădure și piesele antiaeriene sînt gata să intre în acțiune. Din fericire nu va fi nevoie de aceasta. Formația luase altă direcție.

„Cea de-a doua fază a cursului — continuă să-mi povestească comandantul — *durează și ea o lună și jumătate. Recrutul învață să mînuiască toate armele pentru ca să și poată înlocui fără dificultate și cu folos tovarășul în orice tip de armă. Cei care au însușiri de comandant și au dobîndit merite deosebite în proba focului, frecventează un curs de perfecționare înainte de a obține galoanele. Nu sînt restricții de vîrstă".*

Comandantul trece apoi la explicarea celor cinci elemente care caracterizează tactica A.E.N.: alegerea terenului pentru a împiedica mijloacele blindate să manevreze după bunul lor plac, camuflajul, acțiunea de noapte, factorul surpriză și mijloacele militare.

„În ceea ce privește disciplina nu avem griji. Armata noastră este o armată de voluntari care luptă pentru un ideal și nu o armată de mercenari. Idealul nostru este independența Algeriei. Sîntem ca o familie mare în care ofițerii au rolul fraților mai mari.

Cazarma

Trecem la vizitarea cazărmii. Fiecare soldat are un pat mic de campanie, cu pleduri și o saltea. Echipamentul este complect: gamelă, puști, manta de ploaie, sac de merinde etc. Dormitoarele sînt în ordine și plantoanele iau poziție de drepți atunci cînd intră comandantul. Infirmeria este bine utilată. Doctorul lipsește. Îl căutăm și îl găsim într-un vechi grajd transformat în sală de școală. După aspect pare unul din acei profesori care își petrec toată ziua în bibliotecă. Dar aparențele înșeală. Este vorba de un vechi revoluționar care a preferat să aleagă de mulți ani calea sacrificiului.

Îl vizităm pe medic în toiul unei lecții de anatomie ținută elevilor infirmieri și brancardieri. Pe pereți sînt atîrnate diferite planșe în care sînt descrise în amănunțime organele corpului omenesc. La stînga „catedrei" se află un schelet ca în orice aulă universitară.

Elevii care urmăresc cu pasiune explicațiile profesorului lor sînt toți ușor răniți, oameni pe care comisia medicală militară A.E.N. i-a ales pentru „servicii sedentare". *„Dacă este nevoie, îmi* explică comandantul, *ei trebuie să lupte, pentru că inamicul nu respectă normele internaționale stabilite de Convenția de la Geneva cu privire la răniți și la prizonierii de război. Acei care sînt însă considerați inapți permanenți sînt scoși din Algeria și transferați pentru convalescență în străinătate."*

Rațiile sînt abundente și soldații au o înfățișare sănătoasă. Aprovizionarea este aproape întotdeauna regulată. Fiecare luptător primește și o rație de hrană rece.

În interiorul depozitului de arme se găsesc de toate. Este un arsenal „occidental" complect. Tun mic anticar german, mitraliere franceze, mitraliere Beretta italiene, puști-mitraliere engleze, carabine americane și pistoale spaniole. Fiecare armă are munițiile ei.

Plutoanele și detașamentele de recruți fac instrucție în pădure sau ascultă instructajul unui subofițer.

Pe terenul de război vreo 10 recruți sar peste obstacole și se tîrăsc pe sub sîrma ghimpată. Într-altă parte o echipă face o manevră tactică de învăluire, pentru a surprinde o formație de „parașutiști".

Deșteptarea sună la ora șase, iar stingerea la douăzeci și unu. Patrulele sînt întotdeauna de pază și uneori toate sectoarele sînt în alarmă.

Luptătorii în clipe de repaos

Ziua următoare am vizitat o tabără de specialiști, artificieri și artileriști. În mijloc se afla un turn camuflat pentru sentinela care trebuia să semnaleze apropierea avioanelor. Un băiat de optsprezece ani scruta cerul cu un binoclu.

În mijlocul unui gard de smochini de India un tînăr se bărbierește. Cere unele date unor soldați care stau pe o bancă la soare. Douăzeci și unu de ani, muncitor, de optsprezece luni cu A.E.N. Douăzeci și trei de ani, student, de două luni cu partizanii. Douăzeci și șapte de ani, tîmplar, de trei ani în ilegalitate. Douăzeci și opt de ani, comerciant, de doi ani cu A.E.N. Optsprezece ani, țăran, de doi ani cu partizanii. Cea mai mare parte din soldați sînt muncitori manuali; intelectualii și studenții sînt de asemenea numeroși și nu lipsesc nici măcar cei care provin din familii cu bunăstare sau descendenți ai unor vechi familii cunoscute.

La întoarcerea în tabăra nr. 1 găsim pe băieți la odihnă. Unii se distrează lovind cu piciorul o minge făcută din zdrențe. Alții își fac lecția de franceză sau de arabă. Printre recruții prezenți nu este nici un analfabet.

Salutîndu-mă la plecare, comandantul își exprimă dorința ca și alți jurnaliști să viziteze tabăra. Lumea, spune el, trebuie să știe adevărul. A.E.N. este o realitate pe care nimeni nu o poate nega. Cînd a început lupta armată ea părea o acțiune disperată. Eram puțini și prost înarmați. Astăzi sîntem zeci de mii și bine înarmați. Milioane de algerieni ne susțin materialicește și din punct de vedere moral. În lume își face din ce în ce mai mult loc, convingerea că războiul din Algeria trebuie să-și găsească soluționarea pe plan politic. Calea care mai trebuie străbătută este încă grea și dureroasă, dar ea va fi încununată de victoria poporului algerian.

La aeroportul din Alger în timp ce așteptam să mă urc în avionul Tunis-Rabat și aerul era brăzdat de avioane cu reacție trei recruți francezi, de aceeași vîrstă cu aceia pe care cu cîteva zile în urmă îi întîlnisem pe cîmpul de instrucție al A.E.N., glumeau zgomotos. Erau debarcați de curînd în Algeria. Poate că petrecuseră sfîrșitul anului acasă ciocnind pentru anul nou. Poate că nu știau încă în ce lume au nimerit...

Tinerii algerieni și francezi se luptă. Nimeni dintre ei nu are interes să fie război.

Algerienii nu cer altceva decît dreptul de a se simți în Algeria — ca francezii în Franța — în casa lor.

Dante POLI

Personalul sanitar în activitate

NUNTĂ CA ÎN POVEȘTI...

În orășelul Mezötur din Ungaria a fost nu de mult mare sărbătoare. Gospodăria colectivă „Petöfi" din localitate a sărbătorit împlinirea a 10 ani de la înființare. Cu acest prilej a avut loc, chiar la gospodărie, nunta simultană a șapte perechi de tineri colectiviști. A fost o nuntă ca-n povești, despre care se va mai pomeni multă vreme.

Cortegiul nupțial a străbătut orășelul în 50 de trăsuri, iar la ospăț au luat parte nu mai puțin de 1100 oaspeți. Mîncarea a fost gătită în 50 de cazane instalate în curtea gospodăriei și au fost consumate printre altele 250 de găini, 40 de miei, 80 de purcei, 500 de torturi și s-au băut 1600 kg. de vin. Petrecerea a durat de simbătă seara pînă luni dimineața.

O asemenea abundență e în sine grăitoare pentru succesele realizate în cei 10 ani de existență a gospodăriei colective!

O MÎNĂ SPALĂ PE CEALALTĂ

Cîteva afaceri scandaloase, mult grăitoare pentru moravurile ce dăinuie în lumea „suspusă" din Franța, au reținut în mod deosebit atenția opiniei publice franceze, pe la sfîrșitul lui ianuarie. În aceste scandaluri sînt implicate, precum relatează agenția U.P.I. „cele mai înalte cercuri ale societății franceze și pare-se și unii reprezentanți ai celei de a V-a Republici". Au fost dezvăluite o serie de fapte senzaționale, care atestă că „persoane din cercurile conducătoare ale noului regim au fost înștiințate anticipat de devalorizarea francului, ce a avut loc recent, astfel încît ele au reușit să mai facă unele tranzacții favorabile" înainte de devalorizare.

După cum reiese din coloanele presei burgheze din Franța, acest scandal amenință să aibă serioase urmări de ordin politic. Ziarul „LE FIGARO" pune direct întrebarea de ce guvernul Debré nu întreprinde nimic pentru începerea unor cercetări cu privire la aceste matrapazlîcuri financiare, iar „LE MONDE" arată că s-a creat impresia că a vorba de o încercare de a mușamaliza întreaga chestiune. Din ce motive, nu-i greu de priceput cînd cunoști proverbul „o mînă spală pe cealaltă"...

De PRETUTINDENI

VIZITATORII expozițiilor de artă populară din U.R.S.S. au prilejul să admire o serie de obiecte artistic confecționate dintr-un lemn galben, foarte tare. Acest material, denumit cap-coren, care se găsea din abundență în pădurile din nordul Rusiei Europene, a fost modelat de meșteri pricepuți, încă în urmă cu mai multe secole. Astăzi, obiectele din cap-coren se lucrează în artelul „Ideal" din Kirov.

●

DREPT SEMNE de carte, pot fi folosite cele mai diferite obiecte. Lucrul acesta s-a dovedit cu prisosință, cu prilejul inventarului bibliotecii orășenești din Herne (R. F. G.). În volumele inventariate au fost găsite numeroase semne de carte lăsate de cititori și anume: trei chei, șase cărți poștale, un mic album de mărci, patru scrisori (dintre care două de dragoste), o felie de salam, o pereche de ochelari, un certificat școlar (cu note foarte proaste), patru mucuri de țigară și trei șireturi.

●

CU PRILEJUL unui concert, organizat de secția locală a Asociației pentru protecția animalelor din Wellington (Noua Zeelandă), s-a iscat un mic scandal atunci cînd orchestra a deschis festivitatea cu... „Marșul vînătorilor".

●

ANUL TRECUT au murit în Germania occidentală 1.800 de mame în timpul nașterilor. Prin această cifră, Republica Federală s-a situat pe locul doi din lume în acest domeniu, după Japonia.

●

DEMONSTRIND o doză de cinism ce întrece orice închipuire, niște „savanți" atomiști americani au făcut recent un calcul macabru, din care rezultă că uciderea unui om cu ajutorul bombei H costă — socotit în banii noștri — 3,35 lei. Atît valorează deci, viața unui om pentru atîtătorii la război!

●

CU PRILEJUL unui concurs de rock'n'roll ce a avut loc în orașul vest-german Hofkirchen (Bavaria), cîștigătorul concursului, un tînăr de 19 ani, a căzut mort pe parchet, în timpul dansului final care avea să-i confirme „victoria".

●

ÎN SCHIMBUL a 3 lire, 3 șilingi și 5 pence, un magazin din Worcester (Anglia) oferă o duzină de cutii de conserve (cîte două din fiecare), conținînd următoarele „delicatese" importate din Japonia: lăcuste prăjite, friptură de omizi, picioare de broască afumate, viermi de mătase prăjiți, furnici în șocolată, caracatiță friptă și cărăbuși cu sos picant.

●

MARE A FOST uimirea cetățeanului Uwe Schubert, din orașul Meissen

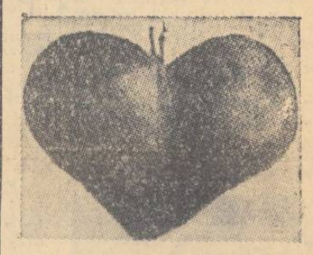

(R.D.G.), cînd a găsit, săpînd în grădină, acest carțof în formă de inimă.

●

CUNOSCUTA expresie „ca peștele în apă" s-a dovedit că nu poate fi aplicată la toți peștii. Există unele specii cu solzi în Australia, America și Africa, care pot trăi fără apă. Avînd obișnuita respirație prin bronhii, acești pești pot, de asemenea, să inhaleze aerul din atmosferă, care trecînd prin intestine, ajunge la vezicula aeriană ce înlocuiește plămînii.

●

ÎN TIMPUL săpăturilor efectuate la o distanță de 50 de km. de capitala Guatemalei, pe locul vechiului oraș al poporului Maia, distrus în 1525 de conchistadorii spanioli, și îngropat mai apoi sub un strat gros de pămînt roșu, arheologii au descoperit o uriașă piramidă de piatră. Această piramidă, înaltă de 10 m., a servit cîndva drept templu. În partea superioară se află locul unde se aduceau jertfe zeilor. Tot aici astronomii făceau observațiuni.

●

DUPA 40 de ani de observații, patologia comparată a ajuns la concluzia că artero-scleroza nu se produce la animalele sălbatice, ci numai la cele care trăiesc în comun în parcurile zoologice. Sclerozarea arterelor nu se datorește îmbătrînirii lor sau regimului alimentar, ci izolării în cuști. Cele peste 11.000 de autopsii, făcute pe păsări și mamifere, au demonstrat că îndelungata captivitate nu influențează toate speciile în mod egal. Cel mai vulnerabil la artero-scleroză pare a fi cangurul din Australia. Păsările mari, vulturii, berzele etc. suferă mai mult decît cele mici.

●

LA ORLIK, pe rîul Vltava, se construiește cea mai mare hidrocentrală din R. Cehoslovacă. Cele patru turbine puternice, Kaplan, vor produce anual un volum de energie electrică, echivalent cu cel produs de 40.000 vagoane de cărbuni. Centrala de la Orlik va deveni cea mai importantă sursă de energie electrică a Cehoslovaciei.

●

SAVANTUL sovietic E. F. Hagemeister, afirmă că continentul Atlantidei ar fi existat pe locul unde se găsește arhipelagul insulelor Azore, fiind înghițit de Oceanul Atlantic. El apreciază că scufundarea Atlantidei ar fi permis curentului cald al gulf-streamului, pătrunderea în Oceanul Înghețat arctic, provocînd topirea ghețurilor în sfera de nord, marcînd astfel, sfîrșitul primei ere glaciale.

●

ZBORUL deasupra Arcticei, în lunile cînd nu este noapte polară, îi împiedică pe unii pasageri să doarmă. Pentru remedierea acestui inconvenient se folosesc măști somnifere, care permit pasagerilor să se simtă ca într-un interior perfect obscur. Impresia acestei stări de repaus zare mai este completată de portul unor papuci practici și ușori.

●

NU DE MULT, un om a fost văzut părăsind în mare grabă și cu strigăte, spitalul din Memphis (S.U.A.), unde nevasta sa se afla internată la secția de chirurgie estetică și pe care voia s-o viziteze. Au fost necesare multe eforturi din partea surorilor de serviciu pentru a-l face să înțeleagă că, din greșeală, a fost îndrumat la camera unei paciente de... 82 de ani.

Actori și roluri

DUPĂ succesul pe care l-a repurtat în filmul „Zboară cocorii", întreaga presă de peste hotare a calificat-o pe TATIANA SAMOILOVA ca cea mai bună artistă de la Cannes. Numeroase firme cinematografice au invitat-o pe tînăra artistă să colaboreze la realizarea unor filme. Una din invitații se referea la rolul Annei Karenina, în care rolul lui Vronski urma să fie interpretat de Gerard Philippe.

Tatiana Samoilova nu a primit nici una din oferte, declarînd că vrea să joace numai la „Mosfilm"-ul ei drag, să lucreze în colectivul care a creat „Zboară cocorii" și căreia îi datorește succesul ei.

CEI care au văzut filmul „Tînăra Gardă" își amintesc bine de figura

lui Oleg Koșevoi, căruia pe ecran i-a dat viață tînărul VLADIMIR IVAȘNOV pe atunci încă student al Institutului de Artă Cinematografică.

După ce a jucat cu succes în cîteva filme, el va putea fi văzut din nou în rolul comisarului din filmul „Soarta unui om" pe care cunoscutul actor Serghei Bondarciuk (de data asta ca regizor) îl realizează după nuvela cu același nume a lui Șolohov.

ROZA MAKAGANOVA, care a fost oaspetele țării noastre în toamna anului trecut, cunoscută din numeroase roluri pe care le-a interpretat în filmele „Școala curajului", „Destinul Marinei Vlasenko", „O vară neobișnuită", „Steaguri pe turnuri" etc. turnează în prezent la studioul „Mosnaucifilm" (Studioul de filme științifice din Moscova), cu regizorul V. Dolin, filmul „Inimi credincioase", închinat.. porumbeilor.

ROZA VINTURILOR

Suprarealiștii americani se ceartă...

Revista americană „ARTS DIGEST" are și o rubrică de cancanuri. În numărul pe septembrie 1958 aflăm că Harvey Dinnerston, Shelly Fink, David Levine și Burt Silverman sînt patru tineri pictori suprarealiști din Broklyn neconsacrați la ora actuală... Ei ar fi dorit însă să participe la expoziția bienală pe care au organizat-o în anul acesta suprarealiștii din Long Island...

Hertha Wegener, un nume consacrat în arta abstractă americană și care făcea parte din juriul expoziției, a refuzat să primească pînzele acestor începători pe motiv că ele nu reprezintă decît niște simple mizgăleli...

Cei patru suprarealiști începători nu s-au dat însă bătuți. Ei au protestat public și au arătat că mizgăielile expuse și semnate de celebrități ale picturii decadente americane nu sînt cu nimic superioare proprilor lor mizgălituri... La asemenea argumente, orice comentariu ar fi de prisos...

Dificultățile inteligenței...

Robert P. Johnston era un onorabil profesor de drept roman la universitatea din Wyoming — S.U.A. De la o vreme, onorabilul Mister Johnston a căpătat însă o meteahnă. A început să filozofeze, mai ales seara, instalat confortabil într-un fotoliu, în fața semineului. Profesorul nu se poate împăca cu egoismul contemporanilor săi și de aceea s-a hotărît să le lumineze mintea cu ideile sale „filozofice"... El are o părere proastă despre oamenii inteligenți și despre civilizație. Întrebat de curînd de un ziarist, „filozoful" a declarat : „Nu există civilizație... nu există decît barbarie (?)... În lume, a continuat filozoful — nu există oameni inteligenți. Nu există decît proști și nebuni...

Profesorul Johnston a refuzat însă să spună din ce categorie face parte...

„Norocul este dușmanul meu"...

Tînărul Richard Pape trăia fără prea multe griji la Londra, ca autor de romane polițiste. Primul său roman „Nebunia este prietenul meu", îl consacrase... ca romancier. De curînd, Richard Pape a oferit londonezilor un nou roman : „Norocul este dușmanul meu", care a avut însă mai puțin noroc decît primul...

Cartea, îmbibată de gangsteri, bombe atomice și striptease, i-a adus lui Richard Pape numai ghinioane. Editura „Clubul Editorilor Englezi" a refuzat să-i mai dea avansuri, deoarece cartea zăcea nevîndută în vitrinele librăriilor. Hotelul în care locuia i-a prezentat nota de plată. Croitorul, pantofarul și birtașul la care mînca i-au tăiat creditul...

În urma acestui insucces public, Richard Pape s-a hotărît să scrie un nou roman : „Nenorocul este destinul meu de scriitor"...

Farmecul colegiilor americane...

Scriitorul american Robert Anderson a scris de curînd o piesă a cărei acțiune se petrece în cadrul unui colegiu american de băieți.

Robert Anderson demonstrează astfel că tinerii americani au prilejul aici să-și dezvolte în voie aptitudinile lor în cadrul activității unor cluburi și asociații de tot felul. Prima surpriză pe care o rezervă colegiul tinerilor americani este o cheltuială zdravănă aplicată noului venit, de către elevii veterani. Urmează apoi în ordine admiterea acestuia în „Loja gentlemenilor", în cercul Ku-Klux-Klan-ului, în asociații ca „Amicii fetelor de cabaret", sau ca „Amicii lui Jammes Dean" (numeroși tineri americani profesează cultul lui Jammes Dean, un tînăr actor de cinema american care și-a găsit moartea acum doi ani într-un accident de automobil), etc...

După cum vedeți, nu se poate spune că, colegiile americane nu-și au farmecul lor...

Cu GOPO prin istoria și geografia basmului

Datoram de mult o vizită lui Gopo. Ca deobicei, dornic să se amuze pe socoteala criticilor mă invitase să parcurgem împreună comentariile presei franceze la „7 arte", după ce bineînțeles i-a fost acordat premiul de la Tours. Mi-am adus aminte de ea acum cîteva zile, în preajma premierei ultimului său film pe ecranele românești și l-am inopinat în plină activitate.

— Ei, cum a fost apreciat filmul ? i-am reamintit eu vechea promisiune.

— *Spune-mi mai bine ce impresie ți-a făcut ?* mi-a replicat el.

— Depinde.

— *De ce anume ?*

— De părerile care le aî despre critici...

— *Le-am expus în „7 arte". Apar acolo trei brontozauri...*

— Mi se pare însă că tocmai criticii ți-au dat șase premii internaționale.

— *Într-adevăr. Acum însă am de furcă cu unii dintre ei. Poftim și citește : mă scot teoretician.*

Pe masă două ziare franțuzești : unul descoperă că „7 arte" a fost realizat în... șapte culori ; celălalt scrie că de fapt Gopo a descoperit o a treia dimensiune a filmului : cea sonoră.

— *Așa nu se mai poate* — adăogă el cu o prefăcută indignare. *Pînă la urmă cine știe... mă apuc să scriu studii și.. mă las de film.*

— Asta n-o cred.

— *E drept că deocamdată nu m-am hotărît. Așa că... continui să fac filme.*

— Dacă-mi amintesc bine, în pauzele consfătuirii internaționale a cineaștilor de la Sinaia te ocupai de Harap Alb. În ce relații mai ești cu el ?

— *Dintre cele mai bune. Trebuie de altfel să-ți spun că mi-am lărgit mult cercul de prieteni în ultima vreme : Ochilă, Setilă, Păsări-lăți-lungilă...*

— Un nou film animat ?

— *Și animat.*

— Adică cu actori ?

— *De ce nu ?*

— I-ai găsit ?

— *Deocamdată caut. Poate mă ajută și „Magazinul". Am nevoie în primul rînd de o fată „frumoasă ca-n povești" care să interpreteze rolul fiicei împăratului Roșu și fierește de un Harap Alb fără pereche.*

— Dacă-i desenezi... e lucru simplu.

— *Ba deloc. Sînt convins că printre miile de tineri și tinere care vin în sălile de cinema și iubesc filmul se găsesc și interpreții mei. Odată găsiți am să-i și desenez, acolo unde va fi nevoie.*

— Cum : unde va fi nevoie ?

— *Pentru ca să-ți explic „unde va fi nevoie" e necesar mai întîi să afli că basmul lui Creangă se va preface pe ecran într-o veritabilă enciclopedie internațională a basmului.*

— Așa dar, ne vom întîlni cu eroii basmelor din toată lumea.

— *Desigur. Și în lumea basmelor există geografie și istorie. La sud de țara noastră stă Pinocchio. La vest, Albă ca Zăpada. În nord, Ivan Turbincă, Și așa mai departe...*

— Dar întîlnirea lor peste timp cine o va hotărî : nu cumva regizorul ?

— *Nicidecum. Întîmplările vieții eroilor care îl însoțesc pe Harap Alb.*

— Deci basmul a fost modificat.

— *Evident. Nu puteam să-l menținîn cadrul său tradițional fie și pentru faptul că spectatorul contemporan nu se mai emoționează privind la un viteaz cu paloș de lemn care lovește într-un balaur de carton.*

— Atunci ?

— *Am reținut esența comprimînd sumedenie de generalități moralizatoare într-o manieră asemănătoare „Scurtei istorii". Astfel, Harap Alb, pe care învățătura îl familiarizează de-acasă cu diferite domenii ale activității omenești, este silit abia apoi, în contact cu viața, să descopere vicii și calități umane ce-i rămăseseră necunoscute. Întîlnirea cu Spînul îi oferă, spre exemplu, cunoașterea înșelătoriei. Altădată cunoaște umilința. Cea mai de seamă descoperire a sa rămîne însă dragostea. Această dragoste de oameni îi dă puteri uriașe pentrucă ea îl învață cum să-și apropie pe toți acei prieteni care-l vor salva de toate nenorocirile și de toți dușmanii.*

— Dacă înțeleg bine aici există un sîmbure de actualizare.

— *Există și nu numai aici. Pentrucă la început spuneam că-i voi desena cîteodată pe eroii mei, aceasta o voi face tocmai cu scopul unei cît mai bune actualizări a manifestărilor lor și prin aluzii la descoperiri contemporane. Dacă, să zicem, Ochilă vrea să vadă departe nu va trebui oare să-și regleze ochiul așa cum noi ne reglăm televizoarele, pentru a obține cea mai clară imagine ? Sau crezi că după lansarea rachetelor cosmice Păsări-lăți-lungilă poate ajunge în Lună fără... trepte ? În cazul de față desenul animat se va supune manierei filmului iar nu filmul manierei desenului. Înțeleg prin aceasta un procedeu asemănător celui utilizat de Ptușko în al său Gulliver sau de Karel Zeman în „Invenție diabolică".*

— Și pe cînd va fi gata ?

— *Doresc să-l termin în cinstea lui 23 August, așa încît pînă la sfîrșitul anului să fie prezentat pe ecrane și...*

— Dar omulețul ?

Nu l-am uitat. Am de gînd să-l fac eroul noului film „Singur împotriva mea".

...L-am părăsit pe Gopo nu în admirația creațiilor sale ci în frigurile dezvoltării propriului său stil. Pentrucă, ceeace nu știu desigur spectatorii, Gopo lucrează nenumărate variante ale ideilor sale și mii de desene pînă cînd să poată spune : Evrika !

Eugen ATANASIU

ECOURI CINEMATOGRAFICE

● **DE CURÎND a avut loc la Budapesta premiera de gală a noului film maghiar „Ieri". Scenariul filmului a fost scris de Dobozy Imre, iar regia filmului este semnată de Márton Keleti. În rolurile principale ale acestei drame istorice apar Makláry Zoltán, Ladányi Ferenc, Ungvári László și alții.**

● **CUNOSCUTUL actor francez Gerard Philippe pregătește două noi filme : „Febră la El Paso", în care va juca alături de Maria Felix și „Babette pleacă în război"**

● **SUB TITLUL „Oglinda politicii internaționale 1958", redacția de jurnale de actualități a Studioului de filme din Budapesta, a terminat de curînd un interesant scurt metraj. Noul jurnal aduce pe ecran importantele evenimente internaționale ale anului trecut, creatorii filmului alegînd episoadele cele mai semnificative. Filmul arată momente din lupta de eliberare dusă de popoarele Africii, de la ședințele Adunării Generale O.N.U., Congresul pentru pace de la Stockholm, precum și lupta activă dusă de Uniunea Sovietică pentru apărarea păcii și realizarea dezarmării.**

● **STUDIOUL de filme „Hansa" din Republica Federală Germană pregătește un mare film antirăzboinic care va evoca bătălia de la Stalingrad și distrugerea în acest loc a șase armate germane. Ministerul de război de la Bonn a respins cererea regizorului filmului în vederea acordării de ajutor calificat la realizarea filmului.**

● **DUPĂ succesul comediei cinematografice „Pălăria lui Anatol", în R.P. Polonă s-a început turnarea a încă două filme în care spectatorii îl vor revedea pe pan Anatol. Titlurile (provizorii) ale noilor filme sînt : „Milionul lui Anatol" și „Inspecția lui Anatol". Primul reprezintă o relatare umoristică despre o fată tînără care a cîștigat la loterie însă și-a pierdut lozul cîștigător. Anatol o va salva din această „tragedie". În cel de al doilea film Anatol este membru al unui juriu dintr-un mic oraș provincial care are de ales o „regină a frumuseții". Regizorul amberor filme este Ian Ribkovski, iar în rolul lui pan Anatol apare pan Tadeusz Finevski.**

Teatrale

● **TEATRUL de satiră din U.R.S.S. pregătește o serie de piese după opere literare mult apreciate de cititori. În prezent, se lucrează la adaptarea pentru scenă a romanului lui Ilf și Petrov „Vițelul de aur". În același timp se lucrează la montarea piesei lui Nazim Hikmet, „Sabia lui Damocles" pamflet îndreptat împotriva instigatorilor la un război atomic. Tot din viitorul repertoriu face parte piesa „Fum fără foc" piesă consacrată tineretului de astăzi.**

● **LA TEATRUL dramatic Stanislavski se lucrează în prezent la pregătirea unor premiere. Piesa „Copilul minune" a dramaturgului estonian Eugen Raunet înfățișează tragedia unui emigrant căzut în mîinile unor servicii secrete străine care îl trimit în țara sa pentru a o defăima. În repertoriu mai figurează „Casa lui Bernarda Alba" de Federigo Garcia Lorca. „Cariera" de dramaturgul american James Lee care redă viața dificilă a actorului în lumea capitalistă și „Visul unchiului meu" adaptare după Dostoievschi.**

Reportaj în cușca tigrilor

Pe Lidia Jiga am cunoscut-o într-o dimineață de ianuarie cînd vizitam menajeria Circului de Stat. Stăteam cu capul lipit de cușca leilor mîngîindu-i drăgăstos.

— Alex, dă lăbuța.

Prin gratiile cuștii Alex a scos o labă imensă pe care i-a întins-o fetei. M-am apropiat tiptil să urmăresc scena drăgăstoasă dintre fata cea blondă și leii din cușcă. M-a dat de gol Tosca leoaica. Ochii rotunzi și blînzi au căpătat o expresie furioasă. A mîrîit supărată, arătîndu-și colții.

— Ce-i Tosca ? Și fata s-a întors spre mine. Prezența mi-a fost trădată.

— Imblînzitoare ? am întrebat-o.

— Încă nu oficial. Dar curînd, ...sper...

Vreți să-mi cunoașteți „copiii" ? Apoi au început prezentările : Alex cel blînd, cuminte și bun. El mă iubește, mă apără, e bineînțeles favoritul meu. Tosca e foarte inteligentă. Mă înțelege din priviri. Cu ea dresura merge ușor.

Alături de lei e cușca panterelor. Ali și Keti. Cu ele am avut multă bătaie de cap. Panterele sînt foarte periculoase, supraveghează și atacă cînd nu te aștepți. După un timp îndelungat am reușit să le mîngîi. Acum m-ascultă. Îmi cunosc vocea. În Ali am multă încredere. Și apropiindu-se de cușcă îi spune :

— Hai, dă nasul Ali. Și Ali cuminte, i-a întins printre gratii botul catifelat. Furioasă, cu pași de felină, Keti privește geloasă această scenă. Încearcă să se repeadă. Ochii îi sticlesc.

— Asta-i Keti, cea rea. Nici azi nu mă lasă s-o ating. Știe numai de frică. E rea dar e frumoasă și suplă. Sare prin cercuri cu ușurința unui fulg și asta numai cînd are chef. Adesea Keti are toane.

După aceste scurte prezentări am intrat cu Lidia Jiga în cabina artiștilor unde mi-a povestit copilăria ei, viața ei, visurile ei...

★

Să tot fi avut 8—9 ani cînd prin Făgăraș — orașul ei natal — a trecut o caravană de circ. Zile în șir se strecura printre cei mari, să urmărească viața-feerie a caravanei. Looping-uri, trapez, balet acrobatic, dar mai ales dresura de animale o fascina pe fetiță. De atunci curtea casei s-a umplut de „jivine" cum le spunea supărată mama ei. Aduna pisici pripășite, cîini vagabonzi, îi hrănea și... făcea cu ei „dresură". Obținuse chiar „rezultate de seamă". Cățeii ședeau frumos, dădeau lăbuța, pisicile săreau peste cățel. Dar anii de școală și cicăleala mamei au întrerupt preocuparea micuței Lidia. Și cum visurile copilăriei rămîn cele mai trainice, Lidia nu le-a abandonat. Venită în București să facă o specializare, pașii o purtau mereu spre circ. Venea zilnic aici. Era ca o chemare... Îndrăgise niște ursuleți. S-a împrietenit cu ei. Cu aprobarea direcției circului a început să le dea de mîncare. Dragostea arătată animalelor i-a adus angajarea la Circul de Stat. Au început zilele turneelor. Împreună cu urșii, Lidia a colindat prin țară, îngrijindu-i. Dar marea ei dorință era să facă dresură. Dresură mixtă. Unic în țară la noi : cu lei, pantere și urși. Dar cum ? Pentru asta îți trebuie un maestru. Un dresor încercat. A început singură, întîi cu urșii. Rezultate nu a prea obținut. Doar s-a împrietenit cu ei.

Colegii din circ o priveau neîncrezători. Dar într-o zi, s-a hotărît. Va încerca din nou. Dragostea de animale o va ajuta. De asta era sigură. În circ au fost aduși doi lei : Alex și Tosca și panterele : Ali și Keti. Animale tinere, dar nu pui, ca să te poți apropia fără frică de ei. A încercat. A fost greu ca orice început. Zilnic asista la ora mesei animalelor. Apoi a prins să le hrănească singură. Zile, săptămîni... Obținuse și mici succese, răsplătite de zgîrieturi adînci și mușcături.

Lidia Jiga urmărea cu pasiune prezentarea animalelor de dresură ale circului Aeros. Dar „tainele" încercatei meserii de dresor nu i le arăta nimeni. Pe zi ce trecea se apropia mai mult de animale. Le mîngîia, le vorbea lîngă cușcă ore în șir. Reușise chiar să se împrietenească cu pantera Ali. Cei din circ o urmăreau curioși. Într-o zi, la o încăierare între animale, Lidia a băgat mîna între gratii să despartă panterele. Imprudența a costat-o. Ali, i-a mușcat falanga unui deget. A salvat-o prezența de spirit. A doua zi cînd cei din circ erau convinși că „dresoara" s-a lăsat de meserie, Lidia a apărut cu mîna pansată să-și hrănească animalele. Nu lipsea niciodată de la ora lor de masă. Nu vroia să renunțe cu nici un preț. Direcția a început s-o sprijine, declinîndu-și însă orice răspundere. I s-a amenajat un manej mic în spatele vagonului, i s-au făcut ghitere îngustă, o scară, patru piedestale, cercuri. Și... Alex a învățat să se culce lîngă stăpîna lui, să-i prindă încet, prevăzător, în colții mari, părul lung și blond. Tosca să sară peste capul ei, Ali să treacă peste o bară îngustă de 10 cm.; ba chiar încăpățînata Keti, asculta acum și sărea prin inele. Azi, începutul „dresurii mixte" pare să devină o realitate...

★

Trecuse mai bine de o săptămînă de cînd o cunoșteam pe Lidia Jiga. Am venit la vizionare. Comisia întrunită urma să-și spună cuvîntul în privința rezultatelor obținute cu leii și panterele. Lidia era emoționată. A intrat în manej. Cele opt trucuri executate cu leii și panterele i-au reușit. A reușit ! Deci va primi acum ghitere mari. Va lucra în manejul mare și poate curînd i se va da și un dresor încercat?! De la el Lidia vrea să învețe dresura. Toate tainele ei, trucurile, toate năravurile animalelor, psihologia lor și prezentarea numărului în manej. Cînd a ieșit din mica arenă era fericită.

Carmen CONSTANTINESCU

Lidia Jiga împreună cu „favoritul" ei, leul Alex

Pantera Ali execută un salt acrobatic

Fotografii : Nicu VASILE

Vă povestim filmul

Visul spulberat

O coproducție franco-italiană. Scenariul și regia : Renato Castellani ; Imaginea : Leonida Barboni ; Muzica : Roman Vlad ; Interpreții : Lea Massari, Enrico Pagani, Cosetta Greco, Lilla Brignone, Sergio Tofano, Carlo d'Angelo, Guglielmo Inglese etc..

Lucia (Lea Massari) s-a hotărît să urmeze chimia numai pentru că așa va putea studia mai departe de casă, la Pavia. Vrea să trăiască „liberă", „desprinsă de orice prejudecată" și să se consacre problemelor filosofice care o preocupă. Dar această „femeie independentă", această „liberă cugetătoare" de 18 ani e încă o naivă visătoare. Orașul îi e străin. Larma restaurantului studențesc o sperie. Noroc că la masa unde și-a găsit loc întîlnește o studentă energică și îndatoritoare Lina (Cosetta Greco), un medicinist tăcut și cam timid Mario (Enrico Pagani) și un asistent vorbăreț, căruia i se spune simplu, Asistentul.

Cu Mario însă, e altceva. Camaraderia studențească s-a prefăcut pe nesimțite într-o adevărată dragoste. Părinții Luciei nu vor să audă de o căsătorie. Mario nu le displace, dar mai întîi examenele, diploma, cariera... Tineretul însă nu e deprins să aștepte. Într-o dimineață, fără să-și vestească părinții, Lucia și Mario se cunună și își instalează gospodăria în camera lui Mario. Gospodărie e un fel de a spune, dar sărăcia se îndură mai ușor în doi. Cu ce și-a adus Lucia de acasă, cu banii cîștigați de Mario dînd meditații, mica lor gospodărie se încropește. Nu importă dacă, pentru a găti în cameră fără a fi surprinși de gazde, e nevoie de o serie întreagă de manevre tactice. Principalul e să

o scoți la capăt cu bugetul, să continui studiile și să nu faci cheltuieli de prisos : în nici un caz un copil !

Dar dacă totuși moștenitorul se anunță ? Aci lucrurile se complică. Viitorii bunici se lasă greu convinși să sporească subvenția, iar examenele care bat la ușă pretind eforturi mari. Senină și concentrată asupra mult așteptatului ei „Pierino", Lucia și-a lăsat în părăsire studiile. A vîndut și cursurile în lipsă de bani. Mario însă pregătește de zor doctoratul înainte de sosirea copilului. Nervii lui, istoviți de efort, sînt în două rînduri puși la încercare de alarmele false lansate de Lucia. De două ori ea anunță o naștere prematură și se internează la clinică.

Mario și-a luat acum doctoratul. Lucia stă deocamdată la părinți. În cele din urmă, Mario găsește un post de medic într-un sat. Vor avea în sfîrșit gospodăria lor ! Pierino se va naște în casa lor ! Tînărul

medic și-a luat postul în primire. Cu seriozitate, încercînd să pară important, Mario își începe consultațiile. Unui tînăr cu un furuncul sau unui moșneag cu vătămătură îi poți impune arborînd o pereche de ochelari. Iar la nevoie caietul cu rețete poate susține memoria. Ce te faci însă cînd ești chemat la o naștere grea și trebuie să pui forcepsul ? Cu care parte se începe, cu dreapta sau cu stînga ? A, da ! Cu stînga. Și ce te faci cînd trebuie să dai piept cu o moașă impozantă cît un jandarm ? Ce să faci ? Îți încordezi toate puterile ca să faci totul cum se cuvine. Și, dacă e cazul, mai urmezi și sfaturile moașei. Dar totul s-a sfîrșit cu bine. Copilul, lăut și înfășat, a fost predat mamei și Mario se grăbește să se întoarcă acasă, la Lucia lui.

Un motociclist a adus însă vestea că nevasta doctorului a născut.

Beat de emoție, Mario pornește împreună cu moașa spre sat. Vorbește într-una despre Pierino și despre poznele Luciei. La mijlocul drumului, moașa oprește mașina : doctorul trebuie să afle tot adevărul. Acolo s-a petrecut o dramă : copilul s-a născut, dar mama... Lucia... Lucia !

Neastîmpărata, poznașa Lucia nu mai este. Acum a rămas doar Pierino, care de fapt e o fetiță și pe care bunica ei o înfășă strîns, strîns. De altfel părinții Luciei au venit să ia fetița la dînșii. Ce s-ar face Mario cu ea ?... Singur, răvășit, doctorul se îndreaptă spre dispensar, ca să-și reia consultațiile. Dar cînd să intre primul pacient, apare tatăl Luciei cu fetița în brațe. Bătrînii nu s-au îndurat să-l lase singur și au hotărît să rămînă împreună cu Mario și cu fetița lui.

O vizită neobișnuită

ÎN LUMEA RADIOCHIMIEI

Semnalmentele personajului nostru vă sînt, poate, cunoscute: un tînăr care nu a împlinit încă douăzeci de ani (lui îi place să spună că-i are), înalt, cu părul blond tuns scurt, cu ochii vioi sub o frunte lată... Student în anul II la Facultatea de Chimie.

Cu o zi în urmă, asistentul de la catedra de organică l-a rugat să-i facă un serviciu. Înainte să vină la cursuri, să treacă — dacă are vreme bine înțeles — pe la Institutul de cercetări și să-i aducă un plic de la un coleg. Și de ce nu ar satisface această rugăminte a asistentului? De mult visa să arunce măcar o privire în laboratoarele cercetătorilor, despre care auzise atîtea.

CEASUL FOSFORESCENT

Așadar, astăzi dimineața Victor, în drum spre facultate, s-a oprit la Institut pentru a lua plicul. După formalitățile de rigoare, i s-a permis să intre într-o secție, unde îl așteptia colegul asistentului. A urcat cîteva trepte și a deschis o ușă ce dădea într-un hol mare. De la primul pas a rămas însă pe loc. Un sunet curios i-a atras atenția. Aducea și a sonerie și a claxon. S-a uitat în dreapta intrării, de unde i s-a părut că vine semnalul și a zărit o vitrină plină cu tuburi de sticlă, așezate orizontal. Deasupra, un bec roșu, aprins, părea că îi transmite ceva. S-a întors spre stînga și a zărit același lucru: o vitrină cu tuburi și un bec roșu, aprins. Nu știa dacă trebuie să mai înainteze sau nu. În sfîrșit, apăru un om în hol.

În loc de bună ziua, Victor fu întîmpinat cu o întrebare: „Aveți un ceas fosforescent?". Derutat, întrucîtva, și-a privit ceasul de la mînă și a confirmat: „Da, dar...". Nu a apucat să-și exprime nedumerirea cînd interlocutorul i-a invitat: „Predați vă rog, ceasul pentru a nu dereglа aparatele de control". Victor s-a conformat rugăminții și s-a recomandat celui venit să-l întîmpine. Făcuse cunoștință chiar cu cel căutat. Plicul era pregătit, așa că putea pleca imediat. Dar cum să se îndure s-o facă atît de repede? Nu apucase nici măcar să intre într-un laborator și nici nu aflase de ce ceasul lui fosforescent stîrnise atîta vîlvă în rîndul aparatelor de la intrare.

Cercetătorul de la care luase plicul a înțeles dorința ce-l anima să cunoască cît ceva din lumea aceasta a laboratoarelor de cercetări. L-a invitat, de aceea, într-o scurtă vizită. Bine înțeles, că Victor nu s-a lăsat mult rugat.

În drum spre primul laborator a aflat taina aparatelor de la intrare. Nu erau altceva decît niște contori Geiger-Muller care semnalizează — optic și sonor — orice substanță radioactivă. Sînt așezați acolo, pentru ca cercetătorii să nu părăsească cumva laboratoarele, contaminați cu substanțe radioactive. Dar ceasul lui, ceasul fosforescent, ce legătură avea? Nimic mai simplu: în substanța cu care sînt vopsite literele fosforescente ale ceasului se găsește mezotoriu — radioizotop al toriului — care emite radiațiile gama ce au influențat contorii.

ATENȚIE! SUBSTANȚE RADIOACTIVE!

În mica încăpere în care intrase — anticamera laboratorului ce urma — însoțitorul lui Victor s-a simțit obligat să-i facă un scurt instructaj de comportare. Nu ca la un profan, desigur. Avea de-a face doar cu un student la chimie. Ce-i drept, numai în anul II. I-a arătat mai întîi un desen pe perete — într-un cerc roșu trei semne galbene de exclamație, concentrice, pe un singur punct — ce indică în limbaj internațional: „Atenție! Substanțe radioactive!". L-a sfătuit apoi să nu atingă nimic din jur. A primit, în cele din urmă, un halat și o bonetă albă, o pereche de papuci din material plastic ce se încheie peste pantofi și nelipsitul stilodozimetru — micul aparat în formă de stilou care măsoară permanent cantitatea de radiații la care este expus un individ.

Toate aceste pregătiri l-au determinat pe tînărul nostru student să gîndească că a pătruns în lumea radiochimiei. Și după cum se va vedea, nu greșea deloc. Atlase, încă din primul an de facultate, că aceasta se ocupă de folosirea radiațiilor radioactive în chimie. Mai multe nu avea de unde să știe.

Îmbrăcat în hainele de protecție împotriva contaminării radioactive, Victor a pătruns, în sfîrșit, în camera de lucru a laboratorului de sinteze organice cu atomi marcați. L-a surprins aspectul încăperii: pereții, perfect netezi, lucioși și vopsiți în alb-crem, acoperiți cu material plastic. Lămpile fluorescente erau mascate în zid. Probabil pentru ca praful radioactiv să nu se poată așeza nicăieri. În față, în dreptul unei nișe, confecționată din material plastic și sticlă organică, lucrau doi cercetători. Părea curios că aparatele din interiorul nișei nu erau mînuite direct de cercetători, ci prin intermediul unor telemanipulatoare — pîrghii mecanice ce permit manevrarea, fără introducerea mîinilor în interiorul nișei.

COMPUȘI ORGANICI MARCAȚI

La ce se lucra? Însoțitorul i-a relatat că se prepara un monomer care, prin polimerizare, se transformă în masă plastică. Nimic deosebit. Numai că acest monomer se deosebește de cei obișnuiți prin faptul că conține un carbon radioactiv. Acesta, strecurat în masa monomerului obișnuit, ce servește la fabricarea unor fibre sintetice, va permite urmărirea procesului tehnologic și astfel punerea lui la punct.

Acesta este numai un exemplu. Aci se mai fac sinteze de diverși compuși organici marcați, ce servesc atît pentru cercetări științifice în domenii variate — biologie, medicină, chimie, etc. — cît și în determinări de parametri tehnologici în industrie. Tînărul nostru student a aflat, astfel, una din cele mai senzaționale aplicații a acestor compuși organici marcați. Cu ajutorul lor s-a ajuns, de pildă, să se elucideze într-o bună măsură problema asimilării bioxidului de carbon de către plante. Victor știe foarte bine că este vorba de un proces extrem de complicat, ce nu poate fi studiat pe alte căi, dat fiind viteza și complexitatea reacțiilor de schimb ce au loc. În viitor, lămurirea definitivă a acestui mecanism complex va duce poate la realizarea pe cale industrială a zahărului, amidonului, celulozei sau altor hidrați de carbon, direct din bioxidul de carbon din atmosferă, fără ajutorul agriculturii. Într-adevăr — gîndește Victor — va fi un lucru mare cînd omul va dezvălui aceste taine ale plantelor și va putea să le reconstituie în laborator și în industrie.

Cînd a părăsit laboratorul Victor și însoțitorul lui au fost din nou reținuți în anticameră. Li se face un control dozimetric, orice contaminare fiind semnalizată de aparatul special numit monitor. Totul este în regulă. Nici urmă de substanță radioactivă. Dacă s-ar fi semnalat o contaminare oricît de slabă, ei ar fi trebuit să treacă în camera de dușuri alăturată, și apoi să schimbe hainele de protecție. Victor este de-a dreptul entuziasmat de marea grijă ce se acordă protecției biologice a cercetătorilor.

ÎN SPATELE PARAVANULUI DE PLUMB

Urmează, la rînd, laboratorul de analize radiochimice. Victor nu mai pare acum surprins de ceea ce vede. Vasele din sticlă, din nișele de lucru, îi sînt familiare de la facultate. Se văd biurete, pipete, vase cu reactivi. Și aici se lucrează cu telemanipulatoare. În plus, de data aceasta, cercetătorii stau în spatele unui paravan din cărămizi de plumb, aparatele fiind supravegheate prin intermediul unor oglinzi.

La una din nișe **se analizează** impuritățile dintr-un metal ce trebuie depistate la o concentrație de o milionime (la un kilogram un miligram). Această analiză, cerută de industrie, nu poate fi efectuată pe altă cale decît cu radiații radioactive.

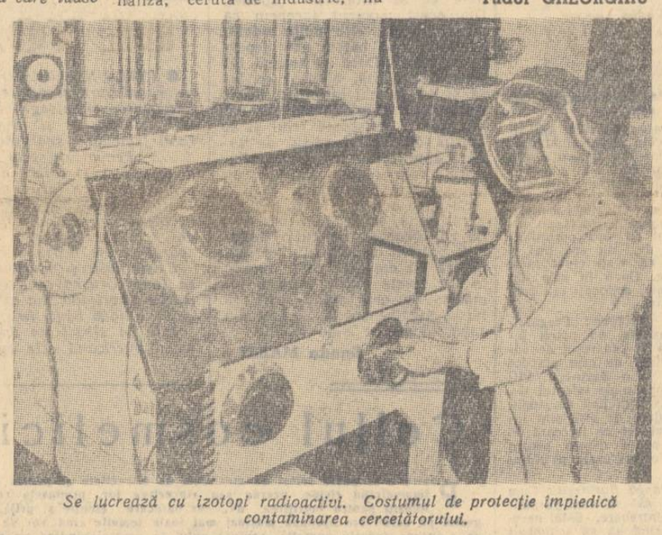

Se lucrează cu izotopi radioactivi. Costumul de protecție împiedică contaminarea cercetătorului.

În laboratorul următor nu se afla nimeni. Colectivul era plecat la o fabrică de îngrășăminte chimice. Este vorba de laboratorul pentru intervenții și asistență tehnică în industrie. Victor nu pare prea lămurit, de aceea întreabă însoțitorul: „Ce fac cercetătorii într-o astfel de întreprindere?". Așa află că au plecat să determine parametrii de funcționare ai malaxorului ce face amestecul apatitei și al acidului sulfuric, cele două materii prime necesare la fabricarea superfosfatului. Cît de important este acest lucru reiese din faptul că un amestec și o reținere optimă în malaxor a celor două materii prime aduce după sine obținerea unui superfosfat cu un procent ridicat de acid fosforic activ, deci un îngrășămînt chimic de foarte bună calitate. Așadar, roadele cercetărilor de radiochimie nu se văd numai în laborator ci au trecut și în industrie.

Pentru ultimul popas al acestei vizite neașteptate, Victor și însoțitorul său părăsesc clădirea laboratoarelor. În curte se vede mașina cu remorcă a cercetătorilor ce tocmai s-au întors de la fabrica de îngrășăminte. Ca și pe sălile clădirilor laboratoarelor, mica remorcă pe două roți poartă bine cunoscutul semn distinctiv: „Atenție! Substanțe radioactive!". Într-adevăr, în remorcă se transportă în casete de plumb izotopi radioactivi.

MASE PLASTICE IRADIATE

Dar nu aceasta era ținta vizitei, ci clădirea nu prea mare din fundul curții. Victor coboară cîteva trepte și pătrunde într-o încăpere, unde atenția îi este atrasă de diferite aparate și becuri colorate. Sînt aprinse becuri roșii, semn că în camera de lucru alăturată este deschisă sursa de iradiere. Deci nu se poate trece mai departe.

Dar ce se petrece dincolo de ușa închisă? În momentul acela se execută o polimerizare a unei mase plastice care, iradiată, capătă proprietăți deosebite. Polietilenei, de pildă, i se poate da un punct de înmuiere ridicat, care permite fabricarea de obiecte ce pot fi sterilizate (seringi, tuburi de transfuzii, etc.). Cu toate că în camera de lucru nu se putea privi, cercetătorii urmăreau cu ajutorul aparatelor electrice de control tot ce se petrecea acolo. Unele din aparate serveau la măsurarea debitelor, temperaturilor sau presiunilor substanțelor expuse iradierii. Cu altele se putea manevra sursa de iradiere — cobalt radioactiv cu activitate foarte ridicată — ce se păstrează într-un container de plumb.

Însoțitorul îi vorbește tînărului student, uimit de tot ceea ce vede, și de alte cercetări ce se desfășoară aici. Iradierea maselor plastice în prezența unor substanțe permite grefarea acestora din urmă pe materialul plastic, dîndu-i noi calități la vopsire, duritate, elasticitate, etc. Tot radiațiile radioactive sînt acelea care pot iniția reacții chimice (oxidări, clorurări, și, în special, reacții în lanț). Parafina, de pildă se poate oxida în prezența radiațiilor, fără a se folosi nici un fel de catalizatori. Este o metodă industrială, produșii de oxidare obținuți utilizîndu-se la fabricarea săpunurilor sintetice și altor detergenți. Un mare interes — a aflat Victor — îl prezintă și studiile de comportare a produselor petroliere, supuse radiațiilor. În felul acesta se pot obține procese de cracare la temperaturi și presiuni scăzute, cu procente ridicate în benzine.

...Tînărul nostru student pare acum satisfăcut. Nici nu știe cum să-i mulțumească însoțitorului pentru toate cîte le-a aflat. Se grăbește, poate că mai apucă măcar o oră de curs. Nu-i pare rău, însă, că a întîrziat. Lumea radiochimiei, din care a cunoscut abia o mică parte, i-a deschis și mai mult pofta de învățătură. Poate odată va lucra într-un astfel de laborator. Totul depinde numai de el, de felul cum va ști să învețe.

★

Deși personajul principal al relatărilor noastre de azi este imaginar, vizita descrisă poate fi reală. Neobișnuită pentru cei mai mulți dintre cititori, ea poate fi oricînd reconstituită prin înfățișările de la Institutul de cercetări chimice din Capitală, de la Institutul de chimie al filialei Academiei R.P.R. din Cluj, sau alte laboratoare din țara noastră, unde radiochimia ureă noi și noi trepte.

Dr. George IOANID
Tudor GHEORGHIU

Macheta centralei atomoelectrice în construcție

Prima centrală atomo-electrică din R. D. Germană

Reactorul modern al Institutului Central pentru cercetări nucleare al R.D.G., înființat acum trei ani cu sprijinul U.R.S.S., a însemnat o bună școală pentru specialiștii germani. Iată că acum, bucurîndu-se de sprijinul larg al Uniunii Sovietice, care a pus la dispoziție documentația tehnică și vasta sa experiență în acest domeniu, R.D.G. construiește cu succes prima sa centrală atomoelectrică.

La nord de Berlin, în localitatea Rheinsberg se desfășoară ample lucrări pe șantierul viitoarei centrale. Visul fizicienilor din R.D.G. prinde viață: în anul 1962, prima secție a centralei atomoelectrice va furniza pentru început 70 MW curent electric. Anul 1962 va marca deci un important salt în tehnica R.D.G. care, printre primele țări din Europa și din lume, va avea o centrală atomoelectrică.

În ultimii ani, Germania democrată a obținut însemnate progrese în ce privește folosirea energiei atomice în scopuri pașnice. Zeci de întreprinderi utilizează materiale radioactive importate din Uniunea Sovietică. La Dresda se produc instrumente de măsurat și control pentru cercetări nucleare și tehnică nucleară.

Uimitoarea transformare a fibrei de bumbac

Poate fi înobilată fibra de bumbac, dîndu-i-se calitățile lînei? Pînă nu de mult, oricare specialist ar fi răspuns negativ la această întrebare. În rîndurile oamenilor de știință părerea că bumbacul nu este receptiv față de influențele chimice exterioare era larg răspîndită. Explicația științifică a acestui fapt constă în aceea că bumbacul ar avea structură cristalină în care moleculele sînt strîns legate între ele.

Nu de mult, oamenii de știință din Uzbekistan au făcut o descoperire care schimbă punctul de vedere asupra structurii interne a bumbacului. Ei au stabilit că bumbacul nu are o structură cristalină, așa precum se presupunea, ci structură amorfă. Și de vreme ce lucrurile stau așa, legăturile dintre moleculele sale pot fi desfăcute, dînd bumbacului calități noi, utile. Experiențele practice ulterioare, au confirmat în întregime justețea acestei teze.

S-a dovedit că, în cazul cînd fibra de bumbac este tratată cu combinații ale azotului, ea dobîndește numeroase calități ale lînii, și anume: durabilitate, rezistență față de putrezire, condiții bune pentru colorație. Rezultate și mai uimitoare le-au dat experiențele cu iradierea radioactivă a bumbacului. Sub acțiunea razelor gama, bumbacul a obținut calitățile unor materiale sintetice,

Creierul electronic prevede vremea

Cu toate că în marele institute meteorologice din lumea întreagă lucrează permanent un număr remarcabil de oameni de știință, nu există garanția absolută că buletinul meteorologic va corespunde întocmai realității.

Aceasta nu se datorește faptului că ar exista imprecizii de calcul în lucrările meteorologilor, ci unei imposibilități obiective de a ține seama într-un timp foarte scurt de toți factorii care influențează clima și de a efectua milioane de calcule.

De curînd, la Institutul tehnic al Academiei de Științe a R. P. Polone a fost realizat un aparat electronic — mașina matematică AAH — care va servi în special în meteorologie. Această mașină efectuează operații complexe de calcul în cîteva secunde, pe cînd un om sau chiar un grup de oameni ar avea nevoie pentru aceste calcule de circa 20 de zile.

Noua aparatură este prevăzută cu 300 tuburi electronice și 100 celule de calcul, fiecare celulă avînd 24 de contacte. În afară de meteorologie, mașina AAH mai poate fi folosită în tehnica sociologiei și chiar în medicină, unde poate servi la un calcul rapid și obiectiv al electrodiagramelor.

ȘTIAȚI CĂ...

...peste 7 ani (1965) 1% din sporul producției globale industriale a Uniunii Sovietice va echivala cu întreaga producție a industriei țariste în 1913?

...1% din sporul producției U.R.S.S. va reprezenta 550.000 tone, o cantitate de oțel suficientă pentru fabricarea a 183.000 autocamioane care, înșirate într-o coloană, s-ar întinde pe o distanță de 1.000 km?

...în anul 1965 la fiecare trei zile se vor produce 1.380 mașini-unelte și că în Rusia țaristă pentru aceasta erau necesare 11 luni?

...dacă toate centralele electrice din Rusia țaristă ar fi lucrat cu întreaga lor capacitate și ar fi furnizat energie numai pentru iluminatul locuințelor, această energie ar fi ajuns numai pentru 2 milioane de becuri de 100 W, iar în 1965 în U.R.S.S. se va produce atîta energie electrică pentru ca să poată arde concomitent în decurs de un an 52 miliarde becuri?

1% din creșterea producției de încălțăminte este suficientă pentru a asigura cu încălțăminte întreaga populație a unor orașe mari ca: Kiev, Baku, Gorki și Harkov luate împreună — adică 3.500.000 oameni?

MEDALION

Mendeleev

Acum 125 de ani, s-a născut Dmitrii Ivanovici Mendeleev, marele om de știință de numele căruia se leagă legea periodicității a elementelor, una din legile fundamentale ale chimiei și fizicii atomice.

Încă de pe vremea studenției, Mendeleev, care se ocupa îndeaproape de studiul elementelor chimice a înțeles că în natură acestea sînt strîns legate unele de altele prin legi bine stabilite. El și-a dat seama că dacă ar găsi măcar o singură proprietate comună tuturor elementelor, problema relațiilor dintre „grupele naturale de elemente" ar fi rezolvată. După Mendeleev, această proprietate, exact determinabilă, este greutatea lor atomică. Astfel, calea spre descoperirea unei mari legi a naturii a fost găsită.

Așezînd elementele în ordinea greutăților atomice, el a observat că proprietățile lor fizice și chimice se repetă în mod periodic. Aceasta l-a făcut să treacă la unirea elementelor într-un sistem închegat. Expunerea amplă a legii periodicității elementelor, publicată în 1871, cuprindea și tabloul sistemului lor periodic, sub o formă ce se deosebește foarte puțin de cea utilizată în zilele noastre.

Bazîndu-se pe sistemul său, Mendeleev corectează pe cale teoretică unele rezultate, obținute anterior pe cale experimentală. Dar curajul științific al marelui savant nu se oprește aici; el schimbă ordinea unor elemente în sistemul periodic și mai mult decît atît, încă din anul 1869, prevede existența unor elemente nedescoperite pînă la el, descriind cu suficientă precizie proprietățile fizice și chimice ale acestora.

Strălucitele succese pe tărîm științific ale lui Mendeleev se datoresc faptului că el se conducea în cercetările sale după concepții profund materialiste, recunoscînd prioritatea materiei, caracterul obiectiv și cognoscibilitatea legilor naturii, după cum mărturisea chiar el: „...Oamenii, studiind treptat materia, o stăpînesc, fac prezideri din ce în ce mai exacte, confirmate de realitate, o folosesc mai des și pe scară mai largă, pentru necesitățile lor și nu există nici un motiv de a vedea undeva o limită în cunoașterea și stăpînirea materiei...".

Activitatea lui Mendeleev a fost multilaterală și nu s-a limitat numai la domeniul chimiei. În cele peste 400 de lucrări publicate, este oglindită lupta lui permanentă pentru dezvoltarea forțelor de producție ale Rusiei, pentru independența ei economică și culturală. Marele savant rus a acordat o deosebită atenție ramurilor industriale, ca industria petroliferă, metalurgică, chimică, etc. În același timp, Mendeleev a fost și fondatorul agrochimiei moderne. El a studiat problema îngrășămintelor chimice, combătînd teoria malthusianistă cu privire la descreșterea treptată a fertilității solului, demonstrînd pe baze științifice tocmai contrariul.

Preocupările sale se referă și la multe alte domenii, ca fizica gazelor, meteorologie, zboruri aeriene, astronomie etc.

Așa de pildă, în 1887, el zboară fără pilot pe un aerostat, pentru a observa eclipsa solară și pentru a întreprinde studii asupra straturilor mai înalte ale atmosferei.

Numele și opera științifică a lui Mendeleev a trecut de mult dincolo de granițele patriei sale. Încă în timpul vieții, societăți științifice din diferite țări i-au acordat diplome și a fost ales membru de onoare al multor academii.

Astăzi, în patria lui Mendeleev, Academia de Științe din U.R.S.S. acordă — în cinstea marelui savant — premii pentru lucrări excepționale în domeniul fizicii și chimiei. Multe școli și diferite asociații științifice îi poartă numele. Elementul de curînd creat de fizicieni, care în sistemul periodic al elementelor, poartă numărul de ordine 101, element care nu a existat în condițiile terestre, a fost numit, în cinstea sa Mendeleeviu.

Dan IONESCU

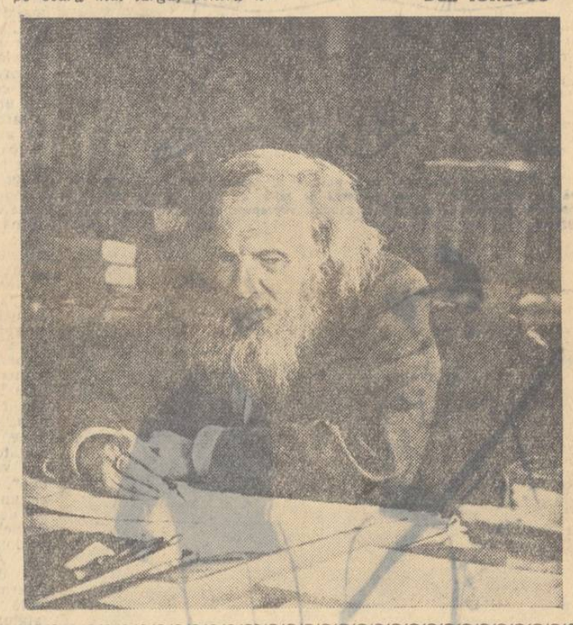

Astronauții descoperă tainele planetei Marte

Atmosfera planetei Marte este cercetată de observatorii terestrii, în special cu ajutorul analizei spectrale. Judecînd după albedo (relația dintre lumina pe care o reflectă planeta și lumina primită de la Soare), aerul e foarte rarefiat chiar și la suprafață. Mulți savanți consideră că densitatea lui nu reprezintă mai mult de un sfert din densitatea atmosferei pămîntești.

Uneori, astronomii observă în atmosfera planetei Marte nori de culoare albă și galbenă, de asemenea, fum de culoare violetă. Norii albi sînt considerați a fi un produs al cristalelor de gheață din atmosferă. Culoarea galbenă se datorează, probabil, puternicelor vînturi care poartă cu ele nisipul pustiurilor marțiene. În sfîrșit, culoarea violetă poate fi explicată prin pulberea fină din aer.

Condițiile meteorologice din Marte au fost studiate amănunțit în timpul marii opoziții a acestei planete. Așa, de pildă, cercetătorii observatorului Universității din Irkutsk au observat în planeta Marte, începînd de la 30 august pînă la 14 septembrie 1956, o puternică furtună de nisip, ce se desfășura spre ecuator. Nori de nisip au fost consemnați și de alte observatoare. În sfîrșit, atmosfera lui Marte, ca urmare a uscăciunii care o caracterizează, lasă să pătrundă o mare parte a radiației solare. În afară de aceasta, ea nu conține aproape deloc ozon; prin urmare toate razele ultraviolete solare pătrund pînă la suprafața planetei. Aceasta reprezintă o primejdie în plus pentru astronauți, care vor trebui, întocmai ca pe Lună, să trăiască în locuințe ermetic închise.

Pe harta lui Marte se pot vedea diferite mări, ca de pildă, Marea Siren, Marea Tirensk — și așa numitele lacuri și golfuri (Lacul Hiperboreisk, Golful Sabeisk), dar ele nu reprezintă bazine naturale. Totuși, se poate spune, că umezeală există pe Marte. În timp ce majoritatea astronomilor sînt de părere că, din punct de vedere geologic, Marte este mai bătrîn decît Pămîntul, alții dimpotrivă, susțin că este mai tînăr, că planeta se află abia în stadiul vulcanismului activ și că, prin urmare, mult mai tîrziu ne putem aștepta la formarea mărilor și oceanelor. Schimbările de sezon la suprafața lui Marte au fost consemnate de toți observatorii.

La polurile marțiene nu sînt greu de observat așa numitele „șepci" — niște pete albe, cu chenare albastre. Savanții susțin că „șepcile" polare nu sînt altceva decît masive de zăpadă și gheață. Iarna, deasupra „șepcilor" se ridică un „văl" de nori albi, alcătuit din cristale de gheață, care dispare la începutul primăverii. Astfel, putem nădăjdui că astronauții vor găsi umiditate în Marte — și ca atare, nu vor mai trebui să care cu dîn. și rezerve de apă.

De la Soare pînă la Marte e o distanță mult mai mare decît pînă la Pămînt. Datorită acestui fapt, intensitatea radiațiilor solare este acolo mai mică. Una din urmările acestui proces îl constituie oscilațiile bruște de temperatură de la suprafața lui Marte.

Majoritatea savanților consideră că pe planeta Marte există vegetație. Această vegetație e, după G. A. Tihov, de culoare azurie și amintește vegetația culmilor de munți și cea a regiunilor arctice ale Pămîntului. Alți observatori consideră că așa numitele mări sînt uriașe masive verzi ale vegetației marțiene. Unii astronomi admit că vegetația pe Marte e de culoare neagră. Mulți sînt de acord cu presupunerea că ea amintește de lichenii de pe pămînt. Ca rezultat al observațiilor făcute în timpul marii opoziții a planetei Marte în 1956, la observatorul din Taşkent, V. Saronov a stabilit că nuanța verde-azurie a mărilor marțiene ar putea fi condiționată de particularitățile vederii omenești. Întrucît atmosfera din Marte conține aproape numai azot, cu un neînsemnat amestec de alte gaze, mulți savanți sînt înclinați să creadă că pe Marte trăiesc organisme acomodate să respire acest gaz. Unii savanți atrag atenția asupra unor alge microscopice existente pe pămînt, care cresc de obicei în munți sau în regiunile polare. Ele se numesc crioplankton și dau zăpezii o nuanță roșietică. Aceasta duce la ideia probabilității că zăpada marțiană este acoperită cu crioplankton. Savantul american Mc-Lafflin susține ipoteza că pe Marte sînt mulți vulcani activi, iar regiunile întunecate — „mările" — sînt șuvoaie urîașe de lavă stinsă, învîrtejite de ourente aeriene.

Cea mai discutată enigmă a planetei Marte o constituie canalele. În 1877, astronomul Schiparelli a descoperit pe suprafața planetei niște conture de formă geometrică, alcătuite din linii drepte și curbe. El a presupus că liniile descoperite nu sînt altceva decît canale, construite de marțieni, cu scopul aducerii umidității în timpul topirii ghețarilor la „șepcile" polare. Schiparelli a explicat acest fenomen prin faptul că în timpul primăverii pe ambele maluri ale canalului crește o vegetație masivă și atunci ele se prezintă observatorilor de pe pămînt sub formă de linii clare; toamna, cînd vegetația dispare, vizualitatea slăbește. Vestea despre existența, pe planeta Marte, a unor construcții colosale, a făcut înconjurul lumii.

S-a iscat o polemică vie, la care au luat parte nu numai astronomi, ci și nespecialiști. Unii considerau că aceste canale sînt construite de marțieni și împărtășeau părerea astronomului francez Flammarion, că locuitorii lui Marte sînt un soi deosebit al speciei umane. Alții considerau că marțienii, în clipa de față, nu mai există, iar canalele sînt doar o rămășiță a unei înalte civilizații dispărute. Mulți veneau cu argumentul că aceste canale observate sînt doar o iluzie optică. Într-adevăr, o serie de astronomi, folosind telescoape puternice, nu au putut întări prezența canalelor marțiene. Ei au observat numai o multitudine de linii nedefinite. Potrivit părerii acestor astronomi, liniile drepte și curbe, așa numitele canale și oaze, se explică prin faptul că anumite mici detalii de suprafață se imprimă pe fotografii într-un contur compact. Unii astronomi presupun că n-ar fi altceva decît depuneri de lavă vulcanică.

Pe de altă parte, astronomul american Lowell a apărat existența „nervilor vieții" pe Marte, întărind cele susținute prin fotografii făcute de dînsul. Învățatul rus G. A. Tihov, încă din 1909, a obținut fotografia clară a canalelor marțiene.

În lămurirea problemei canalelor s-au pus mari speranțe în observațiile din timpul ultimei opoziții din 1956 a planetei Marte. Ce au adus aceste observații? La 3 iunie 1956, Observatorul din Mount Wilson (S.U.A.) a consemnat un mare număr de canale; ele aveau o culoare azurie clară. La 10 august, același observator obține fotografiile a nouă canale. Observatorul astronomic din Ottawa (Canada) înregistrează pînă la 20 brîie întunecate, amintind canalele. Observatorul din Long Beach (S.U.A.) a consemnat 50 de canale în linie dreaptă și 40 de oaze. La observatorul de mare altitudine Lomințki-Stit, astronomii cehi Matek și Kalab au observat o serie de canale uscate, de asemenea clar vizibile, și cîteva canale înguste. Alți astronomi care au făcut de asemenea observații, afirmă că ei nu au reușit să descopere pe Marte nici un fel de canale sau oaze.

O nouă și prețioasă contribuție la studierea planetei Marte o aduc sateliții artificiali ai Pămîntului. De pe ei, planeta Marte va putea fi fotografiată fără teamă de denaturarea pe care o produce învelișul atmosferic al Pămîntului. Multe taine ale lui Marte vor fi dezlegate de zborul rachetelor în jurul planetei, zbor care va preceda primul contact al omului cu lumea marțiană.

A. STERNFELD
(Laureat al Premiului internațional pentru stimulare în domeniul astronauticii)

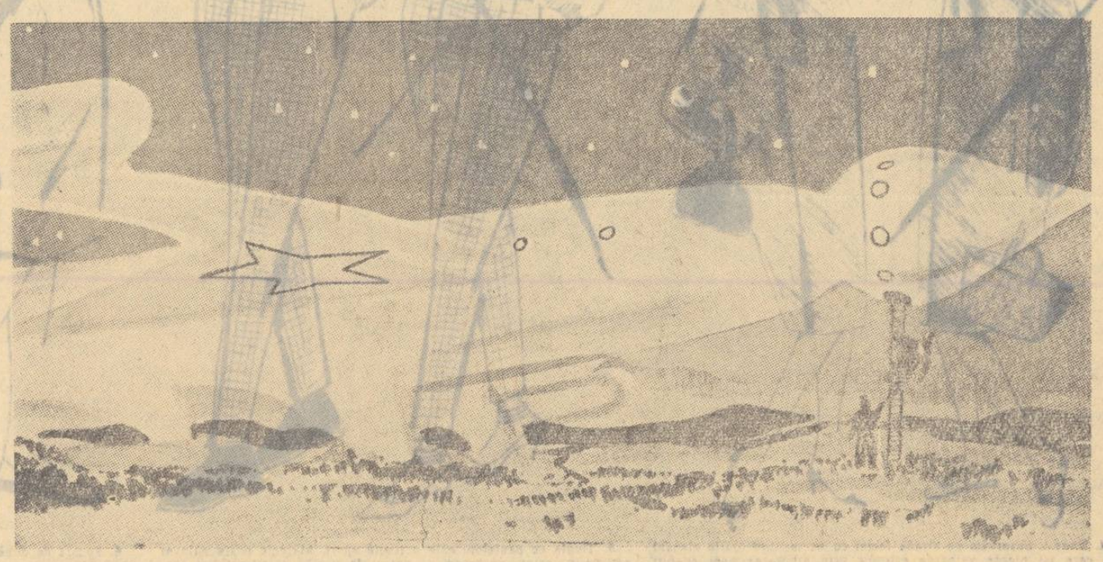

PAGINA FEMEII

Cum să ne îmbrăcăm

1. Evitați o bluză brodată de mătase la o fustă sport (ecosez de exemplu). La bluza elegantă, trebuie o fustă iuni.

2. Fusta sport din stofă iuni, purtată cu pantof sport, nu poate să fie însoțită de o bluză elegantă de tafta, de pildă, și nici nu poate fi purtată cu mărgele în rinduri suprapuse și cu clipsuri în urechi.

3. Majoritatea femeilor noastre sînt salariate. Ținuta în timpul serviciului nu este un lucru neglijabil. Femeia care poartă la servici o bluză decoltată cu unul sau mai multe șiruri de mărgele, fusta foarte strimtă, unghiile lungi și roșii, ochii foarte rimelați, gura excesiv fardată, chiar dacă are o comportare ireproșabilă, prin aspectul frivol al îmbrăcămintii, nepotrivit cu relațiile de servici, pierde parte din respectul colegilor ei.

4. Uneori, observăm pe stradă femei cu un mantou foarte elegant dar care își pierde valoarea estetică prin arborarea unei coafuri nepotrivite. Părul mare, uneori pînă pe omoplați, sau pantofi cu tocul plat sînt în contradicție cu eleganța îmbrăcămintii;

5. Ținuta cu pantalon, este o ținută sport. Mărgele peste pulover sau batic prins cu broșe, cercei în urechi și pantofi cu toc, încălțați uneori peste șosete, sînt complet neindicate pentru ținuta sport.

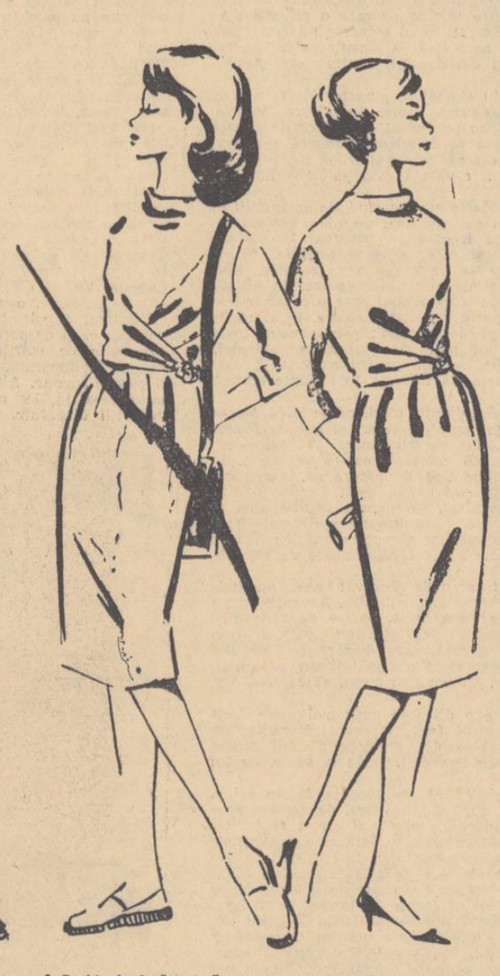

6. Rochia de după amiază nu poate fi însoțită de o poșetă cu curea pe umăr și cu pantofi cu crep; accesoriile trebuind să fie elegante, așa cum este o ținută de după amiază.

7. La o fustă de tuid sau la un material cu desen, se potrivește numai o bluză iuni. Dacă fusta are buzunare sau un model mai încărcat, bluza nu trebuie purtată peste fustă.

Ghidul gospodinei

Cînd avem invitați la masă

Pentru gospodine, pregătirea unui meniu cînd are invitați la masă, cu prilejul unor manifestări dragi familiilor lor, constituie o preocupare de prim ordin. Fiecare amănunt, care ar părea de mică importanță poate contribui la mulțumirea musafirilor și bucuria gazdei. O bună gospodină știe că pofta de mîncare este stimulată de tot ceea ce bucură ochii și impresionează plăcut. O față de masă curată, farfurii, tacîmuri, pahare, carafe și alte diverse obiecte necesare serviciului (solnițe, coșuri de pîine, etc.) strălucitor de curate și așezate armonios, vor da un caracter de sărbătoare și în același timp de intimitate mesei.

Înainte de a se servi masa propriu zisă e bine să se servească invitaților un aperitiv. Aperitivul datorită gustului picant pe care îl dau diversele condimente, legume sau fructe pe care le conține, deschide pofta de mîncare a invitaților. Aperitivele trebuie aranjate cu mult gust și să fie cît mai atrăgătoare. Uneori gospodina compune ea singură aperitivul prin amestecuri savante, al căror secret îl cunoaște numai ea, excitînd astfel nu numai pofta dar și curiozitatea. Farfuriile pe care sînt aperitivele pot fi ornate cu pătrunjel proaspăt tăiat sau în rămurele, fire de tarhon, foi de salată, lăptuci, praz verde sau alb, felii de lămîie, sfeclă, ouă tari, ridichi roșii sau negre, ardei galben, roșu sau verde. La aperitive accentul cade pe calitate și nu pe cantitate, fiindcă nu ele trebuie să satureze pe invitați.

Ca aperitive citățm: a) icre de crap, de știucă, de șalău, etc. b) ciuperci sau scrumbii marinate c) sandviciuri cu unt și pastă de pește, sau cu unt și diverse mezeluri sau brînzeturi d) salată de vinete cu roșii, salată orientală, salată boeuf; iar ca băutură: țuică pentru bărbați și licheur pentru femei.

Apoi se servește meniul pregătit cu grijă dinainte. În ordinea servirii diverselor feluri de mîncare trebuie păstrată o anumită regulă, care depinde de compoziția bucatelor, precum și de sosurile și garniturile care le însoțesc; căci gustul apreciază mîncărurile nu numai datorită proprilor lor proprietăți dar și după ordinea în care ele sînt prezentate. Astfel se savurează cu mai multă plăcere ficatul gras după carnea friptă, sau o friptură cu sos după un pește. La pregătirea meniului gospodina trebuie să țină seamă de posibilitățile de aprovizionare în anotimpul respectiv, și în special de gusturile și eventualele regimuri în alimentație pe care le respectă invitații. De asemenea trebuie avut grijă de a nu se servi la aceeași masă feluri de mîncare asemănătoare, chiar dacă sînt prezentate sub forme diferite (de ex.: ciorbă de pește, pește rasol și pește prăjit). Se va evita să se servească la același meniu fripturi în care carnea e de aceeași culoare, fiind mult mai atrăgător a fi prezentate carne albă și carne de culoare mai închisă.

La primul fel la dejun citățm: a) pateu de ficat, pateu de creier, ouă umplute b) știucă umplută, crap prăjit, fileu de șalău prăjit, pește rasol c) răcituri, creier fiert sau pane, burtă de crap în saramură.

La al doilea fel: a) grătar de porc sau vită b) friptură de pasăre, vită, vînat c) șnițele, frigărui, găină rasol. La toate cele enumerate se adaugă garnitura de cartofi (preparată în diverse moduri) sau legume. Iar ca salate recomandăm a) salata de varză albă sau roșie b) castraveți, gogonele, pepeni murați c) gogoșari în oțet, ardei umpluți cu varză.

La desert citățm: brînzeturi, fructe, tartă, prăjituri, cafea neagră.

În timpul mesei se va servi un vin ușor de masă, de preferință vin alb.

Aurelia AVRAM

E bine să știți că...

...petele de cerneală, de vin, de cireșe și de coacăze, se scot presărîndu-se mai întîi cu puțină sare, apoi se înmoaie obiectul pătat în lapte fierbinte.

...petele de lapte dacă s-au învechit se ung cu gălbenuș de ou, se lasă să se usuce și se spală apoi cu apă caldă.

...pentru a face să dispară gustul de nămol pe care îl au peștii de baltă, e deajuns să le turnați pe git înainte de a-i curăți de măruntaie, o linguriță de oțet, avînd însă grijă să le astupați urechile pentru ca oțetul să nu se scurgă afară.

...laptele dulce se poate păstra timp de cîteva zile proaspăt — fără măcar să i se separe smîntîna — dacă se pune în el imediat ce a fost mulș, cîteva frunze de hrean sălbatec.

Ce gătim? Cum gătim?

Saleuri din aluat de cartofi

Faceți un aluat din 150 gr. unt proaspăt sau margarină, 150 gr. făină, 150 gr. cartofi fierți, trecuți prin mașina de carne și un vîrf de linguriță de sare. Se întinde o foaie groasă de jumătate centimetru, se unge deasupra cu ou și apoi se taie (de preferință cu o rotiță dințată) fășii de 1,1/2 cm. lățime și 12 cm lungime. Se presară, după gust, chimen, mac sau susan și sare și se așează unele lîngă altele pe tava presărată ușor cu făină. Se coc la un foc potrivit de iute.

Plăcințele cu brînză

Se cerne pe masa de aluat 250 gr. făină, se face loc la mijloc și se pun 180 gr. smîntînă, 200 gr. margarină, tăiată în bucățele și un vîrf de linguriță de sare. Se frămîntă repede, fără a încerca să obținem un amestec desăvîrșit, se adună la un loc în formă de minge și se lasă să se odihnească la rece, cel puțin o oră.

Separat se freacă 200 gr. brînză de vaci, cu o bucățică de unt proaspăt, cît o nucă, se adaugă un ou, o lingură de lapte sau de smîntînă, o linguriță de făină, sare și o linguriță de zahăr (facultativ).

Se întinde aluatul într-o foaie destul de subțire, și se taie pătrate de vreo 12 cm.; se pune pe fiecare pătrat o linguriță de umplutură. Se întorc colțurile spre mijloc în formă de plic, apăsînd puțin atît la mijloc cît și marginile, ca să rămînă lipite. Se ung cu ou, se așează pe tavă și se coc la foc iute.

Bezele

Pentru 4 albușuri, pregătim 250 gr. de zahăr pudră; dacă întrebuințăm zahăr tos, trebuie să îl cernut prin sita de mălai.

Se pun albușurile într-un căzănel și se bat bine cu telul, pînă ce se întărește spuma. Din acest moment începem să punem zahăr, cîte puțin odată, continuînd să batem mai departe cu telul. (Dacă se toarnă tot zahărul deodată, albușul se lasă și nu se mai întărește, oricît l-am bate). După ce am pus 2/3 din zahăr, se scoate telul și se toarnă cu încetul restul de zahăr, amestecînd ușor cu o lingură. Vom obține astfel, un albuș foarte bine bătut.

Se unge o tavă cu unt, se presară făină și se pun bezelele, fie cu cornetul, fie cu o linguriță, potrivit de mari, ținînd seamă că ele cresc la copt. Se coc la foc foarte moale, cam o jumătate de oră, avînd grijă să nu se îngălbenească. Se scot din tavă, după ce s-au răcit.

Sanda MARIN

MENIUL SĂPTĂMÎNII

8—15 FEBRUARIE 1959

— Vinegretă; perișoare cu smîntînă; omletă cu mere.

— Crochete de cașcaval; cotlete de berbec, pe fasole; rulădă cu nuci.

— Ciorbă de pește cu zeamă de varză; cartofi umpluți cu brînză; bezele.

— Spaghete cu sos de roșii; budincă de ficat; tarte cu fructe.

— Supă de chimen; sarmale de orez cu varză; coltunași cu magiun.

— Mămăliga cu brînză la cuptor; ciulama de rinichi; compot.

— File de șalău pane; friptură înnăbușită; plăcințele cu brînză.

PĂRINȚI ȘI COPII

„Educație..."

Strada Ambrozie, o mică alee liniștită, rar frecventată de mașini sau vehicole, se termină la numai doi pași de una din intrările Cișmigiului. Aici își dau întîlnire copiii din străzile imediat învecinate: Șipotul Fîntînilor și „13 Decembrie". Aici pot să se „bată" în voie cu zăpadă, să se dea cu sania. Deseori nu-i tocmai ușor să străbați mulțimea compactă de copii cînd vrei să ieși în oraș sau să te întorci acasă. Și tocmai într-una din zilele acestea de „aglomerație", am fost fără voie martora unei neplăcute întîmplări.

Cornelia este o fetiță de 6-7 ani, cu părul blond, ochi albaștri, un nas cît un punct, micuță și tare, tare vioaie. De la fereastră am urmărit-o de cîteva ori în joaca ei și am putut constata că e prietenoasă, isteață și-i place grozav de mult să se plimbe cu sania. Atrasă de această jucărie atît de dragă, ea ezita mai deunăzi să se întoarcă acasă, cu toate insistențele mamei care coborîse să o ia la masă. Am văzut atunci cum aceasta s-a enervat și a pălmuit-o în plină stradă. De durere sau rușine, Cornelia a început să plîngă cu suspine. Impresionată, o trecătoare a încercat să intervină în favoarea copilei. Mai enervată, mama și-a zgîlțîit de cîteva ori odrasla și aproape tîrînd-o, a pornit către blocul în care locuia. Pe drum, față cu destulă lume, i-a adresat cuvinte amenințătoare care au culminat cu „te va fărîma taică-tău în bătaie". În momentul acela am auzit un strigăt, și speriată probabil de ceea ce o mai aștepta, Cornelia a început să fugă dezordonat către intrarea Cișmigiului. Amenințările, rugămințile, s-au dovedit inutile. Nimic nu a determinat-o să se întoarcă de bună voie. Numai cu concursul tatălui care s-a dovedit a fi mai iute de picior decît soția sa, a putut fi prinsă. Și de astă dată, „corecția" a început pe stradă, tot față de toată lumea. Nu știu ce a mai urmat, însă reproșurile și privirile dezaprobatoare ale celor care întîmplător asistaseră la această penibilă scenă, mi-au întărit părerea că bătaia ca metodă de educație nu numai că nu se recomandă dar este de-a dreptul condamnabilă.

Nu mă îndoiesc că părinții Corneliei își iubesc singurul lor copil, că vor să-l îndrume și să-l ocrotească în viață. Dar ei nu au reușit încă să înțeleagă cît este de înjositor și nepotrivit ca prin nervi și lovituri să încerci să formezi educația unui copil. În felul acesta el nu va ajunge decît foarte tîrziu să deosebească ceea ce este bun de ceea ce este rău. De aceea, părinții trebuie să intervină totdeauna cu dragoste și îndeosebi cu tact, foarte mult tact în educația copiilor.

Adina CONSTANTINESCU

CURIERUL NOSTRU

L. G. — Birlad: Distanța care vă desparte acum nu este chiar așa de mare încît să nu poată fi parcursă, eventual la sfîrșit de săptămînă, cînd de unul, cînd de altul. Poate pînă la urmă obțineți și transferul, dacă nu aveți familie în Birlad. Totul depinde însă de trăinicia sentimentelor dvs. Numai în funcție de aceasta, luați astfel de măsuri. E bine totuși să mai așteptați puțin. Fotografiile pe care ni le cereți le-am publicat. Cele privind ultima dvs. dorință le-am comunicat forurilor în drept.

OLIMPIA MARCU: Ne-a plăcut *„Telegrama"* dv. deși e cam lungă. Aceasta ar fi de altfel și prima „obiecție" critică. Cîteva lucruri vă rugăm însă să ni le clarificați și anume: dacă numele eroilor sînt reale sau fictive, dacă L. și M. erau căsătoriți, cînd s-a produs „trezirea la realitate"? Nu sînt de asemenea destul de clare sentimentele lui M. față de L., pentru a înțelege ce l-a determinat să-și părăsească soția și copilul. Așteptăm lămuririle dv. și vă rugăm, cînd aveți prilejul, să treceți și pe la redacția noastră.

GEO — Cluj: În aceste cîteva rînduri din rubrica noastră este greu de dat un răspuns argumentat. Tinem să vă asigurăm că noi împărtășim întru totul punctul dv. de vedere. Am putea chiar adăuga că o căsătorie fericită, cu o femeie care lucrează eventual în ramuri asemănătoare de activitate, poate fi un prețios stimulent pentru un om de știință. Vă mulțumim pentru scrisoarea dv. care ne-a inspirat unele subiecte ce le vom trata în pagina noastră.

ZOIA T. — București: Telegrafica dv. scrisoare ne dă prea puține elemente, prin prizma cărora să judecăm lucrurile. Vă putem sfătui doar să vă continuați studiile, să vă creați o profesie și să activați în cadrul acesteia. Poate că și părinții vă vor înțelege astfel și nu vă vor mai „presa" cu măritișul. Veți întîlni desigur un bărbat pe care să-l iubiți și să răspundă în același fel sentimentelor dv. Este absolut necesar pentru întemeierea unui cămin fericit.

E. M. — București: Nu ne-ați scris însă ce atitudine a adoptat soțul dv. fiind doar vorba de părinții lui. El este de acord cu comportarea părinților lui față de dv.? Dacă nu, atunci să discute el cu ei. În caz că lucrurile continuă astfel, adresați-vă celor în drept, pentru a se curma o astfel de situație. Mai scrieți-ne.

MILICA ZECIU — Petroșani: Se pare că nu este vorba de ceva prea serios. Înclinăm să credem că tînărul dv. prieten nu nutrește nici un fel de sentimente. Prin comportarea lui, mai curînd caută să facă „impresie". Vă sfătuim să adoptați față de el o atitudine mai fermă. Dați dovadă de mai multă demnitate în comportarea dv. Adresa pe care ne-ați cerut-o nu o deținem.

B. P. — București: Chiar dacă nu ați fi fost atît de timidă — cum scrieți — nu trebuia să-i vorbiți dv. Dacă el ar fi nutrit sentimente de dragoste față de dv. ar fi găsit desigur cum să vă spună sau să dovedească acest lucru. Așadar, scoateți toate acestea ca niște visuri trecătoare din frumoșii ani ai studenției. În cealaltă problemă, vă sfătuim să nu întreprindeți nimic. Pentru ca un cămin să devină fericit, să dăinuie peste ani, este nevoie de dragoste, de înțelegere, din partea ambilor soți.

B. — Timișoara: Socotim că ați greșit profund cînd ați acceptat propunerea părinților dv. Ușurința dv., lipsa de răspundere v-a adus în această situație foarte delicată. V-am sfătui să faceți încă un efort spre consolidarea situației actuale, întrucît persoana ce a intervenit ulterior, mai mult cu voia părinților, recunoașteți și dv., nu are nici o vină. Față de ea v-ați creat mari obligații morale. Dacă în cele din urmă nu se poate, acționați așa cum ați stabilit inițial.

ADRIANA — Suceava: Pregătindu-vă cu seriozitate, vă puteți înscrie în toamnă la examenul de admitere la Institutul de arte plastice „N. Grigorescu" din București. Viitorul este în funcție de talentul dv. care va fi cultivat în anii de studii. La școlile populare de artă sînt înscriși în general cei ce lucrează în producție. Vă puteți adresa pentru completări secției culturale a sfatului popular.

ELLA — regiunea București: Cum ați presupus și dv. vă vom răspunde la ultima întrebare. Este necesar în primul rînd să vă schimbați dv. purtarea, avînd însă grijă de păstrarea demnității. Vă trebui apoi să discutați mai des cu el, să vedeți ce intenții are. Vă veți da cu siguranță seama dacă îl iubiți și dacă și el vă iubește. Celelalte chestiuni le socotim prea minore. Totul depinde de împrejurările în care vă aflați. Căutați să aveți o comportare civilizată, demnă, prietenoasă. Citind cît mai multă literatură, veți desprinde singură tot ce vă interesează.

„GERMAN BABY"

Relatam în unul din numerele trecute ale revistei noastre că în S.U.A. se mai practică odiosul comerț cu copii. Recent presa vest-germană a semnalat alarmată că această practică barbară a atins proporții îngrijorătoare și în Germania occidentală.

De curînd, revista ilustrată „Revue" din München, a publicat pe această temă un amplu reportaj însoțit de numeroase fotografii. Mizeria și teama de ziua de mîine, arăta revista, împing mamele vest-germane, în special cele necăsătorite, să-și vîndă copiii — adesea chiar înainte de a-i naște — unor americani bogați din serviciul forțelor armate ale S.U.A., staționate în Germania occidentală. „Tocmeala pentru copii decurge ca la orice marfă al cărei preț se stabilește conform cererii și ofertei — scrie „Revue". Nenăscuți încă, copiii au și devenit o marfă de vînzare..."

Cea mai cunoscută „piață de desfacere" pentru copii nenăscuți este localitatea Vogelweh, suburbia orașului Kaiserlauten unde se află una din cele mai mari baze militare americane din R.F. Germană. Acolo vin diverși americani ca să angajeze viitoare mame vest-germane în calitate de femei de serviciu, pentru a putea ajunge astfel mai ușor în posesia unui copil, fără să fie nevoiți să aștepte cei doi ani prevăzuți de legislația vest-germană pentru adopțiune.

Soarta copiilor vest-germani cumpărați de americani devine adesea deosebit de tragică. Mulți dintre ei, arată revista „Revue", ajung să „plictisească" pe părinții lor adoptivi care, în cele din urmă, se debarasează de ei și astfel copiii ajung în cel mai bun caz în orfelinate, unde îi așteaptă o viață deosebit de grea.

Micuța Annemarie (pe care o vedeți în clișeul de mai sus) a avut o asemenea soartă tristă. Copil nelegitim, Annemarie — acum în vîrstă de 8 ani — a fost cumpărată în Germania occidentală de niște americani, încă înainte de a se fi născut și dusă apoi de ei în S.U.A. Dar după un timp, părinților adoptivi li s-a făcut cheamite de acest „german baby" și l-au dat mai departe ca pe o marfă oarecare. Annemarie a fost trimisă înapoi în Europa și trecînd prin Belgia a ajuns în țara ei natală... într-un orfelinat, alături de mulți alți copii care ca și ea fuseseră „exportați" în Statele Unite...

DE TOATE...

● *ÎNTR-UN buletin trimis tuturor organelor judiciare și polițienești, șeful F.B.I., Edgar Hoover, atrage atenția asupra creșterii „alarmante și neobișnuite" a numărului femeilor spărgătoare de bănci în S.U.A. Fenomenul este exemplificat prin două cazuri. O tînără de 28 de ani a fost prinsă după ce furase de la o bancă din Vestul mijlociu 550 de dolari, de care avea nevoie pentru a achita niște cecuri semnate de ea fără acoperire. Ea face parte dintre spărgătoarele ocazionale.*

Există însă și spărgătoare profesioniste, ca Janet Grusenberry, căutată de întreaga poliție americană. Ea este acuzată de spargerea a două bănci în statul Illinois.

Iată în sfîrșit un domeniu în care femeia americană este egală cu bărbatul...

Colțul cosmeticianei

Pentru a le putea folosi cu maximum de eficacitate și pentru a le prelungi durata, împiedicînd risipa, uzarea sau rîncezirea lor, produsele cosmetice pe care le folosiți pentru îngrijirea dv., cer oarecare atenție și grijă. Astfel, ați remarcat gestul pe care-l fac aproape mașinal mai toate femeile cînd vor să se pudreze? Înainte de a începe această operație, scutură puful în aer, răspîndind un nor de pudră și apoi încep să se pudreze. Firește, dacă puful nu ar sta direct pe pudră fiind deci vesnic îmbîcsit, ci între ei și pudră s-ar găsi o mică sită cu ochiuri fine sau — în lipsa ei — o bucățică de hîrtie perforată în 6—12 locuri (depinde de mărimea cutiei sau a pudrierei), această risipă ar fi evitată. Pe pui nu s-ar mai afla decît tocmai atîta pudră cît vă este necesar să folosiți, iar la sfîrșitul anului ați constata că ați realizat o economie destul de însemnată.

Lapțele de demachiat și uleiurile folosite în acest scop rîncezesc extrem de repede, dacă sînt ținute într-o cameră foarte încălzită sau în vecinătatea unei surse de căldura (calorifer, sobă etc.). Păstrați-le deci într-un loc răcoros și aerisit. Aceste produse se vor conserva cu atît mai bine cu cît veți umbla mai puțin la ele. De aceea, pentru uzul zilnic, serviți-vă de sticle cu capacitate mică pe care le umpleți din cînd în cînd. La fel trebuie procedat și cu cremele, care trebuie păstrate în borcănele de sticlă, porțelan sau material plastic perfect închise și ferite de căldură.

Veți evita risipa de briantină și colonie, ca și riscul de a fi prea tare parfumată (lucru extrem de neplăcut pentru cei din jurul dv.) folosind cu măsură un pulverizator.

Pentru ca periuța de dinți să rămînă destul de aspră, spălați-o, stergeți-o și puneți-o la uscat în poziție verticală, cu perii în sus, după fiecare întrebuințare.

Dacă sînt șterse zilnic cu o bucată de pînză curată, periile de cap nu au nevoie să fie spălate prea des: o dată pe lună este suficient. Nu înlăturați pieptenele în ele și periți-le de praf, păstrîndu-le într-o cutie sau într-un sertar.

Loțiunile pe bază de alcool, eter sau alte substanțe care se evaporă ușor, trebuie păstrate nu în sticle astupate cu dop de plută ci în flacoane ermetic închise cu dop de sticlă sau cu un dop care se înșurubează. Dacă loțiunea conține rezorcină, puneți-o într-o sticlă de culoare închisă și feriți-o de lumină.

Tăiați un pachețel de vată în mici pătrate pe care le veți păstra într-o cutie sau un săculeț de material plastic. Veți avea astfel întotdeauna la îndemînă cantitatea exactă de vată necesară pentru a întinde loțiunea pe față sau pentru a curăța obrazul.

Sanda NOREANU

Este posibil ca fără multă cheltuială, femeile să fie bine îmbrăcate prin evitarea oricărei nepotriviri între piesele care le compun îmbrăcămintea și prin adoptarea unor elemente nu prea costisitoare (iulare, cordoane, eșarfe etc.), care aduc ceva nou și modern ținutei lor. De aceea, dăm aici cîteva aspecte atît pozitive cît și negative.

Și acum cîteva generalități: Fardul excesiv în timpul zilei, îmbătrînește. Abuzul de bijuterii ziua sau seara este de prost gust. Părul mare liber pe umeri poate să aibă un efect plăcut numai la fete tinere. Vopsirea părului în culori stridente, nenaturale, la orice vîrstă, dă feței o notă vulgară accentuată. Nu este bine să copiați coafura prietenei pentru că ei îi vine de minune, ci să analizați dacă corespunde genului dv.

Într-un cuvînt nu adoptați o modă numai ca să fiți la modă, dacă nu va avantajează. Fiecărei femei îi corespunde un gen și cu puțină grijă în alcătuirea ținutei, veți reuși să vă puneți în valoare personalitatea.

Desene de B. VARLAM și Raia SOLOMONICA

„DRUMEȚIE“

Drumeț: GH. CHIRIAC

De mic copil am îndrăgit drumeția. Așa se face că și de data asta

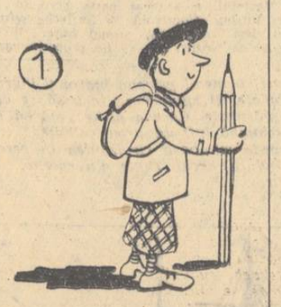

m-am echipat și am plecat la drum.

Mi s-a urat „drum bun“. Dar, pe unde ?...

Mergînd mai departe, am întîlnit un președinte de sfat popular „legat de teren“

L-am lăsat... baltă și m-am suit într-o căruță cu roți originale :

Prototip de roți pentru drumuri dințate...

Apoi, am parcurs un drum interesant :

Săritura de pe trambulină,

Săritura în lungime,

Înot,

Ca-NOE...

...după care mi s-a acordat insigna de polisportiv.

Pe multe șosele am întîlnit movile de pietriș date uitării

CĂRTIȚELE : Cei de la drumuri, ne-au luat-o înainte !...

Cu ajutorul „autostopului“ m-am urcat într-un automobil unde am avut prilej să reflectez...

— Cine o îi scornit vorba : „Călătorului îi șade bine cu drumul?“

Drumul trecea acum printre munți de piatră. Atunci m-am gîndit la unii constructori care aduc piatra pentru drumuri de la mari distanțe deși o au la îndemînă, în apropiere.

— Ce bine era în epoca de piatră. Găseai piatră pe toate drumurile...

Am lăsat în urmă pe acest om cu „inimă de piatră“ gîndindumă că unele drumuri sînt scumpe și din alte motive...

— De ce s-a cățărat așa de sus ?
— Calculează... prețul de cost !...

Mergînd mai departe am dat de un drum bun, frumos, asfaltat. Pe anumite porțiuni era însă... neterminat. Totuși se făcea :

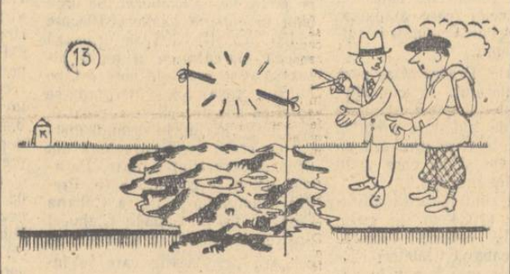

INAUGURAREA
— Dar ce-i cu panglica asta ?
— E după modelul drumului...

Revenind la drumuri am dat de un președinte „grijuliu“ cu toate unitățile din raion.

— De ce nu reparați șoseaua ?
— Rămîne atelierul de reparații fără clienți...

Din depărtare se auzeau cîntece. Cînd m-am apropiat am zărit nenumărați cetățeni voioși care lucrau voluntar. Un drum ca în palmă începuse să se așternă...

— Cum îți vei așterne, așa vei merge...

Pe șosea am întîlnit un „șofer șutamîist“

— Cum ai reușit să faci 100.000 km. fără reparații ?
— Cu ajutorul cetățenilor din raion, care au făcut 100 km. de reparații la drumuri...

Cei mai mulți cetățeni vin cu tragere de inimă la muncă voluntară. Dar mai sînt și... lipsuri!

MUNCA VOLUNTARĂ LA „REMI“
— Voi nu veniți la pietruit ?
— Să fii sănătos, noi sîntem la piatră de azi dimineață !...

De aici înainte am mers cu plăcere și mai ales cu spor.

— Bun drum : Tare ca piatra...
— Și lucrat iute ca săgeata !

Pe asemenea drum, distanțele se reduc cu repeziciune.

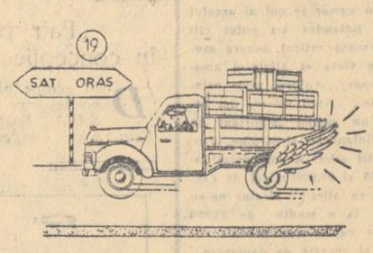

NOUL „MERCUR“
ȘOFERUL : Pe drum bun prinzi aripi !...

Orice asemănare cu întîmplările de care ne-am ocupat NU este întîmplătoare.

Întîmplări ca cele surprinse de noi mai există. Mai sînt încă drumuri impracticabile cînd plouă, ca de pildă drumurile care leagă Timișoara de Lipova și de Jimbolia (desenul 3).

Mai există poduri stricate sau neterminate ca cel din raionul Cricov peste riul Prahova al cărui schelet ruginește (desenul 5).

Mai există situații ca aceea de pe drumul Ineu-Mocrea-Tîrnova, drum foarte prost îngrijit, deși la numai 4 km. de Mocrea există o carieră de piatră (desenele 6, 7, 8, 10).

Mai există întîmplări ca aceea petrecută la drumul Bocșa Română-Berzovia, unde s-a adus piatră spartă de la cariera Bătuța, adică de la 200 km. depărtare deși la numai 7 km. se află cariera Groza (desenul 11).

Mai există situații ca aceea cînd un km. de drum a costat, la modernizarea șoselei Hunedoara-Teliuc, nici mai mult nici mai puțin decît 1.140.000 lei !.. (desenul 12).

Există nenumărate inițiative duse la îndeplinire cu ajutorul entuziaștilor cetățeni. Prin muncă voluntară în raionul Grivița Roșie din Capitală au fost pavate 27 străzi (desenul 15).

Mai există... dar ce să mai spunem ?... V-au spus-o celelalte desene !...

ȘAH

„Cupa MAGAZIN“

Din scrisorile care ne sosesc la redacție reiese că turneul de șah prin corespondență dotat cu „CUPA MAGAZIN“ continuă să se desfășoare din plin. Partidele, mai ales în primele grupe, care au început jocul mai de mult, au ajuns în bună parte în faza finală. Multe din ele au luat chiar sfîrșit și rezultatele le-ați putut urmări în rubrica noastră. Fișele de joc primite pînă acum dovedesc că multe partide sînt aprig disputate, unele chiar la un nivel tehnic destul de ridicat. O seamă de partide ale începătorilor, abundă în greșeli din care, desigur, autorii lor au tras învățăminte. Invităm cu acest prilej pe cei ce termină partidele — cîștigători și învinși — să ne trimită imediat fișele, pentru a putea publica fără întîrziere rezultatele în revistă.

Mai mulți participanți la „CUPA MAGAZIN“ ne-au reclamat că întîmpină greutăți în jucarea partidelor din cauza unor jucători care răspund cu mari întîrzieri, sau, fiind în poziție mai slabă, nu mai răspund deloc. In partida cu Fedor Iosif din grupa 36, Popa Mihai, bunăoară, a consumat 59 zile pentru efectuarea a 7 mutări. *Pentru buna desfășurare a turneelor s-au dat toate partidele pierdute celor care au tărăgănat multă vreme răspunsul, depășind masiv timpul de gîndire, cum sînt de exemplu în grupa 20 Bardan Radu, Moise Aron și Beșleagă Constantin.* Numărul celor care s-au retras, n-au indicat adrese exacte sau au pierdut toate partidele din cauza întîrzierii se ridică la 40.

Noi rezultate în „Cupa MAGAZIN“

GRUPA 7: N. Botezatu—V. Constantin 1—0; V. Constantin—N. Botezatu remiză; Klauss—V. Constantin 1—0; **GRUPA 8**: T. Botezatu—Cuciuan 1—0, Cuciuan—T. Botezatu 0—1; **GRUPA 28**: Tomescu—Cosoreanu 1—0; **GRUPA 39**: Boloni—Dabija 0—1; **GRUPA 64**: P. Popescu—Vulpe 1—0; Vulpe—P. Popescu 0—1; Gujiu—Ristea 1—0.

Rezultate din turneele cu deschideri obligatorii

Grupa 25 — siciliană: C. Teodorescu — Boloni 1—0. Boloni—C. Teodorescu 0—1. Boloni — Dona 0—1.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Omul meu drag

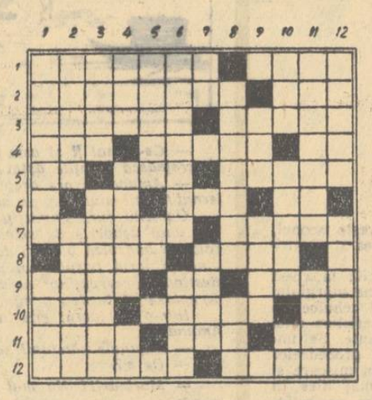

ORIZONTAL : 1) Actor sovietic interpretul principal al filmului „Omul meu drag“ — Cunoscut dramaturg englez, autorul pieselor „Pygmalion“, „Om și supraom“, „Discipolul diavolului“ etc. 2) De-ale oamenilor — Le închină poeții omului nou ; 3) Autorul volumului de schițe și nuvele „Oameni în mers“ — Ca omul după masă ; 4) Semnul înmulțirii — Știința care se ocupă cu studiul principiilor morale ale comportării omului în societate — Malurile Nilului ! 5) Afirmație — Țesut la mijloc ! — Se uită la oameni de sus ; 6) Simona Dumitriu — Îi stă bine omului vesel — Oraș antic în Chaldeea ; 7) Pe zi ce trece, omul își zmulge tainele — A îndemna ; 8) Visul de aur al omenirii — Oprește-te, măi omule, odată ! 9) O zi din viața omului — Început de zumzet ! — Mod de lucru ; 10) Nu-i în car, e în căruță ! — „...fiica omului“, roman de Anderson Nexö — Pronume ; 11) La nas — Oamenii zilelor noastre — Trăiește în Munții Apuseni ; 12) „Oameni și...“ evocare literară a șantierului național al tineretului „Bumbești—Livezeni“ de D. Sîncan (sing.) — Oameni de-o șchioapă.

VERTICAL : 1) Compozitor rus, autorul printre altele, al romanței „În casa oamenilor“ — Oameni în ritm ; 2) Viața oamenilor muncii în trecutul regim — Dispozitiv creat de mîna omului pentru ușurința omului ; 3) Nume (diminutiv din Tudor) — Înălțimea omului (pl.) ; 4) Măsoară vîrsta oamenilor (pl.) — A învăța pe copil să se poarte „ca oamenii“ — Plantă textilă ; 5) „Povestea unui om...“ de Ion Creangă — Notă muzicală ; 6) Scheletul corpului omenesc — Personaj feminin din piesa „Oameni ciudați“ a lui Maxim Gorki ; 7) Din viață ! — Scriitor maghiar din țara noastră, autorul volumului de schițe „Pornesc oamenii“ ; 8) Om priceput — Un om oarecare ; 9) Riu în Elveția — Mulțime de oameni (pl.) ; 10) Nu merită să i se spună om — Omul meu drag — Mihail Sadoveanu (autorul povestirii „Oameni și jocuri“) ; 11) Oameni laolaltă (pl.) — Sport ; 12) Autorul romanului „Omul invizibil“ — Oameni puternici (fig.).

Ștefan STOIANOVICI

De-ale teatrului

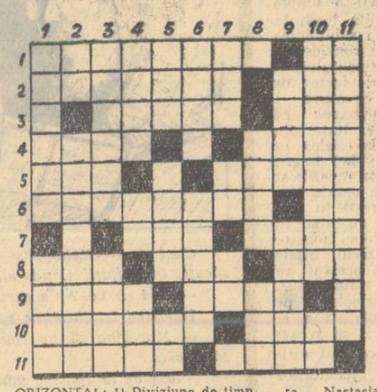

ORIZONTAL: 1) Diviziune de timp... teatrală ! — Trac la început ! 2) Piesă satirică — Posedă 3) Comedia lui Balzac... — Decagram 4) A supraveghea — Mielul blînd, la două oi 5) A se murdări — Material folosit la confecționarea decorurilor 6) Teatru care va prezenta în premieră prima piesă a lui Mihai Beniuc „Rețeaua subterană“ — Intre piesă și autor ! 7) Zile în calendarul român — Cel de noapte face parte din titlul piesei lui Maxim Gorki, pe care o va juca Teatrul Municipal 8) Tovarăș de viață — Rang de boierie — (sec. XIX-lea) — Cămașă țărănească 9) Partea ascuțită a cuțitului — Teatrul, de pildă 10) Locatar al scenei — Îl au și teatrele 11) Timpul cînd au loc, de obicei, spectacolele — Teatrul de la care ne-au rămas operele lui Euripide, Sofocle și Aristofan.

VERTICAL : 1) Viclean personaj al lui Moliere — Standard de stat românesc 2) La Național — Mișcare teatrală ce a înregistrat succese deosebite în ultimii ani. 3) A asistat la o comedie — Poet și dramaturg contemporan 4) ...Zamfirescu, autorul piesei „Domnișoara Nastasia“ — Pronume — Serie 5) Nume feminin — „Cuza—...“ piesă pe care Mircea Ștefănescu a scris-o în cinstea Centenarului Unirii — Posesiv 6) Mătușă (Ban.) — Contrazis 7) Omăt — Bezea — Măsură de suprafață 8) Loc pentru spectacole teatrale — Sfîrșit de... actor ! 9) Fac totalul — Publică cronici teatrale 10) Gen de piese specifice teatrului antic — În antract 11) Tragedie de W. Shakespeare, jucată în anii trecuți pe scena Teatrului Național (2 cuv.).

Mircea MARCULESCU

Poșta rebus

ILIE BLEOTU — **Drăgășani** : Dacă jocul „Puțin sport“ e prima dvs. creație, înseamnă că aveți talent. Vă sfătuim însă, să fiți mai atent la alegerea cuvintelor tematice, de asemenea, să nu lucrați pe dimensiuni care să depășească 12/12.

A. RADULESCU : Careul ne-a parvenit mult prea tîrziu pentru a-l mai putea publica. Vă sfătuim să citiți indicațiile de mai sus. Nu se admit cuvinte articulate.

MIRCEA STINGACIU : Nu prea pareți stîngaci ! Ați călcat cu dreptul !

GH. NICHIFOR : Careul este corect. Îl reținem.

GH. POPESCU : Și careul dvs. ne-a sosit prea tîrziu. In general, pentru problemele cu date fixe de apariție (aniversări,de pildă) e bine ca data expedierii să fie anterioară cu cel puțin o lună și jumătate datei de apariție.

I. BRATU — **Pucioasa** : Vă recomandăm să vă alegeți teme mai apropiate de preocupările noastre. Gîndiți-vă că nu numai autorul trebuie să aibă satisfacția de a-și vedea jocul publicat ; la rîndul lui cititorul (dezlegătorul) trebuie să aibă satisfacția că, fără a recurge la tratate de specialitate, poate să dezlege un joc apărut în revistă.

NINEL POPESCU : Va apare.

FL. STEFLEA : „Cîte ceva din flora“ are dimensiuni prea mari, fără a avea calități deosebite care să îndrituiască această dimensiune. In ceea ce privește „Vorbele înțelepte“ sînt definite după un sistem impropriu (cu cuvinte lipsă, reprezentate prin puncte-puncte).

CONCURSUL NOSTRU POPULAR CU PREMII

După cum am anunțat, în acest număr, începe concursul popular cu premii organizat de revista „Magazin“. Reamintim cititorilor regulamentul concursului :

In zece numere ale revistei „Magazin“ se vor publica cîte 2-3 fotografii sau desene. Fiecare din ele vor fi însoțite de 3 texte dintre care **NUMAI UNUL VA FI CEL ADEVĂRAT.**

Răspunsurile, prin care cititorii vor indica textele ce le consideră adevărate la fotografiile sau desenele publicate, vor fi trimise revistei „MAGAZIN“, **DUPĂ APARIȚIA FIECĂRUI NUMĂR**, cu mențiunea „Pentru Concursul popular“.

Pentru fiecare răspuns exact cititorii vor primi cîte un punct.

La distribuirea premiilor vor lua parte cititorii care au întrunit cele mai multe puncte. **În caz de egalitate se va proceda prin tragerea la sorți.**

Se vor acorda următoarele premii :

1. **Un aparat de radio ;**
2. **Una mașină electrică de spălat rufe ;**
3. **Un patefon**
4. **5 mențiuni (a cîte un trening)**
5. **5 mențiuni (a cîte un rucsac)**

Alăturat prezentăm primele două fotografii:

PROBLEMA Nr. 1

Clișeul înfățișează pe un cunoscut om de știință care a adus în trecut faimă țării noastre. Cine este acesta : prof. V. Babeș, prof. E. Racoviță sau prof. Gh. Marinescu ?

PROBLEMA Nr. 2

Clișeul înfățișează vestita sculptură „MUNCITORUL ȘI COLHOZNICA“. Cine este autorul acestei opere : **B. Șadr, V. Muhina sau N. Tomski ?**

Timbre desenate de copii

Nu numai desenatorii și pictorii experimentați pot fi autori ai desenelor tipărite pe timbrele poștale. Același lucru îl pot face cu succes, după cum a dovedit nu de mult poșta cehoslovacă, și ...copiii ! Două timbre, de 45 și 60 heleri, tipărite la sfîrșitul anului trecut în R. Cehoslovacă, înfățișează desene ai căror autori n-au la un loc nici 20 de ani. Desenul primului timbru este realizat de fetița Irenka Prochaskova pe tema „Mama, copilul și porumbelul. păcii“. Al doilea desen — autor Vlada Sima de 9 ani — este intitulat „Tînăr schior“ și poartă inscripția „Vrem să trăim în pace și bucurie“.

Irenka și Vlada fac parte din cercul de artă plastică al școlii de 8 ani din Remeșna-Plzen și au participat, laolaltă cu elevi din multe alte școli cehoslovace, la concursul de timbre organizat de UNESCO pe tema „Prietenia copiilor din lumea întreagă“.

VARIETAȚI

Se schimbă stăpînii, dar...

Puternica criză semnalată în lumea boxului profesionist a căpătat o nouă confirmare în Statele Unite. Curtea Supremă a confirmat decizia Tribunalului federal New York prin care s-a hotărît dizolvarea lui „International Boxing Club", for suprem mondial pentru boxul profesionist. Decizia este justificată printre altele de faptul că I.B.C. a ajuns un instrument în serviciul unui grup care dicta măsuri samavolnice, că s-a creat un monopol care datorită intereselor personale a dus la ruină boxul profesionist în S.U.A.

Prin această măsură, afaceriștii cocoțați la conducerea acestui for, care au transformat mișcarea pugilistică din S.U.A. într-o afacere pur comercială ce nu avea nimic comun cu sportul — au primit o lovitură serioasă, puternic demascatoare a moravurilor junglei capitaliste.

Jim Norris și acoliții săi, care au condus ani de zile această afacere, au fost astfel detronați. Asta deocamdată, pentru că ei au înțeles să facă apel împotriva deciziei Curții Supreme și să anunțe că eventual vor înființa o asociație de sine stătătoare cu aceleași preocupări...

Un lucru este însă cert. Indiferent cine va rămîne mai departe stăpîn — Jim Norris sau altul — declinul boxului profesionist, corupția, exploatarea nemiloasă a boxerilor, măsurile discriminatorii și samavolnice care dăinuie încă, vor continua să existe atît timp cît ele vor purta pecetea lumii din care fac parte: a orînduirii capitaliste.

Atleții amatori finlandezi se lasă bine... plătiți

Revista finlandeză de atletism „Hiilimurska", care apare la Naatali, este condusă de președintele clubului local de atletism, d. Pouttula.

Într-un număr recent al acestui periodic finlandez s-a putut citi un interesant articol asupra modului de viață al atletului amator finlandez. Autorul scrie printre altele: „Anul trecut, am organizat un miting important cu vedete finlandeze și străine. Proprii noștri atleți ne-au costat între 20.000 și 60.000 mărci de cap, în timp ce atleții străini ne-au revenit la o medie de 25.000 mărci de cap. Suma aceasta cuprindea și spezele de deplasare...

După lungi ani petrecuți în organizarea reuniunilor de atletism, cunosc perfect moravurile atleților noștri „profesioniști amatori". Nu sînt pentru amatorism suta la sută. Dar cred că este timpul să se pună frîne abuzurilor și nebuniei".

Cum se vede, atleții amatori finlandezi se lasă bine... plătiți. Și acesta nu este numai cazul lor, ci și al celor din alte țări capitaliste și din alte sporturi, unde de fapt se face mare caz de „adevăratul" amatorism al sportivilor respectivi. Numai că revista „Hiilimurska" a scris adevărul...

Federația internațională de baschet a luat hotărîrea scandaloasă și nedreaptă de a anula toate punctele cucerite de echipa neînvinsă a U.R.S.S. în campionatul mondial desfășurat la Santiago.

REPREZENTANTUL FEDERAȚIEI INTERNAȚIONALE DE BASCHET:
— Echipa U.R.S.S.? N-a înscris nicio victorie!

Desen de Gh. CHIRIAC

magazin

revistă săptămînală
editată de ziarul
„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

SPORT magazin

Din presa străină

„Generozitatea" guvernului Africii de Sud

Guvernul Uniunii Sudafricane nu scapă nici un prilej pentru a arăta lumii cît de „generos" este față de populația de culoare. Culmea acestei „generozități" a fost făcută cunoscută la începutul lunii ianuarie cînd autoritățile guvernamentale au anunțat că au admis „în principiu" ca o echipă de cricket din Indiile de Vest să joace în țară. Nu s-a uitat însă să se adauge și faptul că jucătorii negri din Indiile de Vest nu vor avea bineînțeles dreptul să întîlnească echipe alcătuite ...din albi sud-africani.

În rest... rasismul a fost lichidat pe terenurile de sport din Africa de Sud. Cel puțin așa vor să lase impresia autoritățile sud-africane.

„Fair play" în concepție americană

Două echipe profesioniste de hochei pe gheață din S.U.A., Boston Bruins și New-York Rangers au anunțat pentru începutul acestui an un turneu în diferite capitale ale Europei occidentale. De curînd ziarul austriac „Neue Zeit" a adus și unele precizări semnificative în legătură cu acest turneu.

A fost necesară deplasarea a două echipe americane — arată ziarul — deoarece nici o echipă amatoare europeană nu a fost găsită „aptă" pentru a face față „stilului" de joc al profesioniștilor hocheiului american. De asemenea cele două formații sînt însoțite de cîțiva arbitri proprii întrucît, după afirmațiile managerilor americani, arbitrii europeni nu sînt destul de „antrenați" pentru a face față ritmului jocului și în al doilea rînd, au cu totul o altă concepție decît cavalerii fluierului din S.U.A. asupra ceea ce înseamnă „fair play".

„Fair play" în concepția americană, după cum au arătat numeroasele evoluții ale hocheiștilor din S.U.A. pe patinoarele europene, înseamnă... cît mai mulți jucători răniți, loviți și scoși pe targi de pe teren.

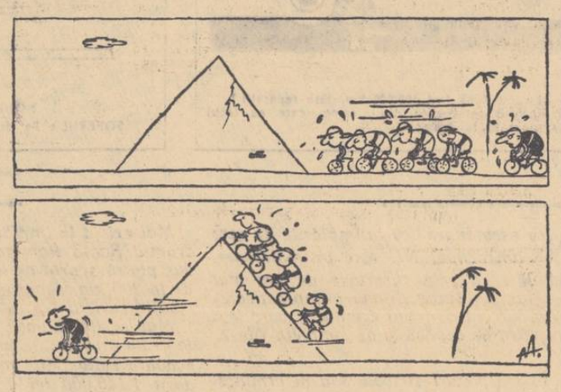

O evadare norocoasă în turul Egiptului

Desen de A. ANDRONIC

CUTIA CU SCRISORI

B. COSTIN — București: O întîlnire de hochei pe gheață durează trei reprize a 20 de minute de joc efectiv. Jucătorul de hochei penalizat în timpul întîlnirii cu două, cinci sau zece minute, pentru diferite abateri de la regulament, trebuie să facă pedeapsa respectivă în timpul de joc efectiv.

PETRU GRIGORIU — Arad: Statisticile indică următoarele medalii cîștigate de sportivii români la Jocurile Olimpice: 1 medalie bronz în 1924, la Paris; 1 medalie argint la Berlin în 1936; 1 medalie aur, 1 medalie argint și 2 medalii bronz la Helsinki în 1952; 5 medalii aur, 3 medalii argint și 3 medalii bronz la Melbourne în 1956. (În 1928 la Amsterdam, n-am cîștigat nici o medalie).

N. CORDOȘ — Alba Iulia: La noi în țară, s-au organizat în fiecare an concursuri de motociclism cu caracter internațional. Asemenea competiții vor avea loc și anul acesta la Oradea, Timișoara, Arad și București. La celelalte două întrebări ale dvs. nu sîntem în măsură să vă răspundem.

C. TĂTARU — Ploiești: 1) La Federația de lupte din cadrul U.C.F.S. există material documentar în limba maghiară și cehoslovacă privind metodele de învățare a sportului judo. Vă puteți adresa acestui for, care vi le va pune la dispoziție; 2) Regulile de concurs ale tirului cu arcul le puteți afla adresîndu-vă Comisiei regionale de tir de pe lîngă U.C.F.S. În ceea ce privește materialele necesare practicării acestui sport, ele vor fi confecționate pe scară mai largă în acest an și vor fi repartizate la regiuni.

DE PE TUȘE

Minerii din Valea Jiului îndrăgesc tot mai mult alpinismul.

Minerul, dacă ne gîndim oleacă,
Dorește astfel timpul să-și petrecă:
În zilele de lucru la-adîncime
Și-n schimb, duminica... la înălțime.

Tinerii călărești Schuster, Stancu și Niederweiser din colectivul „Recolta"-Sibiu, au început să-și neglijeze antrenamentul.

Ne-a șoptit un om hazliu
Despre tinerii cu vină:

— În Recolta din Sibiu
Mai există și... neghină!

Majoritatea secțiilor sportive ale asociației „Delfinul"-Constanța, nu activează.

Și cum activitatea-i șchioapă,
E nimerit să le arăți:
Delfinul mării-noată-n apă,
Cel constănțean în... „greutăți".

Acoperișul sălii de sport a asociației „Victoria"-Iași fiind stricat, plouă înăuntru:

Cînd afară-i cer azur,
Sala-i loc de sport. (Văzut)
Cînd începe cîte-o ploaie,
Sala este loc de... baie.

În urma victoriei repurtate în fața echipei „Dukla"-Praga, „Dinamo"-București s-a calificat în semifinalele Cupei Campionilor Europeni la handbal în 7.

Iar prea frumoasa comportare
Din jocu-acesta decisiv,
Le-aduse o calificare
Și-un splendid... calificativ.

Singura activitate a sălii „Progresul" din Roșiorii de Vede, constă în... nunți.

Și-n sală deci, oricine poate zice
Cu-asemenea „programe" speciale,
În loc să vezi partide de popice,
Admiri partide... matrimoniale.

Aparatele de gimnastică ale școlii medii din Huedin stau de multă vreme uitate în curte.

Uite-așa se scurg grămadă
Zilele, pe-al vremii caer:
Aparatele-n ogradă,
Iar gimnastica în... aer.

V. D. POPA

EXCURSIA SAPTAMINII

ÎN ÎMPREJURIMILE PREDEALULUI

Cabana Gîrbova

Fotografia: Gh. EPURAN

La poalele Bucegilor sînt multe locuri care atrag pe schiorii porniți din București și Ploiești în excursia de sfîrșit de săptămînă. Pe rînd, Sinaia, de numele căreia sînt legate primele concursuri de schi organizate acum 50 de ani, Bușteni, îndrăgit mai mult de alpiniști și Predealul, cu împrejurimi cercetate de primii schiori în 1892, fac să se golească vagoanele și trenurile speciale care urcă pe Valea Prahovei, spre munți. Fiecare din aceste stațiuni atrage pe schiori cu ceva. Sinaia le oferă potecile de acces în împărăția albă a platoului Bucegilor și pîrtiile pretențioase de pe Furnica, locul de întrecere al schiorilor fruntași și gazda multor concursuri internaționale. Bușteniii îi îndeamnă să urce pe codrul de pe Munticel spre culmile domoale ale Dihamului, sau pe pîrtia croită îndrăzneț pe abruptul Caraimanului. În sfîrșit, Predealul îi atrage pe schiori cu lărgimea pîrtiei de pe Clăbucetul Taurului, plăcută și celor care stăpînesc mai puțin tehnica mînuirii tălpicelor de lemn.

Dintre toate, Predealul se pare că este preferatul. În cumpăna care hotărăște alegerea, el aruncă o serie de avantaje prețuite, alături de cele care urmează să fie valorificate și de care vrem să ne ocupăm mai jos.

În primul rînd datorită altitudinii sale (1034 m. în gară, 1159 m. la cabana Cioplea, 1456 m. la cabana Clăbucet Plecare), el este mai bogat în zăpadă, scutind pe excursioniști de efortul unui urcuș suplimentar. În al doilea rînd, pîrtia de pe Clăbucetul Taurului, largă, ușoară, la îndemîna oricărui schior care a învățat primele litere din alfabetul schiului, este totdeauna bătătorită, oferind cele mai bune condiții pentru învățarea și perfecționarea procedeelor tehnice.

Dar ceea ce oferă mai interesant și mai frumos Predealul sînt traseele excursiilor ce se pot face pe înălțimile din jurul său. De mulți schiori ele sînt cunoscute. Alții au auzit de ele.

Schiul „de pantă" are farmecul lui. A urca și a coborî o zi întreagă pe 2—300 m. de pantă — și asta săptămînă de săptămînă — înseamnă a renunța la plăcerea pe care o oferă schimbarea decorului, esența însăși a turismului. Iată de ce socotim că bucureștenii veniți să schieze la Predeal — și chiar localnicii — greșesc cînd se înghesuiesc toată ziua pe pîrtia de pe Clăbucetul Taurului și neglijează împrejurimile. O excursie de o jumătate de zi, din cînd în cînd, o excursie de o zi întreagă, sau o înoptare la cabanele din afara localității (Trei Brazi, Poiana Secuilor, Gîrbova, Diham, Poiana Izvoarelor) va face ca plăcerea zilei de schi la sfîrșitul unei săptămîni de muncă să fie sporită, reconfortarea deplină.

Care sînt aceste excursii? Cea mai ușoară poate începe chiar de pe pîrtia de pe Clăbucet. Se urcă pînă la cabana Clăbucet-Plecare (1456 m.). De aici se urmează poteca marcată cu triunghi albastru care pornește spre est pe Muchia Susaiului. Mergîndu-se aproape tot timpul pe creastă, se ajunge curînd în drumul marcat cu cruce roșie care urcă din Predeal spre Piatra Mare. Pe acest drum se coboară spre Predeal ajungîndu-se fie la Cabana Cioplea, fie la Cabana Clăbucet Sosire, după cum se urcă sau se coboară pe șoseaua care se întîlnește la începutul văii Poliștoaca.

În total sînt necesare 2—3 ore pentru a parcurge acest traseu care prezintă o coborîre de cca. 3 km. pe Coasta Cocoșului, cum este numit drumul de înapoiere. Orice schior care cunoaște un procedeu tehnic de frînare și unul de ocolire poate participa la această excursie, care făcută mai ales după o ninsoare proaspătă nu va fi uitată curînd.

O altă excursie de 3—4 ore o oferă urcarea și coborîrea Fitifoiului, dealul care străjuiește spre apus Predealul și sub care trece drumul spre cabana Trei Brazi. Se urmează marcajul bandă galbenă pînă la poiana Fitifoiului și apoi marcajul cruce albastră, la stînga pe creasta lui, pînă la vîrf. Coborîrea se face pe același drum pînă la Predeal.

Urcarea Fitifoiului se încadrează bine și într-o excursie circulară de 5—6 ore. De data aceasta se pleacă din Predeal peste Gilma Mare. Se urmează poteca marcată cu bandă albastră pînă la Sanatorii, apoi șoseaua spre Rîjnov pînă la Șipote (Crăcănel). De aici, la dreapta, se urmează marcajul cruce albastră care duce la cabana Trei Brazi. Din vîrful Fitifoiului, pe varianta din dreapta se coboară la Predeal. Drumul, foarte ușor pînă la Șipote, prezintă un urcuș accentuat spre vîrful Fitifoiului și apoi o coborîre continuă spre Predeal.

Pentru excursiile pe Diham și pe Morarul (cabana Trei Brazi), recomandăm ca urcușul să se facă sîmbătă seara pînă la cabanele respective. A doua zi, după o scurtă plimbare prin împrejurimi, se vine spre Predeal, completîndu-se ziua cu 2—3 ore de exerciții pe pîrtia de la Clăbucet. Pentru înapoierea de la Diham cel mai frumos drum este cel marcat cu bandă albastră care de la cabana Vînătorilor urmează Muchia Lungă, trece pe sub Clăbucetul Baiului pentru a coborî la bariera Predealului.

Condițiile speciale în care se practică schiul, pericolele iernii care nu trebuie niciodată uitate, pretind că aceste excursii să fie făcute în grup de cel puțin trei turiști. Deci nu plecați singuri la drum, ci doar în compania tovarășilor din cercul turistic de care aparțineți.

Gh. BAIU

În preajma stagiunii fotbalistice

Pregătirile liderului: DINAMO-BUCUREȘTI

Cea mai mare parte a lunii ianuarie a fost folosită de echipele categoriei A de fotbal pentru pregătiri în vederea viitoarei stagiuni. Printre echipele sirguincioase se situează și Dinamo București care, cum se știe, a terminat turul campionatului pe primul loc al clasamentului. Poate de aceea în discuția despre dinamoviștii bucureșteni, discuție purtată cu tovarășul A. Petroșanu și cu antrenorul Iuliu Baratki, am pornit de la ceea ce liderul de toamnă a realizat în stagiunea trecută, ca să ajungem la ceea ce și-a propus pentru anul acesta.

— Ce părere aveți despre comportarea echipei Dinamo București în stagiunea de toamnă?

— În general bună, *ne-a spus tovarășul A. Petroșanu.* Măsurile disciplinare luate de conducerea clubului la începutul campionatului au strîns puternic colectivul nostru. În prima partidă a campionatului cu „Steagul Roșu" Orașul Stalin, cînd s-a aflat formația ce o vom prezenta, toți ne considerau învinși sigur. Dar marea putere de luptă a echipei ne-a adus o victorie la scor.

Făcînd bilanțul stagiunii de toamnă, putem spune — a adăugat antrenorul Iuliu Baratki — că etapa fixată pentru echipa de la București a fost realizată: 1) ca rezultat sportiv, primul loc în clasament; 2) au fost promovați noi jucători tineri în echipă și pregătiți pentru nevoile lotului național (Motroc, Al. Vasile, Popa, Nunweiller); 3) a crescut interesul jucătorilor pentru pregătire, au crescut la aceștia disciplina, spiritul colectiv, dragostea față de culorile clubului. Toate acestea alcătuiesc premizele pentru trecerea la realizarea unei etape superioare privind îmbunătățirea tehnicii.

— Înseamnă aceasta că am ajuns la principalul obiectiv propus pentru anul 1959?

— Da, căci obiectivul propus pentru anul 1959 e ridicarea calitativă a echipei, cu două aspecte, a intervenit de astădată tov. A. Petroșanu; 1) contribuția echipei noastre la ridicarea fotbalului nostru pe plan continental și 2) menținerea locului nostru fruntaș în campionat prin jocuri de calitate.

— Ce ne puteți spune despre lotul de jucători al echipei?

— Că este capabil să realizeze obiectivele propuse pentru anul acesta, *— a răspuns de astă-dată antrenorul Baratki,* — fie că este vorba de jucătorii tineri Varga, Anghel Vasile, Motroc, Al. Vasile, Popa, Nunweiller, Kösegy etc., fie de cei mai „vîrstnici" Suru, Ene I, Nicușor, Călinoiu, care readuși la cea mai bună valoare, pot întregi de minune o echipă în care majoritatea titularilor sînt tineri.

— Ce ne puteți spune despre proiectele echipei Dinamo București în materie de jocuri internaționale?

— Pentru la vară avem perfectate vizitele la noi ale echipelor Galatasaray (Turcia) și Rude Hvezda (R. Cehoslovacă). O preocupare mai depărtată ar fi „Cupa campionilor europeni"... dacă echipa noastră va cîștiga titlul de campioană a R.P.R. Jocurile internaționale ce le vom susține vor avea drept scop să folosească pentru învățare și experiență — nu pentru obținerea de rezultate imediate, cu orice chip — ca și pentru refacerea prestigiului internațional al echipei Dinamo București.

Discuția cu tov. A. Petroșanu — care e și profesor de educație fizică — am încheiat-o cu o întrebare, dincolo de cadrul strict al clubului Dinamo și anume:

— V-am solicita — la alegere — părerea asupra uneia din problemele pe care dumneavoastră o socotiți mai acută în fotbalul nostru.

De aici am înregistrat răspunsul ce urmează și care, socotim, aduce în discuție o serie de aprecieri interesante și valoroase:

— Cred, *a spus tov. A. Petroșanu,* că s-ar cuveni să intervină o schimbare în concepția de pregătire a echipelor noastre, pe care eu o văd în felul următor:

1. Pregătirea echipelor trebuie făcută în tot cursul anului, îmbrățișînd concomitent toți factorii: tehnic, tactic, fizic general și special. Să se renunțe la periodizări șablon pe acești factori, care readuși la cea mai bună valoare, pot întregi de minune o echipă în care majoritatea titularilor sînt tineri. care în practică arată astfel: se începe cu pregătirea fizică generală și oarecum cu cea specială, pentru ca apoi la începutul campionatului acestea să fie complet neglijate, trecîndu-se la ceilalți factori de pregătire. De aceea se observă la începutul campionatului jocuri pline de elan, însă cu deficiențe tehnice și tactice foarte serioase, pentru ca la sfîrșitul campionatului să se înregistreze o oarecare îmbunătățire tehnică și tactică, dar însoțită de mari deficiențe în pregătirea fizică.

2. Probleme legate de tactică. La noi se caută în materie de tactică soluții mereu din afară și legate strict de ultimele „inovații" în materie. De aici „numerotările" 1—3—3—4, sau 1—3—2—3—2 etc., cînd în fapt există o bază de plecare: sistemul de joc cu trei fundași, care a constituit și constituie baza tuturor variantelor. Ceea ce se impune este însușirea principiilor de bază ale acestui sistem și numai după aceea organizarea jocului în funcție de valorile pe care fiecare echipă le are la dispoziție.

Deși se vorbește de multă vreme de o metodă unitară de pregătire — care să ducă la o metodă unitară de joc — în indicațiile date în decursul anilor acestea au fost axate mai mult pe chestiuni mărunte, de „bucătărie internă", neglijîndu-se principiile fundamentale ale pregătirii în ceea ce privește scopul, conținutul, organizarea și controlul acestor indicații.

3. Problema tehnicii: la acest capitol aș spune că ne mărginim la aceleași procedee tehnice pe care le știm, caracteristice unui joc depășit actualmente. Se impune restructurarea procedeelor în funcție de jocul în mișcare și jocul atletic, aste mai ales în privința învățăturii și perfecționării acestor procedee. E vorba aici de repetări și analiza individuală pentru învățare precum și de perfecționarea lor în condiții de joc (realizată nu în partide la „două porți" ci prin situații care apar în joc).

4. Pregătirea morală și de voință, pe care eu o consider una din cele mai importante probleme, ar necesita ea însăși o amplă discuție. Mă voi limita însă, în cazul de față, doar la sublinierea ca ea să nu mai fie considerată un factor al antrenamentului, ci caracteristică fiecărui factor de pregătire și tratată ca atare.

Aș vrea să precizez că aceste constatări, rezultate din observațiile făcute mai ales în anii 1957 și 1958 pe plan intern și internațional le-am reverificat în ultimă instanță cu ocazia turneului echipei București în Anglia. Unele dintre ele au intrat în practica pregătirii echipei noastre în toamna anului trecut, altele vor urma în cursul acestui an pentru că, așa cum v-am spus, obiectivul nostru principal pe 1959 e ridicarea calitativă a echipei. Și sînt convins că aceasta va fi din ce în ce mai vizibil în comportarea jucătorilor noștri.

★

Dinamoviștii bucureșteni, cum vedeți, nu și-au asumat o sarcină ușoară pentru 1959. Dar cu atît mai mare va fi meritul lor dacă vor reuși. Ceea ce, de altminteri, noi le-o dorim pe de-a întregul.

M. ALEXANDRESCU

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

Adaptare după romanul lui I. POPPER; ilustrații: Beca RIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Vasul „Belgica" pe bordul căruia se găsește, alături de alți savanți, naturalistul romîn Emil Racoviță, navighează în apele Antarcticei, dincolo de cercul polar. Locotenentul Lapoire a descoperit o comoară iar marinarul Wiencke, care-i cunoaște secretul, e aruncat peste bord în împrejurări enigmatice în timpul unei furtuni. Căpitanul de Gerlache refuză să schimbe spre nord ruta vasului deși Amundsen, primul ofițer, îl avertizase că anotimpul era nepriel nic și că vasul risca să fie prins în banchiză.

Aplecați peste balustrada provei, oamenii priveau înghețați îngrămădirea de sloiuri din ce în ce mai apropiate. O zguduitură făcu să se cutremure întreg vasul. Trosnet de ghețuri sfărîmate. Carena pîrîie gata să plesnească. Duduitul motoarelor se preschimbă într-un urlet sălbatec: „Belgica" își încordează puterile și se repede mînioasă cu fruntea în peretele de gheață. În jur sar bucăți de scîndură, așchii rupte din carenă.

A înaintat cîteva zeci de metri...

— Elicea înapoi! Înainte!

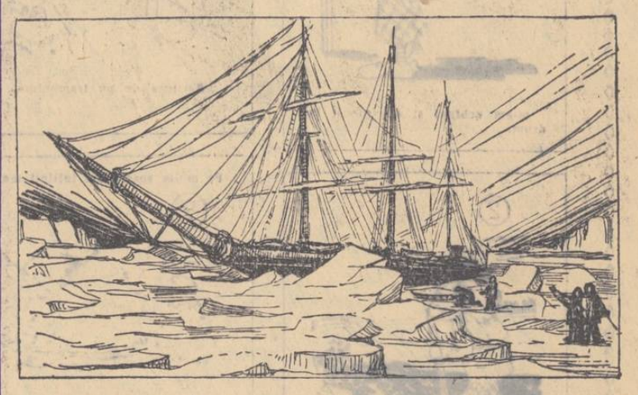

'O nouă zguduitură: gheața se crapă. „Belgica" a mai cîștigat cîțiva metri și s-a oprit cu prova înfiptă într-un morman de bulgări de gheață.

Inserează și „Belgica" încă se mai zbate. Se trage înapoi, își ia vînt, se năpustește asupra ghețurilor, se trage iar înapoi...

Trebuie să înfrîngă acum un nou obstacol. Pe ochiul de apă din jurul vasului s-a prins o crustă de gheață. Cu cît înaintează noaptea, crește frigul și carapacea din jurul „Belgicăi" e din ce în ce mai groasă.

La ora 10,45 seara răsună o comandă binecunoscută celor de pe bord dar care de această dată le revarsă în inimi nu bucurie, ci groază:

— Stingeți focul la cazane! Opriți motoarele!

„Belgica" este prizoniera banchizei.

În sfîrșitul gheților, carena vasului pîrîie și trosnea fără încetare. Adesea, oamenii din echipaj se trezeau noaptea și ascultau înfiorați; săreau din culcușuri, se îmbrăcau în grabă și alergau pe punte. Trăgeau în nări aerul înghețat și scrutau nemărginirile albastre ale banchizei, deasupra

cărela luna își urnea palidele raze. Tresăreau la fiecare scrîșnet al sloiurilor: poate se ivise undeva o spărtură prin care „Belgica" avea să se strecoare spre nord...

— Auzi?

— Să se aprindă focul la cazane!

— Chemați-l pe căpitan!

— Să mai așteptăm!

Zilele treceau și speranțele oamenilor făceau din ce în ce mai mult loc deznădejdii. Ca să-și înveselească tovarășii Racoviță, asistat de doctorul Cook, scoase o gazetă „Vasul fantomă" în care publica diferite articole și schițe umoristice. Ziarul deveni repede popular în rîndul marinarilor dar într-o dimineață cînd aceștia se adunaseră în fața cabinei de comandă unde se afișa exemplarul zilnic, găsiră acolo în locul materialelor amuzante cu care erau obișnuiți, un articol intitulat: „Cîteva măsuri necesare pentru iernarea „Belgicăi" în banchiză" semnat Roald Amundsen.

— Ce-o mai fi și asta! exclamă supărat Iohansen. În loc să ne mai descrețească frunțile ăștia încep iară...

— Amundsen are dreptate! îi tăie vorba Racoviță. Să ne pregătim de iernat! Întîi munca... pe urmă vor veni și glumele. V-o făgăduiesc!

Oamenii fură împărțiți în două echipe. Una lucra pe bord la ridicarea unui acoperiș de scînduri care să apere puntea de nămeți, cealaltă tăia pe banchiză blocuri de gheață cu care trebuia clădit în cel mai scurt timp în jurul vasului un parapet. Savanții construiau pe banchiză barăci destinate observațiilor oceanografice, meteorologice și magnetice. Căpitanul acceptase să le dea o mînă de ajutor.

Într-o zi, lucrul era în toi cînd din spre „Belgica" se ivi în goană Amundsen.

— Domnule căpitan! scrîgă el. Trebule să veniți imediat pe bord.

— Ce e?

— Marinarii! Nu mai vor să lucreze. Vorbesc de crime, de aur. Tollefsen agită o bucată de frînghie! Trebule să-i liniștiți.

Cînd de Gerlache păși pe bord îi găsi pe marinari adunați la pupă, tăcuți, încruntați. Căpitanul își încrucișă mîinile pe piept:

— Ce-i cu voi? Ce pretenții aveți?

Tollefsen își făcu loc printre ceilalți, țeapăn.

— Mai bine să ne spuneți dumneavoastră, domnule căpitan, cine a tăiat asta?

Aduse de la spate o mînă în care ținea un capăt de frînghie. Izbucniră strigînd:

— Să ni se spună cine l-a ucis pe Wiencke!

— Să-l judecăm noi!

— Și cu noi ce aveți!

— Vrem să plecăm de aici!

— Nu vrem să murim fără rost!

De Gerlache se trase un pas înapoi și se sprijini de balustradă. Marinarii înaintau spre el cu pumnii strînși, amenințători.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii București

75

BIBLIOTECA ... SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL III ★ Nr. 71 ★ Sîmbătă 14 februarie 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

GRIVIȚA ROȘIE

Simt o emoție puternică atunci cînd trec prin curtea Atelierelor Complexului C.F.R. „Griviția Roșie", cîmpul de luptă de acum 26 de ani al celor 7.000 de muncitori ceferiști, pentru o viață mai bună și pentru libertăți democratice. Aici, lîngă acest gard din fața clădirilor administrației se improvizase tribuna pentru cei care luau cuvîntul din rîndul greviștilor, însuflețind mulțimea ceferiștilor, îndemnînd la unitate de acțiune în bătălia împotriva exploatării burghezo-moșierești. Aici au căzut în zorii lui 16 februarie 1933, uciși de gloanțele jandarmeriești, din ordinul comisarului regal Hotineanu, sute de ceferiști ce se ridicaseră la luptă hotărîtă pentru cauza poporului muncitor.

Iamentele, și luau măsuri de înăbușire a avîntului nostru de luptă prin represiune și gloanțe.

Imediat după ce s-au format pichetele de grevă, pichete care au asigurat și paza la toate porțile atelierelor pentru a bara orice încercare a jandarmilor de a pătrunde în incinta halelor, împreună cu ucenicii și lucră-

Adrian BELDEANU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

VEDERE DIN BUCUREȘTI — Pe bulevardele Magheru și Bălcescu.

Fotografia: Nicu VASILE

Pentru cititorii noștri

SPORTIVI

magazin

organizează

UN INTERESANT CONCURS CU PREMII

- Cine va fi campion la fotbal?
- Ce echipe vor promova în categoria A?
- Ce echipe vor retrograda în categoria B?

Citiți amănunte și regulamentul noului nostru Concurs cu premii

Azi în pagina 8-a

Neuitatul timp

Stau de vorbă în ziua argintie de iarnă cu cîțiva din participanții la grevele din anul 1933, vechi grivițeni, comuniști încercați și trecuți prin aspre bătălii. Ei îmi povestesc în cuvinte simple, pătrunse de tumultul acelor zile, fapte și întîmplări din cuprinsul neuitatului timp.

— Ne aducem aminte — povestesc ei — de dimineața zilei de 15 februarie 1933 cînd veniți la lucru am primit vestea arestării delegaților noștri aleși de către masa muncitorilor condusă de către comuniști, pentru a prezenta direcției revendicările noastre.

Tot ceea ce am făcut, toată lupta noastră de atunci, s-a împletit cu sprijinul puternic al tovarășilor noștri din fabricile vecine, al familiilor noastre, care, formînd un cordon viu în stradă, au opus o rezistență înverșunată jandarmilor trimiși să înnăbușe greva. Curbe de sacrificiu, imposibilitatea de a ne trimite copiii la școală, datoriile și salariul tot mai mic creaseră pentru clasa muncitoare în acea vreme o situație de nesuportat. Organizatorul tuturor muncitorilor din ateliere a fost Partidul Comunist, în fruntea luptei noastre se aflau cei mai buni dintre noi: comuniștii.

Discuția se poartă în jurul condițiilor de muncă din acele vremuri.

— Atelierele vagoane-marfă erau atunci doar cu numele ateliere. Lucram sub cerul liber. Iarna sub viscol, toamna sub ploi chinuitoare. Atunci cînd dădea înghețul, trebuia să încălzim sculele la foc ca să putem să le mînuim. Mulți dintre noi au rămas din acele timpuri cu boli grele, cu încheieturile întepenite de reumatism. Uneori o clipă de neatenție făcea ca pielea palmei să rămînă lipită de scula înghețată. Accidentele se țineau lanț, teroarea stării de asediu se întețea.

Din atelierul nostru a fost dat semnalul de pornire a acțiunii. La cuvîntul de ordine al comuniștilor, atelierul nostru s-a ridicat ca un singur om. Muncitorii au început să bată cu ciocanele în tampoanele vagoanelor chemînd la încetarea lucrului și la acțiune hotărîtă împotriva direcției și a guvernului care nu-și respectau angajamentele.

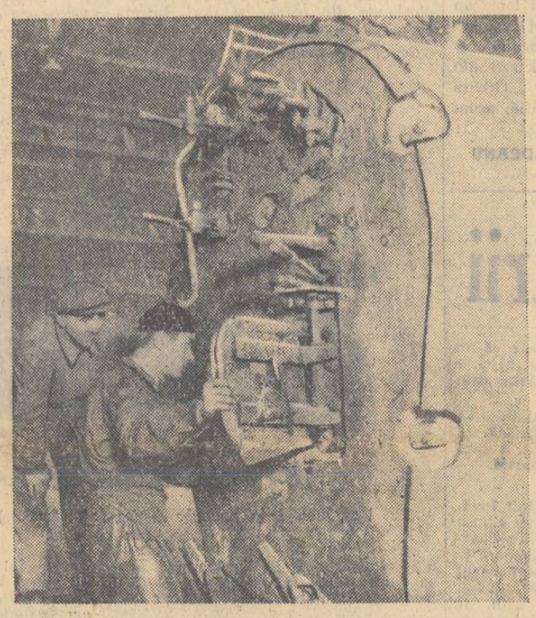

La secția II-a Montaj a Atelierelor C.F.R.-Griviția Roșie se lucrează la cazanul unei locomotive

La masa rotundă despre CARTEA ACADEMIEI R. P. R.

Ne vorbesc acad. ST. NICOLAU acad. I. IONESCU-SISEȘTI; acad. ELIE CARAFOLI; acad C.I. GULIAN; acad. AL. GRAUR

Între 15 și 25 februarie se desfășoară, sub egida Academiei R.P.R. și a Ministerului Învățămîntului și Culturii „DECADA CARȚII ACADEMIEI R.P.R.". Valoroasa manifestare culturală este un bun prilej pentru oamenii muncii din țara noastră să cunoască mai îndeaproape, prin expozițiile și standurile cu vînzare ale cărților editate în ultimul deceniu de către Academia R.P.R., prin conferințele, prezentările de opere și adunările cu cititorii care se vor organiza în zilele decadei, activitatea editorială a celui mai înalt for științific al țării. În dorința de-a înfățișa cititorilor noștri această activitate, călăuzită și sprijinită de partid și guvern, am reunit în jurul mesei rotunde pe acad. Șt. S. Nicolau, acad. Ionescu-Sisești, acad. C. I. Gulian, acad. Elie Carafoli, acad. Al. Graur. Din partea redacției a participat colaboratorul nostru Virgil Dănciulescu. Tema discuției a fost: CARTEA ACADEMIEI R.P.R.

„Înainte de a vorbi despre cartea editată de Academia R.P.R. — a spus acad. Șt. S. NICOLAU — se cuvine spus un cuvînt despre Academie. Am să încep printr-un citat călăuzitor al activității noastre: ....„ȘTIINȚA TREBUIE SĂ ÎNCETEZE DE A FI PRIVILEGIUL UNUI MĂNUNCHI DE OAMENI, TREBUIE SĂ NE FIXAM CA O SARCINĂ DE ONOARE O CÎT MAI LARGĂ RĂSPÎNDIRE A EI". Aceste cuvinte le-a rostit, la cea dintîi sesiune generală a Academiei R.P.R., în octombrie 1948, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej.

Academia R.P.R. a înțeles să urmeze îndrumarea ce i-a fost dată de partid. Ea se străduiește să ducă la îndeplinire cu succes sarcina de onoare de a nu limita știința la un mănunchi privilegiat de oameni; de asemenea și cealaltă sarcină, răspîndirea științei în cercuri cît mai largi. Această răspîndire am făcut-o și o facem mulțumită publicațiilor realizate de Editura Academiei, fiindcă, odată cu transformarea Academiei Române în Academia R.P.R., în anul 1948, a luat ființă și Editura Academiei.

Ansamblul tipăriturilor științifice (din care eu mă refer numai la cele medicale) apărute la Editura Academiei R.P.R., a contribuit din plin la documentarea medicilor și cercetătorilor din țara noastră, la răspîndirea lucrărilor științifice românești în țară și peste hotare. Rezumatele lucrărilor în limbi străine au prilejuit cunoașterea acestor lucrări în țările socialiste, precum și în țări capitaliste.

Cartea Academiei, ajută astfel, în țară, la formarea noilor cadre, iar prin răspîndirea lucrărilor ideologice în concepția materialist dialectică sprijină lupta pentru o justă orientare a științei".

• *(Continuare în pag. 4-a)*

CARNET DE SCRIITOR

Într-un sat pe marginea Dunării

Comuna Frățești e situată la 7 km. depărtare de Giurgiu. De o parte a căii ferate, spre șoseaua asfaltată, se întinde satul nou, cu școală clădită în vara anului 1958; de cealaltă satul vechi de peste 100 de ani. Un drum pietruit duce de la șoseaua asfaltată în centrul satului vechi. De-alungul lui se înșiră case, în majoritate făcute în ultimii ani. Se cunoaște că-s noi, după acoperișurile proaspete de tablă sau de țiglă și după tencuială.

Aproape de gară, pe partea dinspre asfințit a șoselei, în fața unui saivan mare, vreo 400 de oi mănîncă lacome; dincolo de saivan, pe un lac înghețat, niște copii se dau cu patinele. În centrul satului se găsesc: sediul sfatului popular, școala mixtă de 7 ani, magazinul „Universal" și bufetul cooperativei de consum. La miază noapte de sfatul popular și de grădinița ce înconjoară monumentul eroilor, e sediul gospodăriei colective „Viață Nouă".

Abia sosit în Frățești, merg în grabă spre gospodărie. În curte cîțiva oameni stau la taifas. Între ei recunosc pe Anghel Stănică, un bătrîn cu mustață stufoasă. Ne cunoaștem încă din 1945, de la reforma agrară și de la întrunirile F.N.D., la care lua aproape întotdeauna cuvîntul și le vorbea oamenilor despre trecutul întunecat al țăranilor, robi pe moșiile din Frățești. Îl văd și pe Gheorghe Sima, un țăran de statură înaltă, cu fața prelungă și ochii căprui, pe Stancu Coscai, fostul văcar al satului, astăzi colectivist fruntaș, pe Tudor Delea, cu căciula îndesată pe frunte și cu cisme lucioase încă destul de sprinten, față de vîrsta pe care o are.

— Hee, lume nouă! Bine-ați venit! N-ați mai fost de mult pe la noi, izbucnește Delea cînd mă vede.

— Bine v-am găsit. Cum merg treburile?

— Merg bine. Ne-am întărit. Nu mai sîntem cum ne știați. Am ajuns fruntași pe raion. La noi, ziua muncă trece de 30 de lei. Răspunsul mă bucură. În anii trecuți, gospodăria colectivă Frățești se număra printre gospodăriile mai slabe.

Delea continuă să vorbească. Aflu că el și familia lui au avut anul trecut 1.000 de zile-muncă, pentru care au primit bani și produse în valoare de 30.000 lei. Întreb:

— Cîte familii s-au înscris în gospodărie anul trecut?

— Tocmai despre asta vorbeam, îmi răspunde Clejan, un bărbat de vreo 50 de ani, ales de curînd secretarul comitetului comunal de partid. În privința asta am făcut cam puțin. N-am popularizat îndeajuns succesele gospodăriei.

— Ce să le mai popularizăm? Nu știu oamenii și-așa? Nu ne-au văzut ducîndu-ne acasă cu carele pline? sare cu vorba Delea.

— Așa e, tovarășe. Oamenii știu, dar de înțeles înțeleg mai greu. Sînt învățați să trăiască așa cum au apucat din bătrîni, încuviințează un bărbat robust, cu obrajii roșii de sănătate.

— Ia spuneți ce scrie acolo? rostesc eu brusc, arătînd o lozincă prinsă pe unul din pereții hambarului. Își fixează privirile și încep să citească, mișcîndu-și mărunt buzele.

Șerban NEDELCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

PENTRU PÎINE ȘI PACE!

În R. F. G., în Anglia, în Italia — se întețește lupta clasei muncitoare

Cea mai mare demonstrație a minerilor din Ruhr de la 1933 încoace! Aceasta e aprecierea unanimă a presei vest-germane. Și pe drept cuvînt. De foarte mult timp nu s-a mai văzut în ținutul Ruhrului o demonstrație atît de impresionantă ca cea de zilele trecute, din centrul industrial Bochum. 80.000 de mineri, veniți din întregul Ruhr, s-au adunat într-o mare hală a concernului de oțel Bochumer Verein, pentru a-și cere drepturile la pîine și viață.

Situația minerilor din Ruhr — ca de altfel a multor categorii de muncitori vest-germani — devine pe zi ce trece mai gravă. Criza economică ce a atins în special industria carboniferă, a ajuns la un stadiu alarmant. Stocuri uriașe de cărbune nevîndut, ce se ridică la 15 milioane de tone, zac în regiunea Ruhr. (În același timp guvernul de la Bonn a refuzat oferta R.D. Germane de a cumpăra 4 milioane de tone de cărbune vest-german și pe deasupra mai importă anual circa 16 milioane tone cărbuni din Statele Unite, conform obligației contractate printr-un acord încheiat cu S.U.A.)

Aceasta fiind situația, monopoliștii vestgermani au hotărît să reducă producția și spre a nu resimți ei consecințele, aruncă tot greul situației pe spinarea minerilor. Astfel, în urma închiderii unei serii de mine declarate „nerentabile" de către patroni, minerii au fost concediați în bloc. În alte părți s-au făcut concedieri în masă prin reducerea parțială a producției. În foarte multe mine s-a introdus săptămîna de lucru redusă și așa zisele „schimburi nelucrătoare" — zi incompletă de lucru cu reducerea simultană a salariilor.

★

Încă nu se făcuse ziuă cînd minerii de toate vîrstele, din diferite orașe, sate și așezări muncitorești, au pornit

A. STANCIU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

COMBATEREA BĂTRÎNEȚII

Ancheta noastră în lumea medicală

Bătrînețea este o stare firească și imuabilă, sau o boală care poate fi prevenită, combătută? Există posibilitatea obținerii unei longevități, însoțită de sănătate și capacitate de muncă? Poate fi prelungită tinerețea?

Asemenea întrebări au preocupat omenirea din cele mai vechi timpuri, ajungînd să formeze în zilele noastre obiectul unor vaste studii științifice. Problema bătrîneții este astăzi în centrul atenției forurilor de specialitate, a oamenilor de știință, a medicilor, atît în U.R.S.S. cît și în celelalte țări ale lagărului socialist. În diferite țări își desfășoară activitatea institute speciale de cercetări și apar reviste de gerontologie. În sfîrșit, a fost creat un organism internațional (Societatea internațională de gerontologie) care organizează regulat congrese în problemele legate de bătrînețe.

La noi în țară, un rol deosebit în cercetările asupra bătrîneții îl are acad. C. I. Parhon, care și-a început studiile gerontologice încă din 1912.

În anii regimului de democrație populară, a fost înființată la noi în țară o secție de gerontologie în cadrul Societății Științelor Medicale, de asemenea un Institut de geriatrie, care se ocupă cu studiul problemelor îmbătrînirii.

De curînd, a avut loc în Capitală o conferință pe țară cu tema: *„Patologia omului bătrîn"*. Au participat numeroși academicieni, profesori și medici din întreaga țară.

Considerînd interesant pentru cititori cunoașterea părerilor oamenilor noștri de știință asupra acestei probleme, am rugat pe unii profesori și academicieni, să ne răspundă la cîteva întrebări.

Primul nostru interlocutor a fost ACAD. PROF. C. I. PARHON. Deși a fost destul de dificil să obținem cîteva cuvinte din partea sa, — era foarte solicitat de foștii săi elevi, astăzi profesori și academicieni, de ziariști etc. — am reușit totuși să-i întrebăm, dacă i se pare mulțumitoare evoluția în țara noastră a acestei noi ramuri a biologiei, gerontologia.

Alice MIHALCEA

• *(Continuare în pag. 5-a)*

IMAGINI DIN BUCUREȘTII DE ALTADATA

Muzeul de istorie a orașului București, deschis de curînd, stîrnește viul interes al vizitatorilor. Iată-i privind „velocipedul" — vehicul adesea întîlnit pe vremea bunicilor pe Podul Mogoșoaia și la șosea.

CITIȚI REPORTAJUL DIN PAGINA 2-A

În clișeu, de la stînga la dreapta: *acad. C. I. Gulian, acad. Al. Graur, acad. Elie Carafoli, colaboratorul nostru Virgil Dănciulescu, acad. Șt. S. Nicolau și acad. I. Ionescu-Sisești.*

Fotografia: Mihai POPESCU

Năravuri și moravuri

Gustul de a-ți face gustul

Gusturile, spune o veche zicală, nu se discută. Totuși există și excepții de la această lege neînscrisă într-un cod juridic. Există și trebuie să existe atunci cînd este vorba că cineva, neținînd seama de gusturile unei mari majorități și le impune pe ale sale. Cînd acel cineva lucrează în unitățile de deservire a populației atunci face să pui mîna pe condei și să scrii cele ce urmează:

A fost o dată, ca niciodată la Tulcea, o patiserie, pe strada Progresului, la numărul 23. Cînd și-a deschis ușile, ea a fost o adevărată surpriză pentru populație, iar cine a pășit înăuntru a fost și mai surprins. De la 6 dimineața și pînă seara, la orele 22, aici se servea un foarte bogat sortiment de produse — plăcinte cu brînză și plăcinte cu carne, baclavale, sarailie, trigoane și alte specialități pe care noi, ca nespecialiști, nu știm să le zicem pe nume.

Era clar că organele comerciale satisfăceau gusturile consumatorilor. Dovadă cea mai bună este că despre acest lucru s-a ostenit să ne scrie chiar și un căpitan de tas, care în ceasurile cînd mai călca și pe străzile Tulcei, nu neglija să se oprească și la patiserie.

Dar, deodată, gustul public a primit un serios afront. Șeful serviciului comercial din O.C.L. Comerț Mixt Tulcea i-a opus Gustul Personal. Dintr-un condei el a zburat din patiserie tot ce era pe placul consumatorilor, lăsînd doar cîteva sortimente, în special uscatele corăbioare. Pentru un oraș portuar ca Tulcea, și-o fi zis el, corăbioarele sînt adecvate. Dar de ce n-ar fi fost și baclavalele? De ce n-ar fi fost și melcul cu umplutura sa gustoasă de miez de nucă și năclăit în miere de albină, de-ți face poftă și cînd scrii sau cînd citești despre el? „Comercialul" de la Tulcea s-a dovedit însă inflexibil. De aceea patiseria este acum goală iar corăbioarele sînt ancorate cu sutele în galantarul ce expune preferințele Alteței Sale Gustul Personal al celui responsabil de buna deservire a populației.

Poate că unii vor zice: asta se petrece la Tulcea. E un caz izolat. În adevăr izolat fiindcă despre marea majoritate a unităților noastre comerciale se aud multe cuvinte de bună apreciere privitor la deservire. Dar din păcate se mai ivesc ici colo asemenea cazuri izolate, ca la Pitești, bunăoară.

Restaurantul „Jiul" din localitate, servește țuică fiartă. Foarte bine! Să nu ne pripim însă fiindcă în țuica servită aici se toarnă boabe de piper cu nemiluita.

De teigheaua celui care fierbea țuica s-au apropiat vreo cîțiva clienți și i-au cerut să mai împuțineze doza de piper. La a doua cești de țuică, parcă în oala de pe foc s-ar fi scuturat crengile unui întreg arbore de piper — ne scrie un client pățit. Țuica era iute de piperată. De ce? Fiindcă așa-i place responsabilului care, probabil are teoria lui în legătură cu proprietățile gustative și (cine știe?) curative, ale aprigelor boabe de piper.

Și-a făcut din nou apariția Alteța Sa Gustul exclusiv Personal? Și-a făcut! De la Tulcea a zburat la Pitești și cine știe unde mai răsare, sfidînd condicile de sugestii și reclamații și mai presus de orice, preferințele maselor de consumatori.

Dacă am avea posibilitatea, am oferi „comercialului" de la Tulcea o țuică piperată și „responsabilului" de la Pitești, să rontăie numai pesmet de corăbioare. Poate în felul acesta fiecare ar înțelege cît de „savuroase" sînt produsele preferate și, fără îndoială, ce rău este să nu te preocupi de gustul consumatorilor.

Const. SIRBU

GRIVIȚA ROȘIE

(Urmare din pag. I-a)

torii tineri am început să adunăm lemne. Trebuia întreținut viu focul la cazanele de aburi pentru ca vuietul răscolitor al sirenei să se audă necontenit. Ne aducem aminte ca acum de Vasile Roșită. Cu o înțelegere și hotărîre eroică, el a ținut sus steagul nostru de luptă chemînd cu însuflețire populația cartierelor muncitorești și nelăsînd sirena pînă la ultima suflare. Am văzut într-un facsimil dosarul de deces al tovarășului nostru de tinerețe, Vasile Roaită. Pe el scria „omor scuzabil". Clocotim și acum de mînie cînd ne aducem aminte de crimele săvîrșite de agenții de siguranță și de ofițerii setoși de sînge. Știm însă că vinovații și-au primit pedeapsa, iar lupta eroică a ceferiștilor a înscris o pagină glorioasă în istoria mișcării muncitorești din patria noastră.

Eleganta și spațioasa sală de mese a salariaților Complexului „Griviția Roșie"

Prezentul

Griviția Roșie. Griviția eroică își trăiește zilele de muncă și împlinire, devine tot mai frumoasă și mai mîndră. Intru în secțiile atelierelor și străbat încăperi uriașe, cu geamurile strălucind în soare, trec pe lîngă zecile de piese ale locomotivelor care odată demontate și trecute prin baia de degresare sînt transportate în căruțoare speciale la secția de constatare. Aici, specialiștii secției, cu privirea ageră, verifică fiecare agregat al locomotivelor și îl trimit în halele respective pentru a fi reconditionat sau turnat din nou. Cu zîmbet și gesturi largi șeful secției se oferă să mă conducă și în secția de cazangerie.

Flăcările albastre-gălbui ale cuptoarelor prilejuiesc noi reflecții.

Înainte, în toate atelierele noastre aveam ca sursă de combustibil păcura. Condiții neigienice de lucru, fum și provocarea diferitelor boli, erau consecințele alimentării cuptoarelor noastre cu păcură. Acum s-a schimbat întreaga înfățișare a muncii la cuptoare.

Am trecut prin secția de fierărie unde mi-a atras în mod deosebit atenția, uriașul ciocan pneumatic de 4.000 kg., sosit din U.R.S.S.: apoi prin hala de reparat vagoane căptușită cu un uriaș planșeu de beton terminat în anii aceștia și menit să ușureze condițiile de lucru ale muncitorilor și să asigure o mai bună circulație a transbordorului masiv.

Peste tot m-a întîmpinat iureșul echipelor de muncitori care lucrau căutînd să dea viață hotărîrilor și cifrelor de plan oglindite în expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din noiembrie 1958. Iată de pildă sectorul economiilor. Comunistul Ion Beja, fierar vagoane, și-a luat angajamentul în numele secției să economisească în acest an metal în valoare de 100.000 lei. Ion Cioranu, vechi membru de partid, maistru la uzina termoelectrică și-a propus ca împreună cu tovarășii săi să aducă atelierelor economii peste plan de 300.000 lei. Aurel Vrănescu, din cadrul secției de turnătorie își întărește prin fapte angajamentul luat de el și tovarășii săi din secție de a realiza economii în valoare de un sfert de milion de lei prin depășirea planului cu 25 de tone oțel lichid și recuperarea bronzului din 50 de tone zgură. Aceste cifre încă de pe acum sînt împlinite și există ferma certitudine că vor fi depășite pînă la sfîrșitul anului.

Construcții tinere

Culoarea fumurie a atelierelor este întreruptă brusc de noile construcții, de tinerele mlădițe ce se înalță desenînd contururi suple și odihnitoare. Este vorba de policlinica condusă de tovarășa dr. Stoicescu Elena, în care funcționează laboratoare dentare prevăzute cu utilaj modern, cabinete de consultații, secții de aerosoli și un staționar. Acestei policlinici îi sînt subordonate șapte circumscripții exterioare. Personalul total al policlinicilor și circumscripțiilor este de 144 de salariați. Într-adevăr, o cifră căreia nu-i mai sînt necesare comentariile. Pe șoseaua Chitila, în vila elegantă, cu televizor, radio, covoare, odihnesc în serii de cîte 32 de oameni, muncitori și muncitoare ce au nevoie de tratament, ambulatorii speciale pentru întărirea organismului, pe un răstimp de 30 de zile.

Tot în cuprinsul atelierelor se înalță și cantina terminată și dată în folosință acum 4 luni de zile. În bucătăria sclipitor de albă, prevăzută cu instalații termice, în laboratorul de patiserie, în sala spațioasă capabilă să deservească aproximativ 1 000 de oameni în condiții optime, în agregatele speciale ce mențin felurile de bucate la o temperatură constantă pentru abonații ce iau prînzul mai tîrziu, se oglindește grija și dragostea deosebită pe care partidul și guvernul o acordă creării unor condiții de trai din ce în ce mai bune oamenilor muncii de aici.

Prin tot ceea ce s-a înfăptuit, prin tot ceea ce se va înfăptui, se alcătuiește o perfectă osmoză între vechile generații de luptători grivițeni care cu prețul vieții și al libertății lor au luptat pentru libertatea clasei muncitoare, pentru fericirea poporului și între noile generații de muncitori din cadrul Complexului C.F.R. „Griviția Roșie" în fruntea cărora se află, acum ca și odinioară, comuniștii.

Adrian BELDEANU

Intr-un sat, pe marginea Dunării

(Urmare din pag. I-a)

— Nu așa! Spuneți-mi fără să citiți! Îi opresc eu. Așa! că nu știți?

— Nu știm, recunoaște Delea.

— Adevărat, rostește altul.

— Acuma vorbiți drept: de cîte ori ați trecut pe lîngă lozincă?

— Păi...

— Și cîți ani sînt de cînd e prinsă acolo?

— Pot să fie vreo trei-patru, răspunde Delea.

— Vedeți? Dacă nu v-a atras nimeni atenția, n-ați luat seama. Așa se întîmplă și cu oamenii din sat. Trec pe uliță și nu bagă de seamă că aveți hambarele pline și gospodăriile înstărite. Văd căruțele încărcate întrînd în ogrăzile voastre, dar nu observă întotdeauna că trăiți în mai mare belșug decît ei. E nevoie să le atrageți atenția. Și nu o singură dată... E nevoie să-i faceți să înțeleagă de ce aveți bucate mai multe decît ei, cum de trăiți mai bine...

— Dar cînd nu mergeau lucrurile bine, cînd se întîmpla ceva rău în gospodărie, de ce aflau repede? stăruie Delea.

— Nu știi că vorba de rău umblă călare și cea de bine pe jos? rostește cineva.

În jurul nostru s-au strîns mai mulți colectiviști. Discuția se înțelege. Toți recunosc că, într-adevăr, e nevoie să se întărească acțiunea de popularizare a succeselor gospodăriei și că aceasta o pot face, cu mai mult succes decît toți, chiar ei, colectiviștii.

★

În săptămîna ce a urmat citiva dintre colectiviști au mers prin sat și au stat de vorbă cu oamenii. La gospodărie au venit șase oameni cu cereri noi. Un țăran, pe nume I. Loloiu, a vrut să dea și el cerere dar l-a întors din drum socrul său. Gheorghe Sima, secretarul organizației de bază din gospodărie, povestește cum s-au petrecut lucrurile.

— M-am întîlnit cu socru-său și neavînd de lucru, l-am întrebat: îl lași, măi nene, pe gineri-to să intre în gospodărie? Să intre, ce-am eu cu el? mi-a răspuns. Asta era pe la prînz. Cînd mă duc, spre seară, să-mi dea cererea, Loloiu îmi spune că nu se mai înscrie... Da' nici eu n-am să mă las. O să stau de vorbă cu amîndoi și o să-i lămuresc. În loc de unul, am să aduc doi în gospodărie. Cineva îl întreabă pe Sima de ce nu se duce să-l lămurească și pe fratele său, care muncește la chiaburul Marin Cristea și trăiește greu. Sima nu răspunde.

— De ce nu te duci să-l aduci și pe frate-tău în gospodărie? stăruie omul.

— O să mă duc.

— Cînd o să stai de vorbă cu el? Gheorghe Sima șovăie. Apoi mărturisește:

— Să se ducă altcineva. Sîntem certați și n-o să mă asculte.

Caut să aflu de ce sînt certați, dar nu pot. Unii spun că mai de mult, Gheorghe n-a vrut să-i împrumute niște bani să-și cumpere un cal, alții că s-au certat pentru niște pămînt, iar cîțiva, a cui vină pe femei. Un lucru este însă sigur: dacă Gheorghe Sima ar fi încercat să înlăture supărarea dintre el și frate-său și ar fi căutat să-l aducă în gospodărie, lucrurile n-ar fi ajuns aici. Omul n-ar fi rămas să slugărească și astăzi pe la chiaburi.

Tudor Delea e mîndru că împreună cu Gheorghe Sima l-au convins pe Stoian Stăriță să intre în gospodăria colectivă. Speră că în cursul săptămînii viitoare, vor mai aduce încă o cerere...

Un alt colectivist îmi povestește că un prieten al său, Cristea Ghimpețeanu, e aproape hotărît. Numai nevasta cam șovăie.

— Trimite-o pe soția dumitale să stăm de vorbă cu ea. S-o poftească la noi acasă, să vadă cum trăiți, îi spune secretarul comitetului de partid.

★

În comuna Frătești am întîlnit învățători care sprijină cu pasiune munca pentru socializarea agriculturii și participă la activitatea ce se desfășoară în cadrul căminului cultural. I-am văzut la treabă pe Constantin Olteanu, Ion Stănică, Radu Stănică și pe alții. Se școală de dimineață și merg la școală. Țin lecții cu elevii. Apoi se duc în sat și stau de vorbă cu oamenii. Pe unii îi îndeamnă să se înscrie în gospodăria colectivă sau în întovărășirea agricolă. Alții au făcut pasul acesta, dar învățătorii trec și pe la ei. Îi invită să ia parte la cursurile agrozootehnice de masă, la activitatea căminului, la cor, la echipele de teatru, de dans. Le dau cărți de la bibliotecă. Unii dintre oameni se lasă greu. Un țăran nu mai îngăduia fiicei sale să meargă la repetiție. Învățătoarea Maria și Elena Stănică s-au dus la el.

— De ce nu lași fata să vină la repetiție, nene?

— N-o las, a răspuns mohorît omul.

— Trebuie să vină neapărat. Are rol principal. Din cauza ei nu putem să jucăm piesa.

— N-o las, faceți repetiție ziua. Noaptea nu-i dau voie să umble haimana pe uliță.

Învățătoarele au înțeles în sfîrșit despre ce era vorba. Maria Stănică își ia angajamentul să-i aducă fata acasă în fiecare seară. Și omul se învoiește.

În toate acțiunile, învățătorii muncesc cu entuziasm. Și roadele se văd în fiecare zi. Mulți dintre foștii elevi ai lui Ion Stănică, ai lui Radu Stănică au ajuns ingineri, doctori, profesori și învățători. Alții sînt colectiviști fruntași.

★

Ziua s-a sfîrșit. Peste sat a coborît demult tăcerea nopții. Pomii se apleacă ușor în bătaia vîntului rece. Trenul de zece jumătate fluieră, gonind nebunește spre Giurgiu. Din sălile căminului cultural continuă să străbată lumina gălbuie a lămpilor și zvon de cîntec. Într-o sală corul pregătește un nou program, în alta repetă brigada artistică.

Șerban NEDELCU

Imagini din Bucureștii de altădată

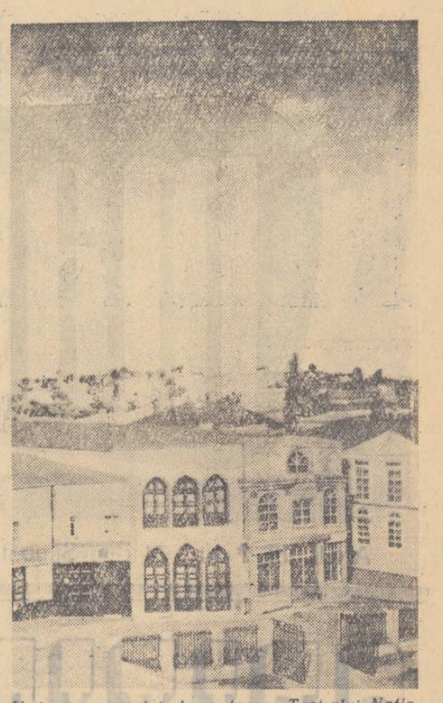

Vedere a orașului de pe terasa Teatrului Național de la Podul Mogoșoaiei (Calea Victoriei), spre Turnul Colței (sec. XIX)

Pe locul unde Bulevardul Republicii se întîlnește astăzi cu B-dul 1848 și cu Piața Universității, era în anul 1832 mare zarvă. Vechi clădiri se dărîmau, iar în locul lor urma să se ridice o casă nouă, europeneasă... Bucureștiul se înoia și aici, ca și în alte locuri, sub ochiul atent și grija edilitară a generalului rus Pavel Kiseleff, de al cărui nume se leagă, în timp de două decenii, multe realizări bucureștene de o deosebită importanță.

Proprietar al noii clădiri avea să fie C. Șuțu, boier cu pretenții, „evghenicos", care deschizîndu-și larg băierile pungii, aduse un arhitect tocmai de la Viena...

Construcția noului palat a durat se pare 3 ani. Bucureștenii au văzut atunci, în fața Turnului Colței — înalt și semeț încă, — o clădire în stil european, neogotic, cu 4 turnuri exagonale pe cele două laturi.

Mai tîrziu, Bucureștiul a crescut. Palate noi au apărut, pe podul Mogoșoaiei și mai jos pe Dîmbovița pînă spre podul Beilicului (Calea Șerban Vodă) și spre Podul Calicilor (Calea Rahovei), cuprinzînd tot locul numit popular Tîrgul Cucului.

Un descendent al Șuților, în 1862, odată cu suflul de viață nouă inspirat orașului prin Unirea Țărilor Române, găsește palatul necorespunzător. Este motivul pentru care sculptorul și decoratorul Karol Storck este însărcinat cu... modernizarea clădirii...

Om cult și foarte bun artist, sculptorul a înțeles că modernizarea clădirii nu ar consta decît în reînoirea interiorului, exteriorul rămînînd neschimbat.

Așa au apărut cei doi stîlpi de piatră sprijinind cele 3 arcuri — segmente de cerc — ai holului și care fac loc privirii spre scara monumentală ce urcă la etaj... Pe deasupra, pe plafoane, și pe pereți și-au făcut loc stucaturi sau pilaștri care imită marmora după moda vremii și pe dosul scării au apărut frumoase motive ornamentale, formînd ghirlande din frunze și flori, întretăiate sau împletite cu linii geometrice.

Scara monumentală a primit în față o admirabilă oglindă din 3 bucăți, adusă din Murano, iar candelabre mari și frumoase au împodobit plafoanele.

Palatul Șuțu — sediu de muzeu

În 1956 s-a decis ca fostul palat al familiei Șuțu — care adăpostise între timp numeroase instituții — să devină sediul unui muzeu.

Pentru aceasta au început amenajările... Pereții au fost curățiți de var și de humă aducîndu-se din nou la lumină decorația lui Karol Storck, parchetul a fost curățat și s-au păstrat două săli cu piese originale, holurile s-au repictat... și, în ziua de 23 ianuarie 1959, în preajma centenarului Unirii, muzeul și-a deschis porțile...

Materialul fiind într-un volum mare a fost supus unei selecții. El a fost clasat pe linia unei tematici foarte precise, scoțîndu-se în evidență liniile esențiale ale dezvoltării vieții și a omului pe teritoriul capitalei, din cele mai îndepărtate timpuri pînă în vremurile noastre, din paleolitic pînă în epoca construirii socialismului...

Documente care să relateze fapte din viața orașului și a oamenilor săi sînt relativ tîrzii în București...

Știința pune însă la îndemînă oricui izvoarele nesecate ale arheologiei și, în această privință, prin grija partidului și guvernului nostru, s-au făcut și se fac numeroase săpături, pentru a se descoperi urmele și cultura materială a oamenilor de pe teritoriul orașului din cele mai vechi timpuri.

Prin săpături arheologice se cunosc astfel așezări omenești din paleolitic și mezolitic — deși primele foarte sărace, — pe dealul Arhivelor sau la Radu Vodă și ele sînt expuse în primele săli ale muzeului.

La Giulești, Glina și Vidra (deși periferice orașului) se găsesc numeroase piese din epoca pietrei cioplite (cca. 2000—1800 î.e.n.).

Epoca bronzului și cea a fierului este de asemenea bogat reprezentată în muzeu, cu piese găsite la Tei, Ciurel, Militari etc., deși uneltele, armele și greutățile de metal sînt aci relativ rare.

Geto-Dacii, care au întrebuințat vase, unelte și arcuri caracteristice sec. III-I î.e.n. sînt și ei prezenți în sala IV prin piesele de la Popești-Novaci. Se trece apoi la epoca popoarelor în migrațiune și se ajunge în sala VI, care cuprinde piese din orașul București și împrejurimi în sec. XIV-XV.

Documente

În documente anterioare anului 1459, numele orașului nu apare. La 20 septembrie acel an, domnul Țării Românești, Vlad Țepeș, dă însă un act în care se menționa pentru prima dată existența așezării de pe Dîmbovița cu acest nume De-acum înainte, orașul intră în istorie cu acest nume.

Construit din material lemnos, orașul a ars de foarte multe ori și numeroasele piese din muzeu atestă aceste incendii.

Unul dintre ele a fost provocat de oștirile lui Sinan Pașa — pe vremea lui Mihai Viteazul — care, retrăgîndu-se, au prîjolit orașul și au aruncat în aer „palanga" de la Radu Vodă (1595), ca să se răzbune pe domnul muntean care ducea o politică de independență față de Turcia.

Un alt foc care a pustiit aproape toată partea centrală a orașului s-a datorit neatenției unor părinți, care lăsînd un pistol încărcat pe mîna unui copil, acesta, prin descărcare, provoacă incendiul din 1847, (pictat de acuarelistul Muratof, piesă expusă în copie în muzeu).

Începutul secolului XIX, aduce suflu de viață înoitor și în București. Pandurii lui Tudor înaintează și ajung în oraș. „...Orașul trăiește momente de sărbătoare Un colț întreg din expoziție arată arme, litografii și stampe privind prezența lui Tudor în țară și în oraș.

Emoționant este conceptul original scris de mîna lui Tudor Vladimirescu la Padeș, în care el arată motivele și analizează explicînd cauzele acțiunii sale contra *„Balaurilor care ne înghit de vii"*...

În 1848, la Izlaz a izbucnit revoluția... Proclamația citită atunci semnată de un grup de revoluționari printre care se află și Popa Șapcă, a fost păstrată și a ajuns acum aici în Muzeul de istorie a orașului.

Sînt și alte documente... Vedem cum mulțimea a dat năvală și a luat obiecte de la o dogărie să facă „baracali" (baricade) a luat pistoale din prăvălii, etc.

La loc de cinste se vede acum aci portretul în ulei al revoluționarului democrat Nicolae Bălcescu.

★

...Iarnă geroasă din ghenarie 1859... Pilcuri-pilcuri — spun documentele și arată litografiile — se îndreaptă căzașii și tăbăcarii, „mahalagiii" din Colentina și țăranii din jurul orașului, spre dealul Mitropoliei, acolo unde se țineau ședințele Adunării Elective. Simțise mulțimea că acolo se petrec lucruri nu tocmai pe placul ei.

Documente, piese din viața zilnică a oamenilor, aspecte ale orașului, obiecte din cancelaria domnească și de uz personal ale domnului sînt puse aci, în această sală a Unirii, la locul potrivit

1870-1944

1877... Trupe cazace și trupe din alte uniuni ruse trec pe lîngă București îndreptîndu-se spre Balcani. Trupe românești pleacă spre Balcani să cucerească independența de stat a Rominiei... Se fac numeroase apeluri ca armata să fie apoi ajutată.

Populația orașului ajută pe soldați. Numeroase acte de emoționantă simplitate arată sprijinul săracilor orașului și exemplul demn de remarcat al muncitorilor de la Monitorul Oficial, care-și dau o parte din salariu pentru ostașii prost înarmați și neîmbrăcați care luptau cu vitejie pentru cucerirea independenței.

Între 1878—1900 exponatele muzeului marchează apariția industriei. Tot mai mult cresc profiturile industriașilor, dar, în același timp, tot mai mult se îngroașă rîndurile proletariatului care se organizează... La Eforie, la Dacia și la Sidoli, ori la Liedertafel — săli de întrunire, — muncitorii încep să se organizeze... Mitinguri se țin în diferite colțuri ale orașului la 1 Mai și cu alte ocazii. Ideile marxiste încep să pătrundă în țara noastră.

Și astfel se trece în prag de secol nou, al XX-lea.

Bucureștii încearcă să prindă ritmul cerut de exigențele unui stat modern.

Fabrici, uzine, bănci... Cartierul cuprins între Piața Universității, cheiul Dîmboviței, P-ța Sf. Gheorghe și Calea Victoriei, din locul unde se fac tranzacții de bursă, operațiuni de tot felul, așa cum se pot observa din exponatele sălii XIII, a muzeului.

Clasa muncitoare luptă contra războaielor balcanice și contra primului război mondial...

În casa din str. Sf. Ionică nr. 12 ia ființă Partidul Comunist din Romînia. Un stand special marchează acest eveniment de o importanță covîrșitoare.

Mărturii ale vremurilor noi

Muzeul are o secție specială destinată problemelor de construire a socialismului în orașul Bucureștii.

Aci se află numeroase exponate legate de grija partidului și guvernului nostru pentru a asigura oamenilor muncii din capitala patriei noastre condiții corespunzătoare desfășurării unei activități bogate, atît în sectorul industrial cît și în cel social-cultural...

Se văd aci exponate care oglindesc etapele parcurse de populația orașului după 23 August 1944, cînd prin insurecția armată a eliberat și despresurat Capitala țării de ocupanții hitleriști și an cu an, a făcut sute de mii de ore de muncă voluntară pentru reconstrucția orașului...

Numeroase exponate arată de asemenea pe conducătorii altor state și delegațiile de partid și guvernamentale din țările prietene, în vizită în capitala patriei noastre, înconjurați de dragostea și prețuirea oamenilor muncii din București.

În cele din urmă, pe un perete întreg, se expun construcții făcute ca urmare a directivelor trasate de Congresul al II-lea al Partidului.

Văzînd șirul de exponate care oglindesc trecutul și prezentul, nu se poate să nu întrevezi viitorul strălucit al orașului. Expoziția se va îmbogăți an cu an cu exponate noi, reflectînd viața nouă, viața socialistă...

Desigur, pătruns de aceste sentimente de legitimă mîndrie și condus de un adînc sentiment patriotic, un vizitator al muzeului e scris, laconic, dar foarte semnificativ, părerea lui izvorîtă și ea din adîncul inimii, în cartea de impresii de la ieșirea din expoziție: „Îți urez pace și viață lungă Bucureștiule scump!"

Prof. Florian GEORGESCU
Prof. M. Nicolau-GOLFIN

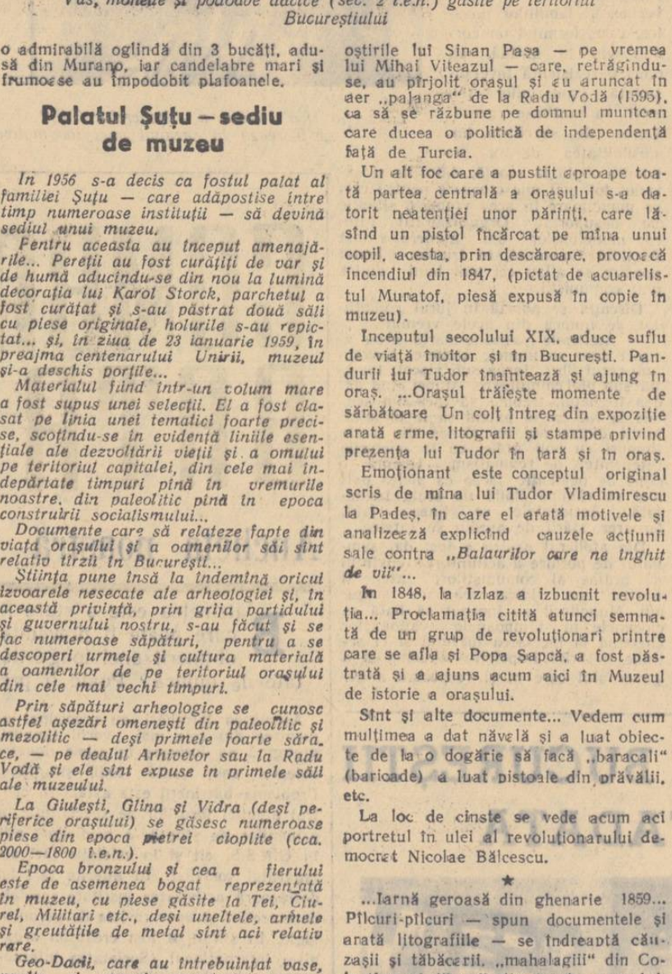

Vas, monede și podoabe dacice (sec. 2 î.e.n.) găsite pe teritoriul Bucureștiului

Vedere panoramică a pieții Ghica-Vodă *(actualmente* Piața Unirii*), spre Hanul lui Manuc și Curtea Veche*

POȘTA Redacției

N. TEODORESCU — Ploești: Publicarea lucrărilor fotografilor amatori s-a aflat mereu în vederile noastre. Vă putem spune chiar că am publicat multe lucrări de acest fel, nu însă într-un „coif" anumit, cum ne propuneți dvs. Pe viitor, vom continua să publicăm noi fotografii ale amatorilor, bineînțeles cu condiția ca ele să treacă cu succes examenul de calitate.

Spuneți că și dvs. sînteți unul din acei care se îndeletnicesc, în timpul liber, cu „sportul fotografiei". Ba mai aflăm ceva destul de important că aveți fotografii frumoase, bune de publicat la „Magazin". Dacă așa stau lucrurile, atunci v-am propune să ne trimiteți cîteva din cele mai reușite. Primim chiar și filme. După întrebuințare, le restituim.

M. C. — București, ne scrie: „Vă rog, dacă e posibil, să se repete întocmai articolul despre cîmpul antigravitațional care a apărut în pagina întîia a „Magazinului", în luna mai sau iunie 1959". Ne pare rău că nu vă putem satisface cererea, republicînd articolul dorit. Gîndul nostru este de a da mereu cititorilor articole noi și interesante, fără a mai reveni asupra unor subiecte decît atunci cînd este ceva nou de spus despre ele. Dacă doriți să citiți articolul și nu-l găsiți, vă invităm la redacție unde vă vom pune la dispoziție colecția.

SILVIA GROZA — Cugir (Hunedoara): Am fost avertizați încă de la început că poezia ce ne-o trimite este nepublicabilă, dar ne-a scris că vrea să afle unele impresii despre această lucrare. Poezia se intitulează „Iarna" și a fost inspirată de căderea primilor fulgi de zăpadă.

Fiind scutiți, așadar, de darea unui răspuns negativ datorită pronunțatului spirit autocritic al autoarei, vrem să facem totuși o remarcă pozitivă, în măsură s-o ducă în viitor la rezultate mai bune.

Ținem să arătăm că autoarea, o tînără muncitoare care urmează cursurile școlii medii serale, versifică cu multă ușurință și reușește să creeze unele imagini poetice meșteșugite.

Trecînd pragul începutului, am sfătui-o să continue a scrie, abandonînd tema iernii sau a anotimpurilor următoare și scrîind despre munca și oamenii din uzinele metalurgice la care bănuim că lucrează.

ANONIMUS NOTARIUS — Ploești: Credem că o critică deschisă și concretă nu ne supără. Din contra, o considerăm un ajutor. În scrisoarea celui de mai sus, am bănuit că era vorba de o critică privitoare la rubrica rebusistă. Am bănuit, fiindcă din scrisoare n-am prea înțeles mare lucru, deoarece obiecțiile erau tare învălmășite și enigmatice. Autorul a vrut probabil să fie și ironic. Eram bucuroși să gustăm chiar și o critică ironică, dar ironia nu l-a ajutat, să fie înțeles, deși a făcut apel la Bossuet, Kant și la citate latinești.

Un singur lucru am înțeles — iscălitura citeață a numelui și pronumelui Anonimus notarius, medic chirurg din Plo„i"ești (cu i).

Și acum o întrebare: sub numele acesta sînteți cunoscut ca medic sau ca publicist?

Așteptăm o nouă scrisoare care dorim să-și atingă scopul și în care să găsim obiecțiile dvs. exemplificate și însoțite de propuneri. Nu căutați să fiți cu orice preț ironic; pentru a ne face cunoscute anumite lipsuri nu e nevoie să faceți incursiuni în istoria filozofiei și nici să împrumutați semnătura cronicarului lui Bela al IV-lea. Iertați-ne dacă am împrumutat de la dvs. puțin bisturiul și am făcut o mică incizie. Era o intervenție necesară.

MARIN NEDELCU — Tîrgoviște: Ținem seama de sugestia ce o faceți. În numărul trecut al revistei noastre am publicat un reportaj despre dresura de lei la Circul de Stat din București. Vom mai publica și alte articole despre circ. Mai tîrziu, însă. Artiștilor care v-au plăcut, le puteți scrie pe adresa circului.

MIRCEA OVIDIU — Cluj: **Poezia dvs. e lipsită de originalitate deoarece imită maniera topîrceniană și nu în modul cel mai fericit. Dacă simțiți un îmbold către creația poetică, încercați să găsiți și o formă personală de exprimare. Mai scrieți, însă nu pe tema disputei cu iubita. Lucrul acesta îl puteți face cu șanse crescute direct și pe cale orală, fără a amesteca și „Magazinul"...**

EUGEN POPOV — București: **Tot în ordinea dialogurilor cu iubita, dar într-un fel deosebit de al lui Mircea Ovidiu, amintit în rîndurile de mai sus, puteți vorbi de poezia „Idile în anul 2000". Autorul E. Popov — ne invită să asistăm la o lungă discuție legată de o viitoare plimbare cu iubita sa. Interesant este de arătat locurile pe unde cei doi îndrăgostiți vor păși:**

De ce să-mi ceri iubito,
să-ți dau luna
Sau să mă rog de Venus
să coboare,
S-aștept ca Lira să-și acorde struna
Sau să rivnim mereu la Carul Mare
Din țara alb-a soarelui răsare
Covor de mîndre astre și de stele
Luăm într-o măreață zi cu soare
Simplon-racheta și pornim spre ele.

Cu ocazia aceasta nimeni nu-i va mai putea acuza pe cei doi că sînt doar cu gîndul la stele...

C. BARBAT — Peștișul Mare (Hunedoara): **Însemnările dvs. cu caracter istoric nu le putem publica deoarece sînt neconcludente. Articolul intitulat „Însemnări pe marginea revoluției lui Horia" dovedește chiar din titlu o incompetență în materie. Nu este vorba de o revoluție a lui Horia, Cloșca și Crișan, ci de o răscoală.**

Nici notele de călătorie „Prin Zărandul de odinioară și de acum" nu fac excepție. În ele se vorbește că azi țăranii din Crișcior, Baia de Criș și Tebea, răstoarnă brazda uitării peste asupririle suferite de la moșierime. Nu! Uitarea nu poate să învăluie trecutul plin de exploatare căci clasele exploatatoare nu pot fi tratate cu „duhul blîndeții".

Pentru asemenea considerente și pentru altele materialele dvs. nu sînt publicabile.

MERIDIANE

Pentru pîine şi pace

(Urmare din pag. I-a)

spre oraşul Bochum, cu 14 trenuri speciale şi 500 autobuze. Chiar în primele ore ale dimineţii demonstranţii au pus literalmente stăpînire pe străzile oraşului şi, formînd coloane compacte, lungi de cîţiva kilometri, s-au îndreptat spre hala uzinei concernului de oţel Bochumer Verein unde avea să aibă loc mitingul convocat de sindicatul minerilor. O mare de pancarte se ridica deasupra coloanelor pe care se puteau citi lozincile, de altfel scandate de demonstranţi atît de-a lungul străzilor, cît şi în hala uzinei, în cursul adunării: *„AFARA CU BAZELE DE RACHETE DIN RUHR"*, *„SA SE TERMINE CU SCHIMBURILE NELUCRATOARE"*, *„FIECARE TONA DE CARBUNE AMERICAN INSEAMNA SCHIMBURI NELUCRATOARE PENTRU NOI MINERII!"*, *„SOCIALIZAREA INDUSTRIEI DE BAZA!"*. şi multe altele.

Cînd a început adunarea, uriaşa hală a uzinei Bochumer Verein era asemenea unei mări ce tălăzuieşte furioasă. S-a făcut linişte de abia cînd H. Gutermuth, liderul sindicatului minerilor vest-germani, a deschis adunarea. El a arătat că această impozantă demonstraţie muncitorească nu constituie o încheiere a acţiunilor revendicative desfăşurate pînă în prezent de minerii din Ruhr. Dimpotrivă, ea înseamnă începutul unor acţiuni şi mai hotărîte şi de mai mare amploare, ce vor avea loc de acum încolo conform principiului: *„Pentru drepturile tale nu trebuie să cerşeşti, ci să lupţi"*.

„Sîntem gata de luptă!" au răspuns în cor 80.000 de oameni făcînd să se cutremure imensa sală.

După cum era şi firesc, vorbindu-se despre dificultăţile economiei vest-germane, a fost rostit şi numele ministrului economiei R.F. Germane Erhard. Brusc, un uragan de glasuri scandînd minute în şir: *„Erhard să plece!"*, a cerut demisia din guvernul de la Bonn a acestui reprezentant al marilor monopoluri şi concerne. Liderul sindical Gutermuth a arătat că ceea ce se petrece acum în Ruhr prevesteşte pentru Republica Federală *„un Stalingrad economic"* — un eşec pe tărîm economic de proporţiile înfrîngerii militare suferite de Germania hitleristă la Stalingrad, care a pecetluit definitiv soarta celui de al 3-lea Reich. *„Ştim — a arătat el — că se cheltuiesc fără rost miliarde de mărci pentru înarmare şi sîntem de părere că dacă s-ar folosi doar cîteva milioane pentru asigurarea securităţii sociale a minerilor, aceasta ar fi o investiţie mai bună decît înarmarea"*. Din nou 80.000 de glasuri au protestat simultan împotriva înarmării Germaniei occidentale, împotriva primejdiei ce-i ameninţă pe toţi.

A trecut apoi la tribună un alt lider sindical, Karl von Berk. El a demascat prin cifre şi fapte cum minerii sînt înşelaţi şi spoliaţi de patronii care folosesc criza din industria carboniferă pentru a intensifica exploatarea minerilor. Deşi prin concedieri numărul minerilor a fost redus cu 20.000, a arătat el, patronii au extorcat din munca celor rămaşi o producţie aproape identică cu cea anterioară, ceea ce a mărit, dintr-un condei, profitul lor, cu 120 milioane mărci. Cît priveşte pe mineri, prin cele 3 milioane de „schimburi nelucrătoare" ei au pierdut 64,4 milioane mărci.

Adunarea a luat sfîrşit într-o atmosferă solemnă. Cei prezenţi s-au arătat gata să zmulgă prin acţiuni hotărîte dreptul lor la pîine şi viaţă. Din 80.000 de piepturi a izbucnit vechiul cîntec de luptă al muncitorimii germane, „Fraţilor spre soare, spre libertate" care a răsunat ca o chemare la luptă.

Apoi ore în şir pe străzile Bochumului au trecut din nou coloanele de demonstranţi...

„Nici un om pe drumuri!"

Criza economică face ravagii şi în industria carboniferă (şi nu numai cea carboniferă) din Anglia. Hotărîrea patronilor de a închide cu aprobarea guvernului o serie de mine declarate „nerentabile" spre a scăpa astfel de „supraproducţie", e, la fel ca şi în cazul Ruhrului, o tentativă de a scăpa de neajunsurile crizei prin a arunca greutăţile pe grumajii minerilor. Mii şi zeci de mii de mineri din regiunile carbonifere ale Angliei sînt astfel ameninţaţi să-şi piardă pîinea şi să fie azvîrliţi pe drumuri. Minerii englezi au răspuns la acest complot îndreptat împotriva lor prin acţiuni hotărîte şi de mare amploare.

Acum cîteva zile, regiunea minieră Walles a fost martora unei demonstraţii cum nu s-a mai văzut acolo de 20 de ani. Răspunzînd chemării: *„Să mărşăluim umăr la umăr pentru muncă, prosperitate şi pace"*, 10.000 de mineri din minele de antracit, în frunte cu liderii lor sindicali, însoţiţi de neveste şi copii precum şi de mulţi alţi cetăţeni din regiune între care şi membrii laburişti ai Parlamentului, au organizat un impresionant marş demonstrativ sub lozinca *„Nici un om pe drumuri!"*.

Părea că întregul ţinut carbonifer s-a pus în mişcare — relata presa britanică, descriind cum coloana de demonstranţi cu steaguri, pancarte şi muzici a străbătut centrele miniere Swansea, Maesteg, Aberdare şi Rhondda manifestînd împotriva măsurilor arbitrare care îi împing în braţele şomajului. *„NU INCHIDEŢI MINELE!"*, *„SATUL CWMLLYNFELL NU TREBUIE SA MOARA!"*, *„MUNCA ŞI NU POMANA!"* spuneau lozincile înscrise pe nenumărate pancarte purtate de demonstranţi. *„AM TERMINAT ŞCOALA — CE VOM FACE ACUM?"*, era inscripţia pe una din pancartele purtate de copii ai minerilor. Într-adevăr, soarta ce-i aşteaptă pe aceştia e deosebit de grea: de pe băncile şcolii direct în rîndurile şomerilor. (Conform unei informaţii recent apărute în ziarul „DAILY HERALD", din cei 700.000 de tineri ce termină anul acesta şcolile în Anglia, 200.000 sînt sortiţi să intre în viaţă ca şomeri).

La Swansea demonstranţii au ţinut o adunare în cadrul căreia vorbitorii au condamnat aspru politica guvernului care îi aduce la sapă de lemn şi au chemat la unitate în lupta pentru succesul acţiunii lor.

Aceasta n-a fost însă singura manifestaţie de acest fel. După numai cîteva zile sute de mineri din Walles, sosiţi la Londra, au trecut pe străzile centrale ale capitalei britanice îndreptîndu-se spre Parlament pentru a protesta împotriva hotărîrii guvernului de a închide un nou număr de mine. Peste alte cîteva zile 3.000 de mineri scoţieni au demonstrat sub lozincile: *„Sîntem împotriva închiderii minelor şi a concedierilor!"*, *„CEREM SĂ NI SE DEA DE LUCRU!"* — pe străzile oraşului Edinburg. Hotărîrea de luptă a minerilor englezi creşte cu fiecare zi, bucurîndu-se de simpatia şi solidaritatea întregii muncitorimi engleze.

Şi poliţia şi biserica...

Nu numai Germania occidentală şi Anglia au fost în aceste zile martore ale unor puternice acţiuni muncitoreşti, şi nu numai minerii s-au ridicat în apărarea dreptului lor la pîine şi viaţă. În Italia, unde oamenii muncii resimt deasemenea consecinţele politicii contrare intereselor păcii şi ofensiva capitalului împotriva celor ce muncesc, au avut loc, în vremea din urmă, acţiuni muncitoreşti puternice şi de mare amploare.

Una din acestea a fost greva generală de 24 ore din Florenţa şi marile demonstraţii ce au avut loc în oraş cu acest prilej. Greva a izbucnit în semn de protest împotriva evacuării prin forţă de către poliţie a întreprinderilor optice „Galileo" din Florenţa, care au fost ocupate timp de cîteva săptămîni de 350 de muncitori, ca răspuns la hotărîrea conducerii întreprinderii de a face unele concedieri. Greva generală a paralizat întregul oraş: nu circula nici un mijloc de transport în comun, n-a apărut nici un ziar, toate întreprinderile industriale au fost închise.

Cît a durat greva, pe străzile Florenţei au avut loc puternice demonstraţii ale muncitorilor la care au participat, conform ziarului „LE MONDE", peste 10.000 de oameni. Pentru a le pune capăt, autorităţile florentine au recurs nu numai la poliţie... ci şi la biserică. Şi în timp ce un înalt prelat arhiepiscopul Ermenegildo Florit, ţi „lămurea" pe demonstranţi să plece acasă, poliţia a recurs şi ea la „mijloace de lămurire" specifice ei: bastoane de cauciuc şi grenade cu gaze lacrimogene. Peste 100 de cetăţeni au fost răniţi şi 40 arestaţi...

Despre amploarea acţiunilor oamenilor muncii italieni vorbeşte şi recenta grevă de 24 ore a celor 3 milioane de muncitori agricoli şi dijmaşi, demonstrînd că nu numai în oraşe ci şi la sate creşte lupta organizată a celor ce muncesc.

Exploatarea capitalistă şi politica de pregătire a unui nou război duse de cercurile guvernante din ţările lagărului imperialist primesc o ripostă tot mai fermă din partea oamenilor muncii.

A. STANCIU

Pentru pîine şi pace

(Urmare din pag. I-a)

spre oraşul Bochum, cu 14 trenuri speciale şi 500 autobuze. Chiar în primele ore ale dimineţii demonstranţii au pus literalmente stăpînire pe străzile oraşului şi, formînd coloane compacte, lungi de cîţiva kilometri, s-au îndreptat spre hala uzinei concernului de oţel Bochumer Verein unde avea să aibă loc mitingul convocat de sindicatul minerilor. O mare de pancarte se ridica deasupra coloanelor pe care se puteau citi lozincile, de altfel scandate de demonstranţi atît de-a lungul străzilor, cît şi în hala uzinei, în cursul adunării: *„AFARA CU BAZELE DE RACHETE DIN RUHR"*, *„SA SE TERMINE CU SCHIMBURILE NELUCRATOARE"*, *„FIECARE TONA DE CARBUNE AMERICAN INSEAMNA SCHIMBURI NELUCRATOARE PENTRU NOI MINERII!"*, *„SOCIALIZAREA INDUSTRIEI DE BAZA!"*. şi multe altele.

Cînd a început adunarea, uriaşa hală a uzinei Bochumer Verein era asemenea unei mări ce tălăzuieşte furioasă. S-a făcut linişte de abia cînd H. Gutermuth, liderul sindicatului minerilor vest-germani, a deschis adunarea. El a arătat că această impozantă demonstraţie muncitorească nu constituie o încheiere a acţiunilor revendicative desfăşurate pînă în prezent de minerii din Ruhr. Dimpotrivă, ea înseamnă începutul unor acţiuni şi mai hotărîte şi de mai mare amploare, ce vor avea loc de acum încolo conform principiului: *„Pentru drepturile tale nu trebuie să cerşeşti, ci să lupţi"*.

„Sîntem gata de luptă!" au răspuns în cor 80.000 de oameni făcînd să se cutremure imensa sală.

După cum era şi firesc, vorbindu-se despre dificultăţile economiei vest-germane, a fost rostit şi numele ministrului economiei R.F. Germane Erhard. Brusc, un uragan de glasuri scandînd minute în şir: *„Erhard să plece!"*, a cerut demisia din guvernul de la Bonn a acestui reprezentant al marilor monopoluri şi concerne. Liderul sindical Gutermuth a arătat că ceea ce se petrece acum în Ruhr prevesteşte pentru Republica Federală *„un Stalingrad economic"* — un eşec pe tărîm economic de proporţiile înfrîngerii militare suferite de Germania hitleristă la Stalingrad, care a pecetluit definitiv soarta celui de al 3-lea Reich. *„Ştim — a arătat el — că se cheltuiesc fără rost miliarde de mărci pentru înarmare şi sîntem de părere că dacă s-ar folosi doar cîteva milioane pentru asigurarea securităţii sociale a minerilor, aceasta ar fi o investiţie mai bună decît înarmarea"*. Din nou 80.000 de glasuri au protestat simultan împotriva înarmării Germaniei occidentale, împotriva primejdiei ce-i ameninţă pe toţi.

A trecut apoi la tribună un alt lider sindical, Karl von Berk. El a demascat prin cifre şi fapte cum minerii sînt înşelaţi şi spoliaţi de patronii care folosesc criza din industria carboniferă pentru a intensifica exploatarea minerilor. Deşi prin concedieri numărul minerilor a fost redus cu 20.000, a arătat el, patronii au extorcat din munca celor rămaşi o producţie aproape identică cu cea anterioară, ceea ce a mărit, dintr-un condei, profitul lor, cu 120 milioane mărci. Cît priveşte pe mineri, prin cele 3 milioane de „schimburi nelucrătoare" ei au pierdut 64,4 milioane mărci.

Adunarea a luat sfîrşit într-o atmosferă solemnă. Cei prezenţi s-au arătat gata să zmulgă prin acţiuni hotărîte dreptul lor la pîine şi viaţă. Din 80.000 de piepturi a izbucnit vechiul cîntec de luptă al muncitorimii germane, „Fraţilor spre soare, spre libertate" care a răsunat ca o chemare la luptă.

Apoi ore în şir pe străzile Bochumului au trecut din nou coloanele de demonstranţi...

„Nici un om pe drumuri!"

Criza economică face ravagii şi în industria carboniferă (şi nu numai cea carboniferă) din Anglia. Hotărîrea patronilor de a închide cu aprobarea guvernului o serie de mine declarate „nerentabile" spre a scăpa astfel de „supraproducţie", e, la fel ca şi în cazul Ruhrului, o tentativă de a scăpa de neajunsurile crizei prin a arunca greutăţile pe grumajii minerilor. Mii şi zeci de mii de mineri din regiunile carbonifere ale Angliei sînt astfel ameninţaţi să-şi piardă pîinea şi să fie azvîrliţi pe drumuri. Minerii englezi au răspuns la acest complot îndreptat împotriva lor prin acţiuni hotărîte şi de mare amploare.

Acum cîteva zile, regiunea minieră Walles a fost martora unei demonstraţii cum nu s-a mai văzut acolo de 20 de ani. Răspunzînd chemării: *„Să mărşăluim umăr la umăr pentru muncă, prosperitate şi pace"*, 10.000 de mineri din minele de antracit, în frunte cu liderii lor sindicali, însoţiţi de neveste şi copii precum şi de mulţi alţi cetăţeni din regiune între care şi membrii laburişti ai Parlamentului, au organizat un impresionant marş demonstrativ sub lozinca *„Nici un om pe drumuri!"*.

Părea că întregul ţinut carbonifer s-a pus în mişcare — relata presa britanică, descriind cum coloana de demonstranţi cu steaguri, pancarte şi muzici a străbătut centrele miniere Swansea, Maesteg, Aberdare şi Rhondda manifestînd împotriva măsurilor arbitrare care îi împing în braţele şomajului. *„NU INCHIDEŢI MINELE!"*, *„SATUL CWMLLYNFELL NU TREBUIE SA MOARA!"*, *„MUNCA ŞI NU POMANA!"* spuneau lozincile înscrise pe nenumărate pancarte purtate de demonstranţi. *„AM TERMINAT ŞCOALA — CE VOM FACE ACUM?"*, era inscripţia pe una din pancartele purtate de copii ai minerilor. Într-adevăr, soarta ce-i aşteaptă pe aceştia e deosebit de grea: de pe băncile şcolii direct în rîndurile şomerilor. (Conform unei informaţii recent apărute în ziarul „DAILY HERALD", din cei 700.000 de tineri ce termină anul acesta şcolile în Anglia, 200.000 sînt sortiţi să intre în viaţă ca şomeri).

La Swansea demonstranţii au ţinut o adunare în cadrul căreia vorbitorii au condamnat aspru politica guvernului care îi aduce la sapă de lemn şi au chemat la unitate în lupta pentru succesul acţiunii lor.

Aceasta n-a fost însă singura manifestaţie de acest fel. După numai cîteva zile sute de mineri din Walles, sosiţi la Londra, au trecut pe străzile centrale ale capitalei britanice îndreptîndu-se spre Parlament pentru a protesta împotriva hotărîrii guvernului de a închide un nou număr de mine. Peste alte cîteva zile 3.000 de mineri scoţieni au demonstrat sub lozincile: *„Sîntem împotriva închiderii minelor şi a concedierilor!"*, *„CEREM SĂ NI SE DEA DE LUCRU!"* — pe străzile oraşului Edinburg. Hotărîrea de luptă a minerilor englezi creşte cu fiecare zi, bucurîndu-se de simpatia şi solidaritatea întregii muncitorimi engleze.

Şi poliţia şi biserica...

Nu numai Germania occidentală şi Anglia au fost în aceste zile martore ale unor puternice acţiuni muncitoreşti, şi nu numai minerii s-au ridicat în apărarea dreptului lor la pîine şi viaţă. În Italia, unde oamenii muncii resimt deasemenea consecinţele politicii contrare intereselor păcii şi ofensiva capitalului împotriva celor ce muncesc, au avut loc, în vremea din urmă, acţiuni muncitoreşti puternice şi de mare amploare.

Una din acestea a fost greva generală de 24 ore din Florenţa şi marile demonstraţii ce au avut loc în oraş cu acest prilej. Greva a izbucnit în semn de protest împotriva evacuării prin forţă de către poliţie a întreprinderilor optice „Galileo" din Florenţa, care au fost ocupate timp de cîteva săptămîni de 350 de muncitori, ca răspuns la hotărîrea conducerii întreprinderii de a face unele concedieri. Greva generală a paralizat întregul oraş: nu circula nici un mijloc de transport în comun, n-a apărut nici un ziar, toate întreprinderile industriale au fost închise.

Cît a durat greva, pe străzile Florenţei au avut loc puternice demonstraţii ale muncitorilor la care au participat, conform ziarului „LE MONDE", peste 10.000 de oameni. Pentru a le pune capăt, autorităţile florentine au recurs nu numai la poliţie... ci şi la biserică. Şi în timp ce un înalt prelat arhiepiscopul Ermenegildo Florit, ţi „lămurea" pe demonstranţi să plece acasă, poliţia a recurs şi ea la „mijloace de lămurire" specifice ei: bastoane de cauciuc şi grenade cu gaze lacrimogene. Peste 100 de cetăţeni au fost răniţi şi 40 arestaţi...

Despre amploarea acţiunilor oamenilor muncii italieni vorbeşte şi recenta grevă de 24 ore a celor 3 milioane de muncitori agricoli şi dijmaşi, demonstrînd că nu numai în oraşe ci şi la sate creşte lupta organizată a celor ce muncesc.

Exploatarea capitalistă şi politica de pregătire a unui nou război duse de cercurile guvernante din ţările lagărului imperialist primesc o ripostă tot mai fermă din partea oamenilor muncii.

A. STANCIU

COPII CĂRORA LI SE UCIDE COPILĂRIA

Nu este deloc întîmplător faptul că în ultima vreme trei reviste occidentale — „Saturday review" din Anglia, „Quick" din Germania Occidentală şi „Lettres françaises" din Franţa au lansat alarmante anchete cu privire la soarta „copiilor minune" din lumea capitalistă — acele talente precoce pe care goana după îmbogăţire a impresarilor şi părinţilor le supun unei exploatări uneori fără cruţare, pînă la sleirea forţelor şi talentului. Este un fenomen cu totul caracteristic lumii burgheze ahtierea după senzaţii bizare, bicuirea nervilor prin tot felul de deformări şi monstruozităţi. În aceste condiţii, pînă şi talentul copiilor — acea floare gingaşă care se cere respectată, ingrijită, cultivată cu dragoste — este prezentat ca un soi de monstruozitate, fiind utilizat în scopuri exclusiv comerciale şi de reclamă. Copilul minune în ţările occidentului este mai ales o bună afacere, un fel de număr de circ, ceva în genul căţeilor care socotesc sau a cimpanzeilor care dansează hula-hoop.

Cum poate fi numită altfel decît batjocorire a purităţii şi candoarei, a însăşi ideii de copilărie, modul trivial, scabros, în care regizorul francez de cinema Raoul André apasă pe pedala erotismului într-un film în care scena cea mai de senzaţie o constituie dezbrăcarea fetiţei de 10 ani, Minou Drouet, în spatele unui paravan, momentul fiind amplificat şi speculat printr-un joc de umbre? Filmul lui Raoul André se numeşte „Călăii copilăriei". Această titulatură se potriveşte de minune însuşi regizorului filmului respectiv ca şi tuturor acelora care, în ţările capitaliste, îşi fac afacerile prin distrugerea unor suflete plăpînde care abia se deschid spre viaţă. De altfel Minou Drouet, mica actriţă din filmul înainte amintit, a fost nu de mult eroina unui alt scandal, de astă dată literar. Acum vreun an a fost lansată cu surle şi tobe pe piaţa literară pariziană o plachetă de versuri semnată Minou Drouet. În jurul plachetei s-au provocat aprinse dezbateri literare s-au găsit chiar critici care, cu toată seriozitatea, îi căutau lui Minou un loc în poezia franceză undeva între Rimbaud şi Valery. Adevărul s-a aflat însă în clipa cînd un ziar de seară a dezvăluit dedesubturile senzaţionale ale acestei bănoase afaceri editoriale. Versurile semnate de Minou Drouet aparţineau de fapt unor poeţi săraci, nicidată publicaţi, care consimţiseră, pentru o sumă derizorie, să-şi vîndă editorului poeziile spre a fi folosite cum va crede el de cuviinţă. Iar editorul crezuse de cuviinţă să le lanseze ca pe operele geniale ale unui „copil minune".

Speculareа copiilor minune a atins proporţii uriaşe dincolo de ocean. La New-York, Chicago şi în alte oraşe americane există agenţii de impresariat care vînează cu ferocitate talente sau pur şi simplu chipuri fotogenice spre a fi devorate de nepotolitul Moloch al Hollywoodului. La Hollywood agenţia Central Casting adună fişe de copii-actori din întreaga lume. Magia cîştigurilor fabuloase ademeneşte la porţile studiourilor sute de părinţi cu odraslele lor care, în cele mai multe cazuri, vor deveni nişte epave ale ratării. Chiar dacă, printr-o minune, ajung să atragă atenţia vreunui producător şi să apară în vreun film, spectrul ratării îi urmăreşte ca o continuă şi teribilă ameninţare.

Spectatorii de cinema mai vîrstnici îşi amintesc de copilul-minune Shirley Temple, care a făcut mare vogă în cinematografia americană antebelică. Soarta acestei fetiţe înzestrate cu real talent este în multe privinţe exemplificatoare.

Descoperită la vîrsta de opt ani, lansată cu mare succes în filme cu scenarii scrise special pentru ea, Shirley Temple devenise unul din numele răsunătoare ale filmului american. Plasată dintr-odată în condiţiile vieţii de lux şi huzur a Hollywoodului, desfăşurînd tot anul în studiouri o muncă anevoioasă, care uneori depăşeşte şi puterile unui om matur, Shirley Temple — cu aprobarea părinţilor ei lacomi de bani — şi-a părăsit învăţătura, nu s-a mai îngrijit nici măcar de educaţia profesională actoricească. După cîţiva ani voga Shirley Temple a trecut, în bună parte pe un temei natural: fetiţa de odinioară crescuse, devenise adolescentă, apoi o tînără în toată firea. Ceea ce altădată făcuse farmecul „genialului" Shirley Temple — candoarea, luminozitatea, gingăşia — dispăruseră odată cu vîrsta şi cu apariţia cabotinajului, iar în locul lor nu se înfiripă maturitatea miiloacelor, măestria artistică bazate pe studii temeinice teoretice şi practice. Atunci producătorii — aceeaşi care adunaseră averi fabuloase de pe urma ei — au descoperit că... n-are talent. Au mai folosit-o în două-trei roluri secundare, iar pe urmă pur şi simplu, „au uitat" de ea. Shirley Temple — copilul-minune de odinioară — a devenit din punct de vedere artistic o ratată.

Acesta e un exemplu zguduitor tocmai prin tipicitatea lui. Viaţile ratate prin exploatarea „la singe" a talentului, prin epuizarea forţelor fizice şi spirituale ale copiilor se numără cu sutele în cinematografia occidentală. Copii dotaţi cu daruri rare, care, printr-o educaţie raţională şi plină de grijă, ar fi putut deveni la maturitate cu adevărat mari artişti, au fost măcinaţi de moara „goanei după aur" din lumea artistică burgheză pierzîndu-se definitiv pentru artă. Cine-şi mai aminteşte azi în Anglia de minunata interpretă a fetiţei surdo-mute „Mandy" din filmul cu acelaşi nume care a rulat şi pe ecranele noastre? Nimeni. Cine a mai auzit de excepţionalii interpreţi ai rolurilor de copii din „Marile speranţe" sau „Oliver Twist"? Nimeni. Producătorii au stors tot ce-au putut din voga lor vremelnică, iar apoi au aruncat asupra lor vălul uitării. Te cuprinde indignarea şi revolta cînd te gîndeşti mai ales la ce-ar fi putut deveni aceşti copii dacă ar fi fost puşi în împrejurări prielnice pentru a-şi dezvolta aptitudinile.

Pînă la ce grad umbra devorantă a banului apasă asupra carierelor acestor „copii-minune", ne arată elocvent cazul fetiţei Margaret O'Brien — eroina cîtorva recente filme americane — care a fost acuzată într-un proces de către însăşi părinţii ei că şi-ar fi delapidat... propria avere. Această atmosferă transformă micile vedete în acaparatori precoci, cruzi şi avizi de bani şi bunuri, în trîntori pentru care viaţa nu va mai fi de-acum înainte decît o cale o huzurului. Cînd „ies din vogă" şi îşi pierd situaţia materială dinainte, mulţi dintre ei nu mai sînt capabili nici de muncă, nici de învăţătură, devin bolnavi mintal, ba unii chiar se sinucid.

Aşa s-a întîmplat acum cîţiva ani cu micul Willi Meister din Hamburg. Prin anul 1954 acest elev în vîrstă de 12 ani a devenit dintr-odată una din marile stele ale jazzului vest-german. Vocea lui neobişnuit de caldă şi curată era preţuită în aur. Bani, onoruri, succese — toate s-au năpustit dintr-odată asupra micului Willi.

Peste vreun an însă şi-a făcut apariţia moda dementă a Rock-and-roll-ului cu stilul şi vedetele sale proprii. După numai un an de carieră Willi Meister s-a văzut detronat de efemera sa coroană de „rege al jazzului". În cîteva zile s a prăbuşit totul — bani, onoruri, succese. Sufletul plăpînd şi ameţit al micului cîntăreţ de jazz n-a rezistat şocului Părinţii l-au găsit într-o zi spînzurat în pod.

O goană nebună după „copii-minune" cunoaşte în prezent şi lumea discului occidental. Casele de discuri din Statele Unite, Anglia, Franţa, Germania Occidentală, se întrec să lanseze în fiecare săptămînă noi bombe comerciale: gen „privighetoarea Emmy Brighton de 11 ani", „vocea de aur a micii Brenda Lee de 13 ani", „formidabila recitatoare Peretie Souplex de 4 ani" etc. Voci afiate uneori deabia în formare sînt exploatate, trudite pînă la osteneire pînă la epuizare.

N-aş vrea să se înţeleagă că sîntem în general împotriva folosirii darurilor cu care natura îi înzestrează pe unii copii. Talentul precoce este o realitate pe care nimeni nu se gîndeşte s-o tăgăduiască. Şi în filme sovietice, ca şi în unele filme ale noastre, au apărut — adeseo cu succes — copii talentaţi. Dar în lumea socialistă nu există şi nu poate exista comercializarea „copilului-minune", transformarea lui într-un obiect de exploatare, de stoarcere a unor cît mai mari profituri. La noi se asigură înainte de orice, prin reţeaua foarte largă a învăţămîntului artistic de toate tipurile şi toate gradele, cultivarea talentelor, dezvoltarea aptitudinilor, pentru ca la maturitate, cel care este astăzi numai un copil dotat să ajungă un adevărat artist stăpîn pe meşteşugul artei sale.

Este, de fapt, deosebirea dintre două moduri de gîndire, două moduri de viaţă. Unul în care copiii înzestraţi cu talent îşi trăiesc din plin copilăria, făurindu-li-se condiţii pentru o viaţă luminoasă, de muncă şi creaţie, altul în care copiilor talentaţi li se ucide fără cruţare copilăria, iar de cele mai multe ori nu numai atît, ci şi viitorul.

Victor BARLADEANU

De pretutindeni

UNIVERSITATEA de stat din Leningrad a publicat o carte unică în genul ei: e toată acoperită de caractere cuneiforme. Este, astfel prima tipăritură din U.R.S.S scrisă în limba asiro-babiloniană. Această „Crestomaţie a textelor cuneiforme" conţine, printre altele, cronicile regilor asirieni Sunahherib şi legile regelui Hammurabi.

●

ÎN R. P. CHINEZA, uzinele chimice întrebuinţează ca materie primă apa oceanului. Uzinele chimice din portul Tangku au extras din apa de mare sodiu, magneziu şi calciu, au produs materii prime pentru industria chimică, îngrăşăminte chimice şi materiale refractare.

●

PROFESORUL Steer (din Londra) a anunţat că în urma cercetărilor pe care le-a întreprins, rezultă că Anglia se scufundă în mare cu circa 30 centimetri într-un secol.

●

IN MINELE din districtul Susuman (Extremul Orient), la o adîncime de 32 m., a fost descoperit un meteorit feros cu o greutate de 18,8 kg.

Condiţiile pătrunderii unui meteorit la o asemenea adîncime prezintă un mare interes ştiinţific. Savanţii analizează acum compoziţia chimică şi minerală a acestui meteorit, structura şi proprietăţile sale fizice.

●

PROF. AL. PETRUŞOV (U.R.S.S.) şi inginerul chinez Tsao Tsung-uen au construit la Institutul politehnic din Harcov, un dispozitiv pentru trierea boabelor de porumb. Noua maşină este de patru ori superioară celor utilizate în S.U.A.

●

IN NISIPURILE depresiunii Zaisanskaia (Kazahstanul de est) s-au făcut o descoperire zoologică rară. Pentru prima oară s-a capturat aci un şoarece săritor pitic (salpingotus crassicauda) al cărui mod de viaţă nu este încă cunoscut de ştiinţă.

De subliniat este faptul că pînă acum în întreaga lume nimeni n-a izbutit să prindă acest animal în stare vie.

●

POMPIERUL voluntar Friedrich Preiner din Appleton (Austria) a mărturisit că a dat foc la 26 de case pentru că ori de cîte ori se produce un incendiu este obiceiul să se împartă băuturi alcoolice pompierilor care ajută la stingerea lui.

●

ÎN ANGLIA s-a desfăşurat recent o campanie pentru atragerea femeilor în cadrul corpului auxiliar al armatei britanice. Cu acest prilej, au fost purtate pe străzile Londrei panouri imense, în care, pentru ademenirea femeilor la recrutare, se arăta ce grozave perspective stau în faţa lor dacă vor îmbrăca uniforma. Printre altele înscripţia le asigura că vor fi... „Soldaţi în timpul zilei, iar noaptea, femei!"

●

ÎN CAMINUL de asistenţă socială din comuna Seghesd, judeţul Somogy — R.P. Ungară, a avut loc recent o emoţionantă festivitate. Cei 240 de pensionari ai căminului au sărbătorit cea de 100-a zi de naştere a colocatarei lor, Nemes Laszloné, născută Rozsa Katalin, care a văzut lumina zilei în anul 1859. La masa împodobită cu 100 luminări aprinse au luat loc şi cei doi fii ai sărbătoritei, unul în vîrstă de 74 celălalt de 72 ani.

●

PE UNA din străzile oraşului Florida (S.U.A.), poliţia a oprit un automobil care nu prea respecta regulile circulaţiei. Spre surpriza poliţiştilor maşina era condusă de un băiat în vîrstă de... 8 ani. Tatăl copilului a protestat energic împotriva intervenţiei poliţiei, arătînd că fiul său conduce maşina de... 2 ani.

●

ÎMBOLNAVIRILE de gripă vor fi tratate, după „gradul" bolnavului, în chip deosebit — prescrie „Manualul medical al marinei engleze". Astfel, în aceste prescripţii se prevede: 1. La ofiţeri: aspirina şi punş; în cazuri grele: repaos la pat. 2. La subofiţeri: aspirină, în cazuri grele punş. La mateloţi în cazuri grele: aspirină...

●

CU 11 LUNI în urmă, o expediţie japoneză a trebuit să-şi părăsească baza din Antarctica, abandonînd 15 câini eschimoşi. Această „dramă" a provocat un mare scandal în Japonia; au fost organizate ceremonii funebre în toate marile oraşe din Japonia, iar în oraşul Osaka a fost ridicată o statuie, reprezentînd 15 câini. Nu demult, expediţia, reîntorcîndu-se la baza sa din Antarctica, a găsit din cei 15 câini, doi care mai trăiau. Ei s-au hrănit în acest timp, vînînd pinguini.

●

PESCARII sovietici folosesc un ingenios mijloc pentru amăgirea tonilor, peşti care vin la suprafaţa apei pe timp de ploaie. Ei au construit un vas de pescuit înzestrat cu un dispozitiv care, imitînd căderea ploii, picură apă pe suprafaţa mării. Venind la suprafaţă, tonii sînt capturaţi de pescarii care se află pe nişte platforme mobile, fixate pe părţile laterale ale navei.

●

LA O FERMA din comuna Suanhua, judeţul Lausi, provincia Cetzian din R. P. Chineză a fost crescut un porc de 524 kg. Acest porc face parte din prima generaţie obţinută de pe urma încrucişării rasei Yorkshire cu rasa băştinaşă.

●

UNII dintre cercetătorii sovietici care au luat parte la expediţiile în Antarctida au făcut descoperiri interesante pe cel de al şaselea continent. În această ţară a gheţii veşnice, ei au găsit numeroase animale moarte dar perfect conservate în gheaţă. Au fost găsiţi astfel elefanţi de mare, foci, pinguini.

●

LA INSTITUTUL de Patologie a Cărţii din Roma, vechiul pergament îngălbenit suferă o cură de întinerire. După cîteva injecţii cu vitamina P şi PP, manuscrisele seculare vor obţine aspectul lor iniţial.

●

IN RÎUL Uda din Orientul îndepărtat, s-a pescuit un exemplar interesant de somon de Siberia. Sub aripioara sa dorsală, a fost descoperit un disc din masă plastică cu inscripţia în limba engleză: Institutul piscicol, Seattle, Washington, S.U.A.

Acesta este al doilea oaspete de peste ocean prins în riul Uda, care se varsă în marea Ohotsc.

○

PLUTA este un produs foarte căutat pentru multiplele sale întrebuinţări. Un grup de cercetători sovietici a reuşit să fabrice pentru prima oară plută artificială din diferite răşini sintetice, fără să schimbe cu nimic proprietăţile sale specifice.

ŞI EI DANSEAZA HULA-HOOP...

Diplomaţii cu orizont îngust

Cian-Kai-şi

Partizanii războiului atomic

Colonialistul

Desene de V. CRIVĂŢ

NOTE DE DRUM DIN R. P. ALBANIA

IN VIZITA LA ANDREA NAKUCI

Autoturismul urcă pe o pantă acoperită cu arbori încă verzi. Apoi trece printr-un şir de garduri, îndărătul cărora căsuţe cochete sînt ascunse de arbuşti şi plante căţărătoare. Aici este cartierul de locuinţe al muncitorilor de la Combinatul petrolifer Stalin de lîngă Berati, din Republica Populară Albania. Pe alocuri, ferestrele sînt deschise. Din cînd în cînd ajung pînă la noi frînturi din melodiile transmise de posul de radio Tirana.

E un amurg liniştit, mîngîiat de adierea unui vîntuleţ cald. Doar din Vale, unde se ridică sondele şi se văd luminile rafinăriei, mai răzbat pînă aici zgomote, duduit de motoare.

Ne oprim în faţa uneia dintre căsuţe. Portiţa se deschide brusc şi în întîmpinarea noastră păşeşte grăbit stăpînul casei, maistrul sondor Andrea Nakuci. Traducătorul nici nu are ce face. Într-o asemenea întîlnire cuvintele sînt de prisos. Înţelegem urarea de bun sosit şi bucuria de a primi oaspeţi. Sîntem mai mulţi, ne însoţesc şi doi foşti studenţi albanezi care şi-au terminat studiile în patria noastră. În prezent ei sînt ingineri, unul la rafinărie, altul în laboratorul combinatului. Intrăm în casa primitoare.

— *Sînt fericit să vă pot primi în casa mea, în mod onorabil, să vă pot oferi un loc pe scaun şi băutură.*

— *Nu te lăuda aşa repede bărbate*, îl dojeni soţia lui, tovarăşa Samoila, punînd în faţa noastră îmbietorul coniac de Korcia. *Lasă-i pe oaspeţi să răsufle.*

Dînsa fiind aromînă ne înţelege puţintel graiul.

— *De ce nu m-aşi grăbi cu lauda*, îi întoarce omul vorba. *Sînt oare mulţi ani de cînd nici pe tata n-aveam unde l aşeza cînd se pomenea în vizită pe la mine? Dar, aşa ca acum, oaspeţi de peste hotare, te-ai gîndit vreodată să ai?*

— *Nici prin cap nu mi-a trecut de aşa oaspeţi*, îi împăcă bătrîna pe soţul ei şi îl lăsă să răspundă întrebărilor pe care le-am pus de cum am intrat în casă.

Aflăm că Andrea Nakuci a venit aici, pe terenurile petrolifere,

AL. IVAN GHILIA despre „CUSCRII"

— Amintiri, confesiuni, proiecte —

Cînd i-am mărturisit lui Alecu Ivan Ghilia intenția de a-i lua un interviu, tînărul romancier mi-a răspuns zîmbind :

— Dacă ții cu orice preț... Numai că sînt teribil de emoționat.

Am convenit atunci să amînăm cu cîteva ceasuri convorbirea noastră. Ghilia avea serioase motive să fie neliniștit, încordat. Ne aflam amîndoi în holul Casei Scriitorilor unde peste puțin timp urma să înceapă discuția asupra romanului său. Și, ca orice autor, aștepta cu emoție verdictul tovarășilor de breslă, judecata confraților. „Cuscrii" este romanul său de debut. Cartea la care a lucrat ani de zile, de care își leagă multe speranțe și, firesc, cuvîntul participanților capătă din această perspectivă o greutate deosebită.

M-am bucurat sincer, ascultînd la dezbateri, să ascult aprecierile laudative adresate scriitorului.

In seara aceleiași zile, cînd ne-am reîntîlnit, cu greu l-am putut smulge pe Ghilia dintr-un cerc de prieteni, cei mai mulți colegi de generație cu prozatorul. De astă dată, autorul „Cuscrilor" se liniștise și părea dispus să mi se destăinuiască. Ca orice moldovean, după ce și-a ispravit treburile, avea chef să stea la taclale. Mă țintuiau privirile supărate ale tovarășilor săi și asta ne-a silit pe amîndoi să fim mai scumpi la vorbă decît am fi dorit.

Așa dar, fără alte ocoluri, am intrat direct în subiect.

— Cînd ai început să lucrezi la roman ?

Învăluit în fumul țigării, Ghilia s-a cufundat în amintiri.

— Acum șase ani, în primăvara anului 1953, schițam primul capitol al cărții. La început mi se părea o întreprindere hazardată. Eram doar un reporter care se iniția în tainele meșteșugului și atîta tot. Doream să cunosc bine realitatea și studiam șirguincios arta marilor noștri creatori epici.

— A mai fost și altceva care te-a îndemnat să cutezi a aborda genul complex și pretențios al romanului ?

— Inițial, la mijloc a fost și o ambiție : aceea de a demonstra că moldovenii pot fi și creatori obiectivi nu numai — cum poate mai cred unii — scriitori lirici, cărora tărîmul prozei eminamente epice le rămîne inaccesibilă. Însă, ca să fiu sincer, preocuparea mea de căpetenie a fost alta. Gîndeam și continuu să cred și azi că scriitorului militant îi incumbă răspunderea de a sezisa esența epocii. Pentru mine universul sătesc erau mediul familiar în cuprinsul căruia puteam urmări mai bine cum se desăvîrșesc fenomenele, se schimbă cursul vieții, se înnoiesc formele existenței în urma pătrunderii revoluționare a socialismului în masa țărănimii. Aceasta mă interesa, îmi solicita atenția.

— Ca scriitor doresc să depășesc ipostaza, cîndva lăudată, aceea de arhivar al timpului în care trăiesc. Noi sîntem mai mult de cît niște cronicari și consemnăm fenomenele realității contemporane, evenimentele, succesele, neliniștile sau năzuințele ei. Ne propunem să ajutăm la transformarea lumii, să participăm la dezvoltarea ei pe făgașul vieții eliberate de exploatare și de rămășițele morale capitaliste. Deci trebuie să știm să intervenim în viață.

— „Cuscrii" încheie o experiență sau...

— Vrei să știi ce intenționez să pregătesc. Foarte bine ! Află că acest roman este primul dintr-un ciclu de patru volume, mai precis un punct de plecare. In cel de al doilea volum Mitrița Zvorișteanu și Ileana Istrate pleacă la Bicaz. Va fi un roman al șantierului. In următorul, Costin Marchidan, exclus din partid, se apucă de negustorie și sfîrșește potrivit cu apucăturile lui. Titlul este de acum fixat : va fi „Nepmanii". In fine voi încheia cu evocarea gospodăriei colective din Virtoapele, ajunsă, sper milionară.

— Ca intenții mai imediate ?

— Să plec pentru cîteva luni la Bicaz. Acolo se făurește belșugul de mîine al țării. De acolo lumina va inunda pămîntul patriei. Cred că nu există ideal artistic mai înalt decît cunoașterea vieții „dinăuntru". Numai așa vom putea scrie despre actualitate și afirma partinitatea noastră.

— In „Cuscrii" cum se oglindesc toate acestea ?

— Iată cum, convine Ghilia să mă lămurească. Cel puțin, judecînd după intenția mea, în carte s-a pus în lumină modificarea destinului social al eroilor tocmai în funcție de comportamentul lor etic. Unele dintre personajele mele nu mai muncesc doar pentru ei ci se consacră obștei. Prin colectivitate și datorită ei satisfacțiile lor capătă pecetea timpului nostru.

— E frumos dar abstract. Nu s-ar putea să recurgem la text ?

— Cum nu ! De pildă în „Cuscrii" mijlocașul Maftei Zvorișteanu oricît ne apare el de meschin, de hrăpăreț și de rău este un gospodar și încă unul harnic. Dar ca și Ion din romanul lui Liviu Rebreanu muncește de unul singur pentru unul singur. Se uită în jur, vede că se primenește lumea, însă refuză să se integreze procesului istoric : ca și Ion setea de pămînt, de avere îl coplesesc. Prin urmare, Maftei Zvorișteanu acționează, trăiește în afara sensului epocii. E limpede ?

— Da !

— Revin la prima mea idee. Orice act de adeziune a personajelor mele la țelurile unei orînduiri are o semnificație etică. Personajele pozitive cele mai îndrăgite de mine o dovedesc fără putință de îndoială. — Și care sînt, în principal, aceste personaje ?

— Petre Istrate și Ion Airine. Aceștia doi se completează mereu, fiindcă ei doi exprimă cel mai deplin calitățile acelor personalități pe care numai socialismul le poate zămisli și care se disting deopotrivă prin fermitate politică și generozitate omenească, sinceritate și cinste, intransigență și combativitate.

— Ce calitate conferă romanului prezența unor asemenea eroi, figuri de comuniști sau oameni atașați prin întreaga lor activitate cauzei partidului.

— Ca scriitor doresc să depășesc ipostaza, cîndva lăudată, aceea de arhivar al timpului în care trăiesc. Noi sîntem mai mult de cît niște cronicari și consemnăm fenomenele realității contemporane, evenimentele, succesele, neliniștile sau năzuințele ei. Ne propunem să ajutăm la transformarea lumii, să participăm la dezvoltarea ei pe făgașul vieții eliberate de exploatare și de rămășițele morale capitaliste. Deci trebuie să știm să intervenim în viață.

— „Cuscrii" încheie o experiență sau...

— Vrei să știi ce intenționez să pregătesc. Foarte bine ! Află că acest roman este primul dintr-un ciclu de patru volume, mai precis un punct de plecare. In cel de al doilea volum Mitrița Zvorișteanu și Ileana Istrate pleacă la Bicaz. Va fi un roman al șantierului. In următorul, Costin Marchidan, exclus din partid, se apucă de negustorie și sfîrșește potrivit cu apucăturile lui. Titlul este de acum fixat : va fi „Nepmanii". In fine voi încheia cu evocarea gospodăriei colective din Virtoapele, ajunsă, sper milionară.

— Ca intenții mai imediate ?

— Să plec pentru cîteva luni la Bicaz. Acolo se făurește belșugul de mîine al țării. De acolo lumina va inunda pămîntul patriei. Cred că nu există ideal artistic mai înalt decît cunoașterea vieții „dinăuntru". Numai așa vom putea scrie despre actualitate și afirma partinitatea noastră.

H. ZALIS

La fabrica „Clement Gottwald"—premieră...

Vă surprinde titlul? Sau vă închipuiți că e vreo figură de stil ? Nicidecum. E vorba de o premieră teatrală în toată regula.

Am primit la redacția revistei o invitație și un program. Drept care, înarmați cu binecunoscutul carnet de reporter și cu ustensilele de fotografiat, am pornit într-o după-amiază din această îngăduitoare iarnă, fotoreporterul și cu subsemnatul, spre Cotroceni unde își găsește sediul fabrica de motoare electrice „Clement Gottwald" și clubul său.

O clădire impunătoare din cărămidă roșie, cu două etaje. Dîra de lumină pe care am zărit-o încă din stradă ne este ghid sigur pînă la cel de-al doilea etaj. Aici însă ne încurcăm: dăm într-un coridor lung, cu uși de ambele părți, întocmai ca într-un hotel mare. Deosebirea e că fiecare ușă are o firmă care indică marea varietate de preocupări cultural-artistice și tehnice ale constructorilor de motoare; fiecare încăpere a clubului — și sînt foarte multe încăperi — este destinată unei activități cu caracter educativ. La care din ele să batem?

Dar iată că sunetele unor instrumente muzicale ne atrag atenția spre o încăpere cu firma „Cercul de muzică". Am nimerit bine. Găsim adunați în fața pianului un grup de tineri și tinere printre care recunoaștem pe cîntărețul Florin Dorian, instructor al ansamblului. In față, un tînerel brunet, vădit emoționat, cîntă acompaniat la pian de dirijorul Niță Vlădescu. Aflăm că pe tînăr îl cheamă Ștefan Epure, că este operator în fabrică și că, iubitor de muzică, a venit să-și încerce vocea.

Merge și nu prea. Vocea e plăcută, dar cei doi examinatori găsesc în ea o oarecare reținere.

— Trebuie neapărat să te lași de fumat, îl sfătuiește Florin Dorian. Și să vii cu regularitate la repetiții. Știi doar că, pe lîngă soliste, avem nevoie și de un solist.

De la tovarășul Ion Teodorescu, responsabilul cultural al comitetului de întreprindere, am aflat date interesante privind activitatea cultural-artistică a fabricii.

Discuția a pornit de la problema: cum își petrec timpul liber muncitorii fabricii.

— *Cît se poate de variat*, m-a asigurat tovarășul Teodorescu. *După dorințe și aptitudini. De aceea, activitatea clubului este multilaterală.*

— După cîte văd, un adevărat combinat cultural...

— *Intocmai*, zîmbește interlocutorul nostru. *De altfel acest fenomen îl întîlnești astăzi în mai toate întreprinderile țării: activitatea de producție este însoțită de o vie activitate cultural-artistică.*

Pentru că spațiul este departe de a ne permite să relatăm tot ce se petrece la clubul fabricii „Clement Gottwald", să spicuim la întîmplare și cît se poate de lapidar cîteva din manifestările cele mai recente : prezentarea noilor cărți sosite la bibliotecă, meditații de limba rusă: program de vizionare la televizor, rubrica „De marți pînă marți" unde sînt prezentate și comentate ultimele evenimente externe ; repetiții ale echipelor de dansuri, de teatru și ale orchestrei ; conferințe despre mica mecanizare și despre factorii care duc la reducerea prețului de cost ; „Joia tineretului" cu tema „Autori și cărți", ghicitoarea literară cu tema „Operele lui Eminescu și Alecsandri" ; audiții muzicale ; o reuniune tovărășească. Pentru rest, să punem etc.

Formația muzicală a uzinei în timpul concertului

— Observ cu satisfacție că tineretul din fabrică — și nu numai tineretul — nu prea are timp să se plictisească după amiezile, îi spun responsabilului cultural.

— *Vreau să mai amintesc și de ansamblul nostru de teatru care a dat reprezentații cu „O zi de odihnă" și „Steaua fără nume" și care acum pregătește „Bulevardul impăcării". Și în plus*, completează tovarășul Teodorescu, *avem orchestra pe care o vedeți și care a realizat spectacolul de estradă „Alo București" a cărei premieră a avut loc zilele trecute.*

E rîndul dirijorului orchestrei, Niță Vlădescu, să ne informeze asupra acestui punct. Este un tînăr mic de statură, cu părul creț și privirea vioaie.

— Profesiunea dumneavoastră?

— *Funcționar și... muzician.*

Tovarășul Vlădescu este absolvent al conservatorului. Un îndrăgostit de muzică care dorește să însufle această dragoste la toți cei ce îl înconjoară. De doi ani de zile a început să organizeze orchestra fabricii. A găsit printre muncitori tineri entuziaști și a început prin a-i alfabetiza muzical. Acum toți cunosc la perfecție notele, au cunoștințe de teorie și armonie și, auzindu-i cîntînd, crezi cu greutate că ai în față muzicanți amatori, veniți aici, la repetiții după o dimineață de muncă la bobinaj, la scularie sau la controlul tehnic. Doi dintre ei, Florea Cronochis de la bobinaj și Valeriu Jeleboglu de la control, sînt astăzi elevi de nădejde ai conservatorului popular.

— *Cînd am văzut că orchestra „merge", ne-am gîndit să organizăm cu ea un spectacol de estradă*, ne-a spus tovarășul Vlădescu. *Așa s-a născut spectacolul nostru „Alo București" prezentat recent în premieră la Palatul Pionierilor. Am avut în această privință sprijinul tovarășului Florin Dorian, care și-a luat obligația regizării sale și al tovarășului Radu Zaharescu care a întocmit textul și a făcut prezentările. Colaborarea dintre actori profesioniști și amatori a dat roade nebănuite. Este adevărat că a trebuit să facem cîte 4—5 repetiții săptămînal, dar străduințele ne-au fost pe deplin răsplătite de aprecierea spectatorilor, oameni ai muncii. Atît orchestra, cît și solistele noastre Coca Ionită, muncitoare la bobinaj și Lala Teohari, funcționară, au făcut bine față exigențelor unui spectacol de estradă.*

— Repertoriul ?

— *Muzică populară și ușoară, românească și sovietică, completată cu momente satirice.*

Tovarășul Vlădescu evită, probabil din modestie, să-mi spună un lucru pe care l-am constatat ulterior, citind programul : că în cadrul spectacolului i s-a cîntat și o melodie proprie intitulată „Jocul tinereții".

— Și acum, ce intenționați pentru viitor ?

— *Să transformăm ansamblul nostru într-o brigadă artistică de agitație, astfel încît muzica să se îmbine mai mult cu satirizarea unor moravuri și năravuri învechite. Vom prezenta cu brigada noastră spectacole atît în întreprindere, cît și la alte locuri de muncă din Capitală și regiune.*

Instrumentiștii par nerăbdători să înceapă repetiția. O dovedesc sunetele tot mai puternice care ne acoperă conversația. Drept care, ne luăm seară bună de la inimoșii noștri interlocutori și pornim din nou pe coridorul lung spre scară.

Paul MARIAN

ECOURI

CINEMATOGRAFICE

● ARTIȘTII și tehnicienii sovietici, englezi și americani vor realiza împreună un film care va înfățișa o catastrofă aeriană întîmplată în apropierea polului și eforturile depuse de navele sovietice și britanice pentru salvarea supraviețuitorilor. Filmul va fi realizat în versiune rusă și engleză.

● FILMUL „Jucătorul", realizat de regizorul francez Claude Autant Lara după romanul lui Dostoievski, întrunește laolaltă ca interpreți actori de mare renume ai cinematografiei franceze. Rolul lui Alexei este interpretat de Gérard Philippe, Bernard Blier deține rolul generalului Zagorianski, Françoise Rosay și Liselotte Pulver dețin principalele roluri feminine.

● LA CAIRO s-a început turnarea unui film despre luptătoarea algeriană pentru libertate, Djamila Buhired care, condamnată recent la moarte de colonialiștii francezi, n-a fost executată, ca urmare a puternicelor proteste ale opiniei publice mondiale.

● DOUA PIESE ale lui Bernard Shaw vor fi în curînd ecranizate : „Discipolul diavolului", la München și „Dilema medicului", la Londra.

● „INTÎLNIRE" este titlul unui film francez în pregătire, care redă aspecte ale luptei de rezistență dusă de poporul francez împotriva cotropitorilor fasciști. Adaptare cinematografică după romanul cu același nume al lui Jaques Robert acest film are ca interpreți actori francezi de mare renume printre care Danièlle Darrieux care deține rolul unei eroine a Rezistenței, Bernard Blier, Robert Dalban, Paul Frankeur, Paul Guers etc.

● IN AUSTRIA se pregătește ecranizarea operetei „Casa cu trei fete", în regia lui Ernst Marischka. In afară de muzica de Schubert, filmul va fi ilustrat și cu muzică de Beethoven, sub bagheta lui Karl Böhm.

● UN NOU FILM al lui Henri Decoin. Titlul : *De ce vii așa tîrziu ?* Interpreți principali : Michèle Morgan în rolul unei avocate și Henri Vidal în acel al unui tînăr reporter fotograf. De remarcat faptul că cei doi soți n-au mai turnat împreună din 1949.

● CUNOSCUTUL regizor suedez Ingmar Bergmann lucrează la un film care va transpune pe ecran viața scriitoarei franceze Georges Sand. Rolul principal va fi interpretat de actrița Ingrid Bergmann.

● REGIZORUL Renato Castellani pregătește un film în care este vorba despre închisoarea de femei din Roma.

LITERARE

● ACADEMIA de științe a U.R.S.S. a publicat sub titlul „Fapte noi despre Maiakovski", cel de al 55-lea volum al colecției „Moștenirea literară". Cele 600 de pagini ale acestui volum de format mare, cuprind o serie de materiale, în cea mai mare parte necunoscute pînă acum, despre marele poet. Intre acestea se află unele cuvîntări rostite de Maiakovski la diferite întruniri, ședințe, precum și declarații făcute de el în cadrul diverselor discuții literare. Volumul mai cuprinde și scrisori ale poetului, dintre anii 1917—1930, și e bogat ilustrat cu desene și fotografii înfățișîndu-l pe Maiakovski și pe unii prieteni ai săi.

● IN MUZEUL literar din Tbilisi, capitala Georgiei sovietice, au fost descoperite recent zece scrisori autentice ale lui Balzac, datînd din 1847—1849.

● CU PRILEJUL celei de a 60-a aniversări a nașterii cunoscutului scriitor german Erich Kästner, operele sale complecte, între care și unele inedite, vor apare în șapte volume în cursul lunii februarie, la o editură din Köln.

● CU OCAZIA aniversării a 40 de ani de la instaurarea primei dictaturi a proletariatului în Ungaria, scriitorii din R. P. Ungară pregătesc noi opere literare. Astfel, în Editura pentru literatură va apare un volum intitulat „Apar zorile pe cerul Ungariei" în care 17 scriitori maghiari vorbesc despre Republica Populară, despre conducătorii partidului și despre eroii muncii socialiste din R. P. Ungară. Antologia a fost alcătuită de Halasi Andor, care a scris de altfel și prefața cărții. Volumul va fi editat la începutul lunii martie.

Filmul „Bonjour tristesse", un eșec

Marea răspîndire pe care a avut-o în întreaga lume romanul tinerei Françoise Sagan, a trezit, așa cum era și firesc, interesul cinaștilor de peste ocean, care de îndată ce un „best-seller" apare pe piață, se grăbesc să-l transpună pe ecran, fără a ține cont de valoarea autentică.

După cum se știe, în acest roman este vorba de o tînără de 17 ani, Cecile, care urzește o intrigă situată la limitele copilăriei și ale pubertății pentru a împiedica pe Ana, o femeie sensibilă și inteligentă, de a se căsători cu tatăl său, un om de afaceri imoral care privește viața, ca și Cecile, ca pe un joc de ruletă. Mașinațiile fetei reușesc să împingă tatăl în brațele unei amante îrumoase, dar stupidă. Intriga aceasta provoacă în cele din urmă sinuciderea Anei, singurul om onest și integru din această lume imorală. Viața de desfrîu și cheltuire zadarnică a energiilor de care se cramponează Cecile, se destramă pentru totdeauna și viața tinerei fete este inundată de o tristețe iremediabilă.

Succesul gratuit al acestui roman nu se datorează cîtuși de puțin faptului de a fi — după cum au afirmat unii — o directă și rece critică a „generației pierdute" din occident, ci datorită tapajului publicitar care a însoțit apariția lui. Editorul Julliard, în ajunul lansării pe piață a acestei cărți, a organizat o conferință de presă la care au participat reprezentanți a peste 200 de cotidiene și publicații de tot felul din occident. Radioul și televiziunea au făcut restul. Françoise Sagan a fost fotografiată, televizată, intervievata, filmată etc. Ziarul italian „Il Tempo" scrie că în aceste condiții și un antitalent ar fi făcut carieră !...

Moda Sagan nu s-a stins nici azi în occident. Ea aduce beneficii imense atît editorului care a lansat-o, cît și celor interesați. La Paris se pot vedea nu numai rochii „Bonjour tristesse", ci și apă de colonie, săpun de toaletă, lichioruri „Bonjour tristesse" etc.

Povești cu copii teribili și imorali au mai scris la timpul lor și o serie de alți scriitori. Pe vremea lor reclama literară nu ajunsese în occident încă la mijloacele perfecționate de azi.

In ceea ce privește vulgarizarea psihanalitică a epocii celui de al doilea război mondial, „Bonjour tristesse" se asemănă cu literatura facilă a lui Victor Margueritte, sau a Colettei Wily. Nimic extraordinar în acest roman pueril. Nimic care să justifice apariția celor cinci milioane exemplare în Franța. Editorii occidentali se pricep însă de minune în a monta astfel de lovituri de librării, care să abată atenția opiniei publice de la problemele majore ale vieții.

Reclama dezlănțuită de Julliard et Comp. nu a fost însă deajuns pentru „Bonjour tristesse". Trebuia și un film care să permanentizeze succesul inițial obținut de Françoise Sagan. Socotelile businessmanilor din occident s-au încurcat însă azi. Perversitatea voluntară a eroinei, calculul abil și rafinat și cinismul acestui tînăr vlăstar al burgheziei parazitare franceze nu au fost suficiente pentru a umple golul unei autentice experiențe de viață a tineretului din occident. Iată cauza pentru care transpunerea cinematografică a romanului nu se putea hrăni cu reclama domnului Julliard. Pentru un film, oricît de mediocru, trebuia ceva mai mult. Și în acest caz tristețea și disperarea Françoisei Sagan nu au fost de bun augur lui Otto Preminger, realizatorul filmului „Bonjour tristesse" care și-a irosit în zadar un an din viață și cîteva sute de mii de dolari, pentru a scoate un film mediocru din această banală poveste.

Otto Preminger ar fi putut în cel mai fericit caz să dezvolte situația tineretului francez de azi prin ilustrarea viciilor de care suferă, așa cum a procedat cineastul realist Marcel Carné, în „Les Tricheurs". El s-a temut însă să nu aibă de-a face cu biroul de cercetări al activității antiamericane...

Așa cum arată presa occidentală, Otto Preminger a făcut apel în „Bonjour tristesse" la aceleași vechi clișee facile și melodramatice, a inventariat natura Rivierei și eleganța „lumii bune" care o frecventează...

Nici Riviera tehnicoloră, nici eleganța „lumii bune" nu au reușit însă să salveze filmul de la faliment. „Bonjour tristesse" s-a dovedit a fi un film mediocru și trist, iremediabil de trist.

G. CUIBUȘ

Cartea Academiei R. P. R.

(Urmare din pag. I-a)

— „Ca să se vadă și mai limpede ce reprezintă activitatea noastră de astăzi — *intervine acad. IONESCU-SISEȘTI* — nu strică o comparație cu trecutul. Academia veche nu se preocupa de științele agricole ; nu avea nici editură, nici nu exista o preocupare pentru această problemă.

In Academia nouă lucrurile se înfățișează altfel. In Academia nouă este o secție specială de biologie și științe agricole și această secție are datoria să se ocupe temeinic de diferitele ramuri ale științei agricole și biologiei.

Rod al acestor preocupări, sînt cele cîteva lucrări de mare importanță apărute. De exemplu monografia *„Porumbul"*, studiu care este opera unui colectiv de 32 colaboratori, sau monografia cu caracter fundamental despre cînepă, cea mai importantă plantă textilă de la noi, pînă acum destul de neglijată. Aceasta în domeniul plantelor de cîmp. Dar și în alte ramuri ale științei agriculturii au apărut lucrări prețioase. De pildă în domeniul viticulturii și pomiculturii, în domeniul zootehniei și medicinei veterinare. Avem de pildă lucrarea *„Cum s-a format merinosul de Palas"*, care poate servi ca îndrumător pentru cercetătorii tineri, care sînt datori să creeze rase din ce în ce mai bune în toate domeniile. Apoi este lucrarea medicului veterinar Cernăianu *„Piroplasmele și piroplasmozele"*. Piroplasmele, ca să fiu mai pe înțeles, trebuie să spun că sînt niște paraziți care provoacă boli grave la multe specimene de animale. Cercetarea acestor paraziți a început-o la noi Victor Babeș. Acum, continuînd tradiția acestor cercetări, putem afirma că în acest domeniu am adus o contribuție de seamă la știința universală. Lucrările *acad. Traian Săvulescu : monografia Uredinalele și monografia Ustilaginalele din R.P.R. se bucură de o excepțională apreciere mondială".*

— In privința cercetărilor din domeniul științelor agricole, se poate vorbi și despre activitatea îndreptată spre o stringere a legăturii dintre știință și practică.

— Firește — răspunde Acad. Ionescu-Sisești — acest aspect, la care se referea și colegul Nicolau — se oglindește în munca noastră. Studiile monografice la care m-am referit au legătură trainică cu practica. Apoi consecventa îndemnului partidului, secția noastră s-a preocupat de popularizarea științei. In acest domeniu a apărut de pildă, o lucrare apreciată *„Cartea președintelui de gospodărie agricolă colectivă"*, o mică enciclopedie în care 72 de autori și-au dat contribuția, scriind fiecare din domeniul respectiv, încît un președinte de gospodărie agricolă colectivă, sau director de gospodărie de stat, poate să afle la îndemînă cunoștințe trebuincioase care să-l ajute să-și conducă bine gospodăria".

— Cărțile și publicațiile periodice editate de Academia R.P.R., au, precum se știe, și după cum se înțelege și din cele spuse, o răspîndire largă, pe plan mondial, ele contribuie la răspîndirea științei românești în lumea întreagă. Poate binevoiți să staruiți asupra acestui aspect ?

Acad. ELIE CARAFOLI, răspunde acestei rugăminți.

— „Difuzarea largă, din ultimul timp, în afara hotarelor țării, a publicațiilor Academiei R.P.R. din domeniul științelor tehnice, a dat posibilitatea unei mai bune cunoașteri a rezultatelor cercetărilor noastre. Din toate părțile se primesc scrisori elogioase, care dovedesc aprecierea unanimă și interesul cu care sînt primite peste notare aceste publicații.

Studiile din domeniul termoenergeticei, a electrotehnicei, a siderurgiei, a metalurgiei neferoase, a aerodinamicei, a hidrodinamicii, a lubrificației a rezistenței materialelor, a elasticității, etc. au trezit interesul oamenilor de știință din Uniunea Sovietică, din țările de democrație populară, din America, Anglia, din Franța și din alte țări, cu care s-a stabilit schimb de publicații. O serie de biblioteci și instituții mari de peste hotare, luînd cunoștință de apariția acestor publicații, ne-au propus schimburi din propria lor inițiativă. Iar dacă mă refer la lucrările Institutului de Mecanică Aplicată, pe care îl conduc, fiindu-mi astfel cunoscute mai îndeaproape, pot spune că unele din cărțile noastre, din domeniile de specialitate ale Institutului, reprezintă contribuții deosebite aduse patrimoniului științei. Aceasta rezultă din faptul că, pe lîngă aprecierile de care s-au bucurat în diferite reviste, ele au fost traduse în limbile rusă, germană, engleză, chineză iar altele sînt pe punctul de a fi traduse. Aș mai dori să adaog, de asemenea, că în cursul anului 1958, Institutul de Mecanică Aplicată a avut schimb cu peste 300 instituții din străinătate. Revistele referative de peste hotare apreciază revistele noastre alături de acele cu o tradiție mai veche. Valoarea ce se acordă acestor reviste se mai desprinde și din faptul că publicații de renume mondial, am putea spune cele mai bune din lume, au acceptat schimbul cu revistele noastre. De asemenea marile editori ne trimit din proprie inițiativă cărți valoroase în mod gratuit, pentru a fi recenzate în publicațiile noastre.

Cîteva din cărțile apărute în Editura Academiei.

Toate acestea dovedesc că, deși activitatea editorială a Academiei noastre datează în mod organizat numai de zece ani, publicațiile sale periodice, diversele tratate sau monografii, nu sînt mai prejos decît publicațiile similare ale altor țări".

— „Despre acest prestigiu trebuie să vă spun ce mi s-a întîmplat în China — *istorisește acad ST. S. NICOLAU.* Am intrat în librăria „Cărții străine" din Pekin. Prima lucrare științifică peste care am dat a fost a academicianului Carafoli. N-a spus aici, dar eu cu mine atunci și poate să confirme"...

In locul confirmării, acad. CARAFOLI conchide la cele spuse anterior :

— „Tin să subliniez că ținuta științifică, originalitatea și actualitatea revistelor și cărților noastre au avut ecou peste hotare. Vom căuta mai departe — urmînd învățăturile Congresului al II-lea al P.M.R. — ca prin studiile și cercetările noastre să contribuim și mai mult la ridicarea prestigiului științei românești în afara hotarelor țării".

— Un loc însemnat între publicațiile Academiei au lucrările și periodicele din domeniul științelor sociale. Ce ne puteți spune în această privință ?

— „Desigur a răspuns *acad. C. I. GULIAN* — că față de volumul publicațiilor și lucrărilor care țin de domeniul științelor naturii și tehnicii, lucrările de științe sociale se află într-un număr mai mic. Institutele de științe sociale, în ansamblul Academiei, sînt mai tinere — unele din ele numără de abia cîțiva ani. Totuși, putem să afirmăm că publicațiile în domeniul științelor sociale au mers progresiv, că în cîțiva ani cercetătorii din acest domeniu au reușit să asigure publicarea unor reviste de înalt nivel științific în toate specialitățile și cred că aceasta se poate considera un succes, dat fiind că în domeniul științelor sociale majoritatea cercetătorilor, publiciștilor, autorilor sînt oameni tineri și foarte tineri.

Sarcina principală pe care o au lucrările de științe sociale este aceea de a răspîndi marxism-leninismul în pături cît mai largi, de a aborda problemele concrete ale realității sociale românești pe baza metodei de cercetare marxistă. Cu toate că au existat destule slăbiciuni, noi ne străduim ca și unele domenii pînă acum deficitare să se ridice la nivelul dorit. Publicațiile periodice ale institutelor de istorie, de istoria artelor, de cercetări economice, de filosofie, de drept și științe juridice, precum și o serie de monografii și culegeri de studii publicate împlinesc, socot, cerințele ce ne stau în față pe plan intern și pentru prestigiul internațional al cercetătorilor de la noi în domeniul științelor sociale. Științele lingvistice nu le-am pomenit aici, în sumara mea enumerare, socotind că aceasta revine acad. Al. Graur".

— „Am să răspund invitației și am să vorbesc atunci în dublă calitate" — replică acad. *AL. GRAUR, referindu-se și la calitatea de director general al Editurii Academiei R. P. R.* „Dacă e vorba să pomenim aici publicațiile de importanță națională, în domeniul lingvisticii, editate de Academia R.P.R. apoi pe scurt, m-aș opri la trei : „Gramatica limbii române", care a apărut în 1954, „Dicționarul limbii române", într-un volum, — apărut recent și „Atlasul lingvistic" din care s-au publicat cîteva volume și care este în curs de publicare. Despre aceasta din urmă, un lingvist din America de Sud, care ne-a vizitat de curînd țara, mi-a spus că văzîndu-l la el acasă și-a zis că trebuie neapărat să vină la noi. Atlasul lingvistic i-a trezit dorința să ne viziteze...

In ceea ce privește activitatea editurii, ca să mă refer la calitate, nu știu ce-aș mai putea să spun, deoarece tovarășii care au vorbit înainte, fiecare despre domeniul lui, au vorbit implicit și despre editură, pentru că rolul editurii este să publice lucrările elaborate de tovarăși. In linii mari s-a văzut care este activitatea editurii Academiei R.P.R."

— „Care sînt, pe scurt spus, perspectivele editoriale ?".

— „In 1959 — răspunde acad. Al. Graur — o creștere de tiraj. Va spori și numărul colilor de editură și numărul titlurilor. De la 4200 de coli vom trece la 5700, ceea ce înseamnă o creștere de aproape 50 la sută. Dar asta nu-i meritul editurii ci al Academiei care dă lucrări din ce în ce mai multe. Este rodul îndrumării și sprijinului de care se bucură din partea partidului și guvernului, cercetarea științifică la noi în țară".

— „Despre volumul tipăriturilor, să mă ierte tovarășul Graur că intervin, aș vrea să vă relatez o observație" — spune acad. *ST. S. NICOLAU.* „Sînt 3—4 ani de cînd am avut prilejul să fac o comparație. In biroul președintelui Academiei R. P. R. sînt două dulapuri identice, plasate la dreapta și la stînga ușii de intrare. In cel din partea stîngă se găseau toate publicațiile editate în timp de 82 de ani (1866—1948) la Academia Română ; în cel din dreapta, în acel moment, se găseau publicațiile Academiei R. P. R. care abia mai încăpeau, numai după 6—7 ani de activitate a acestei academii a poporului. Azi, la zece ani de la înființarea Academiei R. P. R., volumul publicațiilor realizate depășește foarte mult pe cel al publicațiilor vechii Academii. Iar producția noastră editorială este în creștere continuă pentru o cît mai mare cuprindere a activității științifice. Și trebuie să mărturisesc că sînt mîndru că din întreaga producție editorială a Academiei R. P. R., 30—40 la sută cuprinde activitatea științifică medicală".

— „Ar mai trebui poate amintit și despre prețul scăzut al cărților științifice editate la noi în comparație cu prețul celor din străinătate — spune acad. C. I. GULIAN. Personal m-am convins de acest lucru, de curînd, în Elveția. Un roman costă de 5-6 ori mai scump ca la noi, iar o carte de știință de 7-8 ori. De pildă un volum din colecția elvețiană „Historia Mundi" costă 50 franci elvețieni. Și acesta este, cred, un aspect al sprijinului pe care-l primește din partea orînduirii de stat din țara noastră, activitatea științifică."

★

In cadrul discuției pe tema *„CARTEA ACADEMIEI R.P.R."* s-a vorbit cu amănunte, despre publicațiile editate de Academia R.P.R., despre conținutul lor și despre prezentarea lor grafică, despre difuzarea lor în țară și străinătate. Spațiul firește nu ne îngăduie să dăm în extenso cuvîntul vorbitorilor. Ne-am limitat doar la spicuiri, pentru a putea înfățișa cititorilor noștri unele aspecte ale activității editoriale a Academiei R.P.R.

DUMINICA DIMINEAȚA, CU POEȚII

Duminica trecută, înainte de prînz, am intrat în librăria de pe Magheru, de lîngă cinematograful Republica. Înăuntru, forfotă sărbătorească. Pe standuri speciale, frumos rînduite numai volume de versuri, împrăștiate în curcubeu, crescute în piramide. „O dimineață de poezie" îmi șoptește cineva.

Sosesc pe rînd Mihai Beniuc, Victor Eftimiu, Maria Banuș, Mihu Dragomir, Veronica Porumbacu... Vînzătorii nu mai prididesc. „Vă ajutăm noi" glumește un poet trecînd în spatele standului. Strașnic ajutor, nimic de zis ! In dreptul standului cu pricina se formează pe loc o „coadă". „Vă rog un exemplar... Și aici unul... Și mie..."

Un crainic improvizat anunță numele celor proaspăt sosiți ca la catalog. Tăutu Nicolae, Utan Tiberiu... Nu-i nimic, poeții nu se supără. In schimb imaginația le este pusă la grea încercare. Pentru fiecare solicitant se cuvinte o altă dedicație. Autograful, odată obținut, textele sînt „colaționate" între ele, și, vai de poetul descoperit în penurie de fantezie !

In fața standului unde se află academicienii Mihai Beniuc și Victor Eftimiu se opresc un om mai în vîrstă și o fetiță mărunțică și cochetă, căruia numai cravata de pionier îi trădează vîrsta școlărească. Nu-i dai mai mult de șase, șapte ani. „Vă rog, se adresează bărbatul — probabil tatăl copilei — lui Victor Eftimiu. Dumneavoastră sînteți tovarășul Demostene Botez? Avem o treabă cu dînsul... Mai multi dumneaei, și arată cu mîna spre fetiță. Am găsit la noi la club o poezie cu 1 Mai. Tare mult mi-a plăcut poezia asta. I-am adus-o fiicei mele s-o învețe, e doar elevă într-a patra. Dar să vedeți unde-ncepe necazul. Poezia era bătută la mașină pe o foaie de hîrtie și lipsea sfîrșitul. Se rupsese... Acu, am vrea să-i rugăm pe tovarășul Demostene Botez, că el e autorul, să ne spună unde putem găsi ultima strofă. Poate că știți dumneavoastră... Ia, spune, tu Lili cum începe poezia ? Ușor emoționată, Lili începe să ciripească și fiecare dintre cei de față încearcă să ghicească în care volum a apărut poezia... „Cum de v-a trecut prin gînd să veniți aici" — se minunează cineva. „Păi, dumneata crezi că eu nu citesc ziarele; citesc și ziarele, citesc și cărțile, înainte să ajungă aici, spune tatăl lui Lili, rotindu-și privirea în librărie. Sînt zețar la „I.P. 4", Constantin Smărăndache, zețar la I.P. 4."

Veronica Porumbacu și Maria Banuș stau alături la aceeași masă. Înaintea lor, așezate în evantai : „La porțile raiului", „Despre pămînt", „Generația mea", „Prietenii mei"...

Un bărbat cu șapcă, cu scurtă și cu pulover aspru de lînă răsfoiește atent un volum. Apoi i se adresează Veronicăi Porumbacu.

— Printre *prietenii dumnevoastră* există și... agronomi ?

— Firește. Unul

Darwinismul

O călătorie de cinci ani în jurul lumii a contribuit la opera științifică a marelui savant Charles Darwin

Articol scris pentru MAGAZIN de acad. prof. Eugen MACOVSCHI

Spre sfîrșitul secolului al XVIII-lea și în prima jumătate a secolului trecut, situația în științele biologice era caracterizată prin dominația teoriilor metafizice, idealiste, cunoscute sub denumirea de teorii creaționiste și fixiste, ale lui K. Linné și G. Cuvier și prin lupta împotriva acestor teorii dusă de savanții progresiști ai timpului. În adevăr, pe cînd K. Linné și G. Cuvier susțineau că toate speciile de plante și animale sînt „fixe", în sensul că sînt „stabile" și deci nu se modifică cu timpul, rămînînd mereu aceleași de cînd au fost create pe pămînt, oameni de știință ca M. Lomonosov, K. Wolf, G. Buffon, E. Geoffroy-St. Hilaire și J. Lamarck, se situau pe o poziție opusă, susținînd că plantele și animalele se modifică, se transformă în decursul timpului. Pentru răsturnarea definitivă a teoriilor fixiste era necesară o concepție științifică capabilă să explice dezvoltarea și transformarea ființelor vii, începînd cu cele inferioare și terminînd cu cele superioare, inclusiv omul, dar pe atunci o astfel de concepție n-a existat.

Cu atît mai mare a fost meritul vestitului biolog și gînditor englez Charles Darwin care, rezolvînd această dificilă problemă, a dat lovitura decisivă vechilor teorii idealiste și a croit drumuri noi pentru dezvoltarea științelor naturii. Astfel, Charles Darwin a produs o adevărată revoluție în gîndirea biologică și tocmai în aceasta constă importanța covîrșitoare a operei sale științifice.

Născut la 12 februarie 1809, adică acum 150 ani, în orășelul englez Shrewsbury, Charles Robert Darwin a studiat doi ani la Facultatea de Medicină din Edinburgh și a terminat apoi facultatea de teologie din Cambridge, deși încă din copilărie era pasionat de studiul științelor naturii. De mic se preocupa de chimie, iar mai tîrziu lectura operelor marilor biologi și călători ai timpului său, ca J. Herschel, A. Humboldt și alții, a contribuit esențial la cristalizarea definitivă a hotărîrii sale de a se dedica cercetărilor biologice.

Evenimentul cel mai important din viața lui Charles Darwin, eveniment care i-a deschis larg porțile spre creația științifică, unică în felul ei, a fost călătoria în jurul lumii, pe care a făcut-o pe vasul „Beagle", începînd din 1831. Călătoria a durat cinci ani, iar materialul adunat prin observarea și cercetarea florei și faunei din multe țări a fost atît de bogat și i-a permis să ajungă la atîtea constatări și concluzii importante, încît se poate afirma că, datorită acestei călătorii, Charles Darwin s-a ridicat la acea înălțime a concepțiilor care transformă pe tînărul cercetător în savant.

Călătoria aceasta a mai avut și alte consecințe. Datorită ei Charles Darwin a cunoscut situația reală din Colonii și din diferite țări subjugate, ceea ce l-a făcut să ia o atitudine hotărîtă împotriva sclaviei, discriminărilor rasiale și altor fără-de-legi, practicate de colonialiști.

După întoarcerea în Anglia, Charles Darwin a locuit cîțiva ani la Londra, iar apoi din cauza sănătății șubrede, s-a stabilit în satul Down, în apropierea capitalei britanice, unde a trăit pînă la sfîrșitul vieții sale (19 aprilie 1882).

Prelucrînd bogatul material adunat în timpul călătoriei sale în jurul lumii, efectuînd observații și cercetări noi asupra animalelor domestice și plantelor agricole, Charles Darwin a ajuns la concepții cu totul noi în privința evoluției ființelor vii și a factorilor care intervin în această evoluție, dînd explicație științifică unei serii întregi de fapte și fenomene biologice, fie descoperite de el, fie cunoscute mai demult, dar rămase neexplicate. Toate acestea le-a expus magistral într-o serie de lucrări științifice de importanță universală, ca „Originea speciilor", „Variabilitatea plantelor și animalelor în stare domestică", „Selecția sexuală și originea omului", „Expresia emoțiilor la om și la animale" și multe altele.

Astfel, pornind de la constatările făcute în cursul călătoriei, constatări care au făcut din el un evoluționist convins, și utilizînd metodele și rezultatele obținute de practicieni (zootehnicieni și fitotehnicieni), care i-au permis să descopere mecanismul evoluției, Charles Darwin a creat o nouă învățătură în biologie, cunoscută sub numele de „Darwinism". Această învățătură a însemnat nu numai o revoluție în gîndirea biologică, nu numai o deschidere de căi noi pentru dezvoltarea ulterioară a științelor naturii, dar și o pregătire de teren pentru apariția de noi discipline biologice, ca ecologia, hidrobiologia, genetica și altele. Învățătura materialistă a lui Charles Darwin continuă să dea roade și azi, darwinismul fiind continuat și dezvoltat de biologii miciurinișți.

În lucrările lui Charles Darwin s-au strecurat și anumite greșeli, inerente timpului și mediului în care a trăit, ca de exemplu acceptarea necritică a principiilor teoriei antiștiințifice a lui Malthus cu privire la suprapopulație. Aceasta însă nu se repercutează prea mult asupra valorii operei sale geniale, luată în totalitatea ei.

La noi, numele marelui Charles Darwin și opera sa constructivă se bucură de o largă popularitate. Nu demult, în 1957, Academia Republicii Populare Romîne a editat în limba română principala sa lucrare: „Originea speciilor" apărută acum un veac, în 1859, iar în 1958, Editura Tineretului a publicat în traducere românească descrierea călătoriei sale în jurul lumii pe vasul „Beagle". Acum, cu ocazia comemorării a 150 ani de la nașterea vestitului savant, oamenii de știință din Republica noastră îi aduc un pios omagiu de recunoștință pentru măreața sa operă științifică dăruită omenirii.

*) După revista „VOKRUG SVETA"

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Patologia omului bătrîn

de acad. Ștefan Milcu

De curînd a avut loc la București o conferință consacrată patologiei omului bătrîn — una din cele mai interesante probleme ale medicinii contemporane. O asemenea conferință n-a mai avut loc în țara noastră de 25 de ani. În 1933 s-a organizat la Sibiu o conferință asemănătoare a Societății de Neurologie, Psihiatrie și Endocrinologie, prezidată de Prof. C. I. Parhon. Unii din participanți au fost prezenți și la actuala conferință, ceea ce le-a îngăduit să aprecieze progresele făcute într-un sfert de secol în cunoașterea și combaterea bătrîneții.

Nu întîmplător a fost organizată o asemenea conferință. În țara noastră bătrînețea a preocupat în mod deosebit pe neurologi, psihiatri și endocrinologi. Prof. Gh. Marinescu, fondatorul neurologiei românești, a emis o teorie a procesului de îmbătrînire, considerîndu-l ca fiziologic și ireversibil. A întreprins de asemenea numeroase cercetări asupra creierului senil.

Acad. C. I. Parhon a studiat îndeosebi glandele endocrine la bătrîni și s-a situat teoretic pe o poziție opusă, considerînd bătrînețea ca un fenomen patologic, reversibil și accesibil tratamentului.

În actuala conferință, continuatorii și elevii celor două școli s-au reîntîlnit în jurul unei teme care, de astă dată, a pus în discuție nu atît esența procesului de îmbătrînire, cît bolile omului bătrîn. Această distincție este de mare interes, îndeosebi pentru practică, și constituie, de fapt, problema esențială a geriatriei.

Într-adevăr, datorită ameliorării continue a nivelului de viață și a mijloacelor de prevenire și vindecare a bolilor, durata medie a vieții a crescut, și în urma construirii socialismului sînt create condiții ca această creștere să continue. Procentul oamenilor ce depășesc 50 de ani va fi deci din ce în ce mai ridicat.

Se pun probleme noi de ordin social, economic și sanitar pentru acest contingent de oameni, care constituie un prețios capital de experiențe, de competență și de înțelepciune pentru un popor.

Conferința a reușit să aducă un material foarte valoros pentru cunoașterea bolilor nervoase, psihice și a unor boli glandulare, îndeosebi a insuficienței tiroidiene, la bătrîni. Un loc însemnat l-au avut lucrările despre leziunile diverselor organe, mai cu seamă ale inimii și vaselor, între 70—100 ani și, în final, rezultatele diverselor tratamente încercate la bătrîni.

Cercetările endocrinologice au pus în evidență acțiunea defavorabilă a insuficienței tiroidiene în apariția și evoluția bătrîneții, datorită faptului că prin această deficiență se turbură schimburile tuturor substanțelor și mai ales ale grăsimilor. Se produce, în consecință, o grăbire și accentuare a arteriosclerozei, cu bine cunoscutele ei urmări în inimă și vase.

Grupul neurologic a prezentat studii valoroase despre leziunile cerebrale de origină vasculară și despre patologia nervoasă atît de variată și numeroasă a omului bătrîn. Psihiatrii și-au concentrat atenția asupra psihozelor senile și îndeosebi asupra demenței senile. Numeroase probleme de diagnostic, de terapeutică și de ordin social se pun în legătură cu această patologie. A reieșit caracterul particular al turburărilor psihice apropiate de ale omului matur, cum ar fi melancolia, neurastenia și altele, și necesitatea de a nu diagnostica psihozele omului bătrîn ca fiind obligatorii și totdeauna datorită bătrîneții și, prin definiție, incurabile.

Studiul leziunilor diverselor organe la bătrîni a oferit morfologilor ocazia să discute în conferință natura acestora și mai ales specificitatea lor în cadrul procesului de îmbătrînire.

În ziua a 3-a a conferinței au fost expuse și discutate observațiile referitoare la mecanismul arteriosclerozei, la aspectele clinice ale reumatismului cronic, ale pericarditelor, cancerului, hipertensiunii și chirurgiei la bătrîni.

La dezbateri dramatice a dat loc problema tratamentului bătrîneții cu diverse substanțe și, în primul rînd, cu novocaină — cu ceea ce s-a numit substanța sau vitamina H_3. Grupul de gerontologi care au tratat numeroase cazuri cu aceste substanțe, au adus în fața conferinței, pe lîngă cercetările lor clinice, și un număr de rezultate experimentale, în care s-a urmărit acțiunea trofică a novocainei.

Pe baza materialului prezentat și a discuțiilor critice ce au urmat, a reieșit că, deși acțiunea dilatatorie a vaselor, analgetică și stimulatoare cu consecințe trofice ale novocainei nu se pot contesta — sînt necesare noi cercetări de control în diverse clinici, organizate sub o conducere unică, pe baza unei fișe standard de observație, pentru a confirma indicația acestei substanțe în tratamentul fenomenelor de îmbătrînire.

A reieșit, de asemenea, marea importanță și necesitatea de a combate bătrînețea nu numai curativ, dar și, în primul rînd, preventiv în perioada de presenescență, între 45—60 ani și în tot decursul existenței, prin profilaxia și tratamentul unei boli acute sau cronice care, însumîndu-se, grăbesc fenomenele de îmbătrînire.

Prin valoarea, importanța și actualitatea ei, conferința a constituit un eveniment însemnat în viața științifică a țării noastre. Lucrările și concluziile conferinței au adus noi contribuții și au clarificat unele probleme care au creat confuzie în masa medicilor și bolnavilor într-un trecut apropiat. De asemenea, au deschis noi perspective dezvoltării medicinii geriatrice și a gerontologiei în țara noastră.

FOAMEA DE IOD

Este știut astăzi că în corpul plantelor și al animalelor intră un foarte mare număr de elemente chimice și că fiecare element joacă un rol important în procesele de metabolism. Multe boli, la oameni și animale, sînt de natură fiziologică și se datoresc, în numeroase cazuri, lipsei ori insuficienței din hrană și apă a unor elemente chimice. Din această pricină, deseori este indicat ca oamenii și animalele să primească în hrană, sub formă minerală: iod, calciu, cupru, cobalt și alte elemente.

Întrucît spațiul nu ne permite să dezvoltăm mai pe larg aceste probleme, ne vom opri puțin asupra iodului, despre care Josue de Castro, în lucrarea sa **„GEOGRAFIA FOAMEI"**, spune: **„Una din manifestările cele mai izbitoare ale foamei specifice de minerale este foamea de iod, care apare sub formă de gușă endemică, de cretinism endemic. Acolo unde apa și pămîntul sînt sărace în acest metaloid, populații întregi sînt supuse acestui îngrozitor flagel care deformează corpul și atrofiază mintea".**

Iodul joacă un rol important în organismul animal. Glanda tiroidă funcționează normal numai dacă organismul primește o cantitate corespunzătoare de iod. Pentru o funcționare normală a organismului, omul trebuie să consume zilnic foarte mici cantități de iod, pe care le găsește în apă, sare și alimente. Iodul din alimentele vegetale prezintă o importanță deosebită, deoarece alimentele vegetale oferă organismului iodul și alte elemente într-o formă biologică, de sinteză organică, cu o valoare mult mai mare decît cea curat minerală. Din această cauză, îmbogățirea alimentelor vegetale în iod este o problemă de mare perspectivă și va avea o influență pozitivă, marcantă, asupra sănătății oamenilor.

De problema îmbogățirii alimentelor vegetale în iod s-a ocupat în țara noastră prof. N. Zamfirescu, de la Institutul Agronomic București. După numeroase încercări, prof. N. Zamfirescu a găsit că plantele își pot spori mult conținutul în iod, dacă solul pe care ele cresc conține acest element în cantitate îndestulătoare. Era deci necesar să se întrebuințeze un îngrășămînt care să conțină iod. Folosind la metru pătrat de sol 2-3 g. de iodură de potasiu ca îngrășămînt, plantele cultivate pe acest teren și-au ridicat conținutul în iod de la 9 la 41 de ori. Varza cultivată pe sol îngrășat cu iodură de potasiu și-a ridicat conținutul în iod de 9 ori față de varza cultivată pe sol neîngrășat, morcovul de 19 ori, ridichea de 37 ori, ceapa de 41 ori, iar porumbul de 29 ori.

Au prezentat aceste alimente o valoare mai mare decît alimentele obișnuite? La această întrebare au răspuns numeroasele experiențe. Astfel, iepurii hrăniți cu varză bogată în iod nu prezentau gușă, în timp ce iepurii hrăniți cu varză obișnuită prezentau gușă dezvoltată. Introducerea zilnică în ration găinilor a 5 boabe de porumb bogate în iod, a determinat o producție de ouă cu 60 la sută mai mare. La capre, alimentele bogate în iod au sporit producția de grăsime în lapte. Experiențele făcute cu berbeci, au scos în evidență că alimentele vegetale bogate în iod determină o virilitate sporită, fapt deosebit de important astăzi cînd se practică pe scară tot mai mare însămînțările artificiale la animale.

Experiențele făcute în clinica II-a medicală a spitalului orășenesc de adulți din Iași, au arătat că vegetalele bogate în iod introduse în alimentația obișnuită a oamenilor, pot duce la normalizarea metabolismului. Datele experimentale arătate mai sus, ca și alte experiențe executate timp de zece ani, dovedesc importanța calității alimentelor vegetale.

Problema, în felul în care a pus-o prof. N. Zamfirescu, este cu totul nouă și nu va întîrzia să-și arate roadele. Înțelegem că nu numai gustul, mirosul, ci și alte caracteristici ridică valoarea calitativă a alimentelor. Conținutul lor în anumite elemente (iod, cupru, cobalt), care nu sînt accesibile simțului imediat, constituie esențe calității, deoarece acestea influențează funcționarea normală a organismului.

Gh. BÎLTEANU
Candidat în științe agricole

ȘTIAȚI CA...

...mult timp după ce Cristofor Columb a adus tutunul în Europa, fumatul era pedepsit de lege? În Elveția, fumătorii erau puși la stîlpul infamiei. În Anglia, oamenii prinși asupra acestui „păcat" erau expulzați.

...hienele sînt singurele animale sălbatice care se nasc cu o dentiție completă? Totodată, ele vin pe lume cu ochii deschiși și se pot mișca imediat pe picioare.

...tocurile la pantofi au fost născocite de către perși, cărora le-a venit ideia să pună o ridicătură înaltă de 5 cm. în partea de dindărăt a sandalelor, spre a evita contactul tălpii cu nisipul arzător?

...rasul bărbii a fost introdus în Grecia antică de către Alexandru cel Mare? El dăduse ordin oștenilor săi să-și lepede această podoabă capilară, pentru a nu mai da posibilitate dușmanilor de a-i apuca de barbă în timpul luptelor corp la corp.

Un sat care vede lumea numai în alb și negru

Pe mica insulă Lund, din nordul Iutlandei, trăiesc 200 de locuitori, țărani și pescari. Ei se ocupă cu munca cîmpului, pescuitul calcanului și cultivarea stridiilor, ceea ce nu constituie, fără îndoială, nimic deosebit pentru oamenii acestor regiuni.

Însă ochii locuitorilor din Lund nu văd lumea înconjurătoare ca toți ceilalți. Ei suferă cu toții, fără excepție, de acromatopsie totală, cu alte cuvinte de un defect de vedere care se caracterizează prin incapacitatea de a distinge chiar o singură culoare. Într-adevăr, oamenii din Lund văd lumea numai în alb și negru. Acest fapt imprimă vieții insulei o notă cu totul deosebită și întrucîtva stranie. Astfel lipsește orice culoare în îmbrăcăminte și în locuințe. Basmalele, fularele, fețele de masă și draperiile ferestrelor, în diferite culori, sînt necunoscute.

O comisie specială de medici danezi, care cercetează acest fenomen unic în felul său, afirmă că acromatopsia totală a locuitorilor din Lund s-ar datora și faptului că această populație, izolată în fiordul nordic de restul lumii, se căsătorește numai între familiile lor și transmite astfel generațiilor următoare neobișnuita carență vizuală.

COMBATEREA BĂTRÎNEȚII

(Urmare din pag. 1-a)

— Firește, o consider extrem de multumitoare. Gîndiți-vă că, acum 50 de ani, la noi nu era studiată și nici cunoscută această știință, iar astăzi avem un institut, o secție a Societății Științelor Medicale și oameni pregătiți să studieze problema îmbătrînirii. Pentru toate acestea mă simt dator să mulțumesc partidului și guvernului nostru care a înțeles-nit și a netezit drumul spre dezvoltarea gerontologiei, să mulțumesc tuturor acelora care lucrează în institut și, în special, tov. prof. Aslan care depune un mare efort în această problemă.

— Mai doriți să ne spuneți și altceva?

— Restul vi-l voi spune peste 50 de ani, cînd sper să ne întîlnim din nou!...

Am mulțumit tov. academician Parhon, asigurîndu-l că vom fi punctuali la întîlnire... în măsura posibilităților, și ne-am îndreptat spre tov. ACAD. MARIUS NASTA, președintele Societății Științelor Medicale.

— Ce a determinat Societatea Științelor Medicale să organizeze această conferință și ce perspective deschide ea?

— Datorită condițiilor de viață actuale, durata vieții s-a prelungit mult. Numărul oamenilor în vîrstă înaintată, dar bolile proprii vîrstei înaintate au devenit mai frecvente. Prevenirea și tratamentul lor impune o mai aprofundată cunoaștere a patologiei și fiziologiei omului bătrîn. Pe de altă parte, învățămintele școalei de endocrinologie și gerontologie, în frunte cu acad. prof. C. I. Parhon au dovedit că multe din turburările atribuite bătrîneții pot fi prevenite și tratate.

Cum această problemă interesează numeroase specialități medicale, Societatea Științelor Medicale a considerat că este bine ca într-o conferință la care să participe fruntașii endocrinologiei, neurologiei, psihiatriei, morfologiei, alături de gerontologi, să se discute larg toate aspectele privind aceste probleme.

Următorul nostru interlocutor a fost ACAD. PROF. ST. S. NICOLAU, căruia i-am pus întrebarea:

— Ce părere aveți dvs. ca om de știință: omul poate trăi mai mult?

— Sînt de acord cu colegii mei care susțin acest lucru. Atrag însă atenția asupra unor factori noi care pot interveni actualmente în modificarea longevității omului. Este vorba de un nou fenomen, ivit în urma uzului și abuzului de antibiotice, și anume, apariția de noi viroze. De altfel, excesele de orice natură, compromit echilibrul armonios care condiționează o stare de sănătate, permițînd o longevitate convenabilă. Toate excesele sînt nocive, alimentele, tutunul, alcoolul și chiar emoțiile. Facem deci o profilaxie a bătrîneții observînd, în primul rînd, o justă comportare.

Pentru a cunoaște părerea unui specialist neurolog, ne-am adresat tov. ACAD. A. KREINDLER.

— Considerați posibilă evitarea turburărilor psihice la bătrîni?

— O psiho-profilaxie a bătrîneții este absolut posibilă. Acest lucru presupune, pe de o parte, o bună îngrijire medicală și o viață bine reglementată din punct de vedere al igienei generale și al psihohigienei, pe de altă parte, o largă înțelegere a problemelor pe care le pune bătrînețea din partea întregii comunități în care se desfășoară viața individuală.

Dorind să cunoaștem punctul de vedere al Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale în această problemă, am solicitat cîteva cuvinte tovarășului I. TURAI, secretar general al M.S.P.S., care ne-a spus: „Gerontologia capătă un interes sporit, deoarece durata medie a vieții în țara noastră a crescut în mod impresionant de la 40 ani, cît era în anul 1932, la 61—62 ani în 1958. Aproximativ 1/5 din populația țării noastre are peste 50 de ani. Condițiile social-politice și economice, create de regimul democrat popular, vor face ca în cîțiva ani durata medie a vieții să crească și mai mult.

Longevitatea nu se însoțește însă totdeauna de sănătate și capacitate de muncă. Pe noi nu ne interesează o viață lungă, încărcată de invaliditate și incapacitate de muncă, ci oameni în vîrstă care să pună experiența vieții lor în slujba construirii socialismului. De aceea, geriatria trebuie să se orienteze, ca și întreaga medicină din țara noastră, spre profilaxia bolilor vîrstei înaintate.

În țara noastră, în anii regimului democrat-popular, s-a creat Institutul de Geriatrie (gerontologie), dovadă a grijii partidului pentru sănătatea oamenilor muncii. Institutul de Geriatrie este printre primele în lume. El a avut frumoase realizări; cu toate acestea efortul principal a fost pus deocamdată pe tratamentul curativ al unor boli neuro-vegetative ale vîrstei înaintate. Pentru a-și îndeplini întrutotul menirea, trebuie să-și axeze activitatea pe studiul procesului normal de îmbătrînire și profilaxia bolilor caracteristice vîrstei înaintate, trebuie să acorde o atenție mai mare problemelor sociale, legate de schimbarea structurii de vîrstă a populației, să devină un adevărat for metodologic pentru studiul complex al îmbătrînirii.

Alice MIHALCEA

Întorsul automat al paginilor cărților

Bolnavilor din spitale le trece uneori timpul nespus de încet, pentrucă, în unele cazuri, nu le este cu putință să țină în mînă o carte și să-i întoarcă paginile. În ajutorul acestora vine acum un aparat original realizat de un grup de medici sovietici. El dă posibilitatea bolnavilor de a citi fără a face cea mai mică mișcare. Dispozitivul este compus dintr-un pupitru mobil, al cărui stativ este fixat de pat, un electromotor și două brațe subțiri metalice care se găsesc între filele cărții. Prin-tr-o apăsare pe un buton astfel localizat că poate fi atins cu ușurință cu bărbia, brațele automate intră în funcțiune și întorc respectiva pagină.

Slăbire instantanee

Într-o centrală electrică din sudul Suediei s-a întîmplat un fenomen deosebit de interesant, calificat de medici drept senzațional. Un curent electric de 50.000 de volți l-a atins pe muncitorul Hasse Persson care, în ciuda acestei străfulgerări, a rămas în viață... dar a slăbit, într-o secundă cu 20 de kg. Slăbirea instantanee s-a datorat faptului că, din cauza electrocutării, corpul muncitorului s-a deshidratat complet. Datorită intervenției medicilor, viața lui a putut fi salvată.

Crocodil îmblînzit

Timp îndelungat, cunoscători ai lumii animalelor considerau că crocodilul nu poate fi îmblînzit. Recent, profesorul Bresler din Austria a desmințit această afirmație larg răspîndită. Un tînăr aligator, pe care profesorul l-a prins cînd animalul cîntărea numai 56 de grame și avea o lungime de 12 cm, a ajuns astăzi la 2 metri, menținîndu-și însă apucăturile „civilizate". Deseori, aligatorul însoțește pe profesor în călătoria acestuia cu automobilul. Dar, cea mai mare plăcere a animalului a rămas, bineînțeles scăldatul.

DESCOPERIREA NOII SMOLANDE

O întîmplare cu totul neobișnuită în largul oceanului Pacific)*

În fața dv. se află bilanțul ultimei călătorii a profesorului KLOPIDOR KUKOLKA, încununată de atîtea uimitoare succese. Folosind desenele profesorului, buzindu-ne pe pitoreștile sale povestiri și pe prefoioasele sale observații critice, precum și, într-o oarecare măsură, pe impresiile mele personale din țările tropice, m-am străduit să dau o imagine cît mai apropiată de adevăr a particularităților faunei, florei și culturii, descoperite de temerarul călător în Noua Smolandă.

În timpul călătoriei mele în Noua Guinee, în 1939—1940 (cînd am descoperit gigantica chicherită azurie) am fost nevoit să închiriez de la pescuitorii de perle o barcă necesară călătoriei mele de-a lungul coastei nordice a Noii Guinee. Stăpînul bărcii, un bătrîn bugri ce cunoștea bine toate mările din Australia și Malacca, mi-a povestit o istorie cu totul neobișnuită.

Acum cîțiva ani, aflîndu-se la gurile rîului Mamberano — tot în nordul Noii Guinee — a fost surprins de un nemaipomenit taifun. Pînzele vasului s-au făcut bucăți înainte ca marinarii să le poată coborî; catargele s-au rupt ca bețele de chibrituri, cîrma a fost smulsă — într-un cuvînt, vasul era gata să se scufunde.

Zile și nopți vasul a fost purtat spre nord, mînat de valuri și de vîntul năprasnic. Viteza lui atingea 80 m. pe secundă! Pescuitorii de perle credeau că le-a sunat ceasul din urmă. Dar, deodată, taifunul încetă, soarele zîmbi, și chiar sub nasul lor apăru pămîntul.

— Credeam că am fost purtați spre insulele Caroline, zicea bătrînul bugri. Vă închipuiți surprinderea mea cînd, măsurînd înălțimea soarelui, m-am convins că ne aflăm mai la sud de gradul cinci latitudine nordică! Am însemnat pe hartă, cu aproximație, locul unde ne aflam. Pe hartă nu era indicat uscat. Mare. Mare de jur împrejur. Printre altele, înaintea noastră, judecînd după aparențe, se întindea o insulă muntoasă.

Echipajul puse mîna pe vîsle. Totuși curentul puternic al apei ne mînă mult spre vest și în a patra zi insula misterioasă dispăru la orizont. A doua zi ne-am întîlnit cu un vas pescăresc care ne-a dus la Manado, pe insula Celebes.

Cînd am povestit despre descoperirea noastră cîtorva căpitani olandezi, aceștia m-au zeflemisit. N-am întreprins pînă acum nici o încercare să regăsesc această insulă.

— O istorie nemaipomenită, am spus eu, zîmbind neîncrezător.

— Jur pe Alah că acesta este curat adevărul! — exclamă bătrînul bugri, încrețindu-și supărat fruntea bătută de vînturi.

— Dar instrumentele nu le-ați putut aduce? — m-am interesat eu.

— La Manado, am controlat și compasul și sextanul, și totul s-a dovedit în ordine...

— Poate a fost un miraj?...

— Miraj care să fie văzut de întregul echipaj trei zile la rînd?... Nu tuan, (domnule) aceasta a fost o insulă!... Și în zilele noastre să mai existe insule nedescoperite în oceanul Pacific! Cine știe? Poate, într-adevăr datorită unor împrejurări necunoscute...

Timpul trecea și frămîntarea ce mă cuprinsese nu mă lăsa să mă odihnesc. Trebuia să mă conving!

Și cînd am organizat o nouă expediție, comunicînd curioșilor gazetari că țelul ei este continuarea cercetărilor în Noua Guinee — în realitate m-am îndreptat către călătoria ce este descrisă în povestirea de față, și care dă răspuns întrebării: sînt încă în Oceanul Pacific pămînturi nedescoperite?

...Plecarea a fost fixată pentru 8 iulie, ziua de naștere a răposatei mele mătușe Erika. O mulțime de oameni, în frunte cu edilii orașului, s-a adunat în portul Stockholm.

„Nezara" (vasul l-am botezat astfel în cinstea familiei de păduchi de frunze cărora le-am închinat dizertația de doctorat) sălta nerăbdătoare în port, în timp ce colegul meu, vestitul cercetător specialist în știința broaștelor, profesorul Kornehnil, ținea un emoționant discurs.

— O tu, viteaz viking, neînfricat cavaler al entomologiei, gîndurile noastre sînt cu tine în această expediție, a spus el. Pleci în călătorie cu plasa de prins fluturi în mînă și cu vitejia în piept... Fie ca noua și îndrăzneața ta călătorie să ne ajute să pătrundem și mai adînc tainele naturii și încă odată numele tău, și al patriei tale, să fie acoperit de glorie! Drum bun, Klopidor Kukolka! Nu uita să ne trimiți din cînd în cînd din drum ilustrate și dacă găsești vreo broască interesantă, nu uita de mine!...

M-am depărtat de țărm cu un nod în gît. Călătoria începuse! Încărcată pînă la refuz cu provizii și benzină, „Nezara" se strecură prin Melaren în direcția canalului Sedertele. Motorul de 2,5 cai putere a fost pus „cu toată puterea înainte".

Drumul meu trecea prin Marea Baltică, Canalul Kiel, Marea Nordului, canalul La Manche și Oceanul Atlantic. După un scurt popas la Las-Palmas din insulele Canare, m-am îndreptat spre Capetown, unde am sosit într-o dimineață însorită, la 97 de zile după plecarea din Stockholm. La Capetown am stat aproape două săptămîni ca să-mi plombez două măsele, apoi am luat direcția Java. Mai la sud de insula Mauriciu am fost prins de un uragan, dar din fericire vîntul bătea în aceeași direcție cu mersul „Nezarei", așa că am realizat o viteză record: zece noduri!

Pe mările indoneziene și sub un soare fierbinte, „Nezara" a sosit apoi la Manocvari pe țărmul Noii Guinee. Era timpul să încep căutarea noului pămînt! Tremurînd de emoție și trecînd de la bucuria încrederii la îndoiala obositoare, am condus corabia pe linia nord-est.

Mai la sud de insula *Supiori* am întîlnit un gigantic șarpe de mare și, astfel, cu luciditatea savantului, am rezolvat problema existenței acestui specimen de mare. Am, ce zile emoționante. Nu-mi venea să cred ochilor cînd, după 11 zile de la plecarea din Manocvari (în timpul acesta „Nezara" se afla în punctul pe care mi-l indicase bătrînul bugri) am zărit la orizont pămînt, — un mare ostrov muntos! Aceasta a fost cea mai înălțătoare clipă din viața mea!

„Klopidor Kukolka mi-am zis, — tu ai descoperit un pămînt nou!"

Odată cu căderea nopții am aruncat ancora piuitoare, iar dimineața următoare, cu inima clocotindă, m-am îndreptat spre insulă. Era nedescris de frumoasă — o adevărată insulă tropicală — cu înălțimi vulcanice azurii, cu palmieri veșnic verzi pe litoralul luminos. Ce taine mă așteptau oare?! Ce se ascundea în aceste desișuri de nepătruns și în munții sălbatici?! Trebuia găsit răspuns la toate.

Roli BLOMBERG

(Continuare în numărul viitor)

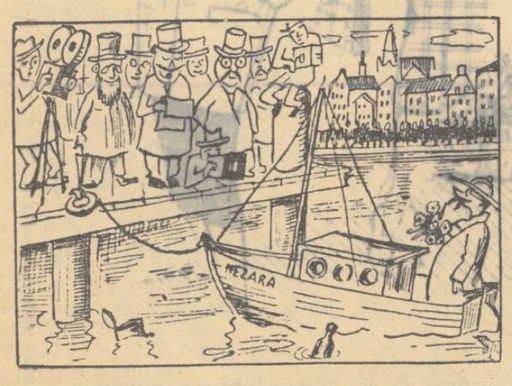

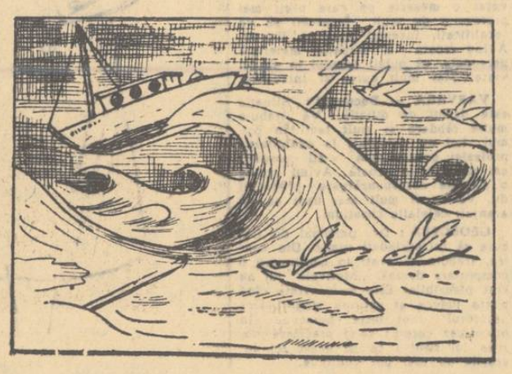

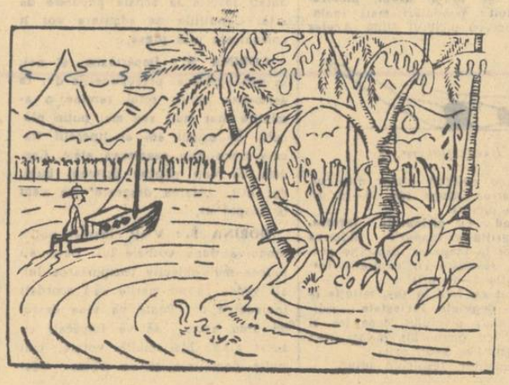

pagina femeii

Sus: Foarte tineresc, acest ansamblu format din două piese, de stofă, are jacheta scurtă de sub care pornește fusta în pense libere, linia ei îngustîndu-se spre tiv. Talia neaccentuată a jachetei este precizată prin cele două buzunare mari aplicate.

Jos: Executată din material textil din fire poliamidice românești, această fustă cu pliseu permanent, îmbracă bine orice siluetă. Cu bluze diferite, ea poate fi purtată la orice oră din zi.

LUATE DIN VIAȚĂ

Dragoste sau profesie?

Nedeprinsă încă cu întunericul, pășind cu sfiicioune parcă, de teamă să nu lovească vreun aparat sau să răstoarne niște eprubete așezate în stativele lor de lemn, Dora se îndreaptă cu pași ușori către fundul camerei. O lumină discretă, o umbră deosebită de celelalte și zgomotul unui creion pe hîrtie, indică prezența cuiva. Dora se apropie din ce în ce mai mult fără ca cel care lucrează în laborator, aplecat asupra unui microscop, să întoarcă capul. Privește cu duioșie părul negru ondulat, puțin zburlit. Probabil îl necăjește iarăși vreo formulă și ca totdeauna în momentele de tensiune, Victor își trece nervos mîna prin păr. Îi cunoaște de acum destul de bine fiecare gest și totuși... Între ei se strecoară parcă o prezență străină, ceva care — cel puțin pe ea — o împiedică să se poarte firesc, așa cum îi dictează sentimentele. Uite, acum ar fi vrut să-l mîngîie ușor pe păr pentru a-i semnala prezența ei pe care, absorbit cum e, n-a observat-o. Dar nu poate. Îi e teamă să nu se supere. În ultimul timp, în special, Victor se poartă mai distant cu ea. Uneori, i se pare chiar c-o ocolește...

— Victore, am venit să te iau.

Omul din fața Dorei tresare. Întoarce către ea o față palidă căreia umbrele îi accentuează oboseala.

— Ah, tu ești Dora? E așa de tîrziu?

— Sîntem așteptați... Cornel cu Mariana ne-au amenințat că nu vom avea nici un pic de salată de iarnă, dacă vom întîrzia. Și știi că a preparat-o în mod special pentru tine... Dora încearcă să vorbească pe un ton glumeț, deși figura obosită și plictisită (sau i s-a părut numai?) a lui Victor îi cam întunecă bucuria de a petrece o seară cu el și prietenii lui.

— Vom și dansa nu? Va fi lume multă, zgomot la discreție iar petrecerea se va termina probabil în zori... Ce timp inutil pierdut! Pe fața lui Victor se ivise un zîmbet puțin disprețuitor. Cînd te gîndești ce liniștiți aș putea lucra în noaptea asta în laborator... singur...

— De fiecare dată cînd trebuie să mergem undeva, tu ești ori prea ocupat, ori preferi să fii singur. În ultima vreme procedezi numai așa.. Vocea Dorei se frînge, pleacă capul pentru a-și ascunde tristețea întipărită pe figură, se întoarce și se îndreaptă hotărîtă spre ușă.

— Dora, unde pleci? Reacția bruscă a Dorei îl surprinsese. Face cîțiva pași cu gîndul s-o oprească, dar ajunge la ușă cînd Dora ieșise deja fugind.

★

— Mă miram eu, cine putea să vină la noi la ora asta... Prăndditule! i se adresă Cornel somnoros și zburlit lui Victor care stătea rușinat în ușă a doua zi dis-de-dimineață și ținea cu stîngăcie în mîna stîngă un buchet de flori învelit în foiță albă. Eu te-am chemat ieri, dragă Victore și tu vii abia azi... continuă să vorbească pentru amîndoi Cornel, trăgîndu-și prietenul de mînă în cameră. „Vorbește încet să nu se scoale Mariana. E foarte obosită. Dar am petrecut dragă, cum nici nu ne-am așteptat! Numai tu, hapsînule, pustnicule, bătrînule, egoistule, n-ai venit și ai stricat și veselia Dorei.

— Știu...

— Ce știi? Că omul de știință își dedică întreaga lui muncă, întreaga lui viață științei, că ea îine loc și de familie și de dragoste și de căldura unui cămin... rosti Cornel pe un ton sentențios. Știi ce, Victore? Sînt sătul și eu și alți prieteni ai tăi de teoriile astea ale tale cu omul de știință care n are dreptul să se bucure și de dragoste, să-și formeze o familie, care trebuie să aleagă ori profesiunea ori dragostea.

— Cornel, dar tu știi că în ultima vreme teoriile astea ale mele s-au mai zdruncinat, c-o iubesc pe Dora și aș vrea să mă căsătoresc cu ea. Am eu însă dreptul să-i cer să înceapă o viață în care va trebui să accepte atîtea sacrificii?

— Dar ce, Dora nu are mîinile ei? Ascultă Victore, tu ce părere ai despre mine și Mariana? Crezi că formăm o căsătorie nefericită. Tu nu vezi cît ne iubim, nu vezi că — în ciuda ocupațiilor noastre profesionale — găsim timp și pentru casă, pentru fetița noastră, pentru prieteni? Crezi că pentru asta sînt mai prost pregătit profesional, că-mi neglijez munca?

Pe ultimele cuvinte ale lui Cornel a pătruns Mariana în cameră. Discuția pe care cei doi prieteni o începuseră pe șoptite, se aprinsese iar vocea șoptului ei devenise din ce în ce mai puternică. Se trezise și venise lîngă el. Victor o felicită stîngaci pentru aniversarea celor trei ani de căsătorie și-i dădu florile puțin ofilite pe care le cumpărase cu o seară înainte.

— Victore, ți am mai păstrat ceva bunătăți. Dacă nu veneai, ți le trimiteam cu Cornel. Mă duc să ți le aduc și-ți fac și o cafea. Am impresia că ai lucrat toată noaptea... Apoi, apucîndu-și de bărbie șoful: „Și tu, nu-i mai face morală acum. Nu vezi cît e de obosit și trist?"

★

De jumătate oră, Victor se plimba nervos încolo și încoace prin laborator. Se apropia de telefon, se răzgîndea, iar se apropia... Cornel se prefăcea că nu observă, dar cînd în cele din urmă, Victor a apucat hotărît receptorul și i-a aruncat o privire triumfătoare, Cornel i-a zîmbit complice băgîndu-și nasul într-o carte cu formule. Voia să pară indiferent, dar îl obseda un gînd: „Numai de nu s-ar răzgîndi în ultima clipă!... Pare-se însă că interminabilele lor discuții, căldura căminului celui mai bun prieten îl convinseseră.

— Dora, te rog să mă ierți pentru seara trecută, dar am reușit să obțin unele rezultate pe care le caut de luni de zile.

. . . . . .

— Mîine seară ești liberă? ...Vrei să mergi cu mine la operă? ...Îți surîde programul? După operă mergem la Cornel. De ce? Vreau să-ți spun ceva și trebuie să știe și prietenii noștri!... Nu te supăra acest lucru... Dora, nu trec și azi pe la laborator? Sînt aici pînă la orele opt. După aceea nu mai lucrez... Dacă se poate? Sigur. Mergem să ne plimbăm. Avem dreptul și la acest lucru doar...

Lia MĂNESCU

IN AȘTEPTAREA PRIMĂVERII

CÎTEVA SURPRIZE

care vor îmbogăți garderoba dvs

M-am întîlnit zilele acestea cu prietena mea Lili. O știu receptivă la orice schimbare a modei, grijulie de a nu fi luată prin surprindere de sosirea oricărui anotimp.

— Am dat o raită prin magazine, a ținut să mă informeze ea. Știi, primăvara... garderoba.

— Și?

— Să-ți spun drept. Deși magazinele nu sînt lipsite de materiale destinate sezonului de primăvară, totuși..

Știam la ce face aluzie Lili cu acest totuși... Dar cum nu eram pregătită să o lămuresc, m-am gîndit s-o fac mai tîrziu, după ce mă voi informa eu însumi.

Iată-mă acuma în măsură să-ți comunic dragă Lili, ca și vouă celorlalte cititoare ale „Magazinului" că nu este cazul să vă neliniștiți iarna nu a trecut și nu putem ști ce surprize ne va rezerva de acum înainte. Totuși, în așteptarea primăverii, a celui mai frumos și mai înnoitor anotimp, creatorii din industria ușoară s-au pregătit încă de pe acum. Chiar în aceste zile se desfășoară contractările între organele comerciale și industrie asupra noilor produse ce se vor desface în semestrul I al acestui an. Am văzut cu această ocazie și creațiile concepute pentru sezonul primăverii. Sînt variate, plăcute, după gust și cerințe. Dar, cum această asigurare nu vă poate mulțumi, este bine să aflați încă de pe acum cîte ceva despre noile articole pe care vi le va oferi industria. Să trecem deci la concret

Un taior, un pardesiu, ce vă trebuie pentru această primăvară? Creatorii de la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" au pus în modelele concepute multă imaginație și mult gust. Taioare din stofe fantezi, pardesie de diferite culori dar nu țipătoare, ci ponderate, liniștitoare. Poate pentru completarea garderobei aveți nevoie de un balonseide? Ce spuneți de noul articol pentru balonseide din bumbac mercerizat în dungi denumit „Taifun"? Ah, dar nu l-ați văzut... Vă asigur însă că-l veți cumpăra și purta cu plăcere.

Atunci cînd veți căuta noutățile în magazine, încercați să descoperiți și noua țesătură din celofibră supraondulată care imită lîna și satinul de bumbac imprimat ca și multe alte țesături noi și atrăgătoare. Este destul de dificil să enunțăm măcar numele sau numerele noilor țesături, confecții, pregătite de industrie. Dar a tricotajelor din fire sintetice? Sînt doar zeci și sute.

Nu puțin tentant este însă să ne referim și la cîteva din articolele noi pe care ni le va oferi în această primăvară sectorul de încălțăminte și marochinărie. În ce privește încălțămintea, fiecare fabrică va aduce ceva nou. La fabrica „Ștefan Plavăț" din Timișoara s-a confecționat un model de încălțăminte flexibilă în barete combinate în culori pastel și cu talpă microporos; la fabrica „Ianoș Herbak" din Cluj pantofi cu talpă de crep; la fabrica „Kirov" din Capitală diferite modele de sandale cu presaj de motive și... uitam un amănunt de loc neglijabil: la contractări au fost prezentate primele modele de încălțăminte pentru femei din piele de lac.

Cît despre articolele de marochinărie, în special poșetele, să vă mărturisesc sincer, veți fi puse în mare încurcătură atunci cînd va trebui să alegeți între o poșetă „Tulipan" sau o „umbrelușă", între o poșetă „armonică" sau un „plic". Sau... poate pentru ocazie, o poșetă imitație taft de culoare neagră. Materialul plastic din care sînt confecționate, ieftin și frumos, a dat frîu liber imaginației creatorilor care vă vor pune la dispoziție nenumărate modele, unul mai frumos decît altul.

Dar... mă opresc aici. Nu vreau să vă stîrpesc curiozitatea de pe acum. În curînd noile produse vor putea fi găsite în magazine.

Cleopatra RADULESCU

Un raport edificator

În cel de al doilea raport anual asupra „Mamelor minore" prezentat Consiliului pentru problemele tineretului din districtul Columbia, se spune că maternitatea precoce a elevelor din Washington a devenit „o problemă alarmantă".

Din septembrie 1957 și pînă în aprilie 1958, se arată în raport, s-au înregistrat oficial 185 de cazuri de graviditate în rîndurile elevelor de școală avînd mai puțin de 16 ani. Multe alte eleve gravide au fost înregistrate cu „absențind de la școală din motive personale". Cazurile citate în raport s-au petrecut în 22 din cele 23 de școli medii din Washington și în 4 școli elementare. Repartiția după vîrstă este următoarea:

12 ani	*5 eleve*
13 ani	*22 eleve*
14 ani	*81 eleve*
15 ani	*77 eleve*

Iată acum și cîteva citate din raport:

„Impresia generală este că băieții și fetele de școală care devin părinți nu se consideră răspunzători pentru faptele lor. Aceasta se referă mai ales la numeroși băieți sub 16 ani, care au declarat că li s-a spus să nu se necăjească pentru că pruncii lor vor cădea în grija asistenței publice".

„La începutul acestui an școlar, o serie de eleve din cursul inferior n-au putut promova fiind însărcinate. Directorul a avut curajul să nu permită înscrierea băieților răspunzători în fiecare din aceste cazuri în clasa la care aveau dreptul și a explicat motivul acestei măsuri atît elevilor, cît și părinților lor".

„În ultimul an se pare că numărul taților nelegitimi este mai mare printre băieții de școală decît printre adulții tineri".

În anul care s-a încheiat la 30 iunie 1958 s-au înregistrat 896 de cazuri de boli venerice în rîndurile elevilor din Washington mai mici de 17 ani. Dintre aceștia, 266 au fost băieți, iar 630 fete.

PUBLICITATE OCCIDENTALĂ

● *Spicuiri din mica publicitate a ziarelor „Paris Journal" și „Paris Presse l'Intransigeant":*

— „Pentru 1 lună publicitare cu o formulă absolut nouă oferim șansa supremului succes unei femei cu picioare frumoase, cu condiția să fie lipsită de prejudecăți și să vrea să devină celebră"

— „Tineri și tinere (de la 21 la 75 de ani), văduvi sau văduve, trimiteți numai numele, virsta și adresa dvs. la Centrul familial din str. Laffitte 43. Veți primi o foarte interesantă broșură ilustrată, care vă va permite să contractați lesne și repede o căsătorie fericită".

— „Dacă sînteți departe de casa sau de țara dvs. nu stați singur. Există totdeauna o soluție pentru fiecare caz. Pentru informații scrieți la F. D., Str. Réaumur 85 bis".

PRACTIC

RENOVAREA CRAVATEI

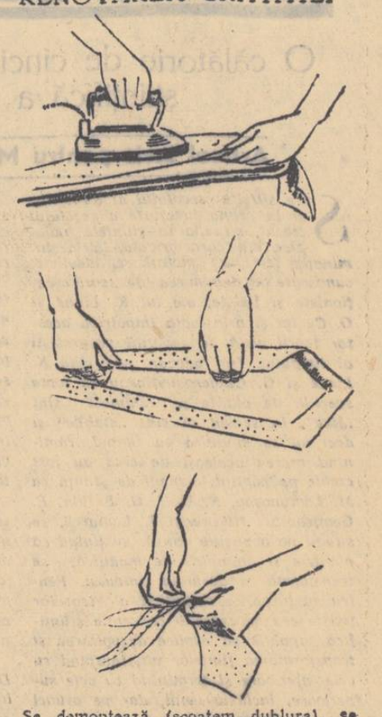

Se demontează (scoatem dublura), se spală cu neofalină, se întoarce și se calcă ușor ca să dispară dungile. Apoi, din pînză se croește o dublură nouă, după modelul celei vechi. Se coase la loc, iar cravata arată ca și nouă.

HAINĂ DE CASĂ

Pentru sport, diverse roboteli prin frig sau chiar prin casă, șoțul, fiul sau fratele vor fi foarte încîntați dacă vor avea o astfel de haină.

Piepții și spatele se fac din stofă groasă, diftină sau dintr-un pled mai subțire care nu mai e tocmai întreg. Se dublează cu vatelină și se trag tighelele așa cum se vede în schiță.

Platca, mînecile și gulerul se pot lucra în punct de elastic, 2 pe față, 2 pe dos, sau modelul pe care îl indicăm în schița noastră de mai sus. Acesta se face astfel: rîndul 1: 2 ochiuri pe față — 1 ochi pe dos pînă la sfîrșitul rîndului; rîndul 2: toate ochiurile pe dos. Aceste două rînduri se repetă. Dacă lucrăm acest model, e bine ca gulerul și manșetele să fie în punct de elastic.

Colțul cosmeticianei

APA SĂRATĂ

Sarea se găsește în cantitate mare în apa mării (cam 25 gr. la litru de apă) ca și în apa multor izvoare termale și tocmai datorită prezenței ei, băile făcute cu aceste ape au o acțiune binefăcătoare asupra organismului. Cum însă cura marină sau cu ape termale nu poate fi făcută tot anul ci numai vara, ne-am gîndit să vă arătăm cum puteți profita în tot cursul anului, la domiciliu, de avantajele pe care vi le oferă sarea.

Vom începe cu baia sărată care este tonică și reconfortantă și pentru care este necesar să folosiți 3 kg. de sare de mare (care se găsește la farmacie) pentru o cadă obișnuită. Dacă observați că după baie pielea se usucă prea tare, masați-o cu puțin ulei. În orice caz însă căutați să feriți obrazul de atingerea apei sărate, în special dacă aveți pielea uscată. Iar dacă sînteți grăbite sau nu aveți posibilitatea de a face baie, veți învinge starea de oboseală sau de moleșeală printr-o fricțiune rapidă cu apă sărată călduță făcută pe întregul corp. Pentru această fricțiune folosiți apa fiartă în prealabil 3—4 minute și conținînd 130 gr. sare la litrul de apă.

Dacă vă dor picioarele și tălpile sînt dureroase, faceți-le seara o baie călduță cu apă sărată, care le va odihni și calma. Pregătiți această baie folosind 100 gr. sare de bucătărie la litrul de apă fiartă.

Aveți o proastă circulație a sîngelui, căpătați degerături imediat ce survine frigul și umezeala? Faceți mîinilor băi alternative calde și reci la care adăugați 100—200 gr. sare pentru 1 litru de apă. De pe urma acestui tratament vor profita și unghiile dv., știut fiind că apa sărată le fortifică. După baie, ștergeți bine mîinile uscîndu-le complet, apoi masați-le cu o cremă grasă pe care o veți întinde și pe unghii.

Gargara făcută cu un pahar de apă călduță în care ați dizolvat o linguriță de sare poate avea efecte salutare la un început de amigdalită.

După ce ați spălat părul în mod obișnuit, clătiți-l mai întîi cu apă foarte sărată și numai după aceea cu apă cu oțet. Veți evita în acest mod apariția mătreții.

Sanda NOREANU

Gimnastica femeii gravide

Practicarea exercițiilor fizice în perioada de sarcină de la 1—3 luni ajută organismului să se adapteze mai ușor la starea specială în care se găsește femeia. În cazul cînd femeia nu a mai practicat exerciții fizice și nu se adaptează la acest efort, va înlocui gimnastica prin plimbări pe teren plat, făcute totdeauna înaintea meselor.

Exercițiul nr. 3

Program pentru perioada de sarcină de la 1—3 luni.

Mers vioi.

1. **Rotări de brațe** în ambele sensuri.

2. **Genuflexiuni** (10—15 ori).

3. **Stînd**: ridicarea brațelor și a piciorului sting lateral (1); revenire (2). Același exercițiu cu piciorul drept (de 5—10 ori).

4. **Stînd cu spatele spre masă**

Exercițiul nr. 5

brațele sprijinite: îndoirea genunchiului sting la piept (1); revenire (2). Același exercițiu cu celălalt picior (de 10 ori alternativ cu fiecare picior).

5. **Culcat pe partea dreaptă, capul sprijinit pe brațul drept, piciorul drept îndoit**: pendulări mari înainte și înapoi cu piciorul sting. Același exercițiu cu celălalt picior din culcat pe partea stîngă (de 10—15 ori cu fiecare picior).

Exercițiul nr. 7

6. **Șezînd cu picioarele întinse, brațele sprijinite înapoi**: îndoirea genunchilor la piept cu inspirație profundă (1), revenire cu expirație forțată (2). (De 5—10 ori).

7. **Culcat cu fața în jos, mîinile la spate, cu degetele încleștate**: ridicarea capului, pieptului, umerilor și picioarelor cu genunchii întinși (1); revenire (2). (De 5—10 ori).

Mers liniștitor, respirînd adînc.

E BINE SĂ ȘTIȚI CĂ...

...dintre toate grăsimile cea mai indicată pentru pregătirea bucatelor este untura, deoarece căldura este absorbită mai repede și capătă un aspect mai frumos. Prăjirea în untură prezintă însă dezavantajul că rămîne un anumit miros caracteristic. Pentru înlăturarea lui alimentele prăjite se trec prin unt fierbinte.

...înainte de întrebuințare, lămîile trebuie opărite; astfel se dezinfectează coaja și aroma lor devine mai puternică.

...lîna și blănurile albe se curăță cu tărîțe calde. Se bat apoi cu o nuia (de preferință de alun) ca să nu rămînă praful în ele.

...mobila tapisată cu catifea se poate curăța de asemenea cu tărîțe calde care se așternpe suprafața respectivă. Se lasă astfel timp de 1 oră. Se îndepărtează apoi cu o măturică specială.

...ouăle cu coaja plesnită se fierb în apă sărată ca să nu iasă albușul.

...alunele pot fi înlocuite cu succes la prepararea prăjiturilor cu nuci prăjite la un foc potrivit în cuptor.

...frăgezimea antricoatelor crude se poate recunoaște apăsînd cu degetul: acesta trebuie să se înfunde în ele foarte ușor.

Curierul nostru

IANINA — regiunea București: Vă mulțumim pentru interesul arătat revistei noastre, dovedit și de numeroasele propuneri interesante pe care ni le faceți. Ceea ce vă interesează pe dv. credem că este de folos și altor cititoare și de aceea chiar în numerele viitoare veți găsi înfăptuite propunerile făcute. Așteptăm să ne mai scrieți.

SONIA — București: Lucrul cel mai esențial este să nu neglijați învățătura și să nu vă lăsați influențată de așa-zisele mondenități ale colegelor și colegilor dv. Judecata dv. sănătoasă ne face să credem că veți adopta și de aici înainte o comportare demnă în relațiile cu colegele și colegii, chiar dacă pe unii acest lucru nu-i va „încînta". Pentru celelalte „probleme" mai aveți încă timp. Natura sentimentelor și rațiunea dv. vă vor dicta comportarea cea mai potrivită. Fiți foarte circumspectă în orice împrejurare de acest fel, pînă ce nu vă veți convinge personal că e vorba de ceva foarte serios. Mai scrieți-ne.

ANA — Bacău: Întrucît sînteți în producție, dorința dv. de a vă termina studiile se poate realiza prin cursuri serale. Terminînd studiile medii, puteți urma cursurile fără frecvență ale unei facultăți. Timp pentru aceasta este suficient la vîrsta dv. Cu voința dv. sîntem siguri că veți reuși.

MARY B.: La prima întrebare veți găsi răspuns la rubrica „Medicul vă sfătuiește". La a doua întrebare răspunsul este, pentru moment, negativ. Numai în anul școlar 1959—1960 vă puteți înscrie la școala populară de artă. Condițiile de admitere vor fi comunicate prin presă.

CORINA N.: Împărtășim și noi, în bună măsură, presupunerile dv. În asemenea cazuri totul rămîne o amintire mai mult sau mai puțin plăcută. În primii ani ai tinereții fiecare trece prin asemenea stări. Credem că veți rămîne prieteni buni, dar atît. „Marea dragoste" va veni la timpul ei.

DORINA P.: V-ați înșelat potrivindu-vă după vorbele lui. Dacă ați judeca mai obiectiv comportarea lui, ați vedea că nu merită să-i acordați încrederea dv. Poate vă vine destul de greu acum să vă împăcați cu acest gînd. Mai multă voință, mai multă demnitate și va trece. Mai tîrziu veți judeca mai bine lucruri de acest fel.

PĂPUȘA — Tg. Mureș: La adevărata problemă de viață încă n-ați ajuns. „Problemele" despre care ne scrieți sînt distracții copilărești, inevitabile și într-o oarecare măsură chiar plăcute la vîrsta dv. Totul este să nu exagerați prea mult cu aceste distracții. Se pot ivi complicații, care cu greu își vor găsi apoi rezolvarea.

OLGA — Timișoara: Vă mulțumim foarte mult pentru rețetele trimise, pe care s-ar putea să le publicăm. Bineînțeles după ce le vom „experimenta" noi. Sperăm să ne placă. Vom ține seama și de propunerile dv. pentru care de asemenea vă mulțumim. Veți primi acasă răspunsul și la ultima dv. întrebare.

MIMI — Făget, CAROLA — Tîrgoviște, LUDMILA — București și EMILIA — Topliță: În anul școlar în curs nu se mai poate întreprinde nimic pentru continuarea studiului, iar pentru anul școlar 1959—1960 presa va publica la timp util dispozițiile Ministerului Învățămîntului și Culturii.

CARELIA: Înainte de toate ar trebui să verificați prin vreo rudă sau un prieten dacă nu cumva este vorba de cauze independente de voința lui. În cazul că nu au existat motive obiective, este absolut necesar să aveți o discuție directă cu el, pentru a vă edifica complet asupra seriozității lui. Mai scrieți-ne.

E. M.: Nimeni nu vă poate judeca cu asprime pentru ceea ce ați făcut în urmă cu ani. Așa au fost condițiile. Prelungirea acestei situații nu vă poate aduce nimic bun. Ați învățat o meserie pe care n-ați mai profesat-o de mult. Încercați să vă recalificați, începeți apoi să lucrați. Avînd creată o situație materială personală, vă puteți orîndui în alt fel viața. Mai mult curaj și încredere.

VARVARA — București: Situația este destul de dificilă. Vă trebuie multă răbdare și mult tact. În primul rînd nu renunțați la exercitarea profesiei pentru care v-ați pregătit ani de zile în școală. Avînd creată o situație corespunzătoare pregătirii dv. vă va fi mult mai ușor să vă aranjați celelalte chestiuni.

GEORGETA: Dv. personal nu trebuie să întreprindeți nimic. Din contra, trebuie să aveți în continuare o comportare demnă. „Motivele" lui nu sînt plauzibile. Este la o vîrstă cînd poate judeca și acționa singur, fără „ajutorul" unor terțe persoane. În orice caz cereți i să-și precizeze poziția lui pentru că în acest fel lucrurile nu mai pot continua.

CE GĂTIM ? CUM GĂTIM ?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

16—22 FEBRUARIE 1959

— Praz cu smîntînă; musacа de cartofi; friganele cu zahăr.

— Salată de creier; budincă de orez, în aluat; cremă la ceși.

— Ciorbă țărănească; bifteс cu ou; salată de portocale.

— Sufleu de cartofi; varză cu carne; compot de mere.

— Supă de linte; chiftele de zarzavat cu salată; cornulețe cu marmeladă.

— Pește sărat cu sos de usturoi; friptură înăbușită; cartofi din biscuiți.

— Coltunași cu brînză la cuptor; ostropel de rață; savarină.

Pește sărat, cu sos de usturoi

Foarte gustos este crapul sau șalăul sărat, servit rasol, cu sos de usturoi.

Se spală peștele și se ține cîteva ore în apă rece, ca să se desărece. În acest timp se schimbă apa odată sau de două ori.

Se pune într-o cratiță apă la fiert cu o ceapă, zarzavat de supă și o frunză mică de dafin. Cînd zarzavatul a fiert, se pune peștele și se lasă să fiarbă 15 minute la foc mic. Se dă la o parte. Separat, se fierb în apă cu sare, cîțiva cartofi curățați. Între timp se pregătește sosul. Se curăță o căpățînă de usturoi și se strivește cu puțină sare, în piuliță de lemn, pînă se face ca o alifie. Se pune într-un castron, se adaugă un gălbenuș și se toarnă un păhărel de ulei, puțin cîte puțin, amestecînd într-una ca la maioneză. La sfîrșit se acrește cu puțină zeamă de lămîie.

Se așează peștele pe farfurie și împrejur se pun cartofii. Sosul se servește separat, în sosieră.

Budincă de orez în aluat

Se face un aluat din 15 g. făină, un gălbenuș, 50 g. unturică, 2 linguri de apă și un praf de sare. Se adună în formă de mînuge și se dă la rece.

Se înfierbîntă într-o cratiță 2 linguri de unt, se pune o ceașcă și jumătate de orez ales și spălat și se amestecă pînă începe să se îngălbenească. Se toarnă trei cești de zeamă, se acoperă și se dă la cuptor, la foc potrivit, 25 de minute. Cînd orezul este gata, se adaugă 2-3 linguri de mazăre verde (din conserve) puțin cașcaval tăiat în cuburi mici și o lingură de unt proaspăt.

Se întinde o foaie de aluat, cu care se îmbracă o formă rezistentă la foc. Se oprește un rînd pentru capac. Se așează orezul în formă, se acoperă cu capacul de aluat, care se lipește pe margini cu apă rece, și se coace la cuptor. Se răstoarnă și se servește cu sos de roșii

Cremă de smîntînă

Frișca bătută, pe care nu o avem oricînd ușor la îndemînă, poate fi înlocuită la unele dulciuri cu smîntînă proaspătă, din care se pregătește o cremă delicioasă.

Se pune într-un castron 250 g. de smîntînă și se bate cu telul la rece. Dacă smîntîna este prea groasă, ca să nu se taie, se adaugă puțin lapte rece, de preferință nefiert.

Cînd smîntîna a devenit spumoasă, se îndulcește cu zahăr pudră și se adaugă două linguri de rom.

Această cremă se face ușor, cu condiția să fie smîntîna proaspătă, păstrată mai înainte la rece și bătută tot la rece, dacă este posibil pe gheață.

Este foarte gustoasă și se poate servi pe lîngă multe dulciuri ca: bezele, savarină, lapte cu orez, etc.

Sanda MARIN

MODA

Încă un pic, o lună, două și... scăpăm de iarnă. Să începem deci să ne pregătim jachetele (lungi sau scurte), demiurile, pardesiele.

Iată cîteva sugestii în spiritul tendinței noi a modei. În general par foarte conservatoare, discret se remarcă însă bluzarea părții de sus.

1. Pardesiu larg în partea de jos, nota aparte dîndu-i-o taietura gen butonieră care se repetă la guler, buzunare, mîneca raglan și butonierele propriu zise.

2. Pardesiu drept, închis la două rînduri cu buzunar ascuns în cusătura de la subrat, din home-spun, cu tinte clasice, nota nouă fiind dată de ușoara lărgire a părții de sus.

3. Pardesiu din home-spun, cu tinte clasice, nota nouă fiind dată de ușoara lărgire a părții de sus.

4. Jachetă scurtă din diftină sau balon, guler mare tip două clape laterale string în talie bluzeul din spate.

5. Haină trei sferturi din același material sau chiar din stofă pepit (în acest caz clapele buzunarelor se pun în sens invers).

Desene de Tuntzi PFENNINGS

V. VASILIU

FIICA: — De mult voiam să vă spun: pensia voastră nu ne mai ajunge la toți trei. Așa că ar fi bine să ocupați cîte o slujbă....

PAVEL ILIEȘ

Vînzătorul și influența mediului...

A. PAVEN

Fără cuvinte

ȘT. MUNTEANU

VAGOANE NELUMINATE

— Și d-ta, tocmai pe bancă te găsișî să pui sacul ăsta...
— Ce „sac" ?! E nevastă-mea !...

S. NOVAC

— Am venit să-mi încasez salariul, căci am auzit că d-ta treci în liste... „oameni fantomă"...

I. GRĂDINARU

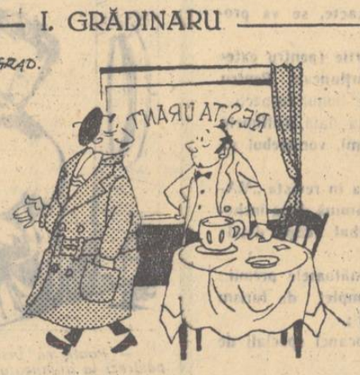

— Berea nu mi-a plăcut!
— Nici mie bacșișul!...

FRED GHENĂDESCU

SOȚ PRACTIC

— Mulțumim pentru invitație, dar ne pare rău: nevastă-mea a cărat lemnele și acum le bagă în pivniță... Așa că am să vin singur...

MIRCEA TOIA

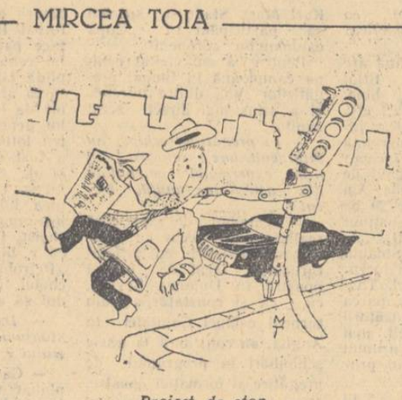

Proiect de stop...

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

LA ORA DE CHIMIE

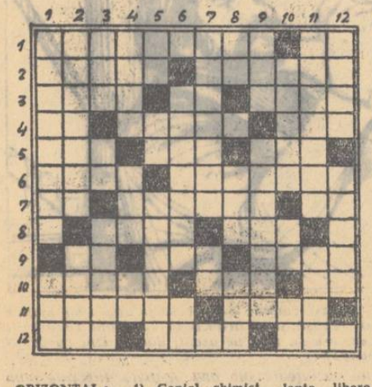

ORIZONTAL: 1) Genial chimist rus, descoperitorul sistemului periodic al elementelor, de la a cărui bastere s-au împlinit la 7 februarie 125 ani — Simbolul unui element chimic folosit la fabricarea artificiilor colorate. 2) Numele comercial al acidului sulfuric fumans — Element chimic care se prezintă sub forma unui metal alb dur, radioactiv 3) Cea a lui Lomonosov precizează că masa totală a unui element oarecare care le parte la o transformare chimică rămîne invariabilă, regăsindu-se în întregime în corpurile noi obținute — Măsură de suprafață — Metaloid ce se găsește în stare pură în multe regiuni vulcanice, care e folosit la vulcanizarea cauciucului, la fabricarea de coloranți etc. 4) În temă — Compus organic din clasa fenolilor, care se găsește în uleiul de cimbru și e folosit ca antiseptic slab — Pronume 5) Și alt pronume — Dop de butoi — Soluție incoloră sau colorată, obținută prin dizolvarea unor rășini în solvenți organici 6) Dată cu grăsime — Carbonat de fier natural, conține 48% Fe. 7) Locotenent — A aduce un compus în starea de a nu mai conține vasau a nu mai putea adiționa alte elemente în molecula lui — Unu cu una! 8) Substanță care înalbăstrește hîrtia de turnesol (pl.) — ...de Barbu, cîntăreață română 9) Pronume posesiv — Măsură de pe vremea lui Cuza — Lichid vîscos, insolubil în apă și mai ușor decît apa 10) Măsură de greutate pentru diamante și alte pietre prețioase — Oxid de calciu — Dumneata 11) Elementul chimic din... virtul peniței — A scăpa din vedere 12) Grăsime animală — Element chimic folosit la fabricarea unor dezinfectanți și ca decolorant — Grăsime... pe pîine.

VERTICAL: 1) Cea mică părticică dintr-o substanță chimică, care mai păstrează încă proprietățile chimice ale substanței inițiale — Scatiu 2) Corp chimic ce nu poate fi descompus într-alt corp mai simplu — Compus rezultat prin înlocuirea unuia sau a mai multor atomi de hidrogen ai unui acid cu atomi metalici sau cu radicali 3) Nu recunosc — Simbolul chimic al arsenului — Element chimic al cărui compuși se folosesc în fabricarea vopselelor, a sticlei și la examenele radiologice 4) Două voci, o melodie — Astfel — Început de adunare 5) Miezul lemnului — Pană de despicat — Acid corosiv, foarte mult folosit în industria chimică 6) Produsul obținut prin punerea laolaltă a mai multor substanțe — În cuime 7) Element chimic care împreună cu poloniul a fost descoperit de soții Curie — Avans din avans! 8) Simbolul chimic al erbiului — Comună în Algeria — Element chimic extrem de maleabil, ductil și mai ales.. prețios 9) Pentru păstrarea lichidelor — Medicamente produse de industria noastră chimico-farmaceutică 10) În chimie cel al lui Avogadro este bine cunoscut — Simbolul aluminiului — Pronume personal 11) Metaloid folosit în aliajele fierului, pentru a le da duritate și rezistență la rupere — Al doilea compus din seria hidrocarburilor parafinice, folosit ca agent frigorigen 12) Albituri — Al 81-lea element chimic din tabloul lui Mendeleev, asemănător cu plumbul.

Eugenia MARCOPOL

NEGRU PE ALB

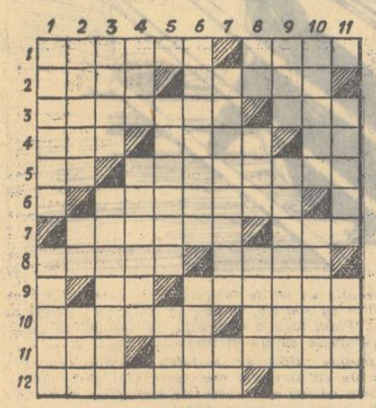

ORIZONTAL: 1) Negru pe alb (fig.) — Are miezul alb 2) Ploaie măruntă și deasă — Miez alb sub înveliș castaniu în coajă albă! 3) Țară în care negrii au de suferit de pe urma persecuțiilor rasiale — ...tac. 4) Îl iau unii la purtare — Negru - integru — Măsură. 5) E alb — Pasăre care are și pene negre. 6) La marginea Mării Negre! 7) Rechemări la teatru — Poartă. 8) Ascuți — Subiect 9) La jocul cu puluri albe și negre — Cu pătrățele albe și negre. 10) Poezia „Vis alb" de Radu Boureanu — Gaură de aur! 11) Cea albă e prea vizibilă... — Cu pene negre și mărgele roșii. 12) A se face negru precum catranul — Am în mînă.

VERTICAL: 1) Lemn negru — Se face din făină albă. 2) A scris „Laleaua neagră" — Bună pe jumătate — Fir. 3) Superstiție — Păstor al oilor negre! 4) Albește casele — Cele negre sînt spaima... superstițiilor. 5) Are perî albi... — Club sportiv. 6) Ghețar — Înghimțat. 7) Edificați — Negri la urmă. 8) Negație — Pronume — Genul literar care cuprinde și povestea „Harap Alb". 9) Produs lactat — Lămurit! 10) Punct alb pe luciul apei — Nici blonzi, nici bruneți. 11) Scrie alb pe negru — Liniștesc.

Petru BORISOV

CINEMATOGRAFICA

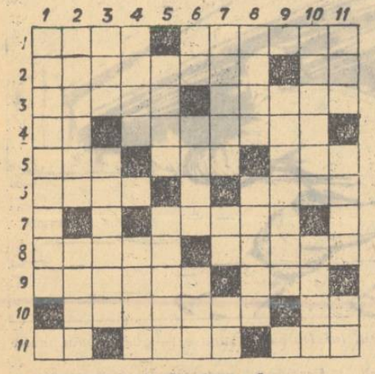

ORIZONTAL: 1) E necesară oricărui cinematograf — Le vom vedea în filmul rominesc „D-ale carnavalului" 2) „Viața nu iartă" și „Șapte arte" — În joc 3) Pînză cu imagini — Verbul lui Ion Popescu Gopo 4) Un cuvînt de pe afiș — Pe stradă anunță filmele, la cinematograf precede filmele 5) Gest nervos — ...ciocîrlie — Nume feminin 6) Tin calea — Sprinten 7) Categorici 8) Gen de spectacol din care am văzut o scenă în filmul „Alo?... Ați greșit numărul!" (pl.) — Jucării pentru mici și mari, titlul unui nou film rominesc (neart.) 9) Se aprind după film — Măsură japoneză 10) A scris scenariul filmului „Alo?... Ați greșit numărul!" — Rece 11) „S-a întîmplat ...Penkov", film care rulează pe ecranele noastre — ...Duțu, interpretul principal al filmului rominesc „Viața nu iartă" — „Omul... drag", film sovietic care s-a bucurat de un frumos succes.

VERTICAL 1) Filmul, de pildă 2) În formă de arc — Pisică sălbatecă 3) Refren popular — Cea mai populară artă 4) Cu gust neplăcut — Șfadă (pl.) 5) Cerc de aur — Acid fenic, acid carbonic 6) Pronume interogativ... — Și încă unul — A apărea 7) Salve de aplauze — Radu Mironescu — Doi piepteni! 8) Nume feminin — Prieteni 9) Un lucru de bază în cinematografie 10) Au stat la baza scenariilor filmelor „Pe Donul liniștit" și „Idiotul" — „Sufletul" Erupției! 11) Nume feminin — „Șapte..." film de Ion Popescu-Gopo, distins cu medalia de aur a Festivalului de la Tours — Simbolul cuprului.

B. MĂRCULESCU

POȘTA REBUS

N. GHERAN-București. Nu publicăm careuri pe formate atît de mari.

M. ICHIM-Cluj. Ca primă încercare, careul dvs. vădește un oarecare talent. Am dori însă să vă încercați puterile într-un careu de dimensiuni obișnuite. Mai trimiteți-ne.

G. GRIGORE-Ploești. Față de dimensiuni, careul are prea multe puncte negre. Încercați alte jocuri pe teme mai actuale.

S. CALOSENCO-Bîrlad. Se reține careul. Va apare în măsura spațiului disponibil.

G. MANOIL-Tg. Mureș. Nu publicăm careuri pe formate atît de mari.

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Primul compozitor de probleme din R. P. Mongolă

Șahul este un sport care se practică relativ de puțini ani în R.P. Mongolă. Organizarea primului turneu internațional la Ulan Bator și participarea jucătorilor mongoli la o seamă de competiții internaționale au sporit în R.P. Mongolă interesul pentru șah. O dată cu creșterea numărului de șahiști au apărut și amatorii de probleme de șah.

Într-un număr recent al revistei „ȘAHUL ÎN U.R.S.S." este publicată o problemă originală a primului problemist din R.P. Mongolă. Autorul — VEDVIIN SER OD — este lucrător la o autobază. Iată această problemă.

Problema nr. 6
Vedviin Ser Od
R. P. Mongolă

Albul joacă și dă mat în două mutări

Soluțiile problemelor din cadrul concursului popular de dezlegări organizat de „Magazin"

Problema A. (Holzhahzen) 1. Nf8 ! amenință 2. Dal mat.

Problema B. (Hultberg) 1. Dbl !, c2 2. N:c2, g:f3 3. Nf5 mat.

Problema C. (Dennis) 1. Td5 ! Fugzwang.

Problema D. (Karlström) 1. Ta2 !, Nh2 2. N:b6+,Rb8 3. Na7+Ra8 4. N:c5+,Rb8 5. Na7+,Ra8 6. Nd4+,Rb8, 7. Na7+,Ra8 8. N:e3+,Rb8 9. Na7+,Ra8 10. N:f2+,Rb8 11. Na7+,Ra8 12. Ngl+,Rb8 13. N:h2 mat.

Problema E. (Pauly) 1. Da4 !, R:b7 2. Tb4 mat.

Problema F. (Pauly) 1. b3, a1D 2. f8D—3. Da8 și 4. Df3 mat; 1. ...a1T! 2. f8T!, a2 3. Ti6! R:h4 4. Th6—mat; 1. ...a1C 2. f8C!—3. Cg6 și 4. Cf4 mat. Mulți dezlegători n-au găsit decît varianta cu transformarea pionului negru în damă, omițînd transformarea pionul *a* în tură și cal. pentru a se crea o situație de pat.

Problema G. (V. Isarjonov) 1. Da5!! amenință 2. D:d5 mat. Problema are o cursă foarte fină 1. Dd8? în care au căzut numeroși dezlegători.

Problema H. Deoarece din analizarea poziției reiese că ultima mutare a negrului n-a putut fi decît g7—g5 soluția poate începe cu luarea pionului en passant. 1. h:g6+, Rh5 2. g:h7, Rh4 (h6) 3. h8 D mat. Această problemă a derutat pe mulți dezlegători care au întrebat redacția telefonic și în scris, dacă cumva poziția nu este greșită.

AMĂNUNTE ÎN LEGĂTURA CU CONCURSUL POPULAR DE DEZLEGARI ÎN NUMĂRUL VITOR.

Partida nr. 1

M. PAVLOV — C. Partos
Finala campionatului R.P.R. 1958

1. e4, c5 2. Cf3, Cc6 3. d4, C:d4 Cf6 5. Cc3, d6 6. Ng5 (cunoscutul plan de atac al lui Rauzer, în legătura cu Dd2 și o—o—o) **6. e6. 7. Dd2, a6 8. o—o—o, Nd7 9. f4, b5 !** (un sistem foarte modern de contraatac prin care negrul obține contrajoc puternic. Această mutare a fost făcută prima dată în partida Hasin—Taimanov — Camp. U.R.S.S. 1955 — și s-a terminat cu victoria negrului. **10. C:c6 N:c6 11. Nd3 ! ?** O mutare mai puțin analizată. Teoria recomandă Ne7 (nu 11. h6, 12. N:f6, D:f6, 13. Cd5 ! Nd5, 14. ed Df4 15. Rb1, e5 Da5 +) **11. Da5 12. Rb1, b4 ?** Negrul rămîne prea în urmă cu dezvoltarea și acest lucru se va vedea mai tîrziu. **13. N:f6, g:f6 14. Ce2, Dc5 15. f3 !** Albul a trebuit să joace foarte energic pentru a pedepsi pe negru pentru jocul prea riscant. Prin cedarea perechii de nebuni la f6 străpungerea f5 capătă eficacitate. **15. e:f5 ?** O hotărîre disperată. După ...e5 **16. gh !** albul obține o poziție dominantă. **16. e:f5, Ng2 Ng2 ?** (consecvent dar greșit) **17. The1 !** Albul este complect dezvoltat și amenințările sînt multiple. Cu tot pionul în plus și perechea sa de nebuni, poziția negrului e pierdută. **17. o—o—o 18. N:a6 +, Rb8** (aparent un refugiu mai solid) **19. Cc2 — f4, Nf3 20. Ne2 ! Ne4** (singura, căci se amenința Cd3 ! **21. Ng6 Nb7 ?** (ultima greșală prin care negrul pierde material.) **22. Cd3, Dc7 23. C:b4, h5 24. Nf3 !, d5** (nu Nf3 Ca6 +) **25. C:d5, Dc5 26. Dg2 !, N:d5 — 27. N:d5 și negrul cedează.**

Comentarii de candidat maestru M. PAVLOV

Partida nr. 2

J. L. ORMOND (Elveția) — Ing. P. DIACONESCU (R. P. Română)

Jucată în cadrul turneelor prin corespondență organizate de I.C.C.F. (la „clasa maeștrilor" și una de categoria I-a, cum a apărut acum două numere în „Magazin"). Cîștigînd acest turneu, Diaconescu s-a calificat pentru turneele de „clasa campionilor".

1. e4, e6 2. d4, d5 3. e5, c5 4. c3, Cc6 5. Cf3, Db6 6. a3, c4 7. g3, Cge7 8. Cb1d2, Ca5 9. Nh3, Nd7 10. Cf1, Cb3 11. Tb1, C:c1 12. D:c1, Na4 13. Ce3, Cec6 14. Cfd2, h5 15. f4, g5 16. Rf2, g:f4 17. g:f4, Nh6 18. Cdf3, o-o-o 19. Cfg5, C:d4 ! ? 20. c:d4, D:d4 21. Rf3(?) — Mai bine era 21 Cf3 în sensul că rezistența era ceva mai lungă. — 21. ...N:g5! 22. f:g5, De4+! 23. Rf2, Dh4+ 24. Rg2, Nc6! și albul a cedat (se amenință 25. ...d5-d4+!).

Concursul nostru popular cu premii

Problema nr. 3

Fotografia înfățișează un strung fabricat în țara noastră. Uzina producătoare este „Iosif Rangheț"-Arad, „Strungul" Orașul Stalin sau „Timpuri Noi"-București?

Problema nr. 4

Fotografia noastră reprezintă un cadru dintr-un film rominesc. Este o scenă din „Erupția", „Viața nu iartă" sau „Alo, ați greșit numărul ?"

Participanții la Concursul nostru popular cu premii vor trimite soluțiile problemelor publicate săptămînal, împreună cu bonurile de participare. (Bonul de mai jos este valabil pentru problemele 1—4).

Concursul nostru popular cu premii
Bon de participare nr. 1 și 2

Medicul vă sfătuiește

SANDU — Constanța.— Neplăcerile pe care le aveți nu sînt temelia nici unei fel de boală. Puteți discuta despre acestea cu părinții dvs. fără nici o teamă. Fără îndoială că vor înțelege temerile pe care le aveți, aceasta, deoarece va trebui să vă arătați unui medic dermatolog, singurul în măsură să indice un tratament potrivit. Dacă nu veți face acest lucru, se poate întîmpla ca lucrurile să se complice și să aveți neplăceri mai mari.

GH. TOM — Toate fenomenele despre care ne scrieți sînt cît se poate de firești la vîrsta dvs. Lucrurile se complică numai atunci cînd încercați să faceți din toate acestea „probleme mari". În fond, turburările legate de creșterea părului sînt singurele care necesită un mai atent control din partea unui medic endocrinolog. Vă recomandăm ca, cît mai curînd să vă prezentați la policlinica dvs. în vederea unui asemenea control. În rest, socotim că o viață ordonată în care veți ști să alternați în mod corespunzător perioadele de lucru cu cele de odihnă veți practica educația fizică, vă vor da liniștea necesară.

DOREL CALOIANU — Cluj. — Întrebarea pe care ne-o adresați în legătură cu unele persoane care au toracele deformat este deosebit de interesantă. În cazul în care această deformare a toracelui nu este însoțită de nici o turburare a organismului (respiratorii, circulatorii sau de altă natură), atunci lucrurile nu au nici o importanță.

Dacă asemenea turburări nu s-au ivit pînă la 20 ani este probabil ca ele să nu apară nici în viitor. Dacă există turburări, greutate în respirație, frecvente palpitații, oboseală chiar la eforturi minime, atunci trebuie corectată deformarea. Aceasta o poate face medicul chirurg printr-o operație care, uneori, constă în inversarea sternului.

VANDA — Ploești — Considerăm că în urma precizărilor pe care ni le dați în scrisoarea dvs. nu veți putea ajunge la un rezultat favorabil, decît dacă vă veți interna într-un serviciu de ginecologie din Ploești, putînd astfel să vi se facă un tratament condus științific, care să vă ducă la completa vindecare. Nu vă facem recomandări de tratament deoarece considerăm că investigațiile clinice trebuie încă lărgite.

NUȚI — București.— În legătură cu dezvoltarea picioarelor n-am putea să vă spunem prea multe lucruri încurajatoare. O asemenea dezvoltare, de cele mai multe ori, este tributul unei proaste îngrijiri în perioada primei copilării. Singurul care ar fi în măsură să vă dea un sfat competent ar fi un medic ortoped. A doua problemă ni se pare mult mai importantă pentru dvs. Într-adevăr, miopia poate fi cauza tuturor fenomenelor pe care le prezentați.

Acum sînteți la începutul acestei boli și o îngrijire atentă ar putea da rezultate. Medicul oftalmolog pe care l-ați consultat, socotim că a indicat un tratament corect care vă ajută.

În orice caz să urmăriți să vi se facă un control periodic al ochilor.

Dr. E. ALBU

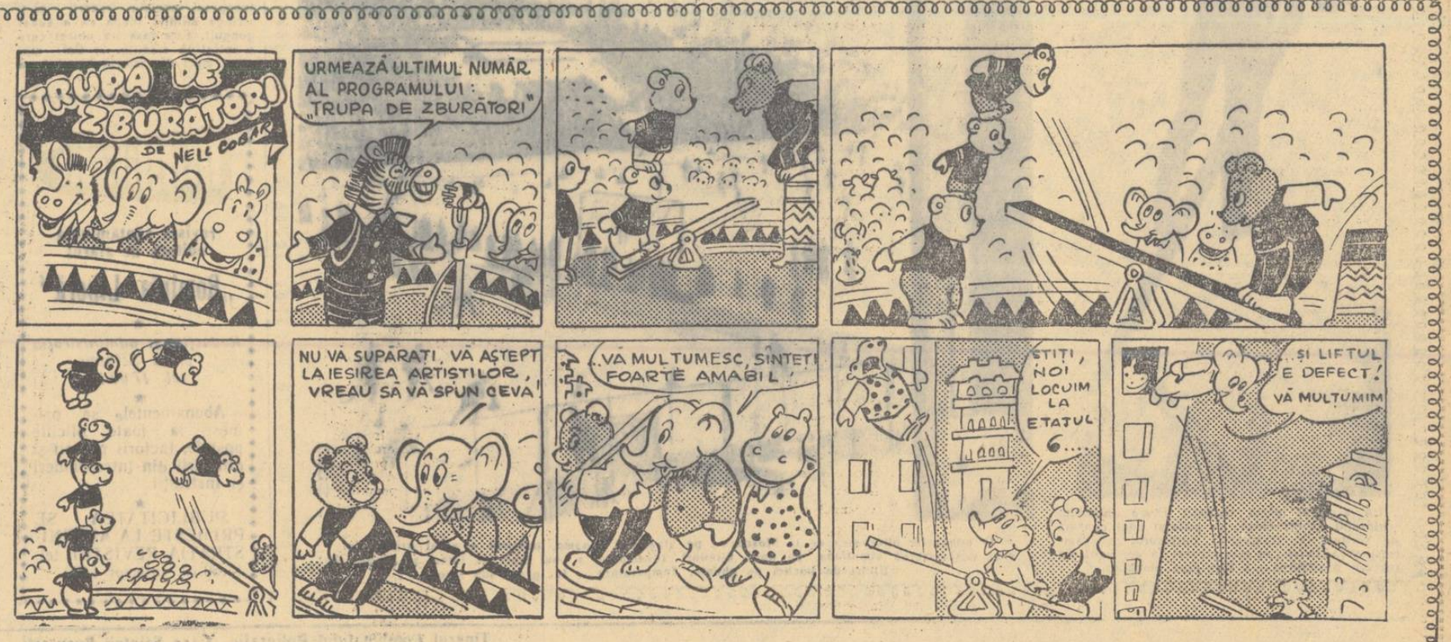

VARIETĂȚI... IN IMAGINI

Iată o fază a meciului de baschet U.R.S.S.—Porto Rico, din cadrul recentului campionat mondial, care a adus cea mai strălucită confirmare a clasei și valorii sportivilor sovietici, învingători pe toată linia (dar clasați pe ultimul loc, cu zero puncte, în urma hotărîrii de pomină a Federației internaționale de baschet) : pivotul echipei U.R.S.S., uriașul rrumaș, în plină acțiune, în timp ce portoricanul Juan Vicens pare, lîngă el, un pitic...

In timp ce în Europa bîntuie încă iarna, în Australia e plină vară și activitatea sportivă e în toi. Iată-i pe fenomenalii frați Jan (16 ani) și Ilse Konrads (14 ani), deținători ai unui număr impresionant de recorduri mondiale la natație.

Henry Cooper este campionul de box al Marii Britanii, la toate categoriile. Pentru frumusețea sculpturală a corpului său, presa engleză l-a denumit „Appolo al ringului". Iată-l pe acest Appolo modern, după meciul său cu Brian London, în care Cooper și-a cîștigat dreptul de a fi opus campionului mondial la toate categoriile, Floyd Patterson. Figura tumefiată a boxerului vorbește elocvent despre rigorile și brutalitatea boxului profesionist...

Un accident puțin obișnuit i s-a întîmplat schiorului Albert Plank, cu prilejul unui concurs de sărituri la trambulină desfășurat la Semmering (Austria) : el și-a pierdut în aer unul din schiuri. Aterizarea n-a fost proa plăcută...

SPORT

In preajma stagiunii fotbalistice

Pregătirile echipei campioane : „PETROLUL" — PLOEȘTI

Pînă deunăzi echipa ploeșteană „Petrolul" care activează în campionatul categoriei A de fotbal, și-a avut instalat „cartierul general" la Predeal, unde a efectuat prima fază a pregătirilor pentru sezonul de primăvară. Aici, în cadrul minunat al munților i-am găsit într-una din zilele trecute pe ploeșteni. I-am urmărit în treacăt pregătindu-se și am stat de vorbă cu antrenorii lor, Oană și Fătu, de la care am aflat proiectele, dar și speranțele legate de viitorul sezon.

— Ce veleități aveți, ca echipă campioană republicană ?

— O echipă campioană are totdeauna de apărat titlul cucerit. Dacă-l apără bine, atunci are și șanse să-l cîștige din nou. Așa gîndesc jucătorii noștri și noi împreună cu ei. De aceea, am început pregătirile pentru sezonul de primăvară, mai devreme. Am făcut pînă acum peste 20 de antrenamente, am susținut patru jocuri (cu C.P.B., „Azuga", Știința Cluj și Steagul Roșu Orașul Stalin) și lucrurile nu se vor opri aici. Toate acestea, plus preocuparea deosebită ce o au jucătorii pentru pregătirea lor cît mai bună, ne netezesc drumul spre realizarea scopului propus.

Pentru că vorbitorii s-au oprit aici, am fost nevoit să adaug o întrebare ajutătoare :

— Care-i scopul propus ?

— Să cîștigăm din nou campionatul și tot din nou să jucăm în „Cupa campionilor europeni", competiție pentru care acum am avea un plus de experiență.

— Mai sînt și alte echipe care urmăresc să obțină titlul de campion și au chiar un punctaj mai bun după sfîrșitul turului.

— Ne-am gîndit la acestea și după socotelile noastre avem toate șansele să reușim. Socotim ca principali competitori la titlu pe „Dinamo" București, „C.C.A." și „Petrolul". Programul ce-l avem în retur, cînd jucăm șase partide pe teren propriu, (cu C.C.A., U.T.A., Dinamo Bacău, Steagul Roșu, Știința Timișoara și Știința Cluj) ne avantajează, deși cu Dinamo București vom juca în deplasare).

— Cu ce efectiv de jucători asaltați titlul de campion ?

— Cu același din toamnă, la care s-a adăugat un portar, Drăghici, provenit din rîndurile juniorilor noștri. Lotul cuprinde pe *Sfetcu, Roman, Pahonțu, Marinescu, Topșa, Neacșu I, Neacșu II, Fronea, Tabarcea, Bădulescu, Zaharia, Dridea I, Dridea II, Botescu, Constantinescu, Bahone, Marin Marcel, N. Ionescu, Voica și Drăghici.*

— Care va fi formația de bază ?

— Cea care se va impune pe baza valorii și pregătirii jucătorilor din lotul nostru la momentul dat. Socotim că într-o echipă de fotbal nu-și au loc „senatori de drept", și că dreptul de a juca în formație se cîștigă nu odată pentru totdeauna, ci de la meci la meci. Aceasta stimulează de altfel jucătorii în pregătirea lor, pentru că fiecare dintre ei vrea să joace și să nu fie rezervă.

— Ce ați învățat din participarea la ediția de anul trecut a competiției „Cupa campionilor europeni" ?

— Despre faptul că cele trei partide ce le-am jucat cu Wiesmut Karl Marx Stadt, ne-au învățat multe, ne-au învățat mai ales că într-o competiție internațională cu tur și retur calificarea mai departe se obține în partida ce o susții pe teren propriu. Aceasta o știm acum foarte bine și ne va folosi în viitor, dacă ne vom mai găsi în situații asemănătoare.

— Ce întîlniri veți susține anul acesta cu echipe din străinătate ?

— Vom face un turneu în Uniunea Sovietică, vom susține o dublă întîlnire (acasă și în deplasare) cu Wiesmut Karl Marx Stadt și sperăm să participăm în „Cupa campionilor europeni".

Pentru că am vizitat echipa campioană în timpul pregătirilor una dintre întrebări a atins mai direct acest capitol :

— In pregătirea echipei au intervenit unele retușări, în urma experienței acumulate din activitatea anului trecut ?

— Schimbul de experiență realizat anul trecut cu antrenorii sovietici, cu prilejul turneului făcut de echipa noastră în Uniunea Sovietică, ca și constatările din turneul echipei Capitalei în Anglia, au contribuit la unele schimbări în programul de pregătire al formației noastre. Vom face cîteva precizări fără a intra în amănunte. In primul rînd e vorba de faptul că pregătirea trebuie să fie multilaterală. Jucătorii echipei cehoslovace de fotbal Rude Hvezda — care face parte din elita fotbalu. lui cehoslovac — practică de pildă iarna hocheiul. Orientarea aceasta le este deosebit de folositoare în procesul lor general de pregătire pentru fotbal. Practica aceasta a fost elocvent exemplificată și de excelentul sportiv sovietic Bobrov, care la vremea lui a fost concomitent un reputat fotbalist și hocheist. De aceea, eu consider că e bine ca toți jucătorii „Petrolului" să practice hocheiul, ceea ce mă voi strădui să aplic.

— Dar pentru începutul stagiunii ce și-a propus „Petrolul" ?

— Ca din prima zi de campionat să materializeze cele ce au făcut obiectul acestei discuții.

Rămîne acum să vedem și faptele...

Ion BOCIOACĂ

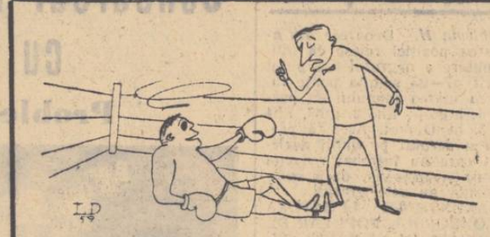

— Sînteți bun să mai numărați odată, că n-am fost atent !...

Desen de L. DARIAN

RASIȘTII IN ACȚIUNE

Statul Luisiana este bine cunoscut în America de Nord, ca unul din statele americane în care legile rasiste sînt aplicate în toate domeniile de activitate. Recent, tribunalul federal al Statelor Unite a trebuit, în urma protestelor opiniei publice americane, să declare ca neconform cu constituția un paragraf dintr-o lege a statului Luisiana, care interzicea întrecerile sportive dintre albi și negri pe teritoriul acestui stat. Legea interzicerii întrecerilor sportive între albi și negri datează din 1956 și a dus la completa prăbușire a sportului în Luisiana. Ca urmare a aplicării acestei legi rasiste, echipa de fotbal a Universității din Luisiana, campioana țării, a trebuit să-și înceteze existența din lipsă de adversari „serioși" cu care să-și măsoare forțele, deoarece vechilor echipe ale negrilor le-a fost interzis de a se mai întrece cu albii. Un tablou la fel de sumbru s-a creat și în box. Conducătorii organizațiilor sportive au introdus aici regula : „Albii se întrec cu albii" iar „negrii cu negrii". In tendința lor de a introduce și în sport metodele Ku-Klux-Klanului, rasiștii din Luisiana au exclus și sportivi albi care ar fi avut, chipurile, în trecutul îndepărtat, ceva sînge de culoare în familiile lor. Așa, de pildă, boxerului alb Ralph Deupas i-a fost interzis să mai ia parte la întrecerile de box rezervate albilor, pe motivul că una din rudele sale ar fi fost mulatru. In zadar a demonstrat bietul boxer că este „100 la sută alb" și că la mijloc este o eroare, conducătorii rasiști au rămas neînduplecați.

Cînd în statele Luisiana și Georgia s-a aflat de hotărîrea tribunalului federal de a anula paragraful privitor la întrecerile sportive, rasiștii au hotărît să nu i se supună cu nici un preț. Rasiștii au împiedicat, în capitala statului Luisiana, întrecerile sportive în care trebuiau să se întîlnească negrii și albii, iar procurorul din Luisiana a trimis tribunalului suprem al S.U.A. un protest împotriva tribunalului federativ care anulase legea rasistă. Și, într-adevăr, stăruințele rasiștilor n-au rămas fără rezultat : tribunalul federal a hotărît să nu anuleze o altă lege rasistă a statului Luisiana, care interzice spectatorilor albi și negri de a sta alături la manifestațiile sportive.

Ziarele rasiștilor din statele mai sus amintite și-au exprimat convingerea că în curînd tribunalul federativ va anula hotărîrea sa și va reîntegra în drepturile sale legile rasiste ale statului Luisiana.

O fotografie pitorească de la Moscova : pe stadionul Dinamo, publicul a putut urmări recent desfășurarea simultană, pe două terenuri învecinate, a unui meci de fotbal și a unei întîlniri de hochei pe gheață. Temperatura : 12 grade sub zero...

CONCURSUL SPORTIV ORGANIZAT DE „MAGAZIN"

- **Cine va fi campion la fotbal ?**
- **Cine va promova în categoria A. ?**
- **Cine va retrograda în categoria B. ?**

Revista „MAGAZIN" organizează un concurs la care cititorii au de răspuns la următoarele trei întrebări :

1. CE ECHIPĂ VA OCUPA PRIMUL LOC IN CAMPIONATUL CATEGORIEI A. DE FOTBAL ?

2. CARE VOR FI CELE DOUA ECHIPE CARE VOR PROMOVA DIN CATEGORIA B. IN CATEGORIA A. ?

3. CARE VOR FI CELE DOUA ECHIPE CARE VOR RETROGRADA DIN CATEGORIA A. IN CATEGORIA B. ?

La distribuirea premiilor participă cititorii care vor răspunde exact la toate cele trei întrebări. In cazul în care mai mulți cititori vor da răspunsuri exacte, se va proceda la tragerea la sorți.

Intrucît campionatul se reia la 15 martie (pentru categoria A) răspunsurile cititorilor (cu mențiunea : Pentru concursul sportiv) însoțite obligatoriu de bonul respectiv, urmează să ne fie trimise pînă la această dată, (ultimele plicuri sau cărți poștale care se vor primi, vor trebui să poarte data poștei 14 martie).

Rezultatul acestui concurs se va publica în revista „MAGAZIN" de simbătă 4 iulie, adică o săptămînă după încheierea campionatului categoriei B de fotbal (după datele prevăzute de federația de fotbal).

Pentru acest concurs se instituie următoarele premii :

1) PREMIUL I : Un echipament complet de turism compus din bocanci, pantaloni și pulover ;

2) PREMIUL II : Una pereche de bocanci speciali de schi ;

3) PREMIUL III : Una pereche de schiuri cu bețe ;

4) 5 MENȚIUNI a cîte un rucsac ;

5) 5 MENȚIUNI a cîte un trening,

6) 5 MENȚIUNI a cîte o minge de fotbal cu cameră.

CONCURSUL SPORTIV
Bon de participare

„Cupa București" la hochei pe gheață și campionatul mondial

Turneul internațional de hochei pe gheață organizat pe minunatul patinoar artificial din București, a corespuns unui frumos succes. Intîlniri dinamice au atras un număr din ce în ce mai mare de spectatori la desfășurarea competiției, așa că, în ultima zi a turneului, duminică, la meciul derbi Bratislava-București A. s-a înregistrat cifra record de peste 10.000 spectatori.

Succesul de asistență a completat alte succese : 1) victoria finală a echipei celei mai bune (Bratislava) care a corespuns integral reputației de care se bucură hocheiul cehoslovac ; 2) meritoria comportare a echipei București A. (umbrită numai de scorul sever, deși exagerat, cu care a fost învinsă în partida derbi), care de la meci la meci și-a îmbunătățit comportarea și valoarea, fără să fi ajuns la limita superioară a posibilităților ei ; 3) victoriile echipei București (tineret) în întîlnirile cu Budapesta și Ianow și rezultatul de egalitate obținut în jocul cu Berlin ; 4) nota de mare sportivitate în care s-a desfășurat competiția ; etc., etc.

Despre toate acestea s-ar cuveni să vorbim mai pe larg și dacă n-o facem e pentru că ne-am propus ca în rîndurile de față să ne preocupăm de o problemă de viitor, legată de participarea echipei R.P.R. la campionatul mondial de hochei pe gheață (grupa B) ce se va organiza în R. Cehoslovacă.

Desfășurarea „Cupei București" a ajutat să se vadă că dincolo de progresul înregistrat, jucătorii noștri fruntași mai au în momentul de față o serie de lipsuri în pregătirea lor. Rezistența fizică, patinajul în viteză cu spatele, trasul la poartă, conducerea și pasarea pucului, jocul cu corpul, calmul în momentele critice, sînt capitole în care apar, mai mari sau mai mici, lipsurile la care ne referim. Explicații valabile pentru semnalarea lor sînt : existența numai de dată recentă a patinoarului artificial din București, restrînsa activitate la care au fost obligați jucătorii pînă anul acesta, lipsa lor de rutină în întîlniri internaționale, etc. Dar mai important în locul explicațiilor e ceea ce trebuie și se poate face.

Returul campionatului republican pe anul 1959 care începe azi, cu partidele și antrenamentele lui, trebuie folosit cu rîvnă, perseverență și pricepere pentru atenuarea și chiar înlăturarea deficiențelor scoase mai pregnant la iveală de recentul turneu. Printr-un efort comun, prin muncă și voință, perioada pînă la campionatul mondial poate fi folosită în așa fel încît să aducă jucătorilor noștri, hocheiului nostru valoarea care să permită o reîntrare promițătoare pe arena mondială.

B. IONESCU

Cutia cu scrisori

P. PERȘA — București. Dorința dvs. este justificată, dar nu uitați că sîntem în mijlocul iernii și un asemenea material ar fi inoportun (nu uitați că lipsește... iarba !). Campionatul republican de hochei de iarbă se va relua la 30 aprilie. In privința perspectivei la care vă referiți, există după părerea noastră toate șansele ca ea să se realizeze, mai ales dacă rezultatele pe care le vom obține în acest an pe tărîm internațional vor fi cele corespunzătoare.

V. PANDURU — Tg. Jiu : 1) Nu aveți dreptate. Regulamentul nu prevede obligativitatea ca la începutul meciului boxerii să-și strîngă mîinile (după ce a sunat gongul). Este însă un obicei care a intrat în tradiție. 2) Cel mai scurt meci din istoria boxului a avut loc în anul 1930, la Paris, între Dujardin și Boucher. Primul a învins după 13 secunde, inclusiv numărătul celor zece secunde.

ELENA TANASE — Orașul Stalin : 1) După informațiile pe care le posedăm, în țara noastră nu s-au jucat niciodată meciuri între echipe feminine de fotbal. Incercările care s-au făcut în unele țări capitaliste au arătat lipsa de popularitate și de aderiune a sportivelor la această formă de activitate. 2) Adresa Asociației generale a vînătorilor și pescarilor sportivi : str. Cristian Tell 15 București.

I. SUCIU RAȚIU — Cîmpia Turzii : Regretăm, dar nu avem date privind activitatea sportivului de care vă interesați.

FRAȚII CORNU — Craiova : Adresați-vă organelor sportive locale U.C.F.S. și veți primi lămuririle necesare în privința cursului de arbitri de box. Istoria boxului nu pomenește decît un singur caz în care arbitrul de box a murit în exercițiul funcțiunii. La 2 ianuarie 1933 la Liverpool (Anglia) arbitrul meciului Gustav Roth — Eddie Macguire și anume Bob Smythe, s-a prăbușit la sfîrșitul reprizei a 5-a, decedînd pe loc.

D. GHEORGHIU — Brăila : Ciclistul C. Dumitrescu nu a participat la ultimele curse de șosea ale anului 1958 deoarece a fost bolnav. In prezent este complet restabilit și după cum probabil ați aflat din ziare, se pregătește pentru viitorul sezon.

V. CORNESCU — București : Iată lista recordurilor mondiale de înot care vă interesează (în bazin de 50 de metri) : 100 m. fluture : 59"6 (Larsen — S.U.A.), 200 m. bras : 2'36"5 (Gathercole — Australia) ; 200 m. fluture : 2'19"6 (Ishimoto — Japonia) ; 100 m. spate : 1'01"5 (Monckton — Australia).

A. GRADINARU — Baia Mare : Echipa Jiu-Petroșani este antrenată de fostul portar al echipei naționale, Andrei Sepci. Lui Rudolf Kotormani puteți să-i scrieți pe adresa clubului Metalul—Oțelul Roșu, unde îndeplinește funcția de antrenor.

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
„Rominia Liberă"
Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

TAINA ALBA

Adaptare după romanul lui L. POPPER ; ilustrații : Beca BIND

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Neținînd seama de avertismentele tovarășilor săi și în pofida anotimpului neprielnic, căpitanul de Gerlache, continuă să mențină direcția vasului „Belgica" spre sud. In timpul unei furtuni, marinarul Wiencke, luat de un val, cade peste bord și se îneacă. „Belgica" este prinsă în banchiză. Bănuind că moartea lui Wienke se datorează unor cauze necurate, marinarii se revoltă.

Absorbit de cercetările sale, Racoviță nu părăsise în ziua aceea laboratorul și nu află de evenimentele de pe punte decît spre seară, cînd fu vizitat de Amundsen, care izbutise să-i împace pe marinari.

— Nu pari prea mulțumit de succesul repurtat, remarcă naturalistul, examinînd cu atenție înfățișarea sumbră a primului ofițer.

— Și de ce aș fi ? Amundsen scoase din buzunar o bucată de frînghie și o așeză pe masă. M am zbătut două ceasuri pînă să-l conving că frînghia asta cu care Wiencke era legat de cata-g a fost ruptă de izbitura valului... Și totuși eu însumi nu sînt convins... Am tot mai mult convingerea că a fost retezată cu un cuțit... cu un briceag... în fine, cu un obiect tăios... și de o mînă omenească !

— Dar e îngrozitor ce spui ! Racoviță sări în picioare. Înseamnă că...

— Poate că înseamnă... Nu știu încă cine... Deocamdată te rog să păstrezi la dumneata frînghia și să nu dezvălui nimănui cele ce am vorbit.

In ziua următoare marinarii coborîră din nou pe banchiză. Munca fu reluată cu și mai mult elan. Toată lumea se învîrtea și glumea pe socoteala iernii polare, care întîrzia să se arate. Numai bucătarul Michotte era mîhnit : camarazii săi, care pînă de curînd nu mai pridideau să-i laude mîncărurile, nici nu-l luau în seamă și întîrziau sistematic la masă. Ca să-și recîștige popularitatea, bucătarul încercă fără succes diferite metode (din păcate nu cele dorite de el : de Gerlache, sperat de sărăcia cămării de provizii, instituise pe bord un regim spartan de alimentație). In cele din urmă, neștiind ce să facă, recurse la serviciile unei trompete și dădu în fiecare zi adevărate concerte la ora prînzului.

Marinarii nu deveniră mai punctuali, în schimb trompeta lui Michotte găsi pe banchiză un admirator entuziast...

La cîțiva kilometri de „Belgica" se afla un iceberg în spatele căruia își aveau reședința mai multe familii de pinguini. Intr-o dimineață, în absența

puricților, un pui de pinguin, părăsit curînd, hotărît să și găsească singur de mîncare. Descoperi curînd o crevașă și se aruncă în ea. După ce înghiți cîteva porții de suc de crustacee, vru să iasă de uscat, dar se izbi cu capul de ceva tare : nu nimerise crevașa !

Pierzîndu-și cumpătul, înotă cu tuțeală sub apă în toate direcțiile pînă cînd, simțind că se îndușă se repezi în spre un loc de unde venea lumina...

Avusese noroc : gheața era acolo destul de subțire și o putu sparge. Puiul se cățără anevoie pe banchiză și se întinse pe burtă, cu ciocul întins ; era istovit. Intr un tîrziu se ridică și începu să și agite cioturile aripilor și să se fricționeze energic cu ciocul pe tot corpul. Uitase de pățania sa și era gata să se arunce iar în apă. Dar băgă de seamă că împrejurimile arătau cu totul altfel de cum le știa. In depărtare se vedea un obiect mare, negru, din spre care veneau niște sunete stridente, asemănătoare unor țipete de pinguin. Incîntat, puiul deschise ciocul și lansă un strigăt pătrunzător :

— Gh-a-a-a-ah ! Gh-a-a-a ah !

O porni în goană spre locul de unde izvorau acele sunete îmbietoare.

Sus, pe ghețarul cel negru, se afla un fel de pinguin uriaș care apropie de cap un obiect galben, strălucitor ca soarele, începu să cînte, să î cheme la sine cu un dublu glas matern. Puiul făcu o reverență, se apropie de pasăre și începu să urce, balansîndu-se ca un metronom...

Apariția pinguinului pe punțea „Belgicăi" restabili definitiv reputația lui Michotte. Marinarii respectuoși cu ființele ce prînzului și-l lăudau bucatele cu mai multă aprindere ca înainte vreme, de teamă ca nu cumva bucătarul să se supere și să nu mai cînte din trompetă, ceea ce ar fi lipsit de un spectacol și mai amuzant : la concertele lui Michotte participa întotdeauna ca solist și „tenorul de reputație mondială Pinguino Pinguini, de la Scala din Milano", cum fusese botezat de Racoviță, puiul de pinguin.

Alte incidente aveau să atragă în curînd atenția celor de pe bord. Nemaiavînd răbdare să aștepte terminarea barăcilor de observație, Arctovschi se hotărî să și facă sondajele în aer liber. Își transportă deci aparatele în spatele talazului de gheață care apăru „Belgicăi" și și începu

activitatea, după ce, cu ajutorul lui Dufour, săpase în gheață mai multe găuri pentru sondaj.

In acest timp Racoviță tăia cu fierăstrăul niște șipci pentru acoperișul „Templului zoologiei" (așa își botezase, anticipat, baraca de pe banchiză). Deodată se opri și-l prinse de mînă pe Cook care lucra alături de el.

— Parcă se aude ceva ! Un gungurit de turturică !

— Seamănă mai degrabă cu cotcodăcitul unei găini !

— Îți dau dreptate, deși existența unor galinacee antarctice nu mi pare probabilă !

Un nechezat sălbatec îi făcu să privească o clipă cu ochii mărîți de uimire. Zgomotul se repetă cu și mai multă impetuozitate, însoțit de un racnet minios.

— ...Acolo ! In spatele vasului !

— E glasul lui Arctovschi !

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii București

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL III ★ Nr. 72 ★ Sîmbătă 21 februarie 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

CARNET HUNEDOREAN

Cucurigul dimineților, șuierul morenei prin năvoadele spînzurate pe garduri, scîrțîitul carelor, scîrțîitul cumpenii fîntînii din deal, răstignită pe cerul mare ca un cocostîrc împăiat, erau doar pîraie ce sporeau apa liniștii... Prea mare liniște pentru satul prea mic. Ștefan Gh. Ioniță cumpăra ziarul. Citea. Țara se rotea viforos printre pagini; vîrsta lui se fudulea cu insigna brigadierului, pe reverul din stînga. Dar în fața tatălui (tatăl se mulțumea cu bătaia morenei...), socoteala a făcut-o pe degete, închizînd un ochi, cu aerul țăranului care are la chimir vicleniile pieții:

— Acolo se fac construcții mari. Înseamnă că-i nevoie mare de oameni. Și de-i nevoie mare, se dau și bani frumoși.

Era acum 8 ani, cînd începuse construcția furnalului 6.

A mers o zi și o noapte cu trenul — mergea pentru prima oară cu trenul — și n-a desfăcut odată cuțărașul de salcă leproasă, același cu care făcuse tată-su oastea. Lasă. Să stea acolo găina friptă și pîinea. Parcă poți să știi? Dar n-a mai știut nimic cînd s-au arătat furnalele și dansurile marilor fumuri pe cerul redus, prin comparație, la biete cioburi de sticlă albastră. A coborît în gară cu mîinile slobode. Și nu și-a amintit de cuțăr decît un veac mai tîrziu, în dimineața zilei de a doua.

A doua zi...

A doua zi avea o frumoasă salopetă albastră, care-i cădea ca o pelerină pe trupul mărunțel și nervos, avea bonetă, insignă și-o lopată care i se dăduse „în cadru festiv", cu strîngere de mînă și bătaie pe umăr. Nici nu băgase de seamă — cadrul, de! — că lopata de acasă îl urma și aici...

Și s-au scurs, apoi, zile și zile sub cerul negru de fum și roșu de flăcări, în aerul care vibra, ca o strună întinsă la maximum, ca o mirare fără sfîrșit a pămîntului. Salopeta ca floarea de in s-a făcut cenușie, sîrmoasă; boneta i-a căzut într-o groapă, peste care s-au prăvălit, în clipa următoare, hohotele de nisip ale escavatorului ce urmărise scena; lemnul lopeții s-a lustruit de frecarea cu palma. A împlinit 19 ani. Pe urmă 20. Pe urmă 21. Tot subțirel s-a ținut, dar cu mușchii bombîndu-se prin pînza vestonului. O robustețe de lujer, pe care greu l-ar fi îndoit cineva.

Simbăta dimineața își da jos barba oarecum iluzorie, căci în ziua aceea, după tradiția ce se îndătinase cu încetul, brigada lor se căpătuia cu steagul fruntaș. Seara dansa cu muncitoarele voinice de la construcții. La colțul roșu, duminica, asculta cu bărbia în palme extraordinarele isprăvi ale oțelului în cele 1001 de caturi ale construcției socialiste; pe urmă ridica mîna și pretindea „lămuriri". Altădată se urca pe scenă. Recita din Tulbure și Deșliu.

A fost ales pentru o școală de calificare, îndată după terminarea fundațiilor furnalului 6. A absolvit-o ca fochist. A dat mai departe filele cărții; acum nimic nu-i mai ajungea... În 1956 — avea 25 de ani — era mecanic pe una din locomotivele în care-și înfigeau colții făcîndu-le să țipe cîte un boa cu trupul din enorme platoșe negre: vagonetele cu minereu. Ioniță le ducea gurilor de căpcăun ale furnalelor, care le înfulecau cît ți-ai aprinde țigara.

Din pătratul de văzduh al cabinei, mecanicul smolit ca un drac, rîdea cu dinți albi imaginii ce se desemna, cîte o frîntură de clipă, în poarta marelui combinat: un țărănuș ce-și părăsise satul mic, liniștit, pierdut prin stufoul dormitînd al Dunării, pentru marele oraș ce nu-și închidea niciodată pleoapele roșii... un țărănuș ce privea cu gura căscată furnalele — proptele de cer.

În scurtă vreme a devenit fruntaș al întrecerii.

Apoi candidat de partid.

I. PURCARU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

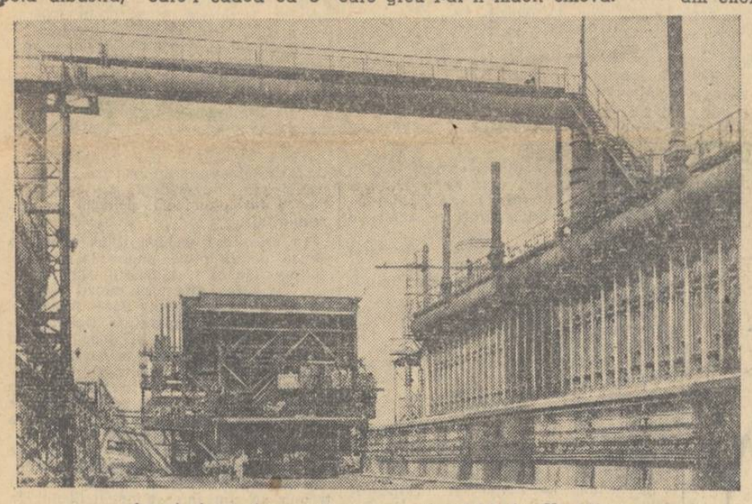

Aspect al uzinei cocsochimice a combinatului din Hunedoara

În fiecare an, poporul nostru sărbătorește Ziua ceferiștilor. Detașament de frunte al clasei noastre muncitoare, — ceferiștii aduc o contribuție importantă la succesul construcției noastre economice, la creșterea bunăstării poporului. Iată în clișeul nostru pe unul dintre cei mai vrednici ceferiști, mecanicul de locomotivă Ștefan Lungu, Erou al Muncii Socialiste.

Fotografia: Mihai POPESCU

NEMAIPOMENITA PAȚANIE A LISAVETEI ARNAUTU

De-o săptămînă încheiată, în sat la Rîureni, regiunea Craiova, nu se vorbește despre altceva decît despre nemaipomenita pățanie a Lisavetei Arnăutu.

— Măi, dar asta n-o mai credeam odată cu capul!

— Păi nu zicea și proverbul: năravul din fire...

— Ei, uite că are și lecuire.

— Tehnica, de! Te pui cu tehnica!

Dar ca să cunoaștem cum s-a desfășurat firul acestei întîmplări, să ne întoarcem cu cîteva săptămîni în urmă.

Sîntem la cîteva zile după Anul Nou. La Rîureni a căzut prima zăpadă. S-a lăsat și un pui de ger. Colectiviștii au ieșit pe cîmp să pună para-zăpezi. Cîțiva lucrează în livada din spatele gospodăriei: înfășoară pomii tineri cu strujeni ca să nu-i roadă iepurii. Livada e așezată pe o muche de deal. De aici se văd ca-n palmă satul și acareturile gospodăriei, prelungi, cu coame bogate de nea. Un vînt rece și tăios spulberă argintul zăpezii. Crengile pomilor tremură ușor. Numai oamenilor nici nu le pasă. Înfundați în cojoace, lucrează de zor, încordați și tăcuți.

De odată se opresc: o pală de vînt le-a adus la urechi un strigăt de femeie. Oamenii s-au uitat unii la alții, apoi și-au văzut de treabă. Peste cîteva clipe alt strigăt sfredeli văzduhul înghețat, apoi altul și altul, o hărmălaie întreagă.

— Măi Anghel, unde ești? Ia vezi ce naiba fac ăia acolo? Să nu rămînem cu sămînța nealeasă — vorbi moș Tănase Boldea, șeful de echipă de la „pomicultură".

Petrache Anghel, brigadierul de la a I-a, porni repejor la vale, către sediu. Se întoarse peste o jumătate de ceas.

Ana CRISTEA

● *(Continuare în pag. 2-a)*

În acest număr:

Un scandal de mari proporții în Franța
AFACEREA LACAZE

ACTORI și ROLURI
Ce pregătesc actorii C. Antoniu, G. Vraca, Tanți Cocea și Sanda Toma

ORAȘUL CINEMATOGRAFIEI

Medicul vă sfătuiește
GRIPA

O ZI DE DUMINICĂ ÎNTR-UN SAT BULGAR

Corespondență specială din Sofia pentru „MAGAZIN"

Încă nu mi s-a șters din amintire imaginea satului în care m-am născut, în care mă duceam să-mi petrec vacanța la bunica. Nu se deosebea cu nimic de alte sate ale noastre — plin de noroi, murdar cu căsuțe dărăpănate din paiantă văruite.

— Și dumneata cum de ți-ai adus aminte de noi? — întrebă el. N-ai mai venit de atîta vreme.

I-am răspuns că am venit să văd cum se petrece în sat duminica, cum se trăiește aici, cum se muncește și să scriu despre toate acestea.

Hora se învîrtește în fața casei miresei

Invitația de a scrie un reportaj despre felul cum își petrec duminica colectiviștii dintr-un sat bulgar mi-a amintit de satul meu natal Norovan (regiunea Vrața), care nu este nici dintre primele, nici dintre ultimele din patria noastră. Cu alte cuvinte, un sat dintre cele mai obișnuite.

Așteptam cu un freamăt de emoție și nerăbdare să zăresc sălciile de lîngă rîu, maidanul cu buruieni, mesteacănul bătrîn, școala mucată. Dar imaginea satului, așa cum îl cunoscusem nu mai există. Casele erau noi, străzile drepte și pavate, maidanul transformat în grădină cu flori și bănci. De o parte a acesteia se înalță o clădire albă și frumoasă — casa de cultură, iar de cealaltă — școala ce-a nouă. În timp ce examinam totul cu interes se apropie de mine un tînăr înalt. Cît pe ce să nu-l cunosc — de o seamă cu mine, era feciorul unor vecini ai bunicii cu care mă jucasem adesea în copilărie. Ne-am salutat și am stat de vorbă.

— Va să zică așa arată acum satul nostru?

— Precum vezi!

— Și totuși în jur...?

El nu răspunse de îndată. Cuprinse întîi noile construcții cu o privire mulțumită, apoi spuse:

— Noi le-am construit. Prin noi înțelegea tot satul.

— Artiștii amatori au repetiție. După amiază, după ce se va încheia bilanțul întrecerii, ei vor prezenta un program literar muzical.

Am intrat într-una din sălile de repetiție. În fața unui pian de concert ședea o tînără care cînta acompaniindu-se. Împreună cu ea cîntau alte vreo zece tinere. În camera vecină alte grupuri de flăcăi și fete repetau un dans. O fată bătea cu piciorul în podea anunțînd: „un! doi! un! doi!" — ceilalți o urmau fluturînd peste umăr batiste albe, în timp ce un băiat cu fața smeadă și părul creț cînta într-un colț la armonică...

Colectivul de artiști amatori este al...

A. ANDREEVSKI

● *(Continuare în pag. 3-a)*

TAINELE OMULUI PREISTORIC

Ultimele descoperiri ale speologilor din țara noastră

Cu lampa de acetilenă luminînd întunericul milenar, sărind peste praguri sau coborînd în adîncuri pe scări speciale din frînghie, plutind cu barca de cauciuc pe lacurile subterane sau umblînd pînă la gît în apa rece a acestora, tîrîndu-se prin tunele înguste, prin care abia încape trupul, numeroși speologi, biologi, arheologi, geologi, antropologi și turiști dau la iveală noi date științifice despre existența omului preistoric și a animalelor din acele timpuri străvechi.

De multe sute de ani, nenumărate legende învăluie în mister existența peșterilor noastre. În închipuirea lor, oamenii populau peșterile cu felurite personaje înfricoșătoare, lucru care îi făcea să se țină cu teamă departe de ele. Cu toate acestea — în decursul secolelor — unii oameni mai îndrăzneți atrași de comorile imense ce s-ar afla ascunse aici, au încercat să intre, dar speriați de bezna lor de nepătruns, au luat-o la fugă.

Primele cercetări speologice din țara noastră s-au făcut în peștera de la Merești — aflată între orașele Mercurea-Ciuc și Odorhei — în anul 1767, de către J. Friedvalszky.

Cercetîndu-se îndeaproape defileul masivului calcaros Merchești-Merești, s-a observat că rîul Virghiș a creat numeroase peșteri și, după cum reiese din datele culese de curînd de speologii prof. *T. Orghidan și Margareta Dumitrescu*, numărul lor ar trece de 60. Interesant este faptul că rîul dispare la un moment dat — apa lui fiind înghițită de un sorb — și reapare la capătul sudic al defileului, străbătînd muntele pe căi subterane, peșterile descoperite fiind vechile albii ale rîului, dintre care multe comunică între ele. Cercetările arheologice din ultimul timp au dovedit că în neolitic ele serveau drept adăposturi permanente. Mai tîrziu aici a luat naștere un adevărat oraș subteran. În caverna nr. 10 s-au găsit resturi de „homo sapiens" și un fragment de maxilar stîng de copil. De asemenea, în Peștera Mare au fost descoperite oasele puternicului stăpîn mai vechi al acestor locuri — Ursul peșterilor, animal care a trăit acum 20—30.000 de ani. În fiecare din sălile orașului subteran se află cioburi de oale, multe din ele datînd din epoca preistorică, iar alături de ele numeroase oseminte de mamifere, pe care oa-

Simion SĂVEANU

● *(Continuare în pag. 5-a)*

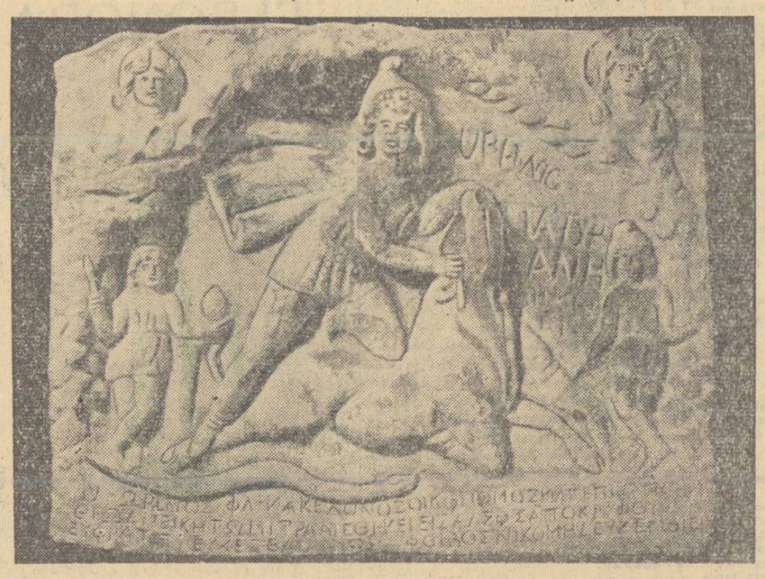

Basorelief găsit în peștera Adam din Dobrogea. El reprezintă pe zeul luminii înjunghiind un taur. Iată traducerea textului grecesc aflat dedesubtul sculpturii: „Flavios Orimos, fiul lui Flavios Makedonos administrator, a închinat (înălțat) un altar din ordinul Zeului celui neînvins Mitra, într-o dumbravă sfîntă ascunsă, pentru a se ruga cucernic zeului de la Eufrat. Foibos Micomedeus a adus la îndeplinire (aceasta).

Comandantul de avion ELEONORA NICOARA

— Aici spitalul Gurbănești. Rugăm urgent două flacoane plasmă și patru cu sînge, grupa 0... Bronho pneumonie, dispepsie toxică. Copilul Vasile Tudor, patru luni, comuna Sărulești.

— Aici Tîrgu Măgurele, spitalul. Cinci plasme, patru sînge grupa 0... Ulcer duodenal, Marinescu Ovidiu, 45 de ani, strada General Praporgescu...

Comenzi scurte. Din toate colțurile țării vine acest S.O.S. Cui se adresează? Cine le răspunde? Un număr de telefon. Stația AVIASAN din București. Cîteva minute trec după o asemenea chemare și pregătirile încep; febrile, însuflețite. Din imensele hangare sînt scoase aeronavele. Elicea și motorul sînt dezbrăcate de hainele de protecție.

Un om a fost salvat

2 februarie 1959. *O dimineață cețoasă, Spitalul din Florești a lansat o chemare: caz grav! E nevoie de sînge; de sînge mult, pentru a salva un om. Medicamentele trebuie parașutate. Mașina salvării aerobazei aduce flacoanele de sînge. Sora pregătește parașutele...*

Ce simple par toate! Dar, citeodată, forțe potrivnice schimbă fața lucrurilor. Așa și în acea zi. Totul era pregătit, dar vremea se arăta neprietenoasă...

La lucruri deosebite se cer oameni încercați. Și la AVIASAN muncesc într-aceștia. Pentru misiunea care se anunța deosebit de grea, a fost aleasă comandantul de avion ELEONORA NICOARĂ *și* sora de caritate ROZALIA CATARGIU. *S-au înălțat în văzduh, pe timp neprielnic, „sub minima meteorologică" — cum spun aviatorii — și în scurtă vreme cu greu mai se putea zări un petec negru de pădure, un colț de sat, o fîșie de șosea. Avionul împungea cerele albe, vrăjmașe ale norilor, biciuit de lapoviță, de ploaie și ninsoare. Drum greu, în nevederea înfoiată, cu un singur reazăm: busola.*

Dar între cer și pămînt, strînse în chinga furtunii, bunele intenții n-ajung. Sînt trebuincioase priceperea, calmul, siguranța. Pe toate caută să le adune, în acele clipe de cumpănă, Eleonora Nicoară. „Să meargă înainte, să meargă! Dar cum?" Toate cele învățate în cele 2500 de ore de zbor îi trec prin minte.

— Ce facem? — *îndrăzni o întrebare sora de caritate.*

— Nimic. Zburăm! — *răspunse scurt*

Carmen CONSTANTINESCU

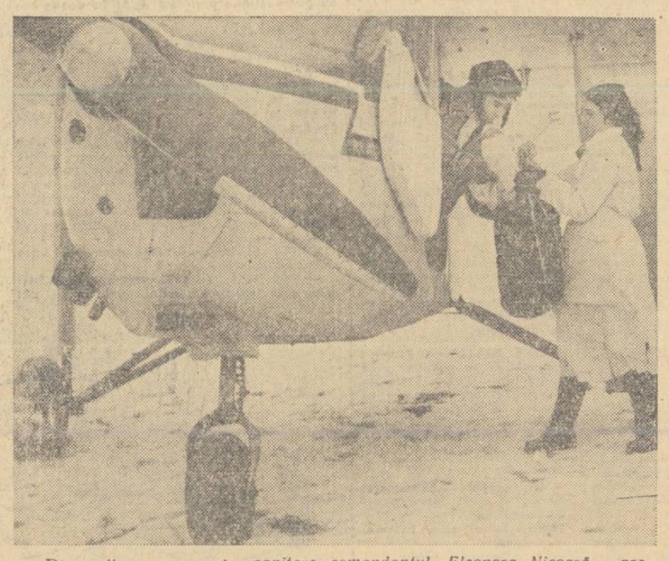

Din carlinga aeronavei sanitare, comandantul, Eleonora Nicoară, pregătește cu sora de caritate Rozalia Catargiu sacul cu medicamente pentru parașutare. Totul este gata! Peste cîteva minute avionul va decola.

Fotografia: Nicu VASILE

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Nemaipomenita pățanie a Lisavetei Arnăutu

(Urmare din pag. I-a)

— Vedeți-vă de treabă, fii liniști acesta. Nu știți dvs. cum se întîmplă cînd e Lisaveta noastră de față?

— Ea ena aia cu gura mare?

— Păi cine alta? L-a găsit pe moș Timofte și s-a luat la harță cu el, „Moșule, ce te învîrtești ca un cocoș, i-a strigat ea. Ia pune mîna aici să alegem sămînța asta"

— Și moșul?

— Moșul, ce să zică? Că el e paznic de noapte, să-l lase în pace, ce se leagă de el. Dar Lisaveta de colo, ce să se lase ea cu una cu două: „Lasă că vă știu eu pe paznicii ăștia. Trageți la ăghioase cît e noaptea de mare". Moșul s-a înfuriat atunci — voi îl știți ce conștiincios e la slujbă Tache. A zis și el una, Lisaveta a zis zece, și gata cearta! Ba a sărit să-i ia apărarea moșului Patricia Dinuliu, nepoată-sa, și atunci Lisaveta l-a lăsat pe bătrîn și s-a luat de ea. Că i-a împrumutat cîndva o sită și i-a dat-o stricată înapoi. Că nu știe să mestece mămăligă. Că i-a dat nu știu cînd niște suveici și nu le-a mai văzut și alte bîrfeli de soiul ăsta. Atît a batjocorit-o că a plecat biata fată plîngînd și zicînd că dacă n-o schimbă într-altă brigadă nici nu mai dă pe la gospodărie.

— Of, că nu se mai satură de ceartă, femeia asta! Mă mir că n-o doare gura. O să ne alunge toți oamenii din brigadă. Letiția, Costache al Rizului — ții minte? tot din cauza ei s-au mutat la a treia.

— Păi, decît așa, mai bine s-o trecem pe ea, pe Lisaveta, într-altă brigadă, îți dădu cu părerea Voicu Albuleț, un flăcău cu mustața abia mijită.

— Ai nimerit-o și tu! Adică, hai să tăiem din poale ca să cîrpim la mîneci! zise brigadierul. Mai bine ați face ceva, voi ăștia din brigada artistică s-o dezbărați pe Lisaveta noastră de năravul ei. Că altfel nu-i femeie rea, numai gura o strică...

★

Lisaveta Arnăutu nu e o femeie leneșă. Dimpotrivă. Lucrează și la gospodărie — e îngrijitoare la scroafele de prăsilă — muncește și acasă. Lucrul sfîrlie în mîinile ei. Știe să năvădească frumos, să toarcă subțire și egal, „ca de fabrică" firul de lînă. Nu-i stau mîinile nici o clipă Lisavetei, dar ce e drept e drept — nici limba nu-i încetează. Au criticat-o colectiviștii în adunările generale, au stat de vorbă cu ea și președintele și brigadierii, dar degeaba. Ea-și vedea înainte de ale ei.

Întîmplarea din magazie și îndemnul brigadierului i-a pus pe gînduri pe membrii brigăzii artistice din colectivă. Ce-au vorbit, ce-au plănuit, nu se știe. Numai că, iată, într-o bună dimineață, Lisaveta Arnăutu s-a pomenit în casă cu Rădița Oprea, nepoata ei, o fetișcană de 17 ani.

— Bună Rădițo, a întîmpinat-o ea bucuroasă că are cu cine „schimba o vorbă". Dar ce-i mașinăria asta?

— Ei, un patefon. A fost la reparat și-l duc la stație, i-a răspuns fata.

Trebuie să știți că sîrurenii au o stație de radioficare și o responsabilă: Rădița Oprea. „Patefonul" însă nu era patefon, ci chiar magnetofonul stației.

— Păi dacă e patefon, pune-l să-mi cînte și mie ceva. Ce, ori vrei să zici că eu nu merit. Hai zi, că nu mă supăr eu nu-s ca alea...

— Ba nu zic nimic mătușică — a zîmbit Rădița. Iaca îl pun dacă vrei mata.

A desfăcut capacul „patefonului", a apăsat pe niște butoane și rolele au început să se învîrtească.

— Dar nu s-aude nimic, s-a mirat Lisaveta.

— Trebuie să se încălzească puțin și-și dă el drumul. Dar unde e unchiul Visarion, mătușică?

— Ei că naiba mai știe pe unde umblă și omul ăsta. A plecat cu noaptea în cap și m-a lăsat cu toată gospodăria. Eu să dau la vite, eu să sparg lemne: „Fă-le tu Lisaveto pe toate că eu am ședință"... la M.A.T. trebuia să zică.

— Poate c-o fi avînd treabă la gospodărie?

— Ți-ai găsit. Zicea că se duce într-acolo, dar poți să pui mîna în foc? A venit chiar Anghel, brigadierul, după el, dar lasă că nici lui nu-i displace băutura, îl cunosc eu...

— Zău tușico?! Eu nu știam... Poate că și președintele.

— Ce poate, mai mult ca sigur. Nu l-am văzut, e drept, niciodată mergînd pe trei cărări, dar ascultă-mă pe mine, nepoată, ăștia sînt cei mai dați dracului. Îl vezi așa domol, dar pun prinsoare că bea de stinge. Poate că-și bate nevasta... Dar ce-are patefonul tău de nu se mai încălzește? Cine ți l-a reparat?

— A fost la oraș, la cooperativă.

— Să știi că ți l-a dat tot stricat. Îi cunosc eu pe ăștia de la cooperativă.

Și astfel Lisaveta Arnăutu a trecut de la cooperativă la S.M.T., apoi de aici înapoi la gospodărie, la ce tace cutare, la ce spune cutare — și „patefonul" tot nu s-a încălzit. În schimb ea se „încălzise" de-a binelea, ceea ce de altfel își dorea și nepoata ei, Rădița.

★

O săptămînă mai tîrziu, în sala căminului cultural. Brigada artistică dă un spectacol. Sala e arhiplină. După un program de cîntece și dansuri au loc cîteva scenete interpretate de tineri artiști amatori din gospodărie. Sînt satirizați unii paznici care dorm în timpul slujbei, colectivul de conducere care le-a promis tinerilor instrumente muzicale și nu s-a ținut de cuvînt, cei care vin la gospodărie cînd e soarele sus și alții.

Toată lumea rîde cu hohote. Lisaveta Arnăutu mai mult decît toți. Dar iată că se face liniște. Rădița Oprea iese în fața cortinei și anunță:

— Dragi colectiviști, o veți asculta acum pe tovarășa Lisaveta Arnăutu...

— Doamne ferește! Sări de la locul ei Lisaveta. Eu n-am nimic de zis!...

— Dar să sporovăiești toată ziua pe la colțuri, să te legi de oameni și să-i ții de la treabă, îți place? strigă o voce de bas din fundul sălii. Hai suie sus și spune ce-ai de spus!

— Hai, Lisaveta, să-ți auzim ghersul, o îndeamnă altul.

— Liniște, tovarăși, ceru Rădița. Nu-i nevoie să se urce pe scenă. Va sta acolo, că „ghersul" dumneaei îl avem aici...

Și cu aceasta, Rădița dezveli magnetofonul de pe masă. Ce-a urmat e ușor de închipuit...

Pe la jumătatea „discursului" Lisaveta a plecat în grabă, amintindu-și că „n-a dat de mîncare, hămesiților ăia de purcei"...

— Tehnica, Lisaveță! Te pui cu tehnica? i-au strigat cîteva glasuri din urmă.

★

O săptămînă întreagă Lisaveta nu s-a simțit bine. A stat mai mult în casă. „Trebuie să termin odată cu prepușile alea". Bărbatul ei, Visarion, jură că n-a deschis gura decît să întrebe cînd să pună masa...

Ce s-a petrecut în sufletul ei în aceste zile, cine ar putea ști? În sîmbăta următoare, așa cam după asfințit, oamenii au văzut-o trecînd drumul vecina ei, nepoata lui moș Timofte.

— Știi, vecinico, am scuturat prin casă și peste ce crezi c-am dat? Peste suveicile alea, bată-le să le bată, că te oropsii degeaba... Dar ce văd, ai spălat rufe? Tii! ce albe ți-au ieșit! Stai că-ți ajut să le întinzi, văd că n-ai pe nimeni acasă. Moș Timofte unde-i?

— Eh, ei cu serviciul lui de paznic. S-a dus nițel mai de vreme, nu știi cum e dumnealui?

— Ba, cum să nu-l știu?! Mai rar paznic ca el. Nu zici că am uitat aseară ușa deschisă la purcei. Mi-am adus aminte tîrziu de tot și-am alergat într-un suflet la gospodărie s-o închid să nu-mi înghețe godacii. În poartă, moș Timofte: „Du-te fată liniștită, acasă, îmi zice el. Am inspectat eu totul și ți-am închis ușa". Așa mi-a zis. Zău, vecinico, cu un om ca moș Timofte ți-e drag să lucrezi alături...

Au întins femeile rufele și-au mai vorbit multă vreme. Dar Lisaveta Arnăutu era alta acum. De unde se vede că învățase ceva din nemaipomenita ei întîlnire cu „tehnica"...

Ana CRISTEA

Într-una din serele de la Grozăvești

Flori pentru Bucureștiul sărbătorit

Cîtă imaginație, cîtă sensibilitate i-a trebuit naturii pentru a zămisli firavele, gingașele plante care se numesc flori. De milenii nesfîrșite ele aduc omului desfătare.

De milenii ele s-au adresat sufletului cu mesajul lor mut, dar cît de grăitor, inspirînd poporul în poeziile, cîntecele, dansurile sale. Au apropiat pe îndrăgostiți, i-au învățat pe copii să cunoască frumosul, pe tineri gingășia.

Astăzi vreau să scriu despre flori. Despre flori pentru o aniversare. Nu e vorba însă de un buchet destinat unei ființe iubite, ci de mii și mii de buchete pe care mîini harnice și pricepute le pregătesc pentru un mare sărbătorit: Capitala patriei noastre, la 500 ani de existență.

Timp de 485 de ani dragul nostru București a îmbătrînit; de 15 ani întinerește. Tinerețea i-au adus-o oamenii, dar și florile. „Un oraș grădină", așa i-au spus Bucureștilor vizitatorii străini. Și au avut dreptate. Amintiți-vă de aspectul parcurilor și grădinilor Capitalei în miez de vară, de aleia trandafirilor de la șosea, de splendoarea multicoloră și îmbălsămată a straturilor de flori din spațiile verzi nou create.

Acum, făurar își scutură nemilos promoroaca, copacii stau despuiați ca niște degete ce arată spre cer, verdele ierbii fragede nu îndrăznește încă să se arate. Dar undeva, undeva la marginea orașului, sfidînd gerul cresc și acum flori înmiresmate, iar altele se pregătesc să înmugurească.

Am vizitat într-o zi fără soare serele din Grozăvești ale întreprinderii horticole „1 Mai". Pe drum tov. Istrate, inginerul șef al întreprinderii, mi-a povestit cîte ceva despre flori, despre sere, despre pregătirile pentru această vară festivă. Am aflat astfel că în acest an se pregătesc în sere o „cantitate" de 2 milioane și jumătate de flori pentru înfrumusețarea Capitalei, cu circa 500.000 mai mult decît în 1958, iar cele mai multe dintre ele sînt begonii, petunii și plante de mozaic.

Exprimîndu-mi nedumerirea față de această din urmă categorie, inginerul îmi explică despre ce fel de flori e vorba: alternantbera acyrothes, echeveria, etc. Auzi, acyrothes! Parcă nici n-ar fi vorba de flori, ci de animale preistorice. Ce ți-e și cu specialiștii ăștia, — gîndeam.

Parcă pentru a-mi confirma reticențele de natură sentimentală, inginerul șef al întreprinderii „1 Mai" îmi înșiră în continuare date privind „procesul de producție al florilor", rentabilitatea, etc. Îmi mai povestește că în 1958 s-au făcut lucrări de investiții la serele din Grozăvești și la cele din Snagov, că se experimentează apariția în cultură a noi plante pentru înfrumusețarea parcurilor printre care alte varietăți de pansele, orhidee, azalee, că întreprinderea are acum în Capitală 22 unități proprii de desfacere, și cîte și mai cîte.

Cînd am ajuns însă în sere, parcă a devenit alt om. Tehnicianul rece și calculat cu care călătorisem, devenise brusc un tînăr iubitor de frumos, necăjit că un fir slăbuț de garoafă se vestejise, grijuliu ca aburii de la calorifer să nu stînjenească cumva înflorirea unei plante dintr-un ghiveci. Am deslușit în aceste gesturi o îmbinare între spiritul de răspundere al unui conducător și dragostea unui pasionat al florilor și am înțeles atunci de ce se hotărîse tînărul inginer pentru secția de horticultură a facultății de agronomie.

De altfel la toți cei pe care i-am cunoscut în sere, tineri și bătrîni, am întîlnit un factor comun: pasiunea pentru flori. Nu e deloc lesne să cunoști și să știi să îngrijești delicatele plante. Fiecare dintre ele, parcă conștiente de farmecul și atracția ce o răspîndesc, are alte capricii. Îți trebuie mult răbdare să înveți ce temperatură îi prește fiecăreia, ce fel de sol, ce îngrășăminte. Dar horticultorii au răbdare din plin.

Am întîlnit plimbîndu-se în sere doi ingineri tineri, Milea Preda și Octavian Popescu. De fapt ei nu aveau ce căuta acolo căci lucrau în sectorul de amenajări, acel sector care a creiat anul trecut atîtea noi spații verzi! Talazurile Dîmboviței între Podul Grozăvești și Podul Ciurel „noua înfățișare a grozăvenilor Vergului, grădina ce înconjoară Institutul de Fizică-atomică, dintre noile locuințe din Vatra Luminoasă, Bucureștii Noi, Floreasca, etc., etc. Acum însă, în perioada de iarnă, cînd lucrările de amenajare au stagnat, au venit și ei la seră să dea o mînă de ajutor la îngrijirea florilor.

Ana Suciu lucrează ca grădinăreasă de vreo 25 de ani. Vremea i-a crestat pe față brazde adînci. Cînd îți vorbește însă de florile „ei", parcă are un sfert de veac mai puțin. Ne arată niște ciocîrlia care stă mîndră în tulpină și ne spune că țara noastră a luat cu această floare premiul I la expoziția de la Nantes din 1955. Acum, în serele de la Grozăvești se pregătesc cu grijă plante alese de hortensia, calciolaria și gladiole cu care ne vom prezenta în primăvară la expoziția floricolă internațională de la Paris.

Părăsim cu greu șirul lung de sere, înconjurat de haina albă a iernii. Putem fi liniștiți. La vară, Capitala va fi și mai măiestru împodobită ca în alți ani. Iar unele cartiere și străzi văduvite pînă acum de podoabe vor primi și ele vestminte înflorate. Este vorba bunăoară de bulevardele Mihai Bravu și Muncii, de cartierul de locuințe din Bulevardul Păsculescu.Tei, de parcul Mogoșoaia și de multe alte locuri.

Pe drum, la înapoiere, însoțitorul meu a redevenit exclusiv inginer-șef. Ne dă o seamă întreagă de amănunte din activitatea întreprinderii. De pildă, despre activitatea cercului A.S.I.T. care desfășoară o largă activitate pentru ridicarea pregătirii tinerelor cadre de tehnicieni horticoli. Aflăm deasemenea că cele 7 sere din Capitală și cea din Snagov ale întreprinderii „1 Mai" asigură, pe lîngă nevoile înfrumusețării Capitalei, și cerințele populației, anul acesta urmînd a fi deschăcute prin magazine nu mai puțin de două milioane flori tăiate. Printre ele, varietăți noi de gladiole timpurii, crizanteme, garoafe, calle și frezia. Întreprinderea aprovizionează de asemenea parcurile și grădinile unor orașe din țară.

Cînd m-am despărțit de interlocutorul meu, vîntul rece îmi arunca obraznic în față picături de gheață, iar copacii căpătaseră în semiobscuritate contururi albe de basm.

Brrr, și eu care m-am apucat să scriu despre flori...

Paul MARIAN

Medicul vă sfătuiește

GRIPA

Nu este greu de ghicit că în această săptămînă, în atenția cititorilor noștri a stat o problemă medicală, și anume gripa. Aceasta a fost subiectul multor discuții ca și al multor scrisori sosite la redacția noastră.

Gripa este o boală infecțioasă serioasă, nu numai pentru că poate avea o evoluție gravă în sine, cît mai ales datorită frecventelor urmări foarte neplăcute. Indiferent dacă gripa evoluează într-o formă ușoară sau gravă, ea trebuie îngrijită tot atît de corect. O îngrijire bună va duce la o evoluție normală a bolii, și ceea ce este deosebit de important, la o vindecare rapidă, fără complicații.

În primul rînd, cîteva cuvinte despre manifestările bolii; deși mulți le cunosc, unele întrebări puse în scrisori se referă la faptul dacă cutare sau cutare semn poate fi sau nu datorit gripei. Iată principalele semne: frisoane, dureri de cap, febră ridicată, (dureri în mușchi, mai ales ai spatelui — și articulații), grețuri, tuse sau strănut, guturai, lipsă de poftă de mîncare, stare pronunțată de slăbiciune. Boala se datorește unor viruși. Imunitatea după gripă este de foarte scurtă durată, tocmai de aceea va trebui să dăm atenție mijloacelor de prevenire.

O dată boala declarată, repaosul la pat este obligatoriu — și apoi, trebuie chemat medicul. Repaosul este obligatoriu deoarece bolnavul trebuie să-și păstreze forțele și să se ferească astfel de complicații. Nerespectarea acestei reguli elementare aduce după sine complicații grave, de temut, ca pneumonii, otite, pleurite și pleurezii, traheite, complicații nervoase — deosebit de greu de tratat, deoarece sînt virotice. Indeosebi la bătrîni și copii, aceste complicații trebuie neapărat evitate.

În afară de aceasta, regimul la pat scade șimțitor primejdia extinderii infecției. Acest ultim argument trebuie luat în seamă de fiecare din cei bolnavi, deoarece fiecare dintre ei răspunde de sănătatea celorlalți. Dată fiind marea contagiozitate a acestei boli, chiar după dispariția semnelor se menține cîteva zile periculul transmiterii. Agentul patogen al gripei persistă în căile respiratorii ale bolnavului nu numai în cursul bolii ci și în convalescență, și trece în aer, depunîndu-se pe obiectele folosite de bolnav sau convalescent. Atențione deci: rufăria, îmbrăcămintea, vesela folosită de bolnavi pot deveni o sursă de contagiune. Pe cît se poate bolnavul trebuie izolat de restul membrilor familiei și mai ales de copii. Cei care îngrijesc bolnavul, este recomandabil să poarte măști de tifon, schimbate zilnic, spălate și călcate. Camera trebuie să fie des și bine aerisită. Aceste măsuri sînt utile, chiar dacă este o formă ușoară de gripă; pericolul contagiunii nu este în acest caz mai mic. Forma pe care o ia gripa depinde nu numai de puterea virusului, ci mai ales de rezistența bolnavului.

Evoluția favorabilă a bolii depinde în mare măsură de respectarea riguroasă a prescripțiilor medicale. Numai medicul poate stabili dacă cazul este ușor sau grav și să prescrie medicamentele și dozele necesare. În general, dacă boala este obișnuită, medicul recomandă piramidon simplu, sau cu puțină chinină, antinevralgice, vitamina C 200 (2—3 pastile pe zi), sirop de tuse, dezinfecție naso-faringiană, revulsie (frecții, prișnițe cu muștar, etc.) și uneori, cînd consideră necesar, omnadin (o fiolă la 12 ore). În cazurile pe care le socotește mai deosebite, pe lîngă tratamentul de mai sus medicul recomandă omnamicină sau alte antibiotice (streptomicină, penicilină, aureomicină).

În orice caz trebuie ținut minte că abuzul de antibiotice dăunează evoluției și îngreunează tratamentul complicațiilor. De aceea, lăsați ca numai medicul să decidă cînd trebuie dat antibioticul și cît anume. Temperatura trebuie notată de 2 ori pe zi și dacă intervin 1—2 zile de temperatură normală, nu trebuie considerat că totul a trecut. Evoluția gripei se caracterizează prin așa-numitul V gripal, adică după ce febra mare scade, ea poate să crească din nou după 1—2 zile. De aceea, tratamentul și repaosul trebuie continuate în această perioadă. Regimul alimentar va fi ușor dar hrănitor. Bolnavii trebuie să consume abundent lichide, în special ceaiuri, să aibe un regim alimentar cît mai ușor, dulciuri, lămîi; se vor suprima băuturile alcoolice, mîncărurile și sosurile condimentate; totuși, cîteva zile regimul poate fi ușor mai sărat ca de obicei.

Condițiile igienice sînt cele mai importante pentru profilaxia gripei. Cei sănătoși trebuie să-și spele cît mai des mîinile cu săpun, să-și clătească gura cu o soluție slabă de acid boric sau bicarbonat de sodiu, trebuie să dea toată atenția îngrijirii cavității bucale.

Aglomerațiile trebuie evitate, îndeosebi trebuie asigurate condiții ca organismul să nu fie slăbit. Alternarea corectă a orelor de muncă și odihnă, respectarea orelor regulate de culcare, și îndeosebi aerul curat sînt factori care contribuie la prevenirea acestei boli.

Dr. E. ALBU

CARNET HUNEDOREAN

(Urmare din pag. I-a)

Totul era gata pentru întîmplarea cea mare.

Și nu de mult, într-una din dimineți — o dimineață încrustată pe zece ani în memoria Hunedoarei — Ștefan Gh. Ioniță a fost trimis să remorcheze din triaj, trenul cu semnul C și numărul 313. Un tren cu 34 de vagoane tescuite cu minereu, cocs și span. Era o dimineață cu ceață; binecunoscutul decor hunedorean, cu liniile sale viguroase, intense, era acum estompat și confuz, ireal ca un desen pe mătasă fluturătoare. Ioniță și-a îndesat basca pe frunte și a făcut să joace manetele. Un semn cu mîna împiegatului care-i dăduse „liber"... Trenul a pornit. Trebuia dirijat spre furnale, pe linia cu cea mai mare pantă, dar Ioniță o făcuse de multe ori pînă atunci și orice emoții erau excluse.

COSMOPOLITELE

— Covorașul ista este din Canada, capitala Braziliei!...
— Taci, tu! Canada e în Egipt!...

Desen de Horia ȘTEFĂNESCU

Pistoanele bat regulat și egal, ca pulsul unui om voinic. Spițele se învîrtesc repede, tot mai repede, pînă nu se mai distinge nimic. A făcut un kilometru... Încă unul...

Atenție!

Aburul alb al cetii s-a rupt. Prin rupturi au năvălit pete negre. O locomotivă! O locomotivă părăsită pe linie! Adineauri fusese cît o mărgică... Acum cresuse cît un cazan...

A scăzut viteza. Prea tîrziu.

Totul s-a petrecut în cîteva clipe. Prea deajuns ca Ioniță să sară jos. S-ar fi potcovit cu vreo vătămătură, ceva, dar și-ar fi salvat cu siguranță viața. Dar pentru Ioniță de azi totul trebuia salvat, absolut totul.

Semnalul de alarmă! O sforțare disperată a mușchilor. Ura! Greoaia pîrghie de comandă a aburului a fost deplasată. Contrapresiune în cilindri... Așa. Dar trenul e în plin avînt. Deși roțile locomotivei se învîrtesc de-a-ndărătelea, el înaintează mereu. Sări măcar acuma, Ioniță! Sări! Ai făcut tot ce era omenește posibil! Ioniță își mușcă buzele, fără să simtă sărătura fierbinte de sînge. O sudoare rece îi broboneză obrajii. Un ultim efort. O ultimă apăsare pe pîrghii. Cu vuiet înebunitor de fiere-tră izbită, vagoanele s-au buluit unul într-altul și locomotiva a încremenit la o jumătate de pas de obstacol.

I. PURCARU

Cronica gastronomului

RASOLUL

Așteptam în fața unei vitrine de pe Calea Victoriei ca prietenul meu Costache să se hotărască între două cravate: una roșie cu dungi albastre, sau una albastră cu dungi roșii, cînd un uriaș bărbos, cu lavalieră și pălărie cu borduri largi ca ale muschetarilor din romanele lui Dumas-tatăl, îl bătu pe umăr:

— Ce faci, Costache?

— Tu ești, Victore? Cînd ai venit?

După care se îmbrățișară. Am aflat cu acest prilej că uriașul, medic de spital la Cluj, fusese coleg de bancă cu prietenul meu Costache și că nu se văzuseră de la absolvirea școlii. Costache îl pofti pentru ziua următoare să la prînzul cu el. Uriașul îi spuse:

— Știu că ești, Costache dragă, un iscusit bucătar, dar pentru mine nu face să te osteneștî cu mîncări complicate.

— Dar cê, bre, credeai oare că mă gîndesc să-ți prepar cotlete de crocodil sau piftie de rinocer?

— Nu mai înțeles, Costache. Eu n-am ca tine stomac de struț și evit sosurile și mîncările grele. O supă gospodărească și-un rasol, m-ar mulțumi deplin. Costache se încruntă ușor:

— Și ce preferi tu, supa sau rasolul?

— Se înțelege că rasolul.

— Ei, bine, mîine vei mînca rasol.

A doua zi, pe cînd ne așezam la masă, doctorul, care nu uitase convorbirea din ajun, întrebă:

— Ascultă Costache, de ce te-ai interesat tu ieri, dacă prefer rasolul supei sau invers?

— Iubite prietene, începu Costache, dacă întrebarea aceasta mi-ar fi pus-o un poet sau un teoretician ca dumnealui (și arătă spre mine), nu m-aș fi mirat. Dar tocmai tu, medic, să nu știi atîta lucru?

— Ce să știu?

— Că niciodată un bucătar bun nu-ți va propune supă și rasol, ci numai supă sau rasol?

— De ce această alternativă?

— Pentru că nici unul din aceste feluri nu poate atinge perfecția decît în dauna celuilalt.

— Cum așa?

— Uite cum: ca să obții o supă bună, trebuie să pui carnea la fiert, cu oase și zarzavat, în apă rece. Dacă vrei însă un rasol bun, începi prin a pune carnea și celelalte în apă clocotită. În ambele cazuri, trebuie să pui oala pe foc cînd se crapă de ziuă și s-o scoți abia la prînz.

— O fi, încuviință uriașul, dar eu eram deprins să văd în supă și rasol, servite una după alta, o mîncare foarte populară.

— Se cunoaște că sînteți citadin, interveni eu. Dacă ați fi trăit la țară, v-ați fi convins ușor că rominul care e amator de borșuri și ciorbe, e în același timp, ca să zic așa, supo-fob.

— Dar ce diferență faci dumneata între ciorbă și borș?

— Prin borș, rominul înțelege apă înăcrită prin dospirea tărîței. Asta a și dat de altfel numele mîncării. Ciorba e tot o fiertură, dar ea poate fi înăcrită cu zeamă de roșii, lămîie, aguridă (zeamă de struguri necopți) ș.a.

— Și ce te face pe dumneata să crezi că țăranului romîn nu-i place supa? mă interpelă uriașul.

— Contactul cu el, i-am răspuns. În 1916 am făcut armata într-un divizion de obuziere grele atașat regimentului 24 art. cimp. Comandantul bateriei, și el ofițer de rezervă, avea mare grijă de masa trupei. Inspectam zilnic bucătăria și gustam de la cazan. De altfel, în treacăt fie zis, supele, ciorbele și borșurile ies mai gustoase din cazanul din tîrg, decît din oala de-acasă. Marea cantitate de carne și oase, la care se adaugă zarzavatul, cu mențiune specială pentru ardeiul gras, le sporesc sapiditatea.

— Adică dumneata pretinzi că o supă sau borș, fie cazonă, fie de cantină sau restaurant, e mai bună ca cea de acasă? mă întrebă uriașul.

— Nu te îndoi de asta, îmi sări în apărare Costache.

— Și cum spuneam, urmai eu, în drum spre ținutul Argeșului, aprovizionarea se făcea foarte greu, silindu-ne ades să ne mulțumim cu pesmeți uscați, mulați în apă. Ajunși la Curtea de Argeș, bucătarul care se învîrtise de-un bou doloîan, avu proasta ideie de a-l face supă și rasol. Am băgat de seamă că soldații mîncau carnea și aruncau supa din gamelă. Supa era totuși foarte bună.

— Ce nu vă place vouă la supa asta? i-am întrebat nedumerit.

— N-are nici un gust, mi-au răspuns. S-o fi înăcrit o țîră, ar fi fost bună, dar așa...

Cu prilejul acesta mi-am îmbogățit vocabularul cu două vorbe, pe care nu le mai auzisem. Unor astfel de mîncări care nu le erau pe plac, soldații le spuneau tăvarugă sau torocală.

Uriașul, care era cu gîndul tot la ce-i spune Costache, îl întrebă:

— Și cum adică, mai Costache, dacă ne-ai făcut tu nouă astăzi rasol, supa o arunci, ca ostașii dumnealui?

— Nici decum, dar n-o aduc pe masă ca atare.

— Dar cum?

— O pun deoparte și o întrebuințez fie la sosuri, fie fierbînd în ea orez sau macaroane, așa cum vei mînca acuși.

Zicînd acestea, Costache se ridică, ieși pe ușă și reveni cu rasolul fumegînd. Cine n-a gustat din el, cam greu să-și poată închipui ce poate deveni un simplu rasol trecut prin mîna de meșter. După ce și-a pus în farfurie o porție de căpcăun și după ce-a înghițit prima bucată, uriașul a răcnit:

— Aferim!

Costache turna vin roș în pahare și surîdea pe sub mustață.

Uriașul urmă:

— Mare meșteșug!

— Nici un meșteșug, îi răspunse Costache. Rasolul se face singur.

— Hai, nu mai fă pe modestul!

— Nici nu mă gîndesc, dar așa este. Principalul e să știi alege carnea. Restul e jucărie.

Costache întoarse privirea către mine:

— După cum vezi, doctrinarule, am ales o carne grasă.

— Și zici că ea singură s-a făcut rasol?

— Aproape. Am un calet întreg, urmă el, cu rețete de rasol, dar am ales-o pe cea mai simplă.

— Anume? întreb.

— Am ales o bucată bună de carne de la coadă. Cu toate că această carne, care după cum se vede e grasă, n-am pregetat s-o împănez cu slănina de grosimea degetului arătător, al degetului meu, se înțelege, nu al lui Victor, insistă el. Pe urmă, am pus-o într-o oală de lut cu 5 cepe, dintre care una înțepată cu un fir de cuișoare, doi ardei graș, un morcov, o foaie de dafin, puțin cimbru, usturoi, sare și piper. Ajuns aici, acum să vă văd, ce mai trebuie? ne întrebă Costache.

— Apă, răspunse doctorul.

— Și cu asta, basta? se veseli Costache. Să prescrii mata rasol fiert în apă la bolnavii matale, eu unul știu că la acest rasol, după ce i-am pus paharul cu apă regulamentar, i-am adăugat un păhărel de țeleasca de pe Tîrnave și unul mai micuț de coniac de Segarcea. Numai așa am pus eu oala la foc și înainte de a vă aduce rasolul pe masă, după mai bine de 5 ore de fiertură mocnită, nu mi-a mai rămas decît să trec prin sită zarzavaturile din fundul oalei și să vă fac sosul de roșii din care vă înfruptați.

Uriașul, care își umpluse a doua oară farfuria, exclamă încîntat:

— Bravo, Costache!

PĂSTOREL

Comandantul de avion ELEONORA NICOARA

(Urmare din pag. I-a)

Eleonora Nicoară și totul deodată îi păru deslușit. Un om trebuie salvat! Un om, un om... Sforăie motorul. Un om... Încă puțin, încă puțin —, și îmbărbătează parcă aparatul — și ajungi. Un om va fi salvat, îi șoptesc bătăile inimii. Un om... și pilotul e una cu aeronava...

Tot nimic nu se vede, dar harta, busola, ceasul, calculele dau semn că au ajuns. Picuri mici de sudoare îmbronează fruntea tinerei. Ochii albaștri caută. Un viraj, încă unul... Spitalul... Au ajuns. Avionul coboară lin. Ocolește clădirea și curtea...

— Rozalia, atenție. Parașutarea.

Rozalia deschide trapa și sacul cu fiole de sînge e parașutat în ograda spitalului. Parașutele se deschid albe, ca două garoafe mari de nuntă. Un om a fost salvat.

„Fapt mărunt"?

Mi s-a întîmplat să vorbesc cu țesătoare fruntașe. Le-am întrebat cum și ce-au făcut ca să-și depășească planul. „Nimic de seamă", mi-au răspuns, deși apoi am aflat multe și despre prieperea și despre hărnicia acestor femei. Așa am întrebat-o și pe Eleonora Nicoară. Am vrut să-i cunosc impresiile din zborul nu lipsit de grele încercări. Mi-a răspuns, simplu și descumpănitor: „Ce să vorbim? Un fapt mărunt"!

Cine-i autoarea unor asemenea „fapte mărunte"? Am întrebat-o:

— *De cînd ești în aviație?*

— *De zece ani.*

— *Vîrsta?*

— *27 de ani.*

— *Ce-au fost părinții d-tale?*

— *Am fost orfană de tată; mama a fost soră de caritate.*

— *De la ea, îndemnul lucrului la AVIASAN?*

— *Poate, zîmbește Eleonora Nicoară, dar, adaugă ea, și dragostea pentru zbor.*

— *Proiecte de viitor?*

— *Multe, multe; dar știți ceva? Mai bine să le lăsăm pe altă dată...*

„Fapte mărunte" săvîrșite de „un om oarecare"? Așa o fi? Viața confirmă, în bună măsură că așa sînt. Așa sînt, deoarece ce AVIASAN ul are drept sarcină să salveze grabnic oameni a căror viață e în primejdie. Așa sînt, deoarece ce sute de piloți, de surori de ocrotire își fac aici nobila lor datorie. „Fapte mărunte?" „Oameni oarecare?" Poate că da. Dar nu oriunde și oricînd, ci numai într-o orînduire socială care are în inima preocupărilor sale grija pentru om; într-o orînduire socială care știe a pune în deplină lumină splendoarea calităților omenești.

Carmen CONSTANTINESCU

VASILE V. HLIZA — Focșani: V-am făgăduit cu cîteva numere în urmă că vă vom comunica cîteva nume de cetățeni care au împlinit 100 de ani, fiind născuți în preajma datei de 24 ianuarie 1859 sau chiar și mai în vîrstă.

Înainte de a începe investigațiile, cîțiva cititori au avut amabilitatea de a ne ajuta pentru a vă da urgent răspunsul dorit.

Cititoarea Maria Pătcaș, din Sighet ne scrie că în orașul său, bătrîna Pop Nița s-a născut chiar în ziua de 24 ianuarie 1859. „Cu ocazia sărbătoririi Centenarului Unirii, în orașul nostru — scrie ea — bătrîna a fost invitată la sfatul popular, iar în timpul festivității i s-a oferit un loc la tribună și apoi a fost fotografiată cu deputații sfatului popular orășenesc. Dacă tovarășul Hliza ar dori să o vadă pe bătrînă, îl invităm să vină la vară în excursie, pentru a cunoaște totodată și frumusețile Maramureșului".

Cititorul N. Sofronie din București, ne-a comunicat telefonic faptul că tatăl său, D. Sofronie, din Huși, str. Lt. Octav Hagiu nr. 3, s-a născut la 2 martie 1859. El a fost învățător și a ieșit la pensie în anul 1916. Bătrînul este încă viguros și foarte bine dispus.

Cititoarea Constanța Oprea din București, ne comunică deasemenea, că la Institutul de studiu al bătrînetii se află într-o stare minunat de bună Parsek Margosian, în vîrstă de 109 ani. De altfel, el este cunoscut mai de mult, din relatările făcute în presă. Am amintit doar cîteva nume. Fără îndoială că sînt mult mai mulți bătrîni care au împlinit un veac de existență.

Tuturor le urăm sănătate, iar celor care ne-au scris, același număr de ani!

GRIGORE OANCEA — București. Față de epigramiști se poate folosi mai lesne o glumă. De aceea ne-o îngăduim. Ne-ați trimis o epigramă în două variante, spunîndu-ne să ne decidem pentru una. Citindu-le pe amîndouă, ne-am decis pentru a treia. O așteptăm să soseaască.

ION NEGRIȚU — Titu și I. MARINCA — București: Ne însușim sugestia dvs. și vom căuta să vă venim în ajutor, publicînd la rubrica „rebus", dezlegările jocurilor din numărul anterior.

GH. SAVIN — Sunculuș (Oradea): E foarte bine că

încercați să versificați. Se impune însă o muncă asiduă și studiu pentru a da versurilor o formă mai aleasă. Cît despre temă, încercați a părăsi domeniul amintirilor din copilărie, pentru ca acest teren a fost destul de bătătorit de alții și încercați a scrie ceva despre munca oamenilor de pe șantierul unde lucrați. Viitoarele producții, sperăm să fie mai bune.

CIO-CIO-SAN — Rîmnicu Vîlcea: „Citesc cu mult interes, „Poșta redacției", ne scrieți dvs, și mi-am dat seama că-mi puteți da un sfat bun în legătură cu încercarea mea de a scrie versuri. Știu că este greu acest lucru, deosebarece cere talent, cultura, studiu etc.".

Exact!

Poezia dvs. „Primăvara" arată că posedați sensibilitate. Totuși, numai cu atît nu ați realizat mare lucru. Fiți atentă și la ceea ce spuneți, la expunerea logică a ideii. Recitiți strofa de mai jos și vedeți ce întortocheate, conîuză și artificială pare:

„Și pe covorul de mătase, ce înverzi a iernii urmă, Păsește o fată-n iarnă/ Cu mușchiul peste care timpul, trecu c-an mers de ape".

Calea pentru a face versuri bune ați arătat-o înșiși dvs. în fragmentul ce l